Janji Bible

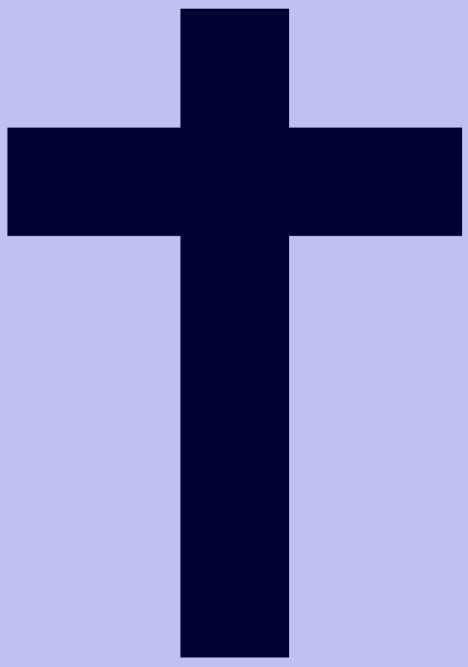

The New Testament in the Janji language of Nigeria

Janji Bible
The New Testament in the Janji language of Nigeria

copyright © 2020 Door 43 International Mission Community

Language: Ajanji (Janji)

Translation by: Door 43 International Mission Community

Contributor: Chrispher Ishaya, Daduhus Timothy Danjuma, Danjuma Alfred H, Ishaku B. Kubgak, Timothy Danjuma

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-07-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 31 Jul 2020
9bb5319d-6cb2-5065-83ac-1fa261d01d3f

Contents

Umatiyu 1
Umarkus 29
Uluka 47
Uyuhana 80
Katuma 104
Uromawa 135
Ukorontiyawa Utuba 149
Ukorintiyawa Ukure 163
Ugalatiyawa 173
Afisawa. 178
Ufihbyawa 182
Ukolosiyawa 186
Utassalonikawa Utuba 189
Utassalonikawa Ukre 192
Timoti Utuba 194
Timoti Ukure 198
Titus 201
Ufilimon 203
Uibraniyawa 204
Uyakubu 214
1 UBITURUS 218
2 UBITURUS 222
Uyohana Utuba 225
Uyohana Ukure 229
Uyohana Utaru 230
Yahuza 231
Revelation 232

Umatiyu

1 Utuba abanga Yeso, vana Udauda, bi
Sana bi Ibrahim Bini. 2 Ibrahim maa yoo
Ishaku, Ishaku ma yoo yakubu, Yakubu
mayoo Yahuda, nan anu henu umeme.
3 Yahuda me mani maa yoo Larisa nan
Zaraha nan Farisa, usuro u Tamar, Farisa
ma yoo Hasruna, Hasruna mayoo Aram.
4 Aram ma yoo Aminadab, Aminadab
ma yoo Nashon, Nashon ma yoo Salman.
5 Salman mayoo Bo'aza usuro u Rahab.
Bo'aza ma yoo Obida usuro u Rut, Obida
ma yoo Yesse. 6 Yesse ma yoo Dauda
ugomo, Dauda ma yoo Sulemanu desa a
ino me mani unee u Uriya. 7 Sulemanu
ma yoo Rehoboulam, Rehoboulam ma
yoo Abiya, Abiya ma yoo Asa. 8 Asa
ma yoo Yehoshafat, Yehoshafat ma yoo
yoram, Yoram ma yoo Azariya. 9 A
zariya ma yoo Yotam, Yotam ma yoo
Ahas ma yoo Hezekiya. 10 Hezekiya ma
yoo Manassa, Manassa ma yoo Amon,
Amon ma yooYosiya. 11 Yosiya mayoo
Yakoniya nan anu henu ume. 12 Uganya
sa a ziki we u hana Ubabila, ba Yakoniya
ma yoo Sheyaltiyel, sheyeltiyel ma yoo
Zarubabel. 13 Zarubabel ma yoo Abihudu,
Abihudu ma yoo Eliyakim, Eliyakim ma
yoo Azuro. 14 Azuro ma yoo Suduku,
Suduku ma yoo Akimu, Akimu ma yoo
Aliyidu. 15 Aliyudu ma yoo Ele'azara,
Ele'azara ma yoo Matana, Matana mayoo
Yakubu. 16 Yakubu ma yoo Isubu uruma'
u maryamu desa ma yoo Yeso, sa atisa
me unu bura. 17 Vat bisana bi Ibrahim
uhana u Dauda bisana kanu kirau in ka
nazi. Usuro Udauda u'inta uwe uhani
uwe ubabila me, bisana ukirau inkani
ka nazi kani, u inta uwe ubabila uhana
unu bura bisana ukirau in kani ka nazi.
18 Uyoo u Yeso uzi gusi ana sa Isubu
maa zin inti nyari ti Maryamu a i'no a
Yeso, adaza sarki uzika ume, a iri me
ma tonno u suro ubibe bilau. 19 Uruma
ume Isubu unu mani shew si, mada nyara
me ma nya mu'i aje anu, ma ziki iriba
ime madi harzina nan me in nihunzi.
20 Sa mara anyimo ubasa imum me, bibe
bi ka dura kasere bi'e ahira ame atiroo,
bigu, “Yusufu vana Dauda katu kun biyau
ziki une uwe maryamu, barki apuru a
gino bibe bilau bini” 21 Madi yoo vana
udi nyame niza Yesu barki me mani madi
buri a nu ame amadini. 22 Vat uwuzi ani
me, barki a myinca imumbe sa Ugomo
Asere ma buka unu kur zoutize. 23 “I
ye kubura kudi we puru, ku yoo vana,
adi wume ni za Emmanuel” (bi nyo bini
zame Asere azi nan haru). 24 Sa Yusufu
ma zuma amoro, matar si ti ze ti bibe bi
kadura kasere ma ziki une ume. 25 Dama
rusi nipum nume mayo ma in kime ni za
Yesu.

Bikoro bu Kure

1 U ganiya sa, aa yoo Yesu u Baitalami a
ma nyanga mu yahudiya, Hirudus mani
ma Ugomo, a kem ara anu tusa wirau
ana za we e a Urushalima wa gu. 2 “Unu
sa ayo me maraa Ugomo a Yahudawa?
ta ira iwirau inza ta ayee ti nonzo me”
3 Sa Ugomo Hiridus mankunna anime, ma
kem ma ayee anyimo iruba imeme nan
nanu urushalima. 4 Ma ori ana katuma
kasere vat nan nanu dungara ma iki
nani adi yo me abani Almasihu. 5 Ba
we gun me U Baitalami uni ama nyau
ga mu Yahudiya, barki ane yetike in nu
guna. 6 Hu Baitalami, u Yahudiya da
humani ucici a nyimo atipin pin ti da
dang tu Yahuda, barki anyimo awenadi
yoo unu bari desa madi tarsin in Isara'ila
7 Hiridus ma titi ma rusa ugino me ni
hunzi, ma rusi ati nyo tuwe uganiya sa
iwiran iginome adi iri ini. 8 A anime
ma tumi we ubaitalami, magu, “Hanani
ika igizoni abanga vana me men'meru
inki yakemme, i'e inbukinimi barki mima
inka nunzome” 9 We sa wa kunna tize
tugomo, wadusa we. I ye biwiran me
sa wa iran ana za bi haka aje awe, bi'e
bitonno ahirame sa vaname maram. 10 Sa
wa ira biwiran me wawu afuru aram.
11 Sa wa ribe akurame, wai iri vana
me nan ka ino me maryamu, wa rizi
aje ame wa nonzome. Wa sopi turunga
tuwe, wa nya ni isi nan na dodu ani
za. 12 Sa abuka we ati ro kati wa kuri
a hira a Hiridus me wadusa wa tarsi
uruna sas wa kuri ani pin nuweme. 13 Sa

wa hira, wakem bibe bikadura ku goma sere bibuki Yusufu atiro, magunwe, “hira uziki vana me nan ka inomeni ha a manyangamu masar, icikuno abirkome ma buka we Hiridus ma zunu igizo abanga vana me ma hume. 14 Yusufu mahira maziki vaname nan ka inome in niye wa dusa umasar. 15 Ma cukuno abirkome uhana iwono i Hiridus Abang agino me barki a nyincikina imumbe sa Ugomo Asere ma buki a nyo unu kurza zo utize ta sere “u suro u masar matita vana um” 16 Sa Hiridus ma ira unurusa ugino me wakini me bibabana. makuna iriba kan, matumi a huzi ahana acin cin aruma sa wara anyimo babila nan mataraa vat. uzika uti we tire utino, uzika uganiya sa anu rusa wabuki me. 17 Uganiya ugino amying cikkinanubukan Irimiya unu kurzo tize agi. 18 A kun na ni nyiran urama, na sonko inna puru abit kan. Rahila mani ma zinna so barki wa zoni. 19 Sa Hirudus ma wono, bibebi kadura ka sere bi é Yesuf a nyimoti ro, Umasar, bigu. 20 “Hira u ziki vanaa nan ka inome, idusa a ma nyango mu Isaraila. 21 barko anu nyara uhuna uvanaa wa wono” Mahiri, mazi vanaa nan ka inome, maze ama nyanga mu Isaraila. 22 Sa ma kunna Arkilayus ma kaba acome mamani ukwanku udang u Yahudawa, ma kunna biyau bu biki abirko me. 23 Sa anyame tize atiro, mawata u hana u Galili. Maha maka cukuno anire nipin agi u Nazarat barki amyinca ubuka anu kurzuzo utize agi adi titime banazaret.

Bikoro bu Taru

1 U ganiya uginome Yahaya unu zorsa anu zorsa anu ma'e, mazintize ani ja nu Yahudiya. 2 Innu gusa, “Hemni, barki uvenke a sesere wa aye mamu. 3 Unu age mani Ishaya unu kurzo utize ma buni “Nimyiran nu tisa anyimo ani ja nigusa, barkana tume. 4 Yahaya maturi inturunga innu subu uronkomi, matiri uzu uwa, immumare imme makene nan matu. 5 Anu Urshalima nan nu Yahudiya vat, nan ana ma nyanga murabi uraba udang u'urdu wa ezi ahira ame. 6 Mennu zorso uwe uraba u'urdu me, wen nubo imum izonzen iwe. 7 Sa Yahaya ma ira ma Farisiyawa wan ma Sadukiyawa gwardan, wa'e zi barki a zorso we, ma gunwe “she” iwa! a verri mubuka shi isumi iruba iburu uwui ugino su eze. 8 Wu zani katuma sa kadi bezi u him ukaba tize tasere. 9 Kati iziki amuruba mushi agi Ibrahim mani a co ushi. barki anime inboshi. Asere abari abari Ibrahim a hana in na po ageme. 10 A' atara anyo abitem anitini nu titti. barki anime vat ulitti me sa daki wa nya ahana ariri ba, akoriko uni areki ura. 11 Mi, inmei mani inzinu zorsuzo ushi, ubuka uhim ushi, a' aname unu aye adumo am matakum innu gwardang, desa bi nyimo bukwatak umeme indake invon kiba. memani madi zorso in bibe lau won ura. 12 Utanika ura atar tume, madi visi ahira abi suya-suya lau, ma humuko bi home mawu ukere ume. ma mindin me, ma uni ura uzatu biso ma punsi. 13 Uganiya ugino uni Yesu ma e usuro manyanga mu Galili, maha uraba urdu ahira Yahaya, barki azorome. 14 Yahaya ma nyari ukarki ume, magu “misan in nyari hu uzorom, u'e ahira am?” 15 Ba Yesu makabirka me magu, “aca icuku anime a name, barki anime animya wuna to mincikina kadure” a' anime Yahaya ma hemme. 16 Sa' azoro Yesu, ahirame ma suri a nyimo me I, Asesere awata, ma iri bibe bilau ba were both kasi bi hurbe. butu ani ce nume. 17 Akin na no miram azesere nigusa, “unite Mani vana um sa mahem inme. dewan in zin Inna puru arum taking.”

Bikoro bu Nazi

1 Anime bibe bilau bihan in Yesu ani ja, barki unu guru maman same. 2 Sama wuza no we no me I tiye a kurra Nazi niye man nu Wei ikomo imukurkame. 3 Unu mansa ugino ma'e, “inki hu vana sere mani, kurzo a po ageme acukuno immare”. 4 Yesu makabirka magu, a citike uguna, dakin in bisana bini cas unu madi vengizo ba, senke inti zo sati suso ahira sere. 5 Anime unu uburu mahan me ani pin ni lau, matarime asesere me. 6 Magun me, inki hu vana sere mani, hinna adizi. Barki a nyirtike agi, 'Madi gu ibe ikadura ka me ikurso we', Barki kati upilliko anipo. 7 Yesu magunme,

anyetike, udaman sawa Ugomo Asere aweba. 8 Unu buri makuri mahanme anire ni po nijongoron adodu une ariri. 9 Magun me “vat in we rizomadizi wa non zom indi nyawe”. 10 Yeso magunme, dusa abame, unu uburi! Abuka idi nonzo Ugomo Asere mani, barki memqni cas udi rizi adizii unonzome. 11 A' animo unu buru maduku ceki me igab. 12 Sa Yeso ma kunna akorso Yahaya, mahiri uhana u Galili. 13 Ma ceki unazarat, makuri unahun inti cukum, abirko upuru uruba udang, ubinani umanga mu zabalina wan nu naf tali. 14 Barki amin cikina uba u Ishaya. 15 Manyanga mumzabaluna nan nu Naftali, nan nu bahar, nan nuhuru uraba u'urdu, amanyanga mu Galili anu zatu urusa utize tasere. 16 Anu ciki uma reu wa ira masa anu ciki anyimo livono nan ma aye, masa ma ulata we. 17 Usuro uganiya uginome, Yeso matubi tize, innu gusa, kabanitize tasere barki Asere a' aye mamu. 18 Mahaki urabi uraba udang Ugalilu, ma iri anu henu ware, saminusa atissa me Bitrus, nan nu henume Andrawus wa zinnu vingizi itaru uraba udang barki we anu minsi icere ini. 19 Ma gun we tarsan mi, indi kurzo shi anu mensuzanu. 20 Wa ha wa aki watarsime. 21 Sa ma reje, ma iri aye ana were wema ani henu, yakubu vanu Zabadi, nan nu henume Yahaya, anyimo jirgi nan ka co uwe Zabadi innubara itaw iwe, mati tuwe. 22 A hira me wa ceki u jirgi nan ka come, watar sime. 23 Bamakase manyanga mu Galili, in nu dungara anu ati denge titarsa sere we, inkur uhumza inna num zatu ni huma a tikoni tuwe. Anime memani amanyanga mu Suriya. 24 A ezzinme innanu zatu nu huma, ani jas inti koni sassas. nan nanu zito, nan nana gwargene nan ana ma tiri zi, nan nanu wijo utikira tini pum ma hum mumzan we. 25 Ni ori nanungwen watarsime umGalili nan nu dikafolis, nan nu Urshalima nan ma nyanga mu Yahudiya, wannu kafa urabà udang u'urdu me.

Bikoro bu Chibi

1 Sa Yeso ma ira ni gura nanu gbardang, ma hiri maka nyene ani hoho ma cukunun, anu tarsa umeme wa ka kemme. 2 Ma poki anyo ma gunwe. 3 “Anu ringirka wani an de sa wa zika a che awe anu usizikime abi bee, ti gomo ta sesere tuwe tini. 4 Anu ringirka wani anu apuru abid, adi natti we muruba. 5 Anu ringirka wani anu utuzo ace, we wani wadi kem unee. 6 Anu ringirka wani ana mukumo nan ana mu ruba mu benki, wadi ti a sereri. 7 Anu ringirka wani anu gogoni, adi kunna ugogoni uwee. 8 Anu ringirka wani ana mu ruba mu rum, wewani wadi iri Asere. 9 Anu ringirka wani anu nyara iti cukum ti hama, we wani adi titiwe a hanq Asere. 10 Anu ringirka wani an de sa wazin unu zito barki mu ruba mu benki, ti gomo ta sesere tuwee tini. 11 Shi, unu ringirka wani an de sa ana bu wa zogizo shi, wa patti shi wa wuza shi imum iburki me. 12 Zunzukani nan tipuru tirum kang idi kem ulada udandang asesere. Anu me ani, anu wa patti anu kurzo utize ta sere, sa wa eh aje ashi. 13 Shee, wani muhu mu nee, ingi mu ma harzina nan urunta umuni adi wu aneni a kurzo mu neen? barki sa macurnome ma dee a kponko munin anu wa pattali. 14 Shee, wani ma saa mu nee, ni piri me sa anuka nin abi koworo ni zome ni hunziba. 15 Aka da wuna uraa upitila, a impi ini isso ba, ani me aka tari a hira me sa udi nya masaa akurame vat. 16 Barki ani me ca masaa mashi me ma bizi bati anu wa iri katuma. ka ririn ka shi me wa nonzuko ugomo Asere. 17 Kati ibasa ma aye unu guna invisi udungura u Musa nan anu kurzuzo uyi zee ta sere. Daki ma aye uniu tubur ko ba ma ayen unu myinciza. 18 Ka dundura in boo shi a sasari nan adizi adi mari, ada visame iri imum cingilin anyu mo udungara u Musa ba sadai ya myinca vat. 19 Barki ani me vat de sa ma vete imum icingilin inde anyumo me adi kurzo me anu ucin anyumo ati yomo ta sesere. vat de sa ma tarsa ma kuri ma dungura anu adi titi me unu udandang aseseri. 20 Sa in boo shi, ca muruba mu benki ushi me mu akki manu bizizi udungara u Musa na anu ubezi urusa, ida ribe shi anyumo ati gomo ta sere ba ko cinginlin. 21 Ya kunna uguna aabuki a cukoro anu udatti unu guna, kati u hun uye, dee sa ma hunu

uye, adi porikome. 22 In kuri in bushi, de sa ma kunna iruba wanu hennu adi hunguko me titui de sa ma hira u hennu ma zome anyo ari mum ba ma bari a hanme ubabbana madi ribe ura. 23 Barki ani me inge uhaka unya usadiga wa ringe uhenu uweme mazin na puru abi nan hu. 24 U inki usadiga me ukakeme ibarka uku eh unya usadiga me. 25 Inga uye ma hanan hu ani kubu wuna mass ibarka unaa, ka ti uhem ibiki ani kubu ba. In daki ani me ba madi patti we nan unu barka utize unu barka utize ma patti we nan udanduka a hennu aura ari rere aka korso we. 26 Ka dundura inboo we, ada suso huba sede wa nya vat ikirfi me sa a tarsa we. 27 Ya kuna aa buki kati u muri nan vana u e nan uruma uge za ma zome uwe ba. 28 In ani me in boo shi ingi unu ma ira vanu emma inko iruba, ma mara umura nan me. 29 Ingi nije ni tari tinare tuweme nidi wuwe upilko ukari nin uvetenin. Iteki udiri are ahira ani pum nuweme unu guna arekiwe uraa. 30 Ingi tari tina ree tuwe me tidi wuwe upilko, nyoro tini uvetten. Iteki udiri are ahira ani pum nuweme unu guna ureki nin vat uraa. 31 A kuri aboki uguna de sa ma gido unee umeme a ma nya mee unyertike uharzina. 32 I mumme sa in kuri inboo shi i nee ini ingi unu ma gido unee umeme inzo barki upilko wa mura nan de sa inzo uruma ume mani ba, ma wuna me unaa uma dini vat de sa ma zika me, mee ma mazim ma dini. 33 Ya kuri ya kunna abuki anu datti unu guna, kati uuwuzi itono sa we ziki huu nan Ugomo Asere. 34 Imum sa inkuri inbu shi, ine ini, kari iba toniko nanin na seseri, barki a hira ati cukum ti gomo Asere ani. 35 Kati itoniko inna dizi barki sa ane ani Ugomo Asere ma patala, nan Urushalima barki sa une uni nipin ni gomo dang. 36 Kati utonikon in nice nuwe, barki sa daki wa bari ugamirka usuba u inde unice nuwe urun nan ubid ba. 37 In mum sa irizi ibuki ine ini ee nan um - um, ingi ya akka ani me inu ubur ini. 38 Ya kunna abuki nije ani je, ni lini ani lini. 39 A ani me min boshi kati inyareshi de sa ma pilkoshi ba. Ingi unu ma vavvi we upuu utari tinare u gimirka me ukure ma vavvi 40 Ingi uye ma nyara ubura uwe udibi upati me ugebtu utozo uwenme. 41 Inge unu bari ma wuna we tanu tu ukilomita u inde, hem i wuzi umakilomita ma re. 42 Ingi uye ma iko we imum u nya me. De sa ma aye unyara imum a hira awe kati ukarti me ba. 43 Ya kunna abuki unu guna, hem de sa ma hem hu, u gaa we desa ma gaa hu. 44 A anu me ingusan shi hemni an de sa wa nyareshi, i wuzi an de sa wa nyinza shi ijasi bi ringara. 45 U wuzi anime ani udiwu i cukuno a hana aco ushi me aseseri, de sa ma wuza uwui unya ma saa ahira unu ruba uninza nan unu zati uninza. ama kuri ma tuzo uree aseseri a hira unu iruba ubenki nan unu iruba izatu ubenki. 46 Nyanini idi kem ingi shi ya hem in an de sa wa hem shi cass? anu kabsa ikirfi ima nyanga wa wuza cangi. 47 Ingi i issizo si anu henu ushinwani cass, nyanini usass ushi na aye? an de sa wanzowe ayahudawa ba wa wuza ani me cangi. 48 Barki ani me cukuno ni gbemka si acoo ushi me wa seseri sa mazi gbem.

Bikoro bu Tasi

1 Wa zani seke kati katuma kashime ka cukuno ku hira aje, barki inki yawuza ani me idaa keshi imum Asesere ba. 2 Inki udi nya usadiga, kati uwuzi kasi anu aburu sa wawuza udenge Asere nannu na barki anu wa nanzo we, kadure kani inboshi wanu kaba u lada uwe. 3 Anime inki uzinnu nyiza usadiga, kati tari tinan gure tirusi imumbe sa tinare tizin nu wuza ba. 4 Barki u sadiga u cukuno ni hunzi, aco ushi sa ma hira madi nyawe wada uwe. 5 Inki idi wu birindara, kati icukuno kasi anu aburu, sawa tonzuno aje anu wa wuza biringara, ati denge ta Asere nan ti naa, agi anu wa iri u we wamu kaba ulada uwe. 6 Inka udi wu biringara, uribe anyimo udenge u we, ukorso ana tukum uwu biringara acoo ushime sa mahira ni hunzi madi nyawe ulada u we. 7 Inki iziz biringara, anu zatu urusa utize ta sere wa wuza, ubasa uwe akunna we barki ti ze tuwe. 8 Kati icukuno kasi we, barki sa acoo ushime masarusa imumbe sa inyara. 9 A anime senke iwuzi biringara kasi ana, acoo uru

Asesere akpici ni za nu we. 10 Ti gomo
tuwe ti cukuno awuzi imum ewe anyimo
nee kasi u wuza Asesere. 11 Nyan duru
immare ini hiri. 12 Vette ucara banga arun
kasi be sa tiverse ucarsa abanga adesa wa
wuza duru ni. 13 Kati uhan haru ahira
ubata a nime buran duru anu uburu. 14 A'
nime inki ya vette abanga zenzen anu
ni, acoo Asere madi vette asime. 15 Inki
daki ya ababanga azenzen anu ni ba a coo
ushime mada vette me i shime ba. 16 Inki
idi cukuno innu uzumi kati ibezi anu
henu kasi anu aburi ba, barki wake wa
bezi amuhenu ani wa iri. 17 Inki wa zika
u azumi u humuka mani ani ce ukpici mu
henu. 18 Kati anu wa iri wa rusi u zin nu
wuza u azumi acoo ushi sama zi ni hunzi
mahira. Acoo ushi me madi nyawe ulada.
19 Kati i'ori ace ashime imum ahira me sa
biru-ruk nan nu corno me ahira sa akari
wadi perse wa ciri. 20 Senke i orso ace
ashime imum Asesere, ahira sa iru-ruk
nan ni mum besa idi carini, nani kuma
akarime sa wadi puri waziki. 21 Barki aba
sa ucira u we urani, abine ani eruba iwe
irani. 22 Aje ane ani masa mani pum inki
aje awe me azi ahuma, vat ni pum nuwe
nidi myin ca in masa. 23 Inki aje aweme
azoo me ahuma ba, vat nipum na nyin
ca in mareu. 24 Unu madake matarsi me
Asere kare ba, nani ma kini indai ma hem
inna indai, nani kuma mahem in are ma
izi are daki ya wuna uri upat Asere nan ni
mumu u nee. 25 Anime in bashi kati ibasa
abanga inbesa idiri nani idi si, nani ni
pum nishi nani turunga sa idi soki. Asere
uvengize u da te keme imumma re ba?
nani nipumnida teki me turunga? 26 I rani
inyin re, isiza wa da zome niti kereba aka
deshi sa izin ina dodu agino vat ma aye
ma nyani in zin. 27 Aveni anyimo ashime,
barki u hem in ni ce nume madake makin
ki tiye tini ce nume. 28 Anime nyanini
ya wuna izin ma aye Azesere aturunga?
Irani ifuriye ni ja sa e' uza sarki ijasi.
29 Vat in anime in boshi, sulaimanu me
anyimo a ninonzo ma sonsi turunga gu
anu ageme ba. 30 Inka Asere mawuna ti
kpe tini ja'a u zu, uni u zinnu yata nisi
zo areki uni atibo, ani u zu me uraba
sa udi wuzi shi ni shi anu hem ucin?
31 A' anime kati wuzi ma, 'Aye igusi nyani
tidi ri?' nani nyani tidi si? nani 'Kuma
nyani tidi soki?' 32 Anu zatu urusa utize ta
Asere wa zinu nyara adadu aginome acoo
ushi Asesere marusa nyara vat. 33 Renaje
innu nyara uti gomo ta Asere nan ni
ruba ubenki, vat adadu agino adi nya shi.
34 Barki anime kati ibasa barki ni sizoba,
in ani me ni sizo nidi basa inice num,
konde uya uwui umyinci ini jasi.

Bikoro bu Sunare

1 Kati i cani uye uzatu kadure, barki kati
a cani shi mani cangi. 2 Barki imum me
sa ya weki, ine ini adi weki shini uyanga
sa ya gutan, in une uni adi guti shini.
3 Barki yanini u hira ni kpeki ani je nu
hume, da wa ira ukunti sa anuwe ni je
me. 4 Aneni udi gu unu henu uwe, can
inkari we nikpeki ani je nuweme, daki wa
kara ni ge sa ni ra anwe nijeba. 5 Hu unu
umum mu apuru, tuba kara nikpeki nini
je nuweme, uduku iri riri uka kara unije
nu henu uweme. 6 Kati inya iwoci imum
igesa iri zi ba, kati ukuri i reki kapadari
imum mu ihuma barki wadi patili, wa
gamirka wa jani shi. 7 Ikoni ade yashi
yara ni, idi kem nokini ade poki shini.
8 Vat desa ma iko adi yame, unu yara ma
kenzi unu nosi u ana tukun a pogime ni.
9 Aveni ayimo shime, desa vana madi iki
me imum are ma yame nipo. 10 Nani ingi
ma iko me be cere, madi yame bi we.
11 A' anime shi adesa izin mu riba mu
buri irusa uyiza a hana ashime imum iriri
anime, akodi aco ashime sa mara Aseseri,
sa ma yiza a desa wa iko me imum iriri.
12 A' anime vat imum me sa i yara anu wa
wuzi shine, shi cangi wuzani weni, ane
ani u inko u tize me uzi. 13 Ribeni aku na
ku cin, barki una upas una iwono ini anu
gwardang wa zwrsa uni. 14 Kuna ku me
irere kune kuni una be sa idi han haru
Aseseri, anu tarsa kuni wada ori me ba.
15 Rusani in na anu kurzozo utize a ma
cico, a de sa wa eze shi unu subu i tam, a
anime kadure ka zome ahira aweba. 16 A
hira atanu ti we me tidi rusi we, adi wusi
ane ni anu wa ori bisana ayimo ikana
nyani uyo upom ukintu. 17 Ane ana vat
utiti uriri uyozo ahana ariri, ane ani utiti
uzenzeng uyozo ahana azenzeng. 18 Utiti
uriri uda yiza me ahana azenzeng ba,

ane ani utiti uzenzeng uda yizame ahana ariri ba. 19 Vat utiti ugebe sa unyinza ahana aririba adi koriko uni a punsi-ura. 20 Barki anime ani usuro ahana a we me adi rusi we. 21 Da koda aveni sa ma gusan mi, Asere Asere, madi ribe Aseseriba, an de wani sa wa wuza katuma ka aco am cas wadi ribe Aseseri. 22 Anu gwardang wadi gusin me runo ugino me, Asere Asere, data wuza katuma ayimo ni za nuwe me baa, ayimo aniza nuweme ta suzo agwergene, ta kuri ta wuza katuma ka dang ayimo ni nuwe mee. 23 Abine ani mi indi gun we, in tam inshi ba hirani abame shi ana katuma kaburk. 24 A, ani vat desa ma kunna tize tum ma tarsa madi cukuno gusi desa ma bari a kura aseseri anipo. 25 Ure rubi mei ma eh, upebu u hiri vat ani me akura agino me da arizo ba, barki sa a bari ani aseseri anipo 26 De sa ma kunna tize tum da ma tarsa ba mazi gusi ubabana ugino me sa ma bari akura Aseseri a b i kiki. 27 Ingi ure wa aye, mei ma tunno upebu w hure utuburko akura me, a rizi urizo udandang. 28 Sa yeso ma mari uboo utize ti ginome, anu gwardang wa hem unu dungara umeme. 29 Madunguri we kashi de sa ma bari, da kashi anu uyetike awe me ba.

Bikoro bu Witu Tare

1 Sa ma tuno ani po, ni ori gwardang ni tarsi me. 2 Akem uree ukuturu ma e ahira amee ma nonzome, magu, “Ugama sere, inki wa hem u zinu bari kpicom.” 3 Yeso ma witi tari madari me, magu, “Mahem u kpicuno.” Ahirame tikuturu tume tuhuma. 4 Yeso magunme, “Tarsa sekee kati ubuki uye iri mum senke uha ahira u nudang mabuku we uwuzi u sadiga barki we warusi, kasi gusi ubuka u musa. 5 Mazin inu ribe ukafar nahum makem ure vanu ruma ma' aye ahira ame innu pottiko ume tari. 6 Magu, “Ugomo Asere, vana um marari akura mawuno anire ni kira mazin nu zitto kan.” 7 Yeso magun me, “Indi e' in human me” 8 Vanuu ruma magu, “ugomo Asere, mabari u e' akura amba senke ubuki tizze vana um madi huma. 9 Barki mi cangi inra tari tiuye tini, anani kara nini kono maraa tari tum, senke ingu innu nuginome, 'Hana' amaha uye ingunme 'ayee' a-ma eye, ingu in nu ureree um, wuza ege mum a-ma wuzi.” 10 Sa yeso makunna anime, mabasa abanga magun nanu tarsa ume, inboshi kadure a'a nyimo isaraila cangi daa mu kem usa-sana uka dure kunu ge me ba. 11 In boshi, anu wdi e gwardang inna za nan na dizii wa cukuno in nare imummare nan ki Ibrahim, a Ishaku a yakubu Asesere. 12 Ahana ati gomo adi rekuwe ammareu abinime madi shi marumzi anyoo. 13 Yeso magun innu nani kame, “Dusa a ca uhemme sa wa hem ni u cukuno we anime.” Ahira me vana mahuma. 14 Sa yeso ma ribe akura a Bitrus, ma iri ugiri ubitrus ma rari uye si. 15 Ma dari me atari, ma humamari jen katuma kame. 16 U wun joro uwu wa ezzimen nanu agwerge ne gwardang, masu so we in tizee cas, mawu anu zattunu huma wa huma vat. 17 Agino me barki amyincikina ubuka u ishaya agi, inni cenu me ma inta u zatu uni huma niru, ma zika ti koni tiru.” 18 Sa yeso ma ira ni ori na kateme gwardang madusa mabu ki akuri u huru gino. 19 Ure unu dungara attaut ma e magun me, “Yeso indi tars a we vat ahira sa hana.” 20 Yeso magun me, ikukkure izin tuna tuwe i nyingin ma suu ma we vana unu ma zoo in kura ba. 21 Uye anyimo anu tarsa ume ma gunme, “Ugomo Asere da cekum inha inka vati ucokro um.” 22 Yeso ma gunme, “Tarsa ceki ande sa wa tawe Asere ba wa vatii anu u we sa tawe tize ta sere ba”. 23 Sa ma ribe ujirigi, anu tarsa u yeso wa tarsi me. 24 Upebu uhiri uraba udandang e barka imei hiri itonno itubi u mensi uzirgime, amen moroo. 25 Anu arsa umeme wa hirza me wagu, “Ugomo Asere buran duru tidi wi!” 26 Magun we, “Barki nyani ya kuna iyau ani me, anu hem u cin?” madiku hiri ma gwarika upebu nan meime, ahirame vat attonno dang. 27 Anu wa kunna biyau wagun, “Uyaa nu ma u dandang makunna me?” 28 Sama bi uhuru u ma nyanga ma garasiyawa, are ana ware in na gderigene wasuri anyimo anu cau waguri me, in wa in wa irawe imum ibi ya bini, ada tarsa me uname

ba. 29 Wa'wu hunu wagun, “Nyani mei ma
weni nan haru hu vana Asere? wa e ani
barki uyumukon duru uganiya u daa?”
30 Ma haha cin ma iri nigo a nimaladu in
nu kase. 31 Agdergene aburu wagu, “Inka
wasuson duru utuburu kon duru ani go
nimaladu.” 32 Magun we, “Hananii” bawa
suri waribe amaladu wadusa nigome
ukatino u raba udang waka rizzo amei
wantiji.” 33 Anu kasen in maladu me
wa sumi, wa ribe anipin wameki ukise
imum be sa ya kem ana gberigene me.
34 Akem anani pinme wasuro wa gunna
yeso, sa wa irame wa nyarme ma ce kuwe
manyanga me.

Bikoro bu kirau udra Inde

1 Yeso ma ribe uzirgi umei ma kafa
uraba udandang ma ha ukatar nahum, a
ba sa ma uni. 2 A dusa a en unu koni
uwono unu kira, ma rarri upenge. sa
yeso ma ira u hem unu ruba muwe ma,
ma gun me vana um nata iruba a vatte
ucara uwe men. 3 Sa wa kunna ani me
are anu nyirte udangara u musa wa wa
gun ina cece unu ugeme mazin unu cara
Asere a bangan. 4 Yeso ma russi imum me
sa wazin nu bassa me anu ruba, ma gun
we, yanini ya wuna izin nu bassa imum
ibur a mu ruba mushi me. 5 Nyanini ireki
a gun hu a vatte ucara uwe men nan a
gun hu hira dusa? 6 In nyara irusi vana
unu mazin unu bari sa ma dake ma vette
ucara unun une “ma dusa ma gun me zika
upenge uwe me udusa akura”. 7 Unu me
ma hiri ma dusa akura ame. Sa ni gura
nanu na ira anime wa kunna biyau, wa
nenziko Asere sa a nya anu usandi uni
gino nikara me. 8 Sa Yeso ma re aje in
tanu ma gurna nan uye sa a gusan me
matiyu ma ciki ahira u kabsa ikirfi ima
nyanga. 9 Yeso ma gun me tarsam ma hiri
matarsi me. 10 Abini me sa Yeso mazin na
re imum yare a kura a Matiyu, anu kabsa
ikirfi imanyanga nan anu cara ababga
gbardang wa eh wa cukuno nan me nan
anu tarsa ume me. 11 Sa anu bezi urussa
wa ira ani me, wa gun anu tarsa ume
me nyanini ya wuna unu dungara ushi
me mazin nare imum yare nan anu kabsa
ikirfi imanyanga nan anu carsa abangan?
12 Sa Yeso ma kunna, ma gun we, “Ana ti
kun wani wa nyarsa uka inzo ana ahuna
ba. 13 Hanani ika nyara urusa imum me
sa ma buki shi, 'In nyara iruba ineze inzo
u nya imum ba' Russani ma aye barki
anu usizikime inzo barki any sa wa mu
kem ba. 14 Abini me anu tarsa u Yohana
unu baptismanwa eh a hira a Yeso wa iki
me “Nyanini ya wuna haru nan anu bezi
urusa ri wuza ba. 15 Yeso ma kabirka
ma gun we “iruba inyani itiyon ida kee
i curno me a ma nyani matiyon me nan
wee? Tiye ti eze sa adi ziki manyani
matiyon me a ceki we. A bini me ani
wayi ribe ucenti. 16 Unu ma da ke ma
wuzi ubarka udibi ukusu in nitira ni so
ba, ubarka me udi nyungurko udibi me,
u janika kang u akki aje me. 17 Ba de
sa ma di wu uwangu uso anyumo aru
a kuzu, ingi ma a wunan aru me adi
tuza, uwangu me ukpeko akuri a curso
me. Uwangu uso awu uni aru aso. Ani
me amda dirame uwangu me nan aru me
ba. 18 Yeso ma ra anyumo ubo uwe ani
me urunu ukatuma ka Asere ma eh ma
tunguno ma gun me “Uca um mara wono
aye dara me, ma di hiri”. 19 Yeso ma
hiri nan anu tarsa umeme wa dusa nan
nunume. 20 A bini me une sa ma kem
tiwe belum unu koni umaye, ma dari me
udibi ana dumo. 21 Ma mu hem iruba,
ingi ma dari me udibi umeme indi huma.
22 Yeso ma gamirka ma iri me, ma gun
me, “Nata iruba iwe me uca um uhem
uwe me wa human hu” abini me une me
ma huma 23 Sa Yeso ma hana akura una
katuma me, makem ani shuruwa nan anu
unu gbejere. 24 Ma gun we hirani abame
uca me mazin moro mani daki ma wono
ba. wa wu me tizuza ti bi izi. 25 Sa ma
gido we ma ribe ma meki uca me tari,
ma hiri. 26 Abanga me a samirka vat a
manganga me. 27 Sa Yeso ma ceki ahira
me, arubo wa re wa tarsi unu tisa ume
inikara “usam u Dauda burau duru”. 28 Sa
Yeso ma ribe ara kura, arubu wa tarsi me,
ma gun we “ya hem in da ke ihuman shi?
wa kabirka” ee Ugomo Asere. 29 Ma dari
aje a we me ma gun we “Adi human shi
barki u hem ushi me”. 30 Abini me aje
awe me a pokkino, Yeso ma hunguko we

titui “kati ibuki aye ba. 31 Sa wa suro wa samirka a banga me vat a manyanga me. 32 A ehn uye sa ugbergene ma karti me tizi awe tantu dusa. 33 Sa asusso ugbergene me unu me ma tubi tize. Anu sa wa gurna ahira me wa tubi gusa “Dakki ta mu ira ana me anyumo Isarila ba”. 34 Anu bezi urusa wa gu “Ahap in nikara nu gomo agbergene nini ma suzo agnergene men. 35 Yeso ma tarsi tipinpin nan ti denge tini gura unu bo abanga urunta Asere, nanunu humza ana tikoni sassas. 36 Sa ma ira anu wa gurna gbardang ma kunna ugogoni uwe barki ijassesa wazin unu same sarki unu benki, kasi item ige sa izome unu nakura. 37 Ma gun nanu tarsa ume me “katuma ka ori gbardang, ana katumame cingilin. 38 Barki ani me ikko ni ugomo Asere ukatuma ma tumi innanu akatuma wa wuzi me katuma”.

Bikoro bu Kirau

1 1 Barki titi anu tarsa umeme u kirau in nana ware, ma nyawe ni kara nu suzo agberdene abit. Wa hummu zan inti koni sasas. 2 A na kadura ukirau na na wera tiza tiye, unu tuba saminu desa atissame bitrus nan nu henu me Andrawus, a yakubu vanu Zabadi, nan nu henu me yahaya. 3 A filibus, nan Bartamawus, nan Toma, a matiyu unu kabsa ikirfi, nan yakubu vanu Halfa, nan yahuza. 4 A saminu bakani ane, nan yahuda isikarayoti desa ma nya yeso atanri tana madini. 5 We ukirau inna na ware yeso matu mi we, mabuku we, magu, “Kati irebe a ma nyarga manu tame tize ta Asere nani ani ain ni masamariyawa. 6 Senke iha ahira itam anu isaraila. 7 I zin tanu in tize turunta, innugussa ti gomo taere ta aye mamu. 8 Humu zzni inna nu zatu nuhuma, i hirza anu wijo, i vissi makuturu, i suzo agbergene. Kasi gussi sa ya kem anime, anime ani idi nyin zi. 9 Kati i inta ikirfi ya zumo a walwal, ba nani a zumo alau, nani azumo abit, u cira ushime. 10 Kati iziki u badau atanu tishime, nani turunga kare, nani akwatak nan nu bina, yawuna uri unu ma ri anyimo akatuma kame. 11 Vat nipinme sa ya ribe, i nyari unu u tep i wuzi ni gen ni shine ni u shi. 12 Inki idi ribe akurame i gu ga aja u shi. 13 Inki akura ahuma ani, wadi kabi ni issi ni shime, inki a zoome ahuma ba idi kuri wada kababa. 14 Vat desa magame ubuka utize nan shi, nani makunna tize tishi, innu suro ushi ikuburukka ussusuru utubuna tishime idusa. 15 Kadundure kani, inboshi roni tize me adi tekki innu cekki uni pin nu sabo ma nan nu gomarata inni nipin niginome. 16 I ye, matumashi kasi itam atii amadaru. Anime cukuno ni jinji kasi iwa, anu zatu ticari kasi ihurbe. 17 Wuzani seke innanu, wadi hanshi ati gomo, wa cobi shi ati denge tini nonzo nuweme. 18 Wadi hanshi aje ati gomo barki mi, barki ibuki immum aje anu zatu urusa utize ta sere. 19 Uganiya sawa hannan shi, kati i wuzi ma aye matize sei di wuzi ba, nani imummu ubuka. 20 Dakki shewani idi buki tize meba, bibe ba coo ushime bini bukki ati nyo ti shime. 21 U henu madi nya uhenu ahume, a coo maddi nya vana. A' hana wadi wudi uzattu kunna wawu a hu anka coo. 22 Ko davi madi game shi barki mi, vat desa ma tonno in i kara me mani madi kem u bura. 23 In ki wagame u ira ushi ani pin me i akki uhana aje. Vannu nu madizee a shii da sarki ukatee uti pin-pin ti isaraila. 24 Unu tarsa u dungara mada akkame unu dungarame ba, urere madaa aggi zame una kura ame ba. 25 Yabari unu tarsa unu dungara ma cukkuno kashi unu dungara ume, ure re kassi una kura ame, in watitta una kura ba'al zabul, ana kuramee wadi titti me ani! 26 “Katti ikkunnabiyau ba, barki imum be sa i inpi idi pokino nani imum be sa izi nihunzi adi dezi ini. 27 Imumbe sa yakkunna abi bukkum inye ne assrer ibezi. 28 Katti kunna biyau banu huna unu, wadake wada huname bibeu buwe ba, senke ikunna biyau bide sa madake ma hu bibeu me nan ni pun vat akura ura. 29 Daa, vana ubi uyin ikobu ini re ini ba? bire bidi da wonome sarki u hem ume. 30 Marusa vat ugwardan utice ti shine. 31 Kati kunna biyau ba ugancan ushine uteki umu uyin gwardang. 32 Anabu wa be zum uhem, micangi indi bezi uhem ahira a coo uru asesere. 33 Desa magu na

ma taa me, mi cangi indi gu in taamme amuhe nu ma nabu ahira ugomo Asere. 34 Kati iziki ma aye innu runta uni a nyomo unee um. U vira uni daa gi uruntaba. 35 Ma ayee ni inpati unu ishina nan ka coome, u ca nan ka inome, unee nan nu giri. 36 I di cukukono ana kura wani ani shina unu. 37 Desa mateki innu hemun inka coo nan ka ino daki ummani mazi ba, ane ani vana nan nu ca daki um mani ba. 38 Desa daki mazikka ugankirka utiti umeme ba, daa yawuna uri macukuno umba. 39 Vat desa ma hem inni ce nume, ma di diri nini. Vat desa madira nice nu me barki mi, madi kem asesere. 40 Desa maa hemmin shi, mahemmim mi, desa mahemmin mi mahemmin desa matuma. 41 Desa mahem in ureunu kurzuzo u tize madi kunna urunta unu kurzuzo tizee. Dedesa mahem innu adili madi kunna urunya uadili ne. 42 Vat desa ma nya ure vana uledai umei barki me unu tarsa ummani madi da dirame imum b a.

Bikoro bu Kirau in bi Inde

1 Sa yeso ma mara ubo anu tarsa ume me tize tigeme anu belum, ma tarsi tipinpin tuwe me unu dungara anu. 2 Ugzniya me yahona unu baptisima ma rani akura ani rere. Sa mamunna timum me sa yeso mazi unu wuza me matumi ara nutarsa ume me ahira me. 3 Wa ikki me “Ho mani unu aye me na nii tibe?” 4 Yeso ma kabirka ma gun we “Kuroni i ka buka yohana imum be sa ya ira nan ige sa ya kunna. 5 Arubo wa kem u ira, anu zati uti buna wazin tanu, anu koni kunna unawa mapum wa humza, aluri wa kunna tize, azin unu vangizi umu kizi azin unu bezizi anu tize turunta. 6 Unu rinbirka mani de sa ma hem ime.” 7 Sa wa dusa yeso ma ri aji unu bo anu tizi anice ni yohana magu, “Ya aye ani ja i iri nyanin i iri tikpe ti jojoko sa upebu uzun unu hurse mee? 8 Ya suro i iri nyanini i bassa idi iri de sa ma kokki tirunga tiririn? Ana kura ugomo wani wa sonsi tirunga tiririn. 9 Ya suro i iri nyanini? Unu kurzo utize ta Asere? Eh, in bo shi mateki unu kurzuzo utize ta Asere. 10 Me mani sa a nyirtike anice nume me inu guna.” Imbe ma tuma una kadura ma aggize we aje, de sa madi barka we una sa udi eh. 11 Kadundara in bo shi daki amu yoo uye sa ma biki yohana unu baptisma unu gbardang unee ugeme ba. Vat ani me unu cin ati gomo ta sere ma takki me. 12 Datti uganiya u yohana unu baptisma u aye ukani ti gomo ta Asere tizin unu kenzi ijunguta, ani junguta wa nyara wa buri ti gomo ta Asere in ni kara. 13 Anyumo udungara u musa nan anu kurzuzo utize ta Asere vat wa buu abanga ati gomo me yohana ma duku eh in na dummu. 14 Ingi izin niruba ukaba me, Elesha ma zigeme, de sa maazi ma di eh. 15 Una ti tui tu kunna ma kunna. 16 Nyarini indi batti ucara ugemen? Ka si ahana ani buji ni bi ranzan unu gusa in na roni awe me. 17 'Ta hurse shi ishiriwa ya game morso ta wuza shi alali iwono ya game aso.' 18 Sa yohana ma eh sarki are sarki usa wa gu mazin na gbergene. 19 Sa vana unu ma aye ma ri a ma sizi wa gu ma zin tire kang nan bisizasiza, uroni wa nu kabsa ikirfi ima uyanga nan anu caran, vattin ani me tanu tunu tiki bezi urusa Asere. 20 Yeso ma wuzi kubung ati pinpin me sa ma wuzi ti mum ti dandang barki sa wa game ubarka. 21 “Wadi hu Ukorasin! Wadi hu Ubetsaida! Dagi ti mum ti dandang sa a wuzi anyumo ashime ani a wuzi utaya nan Usidon wada barka datti wa tiri mapori wa hummi muto apum awe me. 22 In booshi ahira ugomo Asere adi kunna ugogoni wanu Utaya nan Usidon sarki shi. 23 Hu ukatarnahum ubassa adi nonzo we uhana Asere? Um-um adi kaska we uhana ahira ati cukum tani wono. 24 Daagi ti mum tidandang sa awuzi we tini. Adi teki unu kunna ugogoni wanu Usodom nan shi.” 25 Uganiya uni yeso ma gu. “Ma wuna apuru, arum aco, ugomo Asere wa seseri nan unee, barki sa wa hunze anu rusa nan anu poko aje timum tigeme wa kuri wa bezi ahana acicin. 26 Anime ani hu aco, barki sa imum me sa ya wuna we reb ya zigenne me. 27 Aco um ma nyam timum vat, aco me mani ma rusa vana me cass vana me marusi aco me cass nan de sa vana me mahem ma bezi me. 28 Aye ni ahira am, shi an de sa izin nijassi nan ucira ugittak indi nya shi u venke. 29 Nyani ace ashi me atize tum

barki me unu gongoni mani nan iruba ishew, idi kuri ikem uvenke amuruba mu shi me. 30 Barki tize tum tizi shew, ucira um uzome gittak ba.”

Bikoro bu Kirau in ni Re

1 Uganiya uginome uwui wa asabar uni, yeso ma wata a tiruu ti zalkama, anu tarsa umeme wa kuna ikomo, wa tubi uhuba i alkama areme. 2 Sa anu bezi urusa wa ira anime, we gun we, “Ira, anu tarsa uweme wa zinu wuza imum ige sa idi rize awuzi unu wui asabar ba.” 3 Ma gun we, dayamu ira imum me sa Dauda ma wuzi sa ma kuna ikomo ba, me wan aruni atanu tumeme. 4 Sa ma ribe udange Asere ma ri imumare sa yazi ya Asere igebe sa yazi dayari ime ba, nani aroni ameme wari, anu akatuma ka Asere wani cas wa rizi. 5 Nani dayamu ira anyimo atize ta Asere, unu wui asabar, anu katuma ka Asere wadi wuzi katuma uwui asabar sarki u ira aburi. 6 In bushi uye be sama teki aginome. 7 Daagi irusa ani me, ami ticukun ti runta tini nyara da uya uni ceba, da ida ira aburi ana buri ba. 8 Barki vana unu memani Asere Asabar. 9 Mari aje unu ribize ati denge ta Asere. 10 Urunu ma rani desa tari me ta wi, wa iki Yeso, wa gu, “Ya wuna uri ahuman unu nu rono Asabar?” Vat anime wa barki wa kem ahira umeki uni. 11 Ma gun we, “Cangi aveni a unyimo ashime ingi ma zin in katuma, ku rizi anyimo uwa rono Asabar, mada meki kuni masususba. 12 Ka huno kani unu ma tami kutam ku ginome, barki anime ya wuna uri awuzi imum mu i huma uwui wa Asabar.” 13 Sa yeso ma gun unu nume, “Wito tari tuweme.” ma witi, ti kuri ti huma gusi ti umureme. 14 Anu ubezi urusa wa suri, wa gamirka tize ani ce numeme, unu nyara una uhuna ume. 15 Sa yeso ma tinka we, ma hiri ahira me, anu gwardang wa tarsi me, ma humani in we vat. 16 Ma kwadiwe kati wa buki aye abanga me. 17 A'anime barki a nyinca ubuka ishaya agi. 18 “U rere um be sa ma zauka, desa mara iriba in, de sa iriba in irumza barki me, indi wu me bi be biriri, madi buu anu zatu tarsa tize ta Asere una ukadure. 19 Mada cara iriba nani ma buu haw-haw, ba desa madi kunna ni myira nu me u nah. 20 Nisubo sa na biki upura ni puraba; upitila sa wa biki uwuno uda wono ba, kadura adi ri aje. 21 Anu uzatu tarsa Asere wadi inki iriba ani za unmeme. 22 A eh me unu babana urubo desa ma zin na agwergene, ma human in me, ku babana kabuki tizze mu kuri ma iri ahira. 23 Anu vat wa gamirka tizze, wa gu, “Nani unuge mani vana u dauda?” 24 Sa anu ubezi urusa wa kunna anime wagu, “Unu ubari uba, zabul ugomo agwargene, unu me ma su zo agwegene.” 25 Yeso sa marusa ugamara uweme, magun we, “Vat tigomo sa ta harzina barki ni eru, ti di curno. Nipin nani akura sadi harzina barki ni eru sadi adi ir aje. 26 Ingi unu uburi masuzo unu uburi, wa harzina ahira ani eru azigino me. Aneni tigomo me tidi tunno? 27 Ingi unu bari u ba, azabul uni suzo agwergene, ahana ashime we, wa suzo unu bari wa vi? I anime we wani wadi cukuno anu bara utize tishime. 28 Ingi me unu bari ubi be biriri ba Asere in suzo agwergene anime, tigomo ta Asere ta aye shi a zigino me. 29 Adi wu aneni aribe a kura unani kara a ciri me tirunga, indaki atuba utira umemba, adi ku cari tirunga ta akura me. 30 Desa da mazo nan mi ba, nan debe sa mazon in orso nan mi ba madi samirka. 31 Barki anime in boo shi, na ti veteni vat madini marume, nan usizikeme wanu, vat desa ma sizikeme bi beu biriri ada ceke meba. 32 Vat desa ma tissa vana Asere, ca a veteme madini mameme. Dasa ma titta bibe biriri, ada vete madini mamebe, une nan-akura iwono. 33 “Nani igu matiti ma rizi uyo me cangi urizi, nani igu matte mazi zenzeg uyo me cangi uda rizi meba, barki a tingiza utiti ahira uyo me uni. 34 Shi ahana iwa, aneni ida ke i bu tizze ti huma, sa izi ana aburi, barki imum be sa ya re iriba, ine ini unu ma boo. 35 Unu iriba ishew, anyimo iriba shew imeme maka wuzi imum mu ihuma, unu uburi, anyimo ani hara niburi numeme maka wuzi imum mu iburi. 36 In booshi, uwui umara une vat imum be sa unu ma wuzi adi gunguno ini. 37 Tizze tiwe tini tidi burwe, nan ti ri w. e” 38 Aye anu dungara wan na nu bezzu urusa, wa kabirka me wagu, “Unu dungara, ti nyara ti iri bire bi huri ahira aweme.” 39 Yeso ma kabirka

we magu, “Anu uneh ana aburu. Anu bezi uzatu hem, wa nyara wa iri bihuri, bi huri bi zoni sa adi bezzi we in daki bi Yunasa unu ukurzo. 40 Kasi sa Yunusa mawu tiye ti taru uwui nan niye anyimo apuru abicere, ane ani vana unu madi wu tiye ti taru niye nan nuwui anyimo adizi. 41 Rono uweki utizze ti unineba wadi hiri nan anu uneh ugeme wadi reki we. Nani wadi hem in tizze ti Yunusa abame. 42 Rono uweki utizze ti ugomo ane u kudu, madi hiri wanna nu uneh ugeme madi reki we. Barki ma eh usuro upingaru une ma kunna urusa u Sulemanu. Desa mateki sulemanu mayeh. 43 Sa ugwergene ubit ingi masuro ahira unu, madi tarsi ti hira ti uzatume umei barki u nyara u venke, mada kenze ba. 44 Abinime ani madi gu, 'In di kuri akura sa ma suroni.' Ingi makuro, madi kem akurame unu ma zoni aciki anime. 45 Abinime ani madi ha maka inta agwergene usunare sa wa teki me ini mumu iburi. Wa ribe wa cukuno abini me. Unu uginomr ticukun ta dumo me ti teki ta jeme uni curnome. Ane ani idi cukuno inune uburi ugeme.” 46 Mara anyimo atizze nan nigora, a inome nan anu henume wa turi a matara. Wanyari wa buki tizze wan me. 47 Uye ma gun me, “Uwari uweme nan anu henu uwe me wa turi a matara wa nyara ubuka utizze nan hu.” 48 Ma kabirka magun me, “Aveni a ino um? Aka veni anu henu um?” 49 Ma witi tari uwatu anu tarsa ume, masa, “Uwari um be nan anu henu um. 50 Vat desa ma wuza imum me sa aco um, anyimo aseseri ma nyara, memani u henu um, nan ka ino um.”

Bikoro bu KIrau in ni Taru

1 Roni ginome yeso ma suri akura me, maha maka cukuno ani kiru nu raba udanga. 2 Nigura na nu gwem ni orno ahira ame, maribe uzirgi mack-uno. Nigura me ni orno uhana ubinani. 3 Mabuwe timumum gwardang in nu rezi utize, magu, “Uye maha atibira. 4 Mara anyimo ucobo isana ire hoo irizi una, i nyin itingi ini. 5 Ire irizii upambara sarki manyanga. Isuri memme rum. 6 Sa uwui wanyen-nyene i nami iwu lau iwazi. 7 Ire irizi anyimo ikana, ikana i gwinciri ini. 8 Ire irizi a manyanga mariri, iwu bihoo, irre ak kem mareu ma'inoa-ino, irre akuru tattasi, ire akura tata-taru. 9 Vat una titui tu kunna ma kunna. 10 Anu tarsa ummeme wa e, wagun me, “Nyani yawuna uzin innu bo u we tize tigino me?” 11 Ma kabirka we magu, “A hem shi irusi tigomo ta sesere, daki weme ba. 12 Barki unimu ake akinkimen ā makem gwardang. Unnu dira ā kabi imumbe sama zini 13 Ine ini ya wuna in zunu bo uwe tize in gamari anime. A myincikina ubuka u Ishaya agi. Kunna idi d 14 A hira uce me tize ti Ishaya ta minca, ta guana anda sa ula kunna wadi kunna, shi iso shi unu una be sa idi rusi; ahira uhiraa idi hirii, abine ani idi cukuno sarki urusa. 15 Mu ruba mamuwuna makotoros, wa korso titui tuwe, wakuru wa korso aje awe, barki kati wa iri in na je awe nami, wakun na intitui tuwe, wakuri warusin inni riba i we wa gamirka in human we.' 16 Aringirka aje ashime barki sa ahira, nan titui tishime barki tikunna. 17 In boshi kadure, annu kurzuzo utize wa bara bi barka bu hira imumbe sa i hira a anime daki wa ira nani wakunna ba. 18 A tizee tunna ti bira tigino me sa ma wuza. 19 Vat dee wuza makunna tize ta azesere daki wuza katumani ba, unu buru ma huppi imumbe sa abira anyimo iri a imeme. I nee ini isana sa ya rizo azesere una. 20 I gebe sa ya rizo apo, ine ini unu innu kunna utize amawu puru arum. 21 Mazomen inni tini, i ye uzattu utonno ame, tak inki uzito wa kemme anyimo atize tasere ama piliko. 22 I gesa ga rizo anyimo ikana, ine ini debe sa ma kunna tize ta sere barki urunta imummu unee tize me tida wuza katuma ame ba. 23 I ge de sa ahira amanyanga mariri, i nee ini debe sama kunna tizeme, ma wuza katuma ni. Kadun dure we wa ni anu kem umare ma inoa, i no nan akurtat tasi uye akura ta'aru. 24 Ma ewen tire tize anyimo atize, magu, “Adi tigomo ta sere nan nunu be sa ma cofo isana uru ume. 25 Anu wa rari inti moro, oroni masuri maha maka coffo isana i'ure ukwe sas anyimo i alkama me, madusa. 26 Ti bira me ti hiri ni gome, ukwe u bezi nice ni uni. 27 Arere una kuame wa e wagun me

'Unu kura, isana iginome daa ya rizi ba? Ane ni ya wuna ukwe?' 28 Magun.' we urrunu uburu mani ma w uza katuma ka gino me; Arere me wagun me, ani tika kara ti orii?' 29 Magun we, 'Um kati ahira ukarame ikari nan bi sana me. 30 Cekkini i'u zi nigome u hana uganiya uwesi, “Indi buki anu wesi me wasuso ukweme sas wa tirzi uni atira tiri a punsi, bi hoo me a wu ukere.'” 31 Ma e' we tire tize anyimo atize, magu, “Tigomo ta zesere kasi gussi bi hoo bibiwi, gussi sa uye maha maka bira uru ume. 32 Bihoo bicin anyimo amatiti, inki wa una, uke u'aki marre matitin in nu gwuik, inyin ike i bari masu iri me.” 33 Makuru manyawa tize anyimo atize magu, “Tigomo ta zezsere tizi kasi uyisti uni, u ge be sa uru nee ma ziki mu ina mu alkama muso mataru maduri vat mamari.” 34 Vat yeso ma uu ni orime tize a nyimo tizee. Madaa bowe imum senke ini tize anyimo atze. 35 Barki amyincikina ubuka u Ishaya a gi, “Indi buki tizee anyimo atize indi kiti imumbe sa izi ni hunzi da ati utuba une.” 36 Ma cekki ni orime maribe akura, a u tarsa u yeso wa e'ahira ame wagu, “Bee zin duru tize anyimo alize titi kwe anyimo uruu. 37 Ma kabirka we magu, “Unu cobo isana iriri iginome memani vana unu. 38 Urume une, uni unee; isana iriri ginome wewani ahana ati gomo tasere tikwe ahana unu uburu. 39 Debe sama coffi isana iginome, unu buru mani. Uganiya uwesi une uni umara unee, a u wesi me wewani ibee ikadura kasere. 40 Kasi, gussi sa orso tikwe, ane ani icukuno umara unee. 41 Vana unu madi tumi i beu ikadura kameme, andebe sa wawuza nu upillizo vat, nan nanu wuza anu wawuzi nihara niburu, wasussowe atigomo tume. 42 A di rekuwe anyimo ura ubanban. Washi abini me warumzi ti nyo. 43 A bine ani anu asheu wadi nya masa atigomo ta coo uweme. Una titui tu kunna wa kunna. 44 Tigomo ta zezsere kasi ukem uni sa, urari a dizii uru, ugebe sa uye ma kem, makur makorso uni anyimo urume ma zizi bi sana vat innu be zizi apuru arum ame maka kwa u rume. 45 Tigomo ta zessere kasi unu kem mani, imum iriri ihuma. 46 Sa maa kem imum iriri i indai, ba maha maka ziza imumbe samaa zini makwi ini in. 47 U hanna ukanime tigomo ta zessere tizi kasi ikalli sa a reki uraba udang, imensi icere sas, sas. 48 Saya myinca, ahunguko ini ani kira acukuno a zawi icere ihuma me, areki ani ruu, izenzen me a sairka. 49 Umara unee idi cukuno ane ani. I beu kadura ka Asere wadi shri, wa wati anu aburu anyimo anu huma. 50 Wa rekuwe anyimo ukabisa. Wadi shi warumzi tinyo. 51 “Yarusa agino vatti? wagu e. 52 Magun we, “Vat anudungara atarrat sama cukuno anu tarsa uti gomo ta zessere, kasi u akura mani, de sa maa inta imummu itari isoo na ni kuzu i so.” 53 Sa yeso mamara tize anyimo tize, ma hiri ahira me. 54 Sa maa aye ani pin nuwe me, ma dun garwe ati denge tutarsa Asere, imum ibi yau imekuwe wagu, “Abani uni u geme makem urusa ugeme anime nan nu besi ubari? 55 Unu geme daki vana una si ba agino ani baa? Da anu he reewani in yakubu, nan yusufu, a saminu, nan yahuza baa? 56 Anu henu umeme a'ee wa zōo ni gome nan haru baa? Abani unu ugeme ma kem imumu igeme vat ana me?” 57 Wa pilizo barki me. Ba yeso magun in we, “A i adaa nyinzame unu kurzuzzo tize ta Asere uturu ume ani pin nu we nan na kura awe me ba. 58 Dakki mawuzi imumu bari gwardang abirkome ba, barki u zatu hem uwe.

Bikoro in ni Nazi

1 Uganiya me ugomo hiridus antitas makunna abanga a yeso. 2 Magun nanu aka tuma kameme yohana ubaptisma mani. A hirza me a hira ani wono, ine ini ya wuna mazin una bari u wuza uti mum tidandand. 3 I rusa hiridus mā meki yohana ma tirzizi me ma han me akura ani rer barki hirudiya, unee u henu u filibus. 4 Barki sa mā buki me idda rizi me ma wuzi anya nan Hirudiya ba usuro u, inko utize. 5 Hiridus ma nyari uhuna ume, ma kunna biyau barki sa anu wa ziki me unu kurzuzo utize ta Asere mani. 6 Sa uwui uyo uhiridus wa kete uca u hirudiya ma wuzi morso anyumo anu Hiridus ma kunna urunta kang. 7 Ma inki me tize nan itono agi madi nyame

vat imum me sa ma ikmo. 8 A ino me
gun uca me ma nyame nice yohana unu
baptisma a'ana me ayumo iso. 9 Ugomo
ma wu apuru abid, barki itono sa mamu
wuza anyimo anu ma gu anyame. 10 Ma
tuburko akura anirere me a ha aka yoro
nice ni yohana. 11 A en nice me anyumo
iso a nya uca me maka nya a ino me.
12 Anu tarsa ume me wa ziki ikizi me
waka vatti wa ha wa ka buka yeso. 13 Sa
yeso makunna ani me ma ribe uzirgi
umei ma kata a ara hira sa madi cukuno
in sisin me. Anu ati pinpin sassas wa tarsi
me ati buna. 14 Sa ma tuno uzirgi me
ma iri anu wa orno gbardang ma kunna
ugogoni uwe ma hunzan are ana tikoni.
15 Sa uwunjoro wawuna anu tarsa ume
me wa ka kem me wa gun me uwui wa
mara ceki anu wa ka nyara ace awe imum
yare ati hihira. 16 Yeso magu, “Dakiya
cukunnu gbass wa dusa ba, nyani we ire
ium wa dusa ba, nyari we ire imum wari.”
17 Wa gun me ubiredi unu cibi uni tizin
nan icere ini ire cass. 18 Yeso ma gu nyani
mi. 19 Yeso ma gun nanu me wa cuku
ati kpe. Ma ziki ubiredi unu cibi nan ni
cere ini ire me, ma yese aje aseseri ma
ringirka ma pussi ubiredi me ma nya anu
tarsa ume me wa nya niura na nume.
20 Vat wa re wa tii, wa orre ukasi me
umyinca mugira belum. 21 Anu sa wa re
wa biki aru cibi ahana aruma sarki ane
nan ahana . 22 Sa wa mara yeso ma wu
anu tarsa umeme wa ribe uzirgi mei bati
wa kuri nikira, ma tonno bati ma gun we
wa dusa. 23 Sa ma gunna we wa dusa
ma nyene ani pana in nice nume uwuna
ubiringara. A hira abee a me abini me
in sisin me. 24 Uganiya me sa uzirgi me
wa biki atii uraba udandang, i barka imei
nun zuro uzirgime, upebu in nishina nan
we. 25 In na rumu a taru aniye wa iri yeso
ma haka asesere a mei me tantu aye ukem
uwe. 26 Sa anu tarse umeme wa ira me in
tannu asesere amei wa kunna biyau wa
gu, “Imoli ini,” barki biyau wa wu uhunu.
27 Yeso ma buki we tize dibedibe ma gun
we, “Katti ikunna biyau ba in mani natani
muruba.” 28 Bitrus ma kabirka ma gun
me “Ingi homani ugomo Asere wuna in
ee ikem we asesere amei me. 29 Yeso ma
gun me, “Aye.” Sa Bitrus ma suro anumo
uzirgi me, ma tunguno tanu asesere amei
tantu ka kem u yeso. 30 Sa Bitrus ma ira
upebu me ma kunna biyau ma tubi upirsa
ma wu uhunu ma gun, "Ugomo Asere
buram.” 31 Yeso ma witti tari, dibedibe ma
meki me ma gun me" Hu unu hem ucin
nyanini ya wuna we uhara iruba? 32 Sa
yeso nan Bitrus wa rube uzirgi me upebu
me u tunno. 33 An de sa wa rani uzirgime
wa nonzo Yeso wa gun me, “Kadundura
hu vana Asere mani.” 34 Sa wa kafa wa tu
a manyanga mu jansarat. 35 Sa ana nipin
me wa rusa yeso mani wa tuni vat ana
nyaga me a een na nu ati koni. 36 Wa ikki
me ca w dari udibi ume me, vat de sa maz
dāri ma huma.

Bikoro bu Kirau in nu Chibi

1 A ra anime anu bezi urusa nan anu
nyerte udungara u musa wa eh ahira a
yeso usuro urushalima wa gu, 2 “Nyanini
ya wuna anu tarsa uwe me wapattilka
utanda wa nanu? bark sa waka ri
imu yere sarki ukpico utari.” 3 Yeso ma
kabirka we ma gun, “Nyanini ya wuna shi
i pattala tize ta Asere barki utanda ushiq?
4 A gino me Asere ma gu, 'Nya aco uwe
me,' nan 'Ka ino uwe me ti nanu, vat de
sa ma zogo aco umeme nan a ino umeme
a hume.' 5 Shi be ya guna, vat de sa ma
gunna in ka co umeme nan a ino umeme,
“Imumme sa izi idi kem a hira am ma
nyanki Asere.'” 6 Dakki ya cukunu gbass
unu me ma nya aco me tinanu ba, barki
utanda u shi me ya zika tize ta Azere tizo
me anyo imum ba. 7 A nu abur ine ini
Ishaya ma buuki ace ashime unu guna,
8 'Inozon me in tinyo tini cass mu ruba
mu shi me mu zi pitt nan mi. 9 Heem
ini i nonzo ni mi, i bezizi utanda wanu
anyo atize ta Asere.'” 10 Yeso ma titi anu
ma gun we, “Kunnani i rusi.” 11 I mum
me sa idi suri anyo unu ine ini idi cari
unun inzo imum me sa unu madi ri ba.”
12 Anu tarsa ume me wa eh wa gun me, “U
rusa anu bezi urusa wa kunna muruba in
tize tigino me?” 13 Yeso ma kabirka ma
gu, “Vat tibira sa tizome ta co um tini
Aseseri ba ca a ruti tini.” 14 Cekini we
a rubo wani zi unu hungo arubo, i ngi

urubo ma hunguko urubo vatti uwe wadi rizi anyumo uwaa. 15 Bitrus ma gun me, “Pokon duru tige tize me.” 16 Yes ma gu, “Ana me daki ya rusa ba? 17 Daki ya ira imum sa aka ri, iki tarsa, apuru ika suro ati tere? 18 I mum sa idi suri anyo ine ini iki cari unun barki sa ya suro iruba ini. 19 Ti mum ti bur ti suso iruba ini, u huna unu, a mura nan une nan uruma sa ma, ome uwe, iruba utarsa ahana aruma nan a ee, nikari, moco nan ti zogo. 20 Ti mum sa ti car sa unun ta zigene inzo imum sa unu ma diri sarki ukpico utari ba.” 21 Yeso ma dusa uhana amanyanga mati pinpin tu taya nan usidon. 22 A bini me uru nee wanu kanana ma eh inu hunu unu gusa” buramugomo Asere, usan u Dauda, ugbergene ma mekim uca uni.” 23 Yeso ma ciki tik, unu tarsa u yeso ma gun me gido me mazi unu wuza uru sisip nan nugbejere. 24 Yeso ma kabirka ma gun we, “A tummam barki itam isaraila sa ya hunna me inzo barki uye ba.” 25 Ma eh ma tungunu ma gu, “Ugomo Asere buram.” 26 Ma kabirka ma gu, “I da rizi me a ziki imumyare ya hana anya ahana i woci ba.” 27 Ma gu, Ee ugomo Asere, a hana iwoci me wa ka ri imumyare sa irizizo a dizi yana tikura tuwe me.” 28 Yeso ma kabirka ma gun me, “Une u hem uweme uzin ni kara, ca imumme sa unyara kukunu.” 29 A bini me yeso ma tarsi urabi uraba udandand ugalili. Ma nyene ahira azallan ma cukunun. 30 Anu bardang wa eh ahira ameme nigome nan zati uti buna nan tari, arubo, anu nyungurzuno nan aturi wan anu koni gbardang wa inki we ati buna ti yeso ma humman we. 31 I cukuno anu imum ugamara, aturi in tize, anu nyungurzuno wa witino, anu zati uti buna in tanu, arubo uru bira. Abini me wa nonzo Asere u isaraila. 32 Yeso ma titi anu tarsa umeme ma gun, “In kunna ugogoni wanuageme, kani tiye ti taru nan mi, sarki imumyare. In da nyaram in ceki we wa dusa ani me ba kati wa akki wa zitti una. 33 Anu tarsa umeme wa gun me.” Abani tidi kem imumyare sa idi bari anu wa gene gbardang ana me, ani jaa nige me? 34 Yeso ma ikki ma gun we” ubiridi uhunnu uni izin? Wa gum” unu sunare nan mu cere mu cinci cingili. 35 Ma wu nigura nanu me wa cukuno adizi. 36 Ma ziki ubiredi u u sunare me nan icere ma ringiga ma pussi, ma nyanu tarsa umeme, wa hari anu me. 37 Anu me vat wa ri wa ti, wa ori ukasu me u myinca mu gira usunare. 38 Anu me waa ri waa biki aru anazi, sarki ane nan ahana. 39 Sa yeso ma gunan ina nu me wa dusa, ma nyene uzirgi umei ma dusa uhana umagadan.

Bikoro bu Kirau in nu Tasi

1 Anu bezi urusa nan ma sadukiyawa wa eh ahira a yeso wa nuari ubatta ume, ca ma bezi we imum idandang sa idi bezi ubari umeme. 2 Ma kabirka ma gun we, “Ingi aseseri avuna innu wunjoro, i gu, 'Im-hh nisizo nisa rizi.' 3 Ingi ya ira aseseri avuna nisisizo abe, igu, kani adi rubu ure. Ya rusa uzina seseri, i dake irusi uzina uganiya ugino me ba. 4 Anu ganiya ugino me anu zattu rusan Asere wani wani ana buri wa nyara a bezi we imum, ada beze we ba. Si i yanana, yeso ma dusa ma ceki we. 5 Sa anu tarsa umeme wa hana anire nikira, wa ringi wa pirke me ubiredi. 6 Yeso ma gun wa, “Hirani, i wuzi seke unu yistin wa nu bezi urusa nan ma sadukiyawa.” 7 Wa tubi ubo acece unu gusa, “Nan uzatu aye unu biredi me unni.” 8 Sa yeso ma ira anime ma gu, “Shi anu hem ucin, nyanini ya wuna igusa i zoshi unu biredi? 9 Anu me daki ya rusa ba? mu gira mu hono muni ya oro? 10 Uganiya sa ma rin nanu aru anazi uni biredi unu sunare, mu gira muhono muni ya ori? 11 Nyanini ya wuna daki ya rusa uguna inbo aba ga ubiredi uni ba? ma guna wuzani seke unu yistin wanu bezi urusa nan ma sadukiyawa. 12 A bini me anu tarsa umeme wa russi uguna wa wuzi seke in nanu bezi urusa nan masadukiyawa inzo uyistin me sa awuza ubiredi ba. 13 Sa yeso ma aye ukaisariya ufilibi ma ikki anu tarsa umeme ma gu, “Aveni anu wa gusan vana unu?” 14 Wa gun me, “Aye wa gusa yohana unu baptisma, aye wa gussi Iliya, wa gussi Irimiya nan uye anyimo anu

kurzuzo utize ta Asere.” 15 Ma gun we,
“Shi naa, mi aveni?” 16 Siman Bitrus ma
kabirka ma gu, “Ho mani vana Asere unu
ivai.” 17 Yeso kabirka me ma gu, “Hu una
re-aje mani siman vana u yohana unubu
binama nan maye mani ma bezi we ba
aco mani sa ma ra aseseri. 18 In kuri
inbu we hu Bitrus mani, anipo nigeme
indi bari anu am anu tarsa Asere, an de
sa iwono izo me unu bari awe ba. 19 In di
nya we mabudi mati gomo ta seseri imum
me sa ya tirza une izin unnu tira aseseri,
imum me sa ya sopo une izin unu sopo
aseseri. 20 Ma hunguko anu tarsa ume me
ti tui kang kati wa buki uye agi memani
vana Asere ba. 21 Abini me yeso ma tubi
ubezi anu tarsa umeme ya cukuno me
gbass ma ha urushalima make zito sasas
atari ta nanu nan anu adandang nan anu
unyirte udungara u musa a hume rono
uku taru mahiri. 22 Bitrus ma titi me
nikira ma gbarika me ma gu, “Asere awu
pit in ani me nan hu, ani me ida kemme
hu ba ugomo Asere.” 23 Yeso ma gamirka
ma gun Bitrus, “Abame unu bur, hu unu
nyara irizi ini, ubassa timum ta nabo tini
inzo ta Asere ba.” 24 Yeso ma gun anu
tarsa umeme, “De sa ma nyara matarsum
ca maya ri me nice nume ma ziki ijassi ma
tarsum. 25 De sa ma nyara maburi nice
nume madi diri nice nume, de sa ma nyari
me nice nume madi kem nini. 26 Nyanini
unu madi kem une vat i ikki nice nume?
nani nyanini unu madi nya anyo anice
nume? 27 Vana unu madi eh nan ana
kadura kameme anyumo ani nonzo na
co ume me. Abini me madi nya kondevi
imum anyo akatuma kame. 28 Kadundure
in bo shi aye ashi me sa wa turi abame
wada wono we ba, wadi iri u aye uvana
unu anyumo ati gomo time.”

Bikoro bu Kirau in nu Sunare

1 Yeso ma ziki Bitrus adumo atiye utasi,
wan yakubu nan nuhe nu ne yahaya,
mahem we anire nipo zantaran we i
sis iwe. 2 U zi na umumeme uni aje
awe, muhene muwu kasi masa mu wui,
turunga tuwo me ti wu tirum tizinnu
nyinza u masaa. 3 I ye musa Iliya watonno
ahira awe, in tize nan yeso. 4 bitrus
magun in yeso, “Ugomo Asere, yawuna
uri, tirani ahirame. Inki u nyara, inturi
madanga ahirame u indai uwe, u indai u
musa aa uindai u Iliya.” 5 Araa anyimo
atize akem uganjimari uma saa wa aye
wa inpo we. Akunna nimyiram unyimo
uganjimari me, nigussa, “Unigeme vana
ummani san in nyara in zini iruba irum
imme ka, kunnani me.” 6 Sa anutursa
u yeso wa kunna anime wa rizi adizii,
biyau bimikiwe. 7 Yeso ma'e madarwe,
magu, hiranii kati kunna biyau ba. 8 Sa
wa yeze ace daa wa ira u nuba, wa iri yeso
mani cas. 9 Wara anyimo utuno anipome,
ba yeso ma kpadu we magu, kati ibuki
u ye imumbe saya ira, senke vanu unu
mahira anu cau. 10 Anu tarsa u yeso wa
iki me, wagu, ane-in anu dungara utize
ta taura, wagu, yaa cukuno Iliya ma aggi
za u aye? 11 Makabir kawe magu, yaa
cukunno iliya madi e barki madi cikki i
cukuno. 12 I nee ini inboshi, Iliya mamu
aye, wa taa' meni ba, wuzame imumbe sa
wa ira yawunawe. 13 A nee ani vana unu
madi zitti atari tuwe me. Abinee ani anu
tarsa u yeso wadi ku rusin inti zeme, ti
yahaya unu zorsizanu tini. 14 Sa wa biki
ahira ani gura, urrunu ma e ahira ame,
matungono, aje amee, magu. 15 “Ugonaa
sere, kunna ugogoni u vana um, mazinnu
zitto in matirizi, kan mahari ki u rizizzo
ura nan mei. 16 Mi be mahannan we
ahira anu tarsa uweme iye daa warusa
u humanime ba.” 17 Ba yeso ma kabirka
we magu, shi anu u zattuu hem in tize ta
Asere, anu agwas u ganiya ugeme! innu
mayaa uni indicukuno nan shi? innu
maya uni indi dodon kuno shi? me nin
me abanna. 18 Ba yeso ma bubbukime,
bibe bunu burume bi cekime, vana ma
huma. 19 Anu tarsa u yeso wa'e ahira me
wa hungu kome ani kira, wagu nyaani ya
wuna maa gaa haru u suso?” 20 Magun
we, “Ucin uhemu shi uni wa wunu”
kadundure kani in bo shi, gussi izin nu
hem cin kaasi umustad, ida gu nan innipo
niginome, hira abanna me ukuri abirko!”
ani kuhiri aherame immumu ugame ushi
izoni. 21 Usasana iginome ida susso me ba
senke in biringara nan niwe nimei. 22 A

wada ugalili, yeso magunwe, “Vana unu adi nya atari ta nu. 23 Adi hume, roono ukku taru adi hirzame.”Vat wa in pino intipuru ti bit. 24 Sawa aye ukafar nahum anu kabsa ukassu ikirf ubenki utize tu dengesere wa ha ahira abitrus, wagu, “Unu dun gara ushime ma'nya uben?” 25 Ma gu, “E, make ma nya.” Sama ze akura, yeso ma buki me tize magu, “Bitrus nya'ani wa ira?” Avee ni agomoo nee wa orso ikirfi ahira hanna a we, nani ahira a'aye. 26 Samaa guna, “Ahiraa aye” ba yeso magun me, “A nyo azika me ahanna me. 27 Vat in anime, barki kati ti carwe hana uraba udang uwuzzi tiwita, bicere sawa tuba u mikime uziki. Inwa pokko anyome udi iri ikirfi anyimome u ziki ikirfi iginoo uhaweni in, nan iwe”.

Bikoro bu Kirau in nu Witu Tare

1 Uganiya uguno me anu tasa umeme wa eh ahira a yeso wa ikki me wagu, “Aveni ma teki unu gbadang anyimo ati gomo ta seseri?” 2 Ma titi vana ucin anyumo awe. 3 Ma gu, kadundure inbo shi in daki ya kurzo ace ashi kasi ahana acicin ba ida ribe shi anyimo ati gomo ta seseri ba. 4 Vat de sa daki ma zika nice anyo ire imum kasi vana ucin ugeme ba, mada ribe me ati gomo ta seseri ba. 5 Vat de sa makaba vana ucin kasi ugeme barki mi, i mani makaba. 6 Vat de sa ma wunā unu inde anyumo a hana ageme macara abangan sa wa hem in mi, idi teki a tirzi me unanzu udandang irir areki me anyumo uraba udandang uconcon. 7 Wa dee une barki ucara abangan ya cukuno gbass ucara ucara abanga u eh, de sa ma wuna una me ma dee. 8 Nyoro ubuna nan tari tuwe me u vetten ingi ti wuza we ucara abangan iteki uriba ati gomo ta seseri inu buna u inde nan tari ti inde wanu guna areki we anyumo ura uzatu umara inti buna tuwe tire nan tari tire. 9 Ingi nije wuwe upilko kara nini uveten, iteki uribe ati gomo ta seseri in nije ni inde innu areki we anyumo ura in naje arere. 10 Hirani kati i izi unu inde anyumo ahana acicin wa geme ba, in bo shi ibe ikadura ka Asere aweme aseseri wa hira muhenu maco um de sa mara anyumo aseseri. 11 I rusa vana unu ma aye barki ma buri an de sa wa hunne we. 12 I bassa ingi urunu mazin ini tam ini ni ino bi inde ba hunne me i hira mada ceki me ukasu me ma dusa unyara ubi inde me ba? 13 Ingi ma tinka bini, iruba ime me idi rume i teki unu ni, ino uzati ubi inde me. 14 Ani me ani aco ushi me sa ma rani anyumo aseseri mada nyarā me unu inde anyumo a hana acincin wa geme mahunne ba. 15 Ingi u hennu uwe me macara we abanga, hana uka buka me hu nan me, ingi makunna we wa bura me. 16 Ingi daki makunna we ba nyara unu inde utizi anyo ana ware nan watara ikeki. 17 Ingi daki makunna we ba, ubuki anu tarsa Asere ingi magame ukunna anu tarsa Asere uziki me de sa ma tame Asere nan unu cara abangan sa magame ubarka. 18 Kadundura inbo shivatti imum me sa ya tira une izin nutira aseseri imum be sa ya sopo aseseri. 19 In kuri inbu shi, ingi anu ware anyumo ashi me une wa hem wa iko ire imum, aco um sa marani anyumo aseseri madi nya we. 20 Barki vat ahira me sa ana ware nani wataru gurnan izi na we. 21 Ara anyumo anime Bitrus ma eh ma gun yeso, ugomo Asere kani ka hono kani uhenu um madi carrum iruban in vette? kanu sunare? 22 Yeso ma gun inzo kanu sunare ba akuru sunare kanu sunare. 23 Barki ani me adi bati tigomo ta seseri nan urugomo sa ma nyara ma bassa ucira ume me atari tarere ame me. 24 Sa ugomo me mara anyumo ubassa me a eh mu reme wazurta sa matarsa me uge sa mada ke makurzo ba vat uciki ume une. 25 Sa madira ukurzo men, ugono magu azizi me nan une me wanna hana me vat nan imum me sa mazin akurzo ikirfi men. 26 Urere matunguno ma gun me nata iruba indi kurzo we kondi nyanin. 27 Ugomo me makunna ugogoni urere me maceki me ma ceki ureme me. 28 Sa ma suro magurna nan ure uroni me sa matarsa me ureme ikiirfi cin ma tappi me iriri ma gu nyam imumme sa in tarsa we. 29 Uroni me matunguno ma gun me nata iruba indi kurzo wen . 30 Urere me ma ga me mahan unu rani me akura ani rere, agi makurzo men.

31 Sa aroni akatuma wakunna imum me
icari we muruban wa kurzo ugomo imum
nan. 32 Ugomo matiti me ma gun me gu
unu ubur mani, ma ceki vat imum me
sa imtarsa sa wa tizom. 33 Daki ya wuna
inu ukunna ugogoni uroni akatuma kawe
ba? 34 Ugomo makunna iruba kang ma
gu anyame titere makurzo vat ureme sa
matarsa me. 35 Ani me ani aco um sa
marani anyuno aseseri madi wuzi vat de
sa ma nyari me uceki uhenu umeme ini
ruba ka inde.

Bikoro ba Kuraren udire ubi Inde

1 Sa yeso mara tize tiginome vat,
macekki manyanga mu galili, maribe
uyahudiya sa uraa in nuhuru umacanga
mu urdu. 2 Ni orinanu gwardang ni tar-
sime, ma humuzan we abirko me. 3 Are
anu bezirusa wa e ahira me wabatime,
wagu, “yawuna ari unu ma cekki unee
ahira kadiya imum?” 4 Ma kabirka magu,
“ani daa yamu ira uguna desa mabarwe
daat, utubame mabarwe unee nan vanuu
mar?” 5 Makuri magun we, unu madi
cekki a inoo nan ka coo ume, mapattina
nan unee ume ware wageno wacukuno
nipum ni inde. 6 Uhana je dakki apum
are ba, ni inde ni ni, imumbe sa Asere
apatta katti unu ma hari ini. 7 Ba wa
gun me, “Nyaa ni yawu musa magu kini
anyettiki ahu anya, nani a cekki unee
ma dussa?” 8 Magun we, “Barki ugbas
ushi uni wawu musa mahem shi anime,
daa ti utuba idazome aniba. 9 In kurin
bushi, dee sa ma cekki unee ume, inki
daki ma wuza imumu zenzen in ba, maka
zika uru nee sas mawuza imum izenzen
ini, debe sa ma zika unee me sa agido
cangi ma wuza imum izenzen.” 10 Banu
tarasa wagun me, “Inki ane ani izi a tii
nunan nu ne ume, uzatu wuza nyame
uteki.” 11 Magun we, “Daki koya nu
mani madakee maziki ani me ba, senke
da sa ahem imme anime. 12 Aye wa
rani ayozowe ane ani, aye warani anu
wani wuna we ani me. A ye wewani
inna ce u we barki unyara utigomo ta
zesere. Vat unu kunna utize tigeme ma
ziki, ama ziki.” 13 U ganiya uginome a
e men ina hana acincin barki matarwe
tari, ma wuwe biringara, ba anu tarsa
umeme wa kuburka we. 14 Ba yeso magu,
“Kini ahana a cincin wa e ahira am barki
tigomo ta sesere me tu saa sana uwee uni.
15 “Bama tarwe tari madusa. 16 Ba uye
ma'e'e' mamu nan me magu, unu dungara
nyani indi wuzi in kem u vengize uzatu
marsa?” 17 Bama gunme, “Nyaa u'ige zom
ahira imum e' gebe sa izi i huna? unu
huma unu inde mani, inki unyara u kem
ivei uzatu marsa, tarsa in u buka ugeme”
18 Bama gunme, “Uyayya?” Yeso magu,
“Katti uhunu ba. Katti u wuzi zenzen
ba. Katti uwuzi nikariba. Katti ubuki
imun mu igebe su tawe inni ba. 19 Nya
acoo nan ka ino uwe tima nu, u hem
innu hoo kasi ni ce nuwe. 20 Ba manyani
me magunme, “Vat mamu tarsan anime,
nyani ya dem?” 21 Yeso magunme, “Imum
inde ini ya de we, hana uka ziize vat
imumbe sa uzini, unya ande sa akara
amara, udikim gwardang a zesere. U'
e, utarsum?” 22 Sa ma nyani ma kunna
anime, ma dusa, inna puru abit barki me
unu imum manikam. 23 Ba yeso magun
innanu tarsa umeme, kadundure inboshi
idi cukkuno in ni jas si uni mum maribe
atigomo ta zesere. 24 Akkanime inboshi,
idi teki innu seke uronkomi uribe ani
hara na lira, innu guna unu kem maribe
ati gomo ta zesere. 25 Anu tarsa umeme
biyau bimek we sa wa kunna anime,
wagu inka anime ani avee ni madi kem
u bura. 26 Ba yeso ma iriwe, magun we,
“ahira anu, daa imimu wuna uniba, ahi-
raa sere kodi nyani idake wu. 27 Ba bitrus
makabirka magu, “iye ta cekki adodu aru
vat tatar sawe, nyaani tidikem?” 28 Yeso
magunwe, inboshi kadundure, uganiya
uso sa vana madi cukkuno ukwanku uti
gomo tume, shi saya tarsam, shi wani idi
cukkuno u kwanku alem ukirau in kare
usarila. 29 Vattu shi ya censi ti kura, nan
nanu henu a'e, anu henu aruma, nan ka
ino, nani acoo nan na hana, atiru, barki
nizanum madi kem gwardang, makuri
makem ivai zatu marsa. 30 Anu tuba
gwardang wadi cukuno ana dumo ana
dumo wa cukuno anje.

Bikoro ba Kurare

1 Ti gomo tz seseri tizi kasi una kura sa

ma suro ni sissizo u nyara anu sa wadi wuzi me katuma u in nabi. 2 Sa wa barka nihiri ma hanwe uru. 3 Sa ma masuro inna zumo utara ma kem aye wa ciki sarki katuma kuwuza. 4 Ma gunwe, “shima tarni wa hem indi nya shi imum iihuna” wa hem. 5 Sa makuri masuru unu wui inna zumo ataru ma han in aye. 6 Makuri masuri in na zumo udibi ma kem aye, wa turi heem a ime, ma gun we nyanini ya wuna ituri heem anime? 7 Wa gun me, daki ta kem de sa madi nyan duru katuma kani ba, magun we, “Hanani uru um changi” 8 Sa uwunjoro wa wuna ma gun unu tarsa unu rume tita ana katuma me u nya kondevi ikirfi ime, tuba ahira an de sa we wani wa aye inna dumo u masirkan ande sa wa tuba u aye. 9 An de sa wa aye inna, umo uchibi ma nya we ikirfi inni hiri. 10 Anu tuba aye me wa bassa adi kinki wen, wa iri a nya we ikirfi ini hire nini. 11 Wa kabi unu curno me iruba. 12 In nu gusa haru sa ti hiri usa uwui hu be wa nyan duru ikirfi rep nan an de sa wa wuna u awa u inde inka inna. 13 Ma kabirka unu inde anyumo awe me ma gun me, uroni um barki ma wuza shi zenzen ba. In gusa ta barki ni hiri nini? 14 Kaba imum sa izi iwe udusa mi mani ma iri ya wunna uri in uya ana dumo me rep na hu. 15 Daki ma bari iwuzi imum sa ya wunam in imum in ba? nan ni ukunna inni eru mini barki sa inzin iruba ubenki gbardang? 16 Ani me ani ana dumo wa di aje anaje wa kuri anaje wa kuri adumo. 17 Yaso nan anu tarsa umeme sa wa haka unyene uhana urushalima, yeso ma hunguko we nikira nuna ma gun we. 18 “Haru be tihaza urushalima, adi nya vana unu atari tunu udandang u katuma nan anu nyerte udungara u musa, wa di gu a hume. 19 Adi nya anu zati utarsa Asere me wadi wuzi me nibasa, wa cobi me gankirka me, unu wui utaru adi hirza me.” 20 Abini me a eno ahana zabadi ma eh nan ahana ameme wa wa turguno awu henu mu yeso ma gu inyara iri imum. 21 Yeso ma gun me, “Nyanini unyara?” ma gu “Wuna ahana am ware wa geme wa cukuno anyumo ati gomo tuwe me unu inde atari tinare unu inde tari tinan gure” 22 Yeso ma gun nahana me, “Itashi imum me sa i igizo ba, idake isi iso ijasse sa indi si?” 23 wa gun me “ti da ke” Ma gun we, “Kandundure ida ke isi iso im, u cukuno atari tinare nan ni tinangure inzo mimani ini kara nu nya ba aco um asesri ma inki barki de sa ma zauka” 24 Ukasu anu tarsa ume ukirau me wa kunna iruba wanu kasu ana were me. 25 Yeso matiti we vat ma gu, “I rusa ubere sa agomo ande sa inzo a yanhudawa wani ba wa ka bezi anice nanu awe, ananu aweme cangi anice wa bezi ubari anice nanu awe. 26 Ida cukuno me anime anyumo ashi me ba, de sa ma nyara macukuno unu udandang gbas macukuno una katuma ku kasu ushi. 27 De sa ma nyara ma cukuno unaje ashi, gbas macukuno urere ushi. 28 Ani me ani azi vana unu ma aye inzo agi awuzi nirere ba, me mani madi wuzi nirere bati maburi anu gbardang” 29 Sa yeso nan anu tarsa umeme wadi ceki ujeriko, anu gbardang wa tarsi we. 30 Wa kem arubo were wa ciki ani kira nuna, sa kunna yeso tatu aka wa yeze amyiran wa gu, “Unu dang, usn u Dauda kunna ugogoni uru” 31 Anu wa tarika we agi wawu tic wa kuri wa kinki uyeze amyiran wa gu “unu dang usan u Dauda buran duru.” 32 Yeso matonno ma gun we, “I nyara in wu shi aneni?” 33 Wa gun me, “Unu dang tinyara tikem u era ahura” 34 Barki ugogoni yeso ma dari aje awe me, apokino uganiya me wa tarsi me.

Bikoro ba Kuraren in bi Inde

1 Sa Yeso na nu tarsa ume me wa hana agiro a betafaji ani hoho ni matiti muzaitun, Yeso matumi anu tarsa umeme ware. 2 ma gun we, “Hanani anyimo agiro aje ashi me idi ir atirza ku zenki i sapi i eh mini. 3 In ka uye ma iko shi igu ugomo Asere mani ma nyara, unu me madi nya shio debe debe.” 4 Ya cukuno anime bati a mwincika imujm me sa unuukurzo utize ta sere ma gu. 5 Buka ni bi sana bi urushalima, irani ugomo ushi me monno tantu aye ushi una ni ce ni shew ma haka azsere aku zenki. 6 Anu tarsa umeme wa wuzi imum sa ma wuna we rep. 7 Wa ehn ku zenki me wa tari

turunga tuwe me Yeso ma cukuno, 8 maro
mani gura me wa nasa tirunga tiwe me
una me aye wa pussi mava wa nasa una
me. 9 Anu me sa wa haka aje a Yeso
nan anu tarsa ume wa yeze amigwiran
wagu," Hossana vana uDauda ugongon
mani dee sa ma aye ani za ni gomo Asere.
Hossana una ni nonzo kang. 10 Sa Yeso
maribe uurshalima nipim niwu buu unnu
gusa, Aveni mazigeme? 11 Nigo nanu ni
kabirka," Yeso unazarat nan ugalilio mani
unnu kurzo utize ta sere.". 12 Yeso maribe
udenge Asere magidi ana biziza nan ana
bikpija kpija a nyimo me, ana ka curo
kikirfi nan makpankun manu ziza uma
hurbe. 13 Ma gun we, "nyettike akura
am adi cukuno ahira abi ringara, shi
be ya kurzo ani ahira ugunzuno akari.
14 A rubo nan nanu zatu tibuna wa eh
anyimo udenge Asere ma human we.
15 Sa ana dangdang aka tuma nan anu
nyerte udungara u musa wa ira timum
tibi yau sa ma wuza wa kunna a hana
inti hunu a nyimo udenge me unu gusa,
"Hossana vana udauda muruba mu curno
we. 16 Wa gun me, ukunna imum me sa
anu ageme waboo? Yeso magun we eh!
daki ya ira unyettike atinyo ta hana nan
na hana anige wa suso ninonzo nuwe me?
17 A binime Yeso ma suri ani pin me ma
dusa uhana ubetanya maka mura abini
me. 18 Sa makuro ani pin me nisisizo
makunna ikomo. S 19 a ma ira utiti upom
ani kira nu na ma haa daki makem ire
imum ni ba, si mava, ma gu uni," kati
uka yoo ba, abini me utiti me waa. 20 Sa
anu tarsa umeme wa ira wa kunna biyau
wa gu "Awuza ana nime utiti upom me
wa waa ana me? 21 Yeso ma kabirka ma
gun we kadundere in boshi in gi izi innu
hem sarki uhara iruba, idi wuzi imum
sa iteki ige sa a wuza utiti upom, idi gu
unu pana uhira uka rizo uraba udang i
cukuno anime. 22 Vat imum be sa ya
iko in biringara a nyimo uhem idi kem.
23 Sa Yeso maribe a nyimo udenge Asere
anu adangdang aka tuma nan anu ww
eh ahira me wa gu," in ni ya nikara nini
uzin unuwuza im 24 um igeme? aveni
ma nya we nikara me? Yeso makabirka
ma gun we, mi cangi in di iki shi imum
indai, inka ya bukani mi, in di buki shi
ini kara na veni in zin katuma ka geme.
25 Ubaptisma uyohana wa suri abani wa
suri a hira Asere a hira anaboo? wa
gamari ace awe unu gusa," 26 ingi ta guna
ahira Asere, madi gu nyanini ya wuna
daki ya hem mi ba. Ingi ta guna a hira
anaboo, ti ta duru imum me sa anu wadi
wuzin duru ba barki sa wa zika Yohana
unu kurzo utize ta Asere mani. 27 Wa
kabitka wa gun Yeso, ti tan duru ba, ma
gu in we "mi in da bukam shi nikara sa
in wuza timum ti geme ba cangi." 28 Ani
nya nini ya ira? uye ma zin na hana ware
a ruma, ma ha a hira anu tuba me ma
gu "usam um hana ka wuza katuma ku
ruu. 29 Vana ma gu,"inda hanam ba". unu
sa ma eh inna dumo magamari maha.
30 Aco me ma ha a hira unu kure me
ma buki me ma gu, indi ha aco um. ma
gaa me uhana me. 31 A nyimo awe ware
me aveni ma wuza imum me sa aco ume
me ma nyari? wa gu "unu tuba me".
Yeso ma gun we," kadundere im boo shi
anu kabsa ikirfi ima nyanga nan anu ziza
apum wadi agiza shi u ribe ati gomo ta
Sere. 32 I rusa Yohana ma bezi shi una
iruba ubenki I ga shi uhem. Anu kabsa
ikirfi ima nyanga nan na nu ziza apum wa
hem in me. vati ani me daki ya hem ya
barka ba" 33 Kunna ni tire tize ta nyimo,
ure unu mara ni ma wuzi tibira uruu me
ma bari ugumbi nan a hira upillo umgwei
ma ma titi wanu denge unu bee urume
ma nya age ma dusa a mare ma nyanga.
34 Sa uganiya uoro usanna wa aye na tumi
arere ame me a hira anu kaba uruu me
wa ka bi me ime . 35 Ani me wa meki
arere me wa tiri unu indai wa hu uye
wa kuri wa tizi uye. 36 Unu uruu me ma
kuri ma tumi aye sa wa teki ana je me,
ana katuma uruu me wa kuri wa wuzi
we kasi ana tuba me. 37 A ani me unu
ruu me ma kuri ma tumi vana umeme
unu guna wadi ka nata me nice. 38 Sa ana
katuma ku ruu me wa ira vana me, wa
gu na cec, usam me mani Ca ti hu me ti
can ti uruu me. 39 Abini me wa ziki me
wa suri a nyimo uruume wa ka huna me.
40 Ani me ingi unu ruu me ma aye nyanini
madi wuzi ana ka tuma kuruu me? 41 Anu
wa gu madi hu anu abur agino me unaa
upazaza, ma kabi uruu me ma nya aye

sa wadi nya me inni ganiya U uro usana. 42 Yeso ma gun we," daki ya ira a nyimo u nyettike Asere, Nipo me sa ana soo wa nyari me niney nini na cukuno ni huma, anime ani a hira Asere ani imum ibi biyau ini aje aruu. 43 Barki anime in boo shi, ti gomo ta Asere adi kabi ashi a nya wnde sa wadi yozo ahana. 44 Dee sa ma rizo ani po ni geme madi pussa magitum, dee sa nipo me na rizo ame nidi nyezirke me. 45 Sa ana dangdang aka tuma nan anu bezi urusa wa kunna tize tini hunzi tumeme wa russi ma boo we wani. 46 Wa nyari umeki ume wa kunna biyau banu, barki sa anu wa zika me unu kurzo utize ta Asere mani.

Bikoro ba Kurare in ni Re

1 Yeso ma kuri ma wuzi we tizze ma bati we ire imum magu. 2 Adi bati tigomo ta Asere nan ure ugomo desa ma wuzi vana umeme igab. 3 Matumi anu utarsa umeme wa titi andesa aboo we wa ēh ahira igab me andesa aboo. 4 Makuri ma tumi are anu tarsa umeme ukure, magun we, ka bukani we mamu mara ubara imumare a wesi ina wan bige be sa a inta bini akura, vat a mara ubara ukodi nyani ayeni igab me. 5 A' ani me wa game uwna uni cheni, wa dusa we imum iwe, uye madusa me uru uye madusa uziza adadu. 6 Ukasu me wa miki arere una akura me, wa duri we wa hoo we. 7 Ugomo ma wu iriba, ma tuburko anani kara nini kono numeme, wa ka huna an desa wa wuza me anime wa punsi ku pin me vat. 8 Magun in nanu utarsa umeme, nigura me na cukuno nigora an desa aboo we ni da wa ha nam ba. 9 Barki anime hanani ana tukun ani pin, boo ni vat adesa ya kem, wa ē anigora me. 10 Anu tarsa umeme wa dusa utarsa uti naa, wa urso vat an desa we kem ana aburi nan ariri vat a urso we a ēni, ahira anigora a myinca ina ganu. 11 Sa ugomo ma ribe u ira unigora ma iri ure unu da ma suki udibi u aye unigora ba. 12 Ugomo ma gun me, unu-ubu aneni wa aye bame sarki udibi unigoraa unu me da kem imum i buka ba. 13 Ugomo magun inanu utarsa umeme, tirani me tibuna nan tari i vengime anyimo mare mabibiti abini me adi shi a rummizi ahini. 14 Atiti anu gwardang anyimo aweme azauka ana acin. 15 Mafarisawa wa gomirka imumu i gebe sa idi cara tizemeni. 16 Wa tumi anu tarsa umeme ahira mer nan adesa wa zinan Hiridus, wa gu, unu ubu haru ti rusawe una kadure mani, uzini udungara tize ta Asere gwem barki wa zika kodavi. 17 Bukan duru imumme sa wa ira, ya wuna uri ti nya imumme sa izi ikasari nani ani. 18 Sa yeso ma tinka imumu imu riba mu weme, ma gun we nyanini wuna inyara imansam shi ana mu riba muburyi. 19 Bezi mi ikirfi, wa dusa wa ēn me in bikirfi. 20 Yeso magun we, ihuri igeme nan niza ini geme na veni. 21 Wagun me, ni kaisar nini ba magun we, nyani kaisar imum be sa izi i kaisar Asere imum be sa izi ya Asere. 22 Sa wa kunna anime, wa kunna biyau wa dusa we. 23 Uwui uginome mara masa dukiya wa (an desa wa gusa, ingi wa wono uka hira uzoni) wa ē ahira ameme, wa ikime. 24 Wagun me, unubu musa magun, ingi unu ma wono da ma ceki uye aduma ba, uhenu me madi cukuno nan uneme anime barki ma yoo uhenu ahana. 25 A wuzi aye anu usunare ahana aruma ani henu nu weme, unu utuba ma wuzi ya sa ma wono barki da ma yooba ma ceki uhenu umemeni uneme. 26 Ane ani unu ukureme ma wuzi nan unu utaru me, awuzi anime uka biki unu su sunareme. 27 Sa wa mara uwuza ugino me, une madusa ma wi. 28 Uwui uhira a yimo iwono, une wa aveni madi zi anyimo aweme anu usunare uginome barki vat uwe wa wuzi aya nan me. 29 Yeso makabirkawe magun, ya camani barki sa ida rusani tize ta Asere ba, ida kuri irusi shi ubari Asere ba. 30 Barki uwui uhira anyimo iwono, anyā azoni uwuza anyā uzoni, ti di cukuno kasi ibe ika dura ka Asere sa wara aseseri. 31 Abanga uhira anyimo iwono, dayamu iraba imum me sa Asere a gushiba agi. 32 Mimani Asere aweme ma vengize dā anu zatu uvengize waniba. 33 Sa anu wa kunna anime, wa kunna biyau ini mumme. 34 Mafarisawa sa wa kunna mā maran in masadukiyawe, ba wa urno.

35 Unu inde anyimo aweme, ure unu bezi urusa barki ma mansa me ma iki magu. 36 Unu dungara, nyanini itteki in nikara anyimo tize ta Asere. 37 Yeso magun me, hem in na Asere aweme ini riba iwe me me vat nan nice nuweme. 38 Ine ini imumu idan dan in nu tuba . 39 I kure izi gusi ituba ini, hem inu henu uweme gusi nice nuweme. 40 Ahira imum kare kagino vat tize ta Asere nan ta anu dungara ta hem in. 41 Datti afarisawa wa uri ahira a inde, ba yeso ma iki we. 42 Magun we i ciram aveni, mi vana aveni ba wagun me vana udauda mani. 43 Yeso magun we, aneni Me Dauda me unu bari u bi be biriri ba Asere ma kuri magu. 44 Asere agunka Asere am, cukuno a tari tinare tum, indi tari we aseseri ade sa wada nyara u ira uweba. 45 Ingi Dauda matita Asere anime, adi wu aneni ma cukuno vana umeme. 46 Ba desa ma kuri mā buki tize, abini me unu iriba ihu mazoni sa madi kuri ma iki me iri mum.

Bikoro ba Kurare in ni Tau

1 Yeso mawuzi we tize, magu. 2 Anu dungara wa taurat nan nanu bezi uru wa tonno u turi umu sa. 3 Barki anime, tarsani i wuzi vat imumbe sa wabuka shi, kati i wuzi imum sa wazin nu wuzame ba. 4 Wake wa caniwwe cira ugittak, ujas uhanna, wacana anu uni agirza we acece awe wadake wa hana ba. 5 Vat biwuza wuza buwe aje anu ani, wabara iliya idandang in ti di bi tuwe u tuzo adizi. 6 Wa nyara ticukum ti gan can a hiri agab, nan tihira titi cukum ti hu ma udenge Asere. 7 A issiziwe ati hira tini gura, agussin we anu dungara. 8 Kati hem a gussin shi anu dungara ba, barki unu dungara ushime u inde mani vat tu shi ni henu nini. 9 Kati ititi uye acoo anyimo unee, barki acoo u inde mani asesere. 10 Kati atiti shi anu tarsan nanu wani ba unu tarsan na nu memani yeso. 11 De sa mazi unanu anyimo a shi me mani urere. 12 Vat desa m yeze nice nume, adituzo me, desa ma tuzo nice adi yeze me. 13 Shi wono shi anime anu dungara, nan anu uyetike a nu bezizi urusa, ana mi yakorsizo tina turibize azesese ace a shi, shi dakki ya ribe ba. 14 Shi wono shi anu dungara wataura nan nanu bezizi urusa, ana matin! ike iri imumare aneme sa anu ruma wawijo ike hunze tubunani in bi ringara bi jokon anime azin nu tara u shi. 15 Shi wono shi anime, anu dungara wataura, nan nanu be zizi rusa, anamalin ike tar si ti hihira nan ma rba ma dandn dang, barki unyara unu tarsa ushi cas inki ya kem ikurzo me una yimo ura. 16 Shi wono shi, shi anu hungo arubo, shi sa igussa, vattu shi yatonizo undenge Asere imum i zoni, aname desa ma tonikon in ni mumu ihuma udenge Asere, itoni idi rime. 17 Shi ababana, arobo! iya ini iteki shi innu gwardang, bizinariya bini nani udenge Asere sa u zi lau. 18 Ike gu, kodavi matoniko innu bagadi sadi ga imum izoni. vat de sa matoni kon innu wito nice, itono idimekime. 19 Shi arubo iya ini iteki innu gwarndang, u sadiga uni nani ubagadi uwito sa u zi usadiga alau. 20 Barki anime kovi magoni kon in nu bagadi uhaya sa uzi lau nani vat inni mumbe sa ira anyimo me. 21 Vat desa ma tonikon innu denge Asere, matonikon me, nan desa mara anyimo me. 22 koda vi matonikon na zesere, matonikon inn hira ati cukuno tu gomo masere. 23 Shi wono shi anu dungara wataura nan nanu bezizi urusa, anamalin! ike isusso imum ye sere reppii? Iye yavete imumu ihuna ini kara ya taura, me ini kadure, nan imum iriri, ubeziu inko iginọ ini ya wuna inguna iwuzi, kati iceki ireba ba. 24 Anu hungo arubo, ike i inki iruba u kwaro dan mitsil, anime ike itu be ronkoni. 25 Shi wono shi anu dungara wa taura nan naun bezizi uru sa, anamalin! ike i kpici mamaru miso anyimo me ini madiri. 26 Hu urubo unu bezi urusa! tuba u kpico u mamaru miso udiku kpici anyumo me barki mataraa macukuno lau. 27 Shiwono shi, anu dungara ataura nan nanu bezizi urusa, anamalin! kasi mucau sa a humuka muni, amatara anyimo me a ubo ani zenzen. 28 Aje shi ana huma wani, iye a nyimoo malin mani in katuma kaburu. 29 Shiwono shi anu dungara ataura nan nanu bezizi urusa, anamalin! ike i bari tikura a mu cau manu dang akatuma ka

sere, ibara tihira. 30 Igusa da ta cukuno uganiya acokoro aru utuba, sa daki ta benkuwe u kwon gizo umaye manu adang akatuma. 31 A anime ya bezi ace ashi, she wani ahana uhuza ana katuma kadang ka sere. 32 Ba mincikinani katuma kacokoro ashime. 33 Shi iwa! aneni idi sumi u gwari ka anyimo ura. 34 Barkin anime ma tuman shi ana katuma kadang kasere, nan nanu urusa imum, nan anu rusa atau ra, idi huzi aye awe i gankirka aye, icobi aye suwe ti pin tipin, in nu mnsa uwe u zitto. 35 Barki nihaiki ni maye manu nanni ruba ubenki a kponkoni unee, makuro ace ashi uzi ka umaye mahabila unu uriri uhana uma zakariya unu barikiya, desa ya hu atii udenge Asere. 36 Kadure inboshi, vat agimo me adi kem anu ganiya ugeme. 37 “Shi ananu u urshalima! ananu urshalima anu huzza ana katuma ka dang kasere, anu vingizi an de sa atuma ahira ashi! ka ka hono kani manyara in orso shi kasi bi tukuru sabike bi orso ahana anyimo ama gawre mabini! 38 Iyenne aceki shi akura anime. 39 In bossi shi, idaka ira miba, senke ronobesa ya guna, biringara bi cukuno ahira unu ezen ni za ni gomo sere.”

Bikoro ba Kurare in ni Nazi

1 Yeso masuri u denge Asere, mara anyimo atanu anu tarsa umeme awa e innu be zizzi ume bibara-bara biti denge tuta sa Asere. 2 Bama kabirkawe magu, “Vat ya ira tinii? ka dundure kani in bosh, adi samariri ka apo age me ada cekime nire a sesser anire ba.” 3 Ma ciki ani po nu zaitun anu tarsa ume me wa e ahira ame wagu, “Bukam duru, uya uwui uni adi wuzi anime? nyani idi bezi uguna u ye uwome? nan nu mra unee?” 4 Ba yeso makabirka magu, wuzani seeke katti uye ma witi shi. 5 Barki anu wadi e gbar-dang anyimo ani za num, wagu we wani Asere, wadi witti anu gbardang. 6 I di kunna tizee tini kono nan bi bobo binin, kati muraba mushime muhiri ba, uwuna anime wacukuno a wuzi daa umara wa aye ba. 7 Anabu wadi hirza anabu, tigomo tidi hirza tgomo. Adi uzi ikomo nan uzuruzuno adi zii ati hira sassas. 8 Ani vat utuba u zitto uni. 9 A' anime wadi witi shi, apatti shi wakuri wa huzzi shi anu vat wadi nyaree shi barki in za num. 10 A' anime anu wadi pilizo abardang, wari inama ya ce'ce wa nyarime ace'ce. 11 Anu kurzuzzo utize tima cuco wadi suri, warangizi anu gbardang. 12 Katuma kaburu kadu wu gben u hem umaro manu uduwu seeke. 13 Adi buri desa ma tonno. 14 Adi wuzi tize titi gomo tazeesere vat anyimo unee ugeme abuki anabu, unee wa aye umara. 15 A' anime inki ya ira kattuma ka zenzen fai kaso, ka gebe sa daniyel unu kurzo uti mabuka, atura me ahira a lau (u nu hira me rusi). 16 Tu, ande sa wa ra ama canga mayahudiyawa sumi uribe anyimo apo. 17 Desa makunna biyau, kati matu u ka ziki udee sa mara akura amme. 18 Dee sa mara uruu cangi ugebtu umee ba. 19 Udee ana tipuru nan nanu cira a hanna uganiya uginome. 20 Wuzani bi ringara kati usum ushime u wui uvenke inni kuzi. 21 Uganiya uginome adi wuzzi i jassi kan, usassana igibe sa nu mansa u wuzame daati utubbu nee u aye ukani me, adaa akuri a wuzi me ba. 22 Bansa a kaska tiye tigino ba, ada'daa kemme de sama game ba. Barki anu zau ka uginome a kaska tiye me. 23 A' anime desa ma gunna shi, ya ira ugomo Asere monno! nani, monno abirko! katti ihemba. 24 Barki ugomo Asere nan nanu kurzuzzo utizee tina cuco wadi suri, wabezi katuma ka dandang ku bari, barki wa hunze ande a zauka inki yawuna. 25 Ta, mabuka shi dibe. 26 A' anime inki wagunan shi, “monno ani ja” katii suriba inka nain waguna, monno anyimo ati hira ti gunzine, kati ihem ba. 27 Gussi umelme azeesere, mel mel ane ani u aye uvana unu udi zi. 28 A hira me sa aush araa ni abmee ani magulluk marsa maka orzino a hira me. 29 Ussuro ijassi ginome, a inpi u wui upeu udaa nya masba. Iwiran ya sesere idi rizizzi, adi zaa rika imumbe sa ira azesere 30 Uganiya uginome uni u' aye uvana unu udi cukkuno, vat alem unee adi shi, wadi iri vana unu ma ezze aniyimo a tiwiri, innu bari nan ni nonzo gbem. 31 Madi tumi ibe ikadura kameme wa hure nihure

na so kan, wakuri wa orso me anu ati kira ti nazi nyimo unee. 32 Manzani ahira utiti upuom, ukee u zarika inki nikuzi na aye mamu u tiro. 33 Rusani vat inki ya ira adodu aginome ma aye mamu ini. 34 Ka dundure kani, inboshi uganiya akame sarki uguna imumu igino idi kem. 35 A zesere nan na dizii adi mari, atize tum ni. 36 Baa dee sa marusa u wui nan nu ganiya uginome, nani ibe ikkadure kasere, nani vana senke acoo mani cass. 37 Kasi uwuza uganiya u Nuhu, anee ani idi cukuno u' aye uvana unu udi zi. 38 Waazin nare, innu siza nan tinya, uhana umara ubara uzirigi u Nuhu. 39 Ure uganiya u Nuhu u' e umukkur kawe, anee ani u zee uvana unu udi cukuno. 40 A' anime adi iri ana ware u ruu, azikki unu indai acekki unu indai. 41 Adi iri anu ware intinanzu, azikki u' indai aceki u indai. 42 Ta' cukunoni innu russa, iti shi u wuibe sa ugomo Asere madi e, ba. 43 Agu una kura marusa uganiya sa ukari madi e, madada wuzame moro pit ba. 44 A' anime cukuno ni innu rusa uganiya sa ita shi ba vana unumadi e. 45 A veni unu huma uni riba ubenki, sa una kura ameme manyin zame unnu mare ka re-re. 46 Kadundure, inboshi madi tari me imumbe sama zini. 47 Kadundure, kani inboshi madi tarme imumbe sama zini. 48 Inki urere uginome unu buru mani, maguna iruba ine una kura am maga me u aye dibe. 49 Ba' ma tubi atira aroni ani nonzo umeme, mazin na are in bi sizza sizza. 50 Una kura urere ugino me madi e u wui me sa ma tā meba. 51 Ma warime nipum in nu cobo, ma uyame ukālu ume nan nanu aburu. Madi shi marumazi a nyo.

Bikoro ba Kurare in ni Chibi

1 Adi bati tigomo ta zesere kasi mabura manu kirau sa ma ziki mafitila maweme tantu u gura umanyani ma tiyum. 2 Anu chibi anyimo aweme anu zatu jinjin wani, anu ciibi anyimo aweme anu jinjin wani. 3 Asenke anu zatu jinjin ugino me wada inta mani anyimo amafitila maweme ba. 4 Anu ajinjin me wa inta aru amani nan mafitila mawe anyimo me. 5 Sa manyani matiyom made U aye watubi ugbiso moro mazikiwe. 6 Inna tii aniye akunna utissa, agusa, manyani matiyom me maye! Suro ni iguri me! 7 Vat mabura magino me mahiri mabari mafitila maweme. 8 Anu zatu jinjin me wagun nanu ajinjinme, nyangizi haru mani mashime cincin mafitila maru mazinni wijo! 9 Ba anu ajinjin me wakabirka waagu mada bari haru nan shi ba, hanani ahira anu ziza me. ika kwa inna ce ashi me. 10 Sa wa dusa ahira ukwa me, manyani matiyom me ma e, ande sa wara ahira me waribe akorso udenge me. 11 Sa adondonkino mabura magino ka aye, wagu Ugomo Asere pokon duru ana tukum. 12 Ma kabirka magun we, kadundere, in boshi, in tam shi ba. 13 Barki anime, cukunoni ibe, ita shi uganiya ba. 14 Kasi unu mani sa ma haza atanu, matiti arere ameme ma nya we vat imum be sa ma zinni. 15 Ma nya unu indai matelenti manu ciibi. Unu indai matelenti mare uye ma nya me u indai. ko da avi ubina ni uni kara ni meme, madusa. 16 Desa makaba matelenti u ciibi ma gun me ma ha maka gamara mani, makem mare. 17 Ani me ani unu kaba matelenti mare me cangi makem mare. 18 Me de sa ma kaba utelenti u indai me, maka gense adizi ma hunze ni. 19 Sa adondonkino, una kura arere agino me ma zee ma basa nan we. 20 Me dee sa ma kaba matelenti manu ciibi, mahaha mamu ma witi mare matelenti uciibi, magu una kura wa nyam matelenti manu ciibi, iye makem mare kaba. 21 Una kuraa magun me gai urere uhuma, wa wuza kadundere anyimo imum icin, indi tar we a nyimo igbardang aye cukunno uvenke. 22 Una ma telenti mani mare ma haha mamu, magu, 23 Una kura, wa nyam matelenti mare. I ye makem mani mare kaba. una kura me me magu imme, gai, urere uhuma. wazauka kadundere a nyimo cin in di tariwe a nyiomo gbardang aye cukuno uvenke. 24 Me de sa maa kaba utalenti uindai me, mahaha mamu magu, Una kura min rusa hu unu nyara uziki imum ahira sa da wa inko ni ba, kaba bitelenti buweme. 25 Barki anime ani ma kunna bi yau, ma gense adizi mahunze bitalenti buwo meni kaba! 26 Ba una kura me ma kabirka magu, hu urere uburi

mani, ugbara! uru sam incira ahira me sa daki ma inkoni ba. 27 ya wuna urii uda ayem ni kirfi me a inki ahira me sa adi kem mareu ni in kabi ire azesere me. 28 Barki anime kaba ni bi talenti bi gino me inya una manu kirau me. 29 Barki vat inu imum ake akinkimeni, iwu gbardangunu zatu imum akabi ini ame. Rekkini unu sa ma zoo anyo imumba a 30 nyimo a mareu marumzi anyo abinime. 31 Inki vana unu ma aye a nyimo ani nonzo nume nan ribe ikadura kame, madi cukuno a hira adang ame. 32 Adi ori anabu vat aje ame, madi suzo we ma inki sassas, kasi unutarsa itam. Sa ma suzzo imum sas. Madi inki itam atari tinare, ma inki imani 33 atari tinann gure. 34 Ugomo madi gu an de sa wa ra atari tinare time, aye ni shi sa acoo maringirka shi, i kabi tigomo tishi sa amu inko shini dati utuba uney. 35 Barki ma kunna ikomo ya nyam imumare. makunna niwe nimei, ya nyani mi masa. ma aye ani genu ya kaban mi. 36 In zi bihurba ya sokin mi turunga, ma wuzi ukoni i eh i irim u hira ani rebe ya issizon ni mi. 37 Abinee ani anu tanu tiriri me wadi kabirka, wagu, Ugomo Asere, ta ira we abani ta nya we imum yare, nani niwe ni mgwei ta nya we wa sa? 38 Innu maya uni ta ira we ini genu me ti kabi we nani inbihurba ti sokiwe tirunga. 39 Nani inniu maya ini ta iri we uzo uhuma, nan na nyimo akura ani rere me. 40 Ba ugomo ma kabirka we, magu, kadundere in boshi vat de sa ya wuza meni anyimo ani za num ya wuza miniminini. 41 Abini ani madi gu inna na tari tinan gure, cekinni mi, a wuna shi anyo ribeni a nyimo ura nan unu uburu sa a barka barki a malaiku nan unu uburu. 42 Barki ma kunna ikomo daki ya nya ni mi imum are ba. ma kunna niwe ni mgwei ya nya nimi masa ba. Ma wuza nigen daki ya kaba ni ba. In zi 43 bihurba daki ya sokin mi turunga ba. Ma wuzi ukoni daki ya aye ya gunkunom ba, mara a nyimo akura ani rere daki ya ikon mi ba. 44 Abini me cangi wadi gu, Ugomo Asere innu maya uni ta iri we inni komo me nani inn niwe ni mgwei, nani inn ni gen, nani innu zatu turunganani uzatu nihuma, nani akura ani rere daki ta iko hu ba. 45-46 Abini madi kabirka, magu in we, kadundere, imboshi ani me saki ya wu unu indai a nyimo anu tarsa um ni ba mi mani. A nigino wani wadi ribe a nyimo u zitto, anu tank to riri wadi venke a kura Address.

Bikoro ba Kurare in ni Tasi

1 Sa Yeso mara tize tigino vat, ba ma gun nanu tarsa umeme. 2 “I rusa uidi uhangirka me wade tiye tire adi nya vana unu agankirka me.” 3 Banu adang akatuma kasere nan ana je anu waguna akura unu dang ukatuma kasere me, una niza kayafa. 4 Wa tirzi uguna wa meki Yeso wa hu me. 5 Ba wa gu dakki uganiya uidi ba, kati wa shagilna. 6 Uganiya sa Yeso mara ubatanya akur Saminu uku-turu, 7 ure uney ma eh inni ro ni mani mi kirfi innu nya urunta, ma wume mani anice, meh inna re imumare. 8 Sa anu tarsa umeme wa ira anime, wa kunna iriba wagu “tige ti cara na”! 9 In guna azizi mani mageme inni kirfi gbardang anya anu zatu ni kara. 10-11 Yeso sa ma iri anime ma gun we nyani ya wuna izinnu bunkoro uney uge me. ma wuzam imum ihuma kang. Izinn nan nanu dira ko ya umaya daki izinan mi Koya umaya ba. 12 ugamirka umani mage sa ma wuza ani pum num, mawuza ini barki abanga uvati um. 13 Kadundere imboshi, vat adi han tize tigeme anyimo uneh adi ringizi inni mum be sa uney ugeme ma wuza. 14 Unu indai a nyimo anu kirau in nanu are gino me, unani za Iskaryoti, maha ahira anu a dang akatuma kasere. 15 Magu “nyani idi nyani inki ma wito shi me?” wabassa ikirfi ya zumo walwal akura taru wa nya me. Uganiya ugino me uni mameki tibinga 16 tuguna ma witi me. 17 Ronoutuba uidi imumare uzatu uyisti anu tarsa umeme wa eh ahira Yeso wagu, “A bani u nyara ti barka a hira are imumare u idi uhangirka me ni? 18 Ba magu “Ribe nii ani pin ahira a uye in gun me, unu dungara mani uganiya ume wa aye mamu, madi ri uidi uhangirka akura aweme nan nu tarsa umeme. 19 Anu

tarsa umeme wa wuzi kasi gussi besa ma bukawe, wa barka imumare uhangirka. 20 Sa uwunjoro wa wuna, ma cukuno are imumare nan nanu tarsa umeme we ukirau inna nu ware. 21 Wara anyimo are imumare ba ma gunwe, “kadundere in boshi uye a nyimo ashi me madi witum” 22 . Wa wuzi tipuru ti bit, wa tubi uigizo ume wa inde inde nani mimani ugomo Asere. 23 Ba ma kabirka magu, de sa tira iso iso indai nan me, me mani madi witum. 24 Vana unu madi dusa ini kasi gussi de sa unyetike utize timeme uzi. 25 Ba Yahuda sa ma wito me magu “Nani mimani unaje? Yesu magun me, wa buka inni ce niwe. 26 Sa wara anyimo are imumare, Yeso ma ziki mawu biringara anyimo aniza ni na Asere, ma pusi ma nya anu tarsa ume magu,” iye re ni. Nipum num nini. 27 Sa ma ziki mgwei mawu biringara anyimo ani za na Sere, ma nya we magu, Vatti ushi sizani. 28 Maye mam mani mu inko utize ma gebe sa adi kwonkoni barki anu gwardang, barki ukpwico imum izenzen 29 . In boshi indaa kuri in si mani nan shi ba, senke rono ugino me sa tidi si ma soh ni gome nan si atigomo ta coo um. 30 Sa wa wuza ireh ini nonzo na sere, wa suri uhana anipo ni zaitun. 31 Ba Yeso ma gun we vat idi pilzo barki mi anyettike aniye ni gino me, “indi anun tarsan nin tam ni gomo nidi pura. 32 Adumo uhira um, indi agiza shi uhana ugalili “. 33 Ba Bitrus magun me “vat inki wa pilko barki hu, mi daa pilkom ba koo cin. 34 Yeso ma gun me, kadundere kani in bowe, aniye nigeme cangi, agi agu una uhuna urono ubi goro udi wu matara mu rusa um kataaru”. 35 Bitrus magu imme, inki adi hummi ini nan hu inda wunam matara murusa uwe ba” ane ani anu tarsa ume wagu. 36 A' anime Yeso ma eh inwe a hira sa atisa ani ugetsemeni. Magu nanu tarsa umeme, cukononi abaanna me, mindi ha abirko inka wuna biringara “. 37 Ma ziki Bitrus nan na hana a Zabadi ware wa ginno me matubi apuru abit nan nun basa a banga kang. 38 Ba ma gun we, in zinni zito anyimo uvengize um kan in kunna kasi diwe. Daa tonno ni abanna me, cukunoni unnu rusa nan mi abanna me. 39 Sa ma haa cin, ma rizzi adizi mawu biringara magu, “A coo um inki i wuna ini zikam ijasi igeme. vat in anime daki unyara um ba, senke uwe”. 40 Ma kuri ahira anu tarsa umeme, ma iri we immoro, ba magu in Bitrus, aca! idaa cukuno me shi in nu rusa nigome nan mi ba? 41 Cukunoni unnu rusa iwuzi biringara katti irizi anyimo ubata. Iye iriba ya hem nipum me na siziki me”. 42 A anime ukuro ukure, maha maka wuna biringara magu, “A coo um inki ani me idaa ak me ba a wuzi ini, aca! uwuzi imum iruba iruba i we”. 43 A na me ma ze makem we immoro bar ki sa moro maraa we aje. 44 Uhana uka nime makuru ma ce ki we, ukuro uku taru uka wuna biringara innu kuruu boh tize tu datti me. 45 Ma ha ahira anu tarsa umeme ma gun we, “idah sisi im moro me inu vengize ni? I yeh uganiya wa aye mamu a nya vana unu atari ta na madini. 46 Hira ni ti dusa, ya ira unnu wito um monno ma ezeh! 47 Ma zinni bo anyo akem Yahuda, a nyimo anu kirau inna nu are wa ge no me inni goh nanu inti vira nan mu bina anu adnagdang wa tubur ko we. 48 Unu wito mamu bara nan we agi, dee sa indi gwindirko me, me ma mani unu me, ih meki me. 49 Ma eh debe upuru u Yeso magu, “gajja una je!” ma meki ugwindiro ume. 50 Yeso magun we, “uroni um imum be sa ya ayen hu ya zigeme? wa ehye wa meki Yeso. 51 Uye ma haki nan yeso masuso uvira ume, makoriko uye a nyimo anu meki umeme utui. 52 Yeso magun me, kurzo uvira uwemeni upubu me, vat dee sa ma suso uvira uvira uni udi cukuno iwono ime 53 I hira daki ma bari in nyari ubenki a hir acoo umme ba, sa mada ke matumi ibe kadura kameme agu ukirau in kani kare? 54 A nee ni adi amincikina im be sa a nyettike uguna imum igeme idi cukuno. 55 A hira me Yeso ma gu inna nanu, ya suro ni in ti vira nan mubina i mekini mi kasi ukari? ko umaya in ka in rib udenge Asere in nu dungura anu daki ya mekini mi ba. 56 a nime ya kenzi vat barki amgwncika tize ta sere nanu kurzuzo utize ta sere. 57 Anu meki uYeso wa hann me a hira a kayafa, unu dang utize ta sere a hira anu dungara attaura

ni go me nan ana je me. 58 Akem Bitrus mahaka ma tarsa piit uhana akura unu udang me. sa maa ribe, macukuno nan nu tonzino ana tukum udenge wa sere barki iri uma ubanga me. 59 Ba anui adangdang nan nanu ugursuna uwe me vat innu nyara utize me sa wadi meki Yeso barki wa hu me. 60 A anime daki wa kem ba a anime anu nyara uwuna ume macico wa nyaru hirsa, akem anuare wa hana mamu. 61 Wa gu, “unu ugeme magu agi mada kee matuburko udenge Asere ma bari uni anyimo atiye ti taru.” 62 Unu udang me mahiri ma tonno magu, “nani udi kabirka tize tigeme sa anu age wazinnu nyinza me ani ce nuwe me”? 63 Yeso ma ciki me tik. unu udang me ma gun me mapatawe nan na kasere nani una massa mu nee ugen me vanaa sere. 64 Yeso ma kabirka magu, “wa buka in kuri in boshi uhana aje idi vana unu ma ciki a tari tina tunu bari, maaze anyimo atiwiri. 65 Ba unu udang me ma jani turunga tu meme magu, “ma cara abangani! nya nini tidi kuri ti nyari? ana me ya kunna imumbe sa ma buka. 66 nyani ya ira? wa kabirka wagu,” ma bari uhunna. 67 Ba ma meki tuffizi ume tohbi amuhenu, wa tiri me, aye wa sonsi me tari 68 , In nu gusa wuza duru u anabci inki hu vana Asere mani buka dee sa ma vavi we! 69 A Bitrus ma ciki atii akura, ure uneh ma tonno ahira ame ma gu, “hu cangi uzi nan Yeso unu ugalili. 70 Ba ma sokorno aje awe magu, min ta imum be sa ubassa ba”. 71 Sa ma suroani kubi, ure uneh ma iri me magu, ande sa wa tuturi ahira me unu geme wa zin ni go me nan Yeso Bana zaret. 72 Ma kuri mawu matara inni tonno magu, “mi inda ba tam unu ge ba”. 73 A dondokino cin anu tutturi me wa gu in bitrus, “Hu geme uzi nan me tize tuwe ta bezi “. 74 Ma meki wuza unice nume anyo inni tonno sasas, in gusa shi inda tam immum me ba”. A hira me bigoro bi runo. 75 Ba bitrus maringi tize ti Yeso me uguna uduwu matara ani ce num kataru biugoro bidi kuruno”. Ma suri a matara mameki aso kang.

Bikoro ba Kurare in nu Sunare

1 Sa a hiraa sana ana katuma ka sere nan ana je wabari abanga agi wa hume. 2 Ba watiri me wa dusa in me, wa wa tii meatari ti Bitrus. 3 Sa Yahuda unu wito in guna ahume mairi aweki tize ti guna a hume, i mmume i wume nyei ma kurzo ikirfi me azumo awalwal akuro a taru. 4 Magu, “ma wuza imum izenzen sa ma nya unu ulau agi ahume”, Ba wagu, nyanini mgwei maruni? ade awe. 5 Ma samirka ikirfi azumo awal wal agino me udenge Asere, masuri maka cerike nice nume. 6 Anu agang akatuma kasere wa orso ikirfi me wa gu, “daki ya wuna uri tiwu ikirfi udenge Asere, barki ikirfi me ihunu. 7 Ba wa gamari tize wakpi masa ma hira uvarsi anu inni kirfi me. 8 Barki anime, u' aye uka nime atissa a hira me masa ma maye. 9 A nime a mgwinca ubuka uirimiya agi,” wa zika ikirfi azumo nawal wal akur ataru agino me uwal ataru uginome nan are a Israilawa wa wuzi a hira me gu uboo Asere. 10 Wa kpi masa munu bara umu haru ni, kasi gusi sa ugomo Asere ma buki. 11 Yeso ma tonno aje, ugomo ma ikki me. Aca hamani ugomo u ma yahudawa? Yeso ma gun me, “wa buka”. 12 Sa ana katuma ka sere nan ana je me in tize tume, daki ma buka imum ba. 13 Ba Bilatus ma gun me, dakki wa kunna bi gusa saw zinni ani ce niwe ba ? 14 A anime dakki makabirka me ani guran ni indai, ugomo me, biyau bi meki me kang. 15 U ganiya uidi una tigomo ma meyme ucensi uwe uni indai sa wa nyara. 16 U ganiya me atirzi uye nan me una niza Barnabas. 17 Sa wa orno Bilatus ma gun we, “Aveni i nyara in ceki shi ni? barnabas nani Yeso sa atisa me ugomo Asere?'. 18 Barki marusa malem mani mawu na a wito me. 19 Barki anime cangi, uganiya sa ma ciki azesere atigomo, une me ma tumi inka dura agi, suro abanga unu zattu abanga aburu agino me. ma zitton we atiroo. 20 Ba anu adang aka tuma ka sere wa rigiza anu inguna wa zauka Barnabas ahu Yeso. 21 Una tigomo me ma kuri ma gun we, “Aveni anyimo ana ware wa gino i nyara in ceki me?”, ba wa gu, Barnabas. 22 Bilatus ma gun

we ani me ani indi wuzi, aveni Yeso sa atisa me mazaya? vat wa gu a gankirka me. 23 Mahgu iya imum? iya imum iburu ini ma wuza? wa kinki iyeze akme ra ni," Agankirka me". 24 Sa Bilatus ma ira daki ma mekin ace awe ba, ma kpici tari aje anbu magu, "mi ma suro in zoom in mgwei anyimo imum igeme, a ginop adee ashi". 25 Anu wa kabrka vat wagu,' ni haiki nime ni ra ace aru nan ahana aru". 26 Abini we madi cekuwe Barnabas, a mamu cobo Yeso ba ma nya a gankirka me. 27 Anani kara nini kono nu gomo me wa ha in Yeso a nyimo ani kubi nu gomo, wa wa ori ana ni kara nini kono ani ce ni me. 28 wa suso me turunga titi gomo as soki me things titi gomo. 29 Wa bari ni ire ni kana, wa sokki me wa witti me ubina a tari tinare, wa tunguno aje ame innu wuza ume ni bassa, innu gusa, "ivai idodonkino ugomo uma yahudawa! 30 Wa cof me tobi wa ziki ubina wa cofi me ani ce. 31 Sa wa mara uwuza ume nibassa, w suso udibi uti gomo me, wa soki me turunga ti meme, wa dusan me wa ka gankirka me. 32 Wa zi in tanu, wa gun nan ure unu nizame Saminu. Wa wu me ma han nu titi ugankirka u yeso. 33 Sa wa biki a hira me sa a tisa ani ugolgota, unu guna ukuku u nice. 34 Wa ketilke uwangu nan ire imum gban gban masi, sa ma donkino ma gaa me usa me. 35 Sa wa gankirka me wa wu awuzi bizawazawa a hira u hara me. 36 Wa cukuno wa zinnu bee ume. 37 Wa nyettike upuru unice, wagu," me mani ugomo umayahudawa . 38 A kuri a gankirka a kari ware nan me, unu indai a tari tinare unu indai a tari ti nan gure ti meme. 39 Anu agiza una wa aki innu boo u tize tu zattu runta innu zuro ace. Innu gusa, "Hu sa udi tuburko udenge 40 asere u bari ati ye ti taru bura nice niwe ti iri! Inki hu vana Asere mani tonno azere utiti me ni! 41 Anee ani anu adangdang aka tuma ka Asere nan na nu dungara ataurat nan ana je me wa mekki uwuza ume nibassa, wa zi innu gusa, 42 "Ma bursa aye, ca ma buri nice ni meme. me ugomo wa israilawa mani ca matu ana me tidi hem imme. 43 Barki Asere ani ma tonno, na Aserer me a buri me ana me, sa ma gussa agi me vanna Asere. 44 A karii agino me sa a gankirka we ni goo me wa zoogizi me cangi. 45 Innu wui atie ace a hira awu mareu uhana azumo kataru uwunjoro. 46 A zumo a taru me Yeso ma yeze nimigran magu, "Eloi Eloi lama sabaktani? Ugomo Asere Ugomo Asere nya nini ya wuna wa ce kum? 47 Aye wa turi maamu a hira me wa kunna, wa gu," unu me ma zinnu tisa u Iliya mani". 48 Ba uye anyimo awe ma hiri innu sum, maka rumzo usoso a mgwei ma gwarara, ma yeze innu bina ma nya me masi. 49 U kasu u aye anyimo awe me wagu cekki anime ti iri nani Iliya madi buri me. 50 Yeso ma kuri ma yeze nigwiran inni kara, ma diku nya nice. 51 Ugebtu me sa ura a nyimo udenge Asere me u wata kare inna zessere utino adizi. Adizi azuruno, apo awara. 52 Apokizo mucau, anu alau sawa wijo wa hirsa. 53 Wa sussi a nyimo amu cau, a mamu hira iwono me, wa ribe ani pin ni lau wa bezi ace awe me. 54 Sa una ni kara nini kono nan aaye ni go me sa wa zinnu bee uYeso me wa iri a hira azuruno imum be sa ya kem, biyau bi meki we, wa gu, "kadundere unu ge vanaa Asere mani. 55 Ara nu gwardang wa zi watarsa usuro uma nyanga mu Galili, innu wuza ume imum iriri. 56 A nyimo awe Maryamu magdaliya nan Maryamu a ino a yakubu nan Yusufu nan ka ino a hana a zabadi. 57 Innu wunjoro shew uru nu kem ma eh, unanu Armatiya, niza me Yusufu, me cangi unu tarsa u Yeso mani. 58 Ma ha ahira a Bitrus ma iki anya me nipum ni Yeso. Ba Bilatus ma wu anya me. 59 Yusufu maziki nipum me, matirzi innu malti ulau. 60 ma wu me. ara hira sama bara urobo nipo ma inko nice nu me ni, mavenki nipo ni dang ma inki me ni ma dussa. 61 maryamu magadaliya nan Maryamu ukure me wa ciki aje icau me. 62 Sa a hira asana, umara, ubara abanga me, anuj katuma ka sere nan nanu beezi urusa wa gunna a hira a bilatus. 63 Wa gu ugomo udang, taa ringi imum be unu rangigizaa nu a ginome sa maa vengize mabuki madi hiri a nyimo ati ye ti taru amu cau. 64 A nime buka aka be icau me u hana a tiye ti taru katti anu tarsa umeme w cuzi me, wa guin nanu agi a mahira a

nyimo. icau ini, urangiza umaassiza udi tekki utuba. 65 Bilatus ma gun we, “A nee ani in tani an kara nini kono ika korso a hira me innin kara ni shi. 66 Wa dussa waka korso a hira. mu cau me, wa wu. u inko. ubezi. ahira me .

Bikoro ba Kurare in nu witu Tare

1 Unnu sana a hira uwui wa asabar uribe uwui utuba anyimo usati, Maryamu Magadaliya nan ure Maryamu, wa eh barki wa gun kuno icau. 2 Abini me uzuruko adizi adangdang uhiri bibe bi ka dura ka sere bi tuu usuro azesere, bi dusa tuburko nipo me bi cukuno ani po me. 3 Uzina umeme wa zi kasi umelke azesere, turunga ti meme ta zi tirum pau. Anu beeh icau wa dusa wa kunna biyau, 4 warizi zi gusi wa wijo. 5 Bibe bi ka dura kasere bi dusa bi gun in na neh agino me ma gun we, “kati ikunna biyau ba, in rusa i zin nu nyara uyeso ss agankirka me azesere utiti. 6 Mada rani aba me ba, mamu hira, gusi uguna umeme. Aye ni e iri a hura me sa a nati me ni. 7 Hana ni dibe dibe i buki anu tarsa umeme, ma hira usuro iwono, ira nii ma dusa aje ashi me u hana ugalili. Abini me ani idika ira me nin, mz buka shi. 8 Anime wa dusa wa ceki iccau me ini yau nan iriba irum, wa sumibwa ka buka anu tarsa umeme. 9 Abini me Yeso sa ma gurna nan we ma gu, gajja ushi! wa dusa wa eh wa gwindirko tibuna ti me. wawuzi ninonzo. 10 Yeso ma gun we p, “kati i kunna ni biyau, ka buka ni ni henu wa mekibuna u hana ugalili, abini me wadi irum”. 11 Sa anu me wa zinin tanu tu dusa are anu beh iccau wa ribe anipin wakw buka anu anu adang imum be sa wa kem we. 12 Sa anu adang a katuma wa kunna, wa dusa wa titi ti cukum wa gamir ka tize, wa nya ana nikara ni kono ni kirfi igwardang. 13 Wa gun we huka ni ukasu anu, anu tarsa uyeso a eh inni ye wa cuzi nipum ni meme uganiya sa ta zin moro . 14 Inki ka dura ka geme ka biki ahira unu kpaku udang, ti rigiza me bati ti korso anyimo uzito. 15 Ana ni kara ni kono me wa kabi ikirfi me, wa wuzi imum be sa abukawe. Tize ti geme ta samirka uribe anyimo e Yahudawa vat, ta re aje u e aye kani me. 16 Anu tarsa uyeso ukirau nan nu indai wagino me wa dusa uhana ugalili ani pana me sa Yeso ma buki we. 17 Sa wa iri me, wa nya me ninonzo aye a nyimo awe me wazin unu harsa iriba 18 Yeso ma eh ma kem we ma buki tize magu,” a nyam tigomo ta zesere nan ta dizivvat 19 . Hana ni anyimo uney ika nyara anu jabisa utize ta sere i zorsizo we a nyimo niza na coo ni vana nan bi be bi lau. 20 Dungura we wa tarsi imum be sa ma buka shi, in zi nigoo nan shi kode uya uwui uhana umasirka uney.

Umarkus

1 U tuba uka dura kurunta ka Yesu vana
Asere. 2 Kasi unu kurzo tize ta sere Ishaya
ma nyetike “ira, “indi tuburko we una
kadura a hira awe me, meh mani madi
barka we uname.” 3 “Akunna nimyera
nu uye ani jaa, 'unu tisa, cukuno unu
rusa anu nan Ugomo Asere, hakani una
umeme dert'”. 4 Yohana ma eh ma zorso
anu anyimo anijaa makuri ma beziwe
una uzorso me nannu guna wa ceki
a cara abanga a zenzen barki akabiwe
usuro abanga aburume. 5 Vat nipin nu
Judiya nan anu Urushalima, wasuri wa ha
ahira ameme manno ma zorowe uraba u
Juda. sawabuki uguna wa ceki a banga
a buru aweme. 6 Yohana ma soki u dibi
utiwui unu subu urakumi ma kuri ma
tirzi utinome ini wa imimare imeme yazi
matu mishii ini jaa. 7 Maboo tize ti Ugomo
Asere maguwe uye ma eze sa ma tekum
ini kara mi indaki mabari uguna in tun-
guno in sopi be nyumo ba kpatak ameme.
8 Mima zoroshi imgwei me madi zorsoshi
inbibe beriri. 9 Anyimo atiye tigonome
tine Yesu ma suri Unazarat anyimo Ugalili
Yohana mani ma zoro me uraba Ujorda.
10 Sa Yesu ma suro agwei me, Asesere a
pokino bibe biriri ba Asere bi tu anipum
nimeme gusi bihurge 11 Sa nimyrang na
suro Asesere. Hu, vana um mani sa inteki
unu nyara me. in kunna urunta uweme.
12 Abinime bibe biziki me bi hamme ani
jaa. 13 Ma cukuno ani jaa me tiye tina
akura nazi, una bi be bizenzen ma eh ma
mansame, maciki ni gome nan ni nama
ini jaa una katuma ka Asere ma nyinzi
me imum besa manyara. 14 Uganiya sa a
meki Yohana Yesu ma ennu boo anu tize
ka Asere. 15 Magu ana uganiya wa aye
ma saa mu Ugomo Asere ma aye mamu.
hem mi ikabi tize tum. 16 Madusa ani kira
nu raba udan Ugalili, ma iri Siman nan
Andrawus uhenu u Siman wazi ma hurba
uraba me. wazi numensi icere. 17 Yesu
ma guwe aye tarsan nimi indi wushi anu
mensi anabu. 18 Wa ba ceki ma hurba
me wa tarsi me. 19 Mara anyimo a tanu
ma iri Yakubu vana u Zabadi nan Yohana
uhenume. wah ra anyimo ujirgi umgwei
unu urezi umakoma. 20 Matiti we, wa
dusa waba ceki acho awe me Zabadi
anyimo ujirgi umgwei me wa tarsi me.
21 Ma haki a nyimo Ukaparnahum Asabar
adusa a ribe, me ma ka ribe a nyimo
udenge unigura ma boo tize ta Asere. Wa
kunna biyau inni mumbe sa ba we wa
22 ziki me debe sa mazin nikara azoh gusi
debe sa ma bezizi abanga . 23 A nyimo
udenge unigura me uye mara ni in bibe
bizenzeng. Maha ma wu uhunu gangang.
24 Nyanini tidi wuzi in hu Yeso una nu
nazareth? Wa aye uhuzin duru? Marusa
we hu bibe ba Asere bini. 25 Yeso ma
busurka ugbergene me magu, ingara u
suri abini me. 26 Abini me bibe bi zenzeng
me bi vete me adizi bi yeze nigmirang
gangang bi ku sura me. 27 vat anu wa
kunna biya, wa ikki nya nini izigeme,
uboo abanga asoh nan ni kara! Mayenne
anu ibe zenzeng wa yenne wa kunna me.
28 Abini me abanga adusa a ribize vat a
nyimo nan matara mu Galili. 29 A hira me
sa wa ceki udenge unigura me, wa ribe
anyimo a kura Simon wan Andarawus an
Yakubu nan Yohana. 30 Ugiri u Simon
marari innipum ba wa buki me abanga
ameme. 31 Ba amini me ma meki tari
ma hirza me. ma ba huma. ma ziki
imumare ma nyawe. 32 Unnu wunjoro,
wa ezime inna na tikoni nan bibe sa
agbergene wa ribe we. 33 ni pin me
ni gurna vat ana tukum. 34 ma humza
vat ana tikoni sassas ma kuri ma suzo
agbergene wa buki tize barki wa rusi me.
35 Ma suri nisssizo maka wuna biringara
in sissimme. 36 Siman nan bibe sa wa
zi nigome wa nyarime. 37 Wa dusa wa
iri me a hira sa ma rani. sa wa ira me,
wa gu imme, anabu wa zin innu nyara
uwe. 38 Ma guna taru ni, arahira a ninjo
a nipin imbuki we tize abini me cangi.
Imumbe sa ya en me ya zigino me. 39 Ma
dusa vat a nyimo uGalili, ma boo tize ta
Asere a nyimo a tidenge ti nigura, ma suzo
a gbergene. 40 Uku taru maka aye ma
tun guno inna ruu, magu imme ana inki
wa hem uhuman. 41 Ma ngwimca innu
gogoni, Yeso ma yeze tari timeme ma dari
me, magu inn zinnu su me, magu, huma.
42 A hira me ma ba huma. 43 Yeso ma gu

imme innki wa buka uye abanga agino adi huwe, dusa ana me. Yeso ma gu imme hana kati ubuki uye iri mum. 44 Ka nya una katuma ka Asere udanga me, umm be sa Musa mabuki we unnu guna wuzi ini. 45 Ba unu me ma tunguno ubo anabu imum me vat. Abini ani Yeso ma diri ace usuro a nipin. Ma dusa maka cukuno a manyanga ma huu im bikki cas barki anu wa nyarai me.

Bikoro bu Kure

1 Uganiya sa Yesu ma ze usuro u capernaum a tiye chingiling, a nu a hirame wa kunna agi ma ra a kura. 2 Anu wa orno gbardan uka biki a natuhumme. Yesu ma duku zin nu bezizi uwe tize ta sere. 3 Aye wa eh a hira Yesu me in nu nu koni uwujo uti hira; we wa nazi wani wa hanname wa eh ni. 4 U ganiyame barki ugbardan anu, waha wa pere urufime, wa tuzome a hirame sa yesu ma turini in nu komi me sa ma rarini 5 Sa Yesu ma iri u hem uweme, magun nu nu konime, vena, a kpicowe we usizikime uweme. 6 Are anu rusa wa chiki a hira changi, wa basa amu ruba muweme, 7 Wa gu ane ni unu ugeme ma boo tize anu anime fee. in gusa Ugomo Asere mani cas ma kpijo usizikime wa noo. 8 Dibedibesi, Yesu sa ma rusa imumbe sa wazin nu basame a muruba muweme, ma gun we, nyanini izin nu basa me a muruba mushime? 9 Nyanini i teki in nu zati u zito, agun nu nu konime, a kpichowe usizikime uweme, nani agu hira zika ukomi uweme udusa? 10 Rusa changi unu koni, vana wa Asere mazin ni kara nu kpijo usizizime wa nabu. 11 Magunan hu, hira zika upenge uweme udusa akura a weme. 12 Ma dusa ma hiri dibedibe, maziki upengeme, ma surij akurame ma dusa a ame akurame aje anabu vat. 13 Yesu ma kiri ma dusa, upuri uwah anume wa eh vat a hirame, agi ma beziziwe urusa Asere. 14 Sa mazin nu aka, ma iri uru lawiyawa vana u Alpheus, sa ma chiki ahira unu kapsa Ikirfi ima nyanga, magumme “Tarsam” ma hiri ma tarsime. 15 Sa Yesu mazin nu re imumare a kura an levime, Anu kapsa Ikirfi ima nyanga, nan nanu amu riba mu facak wazin na reme upata anu tara umeme ukirau in wa re. anu gbarda wa tungunu tarsa ume. 16 Sa anu Nyerte a Farisawa wa iri Yesu unu ri mumare nan nanu amu riba mu facak, anu kapsa Ikirfi ima nyanga, wagu, nyanini ya wuna mazin nari mumare nan wee. 17 Sa Yesu ma kunna, magunwe, an debe sa wazin ahuma pum wada nyarawe unu kaba, anu koni wani cas wa nyara anu ka. in da ma eh u nyara ana mu riba murириba ana mu riba mu facak wani ma aye u nyara uwe. 18 Anu tarsa u Yuhana nan nanu tarsa a Farisawa wazin inu hiri sarku rimumare. Wa eh, wa gumme, “Nyanini” ya wuna anu tarsa u Yuhana nom na nu tarsa a Farisawa waka wa hiri sarki uremumu? 19 Yesu ma gunwe, “Anu eze a hira nyah wadake wa hiri sarki ure imumu uneh usome ma da nan we, inka une usome mada nan we, wadake we hiri sarki urimumba. 20 Tire tiye tidi eh sa adi ziki uneh usoo me a hira ashi. A nyimo atiye tiginome, wadi hiri sarki ire imum. 21 Unu mazoni sa madi ziki kutira ma duzi udibi ukuzi, ingi awuna anime kutirane kudi janika ani pum ni ukuzime, anime adi kem ujanika uzenzeng. 22 Uye mada ke ma wu ubere uso, uwa ubere ukuzuba, inge ma wuna anime, u wa ubereme udi tusa har adiri ubereme, nan nu wa ubereme sa awu ubereme a nyumo uwa uso ubereme. 23 Innu wui usabat, Yesu ma ha uru idawa, nan nanu tarsa umeme ukirau ware wazin nu suzo idawa bati wa ri. 24 A Farisawame wa gume “ira, nyanini ya wuna wazin nu wuza imum sa ada wuzame rono a sabar baa. 25 Ma gun we, “Dagi ya kunna imum sa Dawuda nan na nume sa wuzi nan me wawu sa ikomo ya hume ba? 26 Indabe sama ha akura Ugomo Asere sa Abiathar mazi unu dang mari u biredi ugebe sa unu dang wa sere mani madake mari ma nyanki ande sa wazi nanme baa. 27 Yesu magu “ba barka uwui wa sabar barki anu mani daki anabu barki uwui wa sabar ba. 28 Ane ani, mi vana Asere mani Asere. a roni a sabar.”

Bikoro bu Taru

1 Yesu ma ku ma kuri a nyumo u denge sa uni gura, uye sa tare ta wano maa rani

abnyumome. 2 wa zi unu nyasra kuna
sa wadi meki me unu caran unu wui wa
sabath. 3 Yesu ma buki una tare sa ta
wano ma hiri ma tunno a ti anu. 4 Ma
buki a nabu “Irizi unu ma wuzi ka tuma
ka ririn nan ka bur unu wui wa sasbath
mee; u buri unu nan u humee” wa ciki
tik. 5 Ma gamirka ma iri we ma puru a
bit barku ugbas umu riba muwe mee, ma
gunmee witi Yesu ma meki tari tu numee
ti dusa ti ti huma. 6 Daki dadankino ma
Farisiyawa na ma Herodiyawa wa suri
ama tara waka wuza ti chukum wa tiri
ti nyo agi wa hu mee. 7 Yesu ma ziki a
hana a tami tume mee wa dusa u hana
uraba dangi. 8 Anu Gallilee nai nu Judiya
wa tarsi gbardan. Anu Jerusalem, Iduniya
ana ma tara mu Jodan nan ti kira tu teira
wanu Sidon gbardan sa wa kunna imum
me sa ma zinowuza me wa e. 9 Ma buki a
hana a tanu tume mee wa nyarme ku zuki
ku mei barki u gbardan wa nu kati wa
humee. 10 Sa ma humzan na nu gbardan,
barki anime ana ti koni gbardan wa meki
u sonsiace bati wa dari mee. 11 Ingi ani
ibe i amemee ma so, “wa guse ho mani
vana Asere”. 12 Ma bussurka we kati
anu wa rusume. 13 Ma nyene asesari ani
po ma titi an de sa ma nyara wa e wa
kem me. 14 Ma zanka ana kirau inwa re
(andee sa ma nya we ni za Adura) bati
wa chukuno nan me ma kur ma tunzi we
wa ka bizi anu tize ta sere. 15 Nan ni
kara mu suzo agbargene. 16 Ma zauka anu
kirau inwa re: Simon de sa ma nyame
ni za Bitrus 17 Yakubu u sam u Zebedee
nan Yohana u nanu u Yakubu (ma nya
we ni zo buwanajis wati a hana u tusa
Asere); 18 Nan Andrawus, Filip, Batalomi,
Matiyu, Toma Yakubu u sam wa Alfarsus,
Tadawus, Simon u Zailot. 19 Nan Yahuda
Iskarioti de sa madi zizime. 20 Sa ma kuro
a kura anu wa gurna gbardan nan wa
iri me, wa diri ace are imumare. 21 Ana
kura awe me sa wa kuna age iriba imeme
izo nan me wa suri uguma waka burame.
22 Anu rusa sawa suri u Jerusalem wa
gu mazin ibibe ba gbargene. 23 Yesu
ma titiwe a hira ame ma bukuwe tize
ani hunzi; Adi wu aneni u gbargenee.
24 Inge ana ma nyanga wa hara ace awe
ma nyanga me ma rizo. 25 Inge ana
kura wa hara ace awe, a kura me a rizo.
26 Tuge u gbargeme ma garte ani ce nume
ibinani ime ya aye. 27 Unu mada kee ma
riba akura una ni kura ma cuzi tinanga
tu na nikara sarki u tirza umee. 28 Ka
dundura ma buka shi vat u rizizo wanu
adi parkumen uni vat nan nu chara sa
wa charsan. 29 Vat de sa ma chara bi be
biririn ba Asere ada cheke meba. 30 Yesu
ma buku we aniwe barki su wa gu mazin
in bibe bi zenze. 31 A ino umeme nan anu
henu meme wa e wa tunno ama tara, wa
tumi aye atitime. 32 Anu sa wa kete me
gbem wa gun me a ino uweme nan anu
heme henu uweme wa turi a ma tari a ma
tara wa nyara u ira uwe. 33 Ma kabirka ka
we unu ikko, aka veni anka ino um nan
anu henu um. 34 Ma venki aje ma iri an
de sa wa kete ma gu wewani anka ino nan
anu henu umeme. 35 Barki anime an de
sa wa tarsa ti ze ta sere wewa ni hanu enu
am nan aka ino am.

Bikoro bu Nazi

1 Mari aje ino bezizi anome tize ta
Asere ani winme, ma ribee Ujerusalem
ma chukuno anabu uwara nikyerainge
maniwii. 2 Mare aje tibe yau, maze
inu buu maguwe itilem tilem maguwe
ana. 3 Kunna nii u na tibira masuri
atibira? 4 Samabira ire esana iresa una
ignyin eyitingi. 5 Ire isaname yarizo adezi
upanbara inka uwui wa tusa idusa iwa.
6 Sa uwi watusa idusa awa. 7 Ire ya rizi,
ire kana ikame ahiri inpime daki yawuna
uhoba. 8 Ire ya rizi adizi ariri inya biho
akuro atataru ire akuro ta tasi ire aino
aino. 9 Anu ati anatitui tu kunna me
na wa kunna wa wuzi katuma neinni
imumume sawa kunna. 10 Uganiya sa
Yesu ma ciki nana a hana kadura ka
meme anu kirau in kare ukasume wa iki
me nyanini imumu ibiyau bi sa mazi ni
bo iru. 11 Shime ma hiri shi iboke shi
imumbesa ira Asesere i sa wa zome nan
shi ba sa dai ma buka. 12 Wa di hiri a
wada ira ini? wadi kunna e wa wadi
caki imumbesa wa kunna 13 Ma gwawe
indaki ya kunna imumbesa mabuka shi
ba ide wa aneni iri Asere. 14 Unu cobo
isana igenneme tize ta Asere tini barki ini
mumbesa abeziwe inime. 15 Aye wazi kasi
i sana ya rinzo una barki wakunna tize
ta Asere dibe wazowe ina bangu iveteme
niba. 16 Anabu wazi kaniya isanasa ya

rizo upambara inka uwui wa tusa inki we vati. 17 Wazi kasi andebesa wa kaba tize ta Asere wenno iri mumu ya hira ibiyau wa zome inna bangu zetiminiba. 18 Isanasa ya rizi ikanu ineini anabu sa wakunna tize ta Asereme. 19 Adezusa a cere anu ine eni ya unni geme na nu una urunta wa kati anabu ukunna u tize ta Asereme. 20 Kasi andebesa wa kabi tize ta Asere we wani kasi isana sa yarizo adizariri wa niza iburi irir ire kuro ataru ire aguro utasi ire mi ino. 21 Yesu ma bukiwe innu guna adatawu ura upitila a inpi ine gira nani aka a inpi ini so ene a masama e. 22 Indaki ire imumu irani sa izi mubunzi sa daki inki tasi ini ba anu haze ushi tire tize. 23 Vati anatitui tu unna na makuna da besa daki ma kunna ba ade ame. 24 Mkuri mabukawe inoguna imu dusa wa guta me une uni, uni adegutuwen harma atinkuweni. 25 Desa mazini adi kinkimeni da sa ma zo mani ade kabi a cheki enime. 26 Yesu ma reje ini gusa tize ta Asere tize kaniya unu wuza otibira uru umeme. 27 Amori ahiri unu ugenome mada urusame indabesa aru uru uzi ba har asani usanna ahira. 28 Adizi ata anya bisana biriri gusi iriri ma e inyanice iriri sa adi irin nini me merun. 29 Uganiya sa ya hina maka ma imumu uwesi maka barki ya hina. 30 Yesu ma buki madi bezuwe anabu aneni barki watinka nani ma bezuwe uya anu rusa sa wada rusa ba. 31 Wazi kasi isana icicinci sa una tibira ma ha maka bira uru uwu iriri. 32 Akabiri ini iki isuri hari iwu ure memerun ulambume. 33 Yesu ma reje inu bo uwe tasi timumu gbardan sa ma bezuzu we tene barki kati wa perkeme ba. 34 Madaki beziziwe inka mazi nan na hana akatuma ka meme wa daki wa cukuno wa zi vati ani gino makama ma bukuwe vati imumbesa ize. 35 Uru uwui ma gu ahana akatuma kameme tarini ti kafani uhuru utekume. 36 Wa dusa wa hiri wa dibe ugirgime wadusa uhana uhuru ugino nan mare ma jirgi. 37 Ukpebu udandang wa uhiri udari ukeme u e mei u winca u jirgi me ama rari wa gwame buka tize ma dusa ma buki tize na nu kpebu me utonno. 38 Yesu mararume imumu ime unu nyetike ihori u urdu uceki duru tiwui. 39 Sama zuma ma barka ukpebu me magu a une tunno ukpebu udusa utonno rik. 40 Ma gwewe nyanini yawuna izindiyau inda ki ya kaba tize ta Asere ba? 41 Ahana akatuma ta meme aveni ma bari uguna ma karti me ma nyanga ma gene.

Bikoro bu Chibi

1 Sa wa kafa uhuru uraba udang anyimo ama nyanga magasinawa. 2 Sa ma tuno a nyimo ujirgi me uru nu una gbergene abit sa ma ciki ahira amucau ma e ma kem Yeso. 3 Ma dusa ma kurzo yeso ni agi ahira mucau muni ahira aticukum ti meme, barki anime unu tirza umeme ma zoni. 4 Barki amu tirza me in tizini ma tazi tini tiyorso unu rusa utirza umeme ma zoni. 5 Ahira amucau acukuno gusi akura ameme niye nan wuyi sarki uhirsa. 6 Sa ma ira Yeso ma aze madusa ma ka rizo aje ameme. 7 Ma dusa ma wu uhunu magu, “nyanini indi wuzi Yesu, vanaa asere una ninonzo mapata nan na asere. kati gidim. 8 Ba yesu magu “suro ani pum ni nu ugeme hu bibe bizenze” 9 Yesu ma iki me niza ni weme aveni, ma kabirka magu”na za nim gbem barki ti ori. 10 Magun Yesu nyara kati Yesu ma gidi me a manya ma meme ba. 11 Ahira me nigo ni maladu nazi unu kase unu nyara imum yare azeser upana. 12 Agbergene wa iki Yesu wa gu” tuburko duru anyimo amaladu tika ribe anyimo awe”. 13 Madusa ma hem unu iko wa agbergene abit me, wa dusa wa suri inti sum sum wa ka ribe anyimo amaladu akuro ukirau, wa dusa wa rizo anyimo uraba udang, mei ma dusa ma ziki we. 14 Abini me anu me sa wazi unu kasen imaladu me wa dusa unu sum uhana anyimo anipim nan nagiro waka buka imum me sa wa ira. Anu gwardang wa suri wa ha ahira me bati wa ka ira imum me sa Yesu ma wuza. 15 Sa wa aye ahira Yesu me wa iri una agberne agino me sa ma zi maciki a dizi maaduku soki turunga ti riri ani pum ni meme sa wa ira wa dusa wa kunna biyau. 16 Andesa wa e wa iri imum me sa ya kem unu agbergene agino me ma buki we imum me vat sa ya kem me nan maladu me. 17 Wadusa wa gun desa mazin inna gbergene me, ma ceki we manyanga. 18 Sa yesu mazi

unu ribe ujirgi umei una agbergene me magu madi tarsi me. 19 Yesu daki ma hem ma dusa nan me ba, magun me”dusa akura ashi me ahira anu aweme uka buka imum me sa ugomo Asere ma wuza we. 20 Ba ma dusa unu boo timumum ti dan-gdang me sa Yesu ma wuza me a nyimo Udikafolis, anu wa kunna biyau vat desa ma kunna. 21 Sa Yesu ma kafa unuhuru uraba udang anyimo ukwale kwale ni'ori na nu gbardang ni e ni kem me sa ma raa ani kira nuraba me. 22 ure una katuma anyimo udenge unigura nahana Asere una niza Yayirus sa ma ira Yesu, ma dusa ma tunguno ina ruu aje ameme. 23 Ma vovi tari ahira me ma gun yesu”kusu ucaa um mada zo me uhuma, ma aye mamu iwono, aye tara tari tiwe me ani ce ni meme bati ma huma. 24 Madusa nigome nan me, ni'ori nanu gbardang unu tarsa ume unu haza mamu nan me. 25 Ure une maka aye sa ma ziki tiwe ukirau nan tini re unu kpongizo uma ye. 26 Ma tarsi ana tika gbardang, ma hu vat imum me sa ma zini, daki ma huma. imum me isabi ikingizi. 27 Sa ma kunna abanga Yesu. Madusa ma tarsi me adumo sa mazin intanu, madusa ma dari udibi Yesu. 28 Ma buki anyimo iriba imeme, “inki ma dara udibi uyesu indidi huma”. 29 Sa ma dara udibi me ukpogizo umaye me udusa utonno, ma kunna ani pum nimeme ma huma ma venke ini jasi imeme. 30 Yesu kunna nikara na suro ani pum nimeme. Ma dusa ma gamirka ma iki ni'ori nanu me magu “aveni ma dara udibi um”? 31 Ba anu tarsa umeme wagu”wa ira ni'ori na nabu na aka up-uru uwe, iduku gu”aveni ma dara we”? 32 Yesu madusa ma gunkuno bati ma iri desa ma dara me. 33 Uneme sa ma rusi imum me sa ya kem me, madusa unu kira imbiyau. Madusa ma e ma rizi aje Yesu ma buki me kadure me. 34 Madusa ma gun me”uca um nihem ni weme na benki we wa huma. Dusa anyimo iriba irum wa huma. 35 Sa ma raa anyimo atize are ana katuma udenge ubirigira, wagu”uca uwe me mamu wono. nyanini ya wuna daki wa kini ba? 36 Sa Yesu ma kunna imum sa wazi unu boo me, nan ana akatuma udenge ubi unigura,”kati i kunna biyau, hem ni shi”. 37 Daki ma ceki uye ma tarsi me ba an Bitrus, Yakubu nan Yohana uhenu Yakubu cas ma hem wa tarsi me. 38 Sa wa aye akura una katuma udenge uni gura ma e ma kem anu wazin tiso nan tihunu. 39 Sa ma ribe akura me, ba ma iki we “nyanini ya wuna iriba ishi me ya corno me nyanini ya wuna izin ti soo me? vanaa me daki ma wono ba, moro mani mazini”. 40 Ba ma dusa mazunzuka, ma suso anu me vat amatara, ma ziki aco nan ka a'ino nan an desa wazi nigo me nan me, wa ha ahira sa uca me marari ni. 41 Ma yeze tari tikubura me ma gu me “Talitha koum” sa igusa kubura, ma gunan hu hira” 42 Kubura ku dusa ku hiri ku tubi tanu [tiwe timeme tazi ukirau in tini tire]. Anu wa dusa wa kunna biyau. 43 Madusa hunguko we titui kati wa buki uye ba. Ba ma gu me imum yare mari.

Bikoro bu Tasi

1 Yesu ma suri abini me ma ribe a nyimo atibuba timeme. 2 Rono Asesere me a eh, ma bezi we tize a nyimo a hira ugursuna. Anabu gwardan sa wazi un nu kunna ume biyau ba meki we. Wa gu, a bani ma kem tize tigeme? uyaya urusa ugamara utize tinit Asere a nya me? Abani makem imum ibi yau i genne me ni. 3 Ugo me mani unu aso, vana u maryamu nan uhenu u yakubu nan yosisnan yahuda nan siman? ingo tizi ni go me nan na henu a a eh ameme? wonno wa kunna iriba in Yesu. 4 Yesu ma buki we “udura ma zome me in nin non zo ni rini a kura nan a nyimo anu ameme nan na henu ameme ba. 5 Sa ma wuzi katuma ka dandan a bini me ba ma wu tari Asesere a nu chingilin wa huma. 6 Uzatu kaba tize me wa wu ma kunna sas. mari aje unnu kese a nyimo agiro a we me in tize ta sere. 7 Matiti anu kirau inna re matumi we wa rere ma nya we nikara Asesere nu bengizi. 8 Makuri ma kati we uzika ire imum ban ubina cas. kati waziki ubiredi ubakara, u nyara kirfi a nyimo ittino ba. 9 Senke ya soki ma kwatak, kati wa ziki madibi mare ba. 10 Magu “in ka ya ribo a kura, cukunoni ingi uganiya udusa” wa ayei. 11 Inka da akaba shi ahira, wa nyari kunna ushi in ka idi cheki a hira

me, kuburkani ususuru utishi me, barki
i chukono imummu ubezi. 12 Wa suri
wa buki anabu wa cheki imum ima dini.
13 Wa gidi a gbergenu gwardan wa kuri
wa zemka a nu mei wa nya ana ti koni ni
huma. 14 Ugomo Hiridus ma kunna nizi
ni Yesu na hana piit. Aye wa gusi Yohana
unu uzoibo anabu ma hiri a nyimo anu
imono barki ani, mazinne wuza imum ibi
yau. 15 Aye wa gu, me Iliya mani aye
udura Asere mazigu uye a nyimo a na
dura ka Asere ka dati. 16 Sa Hiridus ma
kunna agi Yohana sa makari niche ni me
meh, ma hiri. 17 Barki matuma a meki
Yohana a korso meh ahira ani rere, barki
Hirudiya uney u henu unemeh Filibus;
barki ma wuzi a nya nan me. 18 Yohana
ma buki Hiridus “idariziba u ziki uney
u hana uwe meh. 19 Hiriduya ma inki
Yohana ni barda barki ma hu meh, da ma
rusi ba. 20 Hiridus ma kunna biyau bi
Yohana, ma rusi ma zi inbi yau ba sere
mazi lau. Hiridus ma nyari kati adari
meh ba. Sa mah kunna tize ta sere a nyo a
Yohana tize me ta chari me iri ba, vat ani
me ma kunna urunta utize me. 21 Sa uwui
wa biki Hiriduya ma nyari uganiya utita
anabuh. Rono uniza ni Hiridus mah titi
a nuh adanda ari imumare ana katuma
ka ti soja nan nuh aje u Galilee. 22 Ucha
u Hiridiya ma wuzi morso, Hiridus nan
agenu me wakuna urunta kang. Ogomo
ma gu unnu cha me, vat imum sa uyara
innya we. 23 Ma toniko, vat imum sa wa
iko in di nya we vat nan u watu uma
nyaga mam. 24 Masuri maka gona me nya
nini indi iki? A ino magu niche ni Yohana
unu uzorso anu tarsa u Yesu. 25 Ma kuri
debe a nyimo ahira anabuh me, makem
ugomo magu in me in yara a nyam a-a
na me, Asesere a hira zalang, niche ni
Yohana una uzorso anuh bi. 26 Ugomo
ma kunna iriba barki tize ti tuba me
nan na genu, da ma rushi u nyari me
ba. 27 Ugomo ma tumi usoja a nyimo
ana katuma ka memeh me eh inni che ni
Yohana; monno ma ha maka kara niche
me ayimo ani reremeh. 28 Ma eh inni che
me, a nyimo imum ihuma ma nya ucha
me, ucha ma ziki ma nya a inome. 29 Anu
tarsa Yesu wa kunna, wonno wa eh wa
ziki ikizi me waka vati a nyimo mu chau.
30 Adara wa gurna a hiri Yesu, wa buki
vat imum sa wa wuzi. 31 Magu inweh,
“aye ni a nyi mo ani jaa i venke chinilin.
anu gwardan wa ehzi. Wa kursi wa ga we
u kunna runta, nanni ganiya are imum
are. 32 Wa dusa a nyimo u jirgi umei a
hira atik. 33 Anuh gwardan wa iri nwe
wa rusu we wa sumi in ti buna a nyime
a nabuh, wa agiza weh. 34 Sa ma biki
upuru uni goba me Yesu ma iri ni gubiri
na nuh, monno ma kunna ugogoni barki
wa zi gu itam sarki unni boh uwe tize ta
sere meh gwardan. 35 Sa uganiya wa ha
piit a nutarsa umemeh wa kem me wa gu
“a hira a geme a wuna ni jaa nan u ganiya
wa aka. 36 matumi weh waribe a nyimo
ani pin nan morobo meh, wa kpi in imum
wa ri. 37 Ma karbika ma guh in weh “Shi
nya we iri imum wari” wa buki ti da ke
ti ha tikakpa imum ya re ikirfi a ino a
kur are ti nya we wari? 38 Ma gu in weh
ubiredi uhono uni ichanti? ana ika ira.
sa wa iri wa gu ana, ma biredi uchibi nan
ni chere ini re. 39 Ma busurka anu vat wa
chukuno a dizi tikura Asesere ukpe. 40 Wa
chukuno tikura, anu akuru ukirau (100s)
nan anu akuru uchibi (50s). 41 Sa ma zika
ubiredi u chibi me nan ni chere ini re
ma ayeze Asesere ma wu biringara ma
puri ubiredi me ma anabu meh. wa hari
anu ichere ira nee. 42 Wa ri vat har wa
tisi. 43 Wonno wa ziki ma kasu mu mum
ya re me igira ukirau nan mare gwem,
nan mu gitu mi chere me. 44 Uganiya me
anu akura akuri uchibi (5000) sa wa re.
45 Ayimo uganiya me wu anu tarsa ume
me wa ribe ayi mo jirgi umei, wa haki
aje uwaru u gino me; u Besaida ma sabi
ma ma tumi a nuh me wa dusa. 46 Sa
wa dusa monno nyene ani pana ma wu
biringara. 47 Unu wunjoro ujirgi umei
wa ra a matara ma nigaba meh me mazi
insisi meha matara. 48 Ma iri ma rusu wa
da kunna tize kang ba barki bigirmo ba
kati we. Ayimo atiye me ma ha maka kem
we, mazi in tanu Asesere a mei, ma nyari
aka uweh. 49 Sa wa iri meh wa gusi nani
immoli ini bawa wa wu uhuna. 50 Barki
vat wa iri me wa kunna biyau, a nyimo
uganiya me, ma gu in weh. Wuna ni iri ba
ihu! mi mani kati ikunna biyau ba. 51 Ma
ribe a nyimo ujirgi umei ba nipupuru ni

tonno, wonno wa kunna biyau a meh. 52 Sa wa kunna abanga ubiredi me, iri bi iwe me i wushew. 53 Sa wa kafa, wa biki a mayanga mu Genesarat, a nyimo ijirgi umei meh. 54 Sa wa suri a nyimo a ugirgi umeime, anuh wa rusu Yesu meh. 55 Anuh wa ribe a nyimo a ma nyanga vat, wa hazin na anati koni wa en a hira meme. vat a hira sa wa kunna ma hazin. 56 Vat a hira sa ma ribe a arobo me ani pin pin nan mayanga me; wa ziki ana ti koni a makasuwa, wa tiri tari barki ma dari wa u nyara udara uwatu u dibi umemeh vat, vat ana ge sa wa duri udibi wa huma.

Bikoro bu Sunare

1 Afarisawa wa e anu nyetike i hori imumsa wa e a Yesu wasuri Urushelima wa e urunu a Yesu me. 2 Wa ti ka inu guna are ahana a kadura ka meme waze inare imumu yare sareke ukpicu utare, barke utanda uwe wa Yahudawa, inke uno maze uru, nanitanu nani ahira tijamani madake mare imumu ini me ba sai makpico iso na iharu menanu ulaidayi me upatu utari tumeme maduku rimumare. 3 We Afisawa nanu kasu ayahudawa indaki wazi warize imumu yare sarki ukpico utareba barki utanda uwe wananu awe me. 4 Utanda uwe me inka waze usuro atanu nani ahira tijamani unume makama zuri ma kpico tare muharu nan muso ulaidayi indaki a kura unume mazoro tihihira timeme lau ma dukuri imumu yare. 5 A Yahudawa anu nyatike ihori i Musa we wani wazi Yesume wa iki inuguna aneni ahana kadura kawame wazome inu tarsa utanda wananu ashimeba wanu ware imumu yare intari. 6 Monno ma kabirkawe maguwe ane ani Ishaya mabuki tize inu guna shime izi muruba mubit shi wono igusa aki tarsa tize ta Asere eni me mucumani izini no wasa me ikirze tarsa utize tum. 7 Izee wuza eni sarke uguna indake imumusa indake ma tarsi tishime eze tarsa utanda wana abu ino gunasa agi wasiri. 8 Ya ceki imumbesa agoshi iwozi shibe izi inuweza yanabu. 9 Munu magu awe eni me ane ani ya ceki imumsa Ugomo Asere magu awozume eni shiwono izi shi be ezi ino utanda. 10 Musa magu kati izogi aco uweme nan kaino uweme ba desa mawuza enime aduhume. 11 Kaniya iceki aco ushime aka anu ashime imumu ikaye wazi enime vat imumbe yaze idikem amu aye aze eni. 12 Anime ani ya karti me ma benki aco me nan ka inome. 13 Enime ya gusi tize ta Asere iza ini mumu ini ba barki atanda ani ize inu bezizi ahana ashime ene eni izinnu wuza timumu timadini. 14 Yesu be makurzi sake utita anabu magu awe kunanimime ikuri irusi mimeru kuma kai. 15 Imumusa yaribe a puronu amatara indaki ineini ya cara kuma madiniba ahira Asere imumusayesuro anyo unu ineeni madinime ma dandang ahira Asere. 16 Vati da sa mazi intutui kini makunna. 17 Madusa maribe akura ahana akatuma kameme wa wuzi u ukon inu guna nyanini imumubesa wa buka enime. 18 Mabuka awe inu guna indaki irusa inu guna imumusa yaribe apuru unobu inze ine eni idaki ene eni madini ba. 19 Aguna imumu yaribe anyu iriba nabu ine yakuri ya suro ine apuru nome Yesu muno magu iza ine ini madinimeba. 20 Mano marege mabuki imumbesa yasuro apuromo ine eni yake icukuno madini munu. 21 Ayemu irebe unovu abini ani akazi ubasu tize ta Asere a iriba unobu kasi mikara uchara umadini uhuza anabu akenzi ayeme iri imumu. 22 Okolomo katuma ka zenzen uhem ache ureme ibabana unyarume uni henu ukuna urunta udara umeme. 23 Vati timumu tiginome tisuso a hira iruba inu vat tekati cera unu meni. 24 Madusa ma heri ma ribe ma akura sadaki manyari arusuba Tarya, u Sidon barki kati anu wa ruse ba inime anu wa ruse. 25 Uru uni sama invana uce sama unu koni uzenze sa ma kunna abanga Yesume mawu masi maka rizo atibuna. 26 Eni me u Bahiliniya mani maze ageme u Finikiya a Yome a Yeh Yemo Mayega masuri maha maka tirame tari masusome abergeme avaname. 27 Yesu ma gwa we cekinime ahana wari indaki ya wuna riba akabi mumu mare ya hana anya ani iwoci. 28 Kuma unume ma kabirka ma buu anenime ani unu yataki iharo iwuci inke yare mumu yare ake tizi adizi utu buru. 29 Magu ame barki tize tigeme sawa buka teni dusa akura agirome waceki anu wuza me. 30 Madusa

makori akura makyem vana me ma ribe wakem a bergeneme wa chekime wa mahuma. 31 Ma Yesu ma dusa ma ceke ahira me Tarya madusa uhana u Sodom ma eni wani dandang uGalili aname ma e atari tipem tinu kawe. 32 Wa e ame inu ture madaki mabari tizeba wa tarime tari akema tarsu me mahuma me. 33 Mhu kume akira madusa madere me utun sa bibame sa ma dusa madari me melem. 34 Ma yiziniche ma heri Asere madusa magu ame “Ephatha” eni ene “poko!”. 35 Sa abuka enime madusa makem titui tumeme ta pokino imumusa ya trezeze me nilenme nume ya cekime ma dusa ukuno tize. 36 Mabuka awe inu guna katu uwe bizi ayeba sa ma kunna wa kati ubenki ubuka we ba wa ri age inu hunume. 37 Vati mumbesa ma wuza iriri ini mazino kunna tize aruhu unu ahira uhira.

Bikoro bu witu Tare

1 Ayimu tiye, ti gino ni orin na nabu gwardan, wa diri imum ya re vana Asere ma gun we. 2 Inzin nu basa ababga ani ori me. barki wa re aje inti cukun na mi. tiye ti taru sarki are imimare. 3 In gi ma tuburko we uhana tikura tuweme sarka are imimare wadi sizizime una. Barki aye awe me, wasuri atina ti piit. 4 Ahana katuma kameme wa kabirkame, “Abani tidi kem ubiredi ni gwarda ayimo ani ja nigeme ti nya ana geme wa ri wa tii? 5 Ma iki we, “ubiredi ni uhono uni izini? wa gume unu “sunare”. 6 Munno ma gun ni ori na nume wa cukuno adizi. Ma ziki ubiredi unu sunareme, ma wu, biringara ma pusi ubiredime ma hari we 7 Wa kuri wa contikucere cinginlin, ma kuri mawuwe biringara maguwe harani iri. 8 Wano wa re wa tii. wano wa orso ukasu me sawa re wa ceki ukaso me ma myinca mu gira munu sunare. 9 Wa zi ahana ruma, anuakuru sunare. vana Asere ma tuburko. we wa dusa. 10 Vana Asere ma ribi ayimo uzirgi uwei nan na hana katuma kameme wa ribe ayimo ni kiri nu Dalmanutha. 11 Afarisiyawa wa suru wa tunguno ama tara na me. Wano wa susu me iri mum Asesere, wa mansame wa iri. 12 Ma gunkuno ayimo urusa umeme, ma gu we, nyanini ya wuna ana geme wa nyara irimum kadura kani ma bukashi ada nyame ana geme bihori ba. 13 Madusa ma cekiwe, ma kuri ma ribe uzirgi umei ma kuri anikira nu kure nini win me. 14 Ahana akatuma kameme wa perkewa uzika ukasu ubiredime ahira ameme wa zowe ure ba su ubirede u inde. 15 Ma nyawe ma duku gun we hira na hira i haki ihiri uyeast wanu Farisiyawa nan wa nu Herod 16 A hana aka tuma komeme wa hira a cece “wa gu barki sa wa zin unu biredi”. 17 Yesu Asere maru sin ani me, ma gunwe, “nyanini ya wuna iziru basa abanga uzatu ubiredi? daki yanu iri ba” daki yamu rusa ba? mu riba mushime ma wanoo? 18 Izin na je ida [hira shi ba? izin tutoi inda kuna shiba, inda Ringizishi? 19 Uganiya sa ma pusi mabiredi manu cibi in hari anu akuru cibi, ya ziki mugira mu ma gitu me mu hono muni? wa kabarkame wa gu munu kirau in munu mu re. 20 Sa ma pusi mabiredi manu suna mare anyimo akuri anazi, mu gira sa ma nyinca mu hono muniya ziki? wa kabirka me wa gu, munu sunare. 21 Ma gun, da da yamu rusaba? 22 Wa eh ani pin nu ubethsaida. Ana ni pin me wa eh me unu rubo wa gun Yesu ma dari me. 23 Yesu ma meki tari tu rubu me, ma surin me akamaru kani pin. sa ma tufo me tobi aje ma tari, tari aje me, ma ikime “wa ira iri imum? 24 Urubo ma yeze aje Asesere magu “ma ira anu. wa zi kasi matiti ma tanu. 25 Ma kar ma tara me tari ajeme urubo ma poki ajeme. uhiri umeme udusa uze, ma tunguno uhira u kondi nyani memerun. 26 Yesu ma kurzo me akura, ma gunme, “ka ti uribe ani pinbe”. 27 Ma gun unu uneh, na tubi a nya ahana imimare wari. ida rizi me ba aziki ubiredi na hana areki a nyimo i wuci ba. 28 Une makarbirkame magu aye acu, iwuci indi cukuno ana dizi utabur wa ri ukasu imimare ya hana. 29 Ma kudu ma gun unu neh me, barki sa wa buka ani, dusa bibe bi bur basuru aca uweme.” 30 Une makuri ahira ahana akura maka kem vana ma rari ukomi. bibe bibur kasuru. 31 Makuri masuri ani pin nu utypre ma eh usidon uraba u Galilee ani kira nu Decapolus. 32 Wa ka aye me unu turi sa ma da kuna tizeba.

wa gun Yesu ma tari me tari tumeme. 33 Mazikime uhana anikiri na nabu, ma soki me nibo ni a nyimo intuime ma tufime tobi ma dari ni lem me. 34 Ma heze aje Asesere, ma gume. poko! 35 Yesu Mapoki utuime, ma kuna. 36 I binani urai umeme. 37 Ayimo Uganiya me imum be ya ira anilem me ya dusa. ma tunguno ubootize akuna. 38 De sa ma kuna mue mu boo utize tum uganita uzatu u imbizo uni henu nan uganiya uwuza uti mumu tizezen, Vana unubu ma di kuna mu mue mu rusa ume, ugana sa ma aye akura Asere nan ibe riri.

Bikoro bu kirau udira bi Inde

1 Yesu ma gun we “kadudure kani ma buka, aye ashi me sa wa turi abame wada donkino me iwono ba wadi ku iri akura ugomo Asere nan ugwardang umeme. 2 Sa tiye utasi ta aka Yesu ma zauka Bitrus, Yakubu nan Yohana ma han we uzalan. A hira aginome madusa ma gamirka uzina umeme a hira aweme. 3 Tirunga ti me me dusa ti cukuno ti rum sa adake abati nan iri mum ba. 4 Wa dusa wa iri Iliya nan Musa wa suro, wa iri we wazi nigo me nan Yesu. 5 Bitrus ma dusa ma poki anyo ma gun Yesu unudungura ya wuna uri ti cukuno abame na ti barka madanga mataru: hu u'inde, Musa cangi u'inde nan Iliya u'inde. 6 Bitrus madusa ma diri imum ibuka. Vat uwe ana nigoo ni Yesu me wa kunna biyau. 7 Ni wiri ni dusa ni korso we. Wa kunna ni myira anyimo aniwiri me ni gusa”vanaa um ma zigene me kunna ni tize time”. 8 Daki adodonkino ba, wa dusa daki wa kuri wa ira unu ba, wa iri Yesu mani cas ma turi nan we. 9 Uganiya wa zini utuno usuro uzala me, madusa ma gwarika we kati wa ka buka uye ba imum me sa wa ira ba, sai Vanaa unu bu ma hira usuro iwono. 10 Barki anime daki wa ka buka uye ba. wa cukuno ubasa imum acece awe ani cas, iri mum sa wa meki igizo ace aweme “nyanini usuro iwono?” 11 wa iki me gu nyanini ya wu anu rusa wa buki agiIliya mani madi tubi u aye? 12 Ba ma kabirka ma gun we Iliya ma tubi u'aye barki ma barka timum.”Ani nyanini ya wu anyertike agi vanaa unuu madi ribe ijasi” 13 Ba Yesu ma gu Iliya mamu aye, ma e wa wuzi me imum sa ya wu urii, gusi imum me tize tu ugomo asere ta buka ani ce ni meme. 14 Sa wa ze a hira ukasu anu tarsa uyesu, wa e wa iri ni'ori na nu gwardan, anu rusa wadi ku zini inmatara acece awe me. 15 Sa wa ira Yesu wa dusa wa kunna biyau kan, wa sumi waka kem me. 16 Madusa ma iki anu tarsa umeme abanga imum sa wazini matara nan we a hira a nyanini? 17 Uye anyimo ani ori ma kabirkame magu unu dungura ma aye unu saam um ahira awe me mazan unu ukuni wa gbergene sa ingi wa hira daki maka rusi tize ba. 18 Uganiyasa wa hira uke reki me adizi make matoti gusi desa ma wono ufukum umeki ususo anyo ameme ma meki uyadka ahini madi ku cukuno gagan. Ma vovi anutarsa uweme tari wa suso me ni wa ye wa siziki we. 19 Ma dusa ma gun we anu zatu ukuna utize unu maya unu maya uni indi cukuno nan shi aneni indi kunna urunta ushi me aye ni me ahira am. 20 Wa dusa en invanaa me a hira ameme. Sa ugberge me wa ira Yesu, ma dusa ma reki vanaa me adizi, vanaa me ma dusa ma toti gusi ma wono ufukum unu suso anyo ameme. 21 Yesu ma iki aco avanaa me uganiya sa vanaa ma zika unu koni me? Aco me gu ma ukoni wa tubisi dati ma daza vanaa uneze. 22 Vat uganiya sa imum me ya hira iki reki me anyimo ura nani anyimo amei gusi idi hu me. Inki uda ke uwuzi iri mum, kusu benkum kunna ugogoni uru. 23 Yesu iki me,”nani udi hem”? vat imum iwuna ini ahira adesa ma hem. 24 Aco avanaa ma dusa ma kabirka “ma hem benkum unu zati urusa um”. 25 Sa Yesu ma ira ni'ori na gbardan unu sum u aye ahira aweme ba Yesu ma gbarika ugbergene neme ma”hu bibe bi gbas nan bi uzatu ukunna, ma gunna hu suro amatara kini me kati ukuri uribe anyimo ameme ba. 26 Ma dusa ma wu uhunu ma reki vanaa madi ku suri. vanaa ma toti gusi desa ma wono anu wa tunguno ugusa vanaa me wono. 27 Yesu ma meki tari ti yeze, vanaa ma dusa ma tonno. 28 Sa Yesu ma ribe anyimo akura anu tarsa umeme

wa e wa kem me nihunzi ya iki “nyanini ya wuna daki haru ta rusa ugberne me ba?” 29 Yesu ma kabirka ma gu”ugberne madake ma suri sarki birigara ba”. 30 Wa suri wa meki nibaba wa aki Ugalili, Yesu daki nyarsi uye ma rusi sa wa rani ba. 31 Abinime wa cukuno mazi unu dungura anu tarsa umeme ma buki we “adi nya vanna unu atari ta nuu wadi hu me, inki ma wono anyimo tiye ti taru”. 32 Anu tarsa umeme daki wa rusi imum me sa mazini boo me ba, wadusa wa kunna biyau bi iko ume. 33 Anyimo atanu tiwe me sa wa biki Ukafanum. Sa wa ciki anyimo akura, ma iki anu tarsa umeme magu “nyanini iba zina unu gamara me una me”? 34 Wa cukuno tik daki wa buka imum ba. Tize me sa waa zini, matara mani acece aweme agi aveni unu dang. 35 Sa ma cukuno ba ma titi anu tarsa umeme ukirau nan ware. Ma gun we vat desa ma nyara ma cukuno unu dang, m adi cukuno una dumo ma kuri ma cukuno urere. 36 Ma yeze vanaa atii awe me. Ma inta ani kira ni meme ma gu.” 37 Vat desa ma kaba vanaa ugeme anyimo ani za nim ma kaba mi mani, desa ma kabam daki ma kaba mi mani isisi im ba, ma kaba desa ma tumum mani. 38 Yohana ma gun me unu udungura, ta ira uye unu karsa agbergene in niza ni weme, haru be ta karti me, barki mada tarsa duru ba. 39 Yesu ma kabirka magu” kati i karti me ba barki vat desa ma wuza katuma ka dangdang anyimo ani za nim mada buka imum izenze ani ce nim ba”. 40 Vat desa ma zo me ini shina nan haru ba ma cukuno mazi nigome nan haru. 41 Desa ma nya meini masa barki hu wa asere mani ma buka shi mada dira me ba. 42 Vat desa ma wuna a hanaa acinci ageme wa rizo idi wu ri atiri me unanzu iriri avingi me ani wiin niconco. 43 Inki tari ti we me wuza we uwuzi imum be sa ida rizi me ba u yori tini. idi teki' akura ati gomo ta sere in tari ti inde ini guna u ribe anyimo ura in tari tire. ura sa uda biso me ba. 44 Ahira izom sa ida wijome ba ada bisome uraa me ba. 45 Inki ubuna uweme u wuza u wuza urizi u yori uni. Idi teki unu rii uribe uvenke aseser unu buna u inde unu guna u ribe u raa in ti buna ti re. 46 Ahira sa izom idi ri we sarki uwijo ada biso me uraa ahira me ba. 47 Inki nije ni we me ni wuza urizi ukari nini idi teki unu rii uribe ahira asere ini je ni inde ini uguna u ribe uraa inna je are. 48 Ahira me sa izom nan ura wadi ri we sarki uwono. 49 Adi vingi anu zati u kunna tize ta Asere anyimo uraa rono u aye ugomo Asere. 50 Muhu mu rizi, inki ma corno me ada ke a barka muni? cukuno nin muhu macece ashi me, wuza nin ticukum ti urunta nan ni henu.

Bikoro bu Kirau

1 Yesu ma ceki ahira aginome ma ha ani kira nu yahudiya ma kuri madusa piit uhana uraba u urdu ni gura na nabu ni kuri ni a hira meme ma zin nu dungura uwe imumbesa maharika u wuzame. 2 Anu bezurusa wa e ahira ame wa ikime, “nani ya wuna uri u ruma “uruma ma harzina nan nu ne umeme?” wa ilime wa iri ini. 3 Ma kabirkawe, “ane ni Musa ma inki shi tize? 4 Wa gu Musa ma him vana uruma ma nyertike ihori ama cikime madusa. 5 Yesu magunwe barki ugbas usheni. 6 Usuro utuba Asere a bari vanu ruma nan nu u e. 7 Barki ani me vanu ruma madi kiri a co nan ka ino wapat ina. 8 Wa ware wa cukuno binama bi inde aziguna wa kadza anawari wa cukuno binama bi inde. 9 Vat imumbesa Asere apata unu hara ma zoni. 10 Uganiya sa wa ra anyumo akura anu tarsa ume wa kura wa ikime abangame. 11 Ma gunme, vat desa ma gido une umeme ma huza anya nan uru nee ma wuza madini. 12 Inki vanu e makini uruma ume maka wuza ara nyasas nan ure vanu runa ma wuza madini. 13 Anabuwa en inna hana acincin madarwe anu tarsa Uyesu wa gwari kawe. 14 Yesu ma iri ani me ma kunna iriba inwe, ma gun we cekini ahana cincin wa e a hira am, kati ikartuwe ba, akura Ugomo Asere usas-suna uwe uni a nyara. 15 Ka dure in boshi, vat de sa da makaba tizee ti ugomo sere kasi vana ucin mada ribe me Asesere. 16 Maduku gbemdurko ahana ahabu ameme ma ringir ka we. 17 Sa ma tuba tanu, urunu ma sumi mabikime matun guno aje ameme ma iki me “unu dungura nyanini indi wuzi in kim bibeu bu zatu mara? 18 Yesu magu “nyanini utisom uni dungara uriri?

unu dungura uriri memani Ugoma Asere. 19 Urusa uinko tize udida hunawe udida wuza imum imadin udida wuzawe ni kari udida wuzawe ma cuco udida nokuwe unu nya aconanka ino tina nu” 20 Unume magu “unudugwa vat adodu aginome martarsan ani, ami manyam. 21 Yesu ma irime ma gun me imumu inde ini ya dewe kaziza adodu aweme vat u e utarsum, udikum ani Asesere. 22 Sa ma kunna tize tigino nipum niwi me camcam ma kunna gwan-gwan ma suri ma kini ahirame barki me uni mum taritini. 23 Yesu ma iri anu tarsa umeme magu idi zinijas inimum maribe Asesere. 24 Ahana utarsa umeme biyau bimikuwe inni gurang me sa mabuka, Yesu ma kuru ma gun we “idi cukono ini jas unukim maribe Asesere! 25 Idi cukuno sheu bironkomi biribe ani hara na lira inni guna uni kim ma ribe Asesere. 26 Innu kunna anime saya kini muruba mu wuwe seke “wagu aveni madikafaa.” 27 “ Yesu mahiriwe magu”uhira ushime uwuna imum izoni, vat imum iwuna ini a hira asere. 28 Bitrus ma gume haru betakini adodu aru ti tar su we. 29 Yesu madusa ma gume bade sa ma kini, a kura, nihenu, a ino, aco, a hani nani tiru, barki mi nantize tum. 30 Makabi imum gwardan sa idi tekitimum me sama kini adumo. 31 Anu gwardan sa we wani anu tuba wadi cukuno anu masi za. 32 Wara anyimo tuna uhana urshalima yesu mara aje wawuzi imum ibiyau. 33 Tiyen ne ti ha za, u'urshalima adi nya vana, unu atiri tanua dadan dam anu rusa u nyetike litize. Wadi in tize ahume. 34 Wa di wuze me ni basa wa tufzi me tobi wa cobi me wahume, inki wa huname madi hiri anyimo atiye titaru.” 35 Yakubu nan yohanna a hana, a zabadi wa'e ahira ame wagu,”unudungara ti nyara uwu zin dura immumbe sata iko we. 36 Magunwe”nyanini nyara in wuzi shiri”? 37 Wagu me kirin duru ti cukuno ani nonzo nowome, unu inde atari tinare uye atinan gure tuweme. 38 Yesu ma kabarka magurwe”ida rusa shi imum me sa izunu igizome idake isi ijas me san disi? Wak 39 abirka wadake, Yesu ma kabirikawe rusani ijas me san indisi idi si. 40 Desa madi cukuno atare tinare nan tinan gure da immani indi nya se an de sa anyawe.” 41 Anu kirau anyimo anutarsa ume sa wa kumna anime. watubi kunzuna umu ruba in yakubu nan yohana. 42 Yesu matit tuwe magunwe,”irusa anuagebe sawazi agomo aweme wa bezizi anu zatu tarsa asere nikara. 43 Daki ame ani idi cukuno anyimo ashime. vat desa ma nyara ma cukuno unanu anyume ashime memani madi cukuno urere a nyimo ma ashime. 44 Vat desa ma nyara ma cukuno aje shime, ama cukuno urere. 45 Vana unu ma e uwuza ukatuma ka co me kani, da awuzi meni. 46 Waribe uyariko sa wa suro uyariko ni gome nan ni go namu tarsa ume. a nyimo atanu tuwe me wasusa wagun na nanurru urubo una ni za bartamawa su sammu timawas ma ciki ani kira nuna. 47 Samakuna yesu banazera mani mayezen nigmyirang magu”yesu vana udauda kunna ugogoni um!” 48 Anume vat wa kwadi me, wagun me wana tik makuri mayeze nigmyirang ukure. 49 Yesu matunno magu atitime wa dusa wa tunno wa titime wagu uni ribahu aye. 50 Ma suso udibi ma'hiri matonno ma ha ahira ayeso. 51 Yesu ma kabirki me, “nyani ni u nyara in wu zuwe ni?” urubo magu unu rusa in nyara in kin, uhira ahira. 52 Yesu magu dusa u hem u'wo me wa humman hu.”Sama kim u hira ma dusa ma tarsime, wa dusa nigome.

Bikoro bu kirau in bi Inde

1 Sa wa e mamu nan Urushalima, nan Betafaji, a ubetanya u watu ini po nu zaitun, yesu ma tumi ana wa re ayimo ni go ni meme 2 . magun we hanani aku giro ku ginome aje ashime, unu ribe ushi idi iri kuzenki kutiri, anu hira shi ba i sopi i eni, 3 . vat de sa ma gunan shi nyanini i wuza anime? i gun me (sakura mani ma nyara, madi kurzoni ingi ma mara. 4 wa dusa waka kem kuzenki kutiri ana tukum akura upuru una wa sopi. 5 A de sa wa ra ahira me wa iki we yanini ya wuna ya sapo kuzenki me? wa buki we imumme sa sakura ma buki. 6 ba wa cheki we wa dusa. 7 Ba wa e yesu in ku zenki me, wa nassa madibi maweme a maro a Luzern me madi ku nyene 8 Anu gwardan wa

nasa madibi mawame uname aye waka nyarsa mava mama titi wanasa uname. 9 Ana je nan ana dumo wa yeze amyira wa nonzo de sa ma eze ayimo ni za na asere. 10 Nonzoti somo sa ti eze uwatu aco aru Dauda 'Nonzo ogomo asere. 11 Yesu ma ribe urushalima ma ha uwatu udenge asere. ma gunkuno kodi nyani ahira me. uganiya uwunjoro, masuri madusa ubetanya nan nanu kirau in wa re. 12 Ni ye ni kure, sa wa ze usuro ubetanya, ikomo, imeki me. 13 Ma iri utiti upom piit in mava mariri, maha nani madi ka kem ahana mari, dama kem i muma ahira me ban mava cas, da uganiya iburi ini ba 14 . Magu titime," uye mada kuri ure ire imumu ahira aweme," anutarsa ume unuy kunna me. 15 Sa waze urushalima, maribe udenge aser, ma kem azinu ziza adodo ahira udenge asere me ma gidiwa, ma gamari tihira tanu ugamara i kirfi na makwanku manu ziza uti mumu ma vingizi. 16 Ma karti uzika koyani uwatu udenge asere sa azi unizizame ahira me. 17 Ma dunguri we magu," Akura am adi chukuno ahira tize nan asere vat une'? shibe ya kurzo ya kurzo ani mabere ma kari 18 . Unu udandan udungara katoma ka asere nan anu nyetike ihori wa kuna imum me sa buki, wa ziki una uguna wadi hume, barki bi yau ziki una uguna wadi hone. barki bi yau wa iri vat adesa waa ra ahira me wahem in yeso iriba iweme 19 . ko ya uwunjoro wadi cekki ni pin me. 20 Sa wa hira ni sisizo, wa iri utiti upom me wa-waa nan ti ji me 21 . Bitrus maringi me magu,"una akura ira' utiti upom me sa wa wu uni anyo wa-waa kpagarak. 22 yeso ma kabirka magun we, inko ni iriba ahira asere 23 . kadure kani in boshi vat de sa ma inko riba ahira asere mada ke magu unu pana, hira abame uha anyimo a niwin, in daki ma wuza ma, aye ba mahem iri ba imeme idi cukuno anime, asere adiwuzi katuma kameme. 24 yeso magu mabukashi, vat imum sa ya iko a bi ringara, inkoni iriba idi kem, idi cukuno anime 25 . ingi idi wu biringara -ivete vat imumme sa uye ma wuna shi, barki acoo ashi me anyimo aseseri ma vete shi meni cangi 26 in daki ya veteni ba, acoo ashi anyimo aseseri mada vete sheni ba cangi. 27 Sa wa kuro urishalima, yesu mahazi uribe udenge asere, unu dandang, anu nyetike ihori wa nanu-udenge asere wa e wa kem me. 28 Wa gun me," unu uya ubari uni uzin katuma ka geme? aveni ma nya we ni kara ni wuza katuma ka geme? 29 Yesu ma gun we, ca mi, in ikishi changi. ingi yabuka ni mi indi buki shi desa ma nyam ni kara ni wuza ka katuma ka geme 30 uzurso uyohana, wa seseri uni nani wa annu, uni? kabirkani mi". 31 wa gamirka tize acece aweme wa gu, ingi ta guna aseseri ani- madigu, nyani ya wuna daki ya hem in me ba? 32 ingi ta guna ahira unnu ani" wa kuna iyau ya nu, vat wa hem in yohanna una ka tuma ka asere mani. Abini me wa kabirka Yesu wa gu, tida tanduru ba, 33 Abini me Yesu ma gun we," mi cangi inda bukashi nani aveni ma nyam nikara ni katuma ba," nani in buki shi in ni kara na veni in zini wuza katuma me"

Bikoro bu kirau in ni Re

1 I Yesubma tubi inwe in ze torusa, magu unu nubu mabari imum uru imeme maketi a hirama in matiti ma henzi uwa coco makarsi madini makuri mabari ahira uzu mei urun uma titi, madusa a tanu ta piit. 2 Imum yanyame matonue anakadura kameme ura ma owawane ore sa makakaba ibru imatitima ma meki vana me watri wahu arume. 3 Koma wazekime, watirime, wa birko me wa dusa sarki iri mum. 4 Wa sake utumma aye ahira awame una kadura, watri me wakunna me iwowo anice wacekime in mu e. 5 Makuri matumi u ye unu inde ahu, wagumari aye awa me, watiri watiri wahuwatuzi we. 6 Mazi uni inde sa madi tumi, una adimo me ma guana unadumo sa madi tumime, wadi kunna biyau bi meme. 7 Anaka tuma waguana vana uyo ume mazi geme cati hu me ti cati imum ya choo me. 8 Wa meki me wa hu wa vingi me a ni kira ni ru. 9 Nyanini unu ru me, madi wu, madi huzi anu inta uru me, ma nya aye. 10 Da ya basa ihori ige me sa, nipo sa anyarime nini, ni neni na cukuna nipo ni tuba uru tini. 11 Tize uwatu Asere imumu ibiyau a je aru me. 12 Watubi

unyarsa umaki Yesu. 13 Wa tuburko ma
Farisiyawa wana Hiridiyawa, wa nyarisi
me intize. 14 Sa wa e, wagumme, unudun-
gara, inzome iri imumbe sa mabizema
sizi anime, mazi neziwe nibaba nigome
Asere ma nya kaisar imumsa izi kaisa.
15 Matinka malim mawa me nyanini i
we me wa pattum. unyam imum sa
mari ini. 16 Wa nya Yesu unu inde,
mabukwe, muhenu maveni ma zige me,
wa gu muhenu ma kaisar. 17 Yesu magu
nya kisari imumbe sa izi kisari unya Yesu,
imeme nyani imum be sizi ya Asere inyan
Asere. 18 A Sadukiyawa e ahira a! eme wa
debe sa maguna u hira uzoni wa iki me.
19 Uni bizizi Musa ma nyetike durin ingi
uhenu ma womo maceki unej umeme,
sarki vana anyimo uni henu, a uye mazi
uneh me bayi mayo vana unu neti unanu
me. 20 Anu sunare anihenu, wazi anya
unu ne u inde unu tuba uzika me ma wii,
ma ceki me sarki vana. 21 Unu ure ma wii
maceki ine me sarki vana unu uku taru
cangi ma wii. 22 Unu usunare ma wii ma
ceki me sarki ahana u aye adumo me une
ma wii. 23 Romo be sa Ugomo Asere madi
e une me madi wa veni. 24 Yesu magu
ine ini ya wuna i carsa abangan, barki
uzatu urusa uni kara na Asere. 25 Rono u
zauka anabuu, anya adi zoni, vat uru tidi
cukunomana kadura Asere. 26 Abanga
iwono, nanu uhirza ibe daki ya bassani
ihori i Musa sa ma nyetike anyimo anijaa
unu guna immani Asere Ibrahim, Asere a
Ishaku, nan Asere a Yakubu. 27 An, debe
sa Asere mazi Asere a weme anu vengize
mani, wazome anu vengize mani wazome
u guna aginwe mukizi muni ya hurna
shi gbardang. 28 Uye ma e mazi kunna
imum be sa wazi unu boo me, ma iri
Yesu makabarka ma iki we, tiye tize yini
tiduandang. 29 Yesu makabirka we tize
ti dandang, kunna ni, anu IrailamUgomo
Asere azia inde. 30 Udi tafna nan na
Asere, Ugomo Asere vat ini riba iwe me,
nanbi be biweme, wa nikara. 31 Tize tu
kure, tine tini in taa uroni utura uwe
me gusi nice nu we me, ure ukuri uka
zoni sa uteki ugeme. 32 Unu nyetike,
magu, rep unu urusa, ka dura kani Asere
azi a inde, ara Asere azo ni. 33 Uhem
me vat ini riba inde wanu rusa, vat
nikara uhem uroni utura gusi ni wome
ine ini itaki uni ure, ubonza adodu nan
wiro udi roronga. 34 Sa Yesu ma iri,
ukabirka umeme urisi, magun we uzo we
piit nan nakura Asere abini ani daki uye
makuri ma iki me iri mum. 35 Yesu mara
udenge Asere magi unu boo uwe ti ze
ta Asere, vana u Dauda. 36 Dauda biriri
ba gunana, Asere, cukuno atinare tam
indi kurzo aroni ishine iwome ati buna
tiwome. 37 Dauda nice ni meme magu una
kaba uru “Asere”, nyani ya wu a gum me
vanu Dauda?, ni ori na nu kunna anyimo
iri ba irum. 38 Yesu unu bezizi haka sake
ina nu unyeyike anu unyara uniza uni
sansani uni izini we ajira ani gura. 39 Anu
nyara ahira ticukuno ti dandang ati denge
ta Asere wanti hira tu tanda. 40 Wadi
ribize ati kura ta neti a koro wa kuri
wa wusi bi ringara bi joko bati uwuna
ugino me imum izenze ini. 41 Ba abini
me Yesu ma cukuno a nikuri a nyimo
udenge Asere, unu hira anu unu rezi ikirfi
anyimo ani kuri, anu gbardang wa rezi
ikirfi idandang anyimo imumbesa wazini.
42 Ure ukoro une ma e ma reki anini
ana re cas. 43 Ma titi anu tarsa umeme
magu we, kudura ka zigeme imboo shi,
imumbe ukoro uweri ugeme, mareki iso
igeme iteki ukasu anume. 44 Wa nyaniza
anyino ukem uwe, sa wazin, me anyimo
udira ume uni, ma nya vat, mum be sa
mazi.

Bikoro bu kirau in ni Taru

1 Uganiya sa Yesu ma suri udenge Asere
ure unu tarsa umeme ma gu ma”unu
dungara. 2 ira a poo nan ti kura ti riri ti
geme”. Yesu ma iki me ma gu ira ti kura ti
riri ti geme ada ceke me iri imum ba. 3 Ma
iki Asere uzalang uzaitun upuri udenge
Asere ba yakubu, yohana nan Andrawus
wa eh wa kem me, wa iki me ni hunzi.
4 Ma iki unu maya uni imum i geme idi
eh? wadi wu aneni wa rusi? 5 Yesu ma
kabirka we magu”cukuno ni unu rusa kati
arangi shi. 6 Aye wadi eh anyimo ani za
num, wadi wadi rangizi aye wa hunne me
unna. 7 Ma guu ingi ya kunna abanga ani
kono kati i basa ba, daki yamu ira imum

ba imum i dadang i eze a dumo. 8 Ni henu ni di game ni henu ni lem ni di game ni lem idi kunna abanga uzuro adizi a ti hira sas, sas, adi wuzi ikomo. Ituba ijasi ya zigino me. 9 Cukuno ni unu rusa, wadi han shi aje a gomo, adi tirzi shi anyimo ati denge tini gura ahan shi aje ananu ama nyanga nan na agomo adang une barki niza nim, idi cukuno imum kunna a hira awe me. 10 Ti mum ti ginome ti da karti tize ti ugomo Asere u re aje ba, tize ti ugomo Asere at une. 11 Inki wa meki shi wa hanan aje ati gomo kati igizo imum me sa idi buki ba, anyimo. uganiya me, daki shi wa ni idi buki tize ba, Ugomo Asere ma di nya shi imum be sa idi. buki. 12 uhenu ma di nyari uhenu a hume, aco madi nya vanna u meme. Ahanna wadi game an de sa wa yoo we wadi nyari una sa adi huu anu yoo uweme. 13 Vat anu wadi game shi barki niza num. Desa ma tonno inikara barki mi, madi kem. uvenke. 14 Inki ya ira ti mum ti ma dini ti zezen ati hira sa daki ya wunu ri ti cukuno nin ca unu poko aje marusi nan ande sa wa ra u yahudiya wa sumi uhana ahira zalan. 15 Desa ma tari asesere udenge kati ma tu ba, nani ma ziki iri mum a nyimo me. 16 Kati desa mamu hana uruu magu madi ze ma ziki ugeptu uimpino ba. 17 Idi cukuno imum ugogoni ahira a desa wadi inta tipuru tu yoo nani a hana aneze nyimo tiye ti gino me. 18 Wuzani biringara kati imum me i kem in nikuzi. 19 Adi kunna ijasi igeme sa a mu kunna ba, adi iri imum me sa da mu ira usasana u ini ba. 20 Sarki Ugomo Asere ma kaska tiye ti inoma ba, inu ma bari uvenke ba, barki andesa azauka we madi kaska tiye ti gino me. 21 In ki uye ma ranga shi ma ira Ugomo Asere aba, nani abini kati i hem ba. 22 Atiye ti gino me agomo ama cico nan anu rusa utize ta sere amacico wadi suri wa bezi shi tire ti mumum bati wa rangizi shi vat nan de sa ma zauka we. 23 Cukuno nin unu rusa ma buka shi. 24 Inki tiye ti jasi ti gino me ta aka uwuyi udi game usuro, upeu udi game u nya u ma saa. 25 Iwira idi rizizi asesere, adi zuruko une ini kara nu Ugomo Asere. 26 Abini adi. iri vana Ugomo Asere madi eh anyimo ati wiri anyimo ani kara nan ni nonzo ni meme. 27 Abini madi ku tuma ahana akadura ka meme madi ori an desa mazauka we vat atikira tu nee na na asesere nan na asesere nan nadizi. 28 Tinka ni iri mum. ahira utiti upom. Inki wa. Kponko ma wa ma. uni urusi ni kuzi na biki urizo. 29 Ane ani. Inki ya ira ti mum ti geme ta aye irusi Ugomo Asere mabiki uzee. 30 Ma buka shi ucara ugeme udi aki me sarki u ira uti mumum ti geme. 31 Asesere nan adizi wadi mari, tize tum ti da mara me ba. 32 Abanga uwuyi nan uganiya uge me uye mada rusa me ba, nani ahana akadura ka meme, nan vana Ugomo Asere, aco me mani marusa unu ganiya ma. 33 Cukuno ni a nyimo u rusa, kati iperke ba, ida rusa uganiya sa madi eh ba. 34 Ya cukuno gusi unakura mani sa ma nyari wuza tanu bama dusa ma nya urere umeme utarsa ina kura, ma hari we katuma koda vi in kame. Ba dusa magun unu nu hira akura me na cukuno sarki ugbiso. 35 Barki an me cukuni unu be, barki ida rusa uwuyi me sa acoo akura me madi ze ba, nani madi ze unu wunjoro uni, nan ina ti aniye, uganiya sa bigoro bidi zin unu runzo. 36 in ki ma aye sarki urusa u we me kati mukurka we. 37 Imum sa ma buka shi, mabuka koda vi! cukunoni unu rusa.

Bikoro bu kirau in ni Nazi

1 Tiye ti re ta dii uguna a wuzi utanda uringi ukafa ani rere nan u biredi uzatu pata nan iri mum. anu adangdang aka tuma nan anu rusa wa gurna anu rusa wa gurna unu nyara una me sa wadi maki Yeso bati wa huu me. 2 Wa gamarka ace awe me inki wa guna wadi meki me unu wuyi unu gori nini mu ruba ma nu mu hiri. 3 Uganiya sa yeso marani Ubatani akura simon una tikuturu, saa ma ciki ure une ma dusa ma en mani mi kirfi ma kari ma kari yesu mani ani ce vat. 4 Aye sa wa raa ahira me mu ruba mu corno me. Unu boo tize acece awe me, unu gusa nyanini ya karti a zizi a hari anu dira ikirfi me? 5 Waa gu mani mageme sa adake azizi ini kirfi idang sa iteki madinari akuri ataru, wa dusa wa meki ugbara ume. 6 Yesu ma kabirka

magun we nyanini ya wuna izinu busura ume? me sa ma wuzam imum iriri. 7 Mi ida dem na shi ba, anu dira wazi nigome nan shi ida kee ibenki we uganiya sa wa wuna shi. 8 Une uge me ma wuza imum me sa mada ke ma wuzi: ma kpicom barki uvatti um. 9 Ma buka shi kadure me vat ahira sa adi buu tize ti ugomo asere anyimo une, imum me sa une ugeme ma wuza adi rigi nin. 10 Anyimo ukirau nan ure me, Yahuda iskariyoti ma dusa ma ha ahira ana dangdang magu madi bezi we yeso. 11 Barki u kunna urunta wagu wadi nya me ikirfi, ma tubi ubasa una me sa madibezi we me. 12 Unu wuyi utuba ubirede uzatti upatta nan iri imum sa ake weki bitam barki ukpico, ahanaa aka dura wa iki me”abani wadi ka barka ahira sa wadi ka re imum yare? 13 Madusa ma tumi ana ware anyimo ani pin, ma gun we idi gurna nan uye sa ma cira bidaka bi mei. 14 I tarsi me akura sa madi ribe ni, i gun unu na kura me unu dungura ma guna”udenge me u raba sa madi cukuno nin ma ri imum ye re yi tanda i kafa nin nan anu tarsa u meme?” 15 Madi bezi shi udenge udangdang sa wuza vat ti hira ti tikum nan vat ti mum me sa a nyara i barka ni uni memeru. 16 Adura me wa dusa wa ribe ani pin me, waka kem imum me reb nan tize ti meme. 17 Sa uwunjoro wa wuna wa dusa wa ribe akura me nan anu tarsa umeme ukirau nan wa re wa gino me. 18 Sa wa zini ure imum ya re, Yesu madusa ma poki anyo magu “indi buki shi kadure me uye anyimo ashi sa ti zini ure imum yare nigo me madi wuzim malim ma witim a tari ta roni ani eru. 19 Mu ruba mu we me mu corno me wa tubi u igizo me”nani mi mani” 20 Yeso ma gun we anyimo ashi me ukirau nan wa re sa tizin unu re imum yare isso I inde. 21 Kasi Ubuka utize tu ugomo asere ta buka vanaa unu madi tarsi imum me sa ta buka ani ce ni meme. Desa ma nya vanaa unu ahu, madi kunna dagi ayoo me ba. 22 sa wa zin unu re umum ya re, Yeso ma ziki ubiredi ma yorsi uni ma nya we ma gu re nipum nim nini imum iringizi in mi. 23 Ma inti mei magu sa ni maye mam mani, maye mu inko tize barki anu gbardang. 24 Ma gun we maye mam Mani mu myinca imum idi benki shi sa ma pkonko. 25 Kadundure ma buka shi ahanaa aka dura ku gomo asere atikira tinazi tu nee adizi nan aseser wadi gurna vat ati gomo ta asere. 26 Sa wa wuza ira ini nonzo wa dusa wa suri uhana upana u Olifis. 27 Yesu ma gun we,”vat ushi idi rizi barki mi gu unyerte me. ma gu “itam me idi samirka inki ma kara unu tarsan we”. 28 “Inki ma hira, indi agiza shi uribe Ugalili”. 29 Ba Bitrus ma gu inki vat ukasu udi rizi mi inda rizon ba. 30 Yesu ma gu,”kadundura anyimo aniye ni geme udi nyare mi kataru adaa bigoro ba runo kare ba. 31 Bitrus ma kuri ma gu ingi iwono ini tidi wi nigo me vat uwe wa buki ani me. 32 Sa wa e ahira sa a tisa ani UGethsamani, Yesu ma gu inanu tarsa umeme”cukuno nin aba me idika wuna birigira”. 33 Ba ma dusa nan Bitrus, Yakubu, nan Yohana ma tubi u kunna upazaza me. 34 Ma gun we “izin apuru abit, gusiindi wi. Be ni mi abame kati i ha amoro” 35 Yesu manyari kure kuhira matunguno ina ruu biringira dagi unyara gu ukem uni mada ira aje avu ageme ba. 36 Magu “Asere acoo, vat inki imum iwuna karam upazaza ugeme. daki barki unyara um ba caa ucukuno uweme uni. 37 Makuri ma ken we wazin immoro, magun we Bitrus, Siman, izin moroo? Ida ke izi uganiya daki ya wuza moroo. 38 Hira ni wuza ni biringira kati irizi nin, urubu ya hem nipum na game. 39 Makurri ahira abirigira ma ze ma kuri buki imum me sa mabuki unu tuba. 40 Ma kuri ukure ma e ma ken we wazin imoro, aje awe me idi ku pazaza barki moroo wadiri imum be sa wadi buki me. 41 Ma kuri utaru, magun we idazan moroo, unuvenke imum ishi? Ya bari ani me uganiya wa aye sa idi nya vanaa unu bu atari ta nu cara abanga. 42 Hira ni tidusa, desa madi witim atari ti we me ma raa mamu. 43 Sa ma raa anyimo atize me Yahuda i, sa ma raa anyimo ukirau nan ware wa gino me maka aye in na nu gbardang inti vira nan ti bina nan anu akatuma ka asere nan anu unyetike nan a nanu. 44 Yahuda unu unya umeme mamu bezi we imum me sa madi wuzi ma bezi Yesu,”desa indi gbidirko me” 45 Sa yahuda ma aye ma

e ahira Yesu ma gu”rabbi” madusa ma gbidirko me. 46 Wa dusa maki me wa hunguko wa dusa ni. 47 Uye anyimo ani goo ni Yesu madusa ma suso uvira ma yori utiyui ure vanaa una ukatuma. 48 Yesu ma iki we magun”ya ayen inti vira nan ti bina gusi ya aye umeki ukari?” 49 Sa mazi ini go me nan shi uni bezizi tize anyimo ti denge tini gura daki ya meki ni mi ba. Awu ani me barki amyinca tize tasere tini. 50 Adesa wa zi nigome nan Yesu wa sumi wa ceki me. 51 Ure vanaa sa mazi tarsa me sa soki udubi, wa dusa wa meki. 52 Madusa ma summi bihurba me. 53 Wa ziki Yesu wa han me ahira unu dang uka tuma kasere, ananu nan anu nyetike. 54 Bitrus ma tarsi uwe me piit uka biki udenge unu dang kasere. ma cukuno nan anu bee ahira me unu kunna ura . 55 Abini me unu dang me vat nan ana katuma kameme nyari tina be sa wadi meki me unu siziki me. Wa kem me mazi lau. 56 Anu gbardang wa aziin tize ti macico ani ce nimeme, wa kem me mazi lau. 57 Aye wa ezinin intize ti macico ani ce nimeme wagu ana. 58 Wa kunna me maguna”indi ke intuburko akura ani gura ageme im barka ageme sa daki abarkan in tari ba anyimo ati ye ti taru”. 59 vat ani me daki a hem ini mum mem sa wa buka ba. 60 Unu dang me ma hiri ma iki Yesu”u da zo unu ukabirka utize, imum ma sa anu ageme wa buka ani ce ni we me ba”? 61 Daki ma kabirka me ba. Unu dang me ma kuri ma iki me hu mani Yesu vanaa ulau. 62 Yesu magu”imimani” udi iri unuu ma ciki atari tinare titi gomo nan niwiri aseser”. 63 Unu dang me ma maki udibi uyesu me mahammirka uni, magu”nyanini tinyara, ti kuri ti nyara mare masaa?” 64 Ya kunna ni tizogo ta asere me sa ma wuza. Nyanini shi ya buka?” wadusa wa gu ahu me. 65 Aye wa dusa utira ume, aye unu tuffsi ume tobi, wa tirzi me muhenu, wa gun me”buka imum me sa idi kem unu rusa utize” 66 Bitrus sa mazin nigo me nan Yesu upuru nikubu sa ahan Yesu, kure kubura sa ka zin inka tuma ani kubu una katuma kasere ku e ahira ameme. 67 Ma iri Bitrus ma turi unu kunna uraa ma gume hume cangi uzi nigoo me nan Yesu unu Nazaret. 68 Magu inda tam imum be sa uzini boo me ba, ma dusa ma suri ma dusa me imum ime. 69 Ure ucca makuri sa ma ira me, makuri ma buki anu sa wa ciki nigoo me magu, unu ugeme unani goo nimeme nini. 70 Magu mada zo me nigoo me nan me ba. Ara anyimo anime anu age sawa turi abini me wagun ti rusa uzi nigoo nan me barki hu ma unu Galili mani. 71 Ba ma wu nice nimeme a nyimo usiziki me, ma tunguno itono unu gusa inda rusam unu uge me sa izi tize ani ce nimeme ba. 72 Abine ani bigoro bi runo ukure. Bitrus maringi tize sa Yesu ma buki me madi bezi uzatu urusa umeme inki bigoro ba runo kare. Ma kuri ani kira inna so.

Bikoro bu kirau in ni Chibi

1 Ani sisizo unu udandang uka tuma wa gurna ahira nigora nan a nanu nan anu nyiti nan nigura, wa tirzizi Yesu wa suru in me, wa ziki me wa nya Bilatus. 2 Bilatus ma iki me, hamani oigome wa Yahudawa/ ma karbirka me, magu wa buka. 3 Anu adadandang unyitike wa nan in bi bukum gwardang 4 Bilatus ma kuri ma iki me, ma gun me, ida kuri iboki iri mumba? ira bi bukum me sa ahaza ni anice nuwe me. 5 Yesu da ma kuru ma buki ire imum ba, Bilatus ma diri imumu ubuka. 6 Anyimo atiye ti uru usana, ma meme madi sapi we niteru ni inde, vat uge sa iko. 7 Uru marani agusa me Barnaba, ma tiri ma inde sa wa hirziza muruba, anu wani sa wa huzi anabu anyimo uhirziza umuruba me. 8 Ni ori na nabu, ni ha ahira ameme wa ka rizizo me adizi ma gunkune we kasi utanda umeme. 9 Bilatus makabirkawemmagu, inarani in sopi, shi ogomo wa yaduwa me? 10 Ma rusa izin iniriba i bit nan anu adadandang u nyetikeme sa wa nya Yesu. 11 In ka ta nya ace ti di cukunu ni gome, a hira imumu iriri i Ugomo Asere. 12 Bilatus ma kabirka we ma kuru magu nyanini idi wuzi ana me. nan Ugomo wa Yahudawa? 13 Wa yeze a nyira magu, ga kirka ni me. 14 Bilatus ma gu we, nyanini ma wu za? wa aje unu kabarsa ume, ga kirka nime. 15 Bilatus ma nuari uwuza anabu imumu iriri, ma cekewe Barabas, uganiya

sa ma mari ucubo Yesu, ma gu zikani i aka baka me utiti unu rere. 16 Anu uhira uni pin wa ziki me uhana anyimo udange unu dan anipin, wadi titi ni nanu uhira unu pin me. 17 Waduku tiezizi me, upori uvu, waduku barki anice me. 18 Waduku tunguno visisu ume, wa gunme, Asere akinkiwe ti gomoni, Ugomo wa Yahudawa. 19 Waduku dingi vubo ume anice, wa tufizizime tobe, waduku tungunu agi wa zunu nya za ume ti Ugomo. 20 Sa wa mara uzuza ume biranza, waduku sopi upori uvume, waduku suki me ti runga tumeme, wa surin me, amatara uhen uku baka ume utiti uni rere. 21 Uye ma e u aka, niza numeme saminu unanu bakura, acu a Istifanus nan Rufas,! a suru ani guro, wa dusa wa busurka me ahi ma ziki utiti uni rere ni Yesu. 22 Wa han in Yesu a ara ahira agusa ani ugolgota, a hira sa a iso nice ni. 23 Waduku nyame ubere agi ma si, ma game usa me. 24 Waduku gakimga tume me wa hari acece awa me, wa wuzi matara aceve awame, wa iri imum besa wadi kenzi. 25 Azumo ukirau udira inde ini sisizo, waduku garkirka me utiti uni rere me. 26 Wa nyetike ihori Asesere utiti uni rere me, wa buki imumu izezen ba ma wuzipa, agi me Ugomo wa Yahudawa. 27 Sa wa gakirka me utiti uni rere me, ana wa re wazi na me, unu inde atari ti na re, unu indw a tari tina agure tumeme. 28 Uganiya uni umyica utize me sa ma buki, a basa ini a nyimo anu wuza uti mumum tizezen. 29 Anu agiza una wa dingi unoo ume tize rizezen, wa haki wa zuri ace, wa gusi, u sa udi u kuri uberla uni anyimo atiye ti tarua. 30 Tuno Asesere utiti uni rere, ubenki nice nuwe me. 31 Ane ani anadandandanh nan anu nyetike utize ta Asere, wa dingi u zunza ume, acece aweme, wa gusi, ma bursa aye, sizikime ubura unice numeme. 32 Unu bursa anu age, Ugomo u Yahudawa ca ma tuu utiti uni rere nigeme a ana me, ti iri haru yi kabi tize ta Asere, a desa agarki kawe nan me we cangi ma zunzi me. 33 Unu wui ace, maree ma impi nipin vat, uhana azumi ataru uwinjoro. 34 Uhana azumo atari Yesu ma hirza ni myiran Asesere magu, Eloi, Eloi Lama Sabatani? agi Asere, Asere nyanini yawuna wa ga mi? 35 Aye wa turi, sa wa kuna ani me, wq gu, ya kuna mazinu tisa Uliya. 36 Uye a nyimo awe, ma sumi maka rumzo nire uni tira in mei ma gwarara, ma tumi ani titi, ma witi Asesere age ma shimbiko, maduku gusi ca tiri nani iliya madi eh ma tuzo me. 37 Yesu ma hirza ni myira Asesere uganiya uduku myinca. 38 Atira anyimo udenge Asere awata tihira kare, uzika Asesere utuno adizi. 39 Uganiya sa vanu uruma uni kara, ma turu mazinu hira u Yesu, ma iri ani me, ma gu, kadura kani unu geme vana Asere mani. 40 Ara ne, wa turu piit wa hiri anyimo, aweme, maryamu magada liya, nan maryamu a ino a Yakubu unu niza ni Yusufu nan Solome. 41 Wa wani a de sa wa tarsi me u ganiya sa mara u Galili wa zin unu wuza ume katuma, nan ane gwardan sa wa igizome Urushalima. 42 Uru winjoro, uwui u bara adudu ani, barki nisizo uwui asabar ani. 43 Yesufu ma eh, unu watu Arimatiya, urunu uka tuma kanipin udadandang, unu nyarga u aye u tize ta Asere, ma wu iriba ihu, ma ribe ahira a Bilatus, ma gu a nyame ikizi Yesu. 44 Bilatus ma basa iriba magu na ma wuu anime, ma titi unu uginome, ma iki me, nani Yesu madodankunu unu wano. 45 Sa ma kuna ani ahira unu dadandang ugino me, ma nya Yusufu ikizi me. Yusufu ma kpe malti, sa ma tuzo iki me nani Yesu madodankunu unu wano. 46 Sa ma kuna ani ahira unu dandang ugino me, ma nya Yusufu ikizi me. Yusufu ma kpe u malti, sa ma tuzo ikizi i Yesu me, ma tirzizi ini umaltime, ma ka suki ini i cau sa a hingir ko nipome acume. 47 Maryamu Magadaliya nan Maryamu a ino a Yusufu wa iri ahira me sa awuna meni.

Bikoro bu kirau in nu Tasi

1 Sa uwui kapata wa aki, madakin nan maremu a ino yakubu wan salomi, wa kpi ti runga ti unya urunta barki waka wuna ikizi Yesu ayimo icau me 2 wa hiri inisisizo uwui uladi uwui utu ba wa ha ahira sa avati Yeso ni uganiya usuro uwui. 3 Wa gamari acece awa me aveni madi hingirkon duru nipo sa atara icau me?

4 sa wa gunkuno, wairi uye mamu hingirko nipo me barki mazi nidandan. 5 Wa ribe ayimo icau me wa iri uye ma turi ayimo me in te runga ti rum, maciki tari tina re, wa kuna biyau iriba iweme, 6 ma gun we,"kati ikunna iyau ba,"ya ira Yesu una unazaret, de sa a vati me abame. ma hiri, ma zoni abama. irani ahira me sa a nati 7 . dusani, ika bukani anu tarsa umeme nan bitrus ma ra ajeshime uhana ugalili. abi ne ani idi iri meni kasi sa ma buki shi," 8 Wa suri unu sum, wa bilozo nan uganara utize. vat uwe wa myinca in bi yau. 9 Nisisizo uwui utuba ayinmo tiye sunare, natubi aye ahira 10 maremu madakin, de sa ma sussume agwergenen usunare. marenu ma ha maka buka adesa mazina na we a hira aso atiyon. 11 sa wa kunna agi ma hira maremu ma ira me, da wa hem ba. 12 Ma e makem ana wa re ayimo aweme sa wa hazi suro a yimo ani pin me. 13 Wa ha waka buka nihenu, ni henu cangi da wa hem ba. 14 A dodonkino Yeso ma kem anj kirau unu inde, wa kete acece, ma bezi we bezi we uzatu uya iriba i weme nan ni mumme saikartiziwe uhem in me. barki sa da wa him nan adesa wa irame, sa mahiri ahira iwono imeme. 15 ma gun we," lana ni ayimo une i boo ni henu vat. 16 de sa mahem azoro me madi venke, de sa magame madi ribe ijassi . 17 An desa wa hem tidi zi nigome. ayimo ni za num wadi suzzo agwerge. wadi boo ni lem ni soo. 18 wadi mesi iwa in tari, in wa sa iri mum iti kono i da huna we ba, wadi tarsa ana ti koni tari barki wa humza 19 Sa ma mari tize wan we adusa aziki me u hana aseseri maka cukuno atari tine reta asere. 20 anu tarsa umeme wa dingi ubo abanga me vataba, ogomo asere ma tarsin in we unu wuza i mumu obasa utize.

Uluka

1 Anu gbardang waa wuzi u inko iriba
u nyettke u timum sa taa myinca anyimo
aru. 2 Kasi anime sa wa nyan duru, an
deba sa wa tari ajeni, we ana kadura
wani. 3 Barki anime ani mi ma, sa ma
gunguzuno memerum timum ti riri ti
tuba sa mi ma nyettiki i inde hu unu
udandang Tiyofilos. 4 Bati irusi kadere ki
mum besa abezizi shi. 5 Anyimo a tiye ti
Hiridus, Ugomo wa Yahudawa, ure una
katuma ka Asere ma rani niza ni meme
zakariya, masuri u watu u Abija. Une
umeme ma suri anikura ni Haruna mani,
niza ni meme naa zi Alisabatu. 6 Vat
uwe ana biyyau bi Ugomo Asere wani,
anu tarsa u inso u tize ta Asere. 7 Ani
me waa zin vana ba, barki sa Alisabatu
ma kem uyoo ba vat uwe waa mu una.
8 Yaa cukuno sa Zakariya ma raa ahira
Asere ma zinu cira ukatuma ka kadura
kage sa a nya me. 9 Kasi sa aka zauka
debe sa madi hang kadura me, aka zauka
a nyimo zauka barki katuma ku Ugomo
Asere barki upunsa umucungo. 10 Vat ni
ori na nabu wadi wuzi biringara amatara
ingi azin nu punsa umucungo. 11 Aname
Bibe bi kadura ka Asere ba eh me bi
tonno a tari ti nare ta hira u agadi ahira
upunsa u wito unice. 12 Sa Zakariya ma
iri me ma wu zabot biyau bi meki me.
13 Ani me bibe bi kadura ka Asere bi gun
me, “Kati u kunna biyau ba, Zakariya,
barki a kunna biringara bi we me. une
uwe me madi yoo vana adi nya me niza
Yuhana. 14 Udi kunna mang nan shew,
anu gbardang wadi kunna urunta uyoo
umeme. 15 Madi cukuno unu udangdang
a hira Asere madi da sa me ubere ba, nani
bire bi sizasiza bini kara ba, madi myinca
in bi be usuro apuru a inome. 16 Adi kurzo
a Isarailawa gbardang a hira Ugomo uwe
me Asere. 17 Madi haki in mu henu mubi
be nan nikara ni Iliya. Madi wuzi anime
bati ma gamirka muriba manka coo ahira
ahana, bati anu zatu kunna utize wadi
haaki unu sa abarka anu Ugomo Asere
mani. 18 Zakariya magun bibe bikadura
ka Asere, “Indi wu aneni in rusi ani me?
mi be ucokoro, une um uwari.” 19 Bibe bi
kadura ka Asere, bi kabirka bi gun me,
“Mi mani Jibirailu, debe sa ma tunzino
aje Asere. A tumum in buki we, tize
turunta. 20 Ira, udi cukuno ubabana udda
boo tize ba, se rono be sa timum tigeme
tidi myinca. Ane ani barki daki ya hem
in tize tum ba, sa tidi myinca anyimo
uganiya uhuma.” 21 Uganiya anu waa zin
nu be u Zakariya. waa innu simira sa ma
ziki uganiya gbardang a nyimo udenge
Asere. 22 Sa ma suri, dama kem ache u
boo utize nan we ba. Wa rusi ma iri imum
a tiroo sa ma rani a nyimo udenge Asere.
Maa wuzi kasi ubabana sarki tize. 23 Sa
tiye ti katuma kame me ka aki, ma dusa
akura ameme. 24 Usuro atiye ti geme, une
umeme Alisabatu ma wu apuru tipeu cibi
ma ciki nihunzi me. Magu, 25 “Imum be sa
Asere ma wuzum bati ma karum mu'i aje
anabu. 26 Anyimo upeu utasi, Asere maa
tumi bibe bika kadura ka Asere Jibirailu
anipin nu Galili sa agusan u Nazaret.
27 Ahira aku bura ku mare manyani niza
me Isubu uni nikura ni Dauda mani, niza
niku bura me Maryamu. 28 Ma eh magun
kubura me, “Ni isi, hu sa wa kem ukaba
Asere mazi nan hu.” 29 Anime, ubasa u
kubura me uhun ne me barki agburang
magu “niyaya ni isi nazige me.” 30 Bibeu
bi kadura ka Asere bi gu, “Kati ukunna
biyau ba, Maryamu, hu wa kem uhem
ahira Asere. 31 Ira, udi wu apuru u yoo
vana udi nya me niza 'Yeso'. 32 Madi wu
niza adi tisa me vana ugomo udadang.
Ugomo Asere madi nya me ukpanku wa
acoo me Dauda. 33 Madi wuzi tigomo
akura a Yakubu sarki umarsa, tigomo
ti manyanga ma meme tida mara ba.”
34 Maryamu magun bibeu bi kadura ka
Asere me, “Adi wu aneni imum igeme
iwu, mi sa inda tam vana uruma ba?”
35 Bibeu bi kadura ka Asere bi kabirka
bi gun me, “Bibeu biriri bi di eh we in
nikara nu Ugomo Asere. Ane ani unu ulau
sa udi yoo me adi tisa me vana Asere.
36 Ira, uhenu uweme Alisabatu ma wuna
apuru anyimo a tiwari, upeu utasi wa
zigeme in na apuru sa a tisa me unu wabi.
37 Rusa ire imum ida tekime nikara na
Asere ba.” 38 Mariyamu magu, “Ira mi

une ukatuma ka Asere kani. Ca kadura ka weme ka cukuno anime." Anime Bibeu bi kadura ka Asere bi dusa. 39 Mariyamu ma hiri dibe dibe ati ye tigino me ma ha anyimo ani pana ni nipin nu Yahudiya. 40 Ma dusa akura a Zakariya maka iso Alisabatu. 41 Sa Alisabatu ma kunna ni isi ni Maryamu, vana umeme anyimo apuru ma hinna, anime Alisabatu ma myinca in bibeu bi lau. 42 Ma yeze ni myirang ni meme in nikara magu, "Hu unu imum iriri ini anyimo aneh, imum iriri ini a zo iburu ini ba apuru aweme. 43 Nyanini ya kem sa a'ino Asere am ma aye ahira am? 44 Ira, uganiya sa ni isi niwe me na ribem a titui, vana apuru amme ma hinna inni riba irum. 45 Imumu ihuma ini me sa ma hem agi timum sa abuki me ta suri ahira Asere." 46 Mariyamu magu, "Iriba im nonziko Asere. 47 Bibeu bum ba kunna mang inna Asere unu bura um. 48 Barki anime ma ira usiziki me urere u'eh. Barki uhira ana me uhana uka biki ure ucara wadi nonzo Asere. 49 Barki anime meme ugomo udangdang sa ma wuzam anyimo aniza nu meme ni lau. 50 Ubenki umeme uda marsa me ba uzika ucara u hana ucara sa wa nonzo me. 51 Ma bezi nikara in tari tume, ma samirka ande sa wazin nu wetere unu basa umuriba muwe me. 52 Maa tuzo ahana atigomo a makpanku mawe me maduku yaze ande sa wa sizikiwe. 53 Maa rin ina nu mukomo inti mum tiriri, anu u kem, ma gidi we wa dusan tari ti hura. 54 Ma benki urere u meme Isaraila, bati ma ringi, ma bezi me iriba ineze. 55 (kasi sa maa buki anka coo aru) uhana Ibrahim nan nikura numeme sarki umarsa." 56 Mariyamu ma cukuno nan Alisabatu ti peu ti taru maduku kuri akura ameme. 57 Aname sa tiye tu yoo uvana u Alisabatu ta wuu ma yoo vana uruma. 58 Anu utura ume me nan nanu akura aweme wa kunna agi Asere a bezi me iriba ineze kang, wa kunna mang nan me. 59 Sa a cukuno anime rono uwitutari wa eh wa gbari vana me, wada nyame niza "Zakariya" usuro acoo me. 60 Daki aneba a inome magu, "Manyarum, adi tisame Yuhana" 61 Wa gunme, "Uye mazoni sa a tisame inni za nigeme anyumo anu henu uweme". 62 WA wuzi ure ugunguzino niya niza nini acoo ma nyara a nyame. 63 Acoo me ma ikiwe imumbe sa madi nyettike nizameni, "Ma nynyettike yuhana" imumme i nyawe biyau vat uwe. 64 Sa ma poko anyo ameme ni lem me ni dusa derti, ma buu tiza nan ni nonzo na sere. 65 Biyau bi meki anume ta dusa piit apana a ma nyanga ma Yahudawa. 66 Ande sa wa kunna tize tiginome wa inki tini amu riba vat, wagusi, "Nyanini vana ugeme madi cukuno fee?" Barki sa tari ta Asere tizi nanme. 67 "Ni nonzo na Asere, Asere a Isarailawa, barki sa ma aye ubenki nan nuguguzino u bura anabu. 68 Asere anu Israila azi gongon, barki ma kem makuri ma nya nice barki anu a meme. 69 Ma yezen duru ni hure nu bura uru a nyumo ani kura ni Dawuda, 70 Kasi imum be sa ma buki usuru a nyoo una kadurame sa ma rani datti. 71 Madi eh duru in nunu bura a tari ta nu nyara u huza uru vat sa da wa hem in haru ba. 72 Madi wuzi anime bati ma bezi anka coo uru iruba ineze nan ni mum be sa wa barka ire-re wa inki, 73 Imum be sa wamu barka nan Ibrahim a coo uru. 74 Ma tonikon duru, indabe sa a burin duru a tari tanu nyara uhuza uru, tidi tarsime sarki biyyau, 75 Ahira a lau, tidi cukunoni tau vat ti yei turu. 76 Eh, nan hu, vaname, adi gum me una kadura ka hira a dandang, ane ani udi nani ahira a Asere bati ubarka tina, ukuri ubarka anabu barki u aye umeme, 77 Ubuki anabu abanga ubenki nan nu visa u sizikime uweme. 78 Udi cukunoo anime barki ubenki sa Asere wa wuzin duru usuru uwui ahira ana za ma eh u benki uru, 79 Ti bezi ma saa ahira ande sa wa ciki ama rew nan nu hurtu iwono. madi wuzi anime bati ma tarsi in tibuna turu u hana ahira ati cukum ti mang". 80 Aname sa vaname ma unna ma wu nikara abi beu, ma ciki ani jaa uka biki tiyei to suru umeme anyumo anu a Isaraila.

Bikoro bu Kure

1 Ara anyimo atiye me, kaisar Augustas ma buki guna abassa vat anu unce. 2 Ubassa utuba uganiya sa kiriniyus mā zi ugumna usuriya. 3 Anime kondevi ma dusa ani pin nuwe me bati aka bassa we. 4 Isubu ma hiri u Nazarat ani pin

nu Baita Lami uhana Yahudiya, aba sa agusan nipin ni Dauda. Barki me bisana bi Dauda bini. 5 Ma ha nan Maryamu de sa mazin inti nyari tume inna puru bati aka bassa we. 6 Uganiya sa wa rani abirko me uganiya me uni madi yoo vana. 7 Ma yoo Uvana, utuba uyoo uvana, ma impi me in mapori ma natti me uhugu, barki sa wa zowe unu denge ba abini me. 8 Uwata me aye wa rani ama saa unu bee itam iwee in niye. 9 Bibe bika dura ka Asere bi ē ahira awe, Ma saa ma Asere maketi we, wa kunna biyan bidandang. 10 Abinime bibe bika dura ka Asere be gun we “Kati ikunna biyan ba, ma aye shi inna banga aririn age sa Vat anu wadi kunna urunta udandang. 11 Ayoo unu bura kānime ani pin ni Dauda, memani Asere Ugomo Asere. 12 Ma saa me mazigenme sa adi nya shi, idi iri vana a impo me imma pori anata me hungu”. 13 Sārki ucara uganiyan wa iri nigura nanuu nan Bibe bikadura ka Asere unu nonzo Asere innugusa. 14 “Ninonzo na Asere unaza, nan ticukum tihuma acee anu nee nan de sa ma kunna urunta ume”. 15 Abiki uganiya me sa Bibe bika dura ka Asere ba dusa anyimo a seseri, ani tam me wa gun nacece “Ca tihaa ubaitalami, tika iri imum igeme sa takunna sa Asere abukan duru”. 16 Wa haa dibe-dibe waka kem Maryamu nan Isubu wan vana me anata uhungu. 17 Sa wa ira me, wa buki anu imum me sa abuka we anicee ne vana me. 18 Vat ande sa wa kunna icukuno Imum ugamara imum me sa anu hira itam me wa buka. 19 Maryamu ma meki ubassa utimum me sa ma kunna, unu gamara me Iruba. 20 Anu hira itam me wa kuri. Ininonzo nan ununonzo Asere, barki imum me sa wa kunna, wa ira, ka si ubuka me sa wa kunna. 21 Sa tiyee uwito-utari ta wuna sa adi gbari me, anya me niza Yeso, niza me sa Bibe bika dura ka Asere ba nyame ada Sārki uzika apuru amè. 22 Sa tiyee tusuro tawuna kasi u' inko utize ta Asere “Vat utuba uyoo uruma adi witi Asere me”. 23 Kasi unyertike U' inko utize ta Asere “Vat utuba uyoo uruma adi witi Asere me”. 24 Wa nya me unyanki kasi u' inko utize ta Asere “Mu hurbe muni muree nan matatabara marce”. 25 Ure unyu marani ujerusalem niza nume Siman, una biyan ba Asere mani ini ruba ilau. Mazin nunyara ubarka u Isaraila, Bibe ba Asere baazi nan me. 26 Bibe bilau ba Asere ba bezi me unu guna mada wono ba senke ma ira Asere Yeso. 27 Uru wui Bibe bilau ba Asere bihan Siman udenge Asere. An ka coo me wa ēn Yeso vana uneze, kasi utanda nan u'inko utize ta Asere. 28 Ma gbindirko me abigiri ma nonziko Asere ma gu. 29 “Aname ca urere uweme madusa inna puru arum Asere, kasi ubuka uweme. 30 Barki sa aje am a'era nibussi nuweme, 31 Sa wa wuza amu hennu manun vat. 32 Ma saa mani mati roo uhana anuu uzati utarsa Asere nan ninonzo uhana anuu aweme Isarailawa”. 33 Acoo avana me nan ka inoo we wa kunna urunta imum me sa mubuka. 34 Siman ma nonziko we ma gun Maryamu a inoo me “Kunna memmerum Vana ugeme madi cukuno unaa urizo nan uhira wa nun gbardang anyimo Isaraila nan ubezi sa adi nyarime. 35 Uvira udi watti iruba iweme bati arusi muruba manu”. 36 Unun kurzuzo utize ta Asere ahiran me unani zaa Hanatu. Ucaa ufanuyila nilem ni Ashiru mamu wuna uwari kang. Wa wuu tiwee usunare inna nyaa nan uruma umeme. 37 Ma zi'inti wee a'ino-uwitotari intini tinazi (84 years). Daki maceki udenge Asere ba inka tuma unu canti anyoo nan biringara niyee nan nuwui. 38 Uganiya me ma nyene uhana ahira awe unu nonzo Asere, ma buki vat ande sa waazin nubee uburu Urshalima abanga a vana me. 39 Sa wa mara kondi nyani wa wuzi kasi u inko utize ta Asere, wa kuri Ugalili ani pin nuweme Unazarat. 40 Vaname ma uu mawu nikara, nan ukingizi urusa, nan ubenki Asere anicee nume. 41 Anka coo me waka haa Ujerusalem ingi niwee na kette barki u'idin Faska. 42 Sa mawuna tiwe ukirau-tire, Wa kuri kurri uganiya u'idi utanda. 43 Sa tiyee tu idi ta mara, wa tubi kurso ati kura. Yeso ma dii adumo Ujerusalem Sārki urusan anka coo me. 44 Wa bassa nan mazi nanni goo nanume sa wa haka nan we, wa hiri tanu. Wa tubi u nyara ume anyimo anu turra uweme nan aronni. 45 Sa daki wa ira me ba, wa kuri Ujerusalem waka tunguno

unyara ume abini me. 46 Wawu tiyee titaru unu nyara ume wa tinka me udenge Asere, ma ciki atii anu bezizi, unu kunna nan nu'igizo uwe. 47 Vat andee sa wa kunna me wa meki ugamara urusa nan ukabara umeme. 48 Sa wa ira me wa meki ugamara me kang. A'inome ma gun me “Vana, nyanini wa wuzan duru aname? Kunna, acoo uweme nan mi tizin nunyara uwe unu curnome Iruba”. 49 Ma gun we, “Barki nyani izin nunyan um? Ita shi izi gbass incukuno akura acou um ba?” 50 Daki wa rusa imum sa ma boo ba. 51 Ma dusa akura nan we Unazarat ma tarsi tize tuweme. A'ino me ma inki Vat timum tigeme Iruba. 52 Yeso ma re'aje unu uzza nan nurusa, ma kuri ma kinki ukem ukaba ahira Asere nan nanuu.

Bikoro bu Taru

1 Anyimo ani we ni kirau inti cibi ati gomo ti Kaisar Agusta, Bilatus Babunti inti gumna tu Yahudiya, Hiridus inti gomo to Galili, Uhenu umeme Filibus inti gomo tu Ituriya nan Tirakonitis, Lisaniyas inti gomo tu Abiliya. 2 Uganiya me Hanana nan kayata we wani ana dandang aka tuma ka Asere, tize ta Asere ti ē Yohanna usam uzakariya anyimo ani jaa. 3 Ma haki vat ati hihira sa ta kete uraba urdu, unu bezizi utize ta Asere nan ubaptisma ubarka barki uvette ucaran. 4 Kasi uyerte utize ti Ishaya unu kurzuzo utize ta Asere, “Ni Myiran unu tissa ani Jaa, 'Barkani unaa Asere, Barkani tinaa tumeme dret. 5 Kondi uya ugbangbang undi myinca, nan kondi niya nihoho nan nipana nidi tuu, nan ti naa ti mammangaran adi witti tini adi myinciza tinaa me sa tizin inti waa. 6 Vat anuu wadi iri ubura wa Asere”. 7 Yohana ma gun nigura nanuu me sa wa aye bati ma wuzi we ubaptisma “Shi ahana iwaa iti kono aveni magunan shi Isumi ucurnome iruba me sa I'eze? 8 Nyani ahana sa wazin in niruba ubarka, kati itubi ugusa “Tizin Ibrahim acoo uru, barki sa in boo shi Asere Madake ma kurzo apoo ageme ahana Ibrahim. 9 Ana me amu wuna bitem atini ama titi barki anime vat utiti me sa wa game uyoo ahana wa ririn adi yori uni avetten anyimo uraa”. 10 Nigura me niriaje unu igizo ume unu gusa “Nyanini tidi wuzi?” 11 Ma kabirka ma gun we “De sa mazin tidibi tini tiree ma nya de sa ma zomen ba u'inde, de sa mazin ini mumyarce ma wuzi anime cangi. 12 Anu kabsa Ikirfi imanyanga wa ē ma wuzi baptisma wa gun me “Unuu ubezizi, nyanini tidi wuzi?” 13 Ma gun we “Kati ikabi ikirfi me sa iteki ige sa agunan shi ikabi ba”. 14 Anani kara nini kono wa iki me, wa gu, “A haru naa? Ma gun we, “Kati iburri uye ikirfi innikara ba, nan i canni uye upilko sa ma taame ba Tonnoni ikirfi uppe ushi me”. 15 Sa anuu waa zin nucanta uguna Yeso ma ē, konderi mameki ugamara me iruba anicee ni Yohana, nan memani Yeso. 16 Yohana makabirka ma gun Vat uwe “Me inzi shi unu baptisma inmei uye ma eze sa ma teki nikara num, ma bari in soppi tizin ta kpattak ameme ba. Madi wuzi shi ubaptisma in Bibe ba Asere bilau nan uraa. 17 Upija utana wa alkana umeme uraa atari bati ma ori ma wuu ati kere tume Madi punsi mucini me unu raa sa uda bito ba”. 18 Unu gbara kang, Yohana ma bezizi anuu abanga urunta. 19 Yohana ma gbarika ugomo Hiridus sa ma wuza anya nan unee uhenu me, Hiruduya, nan ukasu uti mum sa Hiridus ma wuza. 20 Ma kurima kinkin ma wuu aka kurso Yohana akura anirere. 21 Sa awuza anuu ubaptisma awuzi Yeso ubaptisma cangi, sa ma zin biringara Aseseri apokino. 22 Bibe ba Asere bilau bituu me kasi uhurbe, nimyiran ni Aseseri “Hu vana mani, de sa inkunna me. In kunna urunta ume”. 23 Yeso maa tubi katuma a tiwe akuru ataru. Maa zi vana (kasi basa me) Isubu vana u Lawi 24 Vana u Matat, vana a lawi, vana u Malki, vana u Yanna, vana u Isubu, 25 Vana Umatatiya, vana u Amos, vana u Nahum, vana Hasli, vana Najjaya 26 Vana u Maata, vana u Matatiya, vana u Shumeya, vana a Yuseka, vana u Yoda, 27 vana Yowana, vana u Resa, vana u Zarubabila, vana u Shiyaltiyel, vana u Niri, 28 vana u Malki, vana u Addi, vana u Kosama, vana u Almadama, vana u Er, 29 vana u Yosi, vana u Alyeza, vana u Yorima, vana u Matat, vana u Lawi 30 vana u Saminu, vana u Yahuda,

vana u Isubu, vana u Yuhana, vana u Aliyakima, 31 vana u Malaya, vana u Mainana, vana u Matata, vana u Natan, vana u Dauda, 32 vana u Yesse, vana u Obida, vana u Bo'aza, vana u Salmo, vana u Nashon, 33 vana u Amminadab, vana u Adimi, vana u Arama, vana u Hezruna, vana u Feresa, vana u Yahuda, 34 vana u Yakubu, vana u Ishaku, vanu Ibrahim, vanu Tera, vanu Nahor, 35 vanu Serug, vanu Reyu, vanu Feleg, vanu Abiru, vanu Shela, 36 vana u Kainana, vana u Arfakshada, vana u Shem, vana u Nuhu, vana u Lamek, 37 vana u Metusela, vana u Anuhu, vana u Yaret, vana u Mahalel, vana u Kainana, 38 vana u Enosh, vana u Shitu, vana u Adamu, vana Asere.

Bikoro bu Nazi

1 Yeso gbem in Bibe biririn, uze ume usuro uraba urdu. Bibe bitarsin me anijaa. 2 Sa atiyee akuru aniza unu ubur unu manza ume. Atiyee tigenome daki ma ree imum ba, umassirka ma kunna ikomo. 3 Unu ubur ma gun me “Ingi huu vana Asere mani gamirka apoo ageme acukuno imum yaree”. 4 Yeso ma kabirka me, “I Ciki unu nyetike unu mada ciki me barki imum yareeba”. 5 Abini me unu ubur ma ziki Yeso ma han me ahira atankaran ma bezi me tigomo tunee vat. 6 Unu ubur ma gun me “Indi nyawe vat tigomo nan timum tigeme barki sa anyam, mi inda ke innya de sa ma wunan. 7 Ingi wa tunguno wa nonzom indi nya we”. 8 Yeso ma kabirka ma gun me “I ciki unu nyertike 'Udi tarsi ugomo Asere nan Asere awe memani udi nonzo me cas”. 9 Abinime unu ubur ma ziki Yeso ma hanme Urushalima abi tenteri bu denge Asere ma gun me “Ingi vana Asere mani, hinna adizi. 10 Iciki unu nyertike madi buki ibe ika dura ka Asere iburu we 11 nan, 'Wadi kpatika we in tari kati u vabbi ubuna anipoo”. 12 Ukabirka me, Yeso ma gun me “A gu kati umansa ugomo Asere nan Asere awe ba”. 13 Sa unu ubur me ma mara umanza u Yeso, ma cekime uhana uru ganiya. 14 Yeso ma kuri Ugalili inni kara ni Bibe, abangame a Samirka vat ati kikira ta hirame. 15 Ma tubi ubezizi a udenge unu gura anuu wa nonzo me vat. 16 Ma ē Unazarat, nipin me sa acanti min ma ribe udenge unu gura unu wui Asabar ma hiri ma tonno ubassa ihori. 17 Anyame anyimo u nyertike u Ishaya ma poki unyertikeme ma iri ahira me sa a guna, 18 “Bibe ba Asere bira anice num, ma zaukan inbuki anu dira abanga aririn ma tummim inbuki aciki arere, nan inpoki arubo aje, inwu aceki ande sa apatti we, 19 inbuki anu niwee nin bussi na Asere”. 20 Ma dusa ma impi inyerte me, makurzo una katuma men, Wa nuki me aje. 21 Ma tunguno we tize, “Kani unyertike Asere wa myinca ati tui tishi”. 22 Vat anuu sa wa rani ahira wa buu mang anice nume, wa kunna urunta utize me sa ta susso anyoo ame, wa iki me “Inzo vana Isubu ma zigeme ba?” 23 Ma gun we “Kadundura inrusa idi bukini me tize anyimo atize tigeme, 'Unuu ninza utika huuman nicee nuwe. Vat imum sa la kunna wa wuzi u kafanahum, wa wuzzi ani pin nuwe cangi”. 24 Ma kuri ma gu “Kadundura ma buka shi, ada kabame unuu kurzo utize ta Asere ani pin nume ba. 25 Inboo shi kadurra akoro waa rani Isaraila gbardang uganiya u Iliya, uganiya sa a impi Aseseri tiwee titaru nan tipe utasi Sārk uree, uganiya me sa awuzi ikomo idandang amanyanga mevat. 26 Anime daki atuma Iliya ahira a uye uwe ba, Senke ure ukoro sa ma ciki Uzarifat mamu nan nu Sidon. 27 Akuturu waa kuri warani gbardang a Isaraila uganiya Elaisha unu Kurzuzo Utize ta Asere, Naaman unanu Suriya mani cas ahumanme. 28 Murubu manu sa warani udenge unu gura me mu curno me sa wa kunna tize me. 29 Wa hiri wa tuburko uwatu uni pin, wa han me ani poo me sa a nukki nipin nuwe men bati wa vinge me adizi. 30 Ma akki atii awe ma haa arahira. 31 Ma tuu uhana kafanahum nire nipin U Galili. Are Asabar unu bezizi anun anyimo udenge unu gura. 32 Wa gamari ubezizi umeme tak, barki sa tize tumeme tizin unubari. 33 Uganiya ure unuu anyimo udenge unu gura me in bibe bizenzen, ma wu uhunu ini myiran hidandang, 34 “Nyanini mei mawe nan haru, Yeso unu Nazarat? Wa aye barki uhunduru? In rusa hu aveni,

Ho mani wa Asere ulau”. 35 Yeso ma taarika ugbergene me ma gu “Wuna tik suro anyimo ame”. Sa ugbergene me ma reki unuu me adizi atii awe, ma suri daki ma kunno me iwono ba. 36 Vat anuu wa meki ugamara me, wa meki uboo me acece. Wa gu “Tiyaya tize tazigino me? Ma busurka bibe bizenzen me unu bari nan nikara, wa suri”. 37 Atubi uboo abangame vat atikikira tini pin me. 38 Yeso ma ceki udenge unu gura me ma ribe akura Siman. A'ino unee u Siman maa Zin unukon kang, wa tiri me tari anyo ame. 39 Ma bussarka ukono, uceki me. Abini me ma hiri ma tubi we katuma. 40 Unu wunjoro, unuu wa ē Yeso inna nuu ati kon sassas. Matari we tari wa huuma. 41 Abgergene wa suri anyimo awe gbardang, inti soo unu gusa “Huu vana Asere mani” Yeso matarika agbergene me ma karti we tize, barki wa rusa me Asere ani. 42 Sa ahira asana, ma nyari ahira ma kuri anikira. Nigura na nuu unu nyara ume bati wa haa ahira me sa ma rani. Wa nyari inko ume kati madusa. 43 Ma gun we “Ya cukunom gbas inka boo abanga urunta uti Gomo ta Asere ati pinpin Sassas, barki anime ani atumum abame. 44 Ma ree aje unu boo utize ta Asere anyimo ati denge tini gura vat upash Yahudiya.

Bikoro bu Chibi

1 Ya cukuno uganiya sa anu wa orno ahira Yeso unu kunna utize ta Asere, ma turi anikira nini win nu Janisarata. 2 Manno ma iri ma Jirigi ma mei mana ma re ma turi anikira nini win me. Anu mesi icere wa suro Ujirigime wazinu kpijo imumu imisi icere. 3 Yeso mano ma ribe a ure Ujirigi me uge sa uzi u Simon, manno magu in Simon ma seserke inu jirigi me ahira ani win me cin uhana anyimo mei. Manno ma cukuno mazinu bezizi anu anyimo ujirigi me. 4 Sa ma mara tize me, ma gun i Simon, “Seserke unu Jirigi me uhana ahira a concong uduku reki imumu imisi icere me bati umesi”. 5 Simon ma kabirka magu, “Ugomo Asere, ta wuzi katu ini yeh da ta meki iri imum ba, barki tize tuwe me indi reki imumu mesi icere me”. 6 Sa wa wuna ani me, wa meki icere gbardang, ani imumu mesi icere ya Janika. Wanne wa nyari aroni akatuma ku Jirigi ukure me wa eh wa benku we. 7 Wanno wa eh wa myinca ma Jirigi mana ma re unicere, wanno wa tubi upirsa anyimo a mei. 8 Simon, sa ma ira anime, ma dungunu aje a Yeso, magusi, “Cekum ugomo Asere, mi unu madini mani.” 9 Barki sa ma wuzi ma aye, nan andesa wazi nan me, barki ugbardang icere sa wa meki. 10 Agino a pata nan Yakubu nan Yahaya ahana azabadi aroni akatuma ka Simon. Yeso ma gu in Simon, “Kati u kunna biyau ba, barki ana me, udi mesi amabu wani”. 11 Sa wa aye unu Jirigi uwe me amatara ma dizi, we ceke timum me wa tungunu utarsa ume. 12 Uganiya sa ma ra ani pin nu kure me, ure unu u koni umakin karu. Sa ma ira Yesu, Marizi aje a Yesu ma tungunu ugusa, “Ugomo Asere inka wa hem uda ke u human me”. 13 Sa Yeso ma wito tari ma dara me, magu, ida ki. “Ma hem idi human huu. Manno madusa mahuma”. 14 Manno magu me kati ma buki uye ba, manno magu me, “Dusa uka buka unu ukatuma ka Asere, kasi sa Musa mabezi imumu ihuma ahira awe me”. 15 Tize tinno ta dus pitii, anu gbardang wa ey ahira ameme bati wa kem uhumza ahira ameme. 16 Manno ma hunguko nipum uhana ahira sa anu wa zoni ma wu biringara 17 Ya cukuno imumu inde anyimo atiye tu bezizi utize anu bezi urusa nananu dungara ande sa wa kete nipin nanu ujuda, nan Urushalima. Nikara na Asere ni zi nan we barki uhumza anabu. 18 Uganiya ugino are anu wa eh, nan ure unu sa ma wono anikira ni inde anati u penge, wa nyari una uge besa wadi ribe in me anyimo wa natime aje a Yeso. 19 Da wa kem una sa wadi ribe in me ba barki ni ori na nu. Wanno wa nyene Asesere undenge me wa duku tuzo Asesere urufi wa nati me upenge a tii anu aje ayeso. 20 Sa ma ira u inko iriba iweme, Yeso magu, “Una kura akpico madini ma we me”. 21 Anu nyetike nan anu bizi urusa wa tubi u igizo agino, “Aveni nan ka veni wa wuza imumu ibur? Aveni madake ma kpici madini, inka azo asere ba?” 22 Sa Yeso ma rusa imum besa wazin inu gamara me, ma kabirka magu, “nyanini ya wuna izini JOHKO Utigino

me ariba mu shi me? 23 A ya ani ateki unu shew ahira ashime, “Akpico madini ma we nani ashime, “Akpico madini ma we nani agu hu hira haka?' 24 Barki urusi unu guna vana unubu madake ma kpici madini mu unee, ma gunan hu, “Hira uziki upenge uwe u dusa akura awe me”. 25 Ahira me ma hiri aje aweme maziki upenge sa ma rari ni, ma dusa uhana akura unu nonzo Asere. 26 Konde vi mazinu basa me nanu nonze Asere. Unu kuna ubi yau inu gusa, “Kani ta ira imumu ibiyau”. 27 Uganiya u aka imumu igino me, Yeso masuri ma iri unu kabisa ugandu nizame Lawi ma ciki ahira ukapisa ugandu. Ma gun me, “Tarisami”. 28 Lawi manno ma hiri ma tarsi me, mano ma ceki kondi nyani ma tarsi me. 29 Lawi manno ma siri imimare gbardang akura ameme barki Yeso, Anu kabisa ugandu wa ciki upenge ina re imimare ingome nan we. 30 Abini me anu bezi utize nan anu unyite utize wa tubi u i gizo ahana akatuma kameme, unu gusa, “Nyanini ya wuna izin na re nan nanu kabisa ugandu nan na nu amadini?” Yeso 31 ma kabirka magu, “Anu zatu koni wada nyara we uni nyiza utika ba, ana tikoni we wani wa nyara unu nyiza uti ka. 32 Da ma aye barki in tisa ana alau ba, ma aye unyara ana madini wa kabi tize ta Asere”. 33 Wa gun me, “Ahana Yahaya wadi uzi ni hiri sarki are wa wuzi biringara, ahana anu bezi utize wadi wuzi ani me. Ahana awe me wadi ri wa si”. 34 Yeso mangun we, “Uye marani sa mada ma wuna aroni una anya wa hiri sarki are imimare uganiya una nya mazin na we? 35 Uwui me u eze sa adi ziki una anya me ahira awe me abine ani wadi hiri sarki are imimare. 36 Yeso manno makuri ma buki we u inko ugino me. “Azo de sa madi janika tirunga tiso ma duzi ti kuzi niba, in ka ma wuza anime, ti runga ti so me tida wuna uri nan ti kuzu me ba. 37 Azo desa madi ziki uwongo iso ma wu anyimo idaka ikuzu. Inka ma wuza ani me, uwangu uso me udi pusi ida me, uwango me udi kwanko, idaka me idi corno me. 38 Barki ani me uwangu uso adi wu uni anyimo amu daka mu so. 39 Azo desa madi nyari uwongo igino me, uganiya sa ma sa ukuzu me, madi gu ukuzu me uteki u so me”.

Bikoro bu Tasi

1 In ure uwui asabar Yeso ma ra anyimo uru ubisana ahana katuma kameme wa zinu pusa uma gbangu ma bi sana me, wazunu para me atari tuwe me unu siza ma. 2 Aye anyimo anu bezi utize wagh, “barki nyanini ya wuna iwuza anime unu wui sa da aguna awuzi ane ba?” 3 Yeso ma kabirka we magu, da ya basa imum besa Dauda ma wuzi uganiya sa ma kunna ikomo ba, me nan ananu sa ma zi nigome nan we ba? 4 Ma ribi anyimo kura Asere, maziki imumare ya kura Asere mari ma kuri ma nya ahana aruma sa wa zi nan me, ya zi anime anu dungara utize wani wadi ri. 5 Ma gu we, “vana unubu me mani ugomo Asere asabar me” 6 Ya cukuno u uru uwui asabar maribe anyimo udenge Asere. Uye mara ahira sa tari tina re tume ta wii. 7 Anu nyiteke nan nanu bezi tize wa inki aje nani madi humam me unu uwui asabar me, barki wa kem imumu boo ume unu wuza imum besa da ya wuna ba. 8 Barki anime marusa imum besa ma basa manno ma kuri magu inu nu zatu utari me, “hira tonno abanna me atii anabu” unu me manno ma hiri ma tonno. 9 Yeso ma gun we, “In zinu igizo ushi, da ya wuna uri awuzi imumu iriri nan ihuma, aburi unu nani aceki me ma wi?” 10 Manno ma hiru we vat ma gun unu nu me, “Wito tari tuwe me” ma wuzi ani me tari tume me ti huma. 11 Wanno wa kunna iriba kan, wa kuri wa titi ace wa gamira tize imum be sa wadi wuzi in Yeso. 12 Acukuno atiye tigino me, sa ma nyene asesere anipo ma wuzi biringara. Ma ri aje iniye nigino me inu wuza ubiringa ahira Asere. 13 Inisi sizo, matiti ahana utarsa umeme, wa eh ahira ameme, ma zauka anu kirau ina nawa re, ande sa matiti we “anu kurzizo, utize ta Asere”. 14 Tiza ta hana ameme simon (desa ma gusa me Bitrus) nan uhenu ume me Andrawus, Yakubu, Yahaya, Philibus, Bartalamawu, 15 Matta, Toma, Yakubu Vana u Halfa, Simon desa agusa Zaloti, Yahuda vana u Yakubu. 16 Nan Yahuda vana uiskariyoti, desa ma cukuno unu re inama Yeso. 17 Sa Yeso ma tunno

usuru anipo nan we, wanno wa tonno amassa ahana katuma kame gbardang wa ra ahira me, nan anu gbardang usuru uyahudiya nan urushalima nan ageno usuro utaya nan usidon. 18 Wa eh barki wa kunna me, wa kuru wa kem uhumuza uti koni tu weme. Ande sa wa zin inti koni dati wa kem uhumuza. 19 Konda avi anyimo ani orime ma nyari udara ume barki ubezi uhuma ura ahira ameme ani, ma kuri ma humuza we vat. 20 Manno ma hiri ahana akatuma kame me magu, “Anu kem imumu iriri shi anu dira, barki anime akura Asere ashe ani. 21 Shi anu imumu iriri shi anu ikomo aname, barki ti inshi. She anu imumu iriri ana so ana me, barki idi zunzi. 22 Shi anu imumu iriri ini inka anabu wa ga shi, wa bezi shi usasas wa guna tiza tishi me anu imumu iriba, bari vana unubu. 23 Idi zunzi ronigino me, barki idi kem imumu iriri anyimo Asesere, barki anime a cokoro acokoro anka coo uwe me wa wuzi ana kadura. 24 Ude ushi anu kem barki sa ya kem tiyom tishi me. 25 Ude ushi anu itii, barki idi kunna ikomo uhana aje, ude ushi anu atizunza ya de ni idi shizi uhana aje, shi ana tizunza idi wuzi tiyom nan naso uhana aje. 26 Ude ushi inka anabu wa nonzo shi barki ane ani acokoro acokoro an ka coo uwe me wazi anu bezi rusa moco. 27 Barki anime ingusa shi anu kunna um, hem ni inde sa ma ga shi ikuri iwuzi anu ga shi imumu iriri. 28 Buka ni anu ati zumza tishi tize tiriri, in kuri iwuzi andesa wa wuzi shi bi ringara. 29 De sa ma vavi we upo uginne, gamira ukure me, inka uye mazi ugudu uwe me, kati ukartime udibi uwe me ba. 30 Nyizani ande sa wa nyara imum ahira ashi. Inka uye ma zika ire imum sa izi ishi me, kati igu ma kurzo inini ba. 31 Vat imum be sa unyara anu wa wuzi weni, waza anime cangi. 32 In wa hem unu nu hem uwe mani cas, nyanini igino me wa wuza? ko ana madini wa hem ina nu hem uwe. 33 Inka i bezi imumu iriri ahira anu wuza ushi imumu iriri inicas, nyanini imumu irunta ushi uba me? Ko ana madini wa hem ina nu hem uwe. 34 Inka ya nya ureme ahira andesa ya inko iribani wadi kurzo shi ni cas, Nyanini uhana aje ashi me? Ana madini wa nyaza ana madini ureme, wa nyara akurzo imum besa wa nya sarki ukinki u ire imum ni. 35 In anime hem ni ina hem ushi, i wuzi we imumu iriri. Nyani we ureme kati i inki iriba uguna adi kurzo shi ba, ukalum ushi me udi cukuno gbardang. Idi cukuno ahana ani nonzo barki me i nice num ma bezi ugogoni ahira anu zutu bezi ukunna urunta ahira anabu. 36 Cukunoni anu iriba i shew barki aco ushime unu iriba ishew mani. 37 Kati iwuzi u inko utize tini kubu, shi ada inko tize tini kuba nanshi ba, kati iwuzi moco ba, ida kuri agu shi ana moco ba, imbizo ni ana madini shi ma adi imbizo shi. 38 Nyizani aye, shi ma adi nya shi gbardan, unu yanga sa a guta ni une uni adi guti shini ikwangizo ati buna tishi me barki uyaga uge saya gusani, une uni adi gusa shine. 39 Ma kuri ma bukuwe ure ubezi, “Urubu ma misi urubu ubina? Inka ma wuna anime, vat uwe wadi rizi anyimo uwaa, azo ane aniba? 40 Vana ukatuma mada teki me unu bezizi ume ba, barki ani de sa makem ubezi ukem madi cukuno kasi unu bizizi ume me. 41 Barki nyani ya wuna uhira ukunti anije nu henu uwe me, uda wa rusa uira imum be sa ira anije nu we ba? 42 Barki nyanini udi gunu henu uwe, uhenu um, nan ikari imum besa ira anije nu we me, hu da wa ira imum be sa ira ani je nuwe ba? Hu unu iriba ibur tuba ukara ukunti sa ura ani je nuwe, uduku iri memeru imum besa ira ani je nuhenu uwe me. 43 Barki ani me ure utiti uriri sa uda ke uyo ahana azensen ba, nani utiti uwice uda ke uyo ahana ariri. 44 Barki a da ke arusa konde uya utiti ahira yoh ahana ameme. Barki anabu wada ke wa tazi ahana upom anipum nibi kana, nani wada ke wa inti mei mu wangu anyimo ikana. 45 Una kadure ahira iraba ishew ime me madi yo ahna ariri. Una madini madi anyimo iriba izensen ime madi wuzi imum izenzen barki anyimo u inko imm iriba ime ini anyo adi buki tize. 46 Barki nya ugusam anime, ugomo Asere, ugomo Asere, 'I da tarsa shi tize tum ba? 47 Vat desa ma aye ahira ama ma kuna tize tum ma wuza katuma ni, idi buki shi uzina ume. 48 Mazin kasi de sa mazinu bara akura, desa ma henze uwa pitii inka ure wa ruba, inka mei ma myinca, mada

ke ma zuruko ani ba barki abara ani memmeru. 49 Barki vat desa ma kunna tize tum maga me utarsa me, mazi kasi desa ma bara akura ameme adize ahura. Inka ure wa vavi ani akura me adi rizi, urizo akura me uzin ini kara.

Bikoro bu Sunare

1 Uganiya sa Yeso ma mari kondi nyani ahira anabu, manno maribe uhana uka-farhum. 2 Urere uruna niza, mazi uhuma ba ma haku uwono. 3 Sama kunna abanga a Yeso, una niza ni ginome tumi ara ananu a yahudawa ahira Yeso waka gunna mē ma eh, ma buri urere umeme ma hazu uwono. 4 Uganiya sa wa eye mamu nan Yeso, wa igizo me inka dure, unuguna, “unu gino ma bari uguna awuzi me anime. 5 Barki sa me unu hem in manyanga maru mani, mani ma barin duru udenge Asere. 6 Yeso manno ma dusa nigome nan we, uganiya sa ma eh mamu nan na kura me, una niza nigino ma tumi a gun in Yeso, “ugomo Asere da ma bari in wu we u eh akura am ba. 7 Ine ini ya wana da ma bari in eh ahira awe ba, buka tize cas urere um ma huma. 8 Barki mi nun mani unu bari, izin nanu nu nyara unipin adizi am, ida ke ugu unu ge, dusa ama dusa, in kuri ingu unigino 'aye' ama eh, inkuri ingu urere um, wuna ana, ama wu” 9 Uganiya sa Yeso ma kunna anime, ma kunna ma aye kan, ma gamirka ahira de sa wa tarisame, magu, “ma buka shi, vat anyimo isar'ila da ma kem uye unu inko iriba kashi unu gino ba.” 10 Abini ande sa atumi we, wa ze akura wa kem urere ma huma. 11 Ban anime Yeso ma ha anire nipin agusa nini na'in, ahana ka tuma kameme nan are anu gbardang wa dusa nan me. 12 Uganiya sa wa eh mamu nan ana tukum anipin me, wa iri ure unu acira me ukizi, me mani vana me cas ahira aco me. A ino me mazo unu ruma ba, anu gbardang anyimo anipin wazi nan me. 13 Unu ira ume, ugomo Asere ma kunna ugogoni um,”kati ushiba.” 14 Sa Yeso ma dara mawaga me sa anu cira me wa tunno, magu, “ma nyani hira.” 15 Ikizi me idusa ihiri itungun tize, Yeso ma ziki vana me ma nya aino me. 16 Biyau bi dusa bi meku we, wa tunno unonzo Asere, wz gusi, “a hirz ure unudang anyimo aru” “Asere a iri anu ameme.” 17 Tize tigino me ti Yeso ta dusa kode aba anyimo nipin nu yahudawa nan ti hira sa tizi mamu nan we. 18 Ahana akatuma ka yahaya wa buki me timumu tigino vat. 19 Yahaya ma titi ahana akatuma ka meme ana wa re, ma tumu we ahira ugomo Asere, wagume, “hama ni unu aye me nani uye mani sa ti di be u aye umeme?” 20 Sa wa eh mamu nan Yeso, anu wa gu, “yahaya unu zorso anabu, ma tuman duru ti iki we,” “ha mani desa u aze, anani ti nyargi uye?” 21 Uganiya ugino me mahumuza ina na ti koni gbardang nan anu ijasi ana na nu ibe ibur, arubo gbardang wa kem uhira ahira. 22 Yeso ma kabirka magun we, uganiya sa ya dusa ika buka yahaya imum be sa ya kunna nan imum besa ya iri, arubu wa kem uhira ahira, anu dira uti buna wa hirsa, akuri a kpici anu dira uti boo, a turi wa kunna, ahirza anu wijo, buki anu dira tize turunta. 23 Unu imumu iriri ini desa ma tunno unu nya iriba ahira am barki timumu tum sa in wuza. 24 Uganiya sa ana kadure ka yahaya wa dusa, Yeso ma tubi boo anu ani ori tize anice ni yahaya me, nyani ni yaha ika ira anjame, tikpe tige sa ukpebu wazinu zuro me? 25 Nyani ni yaha barki ika ika ira, unu turi in tiranga ti ubulubu? ira anu sa wa turi intirunga tini nonzo, wa zin in ti cukum tu kunna urunta wa ra ani kubu na gomo. 26 Barki nyanini ya hana inka ira unu bezi utize? ē in busa shi, ma ba teki unu bezi utize. 27 Igino me ine ini a nyetike a iza hume me, “ira itumu za vana uka dura kam aje aweme, de sa madi barki we unaa aje awem.” 28 Inzinu boo ushi, anyimo ande sa aneh wa yozo we, azo desa ma teki yahaya unu gbardang ba. Vat in ani me, desa ma teki unu cingilin akura Asere, ma teki unu gbardang. 29 Uganiya anu vat wa kunna ani me, vat nan nanu kabisa ugandu, wa bezi Asere una kadure mani. Wazin unu wuza anime yahay ma zorso we. 30 A farisayawa nan ande sa wazin ini kara a yimo u inko utize tini ubu na ayahudawa, ande sa azo me mani ma zorso we ba, wa vete urusa wa Asere

ni inace awe me. 31 Yeso manno magu, idi bati anu unee uge me in nyanini? wa wuna kasi nyani ni? 32 Wa zi kasi ahana sa wa zin in biranza ahira abiziza ziza, ande sa wa zin in tize ace awe wa gusa, ta wuza shi ahure, daya wuza murso ba. ta wuza tiyom izoni, da so ba. 33 Ane ani yahaya ma aye, da mare imumara ya Asere ba, da ma sa mei mu wungo ba, shi be ya guna, u bgergene mani ma tarsan ime. 34 Vanu unu bu, ma aye, mare mazi na sa me, shibe, ya gashi me, igusa ira unu ita pash, unu sa u wango gbardang, uroni anu, kabisa ugandu nan anu amadini. 35 Ingi aneni urusa wa Asere ubizi zi vat anu ameme. 36 Ure uwui ure unu wa farisiyawa, ma iki Yeso maka re imimare nan me. Uganiya sa Yeso ma ribe akura ufariyawa me, ma cukuno ahira u iso imimare me, barki ma ri imimare. 37 Ure uneh u madini ma eh, masuro anyimo anipin. Uganiya ma kunna Yeso ma ra akura ufarisiyawa, barki ma ri imimare, maziki ni ru ni mani mu nya urunta. 38 Ma tunno upuru u Yeso mazin ina so, ma tubi urumuzo itibuna in maje, maduku hummimtibuna tumeme in tice nume, maduku gwindiri tibuna me ma hummi tini mani mu nya urunta me. 39 Sa ufarisiyawa me ma titi Yeso me, ma ira anime, monnō ma basa anyimo iriba imeme unu guna, “da unu geme unu kurzo utiza mani” mada urasu uya ya umeh mani, unuge sa ma zinu darsa ume, me ina madini mani. 40 Yeso ma kabirka magu, “simon inyara ibuku we ire imum.” magu, “unu nyetike se ubuki.” 41 Yeso magu, “ure unu unu nyiza ureme ma tarsa are anu ware ikirfi, uye tarsa uye isule akuru ukirau, uyenma kuri ma tarsa me isule a inu ucibi. 42 Ya cukuno wa zowe ini kirfi sa wa deke wa kurzo meni ba, mano ma cekiwe ni, vat uwe wa re me. Anyimo aweme wa re me, aveni anyimo awe madi teke unu hem unu ugino me?” 43 Simon ma kabirka magu, “ubasa um kasi desa aceki me ikirfi idang me,” Yeso ma utize tini ukubu me rebi. 44 Yeso ma gamirka ahira uneh me, magun in simon, wa ira uneh ugino me. Ma ribe akura aweme, dawa nyam mei barki tibuna tum ba, uneh ma nyam, in maje ma meme ma kpico ti buna tum, ma vizi tini in tice tume me. 45 Huda wa gwindirkom ba, me ma wuzi, dati uganiya sa ma ribe abame da ma ceki ugwindoro um ba. 46 Hu dawa humuka nice num in mani ba, me ma humma tinbuna tum in mani mu nya urunta. 47 Barki anime, me sa mazin in ma dini gbardang ma nya gbardang, ma kuru ma bezi uhem gbardang, barki anime akpico madini ma meme cingilin, ma kuri ma bezi u hem cingilin. 48 Abi nime magun uneh me, “a kpico madini ma weme,” 49 Ande sa wa ciki ahira me nan me wa tubi tize ace awe me, “aveni ma zigino sa me ma kpijo madini? 50 Yeso ma gun unu neh me, n nya iriba iwe me ubenku we, dusa ini riba irum,”

Bikoro bu witu Tare

1 I'mA anime, Yeso nan nanu tarsa umeme u kirau nana ware, wa keti tipin tipin tigiro sas-san, wa zin nu kisa inteze turunta azesere Atigomo ta Asere, 2 a nee gbardan agebe sa Yeso mahumu zan a gbergene nan tikoni sas-sas, wahaki ni gome nan we. A nyimo awe Maryamu de sa agusan me Magadaliya, desa maāsuso a gbergene anyimo ame, 3 Yuwana, une ukuza, udura u Hiridus, nan Suzana, a ara nēgbardang. Usuro imum itari tuwe wa orwe ni 4 Uru wui a ori ni ori nanu gbardang, barki anu wa eze ususo ati pin pin gbardang barki wa iri Yeso. Mabu tize nan we tize anyimo atize. 5 “Uru una ti bira nadusa barki mabirai sana. Sama zin nu cofe sana, ire isa na irizi azesere una. Una wapata li ini inyin itngi ire iri. 6 Ire ikuri irizi azesere apo sarki nyan ga gbardang Sa ya suro itubi ti uza, ahira me ikuri iwa barki sa ahirame ada intame mazuzu ba 7 isana ikuri irizi anyimo kana tikpe nan ni kana tisuri ni gome nan ni sana sa abira, ipatti we daya rusa ti uzaba. 8 isana irizi amanyan ga ma riri, i uza kan inya bisan gbardang, inya mareu kanu ukirau,” Sa Yesu mabuka abanga agino me, bama titiwe, “Uat unatatui tukuma, aca makun na,” 9 Ba nu tarsa uYeso wa ikkime mabu ku we nyani bi nyo bibuka uginome. 10 Magunwe, “Shiwani a nyashi

irusi imum be sa izi nihunzi, iti gomo ta Asere. Ukasu anu inbowe tize anyimo atize, 'barki ko gussi wa ire wadda surame ba, ko gussi wa kunna wa dida rusameba. 11 biti ze toge biye. I sana me ine ini tizee ta Asere. 12 sa yarizo Azesere una ine ini anu sa wa kunna tize ta Asere awe kuri inna dumo unu buru ma ē ma ziki tize me amu ruba muwe me, barki wa hem wa ke ubura. 13 saya rizi apo we wani anu me sa, wa zin nu kunna utize, wake wa kaba in na puru arum, wada zome in ti jiba: Wake wa nya uhem sisi uganiya cin, inki umansa wa kem we awa cikki una 14 saya rizo i kana, wewani anu mw sa ingi wa kun na tizeme, inki warwe aje innu vengi ze, waceki are a dodu ukem imumu uneē nan nu kunnaurunta u aki ni kara nuwe, icuno wadeke wada nyame ahana sa daki wa unaba. 15 sa yarizo amanyanga mahuma, ine ini anu me sawa kun na ti zeme wakabi tini innu hem inni ruba i inde, wa inta gan-ganWa tonzino ahira unyinza a hana. 16 unu rusa u pitila, ma inpi in nun buru, nani wa inki adizi ukomi. Sen ke at ari uni ahira aticukumtu uni barki vat desa maribe ma iri mamsa ma uni. 17 ige be sa izi nihinzi sa idida pokome ini ba, nani imumu ini hunzi sa adake adarusame iniba. 18 nii sēke innu kuna, barki vat u ni mum, me mani adi kinki meni, vat u nu zatti immu, acin sama basa-ma zini adi ziki." 19 ino Yeso nan na nu ameme, wa ē ahira ame, daki wa rusa u hana mamma mu nan me ba barki nigura nanu. 20 mabukine, "Aino uwe maye nan na nu'henu uweme, waturi amatara, wa nyara u'ira uwe." 21 Yeso makabirka we, "A ino um nan 'anu' henu un wewani ande sa wa kunna tize ta Asere, watarsa tini." 22 wui Yeso ma ribe anyimo u zirgi umei, nan nanu tarsa umeme. Magun we, "In nyara tiha ani winme." Ba wa tubi tanu uka kafa ani winme. 23 wahaka Yeso matubi muro, ba urru pebu uni kara uhiri anyimo ani win me, ahirame uzirgime, utubi umyi nca un mei, we anyimo. ama aye. 24 anu tarsa u Yeso wa ē watubi amoro me. Wa gun me, Una akura! Una kura! Tidi wi!" Bama hiri mabuki upebu me, Ba upebu iran za u gamara u mei waton no dang. 25 bama gunwe, "Uhem ushime uraā?" Anu tarsa wne wa kunna bi yau. Wameki ubasa abanga inni mum be saya kem ahirame. Wagunna acece, "Aveni ugume samadake ma gbarikka upebu nan mei watar si Imumbe sama buka." 26 e uwatu uma Garasinawa, sawa zi mamu nan nu Galili. 27 Yesomatuno adizi, bā urrunu u watu ugino me makabi me. Unu ugino me mazin inna gbergene. Unume ma dodon kino mada son sime turunga ba, mada kuri ma cukuzu no akura ba. muni macukuzuno ni. 28 maā ira Yeso, unume mawu uhu nu in ni kara. Matunguno aji ame inni myiram ni dang magu, Nyani in di wuzinn hu, Yeso, vana Asere unu bari? izinu iggizo uwe, katti u wum izitto!" 29 Barki Yeso mabuki a gbergene me wa su ri anyimo ame, barki a agbargeneme wa ma atira ini inni nyan a korsome, make matazi ini ibe zezen ike i gidi me anyimo anija. 30 ma ikki me, "Anee ni ni zanuwe me?" Bama kabirka, "Niza'numu gbengben ini." maguane ani barki agbergene wa ribe unu ge me. 31 wa meki u iggizo u Yeso ka ki ma gun we wa ribe anyimo aniwa ni com com 32 nima ladu na rani wazin nu ka se a zesere apana mamu nan na hirame. Agbergene me wa ikki Yeso ma cekku we wa ribe anyimo amaladu me ma hem in we. 33 me wa cikki unume waaribe anyimo ama ladu me, Bani goo ni ma ladu me tu uhana ani win, wapira. 34 sa anu tarsan maladu me wa iri imumbe Saya kem, bawa sumi! Waka nya tize timumbe saya kem a hiraa nu anyimo ani pin nan na gi ro agino me. 35 ani me, anu sa sa wakunna anime wa dusa barkiwaka ira imumbe saya ken, wa e ahirame sa Yeso marani wa iri unu be sa agbergene wa suro a me. Wa iri ma soki turunga, mara anyimo urusa imum ime ba biyau bime kki we. 36 sawa ira imunbe sa yakem, iNabuki yae uhuma me sa ahuman nu nu sa agbergene wazin nu barinme. 37 be sawara anyimo uwatu umgarasinawa nan desa wara a mo tikikira, wa ikki Yeso ma suri anyi mo u watu uni pin nuwe barki wa kunna biyau kan. Abine Yeso nan a nu tarsa ume waribe anyimo uzirgi umei wa kuri. 38 sa agbergene wa suri anyimo

ame, ma ikki Yeso uguna, “Cekkum in dusa nigome nan hu! Yeso ma ceki me agi, 39 akura ubuki imum idandang ige be sa Asere awuzawe.” Abinime ba unume madusa in nu bo anu ani pin me vat usuro imumbe sa Yeso mawu za me ini. 40 Yeso ma zee, anu wawume mahabi we vat wa be me. 41 kem uye ma yen ne unani za yayirus, uye anyimo ana je udunge uni nan zo ma e mamu nan Yeso matunguno in ni ce nume adizi. Ma ikkime barki ma e akura ameme. 42 sa uce ume samazin tiwe u turwai in tire maraa anyo iwono, me mani cas ucame sa hira. Anime sama haka, nigo nanu gbardang in nu patti ume. 43 nee marani samaye ma kpa ngizo me uzika utiwe uturuwai in tire. Mahuna ikirfi ume vat a hira abere, barki wahuman me anime dakki akem desa ma rusa u human me. 44 amaru a Yeso madari u dibi me. Ahirame u lpongizo umaye me u tonno. 45 Yeso magu, “Aveeni manyam?” Ande sa wa kate me, ko vi magu dama darame ba, Bitrus magu, “Ande sa wa kate me, ko vi magu, “Unaje anu gben wa zin nu orrizino ana me in nu eze mammamu nan hu.” 46 Yeso magu “In rusa uye ma daram, barki ubari wa suro a hira am. 47 Sa unee marusa madake mada gunne ba, ba ma e ahira ame a nyimo abiyau. Matunguna madarame sisi ahira ma huma. 48 Bama gun me, “Uca, uhem uwe uhuman hu. Dusa in ni ruba uranta. 49 Mara anyimo uboo tize, Uye anyimo akura una je anbu ma e, magu, “Uca uweme mamu wono, cekkime uca uwe mamu wono.”. 50 Sa Yeso makum na anime bamagu nme, “Kati ukukanna biyau. Nya kadure uca uwe madi huma.” 51 Sa ma aye akurame, da ma ceki u ye maribe akuame nigome nan me ba sinke Bitrus nan Yahana nan Yakubu aino uca me nan ka coo me. 52 Vatta anu ahirame, intiso inni kara barki wa zin ma eye ma came ma wono. Yeso magun we. “Cekini aso! Dakki ma wono ba! Mazin moroma ni! 53 Anu wa wuzime ti zunza tibi i zu, barki sa wa rusa ucama wono. 54 Ma meki tari tume matitit uguna, “Uca, magu na uhiri.” 55 Ahira-hirame bibe bumee bize ani pun numeme mahiri. magun wa nyame i mare mari. 56 A nka coome imum ibiyau ime kuwe anime Yeso mabeki anka coome katti wabeki uye imum be saya kem ba.

Bikoro bu kirau udira bi Inde

1 Matti anu tarsa umeme anu kirau in ware mangawe ubari wasuzo a gberge ne ko ayayya, mahu mu zanina na ti koni. 2 Ma tumu we, wabu tize titi gomo Asere wakuri wahum zan na na ti koni. 3 Magunwe, katti izi imum barki tam u tigino me ba, kati izi ubina nani ubadau barki tanu, a imumare nan ni kirfi kati iba zika turunga ka re. 4 Vatta akurame saya ribe, ni icukuno akurame uhana uganiya sa idi dusa i kini u watu gino me. 5 Vatti ande sa daki wawuna shi ma habiba, inki idi ceki nipin me, ikuburu ususuru utibuna ti shi anyo u inko u ira ahira awe. 6 Abini me anu tarsa ume wadusa agiro, wa kisa tizeme, innu wuza ire koba nan nanu. 7 Azi Hiridus, una tigoma, makun na ubo abangame vatti imumba sa izinnu ken zi. Ma wuzi ugamara u tize barka sa are anu wagusa Yahaya unu zursu za anu mani maku ri maze inn vengize. 8 Aye wakur wagusa, Iliya unu kurzu zo utize mani ma aye, a aye in nu gussa uye mani anyimo anu kur zuzo utize tu daati tini makuru ma aye innu vengize. 9 Hiridus magu, “Dakki Yahaya mani ba, barki makori kome nice. Ani aveni mazi geme sa inzunu kunzi nna mumu iginome ani ce nume?” A anime mari aje mu nyara u naa sa madi iri Yeso. 10 Sa anaka dura waze usuro a tanu tuwe, wabuki Yeso vatti imumbe sawa wuza. Abine mazi kuwe barki wadusa nigome nan me uhana ani pin nu Baitsaida. 11 Sa ni ori na kunna ahira sa Yeso mahana, ba wa tar-sime uhana a birko me. Mawuwe rabashi mawuzi we tize abanga ati gomota Asere, makari anu be sa wa nya ra ni huma. 12 Ā uwunjoro watuba uwuna anu tarsa umeme anu kirau in nana ware wa e wagunme, “Inki wahem u gu inni gura ni geme ni mari barki anu waribi ze agiro, sa akete tiru, barki wakemi imumare nan tihira sa wadi musini, barki sa tirani ahira me sa anu wazoni! 13 Ba ma gunwe, “Nyani we imumme sa wadiri”. Wakabirkame “Vatti imumbe sa tizini ine

ini, 'Kukasu ku borodi mugitu munu ciibi nan mi cere muni mure, tidake tida ke kemme imumare sa idi bari anabu vat-tiba'. 14 Anume sa wara ahirame wabiki ugbardang aha aruma ukirau kanu kanu kanu ciibi (5,000) Bayeso magu inna nu tarsa umeme, “Gunani nanu wacuku zuno tigo-tigo, anu akuru ciibi kō niya nigo.” 15 Ba anu tarsa ume me wawuzi a nime, anu vat wa cukuno. 16 Ma zikka mugitu mimumare munu cii bi, nan ni ceremire, mazin hirame uhana azesere maringirka ini, ma zikki mapusi, manya anu tarsa ume me barki wa hari anu. 17 Vat uwe wari ko avi mati. Abine anu tarsa umeme wa ori ukasu i mumare saya de, mugira munu kirau in muni mure mumyinca! 18 U ru wui Yeso mazin ibi ringara me isisi me, ba anu tarsa u meme wa e bama ikwe, “Anu wagu san mi aveni?” 19 Wa kabirka, “Aye wagusa, Yahaya unu zorso anu, aye wagusa hul-liya mani unu kurzuzo utize. A ana me aye wa gussa hu uye mani anu kurzu zo utize tu daāti mani ma aye in nu vengize”. 20 Ma ikwe, “Shina? Igusani mi avi?” Bitrus ma kabirka, 'Hu wa suro a zesere ani”. 21 Ba Yeso ma nyawe tize in kara, kati wada buki uye ani ba. 22 Anime magu, “Ya cukuno Gwas ini vana unu masi ijas ati mumum gbardang: Ananu wadi game nan na nu adandan akatuma nan anu nyitike, anime adi hume. Adumo ati ye ti taru adi hirzame innu vengize. 23 Bama gunwe vat, “Vatti desa manyara matar sum, ya cukuno me gbas ma wu matara mani ce nume, maziki ugankirka ume koya umaya, matarsum. 24 Vat de sa manyara maburi nice nume, madidiri, inki wa nya iriba i we barki me, madi burime. 25 Maya mareu mani unu madi kem inki makem unee vat, madiku diri ni ce nume? 26 Vat desa ma kunna mu i mum nan tize tum, vana unu madi kunna mu i mume cangi, inki maze anyimo u gogon ume nan nu gonggon wacoō a ibe ikadura kame ilau. 27 Anime inboshi gbas, aye anyimo a shime sa ira aba ituri, wadida wonome ba senke wa ira ti gomo ta Asere. 28 Tiye u wititari sata aki Yeso mabuki aguran aginome, Bama ziki Bitrus nan Yahaya a Yakubu, manyine ani po barki wuzi biran gara ahira me. 29 Uganiya sa ma zin nu wuza ubi ringara matiri muhenu mume turnga tume me ticukuno tirum pau imma sa kasi umelme Asere. 30 Sisi ahira me ba ake ana ware wazin tize nan me, Musa nan Iliya. 31 Wa e innu gongon ukatuwe, wabuki tize nan Yeso usuro Utanu tume sa ti di e dakin nu dodon kino ba a Urshalima. 32 Bitrus nan anu tarsa me sawazi ni gome nan me muro mazikuwe gittak sa wa zuma bawa iri ni nonzo ni Yeso; wa iri anu awe me ware waturi nan me. 33 Uganiya sa Musa nan Iliya wazin nu bara abanga wa kini ahira Yeso. Ba Bitrus magu, “Hu unaje, ya wuna uri sa tira abame. Idi wu uri tibari madak mataru, u inde barki hu, u inde barki Musa unde barki Iliya “Kadure matame imumbe sama zin nu bome ba. 34 Sa mazin nu bome anime ba nire niwiri nie ni impuwe. Ba wa kun na biyau sa tiwiri me ta kete we. 35 Ba akunna nire ni myiran anyimo atiwiri nigusa, “Unu gino me vana um mani sama zauka kunnani me”. 36 Sa nimyiran na mara tize, Yeso ni isisi ime. Wawu tik daki waru sa ubuka imumba azesere imumbe sa wa ira atiye tiginome. 37 Sa ahira a sana, sawa tono usuro inipo, ba ni ori nanu gbardang wa e ahira ame. 38 A hira me sisi uru nu anyimo ani ori na nume mabuki tize in kar, “Unu dungara, wuza irimum barki u benki vana um, me isisi me ini ahira am. 39 Bibe biburu bike binyene anice nu me, make mawuzi magowa. Ike izuruko me inni kara iwu me mame ki usozo ufuki anyo. Mahar zina in ni Jassi inni, ikke ikunno me iwono dakki cinba inki ya aye ya ciki me. 40 Ma ikko anu tarsa uwowe wa buki bibe biburu bisuri anyimo ame, daki wa rusa ba!” 41 Yeso, Makabirka, magu, “Shi ucara u gambalan anu zatu hem, innu maya uni indi cukuno indo donki no nan shi? “Ayen vana uwome aban na. 42 Sa vanaa ma eze, bibe biburu me be coofi vaname adizi, bi zuru kome kank. Yeso ma bubuki bibe biburu me, mawu vana mahuma manya a n ka coome. 43 Vatti uwe imumu ibiyau innu bezi ubari Asere. Sawa zinnu gamara abanga azesere imumu ubezi ubari sama wuza, magun innanu tarsa

umeme, 44 “Kunna ni memmeru azesere unube san di buki shi, daki adi dodon ki ni ba adi nya vana unu atari tanu”. 45 Anime daki anu tarsa ume meda ki wa rusa imumba samaba sa ani ba, akartuwe warusi, barki katii wa rusi imumbe sa ma da basa, wakunna biyau bu guna wa ikkime. 46 Uru Ganiya, anu tarsa umeme wake watubi matara ace-ce awe me avee ni madicuku no unamu anyimo aweme. 47 Yeso masa rusa imumbe wa basa iriba iweme, bama ewen vana u cin ma turi upuru umeme. 48 Ba ma gunwe, “Inke uye makaba vana u cin ugeme barki mi, repini gusi mimani. Inki uye madabam, makaba desa tuma ini. Desa mema ni ucicii anyimo ashiu, memani mate ki innu ira”. 49 Yahaya makabirka magu, “Hu unanu ta ira urru nu mazin bo ibe iburu i susi anyimo anu inniza nuwome. Ba tigun ma ceki uwuza anime barki ma zi-nan haruba”. 50 Yeso magu, “Katti kartime uwuza animeba, barki vat desa mazin nishi na nan shiba mazi nigome nan shi”. 51 Sa uwui wa wuna sa madi nyene u hana azesere, ma zikki kank madi dusa a Urshalima. 52 Ma tumi are anakadura (manzani) wabarka ahira barkime ma'e. Waribe a aragiro anyimo usamariya barki wa barka me ahira abirkome. 53 A naa birko me daki wakabame ba tunsa u Urshalima uni madi dusa. 54 Sa ana ware anyimo anu tarsa u meme, watu Yakubu nan Yahaya waira anime, wagu, “Ugoma Asere, unyara tugunnura u tu ana zesere, uhuwe?” 55 Magamirk ma gbarikawe, 56 Ba wa dusa araagiro sas. 57 Sa wa ra anyimo atanu una, ba urrunu magun me, “Indi tarsuwe vat ahira sa uhana”. 58 Yeso ma kabirka, “I nya-nyau izinti wa adizi sa wa di ribe, inyin iyin masuu, vana unu mazin na hiraa sadi totiniba. 59 Yeso, makuri magun urrunu, “Tar sam”. Unume magu, “Ugoma Asere, ceki inkuri akura indaka vati aino um”. 60 Yeso magun me, “Kini anu wijo wa varsi anu wijo: Hudusa uka kissa anu abanga atigomo ta Asere koo ba”. 61 Uye ma kur magu, “Ugoma Asere idi tarsuwe, da cekkum inha inka wu na saa mura nan na nuam”. 62 Yeso magun me, “Vat desa matuba avara uru ume magunkuno a dumo, daki mabari maribe at gomo ta Asere ba”.

Bikoro bu Kirau

1 Adomo imumu ginome, ugomo Asere makuri maturi aye ukirau, kanu sunare, maharawe wa rere, barki wadusa ati pintinpin nan na hira me sa manyar u haname. 2 Magun we, “Ukuzame u ori ana kana tuma wahuma cin. Barki anime wuzani biringara kan u hana Asere ukuzame, barki ma tumin inana katuma anyimo u ruu umeme. 3 Dusanni, wa matumashi kasi muzara anyimo ikukure. 4 Kati ziki ubadu ikirfi, nani u badau ana tanu, nani akwatak, kati issi uye azesere una ba. 5 Vat ta akura sa ya ribe, itubi uguna, 'aca urunta u cukuno aku ra aginome. 6 Inki uye una ticukum tirunta mara ni akurame, urunta urunta ushi udi cukuno ani ce nume, inki uzome ba, urunta ushi udi kuri ahira ashi. 7 Cukunoni akura aginome, iri isi imum be sawa nyara shini. Yawuna uri una katuma makabi ukalum ume. Kati tarsi tikura tikura ba. 8 Vatti nipinme saya kuri yarbeni, iri imumbe sawa inko aje ashi. 9 I humuzan nanu uzatu nuhuma a hira me. igunwe, 'tigomo ta Asere ta aya mamu nan shi. 10 Vatti nipinme saya ribeni, inki daki wakaba shi ba, idusa anyi mo ati na tu we me, igu. 11 'Inki ususuru unipin nishime watafi na atibuna tiru, ti kubur kashi u ni anyo uinko u ira ace ashi! Senke irusi tigomo ta Asere ta aye mamu nan shi'. 12 Mabuka shi, roni uweku tize u sadoma udi teki innu sheu. 13 Hu wono sis anime, ukirosino! Huwono sis anime u Baitsaida! Biwuza wuza bidang sa awuza anyimo ashi, dagi a wuza ini anyimo u Taya nan nu Sidon, sa dati wakabi tize ta Asere wa ciki anyimo amuto in turum ga titiyom. 14 Aname roni weki utize Utaya nan nu Sidon wadi teki innu kenu us Sheu. 15 Hu U Kafarnahum, ubasa uhana azesere adi nonzowe? Mmmm, a di tiburkowe uhana uhadas. 16 Deve sa makunna shi makun nam, des a magaa shi, ma gaa mi, aname desa magaami magaa desama tuma”. 17 We ainoo ino kanu sunare me waze inti puru tirum, wazinnu gusa, “Asere, a gbergene cangi wa kunnan duru, anyimo ani zanuwe.

18 Bayeso magun we, “Ma ira u nu uburu
mazin nu rizizo kasi u melme azesere.
19 Ira ni manya shi ubari inni, iwa nan
ninu, nan nu vat ubari u na ticari, ko
cin madake mada aye shi in ire mu
ba. 20 Vat a anime katu iwuzi apuru
arum in nuguna anime cas agi ibe iburu
ikunna shi, anime wu zani apuru arum
barki a nyeti ke tiza tishi anyimo As-
esere”. 21 Anyimo uganiya uginome, ma
wuzi apuru arum kank anyimo abibe
bilau, magu, manyawe ti nanu, hu acoo,
ugoma Asere nan nadizi. Barki umpo
iginome ti mumum to suro anu rusa,
ubuki tini ahiran desa daki wamazaba,
kasi ahana acincin e acoo a ne ani ya
wunawe. 22 Vatti imum, acoo ma nyam
ini, badesa marusa vaname, Senke acoo
me, anime ani badesa maru sa coo me,
Senke vaname. Desa vaname manyari
ma poki acoome ahirame”. 23 Magamirka
ahira anu tarsa u me, magun we ame
isisi ime, “Anu ringirka ulani an desa wa
ira imumbe saya ira. 24 Mabuka shi, anu
kur zuzo utize gbardang, nan na gomo
gbardang wanya ra wada ira mumme sa
izin nu hira me, daki wa iraba. Wanyara
wa da kunna imumme sa ikunna, daki wa
kunna ba”. 25 Ba akem uye unu dungara
utize tini kubu tima yahudawa, ma e ma
masame in nu guna, “unu dungara, nyani
indi wuzi barki inkem u vengize uzatu
mara?” 26 Ba Yeso magun me, “Ine ni
uhira u hira imumbe sa anyitike anyimo
uweki utize tini kubume?” 27 Makabarka,
magu, “Ya cukuno uhem innu gomo Asere
vat inni riba i we, nan nikara nuwe, nan
nubasa u we. Ukuri uhem innu puru
u we kasi nice nuwe”. 28 Yeso magun
ne, “Wakabirka rep, inki wawuna ani
me udi vengize”. 29 Unu dungara me
manyari ubura uni ce nume, bama gun
inye so, “A veni unu puru ume?” 30 Ma
kabirka magu, “Ure unu mahaka usuro
a urshalima mahaza uyari ko. Ba ma
rizi atari tanu gartize anu. Wa susome
turunga, waburi vat imumbe sama zini,
wa tiri me, wace ki me kasi ikizi. 31 A kem
ure una katuma matasa uname, samaa
wame ba matarsi ni kira ni inde ma
aki. 32 Akuri a iri ure ubalawi, sama aye
ahirame, ma iri me ba ma tarsi nikira
ma akki. 33 Ure u samariyawa, ma zin
tanu sama aye ahira me sa unume maraa
ni, sama ira unume ba ugogoni umekime.
34 Ma ē ahira sa umume marani, ma tirzi
me tinuru me sa a kunnome ni, mazin
nu humma ume mani nan mei mu inabi.
Maturi me abi zenki bumeme ma en me
ahira amusa, mahirime. 35 A hira asani
ma ēn nidinari inire ma nya hira amura
me magu, 'hirame, inki wahu na imumbe
sa ite ki anime, inki mazee indi indi
kur zo we ni'. 36 Anyimo we wataru
me, aveni u basa mara upuru unu ugino
me sa ma rizo atari tanu gartize anu
me?” 37 Ba unu dungara magu, “Unuge
sama bezime ubura” ba Yeso ma gun me,
“Huma kawuza anime”. 38 Sa wa haka ba
ma ribe anyimo are agiro, ba uru ne uni
ni marta ma wume rabahu akura meme.
39 Ma zin henu ni zame Maryamu, desa
ma cukuno ati buna tu gomo Asere mazin
nu kunna imum sa ma buka. 40 Me marta
mazin na banga imumare. Ba ma ahira ye
so magu, “Ugomo Asare, adaa igizo in nu
henu um sa ma cekum isisi im? Gunan
me ma benkum”. 41 Ugomo Asere ma
kabir ka me, “Marta, Marta, uzin ma aye a
hira imum gbardang. 42 I mum inde ini ya
cukuno gbas. Maryamu ma zauka imum
iri ri. Igebe sa adake aburi ini ame ba”.

Bikoro bu kirau in bi Inde

1 Ure uganiya Yeso māzin in Biringara
a are ahira, uye anyimo ahana utarsa
umeme, magun me, “Ugomo-Asere, bezin
duru uwana ubirgngara gusi Yahaya me
sa mā sa mā bezi a unu tarsa umeme”.
2 Yeso magun we, “Uganiya sa izin in
biringara i gu, Acco, ackpici nizanu we me
tigomo tiwome ti e, 3 Nyam duru imumbe
sa tide ree konde uya uwui. 4 Kpicon duru
madini marume, gusi ande sa ticensu we
in muruba mu inde. Kati uhan haru any-
imo uwuza umadini. 5 “Yeso magunwe,
“Aveni anyimo ashi me inka mazin unu
roni, madi haa ahira ameme ina tee niye,
magun me, “Uroni, nyam ureme ubi mara
immare inituru. 6 Sa azi anime ure uroni
mā aye a'ana me usuro atanu, abanna me
izom mi mum be sa indi nyame, 7 Unuge

sa maraa anyimo, makabirka, magu, kati-uwuzum dundung. Mamu kursa ana tukum am, in kuri inzi ina hana am ta mu totto. In daki in hiri inya we bi mana bi mare. 8 Ma buka shi, sa daki mahira ma nya we immare ba, abinime sa mazi uroni ume, daki wa kunna mu e ba, ugusa unu tira utari time ne, madi hiri ma nyawe vat immare sa unyara. 9 Mi in kuri ingusa shi, ikoni adi nya shi, nyara ni indi kem, kpotikon ana tukum adi poki shin. 10 Barki vat de be sa mā iko ma ke makabi, vat de sa ma nyara madi kuri makem; vat de sa ma kpotiko ana tukum me, adi poki men. 11 Ire imum ini anyimo ashi me, inki vana umeme ma ikome bi cere, madi nyame biwa anyo abi cere me? 12 Nyani inki ma iko me niwa, any me be bino? 13 Sa azi shi sa iwuza we imum iburu irusa ya nya ahana ashi me umum irere. Ahana ahira Aco ushi me sa maraa uzezsere, madi bibe bilau ba sere bige sa wa tiri me tari? 14 Ure uganiya, sa ye mazinu suso agbērgene anipum ure ubabbana. Uganiya sa ugbergene masuri, unu me sa mazi ubabbana mā buki tize. Abini me ni ori nanu ni kunna biyyau! 15 Abanna me, aye anyimo anabu wa guana, “In nikara ni Ba'alzabuba ugomo wa gbergene mani māzinu suzo agbergene. 16 Aye wa masa me, wa nyara uguna wa bezi we uzina uire imum usuro azezsere. 17 Abini me sa Yeso marusa a buru awe me, “Vat tigomo be sa ta harzina kare, ina je adini, tamare ini inome, ikure in akura a harzina kare, ina je nan ani a rizo in nome. 18 Inki bibe biburu ba harzina kare ina je nan bini nibin, adiwu aneni tigomo ti meme ti rusi utonno? Abanna ya guna agi in suzo agbergene in nikara ni Ba'alzabuba. 19 Inki ma suso agbergene usuro Ba'alzabuba, ahira ande sa wa tarsa shi wa suso agbergene me? Barki anime, we wani wadi cukuno shi anu yesi utize tini kobbi. 20 Abanna me in ahira Asere ani in suzo agbergene, ya cukuno uguana tigomo tigomo-Asere ta aye ahira ashi me. 21 Inki unubu una nikara, una tirunga tinikono madi ke matonno a kura ame ani, tironga time me tidi suri. 22 Inki ure unu uge be sa mateki me in nikama ma aye mare nikara nime, madi zaki tironga timi kono ahira unu me, makuri ma humuko tironga me. 23 Desa zo me nigoo nan me, ishina ini mazin nan nan me; desa ma zome unu orso nan me, mazinu samara me uni. 24 Inki bibe bizenze ba suro anyimo unubu, make matarsi ti hira ti huu mazinu nyara ahira be sa madi venken. Inki daki makem ba, aguana, 'Tonno in akura am sa ma suroni. 25 Uganiya sa maze, makem a visa akura me, a kuri abarka ani lau. 26 Madusa mazika are gbergene wani sunare agebe sa wateki me ini imum iburu, wa ē wa cukuno ahira me. Umaska unu ugino uteki utuba me unu zenze. 27 Ya cukuno, uganiya sa māzin unboo timūmuū tigino, ure uneh mahira anyimo ani gura me mayeza nigmirang magun me, a buru sa a yoo arere ani ahira Asere, nan nihene sa wa hanzi. 28 Me makuri magu ana rere wani ande sa kunna tize ta Asere wakuri wa tarsi tini. 29 Uganiya sa anu waraa anyimo u eze ayimo u eze ahira ani ori, mahaa matubi maguana, uge cara me, u cara uzenze uni. Unyara uira ure imum, imum be sa unyara uguna anya uni une uni gusi uyunusa. 30 Barki gusi yunusa sa ma cukuno imum uira ahira anu neneba, animani ahira avana unuba madi cukuno imum be anyara sa u ira uge ucara me. 31 Korimo ukudi, madi tonno ma bui tize tini kobbo nan nabo ucar uge me, wadi kuri wa huzi we. Abanna me, ma aye ahira a put barki ma kunna urusa utize ti sulaimanu. Abanna me uye mayenne sa mateki Sulaimanu me. 32 Anu Neneba wadi tonno atize tini kobbo nan nu ucara ugeme, wadi kuri wa huzi we. Abanna me wa kunna tize ti Ugomo-Asere ahira Yunusa wanno wa kabi abanna me uye ma yenne sa mateki yunusa me. 33 Daki uye marani sa madi 'Ponsi' upitila ma hunze unin, nyani ma impi uni unu ucorom, abanna madi inki uni ahira aticukun ti uni barki vat de be sa ribe anyimo udenge me ama iri masaa me. 34 Aje ashi me ane ani upitila ushi me, inki aje ashi me ahira memerom, apum ashi me adi minca in masaa, abanna me inki aje ashi ada hira memorm ba, apum ashi me adi cukuno in mariu. 35 Wusani Seke, barki kati masaa

me macukuno shi mariu. 36 Inki vat apum ashi me aminca in masaa, mariu mazoni ko cingilin, vat apum acukuno gusi upitila uge sa uzin in masaa ma uni ahira a “Shi me”. 37 Uganiya sa māmari tize me ure ubafarise magu ame ma ē akura ameme mari imare, Yeso maribe macukono. 38 Ubafirse madusa makunna biyyau barki ma iri me ma dunkuno aree imare saarki ukpico utari. 39 Abanna me ugomo-Asere magua me shi Afarisiya ikpicjo kamaru kisso nan u isso idang, abanna a nyimo me a ciki in madini nan mu mummu gbem amu ruba. 40 Shi anabu anuu uzatu ubasa utize, debe sa mabara matara me daki memani mabara anyimo me ba? 41 Nyani imum be sa izi yanu dira abanna vat imumu idi cukuno shi lau. 42 Abanna me, kash ushi anu bezi urusa, ayenne ikapsa bi inde azezsere ukirau umu pene, nan ti tuni-tizuu nan kondi tiya titene tu nyinza u gmei, abanna me ya samirka imum ihuuma nan irere ya Asere. Gbas ini a wuzi imum irere, ti hem Asere, a wuzi ukasu ati roronga. 43 Kash ushi anurusa, barki inyara anya tihira titicukum tirere anyimo ati denge ta Asere, akuri a Issi shi a u usi shi ninonzo anyimo ukasuwa. 44 Kash ushi izi kasi mucau sa daki awuzi muni uraa amaru ba, anubo wanno wa haka azezsere amuni azo uguna warusa ba. 45 Ure unu bezizi anyimo anu rusa Ayahudawa mā kabirka magua we, unu bezizi imum be sa wa buka ya caran duru iriba cangi. 46 Yeso magu, “Kash ushi anu bezizi utize! Abana ya cana unu ucira ugilak ugebe sa teki nikara vat. Abanna shi, in nipo ma daki ya dara tironga me ba. 47 Kash ushi, abanna me ibara tiroronga ti ringizi amucau ma a dura Asere ayene unu uneze unu uneze ushi memani wa huu me. 48 Ya cukuno ane unu guna irusa inti hara tinu uneze-uneze ushi me, barki we wa huu ana kudura ka Asere sa iringizi in we. 49 Barki agino abanga urusa Asere wagu “Indi tumi ahana kadura nan ana dura ka Asere ahira aweme wadi kuri patti we, wa huuzi aye anyimo awe me. 50 Ucara ugene me, udi ziki kaduma ka mayye mana kadura Asere sa ahuu datti utuba unee. 51 Usuro amayye mattabila uhana ama Zakariya unuge sa ahuu atii hira utonzino unu tize ta Asere ti lau. Ee, mabuki shi adi nyari mayeje magino me ucara ugino me. 52 Kash ushi, anu bezizi urusa uti ze ta Yahudawa, barki ya zi kani imum ipoko ana tukumm urusa, shi acce ashime daki ya ribe ni ba, ya kuri ya kanti anu rie-uribe. 53 Sa Yeso ma ceki abanna me, unu nyetike nan Farisayawa wa wuzi ni eru nan me, wa wuzi matara nan me ti roronga gbardang. 54 Wazin unu nyara uti nah be sa wadi maki me anyimo a gbarang sa mazinu uboo me.

Bikoro bu kirau in ni Re

1 Inu daddakino cingilin, sa anu gbar-dang ya orno in nu pattla ace aweme, matunguno atize nan na ahana akatuma ka meme, wuzan seke ini imare ya Farisiya, ige be ine ini malim. 2 Abanna me iremum izoni sa ada poko ini ba ire imum ikuri izo ni sa ada rusa ini ba. 3 Barki anime ire imum izoni sa idi boki ani hungi ige be sa ine ini ige be sa ada kunna ini a masaa. Imum be sa ya wuza bikum anyimo ani kira adi wuzi tize ti timi vat ti hi hira. 4 In boshi aroni am, kati ikunna biyyau ba ande sa wadi huu nipum, wazome in ire imum sa wadake wa wuzi ini. 5 Ceki in gbarka shi ahira de sa idi kunna biyyau bu me, kunnan biyyau bi de sa madake mahuu makuri mareki shi anyimo uraa. Ee in boshi kunnan biyyau bime. 6 In gusa a siza ahana amu nyin muni cibi in ma nini mani mare ba? Vat anime, Asere mada parke me unu inde anyimo aweme ba. 7 Aname ticce sa tira ani ce ni shi me marusa ugbardang utini, kati u kunna biyyau, shi itekin imum izenze unu gongo ahira ameme. 8 In boshi, vat de sa madi buki imum be sa mabuka aje anabu, van unubu madi bezi me ahira Asere. 9 Abanna me vat de sa ma nyare me aje anabu, adi nyare me ahira Asere. 10 Vat de ma buka tize aje a vana Asere adi kpici madini me. Abanna me vat de sa macara bibe bilau ba Asere ada kpico me mame madini me ba. 11 Inki wa ayen shi aje ana tize nyani aje anu atize tini kobbo, nyani aje ana nikara, kati i kunna in ni mum be

sa idi buki ine ini icukuno kadura kashi me, nyani imum be sa idi buki. 12 Abanna me bibe birere bidi bezi imum be sa idi buki uginiya ugino me. 13 Uye anyimo ani ori magun me unu bezizi buka uhenu tize ti hari imum be sa a cekin dura ni. 14 Yeso magun me, “Hu, aveni adaki uwum in cukuno una tize tini kobbo nyani in cukuno a tii ashime?” 15 Abini me, magun we “Hirani kati icukuno ana re ama roo, Abanna daki imum me im sa unu makem ini gbardang idi cukuno me ukanna uronta umeba. 16 Uganiya me uni Yeso mabuki we ure ugunkuno, māgu ugunkuno, māgu, “Uruu ure unu wa nya bissana birere kang. 17 Ma bassa imum iriba māgu, indi wuzi ane ni, barki inzom inahira sa indi in bissana ba re? 18 Madusa magu, in rusa imumbe sa indi wuu, indi pusi tikere tum in zui tire ti dadan-dang abine ani indi inki bisana bum nan vat tirononga tum. 19 In gu ini vai im, ivai im, uzin ini imuni gbardang sa a inko barki hu, ayyene udi venke, urii, usi, uzi iruba irom. 20 Abanna me, Asere magun me, unu udira unicce, anyimo aniye nige me anyara ivai iweme ahira aweme. Tironga sa wa oro wa barka nice niwemen, ya veni idi zi. 21 Ani mani desa ma oro nicce nime imum unee mazi, in mazo me in ni imum une ahira Asere. 22 Aleso magu ina kadura kameme, “Barki anime in gusa shi, kati i kunna zenze iruba ishime abanna me, imum besa idi re, nyani imum be sa idi soki apum ashime. 23 Abanna me ivai iteki imare, nipum ni ti ronga. 24 Irani magoron sa mada wuza ti bira, wada orso bisana. Wada zome intigere nyani ti denge tu inzo imummu, abanna Asere ma nyinza imare. Shine iteki inyim unu ira! 25 Aveni anyimo ashime madaki umāyi unice me madaki makinki nice ni me tiye? 26 Inki daki ya rusa uwuza acee ashime imum be sa izi cingilin ba, nyanini ya wuna idi cari mu ruba mu shi me ahira ukasu utiro ronga? 27 Irani iburi matiti ani jaa sa i uza azo agi i wuza katuma kaniba, i da rizizo me ba, in boshi, nyani Sulaimanu, anyimo ani nonzo mime me, daki ma soki tironga tige besa ta teki tiwume unu re ba. 28 Inki Asere asoki makpe tironga tirere anime, kani me sati zi, nisizo akuri a wutini uraā, adi wu aneni madiri acce ma soki shi tironga, shi anu ukadura ka cin! 29 Kati apum ashi me awu barki imum besa idi re, nyani imumbe sa idi sii, ane ani kati i in tari atipo. 30 Abanna me vat anu nee wa nyara usasana uti mummu tigino, ane ani Aco ashi me marusa inyara tiroronga tigino me. 31 Abanna me, nyaran nikara nu meme, tiroronga tige idi kinki shi tini. 32 Kati i kunna iyyau ba, shi ana a cin-ci, ina aburu arom ani Aco ushi madi nya shi tigomo. 33 Zizan imum be sa izini inya anu udira. Barkan ace-ce ashi mabadau magebe sa mada cornoba, inko ni imummu ishi me anyimo azezsere abba sa ida mara ba, ahira be sa akari wadaki wahaa ba. Ijiji idaki i cari ni ba. 34 Barki ani me aba sa utamani uweme urani abine ani i ruba i weme irani. 35 Kaskanin ujoko utironga tishi me, ihiri itonno, i cukuno upitila ushi iciki unu raa kodi uya uwui. 36 Ikuri icukuno kasi ande sa wazin ini nyariga ni una kura sa mazeze usuro akura ubuki, uganiya sa māze magbotiko udenge me a wa hiri debe-wa poki me ni. 37 Anu kem uni lem ni huma arere agino me, anige besa Aco uweme madi Ee ma kem we waciki wazin in ni nyarga nu ze umeme. Kadura kani in zinu buka ushi, ma hiri ma tonno mawu we wa cuku suno ma nya we imare in nice nu meme. 38 Inka sa akura uweme ma aye in niye nyani ina te niye, ma ken we wa ciki unu be. Ume ana nilem ni huma arere agino. 39 Kini irusi agino me, da una akura maka rusi uganiya sa ukari ma Ee, mada ceki meakura a meme ukari maribe ba. 40 Cukuno ni ini nyarga barki i tashi uganiya sa vana unu madi ze ba. 41 Bitrus magun me, “Ugomo-Asere haruwani uzi nu ubo uru tigege tize me, nyani vat uru ini? 42 Ugomo-Asere magu, “Uye una je mani unu inta utize, unu urusa abanga unu uge sa unakura umeme madi nyame arere a tari timeme, barki hiri we, manyawe imare iweme uganiya sa wuna? 43 Unu kaba unu lem ni rere mani ure-re ugino, unuge sa unakura me madi kem unu wuza imumbe maguna ma wuzi. 44 Kadura kani, mabuka shi inda nya me vat ana kadura ka Asere

tari tumeme. 45 Abanna me, inki maguna anyimo iruba imeme, sa kura un da ma ze debe ba; monno ma tubi ucira are-re me, ahana wa ruma nan na eh aroni ani re-re, mari masi, i huu me, 46 Una akura ure-re ugino madi ze uganiya sa ure-re ma inko iriba ba, abanna me uganiya sa ma tame ba, ma kuzi me magitu magitu, makuri patti me nande sa wazo me in biyyau ba Asere. 47 Ure-re ugin marusa uzina una akura ameme, abanna me daki ina barka imum be sa una akura ame mema nyara ini ba. Masi u tira nan nu cobo gbardang. 48 Abanna me, me sa marusa ba ma wuza imum be sa izi re ba, mada saa ti si sari gbardang ba, vat de be sa anya me imum gbardang, adi kuri anyere imum gbardang atari ti meme. Ane ani desa nyame imum gbardang i inpp uni rubu, adi nyari imum igardang ahira ameme. 49 Ma aye barki in wu ura unee, manyara uda zina ma wa maki. 50 Abanna me, mi izi nu zoro uge sa inzin une uni adi zorom in uni, abanna me magam ini ada zina a wuzam. 51 Ibassa agi ma aye unee unu ronta? Ma guna a'a, abanna ma aye nu harzina. 52 Ana me adi anu cibi anyimo akure a inde, wadi harzina, ana taru wadi wuzi ishine nan an ware, ware me wazin nishena nan ana wa taru. 53 Vana nan kaco wadi wuzi ishine, nan na cee-ce, vana madi wuzi nan kaco, A ino madi wuzi ishina nan nu uca me, uca madi wuzi ishina nan ka ino, a ino uruma madi wuzi ishina nan nu ugiri me, ugiri me madi wuzi ishiine nan ka” Ino uruma me. 54 “Yeso mabuki ahira ani ori” inka ya ira azezsere abee ina dizii, a'ana me idi ki igu adi rubu ureh, ani mani idiki cukuno. 55 Inki updebu wa huburko u hana ukudu, idiki igu ahira azi buu, ani mani idi ke cukuno. 56 Ana muruba mu bit, ya rusa imum be sa inbo, adizii nan na zezsere, abanna me, daki ya rusa ubezi imum besa izinu harsa harsa ba? 57 Nyanini ya karti urasa imum be sa idi benki shi? 58 Inki ihaza ani kobo nan nu uroni utize ti weme, nyara me ibarka una barki kati ma haa hu ahira unu baru utize kati ma wa anu mensi anu wa mekuwe wa haa hu udenge unu re-re, unu inta unu me mada be hu urusa ba. 59 mabuka we uhira kasi u wa kana a birko uda kurzo we ikirfi unu gino me ba?

Bikoro bu kirau in ni Taru

1 Uganiya, ara anu wa buki me Bilatus wa are galilawa samapatti maye ma weme nan nu hadaya uweme. 2 Yeso mabirka we, Ibassa a Galilawa wagino wateki ukasu me in madini, sa wa ziti anime? 3 A, a in bo shi, inda ya nya a acce ashime, lali wii kasi weme. 4 Nyani gusi anu siluwam ukirau ina nu witi-tari gino u husmiya wa rizi a we uhuu we, ibassa wateki ukasu wanu Urushalima vat unu cara abanga? 5 Inpo shi izome ani mani, vat de sa daki manya nicce vat uwe wadi wii, 6 Yeso mabuki agino me, ure unu ma biri upom urung inabi umeme unyara a hana dakimā kem ba. 7 Madusa magu inde sa ma hira urung me, tiiue ta zige me in ezizze ahing upom ugeme agi ingazi in iremum mun ba. Ca akorko uni, A wuzi aneni a ceki uni ukursu ahira me hem anime? 8 Deusa mahira urung me magu, nya uni uganiya cingun in butuko in wuu uni utenki. 9 Inki wa yoo ani wee nu kuro, a memerum ini nome. 10 Ure uwui Yeso mazinu bezi utize, Bono me Asabar ani azi. 11 Ure uce mawu tiwe ukirau intini witi-tari mazin unu koni uzenze, ma ciki tungoron, da ma rusi utonno ba. 12 Yeso ma iri me, ma ti ti me magun me, ukoni ugame ma humawe uni, 13 Yeso ma tāri-tāri a me, ma dusa mahiri matonno madusa nonzo Asere. 14 Abanna me, una je udenge utize ta sere ma guna iruba barki Yeso mahuma unu rono Asabaci. Unaje magu ma anu, “Tu wui utasi tirani sa unu madake mawuzi katuma. Ayeni a humza shi, kati I ezi rono Asabaci ba. 15 Abinime Ugomo-Asere, makabirka me, Ana Iriba ibit! Ida sapso shi izenki ishi me nyani inna amatu-kum maweme ika nyani we gmei rono Asabaci? 16 Uca wa kura Ibrahim, de sa bibe bi buru ba tirza tiwe ukirau in tini witi-tari. Adake a sapi me rono asabaci ba? 17 Sa buka anime vat ande sa nyare me wa kunna mu eh, vat ana ori wa wu iriba irom in ti mum ti humma sa mawuzi. 18 Yeso maguana, “Ane ni adi iri tigomo ta Sere,

indi kuri inki tini aneni? 19 Izi kasi biho bi
ukungu, sa ure unu mabiri anyimo urung
umeme, usuri uzi uwuu bi titi bi dandang,
inyi Ibara tisu iriri me. 20 Makuri magu,
in Nyanini indi bati in tigomo ta Sere?
21 Tizi kasi uyist sa ure uneh ma pitti nan
mudu mataru mumu ina ma alkama bati
mupoo. 22 Yeso māha ati pin nan na giro,
una me sa hazi Urushalima mabezi we
tize ta Sere. 23 Uye magun me, “Ugomo-
Asere, ande sa adi kabiwe wadizi cingilin
ini?” Magunwa, 24 Inkoni Iruba iribe ana
tukum a shut, barki magunan shi, anu
gbardang wadi nyari uribe abanna me
wada keme uribe ba. 25 Inki una kura
mā impo ana tukum, idi tonno amatara
imeki ukpotiko ana tukum me, Ugomo-
Asere, tonno tiribe. Madi kabirka magun
shi, mi intam shi nan na hira mesa ya
suroni. 26 Abini me idi gu, 'Tare ta
saa a mu henu muweme, wa kuri wa
bezizi a tina tiru. 27 Abanna me madi
kabirka, magu, “In boshi, intam nyani
abani ya suroni ba. Seserken mi upuro,
vat ushi anu wuza imum izenze! 28 Adi
shii a romsi ahiini uganiya sa ya ira
Ibrahim, nan Ishaku nan Yakubu wanu
vat ana kadura ka sere a tigomo ta Asere.
29 Wadi ezi usoro ugabas, uwatu dizii,
ukudu nan Arewa, wadi re utebiri umari
utigomo ta Sere. 30 Irusi ini gino me,
ana dumo wadi cukuno anaje, ana je
wakuri wa cukuno ana dumo.” 31 Ahira-
ahirame, are Farisiwa e wa wagun me,
“Hira abame Hirudus manyara uhuna
uwe. 32 Yeso magu, hana ni ika buka
udila ugino ugino unuguna, ira, ma suzo
a gbergene, in humza inanu koya uwui,
uwui ukutaru uni in mari kadumakam.
33 Indi tarzi vat tina, ya cukuno gbas ini
reje in tanu tum kani me nan ni sizo
nan urono, barki daki ya wuna ure ahun
una kadura ka Sere piit na nu Urushalima
ba. 34 Urushalima, Urushalima anu uhuza
ana kadura kasere, anu tisa ande sa
tumawa ahira aweme. Kani ka hono
kani in nyara uguna in ori ahana aweme
gusi bitukoro sa bidi ke bi ori ahana
abiru anyimo magaure mabini, abanna
me unyara anime ba. 35 Ira, a humuko
a kura aweme. In bo shi sisi, ida kuri irin
me ba rono be sa ya guna, imumu ire-re
icukuno ahira unu be sa ma eze anyimo
aniza nu ugomo-Asere.

Bikoro bu kirau in ni Nazi

1 Uru uwui wa Asabar, ma ribe akura
ure unu, udan anyimo anu bezi urusa
barki are imumare, anu wa zin unu wuza
ume aje. 2 Wa iri uye aje aweme unu
ukoni usum utobi. 3 Yeso ma iki anu
iso utize nan anu ubezi Urusa, “Ya wuna
uri unu wuli Asabar a human unu nu,
nani mmh?” 4 Ba wa ingara tik, ba Yeso
ma mekime, ma human in me, ma ceki
me ma dusa. 5 Bama gun we, “Aveni
anyimo ashime ingima zin in ku zenki
nani kubarka ku rizi uwa rono Asabar,
mada suso kuni debe-debe ba?” 6 Da
wa kabirka me imum ba. 7 Sa Yeso ma
ira cundesa abuku we u aye unigora wa
zanka ti hira ti cukuno ti huma, ba ma
nyawe ure ubata ma gusin we. 8 Ingi
uye ma beze we nigora na anya, kati uka
cukuno ukwanko a huma, barki nani una
hira me ma rani sa ma teki we. 9 Ingi desa
ma bezi shi nigora me maaye, madi gun
hu, 'nya unu ugino me ahira sa u cikini'
Udi ku hiri in mu ime uka cukuno ahira
an desa da wa bikiwe ba. 10 Ingi a bezi
we nigora, uha uka cukuno ahira sa da
azi ananuba, barki nigi desa ma beziu we
nigora me ma aye, mada ke magunhu,
'Uruni' nyene aba ucukuno ni, abine ani
uduku kem u nyezeni aje adesa in ciki
nan we ahira anigora me. 11 Vat desa ma
nyeze nice numeme, adi tuzo me, desa ma
tuzo nice numeme adi nyezeme. 12 Yeso
ma gun unu nume sa ma bezime, “Ingi
udi bezi are Imumare inigora nani nigora,
kati ubezi urom uwe, nani ami henu uwe,
nani nikora nuwe, nani anu upuru uwe
anu kem, kasi sa wada ke wa bezi hume,
ya cukuno wa kurzo weni. 13 Ingi udi titi
nigorah u nyari anu dira, nan adesa wa ke
wa wu ure uwunaba, nan anu zatu tibuna
nan arubo. 14 udi kem ure aje barki sa
da wa zin unu nā u kurzo uweniba. Adi
nyawe ure aje uwui u hira ana imumu
i huma?” 15 Unu inde sama ciki nan na
nanu sa Yeso ma kunna ani me, magun
me, “Ure aje ucukuno ahira desa madi ri
a kura Asere”. 16 Yeso magun me, “Ure

unu mani ma bezi nigora ni dang ma bezizi anu gbardang. 17 Uganiya unigora u ē, ma tumi urere umeme maka guna an desa ma beziziwe, “Ayeni, amu mara ubara adadu Vat. 18 Vat uwe, wa tubi u boo imum igebe sa idi kartiwe u aye ahira nigora me. Unu utuba magun me, “In zi unu ruu, indi ha inka ira, cekum in ha. 19 Uye magu, “Makwa inaa ya fara inu cibi in nyara in ka bata ini, Cekum in ha. 20 Uye magu, 'ma wuza a nya, barki anime inda kem u ayeba. 21 Sa Urere ma ze ma buki Sakurame vat imum igino me, sakura ma kuna iriba, magun unu rere umeme, hana debe utarsi tina tini pin nan ti hira ti cukuzino, u em inanu uzatu nikara, nan an desa wada ke wa wuzi ire imum ba, arubo nan anu zatu tibuna' 22 Urere magu, Sakura, Imum me sa wa buka amara, anime ahira arani. 23 Sakura magu urere me, hana, ka tarsa tinaa, nan ti hira ti cukuzono ta amani pin me, utisam anu, barki akura am a myinca. 24 In zinu booshi, an desa ma bezizi we unu tuba sa madi donkino nigora num. 25 Abini me, nigora nanu wazin in tanu nan me, ma gamirka magu, 26 Vat desa madi ē ahira am in daki ma game acu me, nan ka ino me, nan une me, nan ahana me, nan anu henu me ahana aroma nan nane, mada ke ma cukuno unutarsa um ba. 27 Vat desa dama zika uzito ume matarsam ba. Mada ke macukuno unutarsa umba. 28 Aveni anyimo ashime sa ma nyara ubara akura, mada cukuno me urso imum igebe sa madi hu, nani mazini ikirfi me sa idi bari me umara ukatuma me? 29 Kat i cukuno sa ma mara unuka udenge me ugame umara, vat adesa wa hira me wa tubi me nibasa. 30 Wa gusi, unu ugemani matubi aso da ma masizikime umasirka me. 31 Nani uya ugomo mani, ingi ma haza nikono nan ure ugomo, maki da cukuno ma bati tizze ma iri me unami madubu akure ukirau (10,000) mada ke maka wuza ukara nan ugomo sa ma zin nanu anikara madubu akure are (20,000). 32 Ingi mada rusa ba, dati a unigino mada pit, na ma tumi aka iko una ticukun tihuma. 33 Ane ani, ba uye anyimo ashi desa dama ceki imum be sa mazini ba, mada ke ma cukuno unu tarsa um. 34 Muhu imum ini ihuma, ingi muhu curnome, in nyanini adi barka munini? 35 Muzome in ire imumuwaza adizi, nani mu cukuno uteki. Senke akwankoni cas. De sa mazi in titui ti kuna na ma kunna.

Bikoro bu kirau in nu Chibi

1 Vat anu u kabsa ikirfi ima nyanga nan anu amadini wa ezi ahira a Yeso wa kunna ume. 2 Vat afatisiyawa nan anu yetteke wa zi unu humuro acece aweme, agi, “unu ugeme mazi unu kabsa anu kabsa ana madini, wa rē imumare nigome.” 3 Yeso ma buki ubata uginome, magu. 4 Ingi uye shime ma zini itam inu akuri ukirau(100), bi inde be hunne me, mada ceki me ina kuri turwai in nanu turuwI(99), igino me ahira ukese, ma tarsi bi inde be sa ba hunne me maka tinka bini? 5 Ingi maka tinka, madi tari agirza ini iriba irum. 6 Ingi maze akura, m titi aroni nan anu uppru umeme, magu, benkini mi iriba irum barki ma tinka ku tam me sa ka hunne mi. 7 In boo shi, ane adi wuzi uriba irum anyimo Aseseri, ahira uni imum iburi sa ma kaba tize ti Yeso, ma teki ana kuri turwai ina nanu turwai (99) adesa wa zome ini riba ukaba u Yeso. 8 Nani uya unemeni, ingi ma zini ikirki azumo akelkel anu ukirau(10) ingi biinde ba hunne me, mada wuna me ura ubitila ma visi akurame, ma dingi unyara me barki ma tika? 9 Ingi ma tinka madi ori oromi ameme nan anu upuru umeme, magu, benkini me iriba irum barki matinka bi kirfi bumme sa ba hunne me. 10 Ane ani boo shi, imummu iriba irum ini ahira ahana kadure ka Asere ingi una madini u inde ma kaba Yeso. 11 Ba Yeso magun we, uye ma rani mazina ahana ware aruma. 12 Kuci me anyimo ahana me magun in kacoo uweme, acoo, nyam ukalum um anyimo imumbe sa uzini, ba acoo me hari we imumbe sa ma zini karee. 13 Tiye ti akici, vana unezeme ma ori vat tirunga tumeme, ma meki unā uhana anire nipit. Abine ani maka huna ikirfi imeni, ma kpiji imumbe sa ma nyara, mahu ikirfi imeme ahira katuma kaburi. 14 Sa ma mara u huna imumbe sa mazini, awuzi

ikomo idandang ani pim me, ma ribe udira. 15 Maha maka nyara katuma ahira uye una nipin me, ma ziki me katuma kunyinza maladu imum are. 16 Maka kuna are imumare imaladume barki da a nyizi me imumare ba. 17 Sa iriba me ya koro ahira me, magu ana katuma ka acoo am, am wani wazin in imumare sa ya bar we, mi be indi wi barki ikono. 18 Indi biri in ha ahira'"acoo am, in ka gunan me, acoo am ma wuza aseseri imum iburi, makuri ma wuzo weni. 19 Da ma bari akuri agun mi vana uwe ba, kurzom gusi anyimo ana katuma ka akura aweme." 20 Ba ma hiri ma dusa ahira acoo me. Datti mazi pit, acoo me ma iri me ugogoni u meka me, dusa unu sum maka meki me ma gbendiriko. 21 Vana ma gun me, ma wuza Asesere imum ima dini ma kuri ma wuza we. Da ma bari utitim vana uweba. 22 Acoo me magun na arere akurame, wuzani debe i ēn unu dibi uriri, isoki me, sokini me bicofo atari timeme nan akwatak ati buna tumeme. 23 Aka nyara ku naa sa inta akura, aweki, ti wuzi nigora. 24 Vana um ma wi ana me ma zinu vengize, ma hune me ana me a kem me, watubi are imumare. 25 Uganiya nginome, vana u unu ma ra uru, sa ma aye mamu in nakura, ma kuma azin unu tira umanganga nan murso. 26 Matiti ure urere akura me, ma iki me nyannini azini wuza me anime. 27 Urere magun me, uhenu uwemani maze akura, acoo aweme ma weki ku naa kugino, barki maze akura merum. 28 Uhenu me ma kuna iriba, ma game uribe akura me, acoo me ma suri ma rigaga me. 29 Ya u unu me magun inka acoo me, ira vat ugbardang uti wee ti geme in zi in nirere dama mamu cara we iribani ba, vat anime da wamu nyan ku naa sa s indi wuzi nire ni hara nan runi am ba. 30 Sa vana uwe ugino me maze desa ma poki we nirubu unu kem uweme ahira anee uziza arubu, wa weki me kunaa ku naa ku ginime. 31 Acoo me ma gun me, vana um, tizi na hu kondi uya uwui, vat imum be sa izi in iwe ini. 32 Ya wuna uri awuzi iriba irm, barki uhenu uweme ma wi, a' ana me ma vengize, ma hunne me a kem me.

Bikoro bu kirau in nu Tasi

1 Yeso ma gu inanu utarsa umeme, "Awuzi ure unu mazi ini kirfi mazi indesa matarsa me ini kirfi me, a ē agun me unutarsa ini kirfi iweme ma huza ini Sarki nice. 2 Unu kirfi me ma titi me magun me, nyanini in kuna ani ce nuwe me? Aye mu ini benani ikirfi me, barki uda kuri u tarsum in ini ba. 3 Unu tarsa ini kirfi me magu iriba imeme, "Indi wu aneni, una kura madi kabi unu tarsa ina kura ame a tari tum? Mebe, in zomu in nikara na avara in kunna mu'i'in iki imum. 4 In rusa imum me sa indi wu ingi a karam u tarsa ina kura me, Anu wa kabum ati kura tuweme. 5 Unu tarsa ina kura me ma titi an desa una kura ma tarsa me ureme, magun unu nutuba ihuno ini una kura matarsa we? 6 Magun me, magarwa ma mani manu akuru ukirau (100), Magun me, 'Kaba utagarda uweme, cukuno debe, u yetteke akuri ucibi! 7 Ma kuri magun in uye, 'Ihuno ini una kura matarsa we?' Magu, ma buhu manu akure u karau me ialkama, magun me kaba utagarda, u yetteke manu akure uwiti tari (80). 8 Una kura ma nonziko unu tarsa ina kura me barki upoko aje ameme. A hana une ugeme wa ribeze anyimo anu nee wa aka ahana masaa. 9 In booshi ingi ya wuza ni runi gusi imumu un barki uzatu kadure, ingi ya mara, wadi kabi shi ati kura tishime ana imumu muriba. 10 Desa ma wuga kadure imum icin, una kadure mani imum idangi, desa mazome inkadure ba a hira imum icin unu zatu kadure kani udang. 11 In daki ya wuza kadure ahira imum unu zatu kadure, aveni madi hem inshi ini mum ika dure? 12 Ingi daya kuri ya wuza uzatu kadure ini kirfi i uyeba, aveni madi nyashi i kirfi sa izi ishi? 13 Ba desa mada ke ma tarsi Asere kare, nani ma game a inde ma hem a inde, nani ma hem ina inde magame a inde ida ke i tarsi Asere i kuri i tarsi imumu une ba. 14 Mafarisawa anu su ikirfi sa wa kunna ani me vat watungono tizuza tume. 15 Ba ma gun we, "Shewani anu nyeze ace anyimo anu, Asere a rusa iriba ishime. 16 Ubata utize nan anu kurzizo utize wa rani Yohana madiku ē. Datti uganiya ugino me azinu

boo tize ta Asere, kodavi mazini uyakara u sosi niceni anyimo me. 17 Vat in anime, iteki unu seke Aseseri nan adezi amari, ini gona horibi inde be tize tum bi visa. 18 Vat desa ma gido unē umeme ma zika uye ma zinu wuza katuma kaburi, desa ma zika unē me sa agido me vat mazinu wuza katuma kaburi. 19 Awuzi uye unu imumu itari, ma sositi runga ti huma ti kirfi madi gala imum ime kondi uya uwui. 20 A inki uye sa mamu uzo ana tukum ameme, unani 30 Liazaru desa vat nipun numeme tinuru tini. 21 Madi isi iriba agi matingi mu gitu mu imumare sa idi rizizi adizi barki ma ti iwuxi cangi iki limbi magembu mameme. 22 Arā anyimo anime unu dira unikara ma wi, ibe ika dura ka Asere wa ē wa ziki me wa hamme a hira Ibrahim, Unu imum itarari ma wi, a vati me. 23 Ma rā nyimo icau unu zito, ma venki nice ma iri Ibrahim pit, nan Liazaru a bigiri bumeme. 24 Ma titi magu, “Acoo Ibrahim, kuna ugogoni um, u tumi Liazaru ma soki kubo kucin kumeme a mei ma tenzikem ani lem, barki nirere nini izinu same anyimo Urā. 25 Ibrahim magu, 'Vana, ringi inti cukum tuwe unē uwe, ukuri ukabi adadu a huma, me Liazaru nirere nini masi. A' aname urunta uni azinu nyiza ume abame, hu ni rere nini uzi na same. 26 Ban anime, uwaa u concon urani, barki an desa wa nyara wa kafa uaye ahira ashi kati wa rusi, kati kodavi makafa uaye uwatu uru. 27 Una imumu itari magu, 'In nyara, acoo Ibrahim, tuma me ma hā akura acoo am'. 28 Barki in zin ina nuhenu aruma ucibi, ma ha maka wuza tize kati wa ē ahira ani rere nigeme. 29 Ibrahim magun, 'Wa zin Musa nan anu u kurzizo tize ta Asere, na wa kunna we. 30 Una imumu itari magu, 'Mmh' acoo Ibrahim, ungi uye ma hana ingi uye ma hana a nyimo adesa wa wono wadi kunna we, wa kabi tizeme. 31 Ibrahim ma gun me, 'Ingi daki wa kunna Musa nan anu ukurzizo tize ta Asere ba, koda uye ma hira anyimo anu won cangi wadida kunna we ba.

Bikoro bu kirau in nu Sunare

1 Yeso magu nanu tarsa umem, ya cukono animetire timumu tiwuzan duru tipiko, senke ushi sa udi eh anice ni uye. 2 Uteki in ka a wuna nipa ni iriri, a soki we a nyimo a niwun, kati ma wu a hana wa rizi. 3 Hira nice ni weme, inka uhenu uwe me ma chama, gbarka me, inka ma gamirka, kati iriba iweme. 4 Inka ma chara we iriba kanu sunare, ma kuro kanu sunare, unu guna, "Maceki" ya cukumo iriri, kara iriba. 5 Anu tarsa wa gu imme, "Kinki duru nikara ni tarsa uwe me," 6 Unaa kura magu, "Inka izinni inlo iriba gu biho bi titi u mastad, idi gu unnutiti, "Ta rufa," a nuka a nyimo ani gwin," udi wu imumsa wa buka. 7 Senke aveni a nyimo a shi me, ma zinnu rere in katuma uuu nani itom, madi buki me, inka ka aye usuro anijaa, aye uri, imun are? 8 Ma nyari me u buka urere me, siram ire imumare tira nitira a tiruma tiwe me, uhem in mari are me. Hu uri inna dumo 9 Ma gunme u guna urere me tononzo barki ma wuzi imumsa a dungurkame, ma wu? 10 Shi me cengi, inka ya wuza vat imum udungurka me, idigu, "Taa bari ba," ti wunn imumsa a buka duru. 11 A biki uganiya a sa maaribe Urshalima, ma ha ubinani usamariya nan uGalilee. 12 Sa maribe a nyimo anigiro, monno ma gurna nan are anu ukirau a kuturu. Wa tonno piit. 13 Wa yeze a mgmirang wa gu, "Kunna ngogoni uru, Yeso." 14 Sa ma iri we ma gu in we, hana ni ika bezi unu inusa tizeta sere. 15 Unu inde a nyimo a we me sa ma huma, ma gamirka innu gmirang ni dandang innu honzo Asere. 16 Maa tunguno a tibuna ti Yeso, inna puru arom, uSamariyawa mani. 17 Yeso ma gu, "In gusa ani kirau wani wa huma? anu uuro wa ra? 18 Daki akan uyesamakuri wa nonzo Asere ba Senki ugenu ugeme? 19 Ma gu imme, Hira u dusa! Kadura kawu me ya wuna wa hum." 20 Sa anu ubazi urusa wa iki, rono u aye Asere Yeso ma kabirka we magu," A kura Asere ada aye barki ugamara a nu ba. 21 Nani wadi gu, ira, iyenne! nani, ira a birko, Akura Asere a raa anyimo a shime. 22 Ma gu inna nu atarsa umeme, tiye ti eze sa idi inki iriba u ira u vanna sere, idi kaa ira me ba. 23 Wadi gu inshi,

ira, a birko, ira, a banna, kati isuri a matara nani itar si we ba; 24 Gu u wuna a hira mel-mel a hira a zesere uhana are me, a nine ani vana Asere madi zo rono uwui umeme. 25 Senke utuba me madi zitti atinaa sasas ani wadi nyari me. 26 U ganiya ugeme, gu a tiye ti Nuhu anime ani atiye ti vana unubu. 27 Waari, iva sizi, wa wuzi anya, a nyizi we anya senke rono sa Nuhu ma ribo a nyimo u zirgi, urigawa ma eh mahuu wevat. 28 A nime ani ya kem ani atiyet Lot, wa zin tire, ukpija nan nu ziga, tibira nan asoh. 29 Senke rono sa Lot ma suri a nyimo u Sodom, a rubi ure ura a zesere wa huu we vat. 30 A ne ani idi zi rono u aye uvana unu. 31 A nyimo rono me, katli iceki unu sa ma raa azesure a kura matuu uzika tirannga a kura ba, kati a ceki unu uge sa mara a masa a makuriba. 32 Ringin une u Lot. 33 Unu uge sa ma zinnu nyara wai imeme madi diri ini senke unu uge sa madira ivai imeme madi kem ini. 34 Ma buka shi, aniye nigeme adikem ana ware warari ukomi, inde aziki unu inde a ceki unu inde. 35 A di kem ane ware iti nanzu, a ziki unu inde a seki unu inde. 36 Anu war a uruu, adi ziki unu inde a ceki unu inde. 37 Wa iki me, abba una kura? ma gu in we, a hira sa ikizi irani magbuluk cangi wadi ornon.

Bikoro bu kirau in nu witu Tare

1 Ma buki we tize ta nyimo, abanga a birangara ko uya uganiya. Katti wa kuri inna dumo. 2 Innu gusa, “Anyumo nire nipin ure unu urusa tize ma zo meni biyau ba Aere ba dāā ma hiri anu in tice ani ce ba. 3 Ure ukoro ma rani a nyimo ani pin ma ziki innu eze ahira a meme, unnu gusa, “Ben kim in kem in suri a tari ti nu ukara um. 4 A tiye joko ma zunusu ma benki meba, kamarka tiye cin magu nice nimeme, inda zom biyau ba Asere ba nannu hira anabu gu imum ba. 5 Barki ukoro ugeme ma hum nipum. 6 Asere magu, “kunna imum ige sa unu rusa itize ma buki. 7 A ana Asere mada ayen kadundere a hira anu zonka sa wa zin na so innu wui nan niye ba? 8 Ma buka shi agi madi e in kadundere debe. anime ani, inka vana Asere ma aye, madi kem u inko iriba a ma nyanga? 9 Monno ma kuri mabuki tize tanyimo a ayesa wa inki iriban agi wa zi lau wa izi aye. 10 Anu are wa ha udenge ASere abiringara, anu bezi urusa nan nu kabsa ukirfi. 11 Unu bezi ursa ma tonno in biringara anice nimeme, akari, anu imum ibur, anu tozoin na ney nani gu unu imum ibur, anutozo in na ney nani gu unu ukabsa ikirfi igeme. 12 In kee in gam ure imum are kare ka tiya tiye sunare, in nyiza udukym anyimo ukirau vatimum sa ma kem. 13 Senke unu kabsa ikirfi me, maa turi put, ma yeze aje a sere senke ma vavi nihenu ni meme, unnu gusa, Asere kunna ugogoni um una maa dini”. 14 Ma gu imme, unun ugeme makuri a kura ameme lau, ma teki uroni me, barki vat unu uge sa ma yeze nice nimeme adi yeze me. 15 Anu me wa kuri wa e inna hana cincin, barki wa dari we, senke anu tarsa wa iri waa gwarika me. 16 Senke Yeso ma titi me, innu guna, cekini mu hana mu cincin wa e a hira am, kati ikarti weba akura Asere awe ani. 17 Kadundere ma bukashi, unu yesa ma nyari me ukaba a kura Asere gu vana cingilin, madaa ribe a nyimo ba. 18 Ure unu ugomo ma iki me, u nyettike, indi wu aneni in kem urai wa Asere? 19 Yeso magu imme, nyani utisam unu uriri? unu uriri mazoni senke Asere cas. 20 Urusa udungurka me, kati utoti unni ney u uye ba, kati u huu uye, kati uwuzi nikari, kati u wu moco, wuza aka coo uwe me imum iriri. 21 Ugomo ma gu, “Vat timumum me ma wuzi dati innu ti nyani tum. 22 Sa Yeso maa kunna magu imme, imum ineisa wa dira. udi zizi vat imum sa uzin u nya anu dira, u kabi ya zesere, u e u tarsim. 23 Senke sa ugomo ma kunna timumun me, ma kunna iriba kang, barki ikirfi imeme. 24 unnu ira umeme maa kunna iriba, magu, a ikunna. Unnu ikirfi maribe akura Asere. 25 me inna banga ba U Pakumi uribe anyimo anije ni alira, unnu guna una kirfi ma ribe Akura Asere. 26 kunna wagu, “Ani aveni madi suburka?” 27 makabirka, imum sa idaa hem anu ba idi hem a hira Asere. 28 magu, “Ba, ta ceki tirunga tiru vat ti tarsa we?” 29 magu in weh, kadundere

maguna si, daki uye sa ma ceki akura
ameme, uney, a henu nan aka coo, nan
na hana, barki akuru Asere, 30 madaa
kaba ige sa iteki uneh nannu uney u eze,
urai wa Asere. 31 ma ori anu tarsa a
hira ameme, magu in we ira, ti haza ur-
shalima, vat unyettike wa na kadura me
abanga vana unubu idi Ngwinca. 32 nya
me atari alumai, Wadi Wuzi me nieru, wa
nya me mu ih wa wu me tobi. 33 wa maari
utira ume, we hu me, rono utaru ma hiri.
34 rusi timumum ba, a hunze Wen, daa
wa rusi ba imum sa abuki ba. 35 Yeso
ma eh mamu nan uyeriko, ure urubo ma
ciki upuru una unnu nyara. 36 ma kunna
nigoh nanu wa aaki, ma iki, 37 izi?" Wa
gu imme, Yeso u Nazeret ma aka. 38 Me
ma Yeze nigwiran, magu, "Yeso, vana u
Dauda, kuma ngogoni um". 39 Sa wa haaki
aje wa gwangirka urobo me, wa gu 'imme
ma ingara tik. Senke ma ru aje innu hunu
kang, Vana U Dauda! Kunna ugogoni um".
40 Yesu ma tonno dang ma dungurka a eh
innu nu me a hira a meme. 41 U nyara
u wu we?" Magu, "Una kura, in nyara in
hiri a hira?" 42 Ma gu imme, kaba uhira,
u inko iriba uwe me wa nya we ni huma.
43 Me maa huma, matarsi me, unnu nonzo
Asere. Anu vat sa wa iri, wa nonzo Asere.

Bikoro ba kurare udira ubi Inde

1 Yeso ma ribe ma hai u hana ujeriko.
2 Ure unu niza nimeme takka, ma zi
ugomo u kabsa. 3 Ma zin nu suu u ira
Yeso, senke ma iri meba, barki ma zi
kauf. 4 Ma sumi aje ma nyene utiti ma
iri Yeso, barki Yeso ma zinnu aka. 5 Sa
Yeso ma eh a hira me, ma yeze aje ma
iri zakka ma gu, "Aye debe, ka nime in
di cukuno a kura awe me. 6 Maa tuu
debe debe, ma ziki me inna puru arum.
7 Sa anu vat wa iri we, wa wu bibukum
innu gusa, "Ma hana akura unu madini".
8 Zakka ma tonno magu, "Una kura ira,
ukasu uturunga tum in di nya dira, inka
ma cuzo i uye, indi kurzo wen kani na
nazi. 9 Yeso ma gu in me, "Ka nime,
ubura unice wa eye akura ageme, barki
me me vana u Ibrahim mani. 10 Barki
vana unubu ma eh unyara 'imum ige sa
ya kurno me, ma buri anu sa wa hurno
we'. 11 Sa wa kuna tize me vat, ma tunga
no uboo tize ta nyimo barki ma eh mamu
nan Urshalima, wa gusi akura Asere adi
kem we debe. 12 Ma gu ba! Ure unu ribe
a mare ma nyanga a piit ma kabi akura
a nice ni meme, makuri. 13 Ma titi ukirau
a nyimo anu rere me, ma nya we ikirfi
ukirau, magu in we, gamara tarin wa be
u aye umeme. 14 Senke anu ni pin me
nyari me, wa timi aye adumo ameme, wa
gu, "Wada hem unu ugeme ma cukuno
ugomo uruba. 15 Ya cukuno ani me sa
ma kuuri ma eh, makabi ni nonzo, ma
dungurka arere me sa ma nyawe ikirfi
me a hira a meme, barki ma rusi nyanini
wakem a nyimo katuma me. 16 Unutuba
aye a hira ame magu unakura! Unu
katuma kawe me ma kinki ikirfi inu kirau
a hira igino me. 17 Una dandang magun
me, "Gajiya, ureme uriri, barki wa wuzi
katuma kang imum 'icin', udi kem nikara
ni canta utibira tinu kirau. 18 Uhana
ukure me, mangu unakura ukure uwe
me ma kem ukinki mani ciibi. 19 Unu
dandang magu, udi canti ti hira tinu ciibi.
20 Uye ma eh magu, "Una kura! Kaba ikirfi
iweme sa ma inki memerum a nyimo
aturunga. 21 Barki ma kumna biyau bi
we me barki hu unu buru mani. Uke
uziki a hira sa daa wa inkon ba, uke
u ari ahira sa da wa birin ba. 22 Unu
udandang magu in me, "Atize tiwe me
indi weki tize we me hu uburu mani.
Urusa me unu buru mani, uni zinsa imum
sa daa ma inki ba, unnu oro igesa da
ma bira ma. 23 Barki nyanini da wa inki
ikirfi um me a hira u inso ikirfi ba, barki
inka uganiya u kurzo ikirfi akem ya yoo.
24 Unu udandang magu in nanu age sa wa
turi upuru umeme. Kaba ni ikirfi inya a
deesa anya manu kiran. 25 Wa gu imme,
"Una kura'. Me mazin inu kirau. 26 Ma
buka shi, vat deesa mazin adi kinki men,
senki deesa mazin adi kabi a hira ameme.
27 Senke anu ishina um, An deesa wada
zo me innu suu a wuzi katuma ace a we
me, ayen we a hira am ihu we aje am.
28 Sa ma buki tizeme, ma meki una uhana
Urshalima. 29 Uganiya wa biki sa ma eh
upuru u Betafaji na u Baitanya, a nipana
sa a tisa ulivet, ma a tumi anu ware ana

tarsa umeme. 30 Magu, “hani a giro ukure me, inka ya ribe idi kem vana ubezenki sa daa amu tara me ucira ba, sopo ni bini i eh mini. 31 Inka uye ma iko shi nyani ya wuna izinni sopo ubini? Guna, “Una kura ma nyara bini”. 32 Anu age sa a tume we wa kem vana ubizenki gu ubuka u Yeso me. 33 Sa wa zinnu sopo u vana ubizenki me, unu ubini magu in we aneni izinnu sopo u bini? 34 Waa gu, “Una kura ma zinmu suu ubini. 35 Wa ha in bini a hira Yeso, wa vete turunga tiwe me azesere a bini watari Yeso azesere me. 36 Sa ma ha, waa nati turunga tiwe uname. 37 Sa ma eh mamu ahira a ni pana ni o live ma tuu, vat anu tarsa umeme wa tunguno u tarsa ume unu. nonzo ume innu yeze agwiran barki vat katuma ka dandang sa wa iri. 38 Wa ga, “Ugomo ugongon mani sa ma di eh a nyimo aniza ni na kura. Apuru arum azesere nan ni nonzo ni dandang. 39 Aye anu rusa utize a nyimo anu agwardang wa gun me “Anu bezi utize, gwarika anu tarsa uwe me. 40 Yeso ma gu, “Ma buka shi in ka anu wa wu tik, apo adi yeze angiran. 41 Sa Yeso ma biki a nipin, maa shii barki nipin me. 42 Magu, “Inka i nisa vat a tiye tigeme, ko shi me, imum sa i eze inna purum! Senke a humze uni aje ashi me. 43 Ba! Tiye tide eh ace ashi me sa anushina ushi me wadi barka ugombi uhara uru, wadi kete shin wa noko shi ko uya uwatu. 44 Wadi vavi shi adizi nan na hana ashi me. Wa daa ciki nire nipo azesere anire ba, barki ya nyari uka ba me uganiya sa Asere ma nyari ubura ushi me. 45 Yeso marube a nyimo udenge Asere ma tun gono u suzo anu age sa wazin bi ziza ziza. 46 Magu in we. A nyettike a kura am adi cukuno a biringara, ya kurzo ani ubanku u cukuzono wa kari. 47 Ba! Yeso ma zinni beziza anu ko uya uwui a nyimo udenge wa Asere me. Una dang anu dungurka ma nan na nu rusa, nan na na aje wa nabu wa nyari wa hume. 48 Senke daa wa kem una uwuza anime ba, senke vat anime sa wazi inna kumna ume memerum.

Bikoro bu Kurare

1 Sa ure uwui wa eh, Yeso mazin nu bezizi anu tize ta Asere adange ubi ringara, anu adangdang nan nanu nyettike nan na nanu. 2 Wa buu tize, wa gumme, “Bukan duru, nikara nu wuze uti mum tigeme ta surowe abani? nani aveni ma nyawe nige nikarame”. 3 Ma kabirkawe magu, “Me ma indi ikishi, bukanime. 4 Abanga ubaptisma u Yuhana, wa suri aseseri ani nan ahira anu ani? 5 Wa rusi inna ce awe, wagusi, “Inka taguna, wa suri asesere ani, madi gu, ani nyanini ya wuna daya hem in me ba? 6 Inka taguna ahira anu, anume vat wadi tizin duru in na poo, barki sa we wamu zika Yuhana una kadura ka Asere mani. 7 Ba wakabirka wagu me we wada rusame a hirame sa ya surini ba. 8 Yeso magunwe, “Mima inda bukamshi a hirame sa ni kara nu wuza uti mum tigeme na suri mini ba”. 9 Ma buki anume tire tize tukama, “Uye ma biri unuu, ma nya ana vara u intame, ma dusa amare manyanga maka dadankino. 10 Uganiya u eze sa indi tumi una katuma kam a hira ana vara me, barti wa nyame imumme sa wa oro uruume, ana uruu waka tirame wa gidime in tari ti hura. 11 Ma kuri ma tumi ure unu benki ume katuma, wa kuri wa tirime, wa wume ma cukuno imum imu i, wa gimdime in tari ti hura. 12 Ma kuri ma tumi unu taru wa kunnome iwono, wa vingi me a matara. 13 Anime unu uruu magu, 'Indi wu aneni? indi tumi vana uyoo um. Ba wuya wa kunna me', 14 Sa ana vara me wa irame, wa barka tize ache awe, wugu, 'Usanme mazikuno uru'. 15 Wa vete mani anatara wa hume. Nyanini unu uruu madi ki gunan we? 16 Madi eh ma cari anu varsa uruu me, madi nya aye uruu me”. Uganiya me sa wa kunna anime, wa gu,”Kati Asere a hem!”. 17 Anime, Yeso ma riki we aje, magu, “Nyanini ya ziginome sa a nyettike: 'Ni poo me sa anu bara uti denge wa nyarime nini nibura nu pingaru udenge'? 18 Debe sa ma rizo ani poo niginome madi pusa magitum magitum. debe sa na rizo ame, nidi nanzi,” 19 Barki anime, anu nyettike me nan nanu a dandang me wa nyari wa tarime tari uganiya me, we wa rusi tize tukama sa ma bu barki wewani. Agi we

wa kunna bi yau ba nume. 20 Innu hira
ume seeke wa tuburko anu ani hunzi sa
wa wuzi kasi wazi lau bati wa kem ure u
sizikime a tize tumeme, bati wa tuburko
me a tari tanu yorso utize a dandang
ugomna. 21 Wa iki me, wagu, “Unu bezizi,
tirusa uka ubuki ubazizi memerum, daki
uya ma bari ma gamirka we ba, senke hu
u bezizi umum ihuma una wa Aser. 22 Ya
wuna memerum ti bisi ugandu ahira a
kaisar, nani babu?” 23 Senke Yeso ma rusi
ugamara uweme, ma gun we, 24 “Bezini
mi ikirfi me, muhenu ma veni mura a
ini?” wagu, “Mu kaisar muni”. 25 Ma gun
we, barki anime “Nyani kaisar umumbe
sa izi ime, a i nyani Ugomo Asere igebe sa
izi ume”. 26 Wada wa kem ure usizikime
inni mum sa ma buki we ba anyumo anu
u ira ukabirka umeme wa wu tik. 27 Sa
are Asadsukiyawa wa eh me, ande sa
wa gusa usuro icau uzoni, 28 Wa ikime
wagu, “Unu bezizi, Musa ma nyettiken
duru agi inka uhenu unu ma wono, ama
zin innu nee, sarki vana, mada ke ma ziki
unee u henume in marizi ma yoo uhenu
me vana. 29 Azin are ahana usunare u
tubame ma wuzi anya, ma wi sarki vana,
30 Nannu nu kure me amme. 31 Anu
taru me ma ziki uneme, anime cangi unu
sunare me madu ma wi sarki a hana.
32 A ciki ati yei me uneme ma wi cangi.
33 Rono usuro icau me madi cukuno une
wa veni? inji ma wuzi anya nan we
usunareme vat”. 34 Yeso ma gun we,
“Ahana une ugeme waka wa wuzi a nya
ak nya aye a wuzi a nya nan we. 35 Senke
ande sa a hiri we kasi anu a lau ati wee
tiginome wadi kabi u hira u mu cau barki
sa wada ke wa wuza a nya ba na ni a
nyawe inna nya. 36 Wada ke wa kinki
uwono ba, barki sa wazi rep nan cukuno
a hana u suso amu cau. 37 Barki mu kizi
mu suru, musa ma bezi cangi, ahira a
babga ani jaa, abinime ma titi Asere a
Ibrahim nan na Asere a Ishaku nan na
Asere a Yakubu. 38 Ana daki me Asere a
mukizi aniba ingi me Asere anu a huma
ani, barki sa vat a ciki amemani”. 39 Aye
anu nyettike me wa kabirka, “Unu bezizi,
wa kabirka memerum” 40 Anime wada
wa kuri wa iki me imum ba. 41 Yeso
ma gun we, “Aneni wa gusa agi kristi
vana u Dauda mani? 42 Senke Dauda me
niche numeme magu anyumo ani tabi ni
zabura, Asere magu a Asere am, 'cukuno
a tari ti nare tum, 43 Mi indi wu we u
patili anu a buri intibuna'. 44 Dawuda
sa mytiti kristi “Asere adi wu areni ma
cukuno vana u Dawuda? 45 A anu in
nu kunna vat magu in almariyai ameme,
46 Hirani anu nyettike merum, we wa ka
wa nyari wa haki aseseri ati tizimti jojoko,
wa hem inni isi a nyumo ati kasuwa, nan
na hira ati cukum ta nu adandang a ma
sinagog, nan ahira agomo ugani usanna.
47 Wa ka wa zazani akoro ati kura tiweme,
barki iwetere wa ka tunguno iringara
jojoko. Anu kasi weme wadi kem uhuna
udandang”.

Bikoro ba kurare in bi Inde

1 Yeso maveni aje ma iri anu imumu
itari adesa wa isi ikirfi iweme ahira u
isome. 2 Ma iri ure unee unu zatu
nee uruma ma wuna munini muni mure
anyimo me. 3 Ba magu, “Kadure in boo
shi, unee unu zatu nee uruma ugemu
ma wuna imum me sa iteki iwe me vat
uwe. 4 Vat anu aginome wa nya anyimo
imun igebesa wa wa zini. Me unee ugeme
sa ma zome unu rumaba, anyimo udira
umeme ma nya vat imum igebesa ma ma
zini u ciki umeme”. 5 Kasi aye sa wa
boo abanga udenge Asere, kasi sa abara
uni inu yaba ina po ahuma mi ikirfa sa
a nyiza, Magu, 6 Ahira imumu iginome
sa Ihira, uwui u eze sa nipo nizomi ni
inde sa nidi cukuno Aseseri uroni sada
tuburko mini adezi ba. 7 Ba wa iki me,
agi, “Unudungara, unu maya uni adi wuzi
imumu iginome? Nyanini tidi iri ubata
uya uni aku tubi. 8 Yeso makabirka,
“Wuzani Seki kati uye ma rangishi. Anu
gbardang wadi ē anyimo niza num wa-
gusi, 'mimani mē, 'anime', uganiya wa
aye mamu kati itarsi we. 9 Ingi ya kunna
abanga ani kono nan tikara, kati i wu
zabut ba, doli ni imumu iginome i wuzi
ani, ibinani ida ayeme debe-debe anime
ba”. 10 Ma gun we, “Anu wadi yeze
anu, Tigomo tidi yeze a tigomo. 11 Adi
wuzi tiwiri ta dizi, ati hira sassas adi kuri
awuzi ikomo nan imum iburi ani weme.
12 Ingi imum igino vat adi wuzi, wadi

mekishi, wa nya shi tetene, wa nya shi ati denge ta Asere nan ti hira ti ukursoso anu, wade ēn shi aje a gomo na magumna barki nizanum. 13 Idi cukuno shi unaa u bezizi. 14 Barki anime barkani iriba ishi me barkani unā sa idi kabirka. 15 Mi, indi nya shi teze nan ugamirka, sa vat anu ishina ishi me wada ke wa tunno wa gun shi izin macicu ba. 16 Nan anu yoza, nan ni henu, nan nikura nan a roni wadi gā shi wa huzi ayeshime. 17 Konda avi madi game shi barki niza num. 18 Ko nice ni nide nishi ni da wonoba. 19 Anyimo iriba ishew idi uri muriba mushi. 20 Ingi ya ira Urishalima ana nikara mini kono wa kete uni, i rusa urizo unini wa aye. 21 An desa wazi mayahudawa wa sumi uhana uzalan, m an desa wa rā ati anipin wa dusa, kati a ceki adesa wa rā amupin mu cincin wa ribe. 22 Ti wui tiginome ti ugarziza tini, barki vat imum be sa aye Heke i myinca. 23 Shi be shi ana ti puro nan adesa wa hamza ahana a ti yē tiginome, 24 Wadi rizi ufenfan uni gbinang adi ha inwe anyimo ni rere vat ama-nyanga anu zatu tarsa Asere wadi mari Urishalima, u hana uganiya uweme u mynica. 25 Idi iri U iso abanga anyimo uwui nan upe nan iwirang. U nē anu zatu tarsa Asere wadi si nirere, wadi wu hu barki ugumuzo u raba udang nan ibarka imei. 26 Anu wadi wi wa zumi barki biyau nan u gamara abanga imum igesa idi kem unē, adi zuruko ubari Aseseri. 27 Idi ku iri vana unu ma eze anyimo amagaji mari unu bari ninonzo gbardang. 28 Vat uganiya sa imum iginome ya tuba utubsa, hira, tunni, I venki aceshi asseseri, barki ubura ushi wa aye mamu. 29 Yeso ma nya ubata, “Irani utiti upom, nan matiti vat. 30 Uganiya sa wa tuba utirso, idi iri ina ce ashi me bi kwugba ba aye mamu, 31 Ane ani, ingi ya ira imumu igino me izini wuza irusi tigomo ta Asere ta biki. 32 Kadure in boo shi, uge uneme uda maraba, adi wuzi vat imumu igeme. 33 Aseseri nan adizi adi aki, Tize tum tida tida akaba. 34 Hirani cece ashi, kati i noki mu riba mushi unu gamara abanga une nan bisiza siza nan ubasa utize uti cukum. Uwui u eze udi mukurkan duru. 35 Kasi imumu imesi, udi ē ahira akonda avi sa ma vengize a muhenu mu unee. 36 Cukononi uni rusa koya uganiya, in biringara barki i kem ni kara nu cika vat imumu iginome sa idi ē, kasi sa idi tunno aje uvana unū. 37 Unu wui mazi unu dungara anyimo udenge Asere, vat niye maka dusa anipo sa agusan ni uzaitun. 38 Vat anu waka dingi uhaza ahira ame nisisizo barki wa kunna me udenge Asere.

Bikoro ba kurare in ni Re

1 Uganiya sa uidi imare uzatu yist wa e mamamu, uge sa atisa uidi uke terewa. 2 Ana Dandang akatuma kasere nan anu nyetike wa bari tize wa inki wadi hu Yeso, abine wa kunna biyyau ba nabu. 3 Unu uburu maribe a Yahuza Iskariyoti, uni inde anyimo anu kirau ina naware me. 4 Yahuza Mahaa ma bara tize nan Ana a dandang a tuma kasere nem na soja sa madu witi we Yeso. 5 Iruba ya suniwe we hem wa nyame ikirfi. 6 Abini me, mā nyari una be sa makem mawiti me ahira a weme man nu uganiya sa ni ori na zo ni. 7 Roni uidi ubiredi uzati yist wā wu, sa gbas ini adi witi uhadaya ubizara bi idi uketerewa. 8 Yeso ma tumi Bitrus nan Yahaya, magun we, “Hana kabarkani haru imare u idu keterewa, barki tirii”. 9 Wa iki me, “Abani unyara tiribe?” 10 Makabirka we, “Kunna ni, uganiya sa yaribe apin me, ure unu macira nitang nigmei madi kem shi, i tarsi me ahira sa maribe. 11 Ibuki una kura me, “Unu urusa in raa anyimo udenge agyen, ahira sa idi re imare idi uketerewa wana hana akatuma kam? 12 Indi bezi shi akura anazaa (gidan sama) age sa aciki una barka, ibarka abirko”. 13 Wanno wa dusa waka kem kondi nyani imumbe sa mabukiwe, wanno wa barka imare uidi uketerewa. 14 Uganiya sa uganiya wa wuu, ma cukuno nan na hana akatuma ka meme. 15 Monno magunwe, “Izin nu kolimo uguna inre Imare u idi katarewa indi ku sii nirere. 16 Abanna me magunan shi, inda kuri in re ini ba senke inki agminca ini anyimo a tigomo ta Sere”. 17 Abini me Yeso maziki kusso me mabezi aburu arom, magu, “Ukabani

i hari”. 18 Abanna me inbo shi, inda kuri
insii gmei mu inabi mage ba, senki inki
tigomo ta sere taze”. 19 Monno maziki
Uborodi ma bezi iriba irom, mapusi ma
nyinzi we, unu guna, “Igeme nipum num
nini sanya barki shi. Wuzani anime barki
iringize in mi. 20 Makuri mazi 'ki' kusso
adumo itanu unuguna, “Kusso ku geme
u inko u tize tini anyimo amaye mam,
mage sa a kpokan barki shi. 21 Abanna
me, zikani seke, de be sa witom mazi nigo
nan mi utebut. 22 Abanna vana madusa
tabbas, kasi imum be sa izi, abanna kash
unu gino me sa memanani madi witom.
23 Wanno watubi ugizo acce awe me,
aveni anyimo arume sa wadi wuzi igino
imume. 24 Wanno wa tubi matara acce
ce awene unu guna aveni madi cukuno
udang. 25 Magun we, “Agomo wabezi
tigomo ahira anu awome, ande sa wazin
in tigomo ahira aweme a gusan we ana
tigomo nan nu gancan. 26 Abanna me kati
icukuno shi anime. Unu guna, ceki de
sa mateki shi unu ira anyimo ashime ma
cukuno mamoni unu u cingilin. Ceki de
be sa mazi me mani a kunna me makuri
cukuno una katuma. 27 Abanna avani
mateki unu ira, unu gesa ma cukuno
utebul, unuge sa mā cukuno utebul, nyani
de sa mazin inkatuma? Azo de sa ma
cukuno tebul? Vat anime nizi gusi una
kaduma a tii ashi me. 28 Abanna she wani
sa izi nigo nan mi anyimo atina sasas.
29 Manya shi tigomo, kasi acco ume sa
manyam timogomo. 30 Barki ire ikuri isi
utebul uti gomo tom. Idi cukuno ama
kpanku I buitize tini kobbo a ti kura tini
kirau in ti tini re tanu Israi'la. 31 Siman,
Siman, hira memeru, kati unu buru igino
makem un ahira awe me barki azikawe
kasi alkama. 32 Abanna me ma wuna
we be ringara kati kadundare ka we me
ka rizi. Udi ku e in na dumo, uwu
anu henu uwewe iruba i huū. 33 Bitrus
ma magun me, “Ugomo-Asere, in ciki
lak indusa nigo nan hu uhana udenge
unu re-re nan nu hana iwono. 34 Yeso
makabirka me, “In boowe Bitrus, udi wu
matara mu rusa um kataru abigoro bida
Sarki urono. 35 Uganiya Yeso magunwe,
“Uganiya sa matumi shi Sarki mabadau,
nyani uburga, nyani agbatak nyani ya
diri ire imum? Wa kabirka me, “Babu”.
36 Ma kuri magun we, “Abanna ana me,
vat de sa zini nu badau a ma ziki, nan
nu burga. Desa mazo me unu vira ujoko
ma zizi u dibi umeme ama kpi u inde.
37 Abanna me ingusa shi, imum be sa a
nyetike ani ce num gbas ini igminca. “A
batta i inde anyimo me i hankirka u inko
utize tini. Abanna imum be sa abuka
ini anice num ya gminca”. 38 Wanno
magu, Ugomo-Asere, Ira! Tivira tire
tiyenne, “Monno magun we, “Ta bari”.
39 Sa wa mara ure imare uwunjoro, Yeso
madusa, gusi uwuza sama wuza, uhana
anipo nuzaiton, hana katuma ka meme
wadusa wa tarsi me. 40 Uganiya sa wa
biki, magun we, “Wunan biringara barki
kati iribe a nyimo umasa”. 41 Ma sesirke
nan we kasi umansa unipo, matunguno
mawu biringira. 42 Magusi, Aco, inki
wa hem, zika kusso ku geme anice num,
sa azi azo animani in nyara ba abanna
me ceki vat imum be sa unyara icukuno
anime. 43 Vana ukadura kasere monno
ma suri azessere ma Ee ahira ameme,
ma nyinzi me tize. 44 Marau anyimo
uzito kang, monno inki iruba inbiringara,
matum masuzi anipum ni meme kasi
agoro a maye. 45 Uganiya sa ma suri
ahira abiringara bi meme monno ma Ee
ahira aha aka dura ka meme, makem
wazin im moro barki aburu abit awe me,
46 Monno ma iki we, Nyanini ya wuna izin
immoro? Hirani iwu biringirang barki
kati iribe anyimo umansa”. 47 Uganiya
sa maraa anyimo atize, abini me, ni ori
na nu ni Ee, nigo nan Yahuza, Uye any-
imo ukiran ina naware me, marani aje
aweme. Monno ma Ee ahira a Yeso barki
ma gbindirko me, 48 Abanna me Yeso
magun me, “Yahuza, unu gbindirko uni
udi witi vana unu? 49 Uganiya sa anuge
sa keti Yeso wa iri imum be ara anyimo
me, wagu, “Ugomo-Asere, tikoriko in ka
sangali me? 50 Uye monno makoriko ure
ure-ure unu udang ukatuma ka sere utoi,
madusa ma yori me utoi utari tina-re.
51 Yeso magu, “Ya bari anime”, Monno
madari utoi me, madusa huma in me.
52 Yeso magun ina na dandang akatuma
ka sere, nan anu utonzino anatukum

udange utize ta sere, nan nan nanu an desa wazin ini shina nan me, “Ya suro kasi idi meki ukari, in ma Sangali nan ti bina? 53 Uganiya sa māzi nigo nan shi anyimo at denge ti tize tasere, daki, yamekin mi ba. Abanna uganiya shi ushi me wazige me, nan nikara ni manu. 54 Madusa meki me, wanno wadasan me, wa Em me anyimo akura ana katuna ka dandang. Abanna me Bitrus mazinu tarsa ume pit. 55 Sa ma hure ura anyimo atii akura sa wa cukuno nigome, Bitrus ma cukuno atii awe me. Ure uca ure-re ma iri me ma ciki amasaa mura, monno. 56 Abini me ure uca ukatuma ma iri me a masaa mu wura, ma inki me aje magu, unu geme mazin na me”, 57 Bitrus monno māwu matara, unu gusa, “uca, in rusa me ba. 58 A kure kuganiya cingilin ure unu ma iri me, monno magu, hume uye mani anyimo aweme, “Abanna Bitrus magu “Unu ugino, azo im mani ba.” 59 Uhana uzumo a inde, uru unu ma inki iruba unu gusa ana, “Kadura unu geme mazi nigo nan me, barki me vana anu Galili mani. 60 Abanna Bitrus magu, “Unume, in tam imum sa uzi nu boo me, Abini me, sama raa anyimo atize bigoro bi dusa birino. 61 Ugamirka wazigino, abinime Ugomo-Asere maguri aje nan Bitrus. Abini me Bitrus ma ringi ni gburang ni Ugomo-Sere, uganiya sa magun me, udi wuzi matara murasa um kataru bigoro bidi ku runo. 62 Sama suro a mataraa, Bitrus ma meki asso kang. 63 Abini anume sa wa kurso Yeso wa wuzi me ni bassa wa kuri wa cabi me. 64 Sa wa hupo me aje, wa iki me, unu guna, “Rusa ire Imumu! Aveni ma vavvi we?” 65 Wa bui me tire tize tizenze tu cara azezsere ayeso. 66 Sa ahira asana, Abinime ananu wa cukuno ahira inde, ana adandang akatu kasere nan anu nyetike. Abini me wa han me ahira ana katuma kami kobbo. 67 Wa gu, “Bukan duru, inki homani Ugomo-Asere”, Abanna me magun we, “Inki mabuka shi, ida hem shi ba. 68 In ma iko shi, ida gamirkan min ba. 69 Abanna uganiya uni cingilin wade, vana unubu madi cukuno atari tinare tinikara na Asere. 70 “Wagun me” A se hu vana Asere mani?” Yeso magun we, “Ani mani ya buka, im mani”. 71 Wagu, “Nyanini ti nyara ti kunna? Abanna ta kunna in ti toi tiru me anyo ameme.

Bikoro ba kurare in ni Tare

1 Vat anuu me sa wa tarsa wa hiri wa tonno, wa ēn Yeso ahira Bilatus. 2 Wa hiri me inna banga ayari, unu gusa “Ta kem unun geme unu hara umu ruba manu, agi kati wa nya ikirfi ima nyanga ba, unu gusa agi memani Asere, Ugomo”. 3 Bilatus ma iki me “Ho mani Ugomo a Yahudawa?” Yeso makabirka me ma gu “Wa buka anime”. 4 Bilatus ma gun anu adandang aka tuma nan anuu gbardang, “Daki ma kem unun ugeme unu pilko ba. 5 Wa gaawe unu gusa “Ma bunkurko anuu unu bezizi umeme vat uyahuda, matuba ugalili nanu aye abame.” 6 Sa Bilatus ma kunna anime, ma iki nan unuu nuu Galili mani. 7 Sa ma rusa unun maran atari ti Hiridua tini, ma tuburko Yeso u hana ahira Hiridus u Jerusalem ati yee me. 8 Sa Hiridus ma ira Yeso, ma wu apuru arum, barki sa ma nyara u ira ume datti. Mamu kunna abanga ame, ma nyara ma iri imum ibiyau me sa ma wuza. 9 Hiridus ma iki Yeso timum gbardang, Yeso ma game kabirka me. 10 Unuu adandang aka tuma nan anuu nyerte wa hirri ummu ruba wa nya me ayari. 11 Hiridus nan ana nikara nini kono (Ma'Soja) wa zogizi me wa wuzi me nibassa. Wa sukki me udibi udandang wa kurzo me ahira Bilatus. 12 Barki Hiridus nan Bilatus wazin ruroni inna cece atiyee me (wazin inni erru atiyee ta dumo) 13 Bilatus ma titi anuu adandang aka tuma nan Agomo dandang nan nigura na nuu. 14 Ma gun we “Ya aye nime unu nuu ugeme kasi unuu sa mazin nuwuza anun wa wuzi imum izenzen, irani ma iko me ashin, daki ma kem me inna bur imumme sa ya booni anicee numeba. 15 Nan Hiridus sa ma kurzo me ahira aru ma ira me inna bur sa abari ahun me ba. 16 “Barki anime indi cobi me in ceki me”. 17 Bilatus maka nya a Yahudawa unun inde anyimo ande sa wa rani akura ani rere uganiya idin keterewa. 18 Wa meki tihunu vat uwe unu gusa “Ceki unuu geme u nyan duru

Barabas”. 19 Barabas unuu me sa aka
korso me udenge uni rere sa ma guri
ahira ahun unuu. 20 Bilatus ma kuri
ma buki we tize uguna ma ceki Yeso.
21 Wa wuu tihunu wa gu “Gankirka me,
Gankirka me”. 22 Ma gun we uku taru,
“Barki nyani, a ya bur ani unuu geme ma
wuza shi? Daki makemme unu pilko sa
wa bari ahume ba. Barki anime imma
Cobo me indi ceki me”. 23 Wa game inti
myiran inna za, unu nyara a nyawe me
wa gankirka me. Tihunu tuweme tihun-
guko iruba i Bilatus. 24 Abinime Bilatus
ma nya we me. 25 Ma ceki Barnabas sa
maa guri ahira ahun unuu. Ma nyawe
Yeso sa wa nyara. 26 Sa wa haka nan me,
wa gurna nan Siman unanuu Sayirin, ma
zeze usuro ani pin, wa canni me ukunti
ugankirka ma tarsi Yeso. 27 Unu hem unu
gura nanuu nan nanee intisso nan tihunu,
unu tarsa ume. 28 Yeso ma gamirka ma
gu “Acaa anu Jerusalem, kati ishinime ba,
sooni acee ashi nan na hana ashi. 29 Irani
barki, tiyee tieze sa wadi gu, 'Ani ruba
irum wani anuu zattu yozo, nan tipuru sa
daki ta yozo nan na hene sa daki a hamza
ba. 30 Abini me wadi tubi ugusan na pana
'Rizo aharu', nan napoo, 'Impon duru',
31 Ingi awuza matiti mazu aname, nyanini
idi kem mage sa mawaa?” 32 Ukassu anuu,
akari waree wazi nigome nan me tantu
kahuname. 33 Sa wa aye ahirame sa atisa
“Ukunkuwa”, Wa gankirka me nan akari
waree unuu inde atari tinanre unuu inde
atari tinangure. 34 Yeso ma gu “Acoo,
vette ucara uwemen, barki sa wa taawe
imume sa wazin unuwuza ba”. Wa acece
tirunga tumeme in bizawazawa. 35 Anuu
wa turi unu hirame, agomo unu wuza
ume nibassa, unu gusa “Ma bursa aye ca
ma buri nice nume, ingi memani Ugomo
Asere nan Asere sa a Zauka”. 36 Anani
kara nini kono (Ma Soja) wa meki uhaza
upuru ume unu wuza ume nibassa, unu
ninza ume mei magbarara. 37 Unu gusa,
“Ingi homan Ugomo wa Yahudawa, bura
nicee nuwe”. 38 U'ira warani ame “Ugomo
wa Yahudawa mazigeneme”. 39 Uye any-
imo akarime mazogeme sa agankirka we
nan me unu gusa “Inzo homani Ugomo
Asere? Bura nicee nuwe nan haru”.
40 Unuu kureme ma tarika me, magu
“Uda kunna we biyau ba Asere ba, tunsa
imun inde ini ya kem shi? 41 Haru tiraa
abame rep, barki ucara urun. Unuu
ugeme daki ma cara imum ninba”. 42 Ma
gu, “Yeso, ringinmi anyimo ati Gomo
tuweme”. 43 Yeso ma gunme “Kadun-
dura ma gunan huu, kani udizi nan mi
akura Asere.” 44 Inna tii uwui (Azumu
kirau in anaree) ahira abee Uhana uniyee.
45 Masaa mu wui ma inpino. Ugebtu
udenge unigurame ujanika atii. 46 Inna
soo, inni nyiran nidandang Yeso ma gu,
“Acoo, ma nya Bibe bum atari tuwe”.
Sa ma buka anime ma wii. 47 Sa una
nikara nini kono (Usoja U Romawa) ma
ira imumme sa ya cukuno anime ma gu
“Kadundura unuu geme ma zome ma dini
ba”. 48 Vat nigura nanbu sa wa aye bati iri
imumme sa awuza, wa kuri unu tira igiri.
49 Vat ande sa wa rusa me, nan anee me
sa wa tarsa me usuro u Galili, wa tonno
pit, unu hira utimumme. 50 Russani, uru
nun maa rani unaniza Isubu, de sa maa
rani anyimo anuu hirra. Unuu uririn
mani ini ruba ubenki. 51 Unuu ugeme
daki ma hem ini mumme sa anuu hirra
wa wuza ba nan bi wuzawuza buweme
ba. Mee unanuu Yahuda mani ani pin
nu Arimatiya mazin nunyara uti Gomo ta
Asere. 52 Unuu me makem Bilatus, ma iki
ikizi Yeso. 53 Ma tuzo ini, ma impi ini unu
malti uririn, ma ka natta a ire ican upuru
uni poo, sa daki amuwuna ire ikizin ba.
54 Uwui ubibarabara bini nan Asabar a
ezi. 55 Anee me sa wa tarsi Yeso usuro
U Galili, wa tarsi waka ira ican me nan
nuvati me. 56 Wa kuri, waka nyara uturari
nan mani munya urunta. Wa venke unu
wui wa sabar kasi udungara U Musa.

Bikoro ba kurare in ni Nazi

1 Ni sisizo roni tuba utiye usunare, wa ē
icaume, in turunga tu nya urunta tigebe
sa wabar ka. 2 Ba wakem agamir ka ni
pome. 3 Waribe anyimo me, daki wakem
ni pum ni gomo Asere Yeso ba. 4 Ya
kem anime, wawu huū abanga agino me,
Sarki urusa ana ware wa tonno aje awe in
turnga ti walwal. 5 Awe me wa tungurko

ace adizii barki biyau, wagun na neme, “Nyaani yawuna izin unu vengize anyimo amu kizi?” 6 Ma zoni, mahira! Ringini mabuki shi daa ti ame U Galili, 7 Agi adi nya vana unu atarita na madini wagan kirka me, u wui utaru, madi hiri”. 8 Ba ane me waringin inna guran me, 9 Wakuri u suro icaume ba wabu anu kirau innu inde me vatti imummu igino nan nu kansu me. 10 An Maryamu Magadaliya, nan Juwa na, nan Maryamu ano Yakubu nan nu kasa aneme sa wazi ni gome wabuki imumbe sa awuza. 11 A naka dura daā ula zikka tize me anyo imumba daki wahem inna nemeba. 12 Vatti anime Bitrus mahiri, masumi uhana icaume, matunguno innu hira anyimo me, Bama u malti cas. Bitrus madusa uhana akura ame, mazin gamara utize. 13 Rome akem aware anyimo we wahaka uhana a ara-garo in zame immawus, sa upiit u ani mel u inde usuro u Urshalima. 14 Wa zin nu gamara ace ce awe me usuwo imum be saya kem. 15 Ba icuku no innuguna, sawa zin nu gamara me nan nu igizome. Ba Yeso in nicee nume ma ē ma mu in tanu nan we. 16 Aje awe medakat inka avee ni Yeso ba. 17 Yeso magun we, “Iboo nyari ugani ya sa ihaka?” Wat onno ahira me inti puru tibit. 18 Uye anyimo awe, unaniza kiliyobas, makabirka me, “Humani unume cas sama raa Urshalima mesa tame imumbe sa yakem abirkome atiye tiginome ba?” 19 Yeso magun we, “Tiya timu mum?” Wa kabirka, “Timu-mum usoro uyeso uba Nazaret, igebe sa una kadura mani unaka tuma kadan dang nan aguran ahira Asere nan na nu. 20 Kasi anaka tuma kadang ka Asere nan ana tigomo wa witi me barki awekime tize uhana iwono agankirka me. 21 Taā inko iruba uguna memani madi buri ma Israila. Ire adumo igino me a name tiye titaru daati sa imum igino me yakem. 22 Akaa nime, are anee sa tizi nanwe wawuza imumu ira, sa cukuno i caume usuro in sisizo. 23 Sa daki wakem nipum numemba, ē in nu guna we cangi wa ira tiroō tibe ikadura ka Asere igebe sa ya gun we mavengije. 24 Are ahana aruma sati zini go me wadusa icau me, wakem me ni kasi ubuka anee me. Dakki wa ira me ba. 25 Yeso magun we, “Shi anu ani ba bana nan na nu uzatu hem in ni mumbe sa ana katuna ka Asere wa buka. 26 Dakki ya cukuna gbas masi i jas ati mumun tiginome, maribe a nyimo atigono tume?” 27 U suro utuba me Musa uhana ana katuma ka Asere, Yeso matuba we vat dodu sa izi ani ce nume u vat unyiti. 28 Sa wa hana mamu nan nagiro me, ahiraa sa wa hakani, Yeso mawu kasi madi akku we. 29 Wume gbas, innu guna, “Cukuno nan haru, u wunjuro wa anye mamu uwui wamara”. Ba Yeso madusa maka cukuno nan we. 30 Yakem agi, sama cukuno nan we barki mari imumare, ba ma ziki ubreedi, ma ringarka uni, mapusi, bama nyawe. 31 Abini me aje aweme apokino, sawa ru same, ba ma hunne me aje awe. 32 Wa gun na ce-ce we, daki muruba muru macunnome ba, sa ma zin tize nan haru una, sa ma poko duru unyitike ugomo Asere. 33 Wahiri uganiya uginome, bawaku ri a Urshalima. Wakem anu kirau innu inde nigome, nande sa wazi ni gome. 34 Ya cukuno, gbas ugomo Asere mahiri, mapoki nice nume ahira Simon. 35 Ba wabuki imumbe saya kem we u na, kasi sa abezi we Yeso sama pusi uborodi. 36 Sa wazin nu bo imum iginome, ba Yeso matonno atti awe, bama gunwe, gaja ushi. 37 Wa wu huū wa myin can biyau, wa'basa wa ira imoli. 38 Yeso magun we, barki nyanini izin ma aye? Barki nyani ya wuna u igi zo u suso iruba shi me? 39 Ira tari tum nan tibuna tum, mimani in sisi im. Darani mi i iri. Iyenne bibe bizome inni pum nan na ubo, kasi gusa ira inzini. 40 Sama buka anime, bama beziwe tari tume me nan tibuna tumeme. 41 Sa myinci na puru arum, inni mu in ibiyau, Yeso magun we, izin ni mumare? 42 Ba wa nyame icere hu. 43 Yeso makabi, mari aje awe. 44 Ba magun we uganiya sama zinan shi mabu ki shi agi vat imumbe sa anyitike anyimo u inko utize timusa nan ana katuma Asere nan nu zabura ya cukuno gbas imyinca. 45 Bama poki muruba muwe, barki warusi unyitike. 46 Magun we, “Anyitike, agi ugomo Asere madi si i jassi, ma anyimo iwono rono taru. 47 Wuzani tize tuka ba ugomo Asere nan nu vete umadini

anyimo ani zanu menan nanu zatu rusa
utize ta Asere, tuba ni a Urshalima. 48 Shi
aje ani ahira timumum. 49 Ukaba Asere,
inzin nu tumuza utira utize ta coo umace
ashi. Anime beni anipin, senke a soki
shi ubari azesere. 50 Anime madusa
nan we waha mamu nan nu Batanya.
Bama yeze tari tumeme maringirka we.
51 Icukuno uganiya sa mazin nu rin girka
uwe, macekiwe madu uhana Asere. 52 Ba
wa nunzome, wakuri a Urshalima in na
puru arum kank. 53 Koyo wui wara
anyimo udenge Asere, wazin nu ringara
Asere.

Uyuhana

1 Dati inu tuba Nigburang na rani, nigbura nazi nigino me nan Asere, nigbura nigino me Asere mani. 2 Me mani datti unu tuba mazi nan Ugomo Asere. 3 Vatt timumum, awuzi ahira ameme, daki a barka ire imum sarki me ba. 4 Me mani ivai irani, ivai igino me ya cukuno masaa ma nabu. 5 Masaa mazin nu gido mareu, mareu me daki ma ranga masaa ba. 9 Kadure ka masaa me ka raani sa ka ehzi unee me sa mazi nu bezi anu masaa me. 10 Maa ra anyimo unee me, unee me wa cukuno atari ti meme vat anime unee me waa rusi in me ba. 11 Maa eh ahira anu meme, anu ameme wa nyare me. 12 Vat ibinani andesa waa kabi me, andesa wahemi in niza ni meme maa nya we nikara wa cukuno ahana Asere. 13 Ande besa ayoo inzo a maye ba nani usuro unipum nani unubu, usuro Asere ani. 14 Nigburang niginome na cukuno nipum. Anyimo aru ta ira ni nonzo nimeme, ninonzo ni vana u inde ugino me ahira acoo umeme, gbem ini mum iriri nan kadure. 15 Yuhana maa bezi uni tisa in nikara magu, “Unu ugeme me mani maa buki tize anice nimeme unu guna, 'Desa ma ehze adumo am ma tekum, barki maa rani aje am.”' 16 Barki umyinca umeme taa kabi imum iriri aseser imum iriri. 17 Barki u inko utize atari ti Musa a nya tini urunta nan kadure. ka ciki ahira a Yeso vana Asere cas. 18 Daki a iri uganiya sa uye ma iri Asere ba. Vana u inde Asere me, me sa ma hibi abigiri ba acoo, me mani maa bezi me. 19 Yahaya ma beziwe imumbe samarusa, ine ini ayahudawa watumi ahira ana katuma kudege. Ugomo Asere nannan lawiya uhana urshalima wa ikime nani memani aveni. 20 Manno mabuki kadura, daki mawuzi matara nan weba ma; azomemani ugomo asere ba. 21 Wanna wa ikime wagun me aneni homami iliya me? makabirkawe, “A'a azomemaniba.” Wanno wagunme hamani unu beze tizeme? Manno magunwe, A; a”. 22 Wanno wakuri wa ikime hu aveni barki tikem ukabirka uweme barki tirusi imumbe satidi kabuka andesa tumanduru? Utisa nicce agi aveni? 23 Makabirka we magun mi nigmirangnige sa nitisa anija'a nigusa nyani ugomo asere muriba mushime gusi imumbe sa Ishaya mazinnu boo me.” 24 We me, Afarisiyawa wani watumi we. 25 Wanno wa ikime barki nyanini uzorsanu azohu ugomo asere mani ba a zohu iliya mani ba hume unu bezizzi kadura kagino me? 26 Yahaya makabirka we, magunwe me in gei mani in zorso anabon, uye maluri anyimo ashime sa iteshi me. 27 Memani ma-eze adumo umunu be sa binyimo bakpatak ameme daki mabari in suso ini ma ba. 28 Awuzi anime ubatanya uni uhuru uraba u urdu uni, ahira sa yahaya ma zorso anabon. 29 Unu sana-ahira yahaya ma iri yeso ma eze ahira ameme, yahaya magu,”yaira mi vana ubitan bu gomo asere, desa madi ziki madini munee. 30 Anime ani mabukishi uye ma eze adumo am, memani unaje am barki dati marani aminiba. 31 Dati maruseme ba me abezeme ayumu isaraila ma-ah ma zorsanu in maye. 32 Yahaya kaberka magu ma-ira bibewu bezennu tuzo. Kase kuhurge ka sure a zesare ku cukuno ane gerza numeme. 33 Dati maruseme ba, memani dese matumum in zorso anu in mayi, memani ma bukum dese ma ira bibew ba asere batu bikure bicukunu aneeh numeme memani. Ma zorsa anabu in bibew ba asere. 34 Makure ire in kure beze, unu uginome vana asere mane. 35 Unu sana ahirs yahaya ma lure nan na nakatuma ana ware. 36 Mazen nuhira yeso mazen tanu manno magu irane vana ubetam baasere!” 37 Ahana akztumame ana ware sa wakunna ma rezo adeze, wanno wadusa wa tarse yeso. 38 Yeso magamirka ma iri wazinnu tarsa ume, manno maunwe, “Nyanini izin nu nyarame? Wanno wagun me, hu unu urusa abanga abanname unu unyenkike uciki abanie. 39 Manno magun wae ayeni, i'iri.” Wanno waha waka ira ahira me sa machikin, wanno wahirii negome uhana azumo anazi unu wunjoro. 40 Unu idai ayumo ana wareme sa wakunna tize ti yahaya wanno wa kuri wa tarzi yeso, andarawas mani mazi uhenu u bitrus.

41 Maubi ma uhenu umeme sa bitrus, takem Asere, “Memani asere ma hummaka maturi me. 42 Manno mahan me ahira Ayeso, Yeso ma iri me, magun me hamani saminu vana u yahaya? adi tesawe kefas.” (ni neni bitrus). 43 Sa ahira asana yeso mahiri udusa a manyanga mu galili, abini me ani makem Filibus magun me ano tarsam. 44 Filibus unanu betsaida mani nepeni numeme nan andarawas, nan bitrus. 45 Filibus ma kemnata-ala, magumme ta kem dey sa musa ma nyatike abanga ameme anyimo aka dura be sa ugomo. Asere ma inki men, ana kadura ka asere wa kuri wa nyentika abanga ameme, memani yeso una anu nazere, vana u yusufu. 46 Nata ala magunme ade kem imum ihuma unazarat me filibus magun me aye u'iri. 47 Yeso ma-iri nata-ala ma eze ahira ameme, magu ina nu ana ira'a ni, unu u isara-ile nun ukadura, de besa mazo me ini mum izenze a puru ameme. 48 Nata-ala magunme urusam abane? Yeso ma kabir kame ma gunme udaniya, sa wara akurame filibus matitiwe mamu rusawe. 49 Nata-al ma kabirka me magu, “Una kura huu vana asere mani hurugomo isara'ila mani!” 50 Yeso makabir ka me, “Ma gumme mi maguna huu mairawe akura uzunu bezi kadura, ude ire imum be sa iteki iginome.” 51 Yeso ma bukime ane ani mabuka, “Shi ide ire a zesere a harzena Malika asere wazen nu yize nan na tazu nan vana unuboo.

Bikoro bu Kure

1 Uwui utaru uwuzi nigura ukana amanyanga mu galili, alno yeso marani ahirame. 2 Abezi yeso nan an a akatum kameme, 3 Sa gmei mu in nabi, masizi kime aino Yeso magu wazin nukasu ugmei mu inabi.” 4 Yeso magun ka inome, “inne tizetiginome tiwe me tiniba uganiya um, wamu unaba udaza. 5 Ine ini, a'ino a yeso magu narereme, “Vat imum be sama buka shi, iwu hirani, iwu ini.” 6 Ahirame masirau manu tasi. Mapo ainki usura utanda wa yahudawabarki ukpijo umadini vat masirau me maciri adong utatasi. 7 Yeso magunwe “myincani adonga ginome, in gmei, wanno wa myinciza ani, gbem-gbem. 8 Manno ma gunwe intani ika nya aco anigurame wanno waka nya me. 9 Sa aco ani gurame, sama kuro gmei me sa ahanna men, mage sa a gamirka macukuno gmei mu inabi. Daki marusi ahira musa akem manin, (We arere me waruse ahirame sa akemni). 10 Magu gmei mariri mani mu inabi mu inabi manno mameki unyinza anabu. Sa anabu wa siza maduku en magebe sa masiziki me maje me unu ure am, huu wa hunze mari-rimen ana mani wadiku ayyen immani.” 11 Ine ini mu ujizai mutuba sa yeso mawuzi, mano mawuzi u kana amanyanga mu galili. Mabezi ubari umeme, ahana aka tuma kameme wano wahem in me 12 Manno madusa ukafarnaham, me nan ka inome, anu kenu umeme nan ana katuma kameme, maka cukuno abirko wa wu kayen ni. 13 Ni gura na yahudawa, na-eh mamu yeso madusa urshalima. 14 Anyimo udenge uninanzo numeme, waziki uni ucokono we ahira atijamani tinah, nan nitam ma tantabara, nan nanu corso ikirfi waciki ahira akatuma ka wome. 15 Manno mapi macobiwen ma gidiwe vat uwe anyimo udenge ubiringara me nan ni tamme a iname anu corso ekirfi ma samirka nan ma tantabara me vat. 16 Magun na nabo hum koni adadu ageme yazika, akura ugomo asere a cukono ahira ati jamani;. 17 Ine ini ahana aka kuma kameme. Waringi a nyentike ihori agi acara akura ugomo asere. 18 Ayahudawa wakabirka me wagu nyanini udi bezinduru sa uzi ana me. 19 Yeso makabirka we magu, tuburkoni udenge ugomo asere mi indi hirza uni anyimo atiye. 20 A yahudawa wagu awu time akure anazi in tinu tasi azinu bara ahira aninonzo no gomo asere, me maguna. Tiye ti taru madi barkaa. 21 Udenge uninonzome sa yeso mabukani uneni nepom nu meme. 22 Barka anime uganiya sa ahirzame, anyimo a mu cau ahana akatuma kameme, wanno waringi agi mabuki anime wanno wa hem in ni mum be sa abuki unu tuba nan tize ti yeso sa ma buki. 23 Abinime uganiya samarzni u urshalima atiye tini gura na yahudawa, anabu gbardang wa hem inza nimeme barki uira imumbe sa mawuzi. 24 Ine ini yeso ma hem we be. 25 Barki

marusa ma ri a muwe me, azome agi uyye mani mabezime barki me, licce ni me me marusa vat imum be sa iraa a mu ruba ma nabu.

Bikoro bu taru

1 Urunu marane neza numeme nikodimo memani unaje wa yahudawa. 2 Unu uginome ma e ahira a yeso in niye magunmme hu una jetirusa hu unu rusamani sa wa e ahire asere, barki unu rusa wuza katuma kawe ma maraneba, de be sa mazi nigo nan na Asere memani madi uiuzi kani.” 3 Yeso makabirka me magu aneni inzinu bezi uwe in kadaki akuri ayo unububa mada irame akura asere be. 4 Nikodimo magun me adi wo aneni ayo unubu sama uiuna ucokoro? ani madi kuri maribe aburu aino meme makuri mayome?” 5 Yeso makabirka me magu, “Inkadaki ayo unubu usuro ugmei nan bibe ba asere ba mada ribeneme akura asere ba. 6 Immum be sa unubu mayo unubu mani, imum be sa bibe ba yo bibe bini. 7 Kati icukuno we imum itize barki sa ma guna ya cukuno gbas akuri ayo we. 8 Ueebu usuma uhama ahira iriba u uni uduki u kunna tanu tu uni utame ahira sa wasuroni uyami ahira me sa uhazani, anima izi ahira ade be sa bibe ba yo me.” 9 Nikodimo ma kabirka me magu, “Aneni idi cukuno?” 10 Yeso ma kabirka me magu hume sa uzi unu bezi ihori anyimo isra'ila daki wa rusa ani me ba? 11 Ine ini inzin nu gusan hu, imumbe sa tirusa ine ini ta buka we tizin nu kuri ubizi imumbe sata ira yagashi uhem inni mumbe sata bezi. 12 Izi nu uboo ushi abanga uneh da hem ni ba, indi wa aneni i hem in na banga atize ta zezzere? 13 Avene mamu nyene azesere in daki memani de be sa matuu usuro azezze abanname me mani vana unu be sa marani azezzere me. 14 Kasi musa sama yeze biwa, biginome ani ja'a, ane ani adi yeze vana unubu. 15 Barki vat desa ma hem in me madi kem uvenke uzatu umara. 16 Barki uhemme sa ugomo asere mawu uneh men madusa ma nya vana uinde ugino me, barki vat debe sama kaba me kati macorno me, idi cukono me madi kem venke uzatu umarsa. 17 Ugomo asere matubarka vana umeme uneh ugeme barki agi ma weki tize tini ba manyari uneh ukem ukaba ahira amame. 18 Vat debe sama hem me, ada weke me tize ba vat debe sa ma nyari me uhem in niza nu vana u inde ugino ugomo asere. 19 U weki utize teki u yenne masa'a mariba uneh anabu wa taki unu nyara u mareu nan kani. 20 Vat de sa ma wuza imum izenzen ma nyar si me masa'a me nyani agu ma hanaa hira anmasa'a me barki kati a iri katuma ka zenze ka meme. 21 Unu uwuza ukadura me mani madike ma-e ahira a masaa me, barki masuso tize timeme, unuguna, ugomo asere mani mawuna ini. 22 Yeso nan nahana akatuma kameme wa dusa amanyanga mu yahudiya abinime madii nan we mazi nu zarso anabu. 23 Yahaya mazin nu zorso anabu uainon mamamun nan nu salima barki gmei marani gbardan ahira me anabu wa ezi azorsowe. 24 Barki anime da amu hanan yahaya udenge uni rereba. 25 Abineme ana katuma ka yahaya wa meki matara nan ure u yahude ahira a tize tumeki unicce. 26 Wakuri wa eh ahira a yahaya, wagunmme desa dati wazi wazi nanme, urusa u urdun me, desa hu necce nu we wabezi urusa ume, manno mazin nu zorso anabu ine ini anabu wazin nu haza ahira ameme. 27 Yahaya ma kabirka magu in daki anya unu imum ahira a sere unu ukem ini mazoni. 28 Shi acce ashime irusa uguna ana azo mimani asere me, mi a tuburkon ini a je ameme. 29 Una anya memani unu unee uso uroni unu nee sa ma turi, magunna tize timeme, ma wuza apuru arom kgan innu kunna uni gmirang ni manyani manya me, barki ani me iriba iram in ya gminca. 30 Me madingi ukingizi mi, indii unu kaza unupum. 31 Unu aye usuro azesere marani azesere nan na nabu desa marani adizii me una dizzii mani tize ta dizii tini mawuza, unu uayye azezere mara azezere a ko de avi. 32 Imum be sama kunna ma kuri ma ira, ine ini mazin nukurzo men, vat anime anu wa game imum be sa mazi nu boo me. 33 Vat desa mahem ini mum be sa maboo makuri, matunno azezzere ani uguna ugomo Asere una kadura mani. 34 Barki desa ugomo asere matu mime, abanga ugomo

asere ani maboo, ugomo asere ma nyinza bibe bizatu ubinani. 35 Acome ma hem invana me makuri mawu vat imum atari ti meme. 36 Desa ma hem invaname mazin nu venke uzatu ubinani. De be sa ma game vana me, mada kem me uvenke ugino me, madi ribe anyimo iriba ugomo Asere.

Bikoro bo nazi

1 Sa ugomo asere Yeso mausi unu guna afarisiyawa wa kunna agi ma kem ahana akatuma makuri ma zorsowe matike yahaya me. 2 (Azome yeso mani ma zorso anuba ahana aka tuma kami kani). 3 Ma dusa maceki manyanga mu yahudiya, makuri a manyanga mu galili. 4 Ya cukuno gbas ni uwatu a manyanga mu samariya. 5 Ma-eh anire nipin ni manyanga mu samariya, sa atisa nini agi saikar, ma-manu nan nu ubinani u manyanga me sa yakubu mei nya van umeme yusufu. 6 Urijiya uyakubuwabini ani urani: Barki auzo atanu, Yeso macukuno ani me ayo urijiya me, ina tii ma uwui uni wazi. 7 Abini me ure uca wanu samariya ma-eh utuka uymei. Yeso magun me, “Nyankum gmei in sii.” 8 Ana katuma kameme waribe anipin ukpa imumare. 9 9 Ucha wanu Samariya magun, “Yeso aneni u Yahude udi ikum gmei ma saa ahira am mi sanzi unanu samariya?” (Barki a yahudawa wazo me anu inde nan anu samariya). 10 10 Yeso makabirka me magu dagusi urusa unyanki wa asere uni, nani desa magunan hu unyanki me gmei me uda ikome ma nyaki we gmei mu zatu marsa. 11 Uneme magunmme hu una aje uzo we ini imum u inta ugei me, urijiya me uyenne uzi coccom abani hu udi kem gmei mu zatu umarsa. 12 Ya cukuno hu uteki acco uru me yakubu unuge sa cekin duru urijiya me, nicce ni meme wana ahana ameme, nan ma damba ma meme, sa wa sii gmei mu rijiya ugenne me. 13 Yeso maka birka me magu, “Vat desa masa gmei maginome madi kuri makunna niwee ne gmei. 14 Desa masaa gmei me sa indi nya me madi kuri makunna niwee nigmei ba gmei me sandi nyame madi cukuna me uvenke uni ahira ameme uzatu umarsa.” 15 Unee me magume, hu una kura gmei me mu venke me, kati niwee nigmei nikuri nimekum, barki inkuri in'eh utukame. 16 Yeso magumme dusa uka aye nan nu ruma uwe me. 17 17 Uneeme makabirka me inzin nu rumaba, “Yeso magummee kadura kani wabuka uzin nu uruma ba. 18 Wa wuza anya kani chibi de-sazi nan me uruma une maniba abanna wakuka kadura.” 19 Uneeme magumme hu una kura marusa hu una kadura kani. 20 Acokoro aru uzi biregara anipo nige me shi be yagu u urshalima uni ahira me sa ateki shi unu uree idingi u wuzizza ubi ringara men.” 21 Yeso magunmme unee hem mi uganiya u eze, sa adi da wuzaa biregara ba, azesere anipo, nani urshalima ba. 22 Shi itunguzuno imum be sa ita shi ini, haru ti tunguzuno imum be sa ti rusa ini, barki ukem ubura uro usoro yahudawa uni zi. 23 Uganiya u eze, wamu aye, sa anu tukunzino ukadura wadi tunguno acco anyimo abibe, nan kadura anu usanda utugungino ugino uni asere ma nyara we. 24 Ugomo asere bibe bini an debe sa wa tunguzino me wa tunguzino me anyino abibe nan kadura. 25 Unee me magunme, “Inrusa masihiya ma eze, desa atisame ugomo Asere uganiyame sama aye, madi bezi imum vat. 26 Yeso magunme mimani unatize tige me sa in zin.” 27 Abinime ahana akatuma kameme waze wakemme mazin tize nan vanu u'eh imum me i nyawe biygan anyimo aweme daki uye magu nyanini vana u'eh me ma nyara nyani nyanini ya wuna mazin in tize nan me. 28 Uneh me mahiri ma ceki nidong ni meme, ma kuri anipin ma buki anu, 29 “Ayyenii liri unu be sa mabom vat imum sa ma wuza ini kati nyani memani asere me?” 30 Wanno wasuri anyimo anipin me wa ka kem me. 31 Arani anyimo anime ahana akatuma kameme wa tir me tari wagunmme hu una aje, “Re'imare.” 32 Abini me magun we inzini imare be sa shi iteshi ini.” 33 33 Ahana akatuma kameme wa igi acce awe me, kat uyye mani ma ayye men inimare me?” 34 Yeso magun, “We imimare im ine ini in wuzi katuma kade sa matuman inkuri in minca katuma ka meme. 35 Izinu gusa

agi usana-ahira wade tipeu tinazi hanii? In zini uboo ushi, irani tirung l iri in tabari uguna adri bisana me. 36 Unu kara ubisana me madi kem imum be sa ma nyara, makuri mazinu orzo ubi sana me ahana uvenke uzatu umarsa, barki una tibira nan unu orso wa wuzi iraba irom nigo me. 37 Abanna me, ni gbuang ne tizeme kadura kani sa na guna uyyen inti bira, a uyyen unu orso. 38 Matumashi uka wa saa ni re-ren shi ya kem ya re uronta me." 39 Asamariyawa gbardang anipin ni gino me wa hem imme barki tize tu unee ugino me sa ma magu, ma boom vat imum be sa ma wuzii ini. 40 Sa asamariyawa wa ha-a ahira ameme wa gunme matuu ahira aweme mawu tiye tire nan we. 41 Ayye gbardang wa keki ana je me wa hem in kadura me barki tize timeme. 42 Wa dusa wagun, "Vanu u-eh me haru ta hem in kadura barki imumbe sawabuka cas ba barki haru ta kunna ina cee aru me." 43 Sa mawuna tiye tire mahiri madusa ama nyanga mu galili. 44 Barki anime Yeso mabuki uguna vana ukadra ka sere ada hira me iri imum ini amanyanganmu meme. 45 Sa ma biki a manyanga mu galili ini anu galiliyawa wa-eh wakabi me barki wa iri vat imum be sa ma wuzi ini a urshalima uganiya u idi, barki we me wa haa udi me. 46 Manno makuri mahaa ukana a manyanga mu galili, ahirame sa maga-mirka gmei macukuno, uwango. Ukarna hum uyye marani desa vana umeme mazi uhumaba. 47 Sawa kunna Yeso masuro amanyanga muyahudiya makuri amanyanga mu galili mano madusa ahira ameme maka tirame tari agi ma-eh ma human vaname barki amarani ayino iwono. 48 Yeso magume inka daki mawuza imombe sa idi nyashi biyyau ida nyashi kadura ba. 49 Una katuma kanyino kalikobo me, magunme unu-udang aye a kpana kum kudaa sarki wono. 50 Yeso magunme; dusa imum iwe vana me maciki uhuma mawono ba, unome madusa ma hem in tizeme sa Yeso mabuka ma dusa atan tume. 51 Maraa anyimo tanu ba ana katuma ka meme wa kabi me, wagun me, vana u weme ma huma. 52 Madusa ma ikiwe uganiya be sa nipum ni vana me ni ba tuba uwuna u me shew wagun me, ninji inna azumo a inde uwui ukoni me wa ceki me." 53 Ine ini acco me marusi uganiyame sa Yeso maukime, vana uwe me mahuma. Meme in nicce ni meme ma kabi kadura me, nan ana akura ameme vat. 54 Iginome ine ini imum ibiyyau ikure sa Yeso mawuzi, sa ma kuri amanyanga mu galili usoro amanyanga mu yahudiya.

Bikoro bu cibi

1 Anyino anime awuzi ure uidi wa yahuduwa, yeso abini me ma dusa me urshalima. 2 A urshalima, mamu nan nana tukum itam mare gmei marani a tisa mani betasda inti yahudawa akiti ahirame in madanga manu cibi. 3 A ma dangame anatikoni wameme utozoni, arubo nan na gurgu nannu kasu ana tikoni wa nyarga abankurko gmei me. 4 5 Urunu marani ma wu tiwe akure taru in tini wititari unu koni. 6 Sa Yeso ma iri me marari, marusi madadan kino innu konime, manno ma ikime unyara uhuma?" 7 Unu konime makabirka me magu hu unaje, inzin desa madi benkum ba uganiya sa bukurko gmei me uganiya sa ahira u hana ahira a gmei me uye madi agizamni uribe me. 8 Yeso ma-gunme hira uziki upenge uwe me udusa. 9 Abinime unu konime mahuma maziki upenge umeme mamiki tanu unu uwui asabar. 10 Barki anime ayahudawa wa-gun in de sa ahumame, kanime asabar ani daki yawuna uree uzeki upenge uwe meba. 11 Manno makabirka we mi desa mahumanmi memani maguna inziki up-enge umme in dusa." 12 12 Wanno wa ikime uya unu mani maguna hu uziki upenge uwe me u dusa?" 13 Me de sa a huma me daki marusi unu uhumam me ba, barki Yeso manu ceki ahira me barki anu wa ori gbem. 14 Yeso makuri ma iri me udenge ubiringara magumme, ira wahuma ceki uwuza umadini, barki kati iri mumbe sa iteki igino me unu zenze ikewwe. 15 Unu me madusa mabuka a Yahudawa agi Yeso mani mahunan me. 16 Barki anime ayahudawa watubu suzurka u Yeso agi mahumzuna anu uwui

asabar. 17 Yeso makabirka magu acco-
am mazin katuma ana me, mi me in zin
nu wuza me. 18 Barki anime Ayahudawa
watubu unyara unaa uge sa wadi hu Yeso
barki uwuza ukatuma ihuwui wa asabar
cas ba agi maguna acco ume mani Asere
agi mainso nicce numeme rep nannu
gomo asere. 19 Yeso makabirka we magu,
“Aneani mabuka shi vana mada wuza
katuma in sissi me ba barki vat imum
be sa acco mazi nu wuza me, ine ini
me vana me kane kani vana mazi nu
wuza ma. 20 Barki acco me mahem
vaname makuri mabezime imumbe sa
ma wuza, madi kuri mabezime bi wuza-
wuza bige sa biteki bigino me, barki i
kunna biyyau. 21 Kasi acco me sama hirza
mukizi makuri ma wuzi we ivai ni ani
mani vana me madi wu de be sa tutto
me iriba iai. 22 Acco mada hungo un titoi
hem anime ba madi ceki imum atari ti
vana tini vat. 23 Barki kodevi manonziko
vaname, kasi acco me sadi nonziko vana
me ba mazo me uni nonziko acco me
ini. 24 Ine ini mabuka shi, vat desa madi
kunna tizetum manya kadura nan desa
matumam, mazin nu venke uzatu binani.
Ada hunguko me tittoi ba barki mamu
hangirka iwono, ma hana nan nu venke.
25 Mabuka shi uhaniya u'eze wamu aye
sa andesa wawijo wadi kunna gmirang
nivana asere anu kunna me a wa kem
uvenke. 26 Kasi acco me sa me mani
nitin nu venke animani ma wuna vaname
macukuno nitin nu venke. 27 Makuri
manya me nikara nu inko utize barki me
vana unuboo mani. 28 Kati ikunna sas
tiye ti eze tige sa andesa warani amucau
wadi kunna tize tumeme. 29 Wakuri
wasuri desa wuza katuma karere wadi
hiri andesa wawuza katuma kazenzen,
wadi hiri u hira u weki utize. 30 Indake
in wuzi ire imum ni iri sisii um, kasi rep
imum be sa in kunna animani in wesi
tize uwesi utize tume tire-retini barki azo
imum iriba in iniinzini euza imum ide
be sa tumam. 31 Inzin nubezi nicce num
ubezi unicce num wacukuno irimum ini
ba. 32 Un tize ani nicce num marani
sas mi in rusa tize me sa mazin anicce
nume tire-retini. 33 Yatumi ahira a yahaya
meme mabuki kadura. 34 Vatin anemi
tize me sa ma tonnon azo ti nuboo tini
tizi ba. Mi mabuka anime bati i kem
ubura uni. 35 Yahaya upitila uni sa uzin
inu raa nan ma saa ya hem unu guna
iwu aburu arom gbardang anyimo aku
ganiya cingilin. 36 Abanna me tize me
sa in boo shi ti keki ti yahaya in nikara
barki katuma sa acco manyam immari,
kane karu ka sa in zin nu wuzame,
kane karu ka di susom ama saa unu
guna acco am mani matumam. 37 Acco
me sa matumam me cangi mabuka tize
anicce num, ite shi ni gmirang ni meme
nyani irusi uzina umeme. 38 Tize timeme
tacukono amuriba mushi me ba, barki ya
nyare shi in kadura ka desa ma tumam.
39 Izi nu gungizino utize ta sere, shi ibassa
anyimo ati ne tini idi kem uvenke uzatu
umarsa, ani me tine tini ta sabi ta susom
am saa. 40 Vat anime ya nyare shi u aye
ahira am ikem uvenke. 41 In da uyaram
tinanu ahira anabu ba. 42 Ayimo ani me
in rusa shi izo shi unu hem Asere a mu
riba mushi me. 43 Mi ma aye in niza nacoo
om iyenne, shi be ya nyare mi a gusi uyye
mani madi eh in niza ni cicce nume, me
mani idi kabin me. 44 Idi wuzi aneni ihem
kadura shi sa i uyinza acce ashi tina nu
ugomo asere mani una tinanu cas ya gaa
shi a nyara ume? 45 Kati ibassa indi han
in tize tishi me ahira acco unu hana in
tize tishi me marani, me mani Musa. Unu
me sa shi ibassan me. 46 A gusi ya hem in
musa ida hem in mi barki abanga am ma
nyentike ani. 47 In daki ya hem ini mum
be sa ma nyetike ini idi wuzi aneni i hem
in tize tume?”

Bokoro bu tasi

1 Anyimo anime yeso makafa u teku
ugalili, a gusan uni uteki utibariya. 2 Ni
gura gbardang ni tarsime barki wa iri
katuma ka biyyau sa mazi unu wuza
ana tikoni. 3 Yeso ma nyane anipo
macukuno abirko nan na hana a katuma
kameme. 4 (U idi wa yahudawa wa
mu aye mamamu.) 5 Sa yeso mavanki
nicce ma iri ni gura ni gbardang ni haza
ahira ameme, magun in filibus, “Abani
tidi kem immu'are be sa anu age me
wadi ree.” 6 Mabuki anime bati madari
me ma iri, barki meme nicce ni meme
marusa imumbe sa madi wuu. 7 Filibus
ma kabirka magu, immare dinari a ino
ana akure ida barime kode vi makem ma
re cingiln ba ma. 8 Abini me andarawas

uhenu u bitrus debe sa mazi vana u katuma me, magun me ana. 9 Ira kure ku kpana kuinta immare ma mara u cibi musha'ir, nan ni cere ini-re idi wuzi ane ni ibari anabu gbardang ana me. 10 Yeso magu bukan anabu wacukono ahira me azin ukpe. A hana ruma wa cukuno ahiranawwe wazi we udabu cibi. 11 Yeso mazeki ugurasa me, sa bezi a puru aram a meme ahira Asere ma hari andebe sa cicaki ani mani makuri mawun in nicere me, ubinani imumbe sa wa bari we. 12 Sa ware watii magun na hana aatuma kameme, orsoni ukasume sawade kati iremum ihun neme. 13 Wanno wa orso ukasu ugurasa ugino unu cibi usha'ir uge sawa din sa koda vi mari matii, ukasume wa minca mugira kirau in mure. 14 Sa anabu wa iri ubari sa ma wuzi, wa gu ani mani, unu ugeme memani una kadura kasere ugino sa ma eze unee. 15 Sa yeso marusa wa nyarsa uzika ume inni kafa nan nu binani urusa abanga aweme wa tirzi me tigomo, madusa makuri anipo me in sissi ume. 16 Unu wonjoro a hana akatuma kameme wattu uhana uteku. 17 Wa ribe uzirgi me wa dusa ukafa uhana ukafarna hum, uganiya me mareu mamu wuna Yeso mada sarku u aye. 18 Ine ini uteku utubi ranza barki upebu wa hiiri ini nikara. 19 Sa wazin in tanu wa biki gusi ma mei ma taru ahana manzi, wa dusa iri Yeso ma haka azezzere agmei me, ma aye mamamu nan nu zirgi me wanno wadiri urusa ahira me sa warani. 20 Yeso manno magun we kati i kunna biyyau. 21 Abini me ani wa hem me maribe uzirgi me, uzirgi me uba dusa ubiki ukiri me sa wa hazan. 22 Sa ahira asana ukasu uni ori me sa wadii uhuru uteku me warusi uguna ure uzirgi usoni ahira me, kure ku ciniln kuni karani, iri daki Yeso maribe une nan na hana akatuma kameme, ahana a katuma kameme kani wa dusa cas. 23 Mure muzirgi mu nan na ahira sa a na ori ware immaren sa ugomo asere ma wu iriba irom men. 24 Sa niori na ira yeso mazoni, ahana akatuma wa zoni ahirame, wa dusa waribise a mu cinici mugino cangi, uhana ukafarna hum unyara u yeso. 25 Sa wa kem me uhuru utekum me, wagume hu unudang, “Wa aye abanname unu mayya uni?” 26 Yeso makabirka we magu, rep animami, in booshi izi na nyara um azo barki imum ibiyyau, barki immare ini sa yare ya tonii. 27 Kati iziti unu nyara immare ige be sa idi corno me, inki immare ido-dongino uhana uvenke uka biki uvenke uzatu umara, uge sa vana unubo mani madi nya shiBarki me mani unu be sa acco, mamani Asere, ma nya me likara ni wuna ugino.” 28 Wanno imum be sa asere ma nyara? 29 Yeso makabirka we magu, katuma ka gino kane kani Asere nyara, ine ini ihem in de sa ma matuma me.” 30 Wanno wagumme nyanini udi wu i biyyau sa tidi iri ti hem in huu? uyanini udi wu? 31 acokoro aka cokoro aru ware inama anijaa, sa anyetike unuguna, ma nyawe immare usuro azesere warii.” 32 Ine ini yeso magun we, inzinnu buka ushi, izome musa mani manya shi immare me sa asuso ini azesere me ba, acco am mani manyin shi immare me. 33 Ya ira immare igomo Asere ine ini i suso azesere, unu nya unee uvenke. 34 Wanno wagumme ugomo Asere uyan duru immare igino-koya uwui. 35 Yeso magum we, mimani immare nyinza uvenke me, desa ma aye ahire am, madi kunna ikomo ba desa manya kadura madi kunna niwe ni gmei ba. 36 Ma mabuka shi ya ira vat ani ma daki yanya kadura me ba. 37 Vat desa acco me manyan, madi eh ahira am, desa ma aye ahira am mi inda gido me ba. 38 Barki matino azezsere azo gunna intarsi iriba ini cce num neneba, sai intarsi ireba idesa matumam. 39 Iriba idesa matumam, ine ini in hem nan kodevi anyimo aninonzo nan desa manyam, indi hirza we rono aye umeme. 40 Iriba yaco am, vat desa mahira vaname, manya kadura nanmi, madi kem uvenke udadankino, mi indi hirzame rono aye ugomo asere. 41 A Yahudawa wa meki ugbejere agi Yeso maguna memani immare iginome saya suro azezsere. 42 Wanno wagu, “Ingusa Yeso mani, vana u Yusufu, desa ainome nan ka come. Ingusa tirusa we? Nyanini yawuna me maguna, masuro azizsere ani?” 43 Yeso makabirka magun we, “Kati

ihummoro acce ashimi ba. 44 Unu rusa uhana ahira am mara niba, aco memani cas desa matumum, memani ma hungu kom madi hirza anaboo rono umara unee. 45 Anyentike anyimo atize ta sere, nanu bezi tize ta asere vat uwe asere ani adi beziwe, vat desa makaba mamanza ahira acome madi eh ahira am. 46 Unu ira acco me mazoni abanna me desa marani ahira Asere memani maira a come. 47 Mabuka shi makuri mabuka shi, desa ma nyara kadura mazinnu venke udandang. 48 Mimani immare uninza uvenke. 49 Vat aka co ashi me wari umanna anijaa wanno wa wee. 50 Immare inno izinno tuzo azezsere kode vi marii kati kadevi ma wee. 51 Mimane uzatu umara sa in zin nu tuzo azezsere desa mare immare me madi wii ba immare me sa manya inama inipum nom nini barki unee ukem uvenke. 52 A Yahudawa wa hiran initize acece aure me agi aneni unu ugene me madi nyam duru inama inipum nameme har tirii?” 53 Ine Yeso magun we ine ni mabuka shi, inki daki yare inama inepum ni vana unububa, ikuri isii maye mameme, izo shi unu venke ahira a shi me. 54 Vat andesa wariza inama inipum num, wasii maye mam, maraa anyimo uvenke uzatu umarsa, mi indi hirzame rono umara unee. 55 Barki inama inipum immare ige be sa ahira ini, maye mam immare be sa ahirani ini. 56 Vat andesa wariza inama inipum num, amasii maye mam maciki anyimo am, mima ayimo ameme. 57 Gusi acco me sa ma ciki anyimo uvenke sa matumum, in raa anyimo ati cukum ta cco me tini, ani mani ahira unu ge be sa imani immare imeme madi venke barki mi. 58 Ige me ine ini immare sa ya tuu usuro azezsere, azo ige sa acokoro anka cokoro ushi me sa warii, vat ani me wanno wa wii. Vat desa mare immare ige me madi madi venke ukabiki. 59 Mabuki anime anyimo udenge wasere, ahira me sa ma zinu bezi uwe tize ukafarnahu. 60 Innu kunnu anime anugbardang anyimo ahana akatuma kameme. Wanno wagu tize tiginome tikuna, aveni madi kunna tini?” 61 Yeso sammu rusa irba imeme ahana akatuma kameme wazennu humoro, mano magunwe eginome ini yacukono imum upilko? 62 Idi zi ani inkiya ira vana unubu mazinnu nyeze ahirame sama rani dati? 63 Abanna bibe sere bini bi eze nu venke nipum ni zin katuma ka hura, asap me sa mabuka shi abibe bi rere bini wannu, wannu venke. 64 Ayye ashi me sa warani wa nyarima kadura me, barki datti Yeso marusa ande sa nyara me unya acce in kadurame, nan de be sa madi vete wen. 65 Manno makuri magu ine ini mabukashi, unu aye ahira am ma, omi, inki acco am maceki me abine ani madi eh. 66 Barki tize gino me ahana akatuma ka meme gbardang wakuri madumo, daki wakuri wa haki nan me. 67 Yeso magun nanu kirau in wa-re me, shi me cangi inyara udusa? 68 Bitrus makabirka magu, ugomo Asere ahira aveni tidihan? Hamani uzin tize tu venke uzatu marsa. 69 Harume tanya kadura takuri taira hamani unu lau ugi wa Asere.” 70 Yeso makabirka magunwe ingusa mimane mazauka shi kirau nanawarem? Unu inde ushi uburu mani. 71 Ma insi ani cce ni yahuza isicaroti usan usamanu barki memani nyam me, sa izi uye anyimo ashi me ukirau ina na ware.

Bikoro bu sunsre

1 Anyimo anime Yeso mameki ukesse amanyanga mugalili mahem mateki manyanga muhudaidaba, barki ayahudawa wa nyari huna ume. 2 Uidi wa yahuduwa wamu aye mamamu. 3 Ine ini anu henu umeme wagunme, hira abanname udusa a manyanga mahudiya, ahana akatuma ka we me wa iri imum be sa uzinu wuza ma. 4 Una katuma nihunzi maraniba, inka manyara macukono ma bari hu sa u wuza ti mum-mum tige me, kini ubezi unee nice niweme. 5 Barki we anu henume daki wa hem in kadura ka meme. 6 Ine ini Yeso magun we, uganiya um udazo asime vat uganiya ushe uni uzi. 7 Unee ukaki uda nyare shi, abanname mi, mani wa nyare mi barki ma buka uguna katuma ka uni kaburu kani. 8 Shi dusani ahira uidi me, mi inda hanam a'aname, barki uganiya um udaa sarki u aye. 9 Sa mabuka we anime mausa matonno amanyanga mu galili. 10 Sa anu henu umeme sawa dusa udime, me mahiri madusa anyimo

awi hunzi, daki masuso nice ni meme a masaa. 11 Ayahudawa wameki unyara ume ahira uidi me wameki gusa, agi maraa abani? 12 Nigura nimeki bibukom anicce numeme, aye wa gusi, unubo mani sa adi iri aye wagusi mazin nu ranga anabu. 13 Daki uye matonno ma buki tize timeme a ma saa, barki wa kunna biyyau ba Yahudawa. 14 Sa u idi wabiki atii Yeso maribe u denge utize ta sere mabui tize. 15 A yahudawa pum a wu we cam-ca, wa gu ama, aneni unu uge me maruse u bassi ihuri lau aname, iyenne daki mabezi uguna marusa ire imum. 16 16 Yeso makabarki magu, urusa ugime sanzini umumi ba. Udesa matumum uni. 17 Vat de sa manyara ma wuzi katuma ka Asere, madirusi ubezi wa asere uni, nya in, inzi nu uboo me anicce nu mini. 18 18 Desa maboo tize barki necce nume, manyara unonzo unicce ni meme nini unu nyara unonzo udesa matumame, memani una kadura, macico mazoni anyo ameme. 19 Azo musa mani manya shi ainko utize me? Vat ani me daki ya inko ni tize me anyimo ashi me. Nyanini ya wuna ingara uhuna um?" 20 Anu me sa orno wakirka wagu, "Uzinu pebui aveni manyara ahuna uwe?" 21 Yeso makabirka magu, katuma ka inde kani ma wuza, vat ushi izinu hira imu isso ini. 22 Musa maceki shi nigbari, uguna memani matubi acokoro wa cokro wani, ayenne, i wuza nu nigbari rono uwui wa sabar. 23 Unubo nigbari unu wui asabar barki kati agu afatilka tize ti muusa, ine ini ya kunna iriba barki a human nu unu rono uwui asabar? 24 Kati i waki tise anyimo uzatu urusa, abanna me wenki imum be sa idi ronta." 25 Ara anu urshalima wanno wagu, azome unu ugino mani sa wa nyara uhuna umeme ba? 26 Mayenne mazin tize a masaa, daki wagunamme imumba, nani anaje arumae warusa memani vana aserer me? 27 Agino haru tirusa ahira me samarani, uganiya sa vana asere ma eh unu urusa ahira me sa marani mazoni." 28 Yeso mazennu bezi anaboo. Tize ta asere anyimo udenge Asere, manno mayeze nigmirang magu, irusam irusa ahirame sa in rani. A zo agi ma ayye barki nicce num, de sa matuman una kadura kani, meme teshi me. 29 Mi in rusa me, barki ahira ame ani masuron, memani matumam. 30 Bark anime wanyari guna wudi mekime, a diri de sa madi darimme barki uganiya umeme wada sa arku aye. 31 Vatin aneme anabo gbardang ahira anigura me wa hem in kadura ka meme, wazi nu gusa ana, uganiya sa ugoma asere ma aye, madi muzi ti mummu tige sa ti teki ti unu geme? 32 Afarisiyawa sa wa kunna magusa- magusa anime, abini me ana adandang atize wa farisiyawa watumi ana katuma kudenge Asere agi wa mekime. 33 Yeso magu, "Ana uganiya um wa dee cingilin nan shi, abini me ani indi kuri ahira ade sa ma tumam. 34 Idi nyarin ni, ida irani ba, ahira me sa indi rani ida kem i haa ahira me ba." 35 Abini me ayaduawa wanno wagu acce-acce awene, "Abani ma hazanna sa tida ke ti haa ahira mee? Ma haza ahira a Yahudawa be sa warani anyimo alem, ma bezi alem mee. 36 Ma bassa aneni unu guna agi, idi nyari ni mi ida kem mi ba? Nan nu guna agi ahira me sa in rani ida kem i haa ani ba?" 37 Rono masirka uidi, uwui udandand yeso mahiri matono, mayeze nigmirang magu, desa makunna asaa agmei a ma eh ahira am masi gmei. 38 Vat sa ma hem mi, gusi ubuku utize ta Asere, usuro iriba imamani maraba ma gmei madi zi. 39 39 Agino me ani mabuki abanga abibeu, ahiran ande be sa hem me wadi kabi, barki daki a munya bibeu me, barki sa a daa saarku unoziko u Yeso. 40 Sa kunna tize tiginame, aye anyimo ani gura wagu, animani unu uge me memani una tize ta sere ugino me. 41 Aye wagu, unu geme Asere mani, aye wagu nyanaa? Asere madi sura a manyanga mu galilinmani?" 42 Tize ta sere daki ta buka uguna Asere madi suri ani kura ni Dauda nini ba, nyani ubaitalami uni tirani, nigiro sa Dauda ma a'kin?" 43 U harzina waribe a acce-acce aweme ameme. 44 Ayye wanyari umeki ume, wanno wa diri acce uguna wa meki me nyani unu inde ma daki madari me ba. 45 Abini me ana katuma kudenge Asere wakuri ahira ananu a ma firistoci nanna Farisiyawa wanno

ayen me ahira aru me? 46 Ane ani ana
katuma kudenge wagu, azo animani izi,
daki uye ma ma cukuno mabui tize gusi
tigino me! 47 Afarisiyawa waka birka
we wage, kati, shi me cangi a soki shi
a ma reu? 48 Antani uye marani anyimo
ana jaa nyani Afarisiyawa ma hem in m?
49 Nagura nigenome sani da ta me tize
ta sere me, Asere a vavi we tari adii-si.
50 Nikodimo sa mahaa ahira ameme dati,
me arani nanwe, mayunwe. 51 Ani, tize
tiru ta guna weki unu tize azo akunna
anyo amemeba, arusi imumbe sa ma rani
anyimo me?" 52 Wa kabirka me wagu,
hume unanu galili mani? Gunkonon
memeru uiri, unu ube zi utize ta sere
mago ni sa madi suri amanyanga mu
Galili." 53 Abini me kondevi ma dusa
akura.

Bikoro bu wotatari

1 Yeso maha ani po nu zaitun, 2 Ni sisizo
maze udenge wasere, anu vat wa eh ahira
ame; ma cukuno madun garwe. 3 Ba
anu nitike nan nanubezizi uru sa wa en
ure vanau e sa amekki me in ni hara ni
ma dini. Wawume atii. 4 Ba wagun me,
"Unu dungara, unee uginome a mekkime
mara anyimo uwuza uni hara ni madi.
5 Anyimo uweki utize ti Musa maguna
n duru ti tizi usasana wanu aginome,
hu nyani waguna me?" 6 Wabuki anime
barki wa masame. Wa kem imumbe sa
wadi buki ani ce nu me, Ba Yeso ma
tunguno ma nitiki a dizii inni bo nume.
7 Sawa reje innu igizo ume, maluri ma
tonno magunwe, "Deebe sa ma zoome
in madini ba anyimo ashime, matubi u
vingizi ume inpo". 8 Makuri mutunguno,
ma nitiki innibo nume adizii. 9 Sawa
kunna anime, wasusi a inde-inde, umeki
uzika unaanu uwe. Umasir ka a ceki
Yeso me i sisi ime nan nu ne me sa
mara atii awe. 10 Yeso mahiri matonno
ma gunme, "Unee, ani anu boo uwe wa
raa? Daa unu reki uwe marani ba?
11 Magu, "Unu mazoni, Ugomo Asere"
Yeso magu, "micangi daki mare kuwe
ba. Dusaule kati ukuri u wuzi ni hara
nimadini. 12 Yeso ma kinki ubuku tize
nan nanume magu, mimani masz munee,
me desa ma tarsam, mada wuza me tanu
anyi mo amareuba. Anime madi kem
masa mi vai. 13 Anu bezizi urusa wagun
me, "U nyinza urusa uni ce nuwe, urusa
uwe daki u ka daure kaniba". 14 Yeso
ma kabirka magunwe, "Inki manya urasa
ani ce num kadure kani, inrusa ahira
sama suroni nan na hirame sandi dusani
shi tashi ahira sa masuro ni ba, ida kuri
irusi shi ahira sandi dusa niba. 15 I wesi
tize tu hemu ni ce, mi daa mawe ki uye
tize ba. 16 Ko gusi ma agu ma weki uye
tize, u weki utize tum kadure kani barki
dakki min sisi in iniba, inzi nanka coo
desa ma tumam. 17 Um, anyimo u inko
u tize tishi a ni tike u guna unyinza urusa
ana ware kadure kani. 18 Mimani in zini
nyinza urusa unice num, me a coo desa
matumam mazin nu nyinza urasa um.
19 Wagun me, "Acoome maraa?" Yeso ma
ka birka we magu, "itashimiba nani a coo
um, inda gi irusam ida rusa a coo u me.
20 Mabuki ni guran nigino mamu nan na
hira ati inso uganiya amen nu dungara
anyimo udenge Asere, ani me daki uye
ma meki barki sa u ganiya u me dakki
wa wuna ba udaza. 21 Makinki uguna
uwe, "indi dusa, idi nyarini mi ida kem
me miba, idi wiji a nyimo u cara abanga
ashimeni. Ahira san in haza idake irusa
u hana me ba. 22 Mayahudawa magu,
"Madi hu ni ce nume ni ni, sama guna
ahira sa in haza idakee ida hana shiba?"
23 Yesu magun we, shi a dizi ani irani,
mi Asesere ani. Shi ira unee ugeuni, mi
kuma daki un nee ugen ne uniba. 24 Inee
ini ya wuna magunan shi idi wiji anyimo
ucara abanga ashime in. Indaki ya hem
in mi ba idi wiji anyimo amadi mashi.
25 Ba wagun me,"Humani aveni?" Yeso
magun we, "imumbe sa mabuka shi da
ti utuba. 26 In zin ni mum gwardang
san di buki shi, inkuri in gbarika shi
aini. Vat a ani me de sa ma, tumam, una
kadure mani, ati mumume sa makuna
ahirame, ti mu mum tigino tini in bo
unee." 27 Daki wa rusa imumbe sa mazin
nu bo me ani ce na coo me. 28 Yeso
magu, "Inki yahiriza vana unu Azesere
ani me idi rusi mimani, daki ma wuza ani
me barki ni ce mumba, kasi gusi a coo
ma dungaram, ane ani in bo ti mumum
tiginoo. 29 Mede sa ma tuma, ma zi
nigome nan mi daki ma cekum isisi imba,

barki in wuza timumu sa ti mumum tiginoo. 30 Sa Yeso mazin nu bo uti mumu, gbardang wa hem in me. 31 Yeso ma buki Ayahudawa sa wa hem in me, “inki yatonno anyimo atize tum shi anu tarsa um wani aka dure. 32 Idi rusi kadure, kadure kadi burishi. 33 Wakabirka, “We bisana bi Ibrahim bini daki tamu wuza nirere ahira a uyeba, aneni udigu, a dibuiri shi?” 34 Yeso magun we, “kadure, kadundure, in gussan shi, vat de sa ma wuza bi wuza wuza bima dini urere u madini mani. 35 Urere be, mada cikke akura madini ba, dama ciki madisani. 36 Barki anime, inki vana mabura shi, idi cukuno anu bura kam. 37 In rusa shi bisana bi Ibrahim bini, inyara ihuni mi barki ni guran num ni zomen na hira ati cukum anyimo ashi. 38 Mabuka ti mu mum sa ma ira ahira a coo um, shi iwuza imumbe sa ya kunna ahira a coo ushi.” 39 Wa kabirka wagun me, “Ibrahim mani a coo uru” Yeso magun we, “Gussishi a hanna Ibrahim wani ida wuza i mumbe sa Ibrahim ma wuza. 40 Ine ini aname inyara ihunimi, unume sama buka shi kadura sa makunna a hira Aserte. Ibrahim daka ma wuzi anime ba. 41 I wuzi imumu ya coo ushi. Wagun me, “Haru daki ayon duru upebu uniba, tizinka coo u inde: Asere.” 42 Yeso magun we, “Gusi Asere a coo u shi mani, ida hemin mi, barki ma aye usuro a hira Asere mibe abame, daki barki ni ce num nini ma aye ba, Me nani matuman. 43 Nyani ya wuna daki ya rusa tize tumba? barki sadaki sa idake ikuntize tum tiniba. 44 Shi wa coo, ushi uburu mani inyara i wuzi imumu ya coo ushi. Me unu huzaa nu mani daati utuba mada tunzino me a kadure barki kadure ka zoni a anyimo ame. Uganiya sa mabo ma cuco, mabo u zina ume uni barki me una macuco mani nan ka coo a mooco. 45 In boshi kadure daki ya nyaa ce in mi ba. 46 Avee ni anyimo ashime mamekum in hara nimadi? Inki mabuka kadu re kani nyani yawuna daki ya hen in miba? 47 Me de sama zi wasere make ma kunna tize ta, asere, shi da kunna shi tize tasere barki sa shi da Asere.” 48 Mayaduwa wakabirka me, “tidabome kadure ba barki sa taguna hu ubasamariya mani u zin na gbergene?” 49 Yeso makabirka, “Minzoom na gbergene, inyinza a coo um ti nanu. Slibe ida nyin zami tinanu tum ba.” 50 Idaa nyaram u ye zize u nice numba, anunyara u anime warani wagwara. 51 Kadure, Kadure imboshi. Vat due sa matarsa tize tum, madida irame iwono ba.” 52 Ba mayahudawa wagunme, anume tarusa in zin na gbergene. Ibrahim nan ana katuma kasere wa wijo. hube waguna, debesa matarsa tize tuwe madi da donkin kino me iwowoba'. 53 Uda tekuwe a coo uru Ibrahim sama ma wi, nani uteki me? ana dang aka tuma kasere wawijo, hu ucira nice nuwe aveni?” 54 Yeso makubirka, “Inki ma heza nice num uyeze usisi unee ani, acooum mani Asere ashime. 55 Shibe itashime ba, min inrusanme. inki maguna intamin me, macukuno kasi we ini, una ma cuco. 56 Min rusanme intarsa tize tume. Aco ushi ibrahim ma zin na puru a rum in nu ira u wui um, ma ira uni ma wuna apum arum”. 57 Ma yahudawa wagun me, “Daki wabiki tiwe akuru ciibi sa udigu wamu ira Ibrahim?” 58 Yeso ma gun we, “kadundure kani in boshi, ayoo Ibrahim adumo am ani. 59 Wa ziki apo wadi tizimeni, Yeso ma hunze nice mimeni, ma suri u denge Asere me.

Bikoro bu kirau uzatu inde

1 Sa Yeso ma haka u aka ma iri ure urubu datti sa ayo me. 2 Anu tarsa umeme wa iki me”vana udungara utize ta Asere, aveni ma cari abangan, me mani nani aka co me, sa ayo me urubo? 3 Yeso makabirka, Inzo memani ba nan aka co me wa cari abangan ba, ani me bati abezi katuma ka Asere anyumo ame. 4 Ya cukuno gbass tiwuzi katuma ka de sa matuman unu wui. Niye ni ize ba de sa madake ma wuzi katuma. 5 Uganiya sa marani une mi mani ma saa mune. 6 Sa Yeso ma boo timum tigeme, ma cofi tobi adizi, ma cumzo manyanga me in tobi tumeme, ma humka aje unu me inti nyanga me. 7 Ma gun me, dusa, uka kpico ani w(n nu siliom (Agi kadura). unu me ma dusa maka kpico aje me apokino. 8 Anu turra umeme nan nabu sa wa russi me ini kuri wa gu, “Inzo unu ugeme mani

unu wuza unukuri nigemeba?” 9 Aye wa gun “memani”. Aye wa gu “im-im, anime ma insa muhenu mumeme”. Anime ma gu “mimani unu igino me”. 10 Wa gun me “Awuza aneni a poko we aje?” 11 Ma kabirka “Unu me sa agusan me Yeso mani ma rumo tinyanga ma humka aje ma gunan mi. hana uraba u siluwam uka kpico. mi be maka kpico. aje anno apokino”. 12 Wa gun me “ma raa? ma kabirka in tam ba?” 13 Wa eh unu nume sa maazi urubo me ahira anu bize urusa. 14 Unu wui wa sabar uni Yeso ma pitti tinyanga, ma poki me aje men. 15 Anu bezi urusa wa kuri wa iki awuza aneni apoko me aje me. ma gun we “ma wunam tinyanga aje am, ana me in hira”. 16 Aye anyumo anu bezi urusa me wa gu “unu ugino me unu Asere mani ba barki mada tarsa uwui asabar ba” Aye wa gu “Adi wu aneni unu cara abanga ma wuzi usandi imum igeme?” Abini me wa harzina. 17 Wa kuri wa iki urubo me, “Nyanini u boo anice nume barki sa ma poko we aje?” urubo ma gu “unu kurzo utize ta Asere mani”. 18 Ana me daki a Yahudawa wa hem ini rubo imeme nan upokino aje ameme ba, senke sa wa titi anu uyo ude sa makem upokino aje me. 19 Wa iki anu yo umeme, “Vana ushi me mazigeme sa ya guna ya yoo me urubo me? a wuna aneni ma hira aname?” 20 Anu yo umeme wa kabirka we “Tirusa vana ugeme uru mani, ta yoo me urubo. 21 Ana me sa ma hira titandura ba, de sa ma poki me aje me titandura me ba. Ikoni tize inice nume” . 22 Anu yo umeme wa buu timum tigeme, barki sa wa kunna biyau ba Yahudawa. Barki sa a Yahudawa wamu hem vat de sa ma guna Yeso vana Asere mani, wadi suso me udenge Asere me. 23 Barki anime ani anu yo umeme wa gu, “ma zome vana ba ikomme”. 24 Wa kuri wa titi urubo me uku kure wa gun me, “Nonzo Asere. Haru tirusa unu ugeme unu cara abanga man”. 25 Unu ugino me makabirka, “In tam nan me unu cara abanga mani, imum inde ini inrusa mazi urubo mani, aname be in hira”. 26 Wa gun me “Nyanini ma wuna we? ma wuu aneni ma poki aje awe me?” 27 Mamu buka shi daki ya kunnaba! nyanini ya wuna inyara ikuri ikunna? Nani inyara icukuno anu tarsa umeme, ana me? 28 Wa cari me iruban wa gu “Huu unu tarsa ume mani, haru anu tarsa u Musa mani. 29 Tirusa Asere ma buu tize nan Musa titanduru unu ugeme ma suro abaniba”. 30 Uni me ma kabirka ma gunwe “kash ita shi ahira me sa ma suron ba, ma ye ma poko aje am. 31 Tirusa Asere madi kunna anu csara abanga ba, ingi unu ma nya nice ma wuza imum sa ma ma nyara, maka kunna me. 32 Datti sa abari unu daki amu kunna uye ma poko aje unu sa ayoo me urubo ba. 33 In dagi unu ugeme inzo ahira Asere mani ba, madada wuza imum ba”. 34 Wa kabirka wa gun me “Aye we anyumo ucara abangan, huu be u nyara u dungaran duru?” wa suso me. 35 Yeso ma kunna agi we suso me udenhe Asere. Ma kem me ma gun me “Wa nya vana Asere uhem?” 36 Ma kabirka me ma gu “Aeni me, Ugomo Asere, sa indi hem me?” 37 Yeso ma gun me “wa ira me, memani mazin tize nan hu” 38 Unu me ma gu. “Ugomo Asere ma hem”. Ma wuzi me ninonzo. 39 Yeso ma gu “Ma aye unē ugeme barki ubarka an de sa wa ira wa iri, barki ande sa wa hira wa cukuno arubo”. 40 Are anu bezi urusa sa wazi nan me wa kunna timum tigeme, waiki me “Haru arubo wani cangi?” 41 Yeso ma gun we “Idada zina shi anu cara abangan ba ingi shi arubo wani ana me ya guna, Ti hira,' ani me ucara ushi me wa cukuno.

Bikoro bu kirau

1 Kadura, kadura inboshi desa daki maribe ana tukum uhana itamba, manno matarsa ure una, unu uginome ukari mani. 2 Desa da maribe ana tukum memani unu tarsan ini tam imi. 3 Unu hira anatukum ma adi pokimeni itamme ikuna nimyiran numeme, matisa item imeme in ta zaa tiwe na kuri ma han we amatara. 4 Sa ma ēn we vat a matara, ma haki aje aweme, itame unu tarsa ume, barki wa rusa nimyiran numeme. 5 Wa ke wa tarsa ugenuba senke wa sumime, barki wa tame nimyiran ni ugenuba. 6 Yeso ma wuzi we tize in nubata, da wa tinka imum me sa ma buu we ba. 7 Yeso

makuri magun we, “Kadundura, kadundura, in buu shi, mimani ana tukum item. 8 Vat andesa wa ē aje am akari wani nan anu bursa tirunga tanu, da itam me ya kunna we ba. 9 Mimani anatukum, me desa maribe ahira am, madi kem ubura, madi ribe ma suri makure makim ahiraukese. 10 Ukari mada ezeba senke barki ma wuzi ni kari nan uhuna anu, ma aye ini barki wa kem uvengize wa kuri wa kem uvenke gbardan. 11 Mi mani unu tarsa inanu uhem, unutarsa inanu uhuma maki nyanice nume barki itam ime. 12 Desa mazi vana uka dura, da unu keseba, desa da memani unu itam, ingi ma ira Biyayau bi eze madi sumima ceki itam me, Biyayau me bidi zike itam me bi samirkawe. 13 Ma sumi barki me una katuma ki kirfi kani mada igizome ini itam ba. 14 Nimani unu tarsa ina anu uhuma, in rusa am, am wa rusam. 15 Acoo me ma rusam, nima in rusa acoo me, ma nya nice num barki itam. 16 In zin in ire itam sade ini goo nige niniba itam iginome, ya cuku, in ēn in ini, we cangi wadi kuna nimyira num barki wa cukuno nigoo ni inde unu utarsa u inde. 17 Barki ane ani acoo ma hem in ni ma nya iriba barki in kem me. 18 Unu zika ume ahira am ma raniba, ini nice num ma nya shi me barki ma bari in nya me, inzini ubari in ziki me. Na kaba ubuka ugino me ahira acoo um. 19 “Uhana ace wa ribe anyimo ama Yahudawa, barki ogoran agino me. 20 Gardan anyimo awe wa gu, nizin unu gbardan, unu iranza mani. Barki nyanini in zinu kunna ume”. 21 Aye aweme wa gu, agoran agino da ade sa mazin in na gbargena mani ba. Nani una gbargene mada ke ma poki aje urubo? 22 Uganiya u udi kpechu a Urushalima wa aya. 23 Uganiya unikuzi nini, Yeso mahak anyimo anikobo ni Sulemanu. 24 A Yahudawa zogizi wa gu, “Unu maya uni idi ceki duru, anyimo ma, aye, ingi hama iri Asere, bukan duru ti rusa”. 25 Yeso magun we, “In boo shi a ani daki ya hem ba, imum be sa in wuza anyimo nizana acoo um ine ini ibezizi me aveni. 26 Vat ani me daya hem ba barki shi da itam in ini ba. 27 Itam ini ikuna nimyiran num, in rusa we wa tarsam. 28 In nyizawe i zatu marsa, wada dinkino me iwono ba, unu bara uwe ataritum mazoni. 29 Acoo um, desa ma nyam we mateki kondavi uni gbardan, unu rusa ubura uwe atari acoo ma rani ba. 30 Ni nan kacoo a inde ani. 31 Ba ma Yahudawa wa ziki apo barki wa vingizi meni. 32 Yeso makabirkawe, “Mabezi shi timu mum tihuma gbardang ahira acoo um barki iya imum ini anyimo iginome izin vingizi umni?”. 33 Ba ma Yahudawa wakabirkame, “Da barki kare katuma kahuma kani ti nyara uvingizi uwe ni ba, barki u cara, barki hu unu ma ni, ukurzuzo nice nuwe Asere”. 34 Yeso makabarka we, “Unyitike u ginome u zoni, anyimo ashi, maguna, “Shi makiri?”. 35 Inki mattawe makiri we ande sa tize ta Asere ta ē ahira aweme (wadake wa da pura me tize ba). 36 Ibo desa acoo ma zauka makuri matumime unē, uzinnu cara, Barki maguna, mi vana Asere mani? 37 Indaki ka coo um kaniba kati ihemin mi ba. 38 Ingi in wuza anime, daki shi yahem inmi ba, hemni inni mu me barki i rusi, ikuri irusi acoo ma raa anyimo am, mi in raa anyimo coo. 39 Wakuri wa sokace umeki ume, madusa me imumime, masuri atari tuwe. 40 Ma dusame imum ime uhana uraba u Urdu, uhana ahira sa Yohana ma zin nu wuza u baptisma makuri ma cukkuno a hirame. 41 Anu gbardang wa ē ahira me, wagu “Kadure daki Yahaya ma wuzi ire imum u ira ba, vat imum me sa Yahaya magu anice ninu ugeme kadure kani”. 42 Anu gbardang wa hemen imme a hirame.

Bikoro bu kirau iini inde

1 Urunu nisame Li'azaru, mawzi uko ni. Me unanu Batayamani agiro an maryamu nan nu henu me Matta. 2 Maryamu uginome sama humuka Ugomo Asere in mani mahuma mavisi me ti buna tume inti ce tumeme, deebe sa uhenu me Li'azarus mazi uhumaba. 3 Anu henunuginino me a eh watumin inkadura ahira a Yeso, agi, “Ugomo Asere, gunkuno, me de sa wahem ni mazome nihuma ba”. 4 Sa Yeso ma kunna, bama gu “ukoni uginome udaa ayo me in ni wonoba, anime uzika Asere uni, barki vana Asere makem ninonzo ahira ame”. 5 Yeso ma hemum matta, nan nu henu u me a Li'azaru.

6 Sama kunna uguna Li'azaru mazi uhumaba, ba ma cukkuno uha atiye tire ahira sa ma raa ni. 7 A' anime, magun nanu tarsa unme, “Acatiha u Yahudiya”. 8 Ba anu tarsa umeme wagunme, “Unu dungara aname ma Yahudawa ma nyarawe barki wa tizziwe inna poo, anime unyara ukuro abirkome?” 9 Yeso makabirka magu, “Ingussa uganiya kana kirau in kani kare ka ni ani hiriba? inki unu ma wuza tanu inwui, Mada pilikome ba, barki mahira u suro umasa mune ugeme. 10 Anime inki unu ma wuza tanu a nyimo aniye, madi pillizo barki masa ma zoo me nan meba. 11 Mabuka immum iginome, adomo atinum tigino me, bama gunwe, “Uroni uru Li'azaru mahama amoro ma, indiha inka hiriza me. 12 Ba nu tarsa umeme wagunme, “Ugomo Asere, inki moromanimazin innu wuza madi hiri”. 13 Yeso ma buki tize tiwono i Li'azaru we wa gusi mazin inmoro muvenk u ni. 14 Yeso beziwe uguna, “Li'azaru ma wono. 15 Inzin hiruba irum barki shi, san zoo ni barki ihem. Acetiha ahira. 16 Toma sa atissame bibara, magun nu kasu anu tarsa umeme, “Acatidusa barki tiwi nogome nan Yeso”. 17 Sa Yeso ma buki, makem Li'azaru mamu wuna tiye tinaazi anyimo acau. 18 Ubatanya uzi mamu nan nu Urshalima, “Tanu tini cin sa ti zoome piit nan we. 19 Ma Yahudawa gbardang wa eh u iso u Maryamu nan matta tiyom ti wono unu uwe. 20 Sa Matta ma kunna Yeso ma eh ze, bama dusa barki maka kemme, a Maryamu ma ciki anyimo kura. 21 Matta magun Yeso, “Ugomo Asere, dagu urani unu ura, mada wonoba”. 22 A anu ma vat imube sawa ikko ahira Asere madi nyawe. 23 Yeso ma gunme, “Unu uwe madi vengize”. 24 Ba matta ma gunme, “Min rusa maa vengize roo nu hira anu wijo roni mara vat”. 25 Yeso magunme, “Mimani uhirsa a nu wijo, im mani u veno ize, desa maa nya kaduren in mi, in ma wono madi vengize. 26 Anime vat desa ma vengize, mahem in mi, mada wono ba, wa hem in ani me?” 27 Ba magunme, “mh. Ugomo Asere, mahem ma inko iriba hamani vena Asere sa u eh ze unee. 28 Sa maa buki anime, makuri makatita uhe nu me Maryamuanikira. magu “Unu dungara mabiki, matissawe”. 29 Sa ma kunna anime, mahiri dibe maha ahirame. 30 Yeso mazi mamu ribe akkupinme ba, maraa ahirame sa matta ma kem meni. 31 Nan ma Yahudawa maginome sa ma zi nan Maryamu, ande sawa eh me tiyom. Wairi ma suro akura dibe, watar sime, waa basa agi mahana a so a ni icau. 32 Sa Maryamu mabiki ahira a Yeso, ma rizi atibuna tumeme, magu, “Asere, agi wa zi nan haru, uhenu um mada wonoba”. 33 Sa Yeso ma irame mazinna so, nan ma Yahudawa ma gino sama tar sime, ma bassa anyimo abibe bilau makuri ma wuzi ma aye. 34 Magu, “Abani ya natameni?” bawa gunme, “Asere, aye ira”. 35 Yeso ma shi. 36 Ma Yahuidawa wagu, “ira u hemme sama zini ahira a Li'azaru!” 37 Aye wagu, “Unu geme sa ma nya u rubo u hira hira, madake makarti unu uge me iwonoba? 38 Yeso mazinnu basa abanga in nice nume, madusa icaume, icaume ubere unu a inpin inipo. 39 Yeso magu, “Akari nipome” matta u he nu u Li'azaru sa wi, magun Yeso, “Asere, nipomme naa mu ma wuna tiye tinaazi”. 40 Yeso magunme, “Magunan u inki wa hem udi iri ubari Asere”. 41 Wa kari nipome. Yeso ma yeze aje magu, “Acoo, ankoi barki u kunnam”. 42 In rusa ukunnam vat uganiya, barki nigura nige sana katem inzin tizee tiginome, barki wa hem hamani wa tumam. 43 Sama guna anime, mayeze nimyiran magu, “Li'azaru, suro! 44 Uni wonome ma suri, tibuna tumeme nan tari me atirzi innu malti, muhenu me a impi unu poru. Yeso maa gunwe, “Soponi me, madusa”. 45 Anyimo Yahudawa sa wa eh ahira a Maryamu wa iri mmme sa Yeso ma wuza, wahem. 46 Aye wukuri ahiraanu bezi urusa wa buku we imumbe sa Yeso ma wuza. 47 Ana katuma kadang ka sere nan anu bezi urusa wa ari ti cukum ahira inde, wagu, “nyaani tidi wuzi?” unu geme mazin nu bezi imum gbardang. 48 Inki ta ceki me anime, vat wadi hem imme, ma Romawa wadi eh waburi a hira aru nan ti mum tiru. 49 Vat anime, uye anyomo, kayafa sa me mani unu dangdang ukatuma ka sere aniwe niginome, magun wa “Ita shi imumba”. 50 Daki ya merum unu inde mawi barki

anu, innu vat ta nu wawi. 51 Mabuki anime barki daki ni ce nu meba, barki me mani una katuma ka sere kadang, mawuzi tizee tigino ubezi uguna Yeso madiwi wi barki anabu. 52 Daa barki sa anu cas ba, barki a orso ahana Asere sa wa shagali ahira a inde. 53 Datti usuro uwui ugino me watubi unyara una uhuna u Yeso. 54 Datti abinime Yeso ma cekki tanu amasa anyimo a Yaudawa, makuri unire nikira anija ai pine sa atissa Ifraimu. Abirko me ma cukunonan nanu tarsa umeme. 55 Uganiya vidi wa Yahudawa wa eh maa mu, vat uwe wadusa u urshalima ani kira nini pin me da uwui u idime wamu aye ba barki wa kpici ace a we. 56 Waribe unyara Yeso in tize inna cece awe sa wa tutur anyimo u denge Asere, agi, “Nyani ibassa? mada aye me u idime ba?”. 57 Unakatuma kadang ka sere nan anu bezi rusa wamu nya tize agi vat ahira sa a ira Yeso ni a eh abukkuwe barki waka mikime.

Bikoro bu kiran inni re

1 Adi tiye utasi u idi u eh yeso vana Asere ma eh ubatanya ahira sa li'azaru marani, de sa yeso ma hirza me iwono. 2 Asiri imumare ini yee abini me, marta mani ma wuzi niyau me, li'azaru mara anyimo anu reeme na yeso me. 3 Maryamu ma ziki mani ma humaka atibuna ti yeso, ma ditri in tice tumeme, akura a dusa agumurka unu nya umani me. 4 Yahuda iskariyoti, unu anyimo ahana aka tuma kameme, de sa madi nya yeso me, ma gu. 5 Nyani ya karti azizi mani mage me, ama danarii akura ataru, ahari anu dira ikirfi me? 6 Ma buki ahini me, barki ma da nyiza me anu dira ba, barki me ukari mani ulalitan ikirfi me ura atari time tini madi sosi tari anyimo me ma isa ikirfi me. 7 Yeso magu, aceki me ma inki mani me, barki ronu uvati um uni. 8 Iciki na nanu udiri ko di uya uwui, ida ciki shi na mi kodi uya uwui ba. 9 Sa ni ori na yahudawa gbardan na kuna agi ma rani, wano wa eh, u aye uweme azo barki yeso mani cas ba barki wa iri li'azaru desa ahirza me iwono. 10 An dadan dang wa cukuno wa gu, ahu li'azaru me cangi. 11 Barki me mani ayahudawa gbardan, wazinu harzina utarsa u yeso. 12 Ahira asani ni ori na u sa wa eh u idi, sa wa kuna yeso madi eh a urushalima. 13 Wa ciri mava mu dasino wa susi uka kaba ume, wa heze amyinan wa gusi hossana a, anonzo niza nun eye anyimo aniza nu gomo Asere ugomo isra'ilawa. 14 Sa yeso ma kyem ku zanki ma nyineni, kasi sa anyetike agu. 15 Kati ukuna biyau, uca anu sihiyona, ugomo uwe mano ma eze asesere aku zenki. 16 Unu tuba ahana katuma kememe wa rusi imume ba, sa amare ninonzo ni yesu, wadu ringi imume sa anyetike abanga mameme i yenne awuza me ini. 17 Ni ori me sa ma zina we uganiya sa ma titi li'zaru masuri anyimo icau, ma hirza me iwono, we wani wa bezizi agi ana. 18 Ine ini ya wuna ni ori me na suri ukaba ume, barki sa wa kuna ma wuza timumum. 19 Afarisiyawa a gusin na cece awe me, ya ira! ti darusan duru iri mambe irani une vat ura amaru ame ani. 20 Ade sa wa eh u idi uni nonzo a helenawa wa rani. 21 Sa wa eh ahira a filibus, unu anu betsaida amyanga mu galili, wa iki me wa gu, “Una kura ti zin nuzo ti iri yeso.” 22 Sa filibus ma ha maka buka Andarawus, andarawus makuri maka aye nan filibus wa duku buki yeso. 23 Yeso makabirka we magu, uganiya wa aye sa adi nonozo vana unubu. 24 Ane ani in boo shi, ingi da abira be hoo bi alkama ba wono ba, bidi cukuno isi si bini. Ingi ba wono bidi nyozo ahana. 25 Unu so urai umeme madi diri uni, desa ma game urai umeme unee ugeme, mabarka uni uhana umara unee. 26 Desa madi wuzom katuma, ma tarsum, Ahira sa irani abine ani urere um madi cukuno ni, desa ma nonzom aco madi nonziko me. 27 Ana me in kuna gitak iriba im, nyanini indi gu? in gu aco zikam uganiya ugeme? ma aye ini barki uganiya ugeme. 28 Aco nonziko niza nu we me, a kunna nire ni nyira asesesre na guna, ma nonzome idi kuri in nonziko me. 29 Ni ori me sa ma turi ahira aweme wa kuna ni myira, wagu, “Iri imum ini ya gumo” aye wa kuru wa gu, “Bibe biri ba sere bini ba buka me tize”. 30 Yeso ma kabirka magu, azo barki mimani awuzi nimyiran nigin aba, barki she wani. 31 Ana ani adi wuzi

une dang une ugeme . 32 Me uganiya sa ahenzem asesere adizi indi hunguko anu vat ahira am. 33 Ubuka anime ma bezi usanda iwono sa madi wuzi. 34 Ni ori me na kabirka me nigu, u shiria uru wa bezin duru unu guna a vana Asere madi cukuno uhana umara unee. Anani udi gu udoli uni ayeze vana unu? aveni vana unu me? 35 Yeso magun we, masa mazin nan shi uhana uganiya cin waje. Wuza ni tanu uganiya sa masa mazi na shi kati mare ma biki shi, una tanu anyimo amare ma tame ahira sa ma hakani ba. 36 Hem ni in masa me, uganiya sa in zi nan mani, barki icukuno in me a ma sa. A yahudawa wa hem in me ba, yeso ma buki ani me uganiya sa ma dusa uka gune uwe. 37 Yeso ma wuzi we tere timumum gbardan aje aweme, in anime wa hem in me ba. 38 Barki amyinca ubuka ishaya magu, ugomo Asere, aveni ma hem in tize tuwe me? ahira aveni abuki ubari ugomo Asere. 39 Ine ini ya wuna da wa hem ba barki ishaya ma kuru magu. 40 Ma wuna we irubu, makuru ma wuna we ugas umu riba, kati wa hira inaje aweme, wa kuri wa rusi amu riba. 41 Ishaya ma buki ani barki ma iri ninonzo na Asere, ma kuri ma bo ubari Asere. 42 Barki anime anu gbardan anyimo ana katuma me wa hem in me, anime barki biyau ba farisiyawa, sa wa be za ace ba, barki kati agz we. 43 Wa tikin nu su ninzo na nabu ini nonzo na Asere. 44 Yeso ma yeze nimyira magu, desa ma hem in mi azo imani ma hem in mi ba, de sa ma tumam ini. 45 Desa ma hiram, ma hira desa mz tumam ini. 46 Ma aye unee unu guna mi masa mani, de sa ma hem in mi kati ma wuzi tixukum ti maree. 47 Desa ma kuna tize tum, da ma inko me imum in wuza ba, azo ma aye in weki une imum in wuza ba, ma aye barki in buri unee. 48 De sa ma gami, da ma kaba tize tum ba, mazin ununn waki ume imum iwuza, tize sa ma buka tene tini tidi weki me imumiwuza rono umara unee. 49 Azo barki nice num nini ma buka tize ba, ac uge sa ma tuma ini ce nume ma nyam nikara ni mumsa indi buki, nan imum sa indi wuzi. 50 In kuri in rusi imum imeme urai uhana umara unee. Barki anime, imum be sa in boo izi nu boo me kasi sa aco ma bukam.

Bikoro bu kirau inni taru

1 Uganiya idi wa mu aye ba, yeso ma rusi uganiya uhira ume unee ukuro ahira aco, ma zinu su anu ame sa wara unee, mazinu su uwe uhana mara unee. 2 Azinu re imimare ini yee bi be bi burbamu ribe iriba iyahuza iskariyoti vanu saminu madi zizi Yeso. 3 Yeso marusi kondi nyani ya cu udang ira atari tume, ma rusanya suro ahira Asere ani ya suroni, idi kuri ikuri ahira Asere. 4 Manno ma ceki are imimare me, ma inki u gyeptu u impino umeme, ma ziki ku puri ma tiri utino. 5 Ma gamirka myei ukwano dan, ma kpici tibuna ta hana akatuma ka meme, madu vizi unu puri me sa ma tira utino umeme. 6 Sa ma aye kpicu utibuna ti Bitrus, bitrus magun me, “Ugomo Asere, hamani ini ce nuwe udi kpicum tibuna?” 7 Yeso ma kabirka magu, “Ana me utawe imum me sa izinu wuza me ba, inka ma mara udi rusi.” 8 Bitrus ma gu me, “Mi ma hem ba, uda kpico mi tibuna ba sa unee wa mara!” Yeso ma kabirka me magu, “ingi da ma kpico we niba, uzo we unu um ba. 9 Bitrus magu me, ugomo Asere azo tibuna nan nice num” 10 Yeso magu me, De sa ma zoro mada nyara ukpico v iri mum ba, tibuna tini cas adi kpici, barki amu kpico me. Izi lau azo vat ushi ba.” 11 Barki ma rusa uye madi nyare me, ine ini ya wuna maguna, “Izi lau vat ushi ba.” 12 Sa ma mara ukpico uwe tibuna me, ma, i ugyeptu u impino umeme ma impino ni ma duku gun we, irsa imum be sa ma wuza shi? I gusam unu nyetike, nan ugomo Asere. 13 Ane ani daki ya hunne me ba, ane ani inzi. 14 Mi unu nyetike, nan ugomo Asere, ma kpico tibuna tishi, shi idi kpici tibuna ta cee ashi. 15 Ma wuza ani me bati shi iwuzi kasi mime. 16 Kadure kani izinu boo shi, urere mada teki me una kura ame ba, vana uka dura mada teki me desa ma tuma me ba. 17 Inki irusa anime, i kuri iwuzi imumu ihuma shi ana muriba murum muni. 18 Azo vat ushini in boo shi ba, in rusa ande sa ma zauka. In wuzi anime barki amyinca tize ta Asere tini, unu guna desa mazina re imimare im, ma ga mi. 19 In di booki

shi ana me uganiya wamu aye ba, in! i uganiya wa wuna inya mu riba mimani me. 20 Kadure kani, in booshi, desa ma hem indesa ma tuburko, ma hem in mi mamani. Desa ma hem in mi, ma hem indesa ma tumam. 21 Ugainya sa yeso ma suka anime, iriba ya wume gitak ma boki magu, kadure kani in booshi uye anyimo ashime madi zizum. 22 Ahana katuma kameme wa tunguno u hira acece, unu gusa aveni ma boo me. 23 Uye anyimo ahana akatuma kameme, desa yeso mazinu su ume, ma ciki upuru umeme. 24 Bitrus ma dari me magu, “Bukan duru yeso ma boo aveni”. 25 Desa mara upuru uyeso magu me, “Ugomo Asere aveni?” 26 Yeso ma kabirka magu, “me mani desa indi inta imumare in nya me” sa ma inta imimare, ma wu yahuza iskariyoti vana usaminu ayo. 27 Sa ma kaba imumare me, imum me irizi me iriba, yeso magun me, “Wuza imum be sa udi wuzi ana me”. 28 Anyimo ande sa wazina re imumare me, wata we imum me sa ya wuna yeso ma boka anime ba. 29 Wa gusi nani yeso maguna me ma kuri ma siri iri imumare in, nan ma nya anu dira akara ire imum, barki sa me yahuza mani ma canti ulalinta ikirfi iweme. 30 Me yahuza sa ma kaba imimare me, ma ba soru, ini yeeme. 31 Uganiya sa ma suro yeso ma kuri unu magun, ana ani adi nonziko vana unu bo aduku nonziko Asere ahira ameme. 32 Asere adi nonziko me, me ma nonziko Asere. 33 Ahana acincin am, ade uganiya cingilin inzi nashi, idi nyarum ma mu boka ayahudawa magu, ahira sa in hanzani idaki iha ba ane ani inboo shi ana me. 34 In nyiza shi tize tiso, ine ini iwuzi usu ace ashi, kasi sa ma wuna usu ushi ane shi idi wuzi. 35 Uwuza anime ani udi wu marusi shi ahana akatuma kame kani, ingi izinu su ace ashi me. 36 Bitrus magun me, “UgomoAsere, uhaza abani?” yeso ma kabirka magun, “Ahira sa in hazani udake utarsum ana me ba, udi tarsaum ana dumo”. 37 Bitrus magun me, “Ugomo Asere nyani ya wuna, adake in tarsuwe ana me ba? yeso magun me, indi. nya nice num barki hu”. 38 Yeso kabirka magun, “Udi nya nice nu we barki mi? kadure kani in boo we, urunu ubi goro unu sana ahira, udi gu uda rusa mi ba kani ka taru”

Bikoro bu kirau inni nazi

1 Kati icari mu riba mu shi ba inko ni urusa ushi ahira Asere, in kuri in ya urusa ushi ahira am. 2 Akura aco am ti hira ti cukuno a rani gbardan, barki anime un boo shi indi dusa inka barka shi ahira. 3 Ingi ma dusa ma ka barka shi ahira, indi kuri ni ey in ziki shi uhana ahira am, ahira sa in rani, icukuno nan mi. 4 Ahira sa in hazani, irusa una uname. 5 Toma magu me, ugomo Asere ti tame ahira sa u haza ni ba, aneni tidi rusi una me? 6 Yeso magu me, mi mani una, mimani kadure, mi mana urai, unu hana ahira aco mazoni, se ahira am. 7 Da irusam, inda rusa aco am, uhan aje idi rusi me, idi iri me ina aje ashi. 8 Filibus magun me, ugomo Asere bezin duru aco me, ma barin guru. 9 Yeso magun me, ma dan donkino nan shi anama filibus uda rusa mi ba? desa ma iram ma ira aco, aneni i gusa akuri abezi shi aco? 10 Da hem imi ira anyino aco ba, aco ma kuri ma raa a nyimo am? Tize sa in boo shi azo ahira am ani ti suso ni ba, aco me sa ma ciki anyimo am me mani ma wuza timumum tume me. 11 Rusa ni ka dure kani inra anyimo aco, aco ma kuri mara anyimo am; Inke azo ane ba timumum ini ce nuwe ti hem in me. 12 Kadure kadure in gusan shi, desa ma hem in mi timumum sa in wuza me ma madi wuzi timumum sa ti tike tige sa in wuza madi wuzi, barki in haka ahira aco. 13 Barki konyanini idi inki anyimo ani za num, indi wuzi anime barki a ziko aco me ahira avana me. 14 Ingi ya ikom ko nyani anyimo aniza num, idi wuzi anime. 15 In ya hem in me idi tarsi tize tum. 16 Me indi iki aco, madi nya shi unu benki ma cukuno nan shi uhana umara uneeh. 17 Bi be bu ugomo Asere ba boo kadure, be sa uneeh wa kabi bini ba, uneeh uda hira me ba uda rusa me ba, shi irusa me ciki nan shi madi cukuno anyimo ashi me. 18 Inda ce keshi a unu ba, mi indi ey ahira ashi me. 19 U ganiya uda cingilin, sa uneeh uda kuri u irum ba, ana me shi i hiram barki mi inda vengize shi idi kem urai. 20 Anyimo uwai ugino idi rusi ira anyimo aco am,

shi anyimo am mi anyimo ashi. 21 De sa ma kuna ugara um, ma tara tize tum, me mani mazin unu su um; desa mazin unu su um, madi cukuno unu su aco am, mi idi wu usu ume, in kuri bezi nice num ahira ameme. 22 Ya huda (ba iskariyoti ba) magun me, ugomo Asere nyanini ya wuna udi bezi nice nuwe me ahira aru, azo ahira unee ba? 23 Yeso ma kabirka me, magun me, ingi nu mazin unu su um, ma tarsi tize tum, aco um madi wu usu ume, ca ti ey ahira ame, ti cukuno nigo me nan me. 24 De sa mazo unu su um ba, mada tarsa tize tum ba, tize tum sa in kunna azo tum tini ba, ta co tini desa ma tumam. 25 Tize tige sa ma boo shi, ma dazan in ti cukum nan shi. 26 Unu benki, bibe bilau desa aco madi tuburko anyimo aniza nume me, madi bazizi shi timumum vat ma ringi shi timumum besa ma boo shi. 27 In cesi shi iriba rum, riba irum im in nyiza shi shi; azo u iri uniza unee sa unyiza ba, ane ani mi in nyiza shi ba, kati iriba ishi in curno me ba, ka ikuna iriba ba. 28 Ya kunna magu na shi idi wuzi tanu, idi ey ahira ashi me. De ya wu usu um, ahira ida wuza iriba irum, barki in haza ahira aco, barki aco ma tekum unu gbardan. 29 Ana ma boo ka shi ida sarku aye, uganiya sa ya aye inya mu riba. 30 Inda kuri inboo tize gbardan na shi ana ba, barki ugomo unee ma eze, ma zo iri mum anyimo am ba. 31 Barki unee urusi izin nu su aco, kasi aco ma nyam katuma, ane ani in wuza, ti hiri ti dusa a birko.

Bikoro bu kirau inni cibi

1 Mi mani nijee nika dure, Aco um ugomo avara mani. 2 Birii bige sa bida bi yozo ba, madi gwanika bini bi gesa bi yozo ahana madi bari bini bati bi yozo ahana gbardan. 3 Shi anime izi lau barki tize tum sa ma buka shi. 4 Cukunoni anyimo am, mi anyimo ashi me, kasi birii bi gebe sa bida yozo me ahana inice nume ba se inka ba cukuno ba, se ya cukuna atini me, ane ani shime ida rusa shi ba, seya cukuno ahira am. 5 Mi mani nijii nimkadure, shi wani iri me, de sa ma ciki anyimo am, anyimo am, anyimo ame, anime iyozo ahana gbardan; Ingi azo nami ba, ida wuza shi iri mum ba. 6 Ingi da unu ma cukuno anyimo am ba, adi suso me anyimo ti cukum ti birii, ma ku waa, adi urso we we areki anyimo uraa abuzi we. 7 Ingi iciki anyimo am, tize ashime igizo timumum bisa inyara adi wuzi shini. 8 Ahira sa anozo aco am ni, nyizani ahana gbardan, ane ani idi cukunu ahana akatuma kam. 9 Ane ani aco um, ma wusu um, ani ani mi ma wuna usu ushi, cukuno ni anyimo anu su um. 10 Ingi ya kuna tize tum, idi cukuno anyimo anu su um; Kasi sa mi ma kuna tize ta co um, in ciki anyimo anu su umeme. 11 Ma buka shi tize tigeme barki iriba irum im, icukunu anyimo a shi me, barki iriba irum ishime i myinca. 12 Ubuka um anime, iwu usu ace ashime kasi mime sa wuna usu ushi. 13 Uye mazo me unu su, sa utaki ugeme ba, kasi unu ma nya nice nume barki aroni ame ba. 14 Shi wani aroni am ingi ya wuza imumbe sa ma buka shi. 15 Ida ka guna shi arere ba, urere mada rusa me umum besa una kura ame ma wu za ba, barki anime ma guna shi aroni, barki imum sa ma kuna ahira aco um, buka shi. 16 Azo shi wani ya zaukam ba, mi mani ma zauka shi barki idusa ika nyoza ahana, timum tishi me ti cukuno anime; Ibinani imum besa idi iki ahira aco anyimo aniza num, ma nya shi. 17 Timum ti geme inboshi, barki iwusu acece ahi. 18 Ingi unee wa ga shi, urusa ni wa mu gami uduku gami shi. 19 Da anu nee wani shi, nee uda wuna usu um, barki sa shi anu nee wani ba, barki sa shi zauka shi anyimo unee, ine ini ya wuna unee wa ga shi. 20 Ringi tize me sa ma buka shi, urere mada teki me una kura ame ba, ingi wa yomom wada yomi kunna tishi me. 21 Wadi wuzi shi timum tigino me vat, barki niza num, barki wada rusa desa ma tumam ba. 22 Barki ma eh in bukuwe tizeba, wada madini ba ana me wazo we ini mum ibukaba wa mu wuza imum izenzen. 23 De sa ma gami ma game aco am. 24 Barki da ma wuzi timum sa da uye ma wuzi ba, ahira aweme, wada zo we ini mumu izenzen ba; Ana me wa iram, wakuru na ga mi ubata aco ume. 25 Ya cukuno anime barki a myinca tize ta Asere sa a nyetika, wagu mi sarki iri

imum. 26 Uganiya sa unu benki ma aye desa idi tumi shini urusu ahira aco bibe bika dure desa ma suso ahira aco, madi bezi shi mi. 27 Shi idi rusum, barki sa izi nan mi dati utuba.

Bikoro bu kirau inni tasi

1 Ma buka shi ti mumum tigeme kati awu shi iri zizi. 2 Adi suso shi ayimo udenge unonzo Asere, ane ani uganiya u eze sa kasi mazinu wuza Asere katuma kani. 3 Wadi wuza timummum tigino me, barki wa rusa me aco me ba wda rusa mi ba. Tize tigino me sa ma buka shi, barki inka uganiya uwe me wa eye, irusin we ikuri irusi ma buka ski. 4 Timumum tigino me daki ma buki shi dati utuba ba, barki mazi nigo me na shi. 5 Ana me in haka uhana ahira sa ma tuma mini, anyimo ashi me daki uye ma ikom uhaza abani? 6 A ani barki sa ma buka shi tize, muriba mushi ma corzino me. 7 A ani inboo shi kadure; ya wuna uri in dusa inka da ma dusa ba, unu benki mada aye ahira ashi ba inka ma dusa idi ka tuburko shi me. 8 Me sa ma eze, uganiya sa ma aye madi karti uwuza imum izenzen anyimo unee in kadure. 9 Asese imum izenzen, barki sa da wa nya muriba ahir am ba. 10 Ahira a kadure barki sa ma hana ahira aco, ida ka iram ba. 11 Ahira uzatu urusa, barka sa anya ugomo unee ugeme uzatu rusa. 12 Izinu kasu utize sa idi boo shi idaki irusi tini ana ba. 13 Uganiya sa me, bibe bikadure ba aye, bidi tarsa inshi vat anyimo akadure; Bi da rizo inice nume ba ibinani imum be sa ma kunna ine ini madi buki, madi buki shi imumbe sa i eze. 14 Madi nonzikom; anyimo imum im madi kabi, ma buki shi. 15 Ibinani imum vat sa aco mazini, im ini barki ane ani ma buka, anyimo im ini makabsa madi boosgi. 16 Uganiya u eze cingilin, ida ka ira ni miba, inka adandankino cingilin, ikuri irim. 17 Aye anyimo ahana akatuma kameme wa gu acece awe me, nyanini ma gusan duru anime adandandankino cigilin, ida kur irimmba; inka kuri adandankino idi kuri irim barki in haka uhana ahira aco? 18 Wa kuri wagu, nyanini ma boo anime ika adndankino cingikin? Tintaduru imum mesa mazinu boo me ba. 19 Yeso ma rusi wa nyara wa iki me, magun we, izini igino acece shi imum besa ma boo, iki adandankino cingilin ida ka irani ba. 20 Kadure, kadure, in gusa shi idi shi i mu ruba mushi mu di bezi, unee udi wuzi aburu arum; mu riba mu shi mudi bezi, ubezi uriba mushi udi kuri muriba murum. 21 Uganiya sa uneh madi zini jasi uyo madi zini riba abiti barki uganiya um wa ate; ugana sa vana ma suru mada ringi me ijasi sa wuza ba, barki iriba irum ivana sa ayo anyimo unee. 22 Shi ana me izin muruba mu bit ana me idi kuri in iri shi, muriba mushi me tumi, muriba murum mushi me ibina irani ba. 23 Anyimo uwui ugino me ida nimi iri imum ba, kadure kadure ingusa shi inka ya iko ko nyanini ahira aco madi nya shi anyimo aniza num. 24 Daki ya mu iko iri imum anyimo anza num bai nyara ni idi kabi, barki iriba irum ishime imyinca. 25 Timumum ti ginome ma booshi unu basa uganiya u eze sa adaka buka shi tize unu bata ba, indi nya shi abanga aco kandavi ma kunna . 26 Anyimo uwui uginome idi nyari imum anyimo aniza num, da ma gu nan shi idi wu biringara ahira aco bark shi ba. 27 Aco me inice nume ma zinu su ushi, barki sa ya wuna usu um ya hem ma suro ahira aco. 28 Ma suro anyimo aco, ma biki anyimo ahira izinu ceki unee in hana ahira aco. 29 Ahana akatuma kameme wagu ane ani, ana ani ya poko tize azo ubasa uni uzin ba. Ana me ta rusa urusa timumum vat, uda nyara we uye ma iki we ba; 30 Ana me ta urusa wa suro ahira Asere. 31 Yeso ma kabirka we, magu ana me ya kaba Asere? 32 Irani uganiya u eze, wa mu aye idi sa mara konda vi madi tarsi ume idi cekum isisis im; azo mi isis im ini ba, aco mazi nan mi. 33 Ma buka shi timumum tigeme barki anyimo am ya kem utoto umu riba, anyimo unee ya zito ana me wuza mu riba mu rum, unee vat um uni.

Bikoro bu kirau inni sunare

1 Tize tigino me sa Yeso ma buki ma yeze aje asesere magu, ugomo Asere, uganiya wa aye; Nonziko vana uwe me, barki vana me ma nonzikowe. 2 Barki wa

nyame timumum unu hem iriba ibinani ande sa wa nyame, ma nyawe urai uhana umara unee. 3 Urai uhana umara unee uni, wa rusiwe ugomo Asere isiswe, una kadure nan desa ma tumam Yeso. 4 Ma nonzowe unee, uganiya sa ma myinca katuma sa nyam uwuzame. 5 Ana me aco, nonziko inice nuwe me nan nurusa sa izin nan huu unee uda sarki uwuna. 6 Ma bezi niza nuwe me ahira anu age sa wa nyam anyimo unee; anu awe wani wanyam we; wa tarsi tize tuwe me. 7 Ana wa rusa ibinani imum vat sa wa nya ya suru ahira awe ani. 8 Ibinani itize sa wa nyam, ma nya we, wa kaba wa rusa unu guna ma suro anyimo awe ani, wa kuru wa hem hamani wa tumam. 9 Ingi ma wuna we birigara, azo ma wuna unee ini biringara ba, barki ande sa wa nyami awe wano. 10 Ibinani imum besa izi im iwe ini, imum iwe im ini anozikom anyimo ini. 11 Uhana aje indaka zom anyimo unee ba, mi in haza ahira aweme. Ugomo Asere ulau, rusan we anyimo aniza nuwe me sa nyam, barki wa cukuno a inde kasi haru. 12 Uganiya sa inze nan we, ma nonzowe anyimo aniza nuwe me sa wa nyam; Ma tarsi unwe, ko unu inde anyimo awe dama hune me ba, se de sa ma curnome, barki tize ta Asere ta myinca. 13 Ana me in ahira ashi me; Tize tigeme izinu boo me anyimo unee, bzrki wa kem iriba irum im imyinca muruba muwe me. 14 Ma nya we tize tuwe me; Unee wa g we barki we azo anu nee waniba, aneni mi azo unu nee mani ba. 15 Inda wuzam biringara uziki we anyimo unee ba, biringara bum uhari we nan imum ibur. 16 Azo we anu unee wani ba, ane ani me azo unu nee mani ba. 17 Kpicuwe anyimo akadure; Tize tuwe me tine tini kadure. 18 Kasi sa wa tumum anyimo unee, ane ani ma tumu we anyimo unee. 19 Barki we wani izinu kpico unice num, barki we wa kpici ace awe me in kadure. 20 Azo barki agino ana cas inzi biringara ba, barki anagino sa wa nya kadure ahira am ahira boo utize tuwe me. 21 Barki we vat wa cukuno a inde; Kasi huu aco, ura anyimo am, me anyimo awe, barki we wa cukuno anyimo aru; Barki unee u hem hamani wa tumam. 22 Ni nonzo sa wa nyam, ma nya we; Barki wa cukuno a inde kasi haruna inde wani. 23 Mi anyimo awe, huu anyimo am, bark wa cukuno a inde kan, barki unee urusi wa tumam, wa wuna usu uwe wa kuru wa hem in mi. 24 Aco, ande sa wa nyam, in nyara wa cukuno ahira sa irani, nigome nan mi; Barki wa iri ninonzo num, sa wa nyam wa wu usu um ada amu tuba unee ba. 25 Aco unu bursa, unee urusa we ba; Mi in rusa we, ana geme wa rusa wa tumam. 26 Ma bezi we niza nuwe me, idi bizizi nini, barki usu uge besa wa bezum ucukuno anyimo awe me, mi anyimo awe.

Bikoro bu kirau inni wotatari

1 Sa Yeso ma mara ubo utize tigino me, masuri nan nanu tarsa umeme u hana a urewatu ukdoron ahira sa urei ubene ura'ani, makuri maribe nan anu tarsa umeme. 2 Yahuda de sa Yeso mahazi zi nan anu tarsa umeme. 3 Yahudi, maziki anani kara nini kono u suro anu adang akatuma, nan nanu bezi urusa, nan nanu gunguzuno. We ē ahira me, wa inta mafitila, nan matoci nan turun ga tini kono. 4 Sa Yeso sama rusa vat mumbe sa ikem zi me ma hanna je, magun we, “Aveni inyara me.” 5 Wa kabirka me wagu, “Yeso unu nazaret” Yeso magun we, “mimani” yahudawa mauri, desa ma witime, maturi nan ana ni kara nini kono. 6 Sama gunan we, “mmani” wakuri inna dumo, warizi adizi. 7 Makuri ma ikkiwe, “aveni inyar?” wagu, “Yeso unanu nazere.” 8 Yesommakabirka, “mabuka shi agi mimani inki mimani i nyara, cekini anigino wadu sa.” 9 Igino barki tize sa ma buka timyinca, “a nyimo ande sa wa nyam, da uni inde ma hunne ma ba.” 10 Simon desa agusan me bitrus, barki sama inta uvira, mahupi makoriko unu udanga, makari me utui utari tinare, niza ni nume malikus. 11 Yeso magu in bitrus, kurzo uvira uwe me upanu, inda sam nu rire sa acoo ma nyam ba? 12 Anani kara inini kono sa hafsam nan nanu ira uma yahudawa, wa miki Yeso watirze me. 13 U tuba wadusan me ahira hanana, barki me kumara ku kayafa kuni, ugebe sa me mani unu katuma ka dang aniwe ni ginome. 14 Kayafa mani ma

gamirka mayahudawa tize, agi itekuwe unu inde ma wi barki anu. 15 Simon nan Bitrus matarsa Yeso, ane ani uye unu tarsa umeme ma wu unu tarsa ugino me unu dang me ma rusame, maribe uhana anyimo ani kubu nu nu u dang me nan Yose. 16 Ba bitrus maton no amatara mana tukum me unu inde anyimo anu tarsa sa unu u dang me ma sa rusa me ma suri, mawuzi tize nan nune me sa turi innu be ana tukumme anime maduku riben in Bitrus . 17 Akem kuca kunu be ana katuma me ku gun bitrus, “Huda ura nyimo anu tarsa unu geme ba?” magu “in zoom anyimo.” 18 Avari nan nanu tonzino ana katuma udenga Asere waturi ahira me, wa hure tine tura wazin nu kunna din-din, barki azin ti wui. Bitrus maturi ni gome nan we innu kunna utum. 19 Una katuma kadang ma iki Yeso abanga anu tarsa umeme nan nu dungara umeme. 20 Yeso ma k abirka me, mabuka une tize kwas. Musa udangara mae ati denge ta Asere ahira sa vat mayahudawa magun na. Daki mabuka ire mum ni hum ziba. 21 Barki nyani u igizom ni? igizo ande sa wakun nan azesere imum be sama buka, we warusa imum be sama buka. 22 Sa Yeso mabuka anime, uye anyimo a nu ira sa turi ahira me ma kumi, Yeso yace, “uzinmnumkadure unu dang ukatuma anime.” 23 Yeso ma kabirka me magu, “imma buka imumu iburu, abuki imbe urusa anu awe wani nan ana katuma kadang wawitowe atari tum” “nyani wawu za?” 24 Ba hanana ma tumi adusan Yeso barki akatirame ahira akayafa una katuma kadang. 25 Simon Bitrus maturi innu kunna u tum. Anume wagun me, “aco hume cangin daki ura anyimo anu tarsa ume meba?” bama wuma tara magu, “mm'mm, inra anyimo ba.” 26 Uye anyimo arere unu dang uka tumame, uhenu udebe sa Bitrus ma yorime utui magu, “aco daki ma irawe nigome nan me anyimo ubene ba?” 27 Bitrus makuri mawu matara, sisi a hira me bigoro bi runo. 28 U zika ahira kayafa mahan Yeso ahira anu zauka. (Gwanna). Ni sisizo ini usahira, we ace aweme daki waribe ani kubu nu gwamname ba, kati wa cari ace awe ni wadiri are ujibi uhangirka. 29 Ba Bitrus masuri uhana ahira awe magu, “iya umum ini inzin nu bome ahira unu ginome?” 30 Ba wa kabirka wagu, ingusi unu gino me da mawuza iri mum ba, nya ni ida wu na ti entize tume ahira awe. 31 Bilatus magun we, “Dussani immesisi ishi ni, ka gbarani usuro u wesi utize tishi” Ba mayahudawa wa gun me, daki tabari tuhu tize ahira uye ba. 32 Abuki anime barki amyinca tize me sa Yeso wuzi, ige saya bezi usasana iwono sa madi wuzi. 33 Ba Bitrus makuri maribe ani kubu nu cawamna, matiti Yeso magun me, “hu ugomo umayahudawa mani?” 34 Yeso makabirka, “igino me ubuka uwe uni, nani aye wani wabukam anime ahira a we?” 35 Bilatus makabirka, “mi daki uyahudawa wa mani ba, nani ani?” 36 Yeso makabirka, tigomo tum daki tu nee ugeme tini ba. Dagusi tigomo tum tu nee ugeme uni arere am wada wuza nikono barki kati azizin ahira ama yahudawa iye tigomo tum da ki a ban na ani tirani ba. 37 Ba bilatus magun me, “ana a senke hu ugomo mani?” Yeso makabirka, gussi be sawa buka mi ugomo mani. Barki a bi nyobigino bini ayom, nan barki a' anime ma ē anyimo unee, in nya urusa akadure. Koya unu hem in kadure make makunna ni myiran num.” 38 Bilatus magun me, “nyani kadure?” sa ma buka anime, makuri masuri ahira ama yahudawa magun we, “mi daki ma kem un uge me inna buri ba. 39 Shi dei inmhira izin ure u tanda u ni, inki u idi ukafa wa wuna, in kini shi unu u inde. Aname inyara in ceki shi ugomo uma yahudawa?” 40 Wa kuri wa ziki ukaruwa innu gusa “mm-mm, daki unu gino ba, senke aceki barabas” barabas me mā ukari mani.

Bikoro bu inno are uzatuinde

1 Bilatus ma cobi Yeso. 2 Ana nikara nini kono wa ririko Yeso ni'ere nikana anice, wa soki me tirunga titi gomo. 3 Wa ē ahira ame wa gu “Asere akinki we ivai, ugomo a Yahudawa, wa kumi me. 4 Bilatus makuri ma suri amatara ma gun we “Ira ni, indi ē shi unu nume bati irusi daki makem me ina yari ba. 5 Yeso ma suri, in ni'ere nikana nan tirunga titi gomo. Bilatus ma

gu “Unu me ba”. 6 Ana dandang akatuma ka Asere nan anu ira sa wa ira Yeso, wa tunguno tihunu unu gusa “Gankirka nime, gankirka nime” Bilatus ma gun we “Zikini me i gankirka, daki makem me ina buri ba”. 7 A Yahudawa wa gun me “Tizin tini kubu mabari iwano barki sa ma zika nice nume vana Asere”. 8 Sa Bilatus ma kunna tize tigeno biyau bimeke kang. 9 Ma kuri maribe ani kuba nu gomna ma gun Yeso, “Abani wa suron?” daki Yeso ma kabirka me ba. 10 Bilatus ma gun me “Uda buka me tize ba? uta we inzin nikara sa indi cekiwe nan ingankirka we ba? 11 Yeso makabirka me, “Uzo we in uru bari anice num ba, ingi daki a nyawe ahira Asere ba, barki anime de sa ma ayen mi ahira aweme memani unu cara abanga adang”. 12 Sa Bilatus makumna anime ma nyari uguna aceki me, ma Yahudawa wa yeze anyiran wa gu “Ingi wa ceki unu ugeme uzo we uroni ukarsa ba, vat de sa ma kurzo nice nume ugomo, ma cara Kaisar”. 13 Sa Bilatus ma kunna tize tuwe me ma susso Yeso amatara ma cukuno ukpunku umeme aba sa atisa “Ukpunka unu kubu” inti Yahudawa “Gabbata”. 14 Aroni ginome azin inabanga u idin keterewa, in na zumo utasi ani, inna tii uwui, Bilatus ma gun ma Yahudawa me “Kabani ugomo ushi me”. 15 Wa tunguno tihunu, ca adusan me, ca adusan me, aka gankirka me, Bilatus ma gun we “Ingankirka ugomo ushi me?” anu adangdang akatuma wa gu “Ti zon duru unu gomo ba bancen kaisar”. 16 Bilatus ma nyawe Yeso waka gankirka me. 17 Wa dusan Yeso, ma suri unu cira ukunte ugankirka uhana ahirame sa agusan u Golgota inti Yahudawa (Golgota). 18 Wa gankirka Yeso ahira me, nan are anu ware, uye atari tinanre uye atari tinangure, Yeso atii awe. 19 Bilatus ma nyertike ure u'ira asesere ukunti ugankirka me, “Yeso unanu Nazarat ugomo ayanhu dawa”. 20 A yahudawa gbardang wa aki wahiri i uhori me barki ahirame sa a gankirka men ara upuru uni pin. Ihori me awuza inti Yahudawa, ti Romawa nan ti helenanci. 21 Ana dangdang akatuma ka Asere kama Yhudawa wa gun Bilatus, kati unyertike agi ugomo wa Yahudawa ba, guna unu ugeme ma guna “mi mani ugomo wa Yahudawa”. 22 Bilatus makabirka “Imum me sa ma nyertike mamu nyertike”. 23 Sa ana nikara nini kono wa genkirka Yeso, wa jani udibi umeme kani kanazi, kondi vi in ume upori, nan u-alkebba. U-alkebba me sarki adusa abara naza me utuno ana dizzi. 24 Wa gun nacece, “Kati tijanika u-alkebba me ba, ca azauka a iri de sa madi ree unu, a wuzi anime bati amyinca tize ta Asere sa ta guna “Wa hara acece awe udibi um, wa kuri wa rekki uzanka a alkebba am. 25 Ana nini kara kono wa wuzi timum tigeno me. A ino a Yeso, nan uhenume, nan Maryamu unee u Kilofas, nan Maryamu Magadaliya Anee ageme wa turi mamu nan ugakirka u Yeso. 26 Sa Yeso ma ira a ino umeme nan unu tarsa umeme sa ma hem inme wa turi mamu nan nacece, ma gu “Unee uge, ira vana uwe me”. 27 Ma gun unu tarsa umeme “Ira a ino uweme” ugeno uganiya me unu tarsa umeme ma ziki me uhana ukura ame. 28 Abini me Yeso, barki sa ma russa kondi nyani ya mara, batti amyincikina tize ta Asere, ma gu “In kunna niwee nimei. 29 Ani kira nuwe me aduku myinca niruu in mei ma innabi ma gbarrara, wa jonbi usoso anyumo amei ma innabi magbarrara me wa tirzizi ubuinan wa witti wawu me anyo. 30 Sa Yeso ma simbiko mei magbarrara me, ma gu “A mara” ma tungurko nice adizi ma ceki bibe bumeme. 31 Abini me a Yahudawa, barki uwui ubi bara-bara bini, kati aceki mukizi muwe me ugankirka uwui wa sabar u'ē ba (barki asabar ueui uni uhuma), wa tirri Bilatus tari agi mapussi tibuna tuwe me ma tuzo we. 32 Ana nikara nini kowo wa ē wa pussi tubuna yuba me nan tunutarsa me sa agankirka we nan Yeso. 33 Sa wa aye ahira a Yeso wa kem manu wono, abini me dakki wa pussa tibuna tumeme ba. 34 Vattin anime unu inde anyumo ana nikara nini k) no ma tummi nipara numeme inni gbinnan, maye nan mei masuri dibe-dibe. 35 De sa ma ira anime, ma cukuno unu imo amaru, u impo amaru ukadundura, ma russi imum me sa ma buka kadundura kani bati shima

ihem. 36 Ya wuna anime batti anyenca
tize ta Asere, “Ada purrame ni uboo ni
inde anyumo a'uboo ameme ba. 37 A tiri
tize ta Asere ta guna “Wadi hiri me de
sa waa tummi me”. 38 Sa awuza timum
tigeme, Isuba una nu Arimatiya, de sa
ma raa anyumo anu tarsa u Yeso mani
(Nihunzi barki biyau bima Yahudawa) ma
iki Bilatus batti ma ziki ikizi i Yeso. Bilatus
ma nya me, Isubu ma ē ma ziki ikizi
me. 39 Nikodimo ma ē cangi, de sa maa
tubi u aye ahira a Yeso in niye, ma ēn
unu mai uman ununya umur nan al-ul
ugittak wa ino'ukirau. 40 Wa ziki ikizi i
Yeso wawu umalti ulubulubu nan umai
unya uman me ugino me, bati wa vatti
rep nan utanda wa Yahudawa. 41 A hira
me sa agankirka men uruu ubene wa
rani, icau isoo ya rani anyumo uruu me
igebe sa daki amu wuna iren ba. 42 Sa ya
cukuno uwui ubi bara-bara ba Yahudawa
uni, icau me ya raa manu, wa dusa wawu
Yeso anyumo me.

Bikoro bu inno are

1 Nisisizo unu wui utuba anyimo tiye
usunare. Da hira amu sanaba, Maryamu
madalin wa ē ahira icaw me wa iri nipo
me atuburko nini. 2 Ma dusa unu sum
uhana ahira Simon desa agusin me Bitrus
nan uye unu utarsa u Yeso de sa Yeso
ma hem in me, ma gun we, “Azika Asere
aro me anyimo iaw me, tidi tan duru
ahira me sa aka nata meni”. 3 Bitrus nan
unu utarsa u Yeso we suri, wa hā ahira
icaw me. 4 Wadusa unu sum vat uwe,
unu utarsa u Yeso ma sumi gangan ma
ciki Bitrus me ma tubi ubiki ahira icaw
me. 5 Sa ma gunkuno anyimome, ma iri
mapuri me mani, da ma iribeba. 6 Sa
Bitrus ma aye adumo ameme ma ribe
anyimo icaw me, ma iri mapuri mani ma
rari ahirame. 7 Nan tirunga sa ta ra ani
cē numeme. Da tazi nan mapuri me ahira
ba ta rabi ani kira. 8 Unu utarsa u Yeso,
de sa matubi uhana icau me me cangi
ma ribe, ma iri ma hem. 9 Barki uganiya
ugino da wa mu tinka tizze me ba, agi
uhira urani ingi a wono. 10 Abini me anu
utarsa u Yeso wa kuri akura. 11 Maryamu
ma turi a matara u watu icaw me ina
sō, sa ma sō magunkuno anyimo icaw
me. 12 Ma iri ibe ika dura ka Asere ana
wa rē ni ti runga tirum wa ciki, uye u
watu unice uye uwatu tibuna ahira me
sa anati Yeso meni. 13 Wa gun Maryamu,
“Unu, nyanini uzinasoni?” ma gun we,
“Barki wa zikam Asere, in da risam ahira
me sa wa hanan me”. 14 Sa ma guna
anime, ma gamirka ma iri Yeso maturi
abini me, me dama rusi agi Yeso mani
ba. 15 Yeso ma gun me, “Unē, nyanini
uzin nasoni? aveni u nyara?” ma gusi
agi unu uhira a hira mani, ma gun me,
“Unakura, ingi haman wa zika me, bukam
ahira sa wa hanan inme, indi ka zika
me. 16 Yeso ma gun me, “Maryamu”
magamirka, ma gun me inti ibiriniyawa,
“Rabboni” (agi unu udungara). 17 Yeso
ma gun me, “Kati udurumba, barki da
mamu nyeni a hira acu am ba, dusa ahira
anu henu um u gun we agi in haza ahira
acu am nan ka acu uweme, Asere am
nan aweme”. 18 Maryamu madalin ma ē
ma gun in na nu utarsa u Yeso, “ma ira
Asere, “Manno ma gunan in mi. 19 Unu
ganiya uwunjuro, uwui utuba anyimo
tiye usunare, anatukum ahirasa anu tarsa
u Yeso wa rani, a inpi barki biyau ba
ayahudawa, Yeso ma ē ma tunno ati awe
magun in we, “Iriba ishi iwu irum”. 20 Sa
ma guna anime, ma bezi we tari tumeme.
anu utarsa umeme wa wuzi uriba irum
sa wa iri me. 21 Yeso ma kuri magun
we, “Iriba ishi iwu irum, kasi sa acu ma
tumam, mima matuma shi”. 22 Sa Yeso
ma guna ani me, ma hure wa magu,
“Kabani bibe biriri”. 23 Desa ma wuza
shi imummu iburi, cekini me adi cekishi,
ingi ya inko adi inki shini cangi. 24 Toma,
uye anyimo anu kirau in wa re de sa
agusin me vana ibari, mazinan we ba
uganiya sa Yeso ma ē. 25 Unu utarsa
u Yeso uginome ma magun me, “Ta ira
Yeso”. Ma gun we,”Sede ma ira ni hara
sa ni ra atari tu meme sa a kutiku men,
indi ku hemi. 26 Sa tiye uwititari ta aki
anu utarsa u Yeso wa raa anyimo akura,
Toma ma zinan we, tina tikum ti inpino,
wadusa wa iri Yeso anyimo aweme, magu,
“Iriba ishi irummi”. 27 Abini me magun
in Toma, “Biki abame in nibo nuweme
u iri tari tum, biki u wu nibo nuwem

anyimo tihara. Kati ucukuno unu zatu me uhemzi”. 28 Toma makabirka magun me,”Asere Asere am”. 29 Yeso ma gun me, barkisa wairam, wadiku hem in mi. 30 Yeso ma wuzi timumum sas-sas aje anu utarsa umeme, igebe sa da ayetiki ini abame ba. 31 Sede a Yetirke anime, barki i inki a muriba Yeso mani, vana Asere, ahira u inko a muriba mushi idi kem uvengize anyimo niza numeme.

Bikoro bu inno are inni inde

1 Sa imumu igino me ya aka, Yeso makuri ma bezi nice numeme ahira anu utarsa umeme ukure a uraba tibariya. Tibariya, A' ani ma bezi nice numeme. 2 Simon sa gusi me Bitrus ma rani na toma desa agusi me bi bari. Nataliya uwatu uakana ugalili, vana uzabadi, nan unu tarsa u Yeso warē. 3 Simon sa agusi me Bitrus ma gun we, “in haza umisi icere” “wagun me, “haru cangi, tidi tarsi we.” wa hā waka ribe uzirigi, da wa miki imumbe vat niyē me. 4 Anime ahira sana, Yeso matunno ani kira anu utarsa umeme da wa rusi agi Yeso mani maziba. 5 Sa Yeso magu nan in we, “iyani i zoshi in ire imumare baa” wagun me, “muh.” 6 Ma gun we, “vingini ikali ishime uwatu utari tinare idi mesi ire.” wa dusa wa reki ikali u watu me da wa guna uhungu koba barki ugbardan icere me. 7 Unu utarsa u Yeso sa Yeso ma hem in me, magun in Bitrus, “Asere mani” sa simon sa gusa mu saki tirunga(barki mazi myenpere), maka rizo anyimo uraba udangang. 8 Uye um utarsa u Yeso maribi izirigi me (barki da wa zi pit ba, kasi umiki kanu akure are u hana aseseri). Wa hunuko ikati me gbem in ceri. 9 Sa wa suri matara, wa iri in ene nura ini cere asereri me, nan uborodi. 10 Yeso ma gun nwe, “ayeni in ire icere sa ya mesi.” 11 Simon sa agusi me bitrus ma hā maka hunguko ikali me a matara, gbem ini cere inu a ino kirau ina kuri ucibi in ana taru (153). Vat unu gbardan icere me de ikali me ya janikaba. 12 Yeso magun nwe, “aye reni imumare” anyimo anu tarsa umeme ba desa mawu iriba ihu sa madi iki me iri mum, “hō aweni?” wa rusi Aere mani. 13 Yeso ma ē, ma ziki uborodi me, ma nyiziwe nan icere me. 14 U taru wa zigino me Yeso ma bezzi nice nu meme ahira anu utarsa umeme sa ma hiri anyimo ani wono. 15 Sa wa mara are imu are, Yeso magun in simon desa agusame bitrus, “simon vavna uyohana wa hem in mi anime?” Bitrus magun me, “Asere, u rusa ma hem in hu, “Yeso magun me,” hiram itam in”. 16 Ma kuri magun na ukure, “simon vana u yohana wa hem in mi?” bitrus magun me, “Asere urusa ma hem in hu” Yeso magun me, “hiram itam im”. 17 Ma kuri ma iki me uturu, “simon vana u yohanna wa hem in mi?” bitrus ma kunna iriba barki Yeso ma iko me kataru “agi wa hem in me?” magun me, “Asere” urusa imum vati, irusa ma hem in hu, “Haram itam in.” 18 Kadure, kadure in boo shi, datti ya zi cincin, ya rusi u inbizo aceshi i hazi ahira sa i nyara sa ya una, iki witi tari tishi, aye wa sosi shi tirunga wa kuri wa hazin in shi ati hira me sa i nyara uhaza mani.” 19 Yeso mabuki anime barki ma bezi Bitrus usandi iwono sa madi wuzi ma nonzo Asere, sa ma buka anime, magun Bitrus tarsam. 20 Bitrus magamirka ma iri un utarsa sa Yeos ma hem in mē ma tarsa we. Desa ma hibina abigiri bi' Yeso uganiya ugino me sa magu, “Asere aveni madi gahu?” 21 Sa bitrus ma ira anime magun Yeso, “Asere, nyanini unu ugino madi wu?” 22 Yeso magun me, “Ingi in nyara ma cukuno ma bem in zē nyanini mei maweni? Tarsam.” 23 Tize ti geme taha ahira ani henu agi, unu utarsa u Yeso ugino me mada wonoba. Yeso dama gun Bitrus, unu utarsa u Yeso ugino mada wononba. A' anime, “ingi magun nan me macukuno in ē nyanini mei maweni?” 24 Unu uge mani unu utarsa um sa ira imum igeme. Desa ma yetiki, ta hem mi kadure kameme. 25 Timumum ti rani gbardan sa Yeso ma wuzi, dagi ayetiki vat imumme ka i' inde in boo shi, nan ni unē uda zika me vat imumbe sa a yetiki.

Katuma

1 Uyettike utakarda utuba sa maa nya,
Tiyofilus maa buki. 2 Vat abanga akatuma
ka yeso, yeso maa tubisi katuma ku
dungura uwiyi ukaba umeme udi ku. A
dungurka una ubi be biriri a tari ta anu
tize ta asere sa azauka. 3 Sa ma marii
uzito me ya akaa ma en inice nimeme
u huma daki ire imum ya kem ma ba
4 Uganiya sa ma zin ni'ori nan we ma
gbarika we kati wa ceki Ujarusalem ba,
ca wa be u'inko utize ta coo abanga
ugu ana, ya kuna ya kuna ahira am.
5 Yohana anu in mei shi adi zorso in bibe
biririin ye cingili sa ti eze. 6 Uganiya sa
wa gurna vat, wa iki me “vanaa asere
uganiya uge uni udi buri anu tarsa Asere
anyimo israila me.” 7 Ma gun we, azo
ka tuma kashi kani ba irusi uganiya nan
uwuyi aco mani unurusa uwuyi uginome.
8 Shi idi kabi nikara, ingi bibe biriri ba
aye shi idi cukuno aje am. Ujarusalem
u hana Ujidiya nanu samariya uhana
ibinani unee. 9 Uganiya sa vanaa Asere
ma buki ti mum tige me, uganiya sa wa
zi unu hira asesere, wadusa wa iri ma
hira wadusa aseser niwiri ni dusa ni inpi
me daki wa ira me ba. 10 Sa wa riki aje
aseser wazi unu hira ume u dusa u meme
wa dusa are anu wa re in turunga tirum
pert wa turi ani kira ni we me. 11 Wa
gun we, “shi anu ugalili, nyanini ya tonno
aba me izi hira aseser me? Yesu ugeme
sa ma dusa aseser madi kuri ma ze, gusi
u dusa sa ya inu dusa me.” 12 Wa dusa
wa kuri uhana Ujarusalem u hana ani
poo ni olives, nazi mamu nan Ujarusalem,
tanu me ta zi unu wui Asabar ani. 13 Sa
wa biki wa nyene ahira ati gura ana
zaa. Ahira sa wa ciki ni wazi Bitrus,
Andrawus, Toma, Bartatimawus, Simon,
Matiyu, Yakubu ussam u Alfasus, Simon
una biyau ba asere nan Yahuda vanaa
u Yakubu. 14 Wa guri ace awe me wa
cukuno a inde a nyimo u wuza birigara.
Wazi nigo me nan ane; Maryamu a'ino a
Yesu nan anu henu umeme. 15 Anyimo
ati ye ti gino me Bitrus ma hiri ma atii
ani henu, wazi a'ino ukirau nan na akue
are (120), ma gu. 16 “Nihenu, kadure
kani ta Asere ti myinca, sa bibe biriri
ba buki tize usuro anyo a Dauda abanga
a Yahudawa, desa ma nya Yesu atari ta
desa wa meki me.” 17 Barki, mazi nigo
me nan haru ma kabi ukalum utanda uka
tuma ka Asere.” 18 Ana me unu ugeme ma
kpi uru ini mum me sa ma kem ahira a
katuma ka buri sa ma wuzi, abi ni me
ani marizi mawi ni, nipum me ni wici,
tini me ti kponko amatara. 19 Ya cukuno
unu rusa ahira anu me sa wa ciki anyimo
Urshalima vat, wa dusa wa inki niza na
hira me in nilem niwe me, “Akeldama,” ya
cukuno uru umaye. 20 Anyettike anyimo
u zabura; na uru me ucukuno ani me,
kati aceki uye ma cukuno anyimo me ba.
Na aceki uye ma ziki katuma ka meme.
21 Idi wu rii desa madi ziki katuma me, ma
cukuno a nyimo anu sa ma tarsi vat nan
uganiya sa Yesu ma zi nigome nan haru.
22 Uzika uganiya uzorso Uyohana, uhana
uwui sa aziki me ahira aru, ca ma cukuno
ukalum iwono nan uhira umeme. 23 Wa
dusa wa reki anu wa re aje; Yusufu sa
atisa me Barnaba akuri atisa me Justus we
nan Mathias. 24 Wa wuzi birigara wagu,
“ugomo Asere sa u rusa mu ruba ma nabu
vat, bezi duru desa tidi zauka anyimo
anu wa re wa geme.” 25 Sa ma madi
cukuno udura uwe me; anyimo atuma
kawe me. ma cukuno ahira a yuhuda
me sa ma wuzi ugbas me. 26 Ba wa
dusa rezi uzauka, ba urizi ini nice ni
Mathias, madusa macukuno anyimo ana
tarsa uYesu ukirau nan u'inde ugino me.

Bikoro bu Kure

1 Unu uwui Ufentacus wa eh vat uwe wa
orno a hira inde. 2 Wa dusa wa kunna u
gumurka u ire mu gusi ni pupur ni dusa
ni myina a kura me sa cikini. 3 Are myiran
kasi urah a harzina, atu, ani ceh ni konda
avi anyimo a we me. 4 Wa myica in bibe bi
riri vat uwe wa tunguno u boo a myiran
me sa a harsi we ni. 5 Ayimo urishlima
are a yahudawa rani anu. tarsa Asere,
ko da ba anyimo uneh. 6 Sa wa kunna
ugumurka ugino me, vat nigoru na nu me
orno ahira a inde barki wa ko a vi ma zin
in tize in ni myiran nu me. 7 Imum me i

cukuno we i bosa utize, wnagu,' kadura, na vat u weme sa wa zin tize ti geme da anu uGalatiya wani ba. 8 Aneni ti kunna weh, konda vi ma boo nyiran na hira me sa ayo meni. 9 Haru be anu, ufaritiya, wan anu Elamawa nan anu Ubagadaza wan anu Uyahudiya, wan anu Fantus nan Asiya. 10 Nan anu Firijiya, wan anu Banfiliya, nan anu Nasar, nan adesa wa ra ati kira ti Kurane a mayanga mu Libiya, nan na genu sa wa suri Uroma, ma Yahudawa an de sa wa ribe ati Yahudanci. 11 Makaritawa wan ma Larabawa vat ta kuna we wa zin unu boo abanga Asre inti lem ti ti pin turu. 12 Vat uwe biyau ba mekibwe, wa gusi acece nyanini ya zige me. 13 Aye wa wuzi ni basa wa gu," wa sa ubere uni. 14 Bitrus ma hiri ma tunno anu ukirau unu inde, ma nyeze ni myira, magu we," Anu yahudiya nan a de sa wa ra a Urushalima, rusani imum igeme, rikani titui a tize tum. 15 Ana geme dawa sa ubere ba kasi u hira ushi me. 16 Imum be sa Yowel ma gu. 17 Asere a gu, indi wuu bi be bi riri a nyimo anabu vat, ahana wan na ruma vat wadi buu tize tum, i nyani i shi me wadi iri imumu i ge sa wa mu ira ba, Cukoro wadi wuzi ti ro. 18 A tiye ti geme indi wu we bi be biriri wadi buu imum sa i eze aje aru. 19 Indi bezi we imum idandang ya sesere wani ige sa ira adizi, maye, urah, matum wan mu cingo. 20 Zuwui udi gamirka ucukuno Maree, Upeh uhana Maye, Uwui Ogomo Asere uku eh, uwui udang u gino me. 21 Abine ani koda avi madi wuzi biringara anyimo aniza na Asere unu bura uru. 22 Anu Isaraila, kuna ni, Yesu unu Unazarat, de sa Asere a nya shi barki uhem ume, ahira imum idang wan imum i busa itize sa ma wuzi anyimo a shi me, kasi urusa ushi me. 23 Yesu ugino me Aserea nya shi me unu rusa ume shi igankirka me utiti, a tari tanu zatu urusa Asere. 24 De sa Asere a hirza me unu ui, ma sopi me iwono iginome, barki iwono ya bari i inta me ba. 25 Dauda magu, vat uganiya in hirsa Asere aje am, ma ra atari ti na ree tm barki kti in urno. 26 Barki ani me, iriba im izi pau, in zin ini riba i rum sarki i binani, in ra anyimo ani pum, indi wuzi ivai sarki ibinani. 27 Barki mada hem in mi "iriba im iribe u ra ba, uda kuri hem iriba i we me iwici ba. 28 Wa be zum una iuai, udi kuri u wum i myinca ini riba irum a mu henu mu we me. 29 Ni henu, in da ki in boo shi tize in riba ka inde an ce ni ucokoro uru Dauda, ma wi vat me, kani igeme icau imeme ira ahira aru. 30 Barki ani me, mazi unu kurzizo utize ta Asere mani, Asere a toniko me, madi tari uye a nyimo ni kura nu meme ahira ti cukun ta Asere. 31 Ma ira ma kuri mabuki abanga uhira u Yesu a nyimo iwono, agi madi ceki me anyimo ura ba,"ni pum nu meme ni da wicu ba. 32 Yesu ugeme, sa Asere a hirza me, unu rusa uru. 33 Barki sa a yeze me ma cukuno atari tina reh ta Asere, anyimo a bibe bi riri ahira aco, ma kwonko bi be biriri unu kunna ushime. 34 Da Dauda mani ma nyene Asere ba, ma eh inice nu mume ma gu,"Asere a gunna Asere am cukuno a tari tina reh tum. 35 Sede sa mapalki ana nu eru nu meme. 36 Barki ane ani ani, na vat akura Isaraila wa rusi Asere akurzo me ma cukuno Asere nan unu bura uru de sa ya gankirka me. 37 Sa wa kunna imum igeme, tize me ti tumi we a muriba mu we me, wa gu Butrus wan nu kasu anu tarsa UYesu,"Ni henu nyanini tidi wuzi? 38 Bitrus ma gu we, kabirka ni tize ta Sere a zoro shi, koda avi a nyimo ni za ni Yesu unu ubura uru madi kwiji ma dini vat, idi kabi u nyanki ubi be biriri. 39 Ubuka ugino me bark shewani, wan na ahana ashime, nan andesa wa zi pit, an desa Ogomo Asere aru ma titi we. 40 Ma boo we tize gwardang, ma boo ma kingizini be mag" Bura ni ace ashime uneh uneh ubari ugeme. 41 Ba wa kabi tizeme, a zorowe wa kinki in na nu akura- kuri a taru (300). 42 Wa dusa wa ri ajenan anu tarsa uYesu wan anu dungara uni henu a nyimo a tanume, wan upusa ubiredi nan biringara. 43 Biyau bi meki kodi ya unu, imumu i basa u tize gwardan anu tarsa u Yesu wa wuzi. 44 Vat adesa wa hem wa zi ni gome wa kurinwa wuzi imumu inde me. 45 Wa zi zizi ti runga tu we me, wa hari konda vi ikirfi me, i binani u nyara u konda avi. 46 Kondi uya uwui wadi ha anyimo udenge Asere, wa pusi ubiredi ati kura ini riba i inde wa

ri ini riba irum wanu toto iriba. 47 Wa nonzo Asere, wa kuri wa zin in mayee ma rum ahira anu. Asere a kinkiwe adesa a bura sa we a nyimo ni za ni Yesu kondi uya uwui.

Bikoro bu Taru

1 Bitrus nan Yohana wahazi inni yeh udenge Asere. 2 Sa wabiki upuru ana tukum ariri wadusa wa iri uru nu ma ciki carki ayome sarki tanu, ake ayeze a inki ahirame koya ni sisizo mamiki urigiza utari anabu wa nyangizi adudo. 3 Sa ma ira Bitrus nan Yohana wa udenge Asere ma rikuwe tari. 4 Bitrus nan Yohana warikuwe je, magu, iran duru". 5 Iriba ime idusa ikuri a hirawe inu basa madi kin iri, mum ahira awe. 6 Bitrus magu, "Inzom inni kirifi sandi nyawe ba, imumbe san zini ine ini indi nyawe, a nyimo ani za ni Yeso unu zatu madini. 7 Bitrus ma meki tari tinare tumeme ma hirzame mahiri tihihira timeme tiwitino inni kara. 8 Mahiri fagat, ma tunno, matubi tanu, maribe anyumo udenge Asere nan we unnu hinzina inni nonzo na Asere. 9 Vat anu wa irime mahhaka inu, haka ununzo Asere. 10 Wairime memani desa ma cukuzuno ana tukum a riri aginome uribi ze udenge Asere bi yau bi mekuwe kan imumbe sa awuza me. 11 Mara anyimo inta Bitrus nan Yohana anu wa sumi, uhana, ukagunna nan we anyimo anikubu sa atisa, nikubu ni Solomon imum ibiyau imikuwe. 12 Sa Bitrus ma ira anime ma bukiwe shi, unu Isaraila, nyanini ya wu ikuna biyau? aneni ya inkon duru aje gusi tahiri zame inni kara niruni? 13 Asere Ibrahim, nan Ishaku, a Yakubu, acokoro utuba ma nunzi ka urere ume Yeso nan uzika urere ume Yeso, de sa ya nya, game, aje a Bilatus, sa ma zikin inguna madi cekime. 14 Na iri me unu lau, nan nukabanu ugime agi aceki shi unu huzanu. 15 Isabi hu nitini nu vengize uzatu mara. Asere a hirza me a mu cau, haru ta ira anime. 16 Aname nizanime nini, uham inni za nimeme, ini yanya unu ugino sa ihira irusa nikara, anime ani uhem in Yeso wa nyame ni huma a ve ashi me. 17 Aname, nihenu, in rusa utasa utame uni uzi ya wuza anime, kasi a ana je ashime wa wu zi anime. 18 A, anime Asere a myinca mtize time mu atinyo tanu kurzu utize, Yeso Kristi madiziti. 19 A, anime cekini imomu izenzeng, gamirkani, barki a visa madini mashi me, Ugomo Asere ma nya shi ni huma. 20 Ma tumi in-nunu zatu umadini sa nyara shi dati unu nu utuba me mani, Yeso. 21 Me mani desa tigomo ta sereti nyara uk-abi barki uganiya udati ubarka utimu-mum, sa Ugomo Asere manya atinyo tanu kurzuzzo utize ti lau. 22 Musa magu, Ugomo Asere madi hirza shi ure unu kurzo anyimo'anu henu shime, kasibe sa ma hirzam, kadure kani i kunna imumbe sa mabuki. 23 Idi cukuno vat de sa makunna unu kurzuzo tizetige me madi ribe ijas. 24 E, Samaila ma bu aban ga gino me, vat tize ti inde me tini. 25 Shi ahana anu kurzuzo tize tini sa Ugomo Asere ma inki tize nanaka co ushime utuba, bishime vat nan tikura tishime anyimo une me wakim uringiringirka. 26 Sa, Asere mahirza udura u meme matubi matumime ahira ashime barki maringirkashi maro mashime ma kini tihara tiburi.

Bikoro bu Nazi

1 Barki anime vana Asere ma ziti ani pum, kine haru ti tirizizi apum aru unu gino ubuka me. Vat desa ma zito anipum ma ceki wuza imumu izezen. 2 Unu gino mada kuru ma tarsi tize tanu u ira uzenzen uni pum, se unu hem wa Asere vat tiye tume me unee. 3 Barki anime tiye tamu aka sa tidi wuzi imube sa anu zato tarsa Asere wa nyara tiwuzi, imum izenzen, mei maje, bisisiza, imum ihuza apum, utarsa umakiri nan timumu ti zatu uri. 4 Wa zinu basa imum igino igenu ini izunu waza me sa da data ace nan we ba ana awuza timumu tigino me, wanno wa zogizo shi. 5 Sa ahira asani ni ye nikoree, ogorno uni pin, nan anu tarsa ume, wan anu nyettike ihori wa orno ahira inde anyimo urushalima. 6 Anas unu unu dang udenge Asere mara ahira me, nan Kayafas, wan Yahanna a Alizanda, wan vat ni kura ni unudandang ukatuma ka Asere. 7 Sa wa anyen Bitrus nan Yohana ati aweme, wa iki we, "an

ni kara na veni, nani anyimo niza na veni i wuza imum igeme?" 8 Bitrus, sa myinca in bi be biriri, magun we, "ho ugomo anu nan anu tarsa uwe. 9 Ingi kani game i igizo duru ahira imum iriri sata wuza-agi barki nyanini ta huma unu nu okoni. 10 Rusani vat ushi wan anu ashime a isaraila, anyimo niza ni Yeso unu nazarat, desa ya cerkeme utiti, desa Asere ahirza me u suro iwono, usuro ume uni geme ma turi aje shime in nihuma. 11 Yeso memani nipo sa ana so wa gawe, ni kori ni cikuno nipon sa wa yara. 12 Uye mazoni sa tidi kem uburani; Nire niza ni zoni adizi ageme sa aya anyimo anu-unee sa tidi kem uvenkeni. 13 Sa wa iri katuma ka Bitrus wan Yohanna, wa kem da ane ani cas ba, agu agi anu zatu rusa imum wani unu wuza ana me. Wa e wa tinka a mu ziba muweme Bitrus wa Yohanna wa zi nan Yeso. 14 Barki sa wa iri unu koni me sa an Bitrus na Yohanna wa humame ma turi nigime wa we. 15 Wa dosa wa samirka ti cikon me, wa tun gono ugamara me acece weme. 16 Wa iki, yamini tidi wuzi ina na geme? barki imumme sa ana geme wa wuza aje akonda vi anyimo urshalima, ti da ke ti ganduru ba. 17 Da imumme yana hana pit ba nati hunguko we titui kati wa kuri wa buki uye tize ti Yeso anyimo ni pin ni gemeba. 18 Wa titi Bitrus wan Yohanna wa gun we kati i saki ubuka utize nani i dungori anu anyimo ni za ni Yeso. 19 Ba Bitrus wan Yohanna wa kabirka wa gu, ingi ya wuna uri ahira Asere ti kunna shi nani me, gunkuni i iri. 20 Haru tida cekinduru ubo imumu ge sa ta ira izin masa ti kuri ti zin umi rusa imumme. 21 Sa wa hungu a Bitrus wa Yohanna titui wa ceki we wa dusa, barki sa da wa kem una ukuri ugwara uwe ba, vat ani ahira me wa zin unu nonzo Asere barki imumme sa ma wuzi we. 22 Desa aceki a Bitrus wan Yohanna wa humame ma zin ti wee akura nazi (40) unu yoo. 23 Sa aceki an Bitrus wan Yohanna wa kuri waka buka ni henu imumme sa unu dang udenge Asere wan andesa waa zi wan me wa bukuwe. 24 Sa wa kunna, wa yeze amyra vat uwe wa nonzo Asere wa gu Asere, hamani wa bara unee, wan Adizi, wan awen wan vat imumum sa ira anyimo awe. 25 Ho sa bi be biriri bi soso ayoh aweme aco aro Dauda magu, yanini ya cara ana ma reh iriba. Alem awuza malim ahira ahura. 26 Agomo unee ya orno ahira inde, anati gomo cangi wa orno ahira inde, agi barki wa iri urizo uvana Asere. 27 Kadure, an Hiridus wan Bilatus wan anu Israila wa orno wa muti ace agi barki wa iri urizo uvanaa Asere. 28 Wa orno ahira a'inde barki wa wuzi imum me sa Asere a rusi. 29 ana orno ahira a inde barki wa wuzi imum me sa Asere arusi. 30 Barki ingi wa wito tari tuweh barki uburri unee imumu ubasa tizee idi eh barki vana uweh yeso. 31 Sa wa mari biringara, ahira me sa wa orzono vat uweh atunguno uzoro, barki vat uweh wa myinca in bi be behuma, wa buu tize ta Asere in ni kara. 32 Anu gwardang wa kabi tize me iriba iweme da uye m buka ire imum iburi ba nan ma wuzi iri imum isas, anime wa wuzi vat imu inde. 33 In kara adura wa zin unu buu abanga u hira u Yeso nan urunta wa kem 34 Da akem uye anyimo aweme sa madiri ire mum, vat desa mazin in iri mum ini ce nume wa zizi wa ezin mikirfi me. 35 Wa isi ati buna ta adura. A hari vat adesa wa hem in tize ti Yesu, a tarsi anu dira. 36 Yusufu, ulawiyawa, unanu kuburus anyame niza Barnabas ahira ana kadura ka Asere agi unu unasa iriba. 37 Mazi unuroo, ma zizzi uni ma ēn ini kirfi me ma inki ati buna ta ana kadura ka Asere.

Bikoro bu Cibi

1 Uru nu una niza Hananiya nan unee umeme Safiratu, wa zizi uru uweme. 2 Hananiya ma hunze ire ikirfi anyimo ikirfi urume, (unu rusa unee me), wanno wa eh unu ikirfi me ahira anu rusa me. 3 Bitrus manno magu, "Hananiya nini ya wuna wa ceki bibe bibur ba myinca iruba iweme, hube wa wuza bibe biriri moco? hu wa hunze ire ikirfi urume? 4 Uganiya sa da wamuziza urume ba, azo uwe uni wazi ba? uganiya sa wa zizi uni, azo uwe uni ba? nyanini ya wuna wa wuza ugino basa me iruba iweme? in anime azo anabu wa wuza moco ba, Asere ani wa wuza me. 5 Ahira me sa ma kunna anime, Hananiya ma hunguko ivai imeme imaza. Vat anabu sa wa kunna tize tigino

me biyau bi dandang bameki we. 6 Inyani ya eh igemdirko ikizi imeme wa suri ni amatara waka vatime. 7 Uganiya ka taru wa aki, unee manno ma eh, unu tame imum be sa izi ba. 8 Bitrus manno magu, "buka ihono ini ya zizi uru me?" ma kabirka magu, "ana ani tazizi." 9 Bitrus mauku gun me, " nyani ni ya wuna ya bara magino moco me nan uruma uweme bati imansa bibe ba Asere? kunna tanu ta desa wa ka vati uruma uwe me ana tukum, we wani wadi ziki we ana me." 10 Ahira ma rizi aje ameme, ma hunguko ivai imara, inyani ya eh ikem me ma wono; wa ziki ikizi me wa ka vati upuru uruma me. 11 Biyau bi dandag ba meki anu tarsa Asere me vat uwe nan andesa wa kunna imumu igino me. 12 Imum biyau nan nu basa kan wa meki anabu, atari ta dura me. Vat uwe wa ra nigime ukpanku u sulaimanu. 13 Azo me uye uni iriba ihuu ma pati nice nigome nan we; Barki anime ukaba kang aje anabu. 14 Uhana ana me akenzi ukinkin anu nyaza iriba, gbardang ahana ruma nan na eh. 15 Wadi ziki ana ti koni han we unaa, wadi nasa we asesere ati komi nan ti penge, barki inka Bitrus ma aye u aka nani mazu ma me madarsi aye aweme. 16 Anu gbardang wa eze usuro ati pinpin sa ta keti urushalima, wa ezi nan nati koni, nan andesa agwergene wa meki we, anno ahumu zan we vat. 17 Barki anime una katuma ka Asere udandang ma hiri nan vat andesa wa zin nan me (Anu tarsa asadukiyawa); wa myinci in ni ero kan. 18 Wanno wa meki ana kadura me wa reki we anyimo udenge uni rere. 19 Anyimo ani yee me bibe bi kadura ka Asere ba poki tina tukum tu denge uni rere me ma suzo we a matara, magu. 20 "Hana ni ika tunno anaje udenge Asere ibuki anabu tize tigeme ti vai." 21 Sa wa kunna anime, wanno wa dusa udenge Asere unu sana ahira wa bezi tize me. Barki ani me una katuma ka Asere udang nan nanu ameme wa eh wa titi ni ori nan aroni akatuma, nan na nanu anu isra'ilawa wa suri wa meku nyaza uni kar, asuso we ana katuma kadandag. 22 Sa ana katuma wa hana uenge uni rer me da wa kem uye, udenge uni rer ba, wanno wa ze wa eh wa buki. 23 Wa gu udenge uni rere me u impi gangang anu hira wa rani wa turi ana tukum sa ta ribi, da ta kem uye anyimo ba. 24 Ana me sa unudang udenge Asere nan nanu ana katuma ka Asere sawa kunna agino aguran me, wanno wa tunno ukira kan abanga aweme, ana me nyanini agino me adi yoo. 25 Uye manno ma eh ma gun we, "anu agino me sa ya reki we anyimo udenge uni rere me wa ra abirko anyimo udenge Asere wazi nu bezizi anabu tize." 26 Udang udenge Asere ma ha nan ahana akatuma kameme wa ka ayen we, azo unu hiza iruba ba, barki asuma kati anu wa vingi we. 27 Sa wa ayen we, beizi aje anabu, una katuma ka Asere udang ma igizo we. 28 Unu guna, "da ta karti shi kara kati ibezizi tize anyimo aniza nigino ba? barki anime shibe ya myinca urshalima unu bezizi utize tishi me, izinu nyara guna maye mu nu gino me tuu ace aru." 29 Barki anime Bitrus nan ana katuma kameme wa kabirka wa gu, "gwas ini ti tarsi asere azo anubu ba. 30 Asere aka co uru ma hirza Yeso, desa ya huu me, ahira ugankira ume asesere utiti. 31 Asere manno ma heze me atri tina re tumeme, barki ma cukuno ugomo nan unu bura, ma nya isra'ila ubarka nan uvete umadini. 32 Haru anu tunno amaru wani imumu igino me, ane bibeu ba Asere, bi gesa Asere anya ahira avat andesa wa tarsa in me. 33 Sa anu tarsa umeme wa kunna anime wanno wa kunna iriba kang, wanno wa nyari uhuza adura me. 34 Barki anime ure ufarisawa una niza ni gamaliel, unu bezi urusa desa anu wa nonzo me, manno ma tonno ma wu anu wa suso unu rusa me a matara cing 35 Manno magun we, 'shi anu isra'ila, rusa ni kan ini mumbe sa iwuzi ana gino me. 36 Atiye tu aka uye ma eh una niza Tundas mazika nice nume ire imum, ugbardang anu akura anazi wani wa tarsi me, sa ahuna me anu ameme vat wa samirka, azo desa ma kunna ahira sa wa rani. 37 Maru ameme, awuzi uye una niza Yahuza ugalili desa atiye tu basa, ma eh ma rangi anabu gbardang me ma corno me, vat andesa wa tarsi me wa samirka. 38 Barki anime inboo shi nyettike ni nan nanu agino me,

barki anika ubara uwe me nanu wuza uwe wa nabu uni idi corno me. 39 Barki anime inka imumu igino ahira Asere ani ida icari ini ni ba, kati icukuno arangi we. 40 Sa wa tita anu rusa anyimo wa tiri we, waduku gun we kati ikuri uwuzi ubezi utize anyimo aniza ni Yeso ba, wanno wa ceki wa dusa. 41 Wanno wa suri anyimo anu tarsa me, uni iriba irum barki bari ayomu we barki niza nigino me. 42 Ban anime kode uya uwui wa haza udenge Asere, wa tarsa ti kura, wazi nu bezizi, wa kuru wa dusa sarki ude unu guna Yeso memani vana Asere.

Bikoro bu Tasi

1 Anyimo atiye, uganiya sa anu tarsa uYesu wa kinki, ayahudawa u watu ugirkawa wa eh imbi bukum ba yahudawa me, barki kati akarti ane akoro imumare. 2 A nu u tarsa uYesu ukirau in na wa re wa titi u kasu unu tarsa wakem we, wa gu”ida rizi me ti vete tize ta Asere barki abanga imuma re ba. 3 shi wani idi zauka ahana aruma usunare a nyimo aru, anu aniza, ni riri, sa wa myinca in bi be bi lau nan u gamara u tize, sa ti di zauka we anyimo a katuma ka geme. 4 Barki haru, ti di ri je in bi ringara a nyimo a katuma ka Asere. 5 A nu wa kuna u runta u tize ti we me. wano wa zauka Istifanus, sa zi in bi be bi riri, nan Filibus, Firokorus, nikano, Timon, Pariminas nan Nikalus, ugenuanyimo uAntakiya. 6 Anu wa eh in na nu me a hira anu tarsa u Yesu, wa wu bi ringara, wa wu tari. 7 Tize ta Asere ta ri aje a nabu me wa kinki gwardan a nyimo u Urushalima. anu adandang gwardan wa soki ni ce anyimo katuma ka Asere me. 8 Istifanus sa ma kem ni kara ma wnzi katuma ka danang anyimo a na bu 9 . Ine ini anu ahira anigora me, wa hiri, atisa we, anu udengi uni Libartinawa, anu Sirinia nan anu Kuraniyawa aye anyimo nan Silisia. Anu ageme wa wuzi matara nan Istifanus. 10 Wa diri utonno urusa abanga a bibe nan u urusa ugamara utize ti Istifanus. 11 Wa cuzi ni pum ruri aye agi wa gu, Takuna Istifanus ma cari niza ni Musa nan Asere. 12 Wa turika anume nan nu urusa u tize ta Asere, wa hunguko Istifanus uhana a nyimo a hira anu a dandang. 13 Wa eh uye ma buki ma cico, agi, unu geme ma nyara mi in ingara tik in ti zogo ta hira ani gura me nan nu inko utize. 14 Ta kunna ma gu,”Yesu una nu Nazaret madi cari hiri a geme ma kuri ma gamirka utanda sa Musa ma nya duri.” 15 Vat unu sa wa ra ahira ticukum me a inki me aje wa iri mu henu mu me me gu mu vanu katuma ka Asere.

Bikoro bu Sunare

1 Una katuma ka dandang ma gu ka dundure kani. 2 Istifanus ma gu a henu nan a ka co kunnanime aco uni nonzo ma kem aco aru Ibrahim anyumu a Misopotamiya otuba ticukum u hara. 3 Ma gu imme ceki ma nyanga ma we me nan nanu henu uwe me, hana a manyangamage sa indi bezi we. 4 Monno ma ceki manyanga mu kaldiya ma cukuno u haran, ba abim me sa a co me ma wi, Asere a e imme a nyimo a manyanga mageme sa inci kin. 5 Ma nyari unga umeme nyania hira a indai barki ukalum, ko a hira sa madi inki ubuna. se ma inki tize, u zatu u kem u vana u ibrahim dati. 6 Asere ma boo me a nime barki wadi chukuno a ma nyanga ma soh nan a na a hira me wadi wu wa ziti ti we esoh inaze. 7 "In di hungu ko titui ta nu age sa wadi wu we a ni rere me," ingi asere, Inna dumo me wadi eh wa wu zim niru a banna me. 8 Ma kuri ma nya Ibrahim in inko u tize tini gbari Ibrahim ma yoh Ishayu ma gbari me rono u witotari Ishaya ma yoh Yakubu, Yakubu aco a nu kirau i. 9 A cokoro wa wu ni eru ni Yususu wa ziki me u masar, Asere magi nan me. 10 Ma suso me a nyimo anirereme, ma nya me mu henu nan nu rusa utize a hira a Firauna Ugomo u masar, Firauna ma nya me ucanti u masar nan na kura ameme vat. 11 An no a ribe ikomo ukene a manyanga mu masar vat nan kanana nan nu zito kang, a kaco aru wa diri imumare. 12 Serki sa Yakubu ma kunna imare ira anyimo umasar, matumi akaco aru me. 13 Ukure me Yusufu ma suri wa iri me, firauna ma gurna nan na henu a Yusufu me. 14 Yusufu ma tumi a henu ameme waka buka Yakubu a co ameme ma e u masar, vat nan ni henu wa biki eso sunare nan

nu cibi. 15 Yakubu ma ha umasar monno
ma wi nan aka co arume. 16 Aziki we
u hana ushekem a nyimo a mu cau sa
Ibrahim ma kpi a zurfa a tarin ta hana
a hamor ushekem me. 17 U ganiya sa u
u gwinci ka utize wa eh mamu, sa Asere
ma buki Ibrahim, anume wa uh wa kinki
u masar me. 18 Ure Ugomo ma hiri in na
dumo, sa da ma rusi Yusufu ba. 19 Me
mani ma cangi anu acu me, ma nya we
titene wa veti a hana awe me barki wa
hama. 20 U ganiya sa a yo Musa ma rizi
memerun aje Asere inta me tipieu ti taru
a nyimo a kura a co ameme. 21 Sa a vete
me a matara uco u Firauna ma wuzi ni
wari ni me gu usam ume. 22 Musa ma
manza tu katuma anu u mesar tize time
me nan katuma ka me ka zi memerun.
23 Serke sa mabiki ti we a ino anazi, iri ba
ime ya be zi me ma ka ira ahenu ameme
ahana a Israilawa. 24 Sa ma iri azi un
nutira ure u Istrailawa, Musa ma benki
me, ma garza men ma dusa mahu unu
ugino me. 25 Ma gusi agu ahenu me wadi
iri tari ta Asere tini tidi benkiwe, da wa
hemba. 26 Rono ukure me ma biki a hana
ameme wa zi in nukara ma ha ma gu in
we, “A nu a dandang shi a henu wani,
nya nini izi innu matara a cece ashi me?
27 Unu ukwabi me matuburko musa me,
ma gu “Aveni ma nya we tigomo tiru?
28 Udi hem? gu sa wa hu u masara me
ninjo me? 29 Musa ma sumi sa ma kunna
ani me ma cukuno gu ugenu a manyanga
mu midia, monno ma yo a huna ruma
ware. 30 Tiwe ti aino a aki, umalaika
ma ha a hira a musa a nyimo a nijaa
upana u Sinai, a nyimo a nilem ni ura.
31 Sa Musa ma iri ura, ma kunna bi yau,
sa ma hana mamu, monno ma kunna ni
gbiran na Asere, na gu. 32 Mi mani Asere
a kaco wa co aweme, aco a Ibrahim nan
Ishaku, nan Yakubu, nipum ni Musa na
tuba ukirsa, ma kari aje amemen. 33 Asere
agu imme, kara makwatak me, a hira a
gemesa uturin a zo me imma dini ba.
34 Ma mu ira utito a nu amme a nyimo
umasar, ma kunna aso ashi me, mi be ma
ringi in burishi, ayeni ana me, in di tumi
shi u masar. 35 Musa ugeme sa ya gidi
me sa we gu, Aveni ma nya we tigomo
aru? me mani Asere ma tumi me atari
ti malaika sa ma kem me a nyimo ani jaa.
36 Musa ma suso we a nyimo u masar,
sa ma wuzi timumu ti dandang a nyimo
umasar nan ni win nivu, nan a nyimo a
nijaa a ti we ti nu a ino a nazi. 37 Musa
sa irusa me mani magu in na Israilawa
Asere adi nya shi udura anyimo ashime
nan na henu a shi, udura gimi. 38 Me mani
sa mara a nyimo a ni gurna a ni jaa nan
malaika sa ma buki metize a nipana ni
sinai me mani sa mazi nan aka co aru
me, me mani ma kabi tize ti urai ma
nya dura. 39 Me mani unu me sa aka co
aru wa nyaru u kunma utize ti meme wa
idi me ahira awe me, nan a nyimo iriba
iwemme wa kuri u masar. 40 A nyimo
uganiya uginome wa gu in haruna bara
duru mu Asere sa wadi canti duru, Musa
ugeme sa ma suso duru umasar, tita duru
imum me sa ya kenme ba. 41 Wonno
wa ba barka ku maruka atiye me wa
nya madodo imumare, wa kunna urunta
kang. 42 Senke Asere a ceki we wa wuzi
anu akura Asere kadtuma gu sa a nyetike
a nyimo a matakarda ma adura kAsere,
ya wekimi iname ya iro anyimo atiwe a
ino a nazi a rujaa, a kura a Israilawa?
43 Yakabi a hira ni gurna ni molek nan
Asere a Refan, nan na imum sa ya barka
barki ni ru, indi ziki shi in aki u Babila.
44 Aka co arume wa zi inni rusa Asere a
nyimo a nijaa, gu udungurka me umusa
ma barka gu sa ma ira. 45 A hira a nigurna
nan kaco arume wa gamirka wa riben a
manyanga a tari ti Joshua imum ya hiri
sa wa ribe wa meki ti tihira sa Asere
ma gidi we, aje a kaco aru me, Anime
ani har uganiya u Dauda. 46 Sa ma hem
ahira Asere, ma ikki barki makem Asere
a Yakubu a hira. 47 Senke sulemanu ma
barka Asere a kura. 48 Unu udandang ma
da ciki a nyumo a tikura sa abara in tari
ba, gu ubukamwa na kadura me. 49 Aza
me a hira ti cukum tum tini, adizi me a
hira upatala tibuna tum, aye akura ani
udi barka mini? ubo wa Asere, nani abani
indi venke? 50 Da tari tum me tini ta wuzi
ba? 51 Shi anu sa ida kunna tize ba, da
agwara muriba mushi nan titui, ko uya
uganiya ya nyari ukana bibe ba Asere, i
wuza gu aka co ashi me. 52 Uya unu dura

mani sa da aka co ashi wa yomo me ba, wa hu anu dura sa wa emaje unu ulau, shi be ya cikuno anu uhaza anu. 53 Shi me sa ya kabi udungurka Asere me sa malaiku wa inko, shi be yaga shi ucanti me. 54 Sa anu adandang wa kunna timumume ya dari iriba iwe me, wa chari Istifanus in na nyo. 55 Sarki ma macika in bibe biriri, ma inki aje Asesere ma iri ni nonzo na Asere, ma iri Yesu maturi a tari tinare ta Asere. 56 Istifanus magu, ira, ma ira a poko Asesere me vana Asere ma turi a tari tinare ta Asere. 57 Senki anu adangdang me wa wu uhanu in nigbirang we impi titui tu we me, wa rizi a me. 58 Wa kari me anyimo a nipin me wa tizi me in napo, anu hiri me, wa nati tirunga adizi a tibuna ti shawulu me. 59 Sa wazi innu tiza u Istifanus, ma ri aje innu tisa Asere, ma gusi, “Ugomo Asere kaba bine bimme”. 60 Ma tunguno a dizi ma yeze nigbirang inni kara, Asere, kati ucanti ucara tize a nice ni we me ba, sa ma mari ubo anime, monno ma wi.

Bikoro bu Witotari

1 Shawulu ma hem inni wano imemee, ronome a tubi u mensi anu tarsa Asere a nyumo u Jerusalem; an dee sa wa kabi tize ta Asere citi pin tu Judiya nan nu Samariya a meki we a samarka, ana ka dira wani wa dii chass. 2 Anu nya ce sa wa vati Sitivin wa buki tize tiririn ani ce nume. 3 Shawulu ma ribe u tarsa uti kura unu mensi anu tarsa Asere unu korsuzo ma nan ni Jessi. 4 Vatin ani me anu kaba uti zeeta Asere me sa Asamirkawe wa ri aje uni boo utini. 5 Filibus ma dusa a nyumo ani pin nu Samariya unu boo uwe abanga ukirsti. 6 A nabu gbardang sa wa kunna wa kiri wa iri ti mum sa ma zin unu wuza mee wa gamika muriba muwe mee a hira ame. 7 Ani bee izezen gbardang we e unu karsa u hunu, anu wijo uti hihira wa kem u humza. 8 Mu riba manu ani pin mee mu runme. 9 Uye mamu rani ani pinme sa atisa me simon, dee sa ma dodonkinon anu Vengizi uwe muriba ini bere na nu bezi ubari. 10 ASamariyawa a cincin nan a dandang vat, mu riba mu wemee mu kuri ahira ame, unu gusa unu geme mazin ni kara na Asere sa ri ori. 11 Wa re aje unu kunna umee barki sa ma dodonkino unu wuza uwe ribere. 12 Sa wa hem inka dura ku runtame sa Filibus ma hanawen, ka banga a kura Asere nan Yesu kirsti, a zursowe ana ruma nan na eh. 13 Simon me changi ma hem inka durame a zorome, ma dusa more aje inti cuku na Filibus ma ira timum gbardang sa ma wuza ma kunna biyau. 14 A dura me sa warani Ujerusalem wa kuma agi anu samariya wa kaba tize ta Asere, wa tuburko Bitrus nan Yohana. 15 Sa wa hana wa hana wa wuwe biringara bati wa kabi bibee biririn. 16 A zorsowe a nyumo ani zaa nu gomo Asere Yesu vati anime daki wa kem bibee biririn. 17 U aye u Bitrus nan Yohana wa tarsawe tari ace waduku kem. 18 Sa simon ma ira azin unu ninza ubibee biririn una utarsa utari ace ma witiwe ikirfi. 19 Ma gunwe nyanime ni ge nikaramee vat dee sa ma tarame tara anice makem bibee biririn. 20 Bitrus ma gunmee cornowe nan ikirfi iwemee, u basa uda kee ukpee u nyanki wa Asere ini kirfi. 21 Iriba ya Asere izoo na huu, barki anime udaa kemwe baa. 22 Barki anime ceki imum iburri iweme uwu biringara bati Asere a kpeeciwe. 23 Ma ira uraa anyumo ati kono tigwangwang tucharan. 24 Sion ma gu ringirkanme Asere kati timumme sa ya buka tikem. 25 Sa Bitrus nan Yohana wa mara uboo anu tizee tu Ugomo asere, wa kuri u hana Ujerusalem wa haki wa buu ana agiro u Samariya tizee ta Asere. 26 Bire bibee bika dura ka Asere bigun Filibus, hira tarsa ni kira nu kudu una Ujerusalem u hana ugaza (una ubikiki bine). 27 Ma hiri ma dusa. uru naa katuma a kura usarauniya wani Itopiya sa maaye Ujerusalem bati ma wuzi Ugomo Asere rinonzo. 28 Tantu kuro ma ciki unu hira citi zee ti Tshaya unu kurzo utize ta Asere. 29 Bibee bi gun Filibus hana ka benki unu ugenemee. 30 Filibus maka kem me unu hira uti Ishaya una tizee ta Asere. 31 Indi wuu ani in russi sarki uye sa madiu benkum, aye benkum. 32 A hira me sa unu Itopiya maazi unu hirame, a gusa, A hunge mee kassi bitan tantu kaweki nan bizara in ku tikmee sarki u buku tizee. 33 A nyumo u yomo-mee sa wawuza me wacekimee, aveni

madi buki uchara umemee, sa a hunamee unee. 34 Uchukorome ma iki Filibus ma gu kussu, unu kurzo utizee mee mazin anice numee nan ni uyee. 35 Filibus ma tubimee tizee ti Yesu unyertike u Ishaya. 36 Wa haki unaa wa wa eh a hira mare mei uchokoromee ma gunnme nyanini idi karti a zoron abamee. 37 Inki wa hem anyumo iriba iwemee adi zorowee, ma gu ma hem Yesu Kirsti vana Asere mani. 38 U nani Itopiya me ma turi kubakura mee, wa dusa na Filibus me maka Zoromee. 39 Sa wa suro anyumo a mei mee bibee ba Asere biziki Filibus uchokorome ma nyarimee daki ma iramee, ma dusa ma meki unaa inninonzo. 40 Filibus maka suro Azotus, mari aje unu boo ukadura ku runta ati pinpin to watu me chip uka biki casariya.

Bikoro bu Kirau uzatu inde

1 Shawulu anyumo ure aje inka tuma ku inza wanu tarsa ugomo asere, ma haa ahira unu udang ullatima. 2 U nyara inyerte mee saa indi nyame nikara nu guna maka mensimanu tarsa asere adi maskus a ma mekiwee ma ehn ujerusalem ahamna wa rumma nan na eeh. 3 maraa anyumo afanu mamu uribe adamas kas, ma iri masa ma suro asesere ma keteme. 4 Ma dusa ma rizi adizi ma kuna nimyiran unu tissa umme shawulu, shawulu nyanini ya wuna uzin unu yomo uum. 5 Shawulu ma gu hu aveni ugomo asers ma kabirka me ma gumme in manni ugomo asere yesu sa uzin unu yomo umee. 6 Ma gun me hira ribe anyumo ani pin me adi bukuwe imumme sa udi wuu. 7 Aroni a tanu ti shawulu wa turin in kufik, wa kunna nimyiran intize sarki u ira unu. 8 Ma hiri ma kem urubo ya meki me a chanti me tari a riben me adimas kas. 9 Tiye tuma ti taru ini rubomee saki mare daki ma saa. 10 Ure unu tarsa asere maa rani anyumo adimaskas me sa atissa me hananiyai ugomo asere ma buki me tize ati roo. 11 Ugomo asere ma gunme hira hana ani kirame sa atisa nin derte a kura a yahuda u ikki una ni zaa shawulu sa ma suro u tasus. 12 Ma raa nyumo abi ringara ma irri unu sa atisa hananiya ati roo, ma ehzee madi tarme tari bati aje ameme a pagno. 13 Hananiya ma ugomo asere mamu kumna ahira anu gbardang, uyomome sa unu ugeme mazi anu awemen ujerusalem. 14 Anya me nikara ahira unu udandang uka tuma, ma meki vat de sa ma tarsa we. 15 Ugomo asere ma gunme hana ma zauka me, ma kurze me, imum ika tuma kami madi han intize tum a hira andesa wa taa me, nan nagomo wana hana ujerusalem. 16 Barki imumme sa ma wuzam madi sih ijassi. 17 Hananiya ma hirimaka ribe akurame ma tari me tari ma gumme uhaanu (uroni) ugomo asere yesu sa wa gurna nan me unaa mani ma tamman batu aje awe me a pagkino ukuri ukabi bibee biririm. 18 Saarki u dodonkimo ure imum kasi uhama isuri aje shawulu irizi aje me a pagkino a dusa azorome. 19 Mari imum yaree nan ni kara. ma cukuno nan anu tarsa u yesu adimaskas, thiye gbardang. 20 A birime udenge unu gurmee ma turguno tisa uni za ni yesu memani vana asere. 21 Vat anu wa tubi uhumoro, in gusa de sa ma huzza anu ujerusalem barki ni zaa nigemee, ma aye ma mensi anu abanamema haa unu udandang ukatuma. 22 Mu riba manu dimaskas mu kinki mu hunneme sa mazin mu gusa yesu mama ni kirsti. 23 Sa awuna tiye gbardang yahuwawa wa nyari uhuna ume. 24 Wah beh tinaa tukum me unu wai nan niye shawulu ma russi vat imumme sa wa inko. 25 A nu tarsa u shawulu me wa zikime inye, wa wume igira waka tuzouzunu a matara. 26 Sa shawulu ma aye ujerusalem ma nyara utarsa anu tarsa u yesu, vat uwe wa kina biyau, a nyumo u taa me uguna mamu cukuno unu tarsa u yesu. 27 Barnabas ma ziki me ma hanme a hira ana kaduraka yesu. ma kurzo we u gurna u shawulu nan asere wani tizeme sa asere ma boo me u naa, nan tize sa ma boo aniceh ni yesu adimaskas. 28 Ma gursuna nan anu ribize nan nu susso anyumo ujerisalem, mazen tize a seseri ani ceh ni yesu ugomo asere. 29 Ma kuri ma riajen matara nan ma yahuda wa mu brik, wa kuri wa naye unu nyara uhuna umme. 30 Sa anu henu me wa tuburko me utaarsus. 31 A bini

me anu tarsa asere u judiya, galile nan u samariya wa kem ti lukum ti mang wann reaje anyumo a tana tu tarsa ugomo asere gbardang nan bibee biririn. 32 Sa bitrus ma mara utarsa uti hihira ma han ma kakem anu asere an de sa wa ciki u lidda. 33 A bini me maka kem urunua sa a tissa me aniyas, ti weeh uwittitari unn kon uwono nire ni kiraa. 34 Bitrus ma gun me aniyas yesu kirsti wa humanhu hira tonno mahiri matonno. 35 Ana ti cukum to lidda nan u sharon sa wa ira anime wa kabi tize ti gomo asere. 36 Uye ma rani u joppa unu tarsa asere atisa tabitha, uneh mani inka tuma karirin ku benki anu dira. 37 A tiye me ma zin unukon, sa ma wono a zoro ikisi me aka nata udenge. 38 Barki u maamu lidda nan u joppa amu tarsa u yeso wa tumi ana wa ree a hira a bitrus ma benkiwe ma ee jibi. 39 Bitrus ma hiri ma tarsiwe. sa ma hana wa riben me udenge sa ikizi me iranrin. a koro wa ketti me ma soo, unu bizizi ume ti runga nan ti mum sa tabita ma wuza we. 40 Bitrus ma susso we anyumo udenge me, ma tunguno naruu ma wuu biringara ma gamirka u watu ikizi me ma guu”tabita hira” ma pakki aje ma iri bitirus ma hiri macuku no. 41 Bitirus ma witti me tari ma hiri matonno, ma titti anu tarsa asere nan na koro ma nyawe me uhuma. 42 A bangame a samika vat u joppa anu wa kabi tizee ta sere. 43 Bitrus ma wuu tiye gbardang u joppa nan una riza simon unu duro uti waa.

Bikoro bu Kirau

1 Urunu ma rani ani pen nu kaisariya niza nimeme Karniliyas, una je uma soja nan nigo sa atisa Italiya. 2 Unu me makunna biyyau ba Asere, mi nan na hanna ameme wa tarsi Asere, mazi ma benki Ayahudawa ini kirfi gbardang, ama wuzi biringara ko ya uwui. 3 Uhana uganiya azumo kataru innu winjoro, abezime anyimo atiro tibi bibeu ba Asere ba ē ahira ameme bibeu me ba gunme, "Karniliyas." 4 Karniliyas ma riki bibeu bu gomo Asere aje ani hunzi, magu, "nyanini izi una kura?" Bibeu bi kadura ba gun me, "biringara bu weme nan nu ningizi anabu aweme wa benki azesere, imum irengizi ahira ugomo Asere." 5 "Ana me tuma anabu, uhan anipin nu yafa waka ayen desa atisa me sminu sa, a tisa me Bitrus." 6 Ma ciki nigo nan saminu, desa akura ameme aciki ani kira nuraba. 7 Sa bibeu me ba buki tize nan me madusa, Kaniliyas ma tit anwa re, anyimo arere akura ameme, nanu soja u inde unu tarsa Asere anyimo ama soja me sawa wuzi me katuma. 8 Karniliyas bukiwe vat imumbe sa awuzi manno ma tumiwe uyafa. 9 A amura uhana azumo anu tasi (inna atii uwui) wazin tanu sa wa hana mamu nan nipin me, Bitrus ma nyene ahira akunta barki mawu biringara. 10 Mano makunna ikomo, mazinu nyara imumare, mazin nu unyara imare sa madi rii, uganiya me aye wazin nu sira imare. 11 Manno mā iri masa mazesere ma pokino ma iri iremum ituzo kasi iso, ire mum kasi ugudom udandang uzin nu tuzo anyimo unee, azin nu tuzo ini tikira kanazi. 12 Anyimo a ini vat bibar bara binama ya-iro iti buna tinazi nan anu hungoapuru adize nan ni nyin ya zesere. 13 Ine ini nigmirang nabuki tize nan me, "hira, Bitrus, uweki u-rii." 14 Bitrus magu, "ane ani ba, ugomo Asere, mi inriza imum izenzen ba nani imim imadini ba." 15 Ine ini nigmirang na kuri ni ē me; "u-aye ukure, imumbe sa ugomo Asere ma kpico ini, kati ititi ini imum izenzen ba." 16 Iginome yakem kataru; abineme aziki isome uhana anyimo azesere. 17 Uganiya me sa Bitrus mazi bidi bidi anyimo ati rome sa ma iri ma iri anabu sa Karniliyas matumi we wa turi ana tukum akura me, sawa iki una uhana akura me. 18 Wanno wa isi ana kura me wa ikiwe nani saminu desa atisa me Bitrus a ma rāa abini me. 19 Uganiya sa Bitrus maizn nu basa iriba usuro utiro me sa ma wuzi, bibeu ba Asere bagun me, "ira anawa taru wazin nu nyara uwe." 20 Hira utuu udusa nigo nan we. Kati udi ba dusa nigo nan we, "barki mimani matuma we." 21 Bitrus matuu maha ahira anabu magu, "mimani desa izinnu nyara me, nyanizi ya ayeni?" 22 Wanno wagu, "unaje uma soja mani nizame Karniliyas una kadura kani matarsa ugomo Asere, mazin nu

rusa uririn vat anyimo ayahudawa me mani desa bibeu birere ba Asere batu mi me agi ma ē ma kunna kadura ahira ameme." 23 Biturs titi we wa ē wa cukuno nigome nan we. Anu henu me sa wa rani uyafa waka tibime. 24 Innu sana ahira ukure sawa ribe ukaisariya, Karniliyas me ma nyargi we; Manno ma kiti anu henu umeme nan na roni ameme amamu. 25 Ya cukuno uganiya sa Bitrus ma ribe, Karniliyas ma gurna nan me manno ma tunguno ma nonziko me. 26 Bitrus manno ma hirza me, "magun me hira utonno unubo mani kasi hu." 27 Uganiya me sa Bitrus mazin tize nan me, ma ribe ahira ameme makem anabu gbardang wa orno ahira inde. 28 Manno magun we, "shi ina acce asheme irusa daki ya wuna urii unu wa yahudawa ma uzi nironi nani maka iso uye nani nire nikura sas. Ugomo Asere magun me kati iireni nan na namadini nani unu zenzen. 29 Ine ini ya wuna ma aye azome mataraba, uganiya me sa ya titi mi ma ikiwe barki anime ma iko shi nyanizi yatu ma ahira am agi in ē." 30 Karniliyas magu, "tiye ti nazi sata aka rep uganiya uginome, inze biringara uhana (azuma kataru) akura am, manno ma iri aye maturi in tirunga ti lau. 31 Magun Karniliyas Asere ma kunna biringara buwe me, ubengizi wanabu wa una ugomo Asere ma ringin hu. 32 Barki anime tuma uye uyafa, maka titawe unani za ni saminu desa atisa me Bitrus. Ma ciki akura asaminu, sa arani ani kira nuraba. 33 (Inka ma aye madi buki tize nan hu.) 34 Bitrus mā poki anyo ameme magu, "kadure, kani ugomo Asere ma beziz uhar zina ba. 35 Usuro anime, anyimo anabo vat unu tarsa Asere nan desa ma wuza imum iriri imumu ukaba Asere. 36 Shi irusan kadura me sa ma tumi anu isra'ila, uganiya sama bu abanga ariri, unata iriba ahira a Yeso, desa memani ugomo Asere vat. 37 Shi inna ace ashime irusa, abanga aginome, sa awuzi anyimo Ayahudawa ani ugalili, uganiya me sa Yahya mabuki abanga u zorso anabo. 38 Abanga a Yeso unu nozari, ane ani ugomo Asere ma inki me sas nan bibeu ba Asere ubezi. Makuri mareje innu wuza imum iriri nan nu hamza andesa bibeu bi zenzen ba tirzi we, barki Asere mazi nigo nan me. 39 Haru anu bezi wani, usuro u timumu tige sa mā wuzi vat amanyanga ma yahudawa nan na anyimo urshalima, mimani Yeso sa wā hume, usuro ukotiko ume azesere utiti. 40 Unu gino me, Asere ahirza me, u wui utaru ugomo Asere mā buki anabu Yeso ma hira. 41 Azo usuro vat anabu, usuro andesa ugomo Asere mamu zaukawe dati haru acce aru, andesa tare ti sii nigo nan me uganiya me sa ahirza me anyimo icau. 42 Ma hem haru tibu anabu tize tumeme, tikuri tirusi memani Asere azauka me, ma wuzi we tize tini kabbo usuro andesa wa vengize nan nadesa wazi mu kizi. 43 Usuro ahira ame vat anu kurizizo uyize wa bezi, urusa umeme barki vat desa manya kadure ahira ameme madi kem ukpico umadini usuro uni za nu meme. 44 Uganiya sa Bitrus mazin tize abanga atimumum tigino me, bibeu bu gomo Asere batuu ahira andesa wazinnu kunna tize tumeme. 45 Anabu sa wa rani anyimo ani gura nanu tarsa utize, ta Asere sa wa hem inni gbari vat andesa wa ē nigo nan Bitrus wa iri imum ibiyau, barki ukem ubibeu ba Asere sa ba-tuu anyimo anabu. 46 Barki wa kunna anabu wazin tize in are lem wanno wa nonziko ugomo Asere. Bitrus manno makabirka. 47 "Nani uye marani sa madi karti azoro anabo in gmei, barki we wakaba bibeu ba ASere kasi haru." 48 Manno mabuki azorowe anyimo aniza ni Yeso. Wanno wagun me ma cukuno nan we uhana tire tiye.

Bikoro bu Kirau inni inde

1 Sa ana tize ta Asere nan anu henu an de sa wa raa u Judiya wa gunna uguna anu zatu utarsa utize ta Asere wa kaba Asere. 2 Uganiya sa Bitrus ma eh usuro u Rushalima an de be sa agbari we wa nyare me. 3 Wa gunme, hu u haka nan de be sa daki a gbara we ukuri uzi ina re amare nan we. 4 Ba Bitrus ma tunguno u kurzo uwe imum me va, ma gunwe. 5 Mazii in biringara u Joppa, a nyimo atiro, in dusa in iri u gbetum wa tinu a zez sere vat ati kira ka nazi me. 6 Sa ma ira ini in dusa ubassa a banga a ini,

in dusa iri are adedu inama unee, inama inijaa, inama ihungo uti buru, nan ni nyin ya sesere. 7 In dusa in gunna ni myira a guna mi “Hira, Bitrus, huna uree. 8 In guna “In zom mei ni Ugomo Asere, daki iri mum be sa izo me lau nyani izenze be sa ya mu ribe a nyo am. 9 Ba ni myira ni kuri ni kabirka mi anyimo a sesere, imumbe sa Ugomo Asere maguna izi lau, hu kati ugu izo me lau. 10 A wuu ani me kataru, a dusa a ziki vat imum me u hana a nyimo asesere. 11 Ana wa taru wa turi a na tukum a kara me sa ta rani, wa suri u Kasariya u ni sa a tumi we a hira am. 12 Bibe bi riri bi gun me dusa nan we, kati in hiri we uri zinaa, in dusa ti ribe nananu tasi me anyimo a kura unu ugino me. 13 Ma dusa ma bukin diru maguna ma iri una kadura ka Asere a kura am, ma guna tuburko anu u hana u Joppa i en Simon, de be sa a tisa me Bitrus. 14 Madi buki we kadura be sa kadi buri we wa naakura a wome. 15 Sa ma tuba we tize bibe birere bi ribe we, gusi haru me sa ba tubi bi riben diru. 16 In ringi tize ta Asere, sa ma buki “Yohanna ma zoro a nu in mei, adi zorso shi in bi be biriri. 17 In ki Asere madi nyawe imum irir gusi uganiya me sa ta kabi me mono ma nyan duru, mi mazi a veni sa indi nyaru imum be sa Asere a buki. 18 Uganiya sa wa gunna imum i gino me, wa cukuno we tik, wa dusa a ni nonzo na Asere, wa guna Asere a poko una u hana a hira a meme nan de be sa wa tobi tize ti meme. 19 A nu tarsa Asere be sa wa zinti, uzika iwono isitiven wa suri u u Rushalima wa samirka wa dusa wa ribize a nyimo a ti hira gusi Phoenicia, Cyprus nan Antioch, wa buu masi a ibiriniyawa wa ni tize ti Yeso cas. 20 Aye a nyimo awome wa suri u cyrene wa e u Antioch, wa buu anu Greek wani tizee wa kuri wa buu tize ta Asere. 21 Ugomo Asere mazi nigo nan we, anu gbardan si wa kabi tize ta Asere. 22 Sa anu u denge utar sa u tize ta Asere u Urushalima wa kunna wa dusa wa tuburko Barnabas u hana u Antioch. 23 Sa ma ira imum be sa Ugomo Asere ma wuza, iriba irum imaki me kang magun we ita ni Asere ini riba ishi me vat. 24 Ma zi sheu; makuri ma myinca in bibe bi riri nan nu kaba a nyimo iriba imeme, anu gbardang wa kabi tize ta Asere. 25 Barnabas ma ha u Tarsus a hira u ka nyara u soul. 26 Sa ma ira me maziki me ma em me Antioch, sa liwe na kuro wa dusa wa gurna udenge uni gura nanu tarsa tize tanu tarza Asere, wa bui anu gbardang tizee ta Asere. 27 Anyimo a tiye tini ana kadura ka Asere wa eh usuro u u Russhalima u hana u Atioch. 28 Uye a nyimo a wome una ni zah ni Agabus, sa mazin in bi be bi riri ma tonno, ma dusa ubo uwe unu guna ana, adi wuzi ikomo idandang vat unee, a wuzi imum igino me, atiye ti claudias. 29 Anu tarsa u Yesu wahiri wa orso ikirfi wa tomi ini a ka nya ni he nu u Judea. 30 Wa nya an Barnabas wan Saul mani ikirfi me barki we wani wuzin in nanu me.

Bikoro bu Kirau inni re

1 Uganiya ugino me ugomo Hiridus ma wu aye anu tarsa ASere tari barki ma wu we waziti. 2 Ma hu Yakubu uhenu u yahaya innu vira. 3 Sama ira anime ya wuna ayahudawa rep, ma dusa ma meki Bitrus cagi. 4 Uganiya sama meki maka korsome udenge uni re-re makuri mawu ma soja ma ni manazi wa wuze ni nyarga nume mazin inu guna madi zikime uhana ahira anabo uganiya ubuki utanda uweme. 5 Uganiya ugino me Bitrus ma rani udang, ukorsisu anu, anime nihinu a nyemo udenge Asere wazin ibiringara ahira Asere kang barki me. 6 Azi kasi nisizo Hiridus madi susome anite nigino me, Bitrus mazin moroo atii ama soja mare inu tirza ini nyang ini re-re a soja wazin ini nyarga nu me anyimo udenge me. 7 Sarki urusa, madusa ma iri bibe bikadura ba Asere ugomo Asere madusa ma bezi nice nu me ahira ameme, masa madusa ma poki udenge me, madari Bitrus anikira ma hirza me makuri magu, "hira dibe-dibe." madusa ma iri inyang ya kponko tari tume me. 8 Una katuma ka Asere magu me, "barki uzu usuki akpa taki awe me." "Bitrus madusa ma wu ani bibe be kadura magu ame, suna uguddu aweme, utarsi me." 9 Bitrus matarsi bibe be katuma ka Asere wadusa amatara, madaki rusi imum sa bibe be katuma ka Asere mazin nu wuza

ka dumakani ba, ma ciki nani mazen tiro tini. 10 Uganiya sa wa aki ani anyerga ni tuba nan ani je, wa ha ana tukum sa abari ani ini ina zomo igibisa aweti hana ani pen, ma puki we ni ini ce nu me, wa suri wa tarsi una udandang, abinime ida ki ma cari uganiya ni ba bibe be kadura Asere wa ceki me. 11 Sa iri ba Bitrus ya to-to magu, "ane ani ma ira ugomo Asere ma tumi ibibe ba Asere bume-me barki bikabi me atari ti Hiridus nan imum bisa ayahudawa wazin inu bassa me." 12 Sa ma rosa anime maha akura a maryamu a'ino ayahaya andesa wa zi unu uyo ume markus; anu tarsa Asere gbardang wa ornu a vat uwe wa wuzi biringara. 13 Sa ma gbotiko ana tukumme akura, uriri wa kurame una niza Roda masuni madipoki anatukum. 14 Sa ma tika ani nigmyirang ni Bitrus. Barki apuru arom madeki marosi upoko ana tukume, barki anime makuri udenge inusom barki mahuri u tide u Bitrus maturi anatukum. 15 Wagu me, "wani iranza." Manu inki iriba inguna animi ani wagu bibe bi katuma ka Asere bini. 16 Mw Bitrus ma re aje unu gbotiko, sa wa poki anatukum, wa dusa wa iri me meni, wa dusa wa kunna biyyau. 17 Bitrus ma dusa ma yezewe tari inu guna wa ingara tek, madusa ubezizi uwe tize ti ugomo Asere inu hunkuko ume anyimo magu, "bukani Yakubu nani vat nihenu imum besa izi." Madusa ma cekuwe maha are ahira. 18 Uganiya sa ahira asani idaki imum icikilin ini yahiri ba anyimo ama soja ba, barki timumum sa ta hiri nan Bitrus. 19 Uganiya sa Hiridus ma nyari me idaki ma kemme ba, ma inki a huwe madusa utuno uhana yahudiya uhana kaisariya wa ze ticukum tume abukome. 20 Anami Hiridus ma kunna iriba kang nan nanu taya nanu sidon. Uwatu uwe nigome watiri Bilastasa tari, unu benki ugomo katuma mabenki we, wa nyari ubarka barki we kizi imu yari amanyanga ma meme. 21 Uwui me sa a inki Hiridus matari uzu ume atirunga titi gomo ama cukuno azesere upkanku umeme; ma wuzi we tize. 22 Anabu wa wuzi ti hunu, "nigino nigmyirang me na Asere idaki nu nubo ba!" 23 Abini me bibe bi gomo Asere ba vavi me barki sa daki ma nya Asere ni nonzo ba abini me izong yari me madusa ma wii. 24 Tize ta Asere ta wu buu ta wu gbardang. 25 Uganiya sa Barnabas nan shawulu wa mari katuma kawe u urushalima. Wazezi nigo na yahaya unu ge sa ma zi una nyo markus mani. (Barnaba nan shawulu wakuri urushalima).

Bikoro bu Kirau inni taru

1 Anyimo udenge unigura sa wa rani vantakiya, anu ukurzuzo utize nan anu dungura wa rani. We wani Barnabas, saminu (sa a tisa we agenu) nan lukiya Barkurame nan manayin (desa wa hiri ni-goo me nan ugomo Hiridus) nan shawulu. 2 Uganiya sa zin ni nonzo na Asere nan unu canti ikono, abini me bibe bi Asere bi dusa bi gu, "suso ri mi Barnabas nan shawulu bati katuma me sa ma tit we wa wuzi." 3 Sa nigura me na mara wa wuzi biringira nan u'inta ikoma, wa tari we tari wa gun we dusa. 4 Abini me shawulu nan Barnabas wa dusa wa kunna imum sa bibe bi ugomo Asere ba, buki wa dusa uhana usulukiya; wa kafa udusa ani zabu ku kuburus. 5 Uganiya sa wa raa anipin ni usalami, wa dunguri tize ti ugomo Asere udenge unigura umayahudawa, waa zin ingoo me nan Yahaya Markus unu benki uwe. 6 Sa wa kafa anizabu nu Bafusa, wa dusa wakem ure ubire uyahuadwa una niza Bat Yeshua. 7 Unu umakiri nanu desa mazi nigoo me nan unu kkpanku udang me sajus Bulus unu rusa mani. Ma dusa ma titi shawalu nan Barnabas barki maa nyari ma kunna tize ta Asere. 8 Me Elimas "ubire mani (imum sa nize nime me na buka ini) ma wuzi ni'eru nan we; Ma nyari ma hunze unu kpanku udang nibaba ni'inko iriba. 9 Abini me shawulu desa me Bulus maa myinci in bibe ba ASere ma riki me aje. 10 Ma dusa magu, "hu vana unu uburi mani, u myinci unu hunzuze abanga nan imum iburi. Hu uruni u'eru uwuza utimum ti riri mani uda kini we umangara uti na tu ugomo Asere ba?" 11 Ana me, tari ta Asere be azesere anice ni we me, udi cukuno urubo. Uda ira we uwui

ba ana me aku uganiya ku cing, "Abini me uputuru nan maree wa korso kase unyara anabu sa wadi benki me. 12 Sa unu kpanku udang ma ira imum be sa ya kem ma dusa ma nya uhem a tize ti ugomo Asere. 13 Bulus nan aroni ame me wa barka wa dusa wa kafa anyimo ujirgi umei usuro Bafusa uhana Fijiya u bamfiliya. Yahaya maa ceki we ma kuri uhana a urshalima. 14 Bulus nan aroni ameme wadusa usuro firjiya uhana u'antakiya amanyanga Bisidiya. Abini me wa ribe udenge unigura uni wui Asabar wa cukuno. 15 Sa amara ubasa i hori i'uinso utize nan anu ukurzizo utize, anu adang udenge ubi gura wa dusa wa tuburko kadura wa gu, "ni henu, ingi izin kare kadura ka unya uni kara ahira anabu i nya." 16 Bulus ma dusa ma hiri ma bezi wen in tari magu, "shi anu u'isra'ila nan shi andesa iwono Asere, kuna nin. 17 Ugomo Asere u'israi'la maa zauka acokoro aru, maa kinki ugbardang uweme uganiya me sa rani umasar nan usuro akatuma kadang ka meme maa suso we anyimo me. 18 Maa nati iriba nan we uhana tiwe akuri anaze anyimo anija. 19 Sama mara uhua uti pinping tini usunare a ma nyanga mu kan'ana maa nya acokoro aru ukalu. 20 Vat timum tigi-nome taa kem anyimo ati we akuri anazi unu cibi sa taa aki sa igono me ya aka ugomo maa wuzi u'inko utize nan se sa ya biki uganiya u'aye samaila unu ukurzuzo utize maa ē. 21 Anabu wa dusa wa iki wa gu anya we ugomo, ugomo Asere ma nya we saul vana ukish, unu unilem ni Benjamin maa cukuno we ugomo uhana utiwe akuri anazi. 22 Ugomo Asere maa tuzo me ukpanku utigomo, ma hirza Dauda ma cukuno ugomo uwe. 23 Usuro ubisana bi unu ugino me, ugomo Asere maa suso Yeso unu bura, gusi u'inko sa anu inko. 24 Igene me ya kem uduku u aye u Yeso u'e, Yahaya ma buu abanga uzurso ukaba utize wa anu Isara'ila. 25 Sa Yahaya ma mara katuma ka meme, ma dusa magu, "ibasa mi aveni? Daki mi mani ba. Kunna nin uye ma rani sa ma'eze adumo am de besa in bari in sofi tizin ta kwatak ameme ba. 26 Ni henu, ahana usuro ubisana bi Ibrahim, nan an desa wa tarsa Asere anyimo ashi me, barki haru wani a nyan duru kadura kubura kageme. 27 Barki an desa wa aki anyimo urushalima, nan anu atigomo tiwe me, daki wa rusa me ba, wa kuri wa myinca uboo anu kurzuzo utize ta Asere sa a basa konde uya uwui wa Asabar abanga uhuna ume. 28 Vat sa daki wa kem imum besa idi wu wa hume ba, wa dusa iki Bilatus ma hu me. 29 Sa wa mara me asesere utiti me sa agangirka me, wa soki anyimo icau. 30 Ugomo Asere ma hirza me usuro iwono. 31 Anabu sa wa e nigo me nan me usuro ugalili nan urshalima wa meki uhura ume uhana uti ye gbardang. Anu aginome we wani anu tonno umeme ana me. 32 Ta ayen shi in utize ti urunta, aban utira utize me sa a wuzi acoro ashime ni. 33 Ugomo Asere ceki duru utira utize ti ge me. Barki anime ma hirza Yeso usuro icau gusi uzina me sa tizi anyimo uzabura ukure, "hu vana um mani kani me, ma cukuno acoo aweme kani me." 34 Imum sa ya kuri iwu ahirza usuro icau ine ini kati nipum nimeme niwici, ma buki ana, "indi nya shi ure aje u Dauda ulau, tikadura." 35 Ige me ure uzabura, "be sa ya wuna ma kuri ma buka a ure uzabura, "uda aki unu lau um wici ba. 36 Sa Dauda ma wuzi nirere ni tarsa Asere anyimo iriba ime me nan imum besa ugomo Asere ma unyara, maa wi, avati nigoo me nan acoro ameme, maa wici. 37 Desa ugomo Asere maa hirza daki maa iri uwuco ba. 38 Ni henu, rusani usuro unu ugino me uni, adunguri shi tize ti ugomo Asere barki aperkin in madini mashi me. 39 Usuro umeme uni vat desa ma nya nice made kem ubura usuro u'inko utize ti Musa daki ta ceki fong ba. 40 Barki anime tarsa nin seke in timum sa anu kurzu utize ta Asere sa waa buki kati myinca ace ashi me. 41 Shi anu zatu kunna utize, idi wu hem, i kunna biyau, i kuri imari, barki in zin katuma atiye tishi me, katuma sa ida hem ba, inki uye ma buka shi. 42 Usuro wan Bulus nan Barnabas waazigino me, anu wa dusa wa meki utira uwe tari, bati wa kuri wa buu usasana utize tigino me roni Asabar ukuro. 43 Sa biringira ba mara, mayahudawa gbardang nan an

desa wa kabi tize ta mayahudawa wa tarsi bulus nan Barnabas, wa gbarika uguna wa rī aje in katuma ka Asere. 44 Sa Asabar akuro vat nipin wa gurna bati wa kunna tize ta Asere. 45 Sa mayahudawa wa ira nigura na anabu, wa myinca in ni riba ibiit (ni'eru). Wa dusa boo utize tizenzen anice ni tize ti Bulus wa zogizi me. 46 Bulus nan Barnabas wa wuzi tize in ni iriba ihu wa gu, "ya wunna uri atubi she wani tize ta Asere shi ya gashi tini ya tuburko ni tini ani kira, ya kurzo ni ace ashi me gusi andesa daki wa bari u kem uvengize uzati umarsa akura Asere ba, kunna nin, tidi gamirka uhana ahira anu zatu urusa Asere." 47 Barki anime, ugomo Asere ma guna, "ma wuna we u cukuno masaa ahira andesa wa ta we Asere ba, bati ucukuno una ukem ubura antimo unee vat." 48 Sa anu zatu rusa Asere wa kunna abanga age me, wa wuzi iriba irum, wa nonziko tize ugomo Asere. Maroo ma an de be sa amu inko uguna wa kem uvengize uzatu marsa wa hem. 49 Tize ti ugomo Asere taa ribe vat anyimo a manyanga me. 50 Sa ya cukuno anime, mayahudawa wa dusa wa turi ane age be sa wa wito ace awe atize ta Asere nan anu kaba wan ananu anipin, imum i ge me yaa hunguko ijasi anice ni Bulus nan Barnabas, wa gidi we anyimo a manyanga ma we me. 51 Bulus nan Barnbas wa dusa wa zamir ususur me sa wa rani atbuna ti we me, ya bezi imum ubasa, wa dusa uhana ikoniya. 52 Anu tarsa u Yeso waa myinca ni ni riba irum nan bibe bi lau ba Asere.

Bikoro bu Kirau inni nazi

1 Uganiya sa bulus nan Barnabas waribe anipin ni ikoniya waribe udenge Asere amayahudawa nan hellinawa wa nya uhem. 2 Ba ayahudawa sa daki wa tarsa ba, waturi anabu wawu muruba inna nu henu me. 3 Wa ziki uganiya waciki ahirame, innu boo utize sarki ma aye innu bari ugomo Asere, mazin nu bezi utonno ukadura kurunta. Mawuzi aginome usuro u inko ura al'ajibi atari ti bulus nan barnabas. 4 Barki anime anani pinme wa harzina; Aye awe watarsi muruba mayahaudawa, aye awe watarsi mamanzani. 5 Anabu ani pinme sa ayahudawa wa nyari uhungu ko umuruba manaje aweme, barki wa yomnuko bulus nan barbanas, wa tiziwe. 6 Sawa rusa anime wa suni uhaza ati pinti likoniya, listra nan udarbe, nan tipin me sa tizi mamu nan we. 7 Abirkome wabu tize tu gomo Asere. 8 Ulistira uye marani da manu mansa utonno inti buna tumeme ba, barki me ugurgu mani dati usuro uyo ume. 9 Unu ugino makunna bulus mazin tize. Bulus ma nuki me aje, marusi unu ginome mazin nu hem ugebe sa adi human me. Bama yeze ni myiran magunme, "hira utonno ati buna tuwome." 10 Ba unume ma hinna, matubi tanu in tibu na tumeme, mazin nu kase. 11 Sa anu anipin me wa ira imumbe sa Bulus mawuza, wa yeze amyiran awe innu gusa inti likoniyanci, "makiri mayen duru suro azesere, innu bezi umuhenu manabu. 12 WA tissa barnabas inni zame, "zafsa," bulus watitime inni zame, "hamisa," barki me mani mateki inti ze. 13 Ba una katuma ka Asere me zafsa desa udenge uni nonzo nume ura ana tukum ani pinme; Ma en ni na inire izatu cina nan ni puriye sa abarki kasi ni ere; Me nan nu ame wa nyara wa witime. 14 Sa ana kadura, barnabas nan bulus, wa kunna tizeme, wa jani tidibi tuwo me wa muntuno uhana ani ori na nume. 15 Wa zin nu gusa, "kunna ni! shi anabu nya ni ya wuna izinu wuza imum iginome? haru cangi anabu wani kasi shime, ta aye shin intize turunta tini, in nu guna, cekini timumum me sa tida rizeme ba kuro ni ahira Asere uvengize, agesa abara asesere nan na dizi nan nu raba udang nan timumum me sa vat tira anyimo uni. 16 In nu dadati ma ceki anu wa wuzi in umbe sa wa ira. 17 Vat in anime, daki ma ceki nice nume sarki imumu u inko u ira ba, barki ma nyin za timumum tiriri, ma nyin ure, uganiya uringirka wa myinca amuriba mushime nan ni mumare nan na puru arum. 18 Vat inna guran aginome, bulus nan barnabas wa rusi utura ume usuro u we u wito. 19 Vat ayahudawa u antakiya nan aye awe a ikoniya wahunguko muruba

muni orime. Watizi bulus wahungukome uhana amatara mani pinme, wahiri kasi mawono. 20 Vatin anime sa anu tarsa uYeso watonzino wakatime, sama hiri anyimo ani pin. Usana hira utaru nigome nan barnba. 21 Sa wa wuza tizeme ani pin nigino me wa kem anu tarsa UYeso gbardang waze u suro ulistira, nan nu ikoniya nan antakiya. 22 Waz in nu nonsi umuruba manu tarsa u Yeso wa inta uhem uweme, aca ware je in uni wazin nu gusa we, "ahira utonno memmerum tidi ribe ati gomo ta sesere, barkani me ya cukuno gbas tisi jas." 23 sa wa zaukawe anaje akoya udenge Asere, ba wa wuziwe biringara nan niwe ni mei, wa witi we atari tu gomo Asere, uhanan desa wa hem in ine. 24 Waha watrsi ubisidiya wabiki ubamfiliya. 25 sawa wuza tize tuwe u biriya wa aki uhana u italiya. 26 Uzirgi umei uhana u antakiya abine ani a witi imum iriri ya Asere barki sa wamara aname. 27 Sa wabiki u antakiya wa ori amu udenge Asere me ahira a inde, wabu kuwe vat imumbe sa Asere awuza usuro u we. Nan gusibe saa poko ana tukum ahira anu zatu urusa utize ta Asere uhana uhme. 28 Wa cukuno nigome nan anu tarsa U Yeso u zika uganiya jokon.

Bikoro bu Kirau inni cibi

1 Aye sa wa suri Uyahudiya wa e Uantakiya, unu bezizi anu tarsa Asere agi ingi daki agbara anu kasi ubuka utanda u Musa unu mada kem me ubura wasere ba. 2 Barki u gbardang umataran a tuburko Bulus, Barnabas nan aye wa haa Ujarusalem ahira adura nan ananu anu tarsa Asere. 3 Anu tarsa Asere wa ka tibi we, wa tarsinFinikiya nan Usamariya wa aki wa buu abanga an desa wa zo we Mayahudawa sa wa kabi tize ta Asere, mu ruba manu tarsa Asere mu rum. 4 Sawa aye Ujarusalem wa kurzo vat ti mum me sa Asere awuza in we, ana kadura kasere, ananu nan anu tarsa Asere wa issi we unu aye. 5 Aye anyimo Amafarisiyawa wa tonno wa gu," ya cukuno gbas ande sa wa zo we Mayahudawa agbari we". Wa kuri wa tarsi tize ti Musa. 6 Ana kadura kasere nan annu wa cukuno wa gamiri tizee me. 7 Anyimo ugamara utizee me Bitrus m hiri ma tonno ma gun wee,"Anuhenu in rusa dadatti Ugomo Asere ma zaukam unu guna ande sa wa zoo we Mayahudawa wadi kunna tize tasere anyo am wa kabi tini ". 8 Asere sa arusa iruba ikonde vi, ma kaba we madi nya we bibe biriri kasi haru me". 9 Daki ma harzinan duru nan wee, ma wuna mu ruba muweme lau, nanu inko iruba. 10 Barki ani me, nyani ya wuna i nyara ibati Asere, unu cira udangdang sa uteki ni kara na coo nan haru, i cani anu tarsa Uyesu. I rusa barki ugomo Asere sa Yesu maninta kem uburaa kasi we me. 11 Irusa barki ugomo Asere sa Yesu mani ta kem uburaa kasi we me. 12 Vat ni gura nanu me ni cukuno tik unu me ni cukuno tik unu kunna Ubarnabas nan Bulus, in nu boo ti mum tibi yau sa Ugomo Asere ma wuza ahiran de sa wa zo we Mayahudawa. 13 Sa wa mara tizee Yakubu ma gu "nihenu kunnan me". 14 Simon ma tubi u boo uhem me sa Asere awuzi an desa wa zo we Mayahudawa unu tuba, barki niza nimeme. 15 Tizee me ta wuna rep nan tanu kurzozo utize ta sere. 16 Indi kuri uzee in kurzo ani kasi utuba me. 17 Batti ukasu wasu wannu upata ande sa wa zoo we Mayahudawa wa kabi Yesu. 18 U buka ugomo Asere wazigino me sa ma buki datti. 19 U iraa um wazigenne me, ande sa wa kati a bussur we. 20 Caa ti nyertike wen unu guna kati wa ree imum yare ima kiri nan inama sa daki aweki wan mayee. 21 I rusa ati wee tu datti sa ta agiza u cara sassas ati pinpin sassas anyimo ati denge tinigura wa wuza katuma in tizee ti Musa vat uwui uvenke wa asabar. 22 Ya wuu are ana kadura kasere nan nanu vat na anu tarsa Asere wa zauka Yahuda, Barnabas nan Silas wa tono we U think antakiya upata Bulus nan Barnabas. 23 Wa nyertike kadura kani iss ahira anu henu uwe ande sa inzo Ayahudawa, sa wa rani Uantakiya, Suriya nan Kilikiya. 24 Ta kunna agi aye anyimo aruu wa suro sarki urusa uroo in tire tize sa wazin unu carsa ushi murubani. 25 Barki ani me ta ira ya wuna urii ti tummi aye upata u Bulus nan Barnabas ahirabashi me. 26 An desa wa nya ace awe barki katuma ku ugomo Asere Yesu kristi. 27 Ta kuru ta tuma Yahuda nan Silas wa e wa buki shi imum

i' inde me. 28 Bibe bi ugomo Asere nan haru ta iraa ya wuna urii kati acani shi imum sa idi aki ni kara nishi. 29 Kati irii nan isii imum be sa barka barki makiri, kati iri binama sa daki aweki bini, kati irii maye. 30 Wa dusa uhana Uantakiya wa ori anu tarsa Asere wa nya we kadura me. 31 Sa wa kunna kadura me wa wuu mu ruba mu rum. 32 Yahuda nan Silas wa nya we tizee sa tidi kinki we akara amuruba. 33 Sa wa wuna tiye nan we wa kuri in na puru arum uka kem ande sa wa tuma we. 34 Silas ma iri ya wuna me uri ma cukuno nan we. 35 Bulus nan Barnabas wa tonno u Antakiya nan aye gbardang wa ri aje anu boo anu tize tu ugomo Asere 36 Sa wa wuna tiye, Bulus ma gun Banabas caa ti tarsi anu me sa ta bezi we tizee tasere ti iri nyanini wa rani anyimo me. 37 Barnabas ma nyari uguna wada dusa me nan Yohana desa atisa me Markus. 38 Bulus magu “ida rizi me ti dusa nan Markus sa maa ceki during u Familiya daki ma ree aje nan haru”. 39 Matara acee awe me wa harzina, Banabas ma ziki Markus wa dusa u hana Sayifurus. 40 Sa anu tarsa Asere wa wuna we birigara, Bulus ma ziki Silas wa dusa. 41 Ma tarsi Suriya nan kilikiya unu kingizi anu tarsa Asere nikara.

Bikoro bu Kirau inni tasi

1 Bulus ma haa u darbe nan nu listira, ure unu tarsa u Yeso ani pin nu Listira, una ni zaa Timoti a ino mee u caa Yahudawa, a choo me ubaleleni. 2 Anu tarsa Asere sa waa rani u listira nan Ikoniya wa nanziko Timoti kang. 3 Bulus ma nyari udusa nan Timoti, ma gbari me bati ma Yahudawa me sa waa raniu abini me wa rusi uguna aco me ma zee uba Heleni mani. 4 Uganiya me sa Bulus na Silas wa zin unu tarsa uti pinpin wa haki wa boo anu timum sa ana ka dura ka Asere, ananu nan anu tarsa Asere u Jerusalem wa hem wadi tarsi tini. 5 Ani me anu tarsa Asere wa kinki ni kara amu riba muweme wa kini wa kinki u gbardang. 6 Bulus nan aroni atanu tumeme wa tarsi Firijiya nan u Galantiya, wa gaa me uribi u Asiya barki sa bibe biririn ba sere baa karti wee u hanan inti zee ta sere abini mee. 7 Sa wa aye mamu umisiya wa nyari uribe ubitiniya bibee bi Yeso bi karti wee. 8 Sa wa tarsa nikira nima nyanga mu misiya wa tuu hana Turuwas. 9 Bulus ma wuzi tiroo in niye, agi ure unanu makiduniya ma aye ma aye mazin unu gusa umee, aye a Makiduiya ubenkin dura. 10 Sa Bulus ma maratiroo tiginome wa dusa, wa hira uhana a Makiduniya unu guna Asere; a guna wa ka bezi we kadura kurunta ka sere. 11 An Bulus wa cheki u Toruwas u hana samotiras, rono unu kure wa haa u Niyafolis. 12 A bini me wa aki u hana u Filipi, ni pin ni dandang ni Makiduniya an de sa waa raa tari tanu aRumawa. 13 Unnu wui wa sabath ti suri ana tukum ani pin ti haa uraba nan tidi kem udenge ubiringara ti cukuno ti wuzi tizee wana nee sa wa gurna a hira mee. 14 Uru nee unu tarsa Asere una ni za Lidiya, uca wanu Tiyatira unu zika uti runga ti kirfi wandang unu kunna uru, Ugomo Asere ma pakki iribi ime mee makuna imum mee sa Bulus mazin unu boo mee. 15 Sa a Zorome nan ana kurameme ma gun hanu kussi, ingi ya heem guna mi kadundura ma heem in Ugomo Asere aye tarni a kura am, ma rigizan dura ti heem. 16 Uru wui ti hazi ahira abiringara ti gurna nan kure kubura sa mazin na gbergene ma wuza ni bere, anu henume wa kenzi ikirfi kang a hira ani bere numeme. 17 Unee u geme ma tarsa Bulus nan haru, in ni myiran in na sesere unu gusa “Anu ageme areree Asere adandang ani sa wa bezizi una unu bussi. 18 Ma ziki tiye gbardang unu boo me, Bulus makunna iriban in me kang, ma gun in bibee mee “A nyumo ani zaa ni Yeso kirati suro anyuma ame” bi dusa bi suri. 19 Sa anu henu me wa ira unaa wa ree uweme wa korso ni pum wa meki Bulus na Silas wa hanwe nyumo a hira a bizizaziza, wa witi we atar tanu gunguzuno uti zee. 20 Sa wa hanan we ahira unuyoro utize wa gun me “Anu ageme a Yahudawa wazin nubungmurko uru nipin. 21 Wa zin nu boo uru timum tige sa ti sassas nan tunu Romawa agi ti kabi. 22 A nabu wa dusa wa murna we, anu yoro utizee me, wa jani we tirunga wa cekiwe nyenperen, wa gu a cobiwe. 23 Sa wa tirawe kang, wa tuburko we aka

korso, wa gun anu hira ande sa a korso we, wa hiriwe memerun. 24 Unu me ma sokki we udange una nyumo, ma duku tirzizi we ma kunti ati buna. 25 In na taaniye Bulus nan silas wa zin biringara nan ire ya sere, u kasu wanna uwe. 26 Ara anyumo ani me, uzuruko wadizi udandang u eh, ni tin na soo udenge me sa wa rani; ni zuruko tina tukkum me vat ti pagkino dibedibee, vat inyang me sa atirziza anu me isopso. 27 Unu bee uweme sa ma zuma a moro ma iri tina tukum me kang ma gussi nan anume wa susso ma ziki uvira agi madi weki nicee numemen. 28 Bulus ma tussan me in nimyirang ni dandang, ma gun “Kati u kunno nicee nuwe iwono vat uru ti rani. 29 Unu beh uweme ma gu ca a ehn ima saa, ma wuu dibedibe ma ribe anyumo maka rizo aje an Bulus nan Silas inbi yau. 30 A suru we a matara magu “Unu dang nyanini indi wuzi bati a burum”. 31 Wa gun me “Kaba Ugomo Asere Yeso adi buru we huu nan a kura wee”. 32 Wa bezi me tize tu Ogomo Asere vat uwe akura me. 33 A nyumo uganiya ugunome inniye unu bee akura ukorsuzo anu me, ma ziki we ma kpiji we ti nuru me, vat ume nan ana kura ameme azoro we. 34 Ma ziki Bulus nan Silas ma henwe akura ameme, ma nya we imum yare ma wuzi ire kang nan ana kura amemebarki sa wa kaba Asere. 35 Sa ahira a sana ma gun ana katuma me “Cekini unu agino me wa dusa”. 36 Ma kurzo Bulus tize me agi “Unu dang uru ma nya kudura agi a ceki shi idusa: barki anime suroni dusa a huma”. 37 Bulus ma gun we “Ina tiran duru anyumo ana buu, haru anu Romawa sahiki iko uru, wa ka kurson duru; ane ani wa nyara wa suson duru nihunzii, ta gaan duru; ca wa e in na ce awe wa susonduru. 38 Wa kuri wa ka buka kadura me ana dang me wa kunna biyau sa a gunan we Bulus nan Silas anu Romawa wani. 39 Unu wessi utizee me ma gun wa wuu muriba mu shew, sa ma suso we ma gun Bulus nan Silas wa ceki ni pin me. 40 Bulus nan Silas wa suri wa akura a Lidiya. Sa Bulus nan Silas wa ira aroni me wa nya we tize tu natta umuriba wa suri wa dusa.

Bikoro bu Kirau inni sunare

1 Anyimo atanu ti we me wa tarsi una u Amfibolis nan Aboloniya uhana ani pin ni utasalonika a hira sa udenge unigura na Yahudawa. 2 Bulus, gusi imum me sa ma harika uwuza me ma kem we waziki ti auto ta asabar ti taru uni gunguzino tize ta Asere nigo me. 3 Sa mazi unu dungura uwe tize ti ugomo Asere unu bezi uwe abanga a vana ugomo Asere ini ijasi nan iwono me sa idi kem me, magun we Yesu ugeme sa inzini u boo shi me, me mani unu dang me. 4 Sa wa kunna tize me, are ayahudawa wa dusa wa kabi tini, wa kuri ani kira ni Bulus nan Silas nan ni'ori na Ahelinawa ana katuma ka Asere wa ane adangdang. 5 Abini me anu zatu tarsa Asere Ayahudawa wa kunna ni'eru amu ruba wa dusa ha wa tita aye anu dire ace wa ori anu gbardang wa hem wadi shagilka ni pin me; wadi muruba ma nu, abini me wa ribe akura a Jason, wa nyari asuso we Bulus nan Silas. 6 Sa wa ribe daki wa ira a Bulus me ni ba, wa dusa waki Jason nan are anuhenu wa han we aje ati gomo wa gu “anu ageme wani wa cara ticukum tiru me, wa cara timumum kan. 7 Anu ageme sa Jason ma kaba wa cara cara tize me sa kaisar ma inki wa gusa ure ugomo ma kuri marani sa a tisa me Yesu. 8 Sa ni'ori na nabu nan anu adangdang anipin wa kunna mu ruba. 9 Adusa ari Jason ikirfi, barki imum me sa ma wuza, wadi ku ceki me ma dusa. 10 Sa niye na euna nihenu ni ntuburko Bulus nan Silas ubiriya, sa wa biki abini me, wa ha udenge unigura wa Ayahudawa. 11 Abini me anu me wa bezi uruba iti nanu wa teki an desa wa ra Utasalonikawa, wa kabi tize me in tari ti re, wa gunguzuno tini konde uya uwui bati wa rusi ti mum me ti ra a ynimo tize me. 12 Abini me maro ma nu me wa kabi tize ti ugomo Asere nan anu adang wa Heniyawa ahana arum nan ahana a e. 13 Sa a yahudawa Utasalonika wa kunna Bulus ma zini uwuza tize ta Asere a Ubiriya wa ha wa ka samirka ni'ori na nume. 14 Nihenu anu tarsa Asere wa dusa wa tuburko Bulus uhana uraba udang; wadi ku ceki Silas nan Timoti abini me

15 . Andesa wa bezi Bulus una me waka tibi piit uhana Antina. Wadi ku zen in kadura ka Bulus wa nya Silas nan Timoti. Kadura ka gu wa ha dibe. 16 Sa Bulus mazin unu be uwe Utina iruba imeme ya corno sa ma ira anu unu tarsa umakiri. 17 konda umaya wake wa wuzi matara nan Ayahudawa udenge uni gura na hana Asere nan anu me sa ahira abipkija kpija 18 Are Abikuriya nan sitokiya anu poko aje wa dusa wa hiri wa tonno ani ce ni Bulus. Unu igizo nyanini unu ipirkan igeme mazini ubo me? Aye unu gusa, aye unu gusa mazini bo utize anice ni mare makiri unu tisa niza ni Yesu nan uhira amu cau. 19 Wadusa wa ziki wa han me ani po ni Urasa wa iki me uya udungura usso uni mazini? 20 Wagu “ta ira wa aye intire tize tisso atitui tiru sa daki ta mu kunna tini. Barki ani me ti nyara ti rusi tini ti gusa nyanini? 21 Ta ira Antaniya nan agenu aweme wa huza uganiya uweme unu kunna tize tisso. 22 Ba Bulus ma dusa ma tonno ani po ni urasa magu”ma ira usassana una me sa itarsa agi itarsa Asere. “ 23 Ma iri imum me sa itarsa, in kuri in iri ahira sa i nonzizo makiri mashi me sa ya nyertike ani ce na Asere sa ada rusa ni ba”nyanini ya wuna i haka amare ma buka shi imum igeme. 24 Ugomo Asere madi sa ma barka Asere nan adizi nan utimumun sa first anyimo meme, mada ciki me udenge sa a barka Ontari ba. 25 Ada nonzo me Asere in tari tu nu ba, gusi ma nyari iri mum, sa me mani ma nyiza anu nihuma, bivai nan ukasu utimumum me. 26 Usuro unu u'inde ma barka anu sa wa ra une ugeme sa a nya we ibinani nan uganiya barki ticukum ti nu. 27 Ca anu wa nyari ugomo Asere wadi kem me. 28 Anyimo ameme ani ti cikini ti kenzi nihuma, gusi ure uni gyerte ira ishi me ma buki” haru anu abisana ameme wani”. 29 Ucukuno uru bisana bi ugomo Asere kati gusi ugomo Asere mazi gusi nipo, nani are asiba unu. 30 Ugomo Asere mada bassa timumum sa uganiya uzatu rusa utize ta Asere. Barki ani me mamu inko uwui sa madi inki une aje ameme, konde vi ma nya timumum me sa ma wuza. 31 Usuro unu me zauka, Asere ma nya unu ugeme bati ma bezi unu ugeme ahira uhirza usur icau. 32 Sa anu Antaniya wa kunna abanga uhira inki unu ma wono, aye wa zuzi Bulus aye wagu “tidi kuri ti kunna abanga ageme”. 33 Sa a mara Bulus ma ceki a bini me. 34 Aye wa kabi tize tasere wa tarsi me, gusi Diyonisiyas una aka tuma, Arasa nan ure une una niza ni Damarisa nan unu kasu.

Bikoro bu Kirau inni witotari

1 Bulus ma dusa ceki Antaniya ma dusa Ukorintiyawa. 2 A bi ne ani maa gurna nan ure u Yahudawa una niza ni Kila unu watu Fantasmani, sa ma hazi usuro Italiya nan une umeme Biriskala barki Kalaudiyas magu agi di a Yahudawa wa ceki u Roma wa dusa wa gurna nan Bulus. 3 Wa dusa wa cukuno wa uzi katuma nigo me barki katuma ka we me ka inde kani anu duza udanga. 4 Bulus ko uya uwui wa Asabar ma ke ma ka wuza matara nan a Yahudawa nan anu taa me utize ta Asere anyimo udenge Asere. 5 Silas nan Timoti wa eh wa kem me usuro u Makidoniya, bibe bu Ugomo Asere bi dari Bulus ma buki a Yahudawa Yesu mani unu bura anu. 6 Sa a Yahudawa a geme wa zogizi me, Bulus ma suso udibi u meme ma zarika we ni ma gu we makara ugogoni um anice nishi me adi iki maye ma shi me anice nishi me, ida zo mini ba, indi ceki aba me in dusa ahira an de sa wada rusa me Asere ba. 7 Ma dusa maka tuno a Titus Yusta de sa ma tarsi Ugomo Asere. Akura a meme ara upuru udenge uni gura na hanna Asere. 8 Karibus unu dang u denge uni gura nan anu a kura a meme wa kabi Ugomo Asere. maro manu korintiyawa sa wa kunna Bulus wa hem nana Aserer adusa uzaro. 9 Ugomo Asere mawuza tize nan Bulus iniye anyimo atiroo ma gun me”kati ukunna biyau ba, buka we katu wuu tik ba. 10 Barki in zi nu gome nan hu uye mabari ma kunna we iwono ba, inzin nan huu anyimo anipin nigeme. 11 Bulus ma cukuno abini me ma biki ni we ni inde nan ti peyu utasi unu bezizi we tize ta Aserer. 12 Sa Galiyo ma cukuno anu ukpanku unu dang Umanyaga mu Acaya, Ayahudawa wa dusa utonno Bulus ani ce, wa ziki me wa hanni aje ati Gomo. 13 Wa

gu unu ugeme me zini hungo umu ruba ma nu wa re Asere sas sa wada rusa me ba. 14 Sa bulus ma hira u buka utize Galiyo ma dusa ma poki anyo magu shi a Yahudawa in daki ma wuza iri imum i zenzen nan imum sa idi rizi nu ba, i da pirkem ba. 15 Imum me ya cukuno a banga u inko ace ani gura nan nniza, hana i ka barkani ace a shi me. i da nyara in cukuno unu barka abanga atize ti geme ba. 16 Galiyo ma gidi we ceki ahira ati Gomo me. 17 Wa dusa wa meki Sastanisu, nun dang anyimo udenge unigura wa tiri aje ugomo Galiyo ma gume u, inko iriba iwe me ahira inde. 18 Sa Bulus ma wuna tiye gwardan ahira me ma ceki ni henu me abini mewa dusa u zirigi umei nan Briskila wan Akila uhana u siriya ma tu u Kankiriya anikira nu raba u dand ma wuzi utanu bati ma myinca tize me sa ma mu inko. 19 Sa wa aye u Afisawa, ma ceki Briskila abini me, ma ha udenge uni gura wa hana Asere unu igizo utize ta sere me nan a Yahudawa. 20 Wa dusa wa iki Bulus ma kinki tiye, ba ma game. 21 Ma gu we inga Asere a hem in di kuri inze abame, madiku dusa. 22 Sa bulus ma biki u Kaseriya ma biki iso anu tarsa Asere a Urushalima ma aki u hana u Antakiya. 23 Sa bulus ma zika tiye abini me ma dusa ma meki una uhana u Galantiyawa nan u Farija ma nya anu tarsa u Yesu ni kara ni ria. 24 U re u Yahudawa una niza Apolos sa ma ra u Iskandariya ma eh u Afisa. unu mani ma rusa tize nan tize tu Ugomo Aser. 25 Apolos sa ma kem urusa a nyimo tize ti Ugomo Asere, mazi unu nyara uni ce, unu beizi utize ta Asere, imum me sa ma teki unu rusa ine ini abanga u zorso u yohana 26 . A polos ma tubi u bezizi Ugomo Asere ini riba ihu, sa Briskila nan Akila wa kunna mee, wa dusa wa cukuno aroni, wa bezi tize ta Asere me meru. 27 Sa ma barka u dusa ma aki u Akaya ni henu nuru ni dusa ni nyitike u takarda uhana a hira anu tarsa Asere, a dusa a kabi in tari ti re. 28 Apolos ma dusa ma bezi Ayahudawa ni kara nan nu rusa u meme gusi tize ta Asere ta buki, Yesu mani unu dang.

Bikoro bu inno are uzatuinde

1 Sa Afolos ma raa anyimo ukurinti, Bulus ma kase ani pin zalang uhana ani oin nu Afisa, abibime ma kem aye anu tarsa ume. 2 Bukus magun we, "nani ya kaba bi be biriri uganiya sa nya kadure?" wa kabirka, "da tamu kunna abanga abi be biriri ba." 3 Bulus magun, "nya uzurro uni awuzi shi?" wagun me, "uzuro uyahaya" 4 Bulus ma kabrki magu, "yahaya ma zurso anu in na banga u kaba Asere, magu wa nya mu ribe desa madi ē aduumo am, desa agusa me Yeso." 5 Sa anu wa kunna anime, adusa azurso we anyimo aniza ni Yeso. 6 Uganiya sa Bulus ma tara we tari, bi be biriri bi tu awe wa boo tizze ina nymiran asessas nan uboo imum besa i eze aje. 7 Wazi anu ukirau in ware. 8 Bulus ma ribe udenge Asere unu dungara anu sarki biyau uhana ti pe ti taru, mazi utarsa ina anu sa wadi tinka me wa nya mu riba ini mum besa izi ati gomo ta Asere. 9 Barki mare mayahudawa sa zi gbas, wa gawe u tarsa utizi me, wa tubi ucara uti naa ti Yeso aje anu. Barki anime bulus ma hunguko nice nume nan andesa wa zi nan me anu uhem. Ma tupi udungara a makaranta ma tiranus. 10 Mari aje anime uhana atiwe tire vat adesa wa ciki anyimo Asiya wa kunna tizze ta Asere, ma yahudawa nan mahelenawa. 11 Asere ma wuzi timum ti ririn ti unya biyau a tarti bulus. 12 Anu ti koni wa hunza, agbergene wa susi anyimo anu, uganiya sa wa kabsi mu tira nan ma gbeptu ahira a bulus. 13 Mare mayahudawa wa rani a bare wa tarsi matara, wa ziki ace aweme agi uwadi wuzi katuma in niza ni Yeso, "wagu ta gunan shi a nyimo niza ni bukus sa madungara tini, surono." 14 An desa wa wuzi anime anu usunare wani ahana unu udang ukatuma ka asere uyahudawa na zame siba. 15 Bibe bizenzen sa ma kabirka magu, in rusa Yeso, in rusa bulus, shi aka veni?" 16 Ba bebi bizenzen sa bi raa anyimo unu me bi garte abe reme ma teki nikara nuwe ma tire we. Wa aki unu sum wa suri udenge nuwe yeyen peren unu sara ati hi hira. 17 18 Anu

tarsa gbardang, wa e wa boo timumum ti buri sa wa wuzi. 19 Abere wa ezin matagarda maweme wa punzi aje anu, abasa imum be sa wazini ya biki ma dubu akuri ucibi nan azumo a walwal. 20 Tize ta Asere ta samirka in ni kara ati naa gbardang. 21 Sa bulus ma maraa katuma ku wuzi tize ta Asere u afisa, bibe bi tarsi in me uhana umaki doniya nan akiya unaa uhana a urushalima tace, "ingi ma hana abini me, indi haa uroma." 22 Bukus matumi anu tarsa umeme ana ware timoti nan irastus uhana umaki doniya, adesa wa benki me. Me ince nume ma be a Asita uhana aku ganiya cin. 23 Uganiya uginome awuzi uhirza iriba idanga afisa barki unaa uginome. 24 Uye unu zunzume ni zame Damatrayus desa ma zumo makiri ma zumo abalbal ma dayana, desa katuma ka gino me ini ikirfi gbardang. 25 Ma urso anu zunzume magun we, "irusa unu unaa ugino uni kenzi ikirfi gbardang . 26 Ya ira ya kunna agi, dasi u afisawa cas ba, vat u pash unipin ni asiya bulus ugeme ma ranga we. Ma gusa we agi ada barame Asere in tari ba. 27 Katuma tari aru cas kadi ziti ba, nan udenge Asere aruma danyana udang madi cukuno sarki katuma. A'anime madi diri ni kara numeme, me nan vat nipin ni asiya sa une u wuza me ninonza. 28 Sa wa kunna anime wa kunna iriba, wa titi ini kara wagu, "une udang mani Dayana u afisa." 29 Nioin ni curnome, anu wa hiri debe uhana ahira ani ori. Uganiya ugino me, wa mu miki aroni atanu ti bulus, wato Gayus nan Aristakus adesa wa ē usuru u makidoniya. 30 Bulus ma nya nice ma ribi anyimo anigura me, anu utara umeme wa karti me. 31 Ane ani cangi are aroni a Bulus sa wazi anu adang ati kira ta anu asiya wa tuni me uni iko unio kara kati ma ribe anyimo ani ori me ba. 32 Are anu wa zinu tira igiri ahira ire imum, sas barki mu riba ma anu mu hirsa. Gbardang anyimo aweme da wa rusi wa ornu barki nyanini ba. 33 Mayahudawa wa turi iskandari aje ani gora na anu, iskandari ma witi tari tume aseseri barki ma buki nigora tizze. 34 Sa wa tinka me uyahudawa mani, vat uwe wa wu uhunu uhana uma awe ma ree, "unu dang mani dayana u afisa." 35 Sa unu yettike unipin ma gbarikawe ma si nice nuwe, magu, "shi anu afisa, aveni mada rusa me nipin nu afisa nini ni ubu na Asere nan dayana, unu udang nan u hurtu ugebesa sa wa rizi usuro aseseri? 36 Da aguna imum igino me macico mani ba, ingara ni tik kati iwuzi ire imum yak-yak. 37 Ya aye ni anu aginome, anyimo udenge u weki utize da agi we akeri udenge Asere wani ba nani adesa wa buka aburi ahira Asere aru ba. 38 Barki anime ingi Damatrayus nan unu uzunzume sa wa zina nan barki tire tizze ahira uye, ti denge ti wasi utizze ti zi fong anu wesi utizze wa rani. Na wa han we inace awe. 39 Ingi tizze ti ugunkuno ti rani, adi barka we ani gora nuru uganiya-uganiya. 40 Barki ti raa anyimo ana ye ma bit barki uhirza umu riba mu kani me. Tizo duru ini mum me sa ya hirza mu riba ma anu ti kuri ti zon duru ini mumu ibuka aseseri imum ba. 41 Sa ma buka anime, ma samirka nigora me.

Bikoro bu inno are

1 Sa ahira atoto, bulus ma tumi aka titi anu tarsa umeme, ma nyizi we tize madu wu we usa mura, ma hiri madi dusa umakidoniya. 2 Sa ma wata ati hi hira mazunu wuza anu tarsa tize kang, manno ma eh anipin na telenawa. 3 Sa ma wuna tipe ti taru ahira me, ayahudawa wanno wa wuzi me malin, uganiya sa ma nyari unyene uzirgi uhana usuriya, manno ma saki ugunku ma kuri umakidoniya. 4 Anu uka tibi ubulus uhana amanyanga mu asiya wa zina sabatarus vana uburu usuru u biriya, Gayus una nu derbe; Timoti na aristakus nan sakundus, vat uwe anu tarsa Asere wani anipin tasalonika, nan tikkus nan trofimus anipin nu asiya. 5 Barki anime aye wa agizan duru, wa ka benduru utaruwasa. 6 Sa ta ribe uzirigi usuro ufilibi tiye ti tu biredi uzatu imumu buzo, tiye ti nu cibi ta aki tiduku biki we utaruwasa, tiye turu usunare ahira me. 7 Uwui utuba atiye usunare, sa ta orno barki upura ubiredi. Bulus ma bezi anu tarsa Asere tize, barki ma nyara ma dusa unu sana hira; tize tumeme ta biki ati

aniye. 8 Uzunu me sa wa orno ni ma pitila ma ran gbardang. 9 Mare ma nyani niza numeme aftikos ma ciki aseseri utaga, moro ma ziki me; barki sa bulus ma witi tize tumeme joko, ma nyani me sa moro ma ziki me pitii manno ma rize aseseri uzunu uku taru aziki. 10 Bulus manno ma tu asesere ameme awitino ma orime maduku gu, "kati ikunna ma aye ba, barki ma zin nivai da ma wono ba." 11 Manno ma nyene asesere uzunu me ri ubiredi me nan we, ma boo tize na we uhana usana hira maduku ceki we. 12 Waduku eh in ma nyani me ini vai, wa kem tiyom azo cin ba. 13 Barki haru sa ta agiza bulus uhana ahira uzirgi me, ta diku ribi uahana u asos, ta bari ti ziki bulus uzirgi me barki me ma inki iriba madi haki inti buna. 14 Sa ta gurna u asos, ta zika me uzirgi umei uhana mitilitus. 15 Sa ta hira abirko me, ahira asani ti eh utsibirin kiyos, ahira akura asana ti e anipin nu militus. 16 Barki anime bulus ma inki iriba madi aki u afisa uzirigi me, barki kat ma dii u asiya, barki ma muntuno inka ya wuna uri uwui unigora ni tanda uweme uke urushalima. 17 U militus ma tumi atiti me ananu anu tarsa Asere u afisa, usanda uti cukum sa wuzi nan nu gurna uru nigome. 18 Sa wa eh ahira ameme ma buku we, ace ashime e rusa in nu wui utuba sa man inki tibuna u asiya. 19 Ma tarsi Asere ini ribe ishew nan maje, nan nuzito sa ma ziti barki malin ma yahudawa. 20 Irusa da ma kunna ugitak ubezi ushi konde tiya timumu tika tuma ba, ma tarsa shi tikura tikura in zinu bezizi ushi timumu amasaa. 21 Irusa usanda ubara ayahudawa nan a Hellenawa abanga barka ahira Asere nan nu nya iriba ahira ugomo Asere Yeso. 22 Ana me aye, idi dusa urushalima, bibe bi lau ba bezum amasaa gwas inha, in tamu imu besa idika kem abirko ba. 23 Bibe bi lau ba bezum akodi niya nipin unu guna, inyang na nu zito wa nyargam. 24 Barki anime da ma zika ivai im izi imumu ihuma ahira am ba, barki in myinca magasiya na katuma sa ma kaba ahira ugomo Asere Yeso, ubezi utize turunta Asere. 25 Ana me, ira inrusa shi vat, andesa ma wuza we tize ta kura Asere, ida kuri irim ba. 26 Barka anime ma buka shi uwui ugino me, in zom unu gogoni umaye ma konde uya unu ba. 27 Barki anime da ma kunna ugitak ubuka ushi vat imumu iriba ya Asere ahira ashi ba. 28 Barki anime hira ace ashi me, nan nanu tarsa in bibe bi lau na zauka shi anu tarsa inanu hira iwuzi nibe nanu tarsa Asere, sa ma kwa in maye mame. 29 In rusa unuguna uganiya sa ma dusa, makinkaru ma pazaza madi ribi anyimo ashi me, mada wuna anu tarsa Asere kugbara ba. 30 In rusa anyimo are ahana aruma wadi eh wa boo tize tizenzen, barki wa hunguko ahana akatumu uhana ahira aweme. 31 Barki anime hira ni ringini unuguna tiwe ti taru da ma ceki uniza ukonde avi ushi tize in maje uwui nan niye ba. 32 Ana me izinu wito ushi ahira Asere, in tize turunta umeme, tige sa tizinu bari ubenki ushi ti kuri ti nya shi utanda nan vat andesa wa ra anyimo anu zawa wa Asere. 33 Da ma wuza uhem wa zumo abalabal, nani azumo awalwal nani tirunga ti uye ba. 34 Shi inace ashi irusa ma waza katuma in tari tum, ma bisa nice num imumu nyara nan andesa wa zi nan mi. 35 Ma cukuno shi bezi atina sasas sa idi benki anati una ahira akatuma, nan in kuri iringi in tize ta tu ugomo Asere Yeso, tize me sa me inice nume magu, "unyiza uteki ukaba unu gbardang." 36 uganiya sa ma buki anime, ma tunno ma wu biringara nan we vat. 37 Vat uwe wa shi kang, wa kuri wa gendirko me wa nyunkuno me. 38 Wa wuzi iriba ibiti barki imum besa ma buku we, ida kuri irim ba. Vat uwe wa ka tibi me uhana ahira uzirgi umei.

Bikoro bu inno are inni inde

1 Sa taa harzina nan we, ti dusa ti ribe ujirgi umei ti meki nibeba uhana ani pin ni kos, sa ahira asana ti dusa uhana urodusa, ti dusa uhana ani pin ni Batara. 2 Sata kem ujirgi sa waa hazi ukafa uhana u Fonisiya ti dusa ti ribe. 3-4 SA ta gunkuno, ti iri nizabu ni kubrus ni gunki ti ceki nini ani kira ni tari tina gure turu ti witino uhana u suriya, ti dusa tu ani pin nu taya abine ani ujirgi umei anu tarsa u Yeso ti cukuno abini me ti wu tiye tinu sunare. Anu kati ma ha urushalima ba.

5 Sa tiye cigiling ta aka ti dusa tiri aje in
tanu turu vat uwe nan ane wan ahana
aweme waka tibin duru aka maru kani
pin, Ti dusa ti tunguno ani kira ni uraba
ti wu biringira ti dusa ti wu sa mura. 6 Ti
dusa ti ribe uzirgi umei, we dusa wa kuri
uhana akura. 7 Sa ta mara tanu tiru u
Taya ti biki u Talamayas, abini me ani
taa gurna nan ni henu ti isi we, taa muri
ka'inde nigoo me nan we. 8 Sa ahira asana
ti dusa uhana u kaisariya. Ti ribe akura
a Filibus, anu boo tize Asere, unu inde
unu inde anyimo usunare wagino me, ti
cukuno nan me. 9 Anu uge me mazin in
na hana wa nazi a'e, mabura anu kurzuzo
utize ta Asere. 10 Sa ta cukuno abine
anyimo atiye cingiling, ure unu kurzuzo
tize ta Asere ma e uyahudawa una niza
Agabus. 11 Maa e ahura aru ma ziki uzu
u Bulus ma tiri ubuna umeme nan tari ti
me me magu, "bibe bi biriri ba guna, ane
ani mahudawa madi tiri unu zuu ugeme
me, wadi gaa me atari tanu zatu tarsa
Asere." 12 Sa ta kunna kadura kagene me
abibi vat uru nan andesa wa ciki abini me
ti tiri Bulus tari kati ma ha a urshalima
ba. 13 Bulus ma kabirka magu, "nyanini
izi nu wuza me, izin tiso iri nu huza
um iriba? ida turum barki utira cas ba
nan iwono cangi urushalima, barki niza
ni Yeso." 14 SA rusa Bulus ma da nyara
akarti me ba, ti dusa ti kini aso me ti gu,
"ca imum be sa ugomo Asere ma hem
icukuno." 15 Sa tiye ti gino me ta aka
ti dusa ti ziki maburga ti dusa uhana u
urushalima. 16 Are anu wa tarsa u Yeso
sa waa suri u kaisariya wa tarsin duru.
Wa ē nigo me na uri unu desa a tisa me
manason, unu u kuburus desa ma tubi
ukaba tize ta Asere, desa tidi cukuno nigo
me nan me. 17 Sa ma eh ujerusalem,
anu wa kabi we wuzi apuru arum. 18 Sa
ahira a sana Bulus ma dusa nigo nan haru
uhana ahura a Bitrus, vat ananu wa rani.
19 Sa ma mara u'iso uwe, ma ribe ubezizi
uwe vat timum be sa ugomo Asere maa
wuzi anyimo anu zatu tarsa Asere barki
katuma kameme. 20 Sa wa kunna anime,
wa nonzuko ugomo Asere wa gun me,
"ira, uhenu mayahudawa gbardang wa
kaba Asere wa wito ace awe wa hem wa
zin ini riba u'inko utize." 21 Akuri abuki
we tize anice ni weme agi, u dungura
mayahudawa sa wa ciki nan anu zatu
tarsa Asere wa game u kunna tize ti Musa.
U dungura we kati tasi utanda u kuzu ba.
22 Nyanini ya wuna uri ti wuzi, kadure
me wadi kunna wa aye. 23 Barki anime
wuza imum be sa ta di buki we ana me.
Ti zin in nanu wa nazi sa wa wito ace.
24 Zika anu anu agino me ika kpico ace
ashi me nan we, u kuri u bi imum be
sa wa huna, bati wa ta ace aweme. Bati
konde avi madi rusi timum me sa abuu
anice ni we me macico mani, wadi rusi
hu cangi u'inso tize. 25 Barki an desa ta
me Asere ba sa wa hem, ta nyettike ti
gbarika ti gu ca wa hunguko ace aweme
ahira atimim sa adi nya makiri mani, ma
yee, nan ure imum be sa daki a weki ba,
nan madini mu tarsa ahana eh. 26 Unu
uwui ukure Bulus ma ziki anu agino me
wa ka kpico ace aweme nigo me, wa dusa
uhana udenge Asere, bati ma buki abanga
usana uweme, adusa a nya u sadiga
barki konde uya unu anyimo aweme.
27 Sas ti ye tini usanare ta aye mamu
umyinca, mare mayahudawa mu Asiya sa
wa ira Bulus anyimo udenge Asere wa
dusa wa turuka nigo na nabu wa meki
me. 28 Wa meki ti hunu unu gusa, "anu
israila benkin duru, unu ugeme me mani
mazinu dungura anu timum me sa ti da
rizi me ba ahira anu, unu cara u'inko
utize, nan ahira ageme, ban anime ma
ayen in nanu amadini anyimo udenge
wa Asere ma cara ahira alau." 29 Barki
wa mu ira me nan Tarofimas unu Afisus
anyimo anipin, wa gusi Bulus maa en
udenge we Asere me ini. 30 Vat nipin me
ni dusa ni gumurka, anu wa dusa orno wa
meki Bulus. Wa hunguko me wa suso me
anyimo udenge Asere wa dusa korso tina
tukum me. 31 Sa wa zinu ubara abanga
uguna wadi hu me, abanga me abiki ahira
unu ydang uni kono agi urushalima wa
shagilan. 32 Ma dusa ma ziki ma soja
nan anu ani kono adang, wa dusa uhana
ahira anigo na nabu me, sa anabu wa ira
ma soja nan unudang me, wa ceki utira
u Bulus. 33 Unu dang me uni kono ma
ha mamu ma meki Bulus magu atiri me
ini nyang ini re, madu ku a iki nani me

aveni nan imum besa ma wuna. 34 Aye anyimo anu me in ti hunu, aye wagu ana aya wagu ana, barki ugbardang uti hunu daki ma guna ire imu ba, ba magu a han me ahira amasoja. 35 Sa ma aye ahira u nyeze (utarsa uti buna) me, masoja me wa dusa wa yeze barki ushigilina wa anabu. 36 Barki nigo na anabu wa maki utarsa me in ti hunu unu gusa, "dusa ni in me." 37 Abiki uriben in Bulus ahira amasoja, ba gun imu unu dang amasoja me, "nani udi hem in buki we ire imum? ba unu dang me ma iki" urusa u boo uti Helenici tini. 38 Daki hamani unu masar uginome sa tiwe ta dumo desa ma hirza ijuguta igino ma ziki anu madubu ma nazi, huza anabu uribe ani ja. 39 Bulus ma kabirka ma gu, "mi uyahudawa mani ma suro uTarsus anyimo a manyanga mu kilikiya, anipin me sa arusan in nini, in zinu tira uwe tari kinin in buki anabu tize." 40 Sa unu dang uma soja me nya me uganiya, Bulus ma dusa ma tonno ahira upatala me, sa ayeze we tari, wa dusa wa cukunno tik, ma buu we tize in nilem ni yahudawa, magu.

Bikoro bu inno are inna re

1 Anu henu nan ankaco, rikani ti toi ikunna ubura um u aye a hira a shime aname. 2 Sa ni ori na nabo wakunna tize ti bulus ini hem na ibraniyawa wadusa watatonno tek, magu. 3 Me ubayahude mani uwatu usamirika anabo ini ikiliya, anyimo amanyanga mu gamaliyal a pokum aje ni, a kuri abezizi abinime kang inu gunno itarsi una u inko utize ta cokoro aro, izin nu inko iriba atize ta Asere kasi shime sa izin tini. 4 Ma mensi anabo in husi ma kuri in tirzi ahana aruma nan na a ēh in han we ati gomo a tuburko we udenge unirere. 5 Anime ani unu udang ukayuma ka Asere na nu wadi nya u inpo amaro inu guna ma kabi nikara nitize tu inko u watu ushi barki ni henu sa wa rani damascu, barki idusa abirko, katuma kam kani i tarsi adesa wa tarsa una ugino me, i en we anyimo urshalima barki a tarsi we. 6 Uganiya mara anyimo atanu, inkuri in ha ma mu nan damascu, inu wui ace uganiya u inde masaa madangdang usuro Asere u pokino ma ketum. 7 In rizi adizii uganiya madusa ma kunna ni gmyirang ni gusa me, 'shawulu, shawulu, barki nyanini yawuna uzin nu kunna um iwono?' 8 In babirikame, 'aveni hu ugomo Asere?' magun me, 'immani Yeso ubanazarat unigesa uzin nu nya ume uzito ugino me.' 9 Anuge besa wazi nigo nan me wa iri masaa me, idaki warosi niggmyirang na veni mazin tize me ba. 10 Ma gu, 'nyanini indi wuzi hu ugomo Asere?' Ugomo Asere magume, 'magu me ihire idusa anyimo damascu, abini me ani adi boki we imum ikadure sa udi wuzi. 11 Idaki iri ahira me ba barki umilme u masa, idusa anyimo damascu u watu u tarsa andebesa wazi ni go nan me. 12 Abirko me ani ma kem uye unaniz ni ananiya, una biyyau ba Asere ahira u inko utize, tini kobbo nanni zani rere aje ayahudawa as wa ciki abirko me. 13 Ma eh ahira am magu, ni henu shawulu, kaba uhira unipen, rep na nu ganiya ginu me iri me. 14 Uganiya magu, 'Asere aka co uro sa mazauka we inu gunna urosi imumbe sa me ma nyara wa ira unu iriba ishew iginome, kunna tize tige besa ti suso anyo ameme. 15 Udi cukuno unu impo amaru ame barki timumum sa wa ira nan ti gebe sa wa kunna tini. 16 Aname nyanini uzin nu nyargame? hira azoro we akuri akpici we madini ma we me, unu tisa anyimo aniza nu meme. 17 Uganiya sa ma kuri urushalima uganiya mazin im birigara anyimo udenge me ina makabi tiro. 18 Ma irime magun me, 'wuza dibedibe u ceki urushalima a-a na me, barki wada kaba me u impo amaru imumbe sa udi boki ini ahira am ba. 19 Uganiya sa azin nu kponko umaye munu impo amaru aweme istifanus, maturi izin nu impo amaru, in kuri in hiri tironga ta desa wa hume. 20 Magu, 'ugomo Asere, we ina ce awe warusa uwuna sa ma wuweni udenge uni rere in kuri intiri aye desa wa nya muruba muwe sa wa kabi we atidenge ti biringara. 21 Manno magu me, 'dusa, barki idi tumu we abirko ahira anu amaree. 22 Anabu wa ceki me ma wuzi tize nan nu hana uganiya, barki anime wa dusa wa yeze agmyinrang wazi nu gusa na kari kunu kuginu me,

anyimo unee, daki ya wuna urii acekime makese ba. 23 Uganiya sa wazin nu yeze agmyinrang wa vingizi tironga tu we wa hirziza usuru u pebu. 24 Unu udandang uma soja ma nya nikara ahamme in bulus ahira sa ma cikin, madusa ma nya magu a ikime a gunguzunu me in ni sisari barki wa rosi imum sa ya wuna izin me iti hunu ishina. 25 Uganiya sa w tirzi me ini sere, bulus magu ana dandang me sa wazi mamu nan me, "nani ya wuna anime e wuna inko utize awu u barome a wuzi me tize tu inko a hume sarki ucoboo?" 26 Sa una je ma kunna anime ma ha ahira unu udandang nyanini n nyara u wuzi, "unu uginu me una nu roma mani." 27 Unu udandang uma soja ma ē magu me, "bukam hu una nu roma mani?" bulus magu, "anime ani." 28 Unu udandang uma soja makabrika me, "adi kpi ucukuno vana umanyanga ini ikirfi igbardang." ine ini bulus magu, "aymo uma manyanga mu roma." 29 Aye wa ē ugizo ume wa dusa wa ceki me daki wade ba, unu udandang uma soja ma kunna biyyau sa ma tinka unu gunna bulus u yoo wanu roma uni, sa mamu tirza me. 30 Sa ahira asana, unu dandang uma soja me ma nyari marusi kadure kimum be sa ya wu awuzi anime ayahudawa wa wuzi anice ni bulus. Ma dusa ma soppi me anyimo tisere me, ma kuri ma nya unu dandang ukatuma kadandang ka Asere nan na nu ira wa gurna ma dusa ma en bulus atii aweme.

Bikoro bu inno are inna taru

1 Bulus ma gunkuno ni ori na nu me magu ni hanu ma wuzi katuma ka Asere ini ruba iriri u aye uwuyi u kani me. 2 Hananiya unu dang ukatuma ka Asere Hananiya magu wa turi upuri agi wa vovi Bulus anyo. 3 Ba Bulus ma gun Ugomo Asere madi vovi we hu una katuma ka zenze. u ciki unyarum unu rizo uni, sa udi gu avovi um, barki ma rizo? 4 An desa wa turi upuru u Bulus wa aiki me nyanini ya wuna wa zogouna katuma ku Ugomo Asere udang? 5 Bulus ma kabirka magu ida rusa ba nihenu me una katuma ka Ugomo Asere anyertike uda buka we tize tize tizenze ani ce ni Ugomo wa nun ba. 6 Sa Bulus ma iri ni kira ni inde a Sadukiyawa wani, ba ma yeze ni myira aniyimo ahira ati cukum me, magu ni henu mi uFarisiyawa maru, usam wa Farisiyawa. 7 Sa ma buka ani me matara madusa mahiri ani ce na sadukiyawa nan aFarisiyawa, wa dusa wa harzina. 8 A Sadukiyawa wagu desa ma wono mada kuri ma hiri ba roni u aye Asere, bibe biriri bi rani ba aFarisiyawa ani kira ni weme wa hem ti mum ti gino me ti rani. 9 Imum me ikinki ushagilna are anu nyerte wa Farisiyawa wa hiri wa tonno wa wu matara wagu “daki ta kem unu ugemw in ure usiziki ma ba”. 10 Sa matara me ma kinki uzenze unu dang wa soja ma kunna biyau kati a jazari Bulus, ma tumi ahana aka tuma kame me waka ziki me kara wakame ahira ameme. 11 Anyimo nikure Ugomo Asere ma e ahira ameme magu, kati u kunna biyau ba, gusi sa daki wa kunna biyau utita unizaa nim a Urishalima ba udi kuri u bezi u Romawa. 12 Sa ahira asana are ayahu awa wa dusa wa toniko wagu wada ree me imum yare nani wa si iri mum ba, wadi huu Bulus. 13 Anu me sa wa barka u huna u Bulus me wa akuri anazi. 14 Wa dusa wa haa ahira una katuma ka dang akatuma ka Asere nan ana nanu wa gu wa mu toniko wada re me imum yare nani wa si iri mum basa ww huna Bulus. 15 Ca nigori na anu adang wa buki u soja udang ma en me a hira ashi me anu adang i bezi me ma wuza ugbas, haru ta mu wuna amuruba inguna tidi hu me. 16 Usam uhenu u Bulus u e madusa kunna wa gunna anibaba wazini be u Bulus, ma ribe ma buki me. 17 Bulus matiti uye desa ma mazin in katuma akura akura u soja madu me “zika manyani ma ge me u hani a hira una kura me, mazin ini mum besa madi buki me.” 18 Anu udang unikono me ma dusa ma ziki manyani me ma han me ahira unu udang unikono me, magu "Bulus mani unu iyang ma guna i en manyani ma geme ahira aweme. Mazin ini imum besa madi buki we" 19 Unu udang me ma dusa ma han me are ahira ani hunzi, ma

iki me, "Nyanini u nyara u bukum?" 20 Ba manyani me magu, “Ayahudadawa wa barkaa uguna wadi gun in hu u en Bulus nisizo a hira awe me gusi wadi iki me ire abanga atize time me. 21 Kati u hem ba, barki anu sa wa biki akuri anazi wamu toniko wada re me imum yare, nani wa si ire imum ba se wa huna Bulus.” 22 Unu udang anu anikono ma ceki manyani me ma dusa, magun me, “Kati u buki uye wa bukam abanga age me ba.” 23 Ma titi anu adang anikono ware magu, "zauka nin anu adang anikono a ino ukirau kani kare (200), anu barka a'ino usunare, anu cira atigbina a ino ukirau kani kare (200) wa dusa Ukaisariya azumo ataru in niye." 24 Ma inki inama igeme sa Bulus madi nyene sa idi ham me merum ahira Filikus unu kpanku udang (Ugomna). 25 Ba ma nyettike kadura gusi ana. 26 Kadura kani isi hana ahira kuludiyas lisiyas uhana ahira unu udang Filikus. 27 Mayahudawa wa meki unu ugeme unu nyara u huna ume, ma nyene we in anu adang anikono num, sa kunna me unu Roma mani. 28 Ma nyara in kunna imum be sa ya wuna wa zini ucara utize anice nimeme ine ini ma hanan in me aje atigomo. 29 Ma rusa azini ucara abanga ani ni meme ahira u'igizo utize ahira u'inko utize ti meme, daki ma ira ure ucara abanga sa wa bari utira nani iwono ba. 30 Sa a kurzom ubara imum iburi igeme, ine ini ya wuna ma tuburko me ahira awe me, sarki ucara uganiya, ma wuna anu cara abanga anice nimeme wa eni ahira aweme. Cukuno merum 31 Abini me anu adang anikono me wa kunna imum besa abuka wa; wa dusa ziki Bulus wa en me in niye ahira Antibatris. 32 Sa ahira asana, anu barka wa dusa nigo me nan me ukasu anu adang anikono wa kuri udenge uni kubu me. 33 Sa ibarka me ya biki ukaisariya wa dusa wa witi kadura sa a nyettike ahira unu kpanku adang [gomna], wa kuri wa witi Bulus atari timeme. 34 Sa unu kpanku udang ma hira ihori me, ma aiki we Bulus me ma suro maya ma nyanga mani. 35 Ba magu indi kunna we memerum uganiya sa anu cara abanga anice ni weme wa aye ma dusa ma atiri udenge utigomo ti Hiridus.

Bikoro bu inno are inna nazi

1 Sa tiye uchibi ta aka Hananiya una katima kadandang wan are ananu nan anu rusa utize tini kubu una niza Tartilus wa dusa abirko. Wa han Bulus aje ugumna. 2 Uganiya me sa Bulus ma tonno aje ugumna, Tartilus ma tubi uniza ume tiyari magun unu gumna me. "Barki hume ta kem ticukum tihuma, urasa uwe me wa barka manyanga maru. 3 Barki anime vat imumme sa wa wuza takaba inna puru arum, hu unu dang Filikus. 4 Barki kati imnyawe ijasi, inyara a gbarikam bati in buki tize cingilin. 5 Akem unu ugeme unu caran sassas, mazin unu tura ayahudawa nan unee we nyari abanga. 6 Ma soki nice ucara udenga Asere, barki anime ca timeki me. (Tahem ti wekime tize rep nannu inko utize turu.) 7 Anime Lisiyas unudang ma ē ma buri me ini kara atari turu. 8 Inge igizo me timum tigeme udi kadundura me ahira ame. 9 Vat ayahudawa wa boome Bulus unu guna, maguna timum tigeme kadundura kani. 10 Sa ugumna me ma hem Bulus uguna ma buki tize magu, "aname mahem uguna wa daddankino unti gomo tima nyanga ma geme, barki anime indi buki we tize ina puru arum. 11 Udi hem unu guna daki ya biki tiye ukirau intire sa eze urushalima abiringara. 12 Sa wa kem udenge Asere, daki ma hunguko nani ma hara anabu ba. 13 Barki anime wazowen kadura kimumme sa wazin nubo anice num kane ba. 14 Ma buka we, barki una me sa tarsa anime ani min tarsa Asere acokoro aru. Ma wuza iririn utarsa unyettike u Musa nan ma takarda manu kurzuzo utize ta ASere. 15 Ma inko iruba Asere, kasi inda be sa adi hirza anu wijo, anu iruba ubenki nan anu abur. 16 Anime ani nyara in cukuno unu imum uzatu ubo ahira ASere nan anu anyimo uvat utimum. 17 Ma ē atiwe sa ta aki unu saddiga nan unya uhem iruba. 18 Anyimo iruba uwana anime, are ayahudawa ama nyanga mu Asiya wa kem anyimo ati na tuisa udenge Asere, inzo inni ori nani unu bukurko ahira ba. 19 Irizi anu agino me ē ahira aweme kanime, ingi wazin ini mum ubo anice. 20 Ingi inzo anime ba

ca anu ageme wa buki nani wamu kem ini mum ibur uganiya sa ma hana aje anu ira wa yahudawa; 21 Senke nani imu inde sa ma buki ini myirang nidandang uganiya sa ma tonno aje awe, abanga uhira anu wijo sa anyara uweki um tizen kani me. 22 Filikus ma zin nurusa ukang una me, ine ini ma yeze tize ma gunan we, "vat uganiya sa Lisiyas unya utize ma ē usuro urushalima, indi weki tize." 23 Ma wu anani kara wa hiri Bulus, ma kaska, kati ma karti aroni uhana ahira ame nani ubenki ume. 24 Sa tire tiye ta aka, Filikus nan une me Druskila, uca wa yahudawa mani, ma tumi atiti Bulus ma kunna uhem ume anyimo vana Asere Yeso. 25 Uganiya sa Bulus ma buka abanga iruba ubenki, umeki unice nan imumme sa ize idi kem we, Filikus ma kunna biyau magu, "Ana me dusa ingi makem masa indi kuri inyari we." 26 Uganiya ma inki iruba Bulus madi nya me ikirfi, ma nyari me karere bati ma buki tize nan me. 27 Sa awuna tiwe tire Borkiyas Festas ma cukuno ugumna sa Filikus ma tuno, barki unyara ukaba ahira ayahudawa mari aje unu UBulus akura anirere.

Bikoro bu inno are innu cibi

1 Ana sa, Festus ma eh anyimo una uribe uni pin me sa na ra atari timeme, sa tiye ti taru ta aki, ma dusa uKaseriya uka aka Urishalima. 2 Unu dang uka tuma udenge Asere nan a re anu anyimo ayahudawa wa eh in bi bukum bi Bulus ahira a Festus 3 . A gi ma gu, Bulus ma eh a Urishalima bati wa kem unaa u huna ume. 4 Ba Festus kabirka we magu a impi Bulus u Kasariya, me in haza ukuro abini ne a, ana me. 5 Barki ani me, an desa wa daki,”wa gu,”wa tarsa duru. Ingi ya ira iri mum i buri ahira unu me, idiku wuzi ni eru nishi me. t 6 Ma ciki abini me tiye uwititari uhana tiye ukirau, ma kuri uhana Ukasariya. 7 Sa ma biki, a Yahudawa u Urishalima wa tonno mamu nan me, wa ezin in bibukum gwardan bige sa da ba zin ma saa ba. 8 Ba Bulus ma buki tize ti bura uni ce nume, da ma ira imum ibur ya Yahudawa ba, da ma ira imum iburu anyimo udenge Asere ba, daki ma kuru ma ira imum iburu ahira Kayisar ba, nyanini ma wuza. 9 Festus ma nyari u tarsa ta Yahudawa, ma kabirka Bulus magu me, unyara tarsum uhan Urushalima me inka boo tize tuwe me bini me 10 . Ba Bulus ma gu,”ma tonno aje ukponku uti Gomo ti Kyisar abuu tize me da akem ma wuna a Yahudawa mum ba hume urusa. 11 Bulus magu, ingi ma wuza ire mum ibur nani ma wuza imun gebe sa ya bari iwono, in da gam in wee ba. ingi bibukum bu we bini ahira hura ani, da ma ira de sa madi nyawe mi, ma tita anyimo ani za ni kayisar. 12 Ba festus ma buu tize nan ana katuma ka meme, magu, ma tita anyimo niza ni kayisar, madi ha ahira a kayisar. 13 Tiye cingilinti aki, Ogmo Agripa wan Bernice wa eh Ukaseriya ahira u orno uwe me uFestus. 14 Bulus ma ra abini me inti ye gwardan, Festus ma en Bulus ahira aroni me, magu we Felix ma ceki unu ugeme abame anyimo Ukorso. 15 Uganiya mara aUrishalima, un dandang ukatuma udenge Asere wan anu tarsa umeme anyimo a Yahudawa wa eh imalin mu nu geme ahira am, wa iki una uhuna u me. 16 Ba ma gun we, a utanda wa yahudawa uni a nya unu ani me, barki ani me adi muti de sa a zin malin mame nan an de sa wa aye in malin me nani ma kyem ma buki tize tu bura uni ce nu meme. 17 Barki ani me, sa wa orno ahira am sarki ucara uganiya, ni ye ni kure in cukuno ukponku uti gomho in wu a en in nu nume anyimo. 18 Sa ana bibukum wa hiri wa buu bibukum me, in gusi nani wa zin in tize ti ka dure kani ahira unu me. 19 A, anime in iri tize tuwe me ta zome in ma saa ba, agi ma buu tizee ti bur asesere a uwe utanda me nan abanga iwono i Yesu sa Bulus ma inki iribani. 20 Madiri imum i buka utize me ban, gume nani madi ha Urushalima waka buu tizee meni. 21 Ba a titi Bulus aka impo kasi ubuka me unu dang mi ingu me hana uka uwui ge sa ma tuburko we ahira kayisar. 22 Agrippa ma gu, in festus, indi nyari u kuna utize ti nume,“Nisizo,”festus magu,”uda kunname,”. 23 Sa, ahira sani, Agrippa wan Bernice wa eh nan nanu gwardan, wa eh anyimo anikubu ni tize

me wanu unu cati uni pin udang nan nanu adang anipin me. Sa Festus ma guna a eh me, aka heze Bulus. 24 Festus magu Ogomo Agrippa, wan vat adesa wa zi na haru abame, ya irani unu ugeme, vat anu Uyahudawa wa han me a Urishalima nan a ba me, ba wa yeze a nyiran wagu nun ugeme ca a huu me. 25 Ba ma iri da ma wuna imum sa ya bari u huu na ba, barki sa anu dang ma titi me. Barki barki ani me aka aye me ahira Ogomo Agrippa. Barki in kem imum sa adi nyetike anyimo atize me. 26 Me da ma ira ma saa ba in tuburko unu wa ka kurso sarki u ira, azenzeng amem. 27 Barki u ira um i babana ini a tumum ahira avana Ugomo azo u ira imum be sa ma wuna ba.

Bikoro bu inno are innu tasi

1 Agrippa ma gun Bulus buu tize ini ce ni we me. Ba Bulus ma witino ma tubi boo tize uni ce ni meme. 2 In zini uruba irum in ni ce num, ugomo Agippa, in e in tize tum nan na Ayudawa ageme in malim mam. 3 Barki urusa imum me sa u wuza anyimo Ayahudawa nan nu utanda uweme, ane ani in igizo me u kunam seke. 4 Kadure kani va Ayahudawa wa rusa ta hana dati ani pin num uhana Ushalima. 5 Wa rusa utuba um mi unanu Farisawa mani anyimo ati gomo ti dang tiru. 6 Ana me in the aje ashime azini u igizo um tizee, barki sa a nyara in myinca imum sa Asere ugomo ma wu ak coo aru. 7 Barki anime in turi tilem ukirau inti re sa wa tarsa Asere niye nan uwui, ta wuna ire ubuka imum me sa ira iruba iru. Barki ane ani Ayahudawa wuzum malim, ugomo. 8 Nyanini u ira uwee me ingi Asere ahira de be sa maa wono. 9 Uganiya u inde in gun nice num indi wuzi imum gbardang ahira ani za ni Yesu unu Nazaret. 10 Ma wuzi anime Aurshalima, inkurzuzo anu aka tuma kasere anyimo udenge ukorsuzo wanu, ma wuzi anime in nikara ahira unu adngdang aka tuma uenge Asere nan aye ma sa ma huzi we me bezi nice num inda nyara ura uwenba. 11 Ma wuzi we imum iburi inyizi uzatu ukadure inkunzina iruba in we, ine ini ya wu wa ziti atari tum. 12 Sa ma zin uni wuza anime, indusa Udimaska in nikara sa ma kem ahira unu dang. 13 Una um uhana me in nati ana ti uwui, in iri masaa sa ma teki uwui haru nan an desa tazin nigo me. 14 Ti rizi vat uru adizi, ba in dusa in kunna ni myira ni gusam in ni lem na Ibraniyawa, shawulu, shawulu nyanini ya wuna uwuzam ani me, ya wuna ani me? 15 Ba in iki ingu hu aveni ugomo Asere? Ba ugomo Asere ma kabirka, imani Yesu sa gaa me. 16 Ma dusa ma gun me hira tonno in ti buna ti we me, barki ma bezi mu henu mum ahira aweme, ma zauka we a nyimo akatuma kam u buu imum me sa u rusa ani ce num nan ige sa indi buki we. 17 In di zi nigome nan huu barki an desa wada rusa mi ba an desa indi tumi we ahira awe. 18 Uka poko aje ugamirka we usuro umaree uhana amasaa nan ni kara, nan ni kara ni nu uburi uhana ni kara na Asere. Barki wa kabi ukpico uma dini maweme wan unu kaba sa indi kabi we barki uhem iruba im. 19 Barki ani me, ugomo Agrippa, daki ma game imum me sa ya su ri aseser ba. 20 Andesa wa e Udimaska unu tuba, atarsi una Urishalima wan vat nipin nu Judiya wan an desa wa tawe Asere ba, ma buu we tize ta Asere inu guna wa suri amaree uhana amsaa, wa ceki uwuza imum ibur wa tarsi Asere. 21 Ine ini ya wuu Ayahudawa wa mekum anyimo udengenAsere wa nyari uhuna um. 22 Asere a benkum u aye ukani me, in turi unu boo anu acinci wan na dandang. 23 Unu bura uru uginome madi si nirere, memani madi zi unu tuba uhira anyimo ani wono mabezi masaa ahira Ayahudawa wan na nu uzatu rusa ta Asere. 24 Bulus ma mari ubura uni ce ni meme, Festus magu inimyira aseser Bulus uzin nice ba urusa uwe me wa wuna iranzaa. 25 Ba Bulus magun me in zini iranza ba unudang Festus sede in buu tize tikadure anyimo ni za ni desa in tarsa me. 26 Ugomo cangi ma rusa ini mum me, barki ane ani indi buu tize in ni kara sarki biyau, mi in rusa ada hunzize me imum ba, daki amu wuna ani ba vat . 27 Wa hem unu nu kurzuzo tize, ugomo Agrippa? “In rusa wa hem”. 28 Agrippa magun in Bulus” anyimo aku

ganiya kucin u nyara ukurzom unu tarsa Asere.” 29 Bulus magu “maringirka ani me anyimo ani za na Asere anyimo kuganiya kuci nan ujoko, da huucasba, nan an desa wa kunnam kani me, wadi cukuno kasi mi, we wada sa me nirere ba. “ 30 Sa wa kunna ani me, Ugomo ma hiri ma tonno wan desa a zauka me ani pin me, nan andesa wa raa ahira me cangi. 31 Sa wa suri ani kubu me, wa gamirka acece aweme wagu”unu ugeme daki ma wuna imum me sa adi hu me ba nani atirzi me”. 32 Agrippa magu in Festus, “Ada ceki me unu geme ba in daki ma yeze tize me uhana uwatu kaisar ba “.

Bikoro bu inno are innu sunare

1 Sa ta hem tidi dusa u italiya, wa witi duru Bulus nan aye adesa a kurso we nan Bulus atari ti urunu udang nizame agi juliyas, unu ubataliya Agustas. 2 Ti ribe uzirigi ume, adramatiya, uge sa wazi uguna udi hiri uhana upuru uraba udang wa Asiya. Ti haa uraba udang. Aristakus unanu Tasalonika amakiduniya ma dusa nan haru. 3 Sa ahira asana ti tu anipin nu sidom, ahira gebasa Juliyas ma bezi Bulus uhem ni ma kuri ma hem aroni ameme wa tasi me barki wa hiri me. 4 Ahira me, ta tarsi uraba udang ti dusa uhana u kuburus, barki upebu udandang sa wa raa aje aru. 5 Sata kafa amei uhana uwatu ukilikiya Bampaliya, ti ē umira anipin nu lisiya. 6 Abibi me, unu udang me ma kem uzirigi umei u Iskanriya ugesa uhaza italiya, ma wuna duru anyimo me. 7 Niye nan tiye ti zi ni tanu seke u hana adumo tanu me ti cukuno duru dusi iwono ti ka tino upuru u sini dus upebu u karti duru tanu, ti wata u karita, upuru salmina. 8 In nirere ta tarsi u makurda ini ijasi at ē are ahira sa agusan ani ahira ugua uhuma a rā mamu nan nipin nu lasiya. 9 A'ane me ta zika uganiya ujoko, uganya uzatu are imumare ima yahudawa wa aka, tanu tiru ta de anyimo ijasi. Bulus ma nyinzi we tize. 10 Magu, anabu tanu tiru me tidi cukuno duru in ti cari nan udira abanga gbanrdang, da si ahira ucira uzirgi cas ba nan ace aru me. 11 Unu udang mateki unu kunna unaje ameme nan unu zirgi umei me, pit nan imum me sa Bulus ma buki. 12 Barki ahira me ada runta ticukum ba. Maro gbardang wa gamirka agi aceki ahira me, ingi idi wu ti biki nipin ni Finikiya, barki ti venke abini me. Ufinikiya ahira uribize amazirigi ma mei ukarita, u hira u arewa uhana anaza nan ukudu uhana anaza. 13 Sa upebu wa hira usuro ukudu wa hure sekr, wa gusi agi imum me ya wuna. Ba wa hunugko nizin nu zirigi umei me wa tarsi ukarita upuru upingaru. 14 Sa ku ganiya ka aka akem unani kara ni gino me sa agusan me kurokilidon, ma tuba utira uru u zalang. 15 Sa uzirigi umei da wa sisizikime uhira upebu me, ti tarsi uwatu me sa upebu me u hazani. 16 Ba ti tarsi ahira me sa tidi kem ubenki ni upru ure uzalang sa agusan in uni ukauda; In nirere ta tiri uzirigi ku cin me anipu nudan me. 17 Sa wa nyeze uni, wa wuzi katuma inti zin wa tiri uzirigi meni barki usum kati urizi aseseri ubikiki bu sirtis, wa ceki uziirigi me unu gido uwe. 18 Ta wuzi nirere inti wiri da cin ba, sa ahira asana runga ti uzirigi me. 19 Uwui utaru, ana katuma ku uzirigi wa vengizi ti runga sa ta rā uzirigi tari tuwe. 20 Tiye gbardang da ta ira masaa mu uwui nan mi iwiran aseseri aru. ni wiri ni dandang mini cas na zinu nu tira uru, vat ta kari mu riba tidi kafa. 21 Sa wa dondokino da wa rē imumare ba, ba Bulus ma hiri aje ana katuma ku zirigi magu, anabu, sa ikunani mi, data hiri ukarita ba, sa tidi iri ti cari ti geme nan udira. 22 Aname in nasa shi mu riba wuzani iriba ihu, barki ba desa madi diri nice numeme anyimo ashi, uzirigi uni cas adi diri. 23 Barki niye sa na aki bi be bi kadura ka Asere desa mi ume mani, desa in zin inirere barki me-bi be bikadura ma tunnu upuru um. 24 Magu, "kati u kunna biyau ba, ulus, udi udi tunno aje akaisara ahu anime, ukuri u iri, Asere anyimo ugogoni umeme ma nyawe vat imum sa i haka nan hu. 25 Barki ani anadu, wuzani iriba ihu, barki ma hem in Asere, kasi sa abukum ane ani imumme idi cukuno. 26 Adi vingi duru a ure uzalang aharu anime. 27 In niye nu kirau in ka nazi nza aye, azisi un tuburo uru aba nan abini anyimo uraba udang

u Adriyat, ina ti aniye, ana katuma ku zirigi wa gusi agi wa aye mamu nan nire nipin. 28 Sa wa batan duru wa kem ta biku anu akura are, sa kuganiya ka aka cin wa kuri wa batin duru wakem haru ukurau in nanu ucibi. 29 Biyau bi meki we nan adi vengi duru aseseri apo, ba wa ningi nizin nu nazi adumo uzirigi me. 30 Ana katuma ku zirigi une, umei me wa zin unu, nyara una wadi ceki uzirige me wa kuri wa vingi sa wadi me anyimo uraba udang. Wa ku gusi wadi reki tire tizin in na aje uzirigi me. 31 Ba Bulus magu unani kara nini kono, "ingi anu ageme wada tunno me anyimo uzirigi me ba ida kafa shi ba." 32 Anu udang ati kara wa tassi nizin nu zirigime umei me wa ceki uni urizi. 33 Sa ahira atuba ussana, Bulus ma riki we vat wa donkino ke mumare, magu, "kani tiye ukerau ni ti nazi da ta rē imumare ba. 34 Barkianime magu nan shi re ni imumare, wani me barki nihuma nishenini, nice ni inde nishi me ida niniba. 35 Sa ma buka anime maziki ugurasa me magu Asere jankai aje akonda vi, bama posi ugurasa me ma tuba arame. 36 Vat uwe wa kunna shew amuriba muweme wa tunguno are imumare. 37 Haru anu akuri are in nanu akuri usunare inutasi (276) sa ta zi anyimo uzirigime. 38 Sa wa rē wa tiyu, wa kpunko i alkama me anyimo uraba udang barki wa kaska ugitak uzirigime. 39 Sa ahira asana, wa tinka nipin me ba, wa iri ure ugbikubigaru, wa gamirka tizze ace aweme nani wa tuburko uzirigime uhana upingaru ugbik me. 40 Ba wa tazi tizin me wa ceki tini anyimo uraba udang me. Anyimo uganiya u inde wa sopisi tizin sa ti gamara uzirigime, ceki mabeze ma bi tini uzirigi me madusa uhana upingaro u raba udang. 41 Sa wa biki ahira sa mei kare magurnani, ba u zirigi me u tunno adizi. Anaje uzirigime aribe abi jamarki abini me, usezirke uka zome ba, azumo umesi azumome atubi upusa barki iranza i'barka i mei. 42 Ana nikara niti kara ti mayanga wanu barka agi wadi huzi adesa a impoo we barki kati wa kafa wa sumi. 43 Me unu udang me ma nyari ma buri Bulus, ba turi imum be sa wanu barka, ma nya tize magu, vat desa ma rusa mei ca ma hinna ma kafa uhana upingaru. 44 Ahana aruma wadi ku tarsi in nadumo, aye aseseri a makatako anyimo uzirigi me. Ane ani vat uru ta kafa anyimo upingaru.

Bikoro bu inno are innu witotari

1 Sata tino umerum, bati kunna agi wa ra usibiri umalita. 2 Ana nipin me wabe zin duru imumu iriri kan wa huren duru ura tikun na udimdim, barki nan tiwui sa azin nu wuza me. 3 Ba sa bulus ma oro muri mumu titi barki ma hure urani, ba akem biwa barki ubambam ura, bisuri bi gbinciko tari tume. 4 Sa ana ticukum tini pin me sawa ira biwa ba gbincirko tari tume, bawa gun na ce-ce, "tabas unugeme unu huzanu mani, konu innu guna suburka usuro uraba udang, uweki utize tini kubu udida cekime me mavengize ba." 5 Bama zarika biwame anyimo ura daki innu guna ba kunna me iwono ba. 6 Watonno daan wa iri nani bidi bo bi rizi ikizi a sawabe uhana uganiya cin da wa ira ire imum yakemba bawa cori ubasa abanga awe wagu me are asere ani. 7 Amamu nan na hira agino me tire tiru tunu udang ahira agino, unaniza Babiliyas. Makaban duru manyan duru imum be sa ti nyara uhana atiye ti taru. 8 Arani asenke unu yo u Babiliyas mazin nu zito innu tuma uni pum nan nu tiza umaye. Bulus maribe mawume biringara ma tarime, mahuma. 9 Sa anime yakem, ukasu anu zatu ni huma sawa ra ahira agino me wa e wakem ni huma. 10 Anume wa wuna duru gonogon. Satizinnu bara apum atanu wa nyan duru vat imumbe sati nyara. 11 Adumo ati petitaru, tiribe uzirgi u iskandariya ugesa dati innu puturu wara ahira agino me inni hori inde kasi ibara ahana aruma. 12 Sata tino ani pinnu sarakus, tiwu tiye ti taru ahirame. 13 Abinime ti dusa, ti'e anipinnu Rigiyum. U aka uniye ni inde upebu uni kara uhiri usuro ukudu, anyimo atiye tire tibiki ubatiyoli. 14 Abirkome tikem are anu henu wa ikinduru ti cukuno nigome nanwe uhana utiye usunare. Una uginome uni ta'e u Roma. 15 Abirko sa anu henu wa kunna abanga aru, wa suri

barki wagurin duru usuro ukasuwa u Abiyas in madangga mataru. Sa Bulus ma irawe, mawuzi Asere an koi makuri makem ushew. 16 Abinime tiribe u Roma, ahenmin Bulus macukuno isisi me nigome nan anani kara nini koni sa wa zinnu be ume. 17 Sa tiye ti taru ta aka, Bulus ma titi anu aje amayahudawa. Sa wa orno, bama gunew, "anu henu daki ma wuza uye ti cari ba nani ma hribe utanda an ka co uruba, vat in anime anyare mi in tirza usuro a urshalima uhana atari tanu Roma. 18 Sawa igizom, wanyari uceki um, barki sadaki macara abanga sa adakr awum iwono ba. 19 Sa ayahudawa walonno anyimo u' uri iriba iwe, i cukuno gbas in ziki time uhana akaisar, daki in nu guna in zin binyo bu zika utize tanu am ani ba. 20 Barki anime ani ma mara u'ira u shi in buki tize nan shi. Barki u inko iruba sa a isaraila wazin nui wawuna in tiri inyan iginome. 21 Sa wa gunme, "daki takaba unyettike usuro uyahudawa abanga aweba, daki uye anyimo ani henu desa ma ayen duru inna banga nani tire tize anice unwe. 22 A anime ti nyara ti kuuna ahu imum be sawa basa wakuru wa ira ahira anu darika, iye tisa rusa azinnu nonsi u uni koba." 23 Sa wa inko me ueui, ma zin nu anu gbardang wakem me haira me sama tunno ni. Ma bezi timumum me ahira awe, ma zin nu inso u ira uti gomo ta Asre. Anime manyari u hunguko uwe abanga a Yeso, uzika atara a musa uhana uma anabawa, ma igi me usuro insiszo uhana awunjoro. 24 Aye wakari ma'aye imumbe sa abuka, a anime aye daki wa hemba. 25 Barki sa daki wa hem inna ce aweme ba wa dusa uhana umar imumbe sa bulus ma buka ni gurran ni inde, "bibe bilau babu ka tize usuro anyo Ishaya unu kurzuzo utize ni uhana acokoro ashime. 26 Magu, 'hana ahira anu zatu urusa utize ta Asere aginome agu, anyimo u kunna idi kunna in anime idi da tin shiba; Idi iri anime idida rusa shiba." 27 Anime ani muraba manu aginome mawuna makotoras, titui tuwe ta kunna inni jasi, wakorso aje awe; Barki kati wa iri wa rusi, wakuri wakuuna inti tuituwe me, nani watinka in mu ruba muwe, barki wa gamirka mi'in human we. 28 Barki anime, rusani ubara ugino me wa Asere atuman uni ahira anu zatu rusa utize ta Asere, wadi kunna. 29 (Sa ma buka tize tiginome, mayahudawa wa dusa wakuri, wa meki matara inna ce-ce awe). 30 Bnulus macukuno tiwe tire anyimo akura sa meki ma nyinza ikirfi imeni, mazinnu wuza vat anu mahabi sawa aye ahira ame. 31 Ma zin tize titi gomo ta Asere, mazi innu dungara abanga ugomo Yeso kiristi sarki ma aye. Daki uye karti me ba.

Uromawa

1 A hira Bulus urere ukaba Asere vana umeme Yesu una kadura ka vana be Asere ma muru ma cukuno unu bezi tize ta Asere ahira an back de sa wa kaba me but ba. 2 Aye kuna tize ta ASere ti be runta ahira a vana uka dura ka meme anu nyitike ihori me kasi anu nyetike me ahira Asere aru. 3 Tige tize me ta suro ahira avana uka dura ka Asere uwatu una kara Dauda mani. 4 Barki tize tu meme tini nilem nurunta alem ahira Ogomo Asere uboo anu sa wa ra ahira a meme wa kuna urunta. 5 Ahira aniza ni vana uwe Yesu wa zauka me nan Bulus wazin ka dura kawe me anyimo aniza nuwe me Ogomo Asere. 6 A nyimo une ugeme, atiti shi i cukuno ahana a Yesu. 7 Utakarda ugeme ushi uni sa vat ushi anyimo Roma, ahana Asere, an de sa wa zi lau, ca ti gomo ti cukuno ti shi usuro ahira a Asere aco nan Yesu. 8 In di tubi unu guna izin na puru arum barki imum sa Ugomo Asere ma tuburko vana umeme ma eh duru intize ta Asere une me. 9 Ugomo Asere sa ma kabi tize tuwe me inzinu wuza ukatuma kageme ini riba lau, ubezizi uti mumum sa ti ribze apuru awe me ayen ina na katuma kawe me inringi shi nyani aye wa wuna. 10 Vat uganiya sa inzin biringara ingu, na akini Ugomo Asere ma kunna iriba em barki katuma ka meme, bati ma nyam nikara nu wuza me. 11 In nyara u ira u shi barki inya shi tire tize turunta sa ta wuna, sa ti di kinki shi nikara. 12 Unyara um uni ti benki acece aru intize ta Asere barki kati tiperke me inimum sa ma buki duru ti wuzi ini. 13 Ni henu ida nyaran shi irusi ba, agi in nyara in ezizi ahira a shime, daki ma kem ba u aye ba se aname. In nyara ani me barki in kem re iburi ahira ashi me nan ahira a Yahudawa. 14 Me una matara mani vat anikira Yahudawa nan agenu, vat anu urusa nan ababana. 15 Barki ani me, ahira am, ma nya nice num ibuki tize ta Asere cagi ahira ashime sa ira uRomawa. 16 I da kuna mu e mu buka ushi tize ta Asere ba, barki ahira ame ani inkezin tere timumu ti riri hira Asere, ya cukuno ka dure kani inbezizi shi nan ande sa wazowe a Yahudawa ba. 17 Ahira ukuna utize turunta ine ini ya wuna inkenzi nikara. 18 A zinu kurzizo iriba ibur ya Sere usuro asesere ahira uzatu tarsa Asere, nan katuma ka bur ka nabu sa wada bowe kadure ba, barki katuma ka bur kawe me. 19 Barki imum sa adi rusi barki Asere ada hunzize inini ba ahira aweme, barki Asere ani abezizi we. 20 Dati utuba une ti mumum ta Asere ada hira tini ba, ti gomo timeme tizatu mara uni wa hem in timumum sa ma bari arusan tini, barki anime anu wz gawe umuntuno. 21 Barki anime anu wa rusan na Asere wa da nonza me ba agi me Asere ani ba, wa da gusa me tanonzo ba, wa nyarama kari muriba mu zatu urusa mu wu maree. 22 Wazinu gusa we anu rusa wani, wa cukuno ababana 23 . Wa gamirka urusa wa Asere uzatu wono wa cukuno kasi nipum nu nubo sama di wi, nan inyin, a inama ini ja, nan anu wungo aburu adizi. 24 Barki ani not me Asere akurzo ana madini anu woza itimum ti bur, wa cara apum aweni acece awe me. 25 Barki ani me wa curo urusa wa Asere nan uzato urusa, wa cara urus Asere ni wa ribi utarsa ane, wa gawe uwuza Asere ninonzo. 26 Barki ani me Asere anya we atari ta nu abur, wano wa cari apum aweni inti mumu ti zezen, wa gamari ane aweme wa cukuno ti mumum ti bur. 27 A hana ruma wa ceki umusa nan ane, wa kuri umusa nan ahana aruma, ane nan ahana aruma wa wuzi imum idira umu eh, wa hunguko ace aweme uceki una uhuma. 28 Wa ga wa hem wa ruse Asere, Asere aceki we wa wuzi imumu ibur wa wuzi imumu imu eh. 29 We anu zatu uwuza imumu iriri, nan nu wuza imumu izezen, nan nutarsa imumu une, nan nanu uhuza anu, iwa imu cini ini. 30 Anu wesi anu nan anu gasime Asere, anu uriza inama acece nan nanu yeze ace, nan nanu zatu tarsa anka aco. 31 Nan nanu zatu urusa, nan nanu zatu usu unihenu. 32 Anu wuza utimumu tiginome umaza une uwe me iwono, azo uwuza utimumu tigino tini cas ba, wa imbizo timaru tanu uwuza me.

Bikoro bu Kure

1 uhari nicha nu wame gusi ozowa unu umadani, hume unu umadani mani.

2 Rosa ingi ugomo Asere machabu unu
ahira atimum ma wuza mamarom. 3 Hu
unubu kati ucari abaga, unize hu hira
kusi unda kim ucharin ba. 4 Kusa wa iza
imumba sa ma waza izi gbardang igi ize
cin wadi gi ini a nini ina cin me? 5 Kuse
usisikima iriba utarsa ogomo Asere uze
ini baba nu za kaba uma. Kati ukara
ogomo Asere ukiwa utirze utize ta sere.
6 Ugomo Asere mamani madi kuro zo
kwadi vi imim ba sa wazi inie. 7 Andi
sa wa nyara aziwa ga tize ta Asere andi
zewa uhana iriba imeme. 8 Andi sa waze
inu him ba, nan disa nyari me, wadi
sa wanyari wa ukaba ma wadi gorna
unu ugomo Asere. 9 Vat andi sa waze
ini mumu izinze, wadi gorona inijisi wa
iimumu iboro. 10 Ugomo Asere madi yaze
nu wa cukuno gongo ga inji ma yahudawa
ahana malumma. 11 To ugomo Asere
madi nyari sime muta achaba. 12 Andi
sa wa waze imumu unu tama, adi meki
wa wa charin gusa ga tize ta Asere adi
huki me yadi sa abuka. 13 Unu madi
suborka ahari imumu izizen sa ma waze
ba, saidi ma subarja hara imumu iriri ga
uboka ugomo Asere. 14 Inge anu zatu
tarsa tize ta Asere wisa da wazin inu weke
utize ba, wazin unu weke u tize anyimo
aweme ba. 15 Imumum sa wa zen inu
wazime, izoma imum sa anyitteki ini na
anumu amuruba muma, imuma sa wa
wazen ira anumu amu roba muwa ma.
16 Ugomo Asere madi eh ma wazen taze
unuweh adumu ani ani izen iti zetigime,
tu Ugomo Asere. 17 Ige hu mayahudawa
me, inugona watonu atize ta Asere har
uze unu baze unu bora initine ugomo
Asere. Urusa imumum sa mahim, inine
ugomo Asere sata cikonu inume. 18 urosa
imumum sa mahim inine marosa uga-
mara mame, wanu garimaka me. 19 Nan
nu guna inne kara nu meme unu benki
in nanu sa wara anyimo amari mani.
20 Mazi unu bara anu, anu rosa a baga,
mazin unu bazize we ti na tihuma. Barki
wareje kati ire imum iri we aje. 21 Hu
debe sa bezizi anu ya cukuno uzowe inu
bezizi unice nuwe ba? Inu sa ubeziziz
tize ta Asere me aki kati awozi nikari
hu uda huda wuza nikari me ba? 22 Hu
debe sa waguna kati a tazi nan uneh besa
māzo awe ba hu udawaza weba? hu
debe sa utarsa makiri, da wuza we nikari
udenge umakiri me ba? 23 Hu debe sa
utira bigiri unu inko utize abana me daki
wa ira ugongo u inko utize ti gomo Asere
ba? 24 Kasi anime sa anyettike unu guna,
usoro ushi me anu uzatu urosa Asere wa
cami niza na Asere. 25 ni rizi, inki utarsa
u inko utize. Abanna me inki hu unu u
hankirka u inko utize tini, nigbari nizo
anyo ire imum ini ba. 26 A unu zati
unigbari ma tarsa u inko utize ti Asere,
antani, azo adi bassa uzati nigbari ni
meme anice nini gbari me ba? 27 debe sa
uzati unu gbari utanda ume uni, ayene,
matarsa u inko utize tini kuba rep, azo ma
huna we ba, hu sa uzin nu inko utize tini
kubu me nu nyettike nan nigbari, abanna
me u hangara u inko utize me! 28 De
be sa mazi uyahudawa utuba azo unu be
uyahudawa unu pum a massa ba, nigbari
ni tuba nizo nigbari ni uwaa unipum ba.
29 De be sa mazi uyahudawa iriba mani
mazi uyahudawa nigbari ni tuba ni raa
anyimo iriba ini, in nu guna unu ugunu
me utarsa wa Asere ameme wa suro ahira
Asere ani.

Bikoro bu Taru

1 Barki ani me nyanini ureh aje a Yahu-
dawa, wan nyanini ukem uwe me ahira
ani gbarii. 2 Imumu idang ini ko di uya
unaa, Utuba me vat, wa hem unu gamirka
wa Asere. 3 Nyanini idi kem a Yahudawa
age be sa da wa inko iriba ba, uzatu uhem
uwe me udi wuu u inko iriba, i iriba ahira
Asere udi cukuno sarki katuma. 4 Ahira
agino Azoni, barki ani me, ca Asere a
cukuno duru kadure, ingi unu ma de una
umacico, kasi sa anyetirke,”Agu anyimo
atize tu meme udi boo kadure, barki uda
ken we ma aye ahira atigomo. 5 A, ani me
uzatu me ulau urum me wa bezi uzatu
ulau wa Asere, Aneni ti di gu anime.
Asere azome unu zatu ulau ba, ma da
garziz imum ba, nani ma wuza ani me in
gusauboo ushe uni wanu. 6 Kati i cukuno
ane ba, ingi ya cukuno ani me aneni Asere
adi iri uneeh. 7 Barki ani me ingi ma
wu macico barki in nonzo Asere ani, a
ani me nyanini ya wuna ahiram una ma
dinii. 8 Yani ya karti tigu, kasi macico sa ti

boo, aye aw turi agi ta guna -“ca ti wuzini imum ibur, barki iriri eh; i, ya ini iteki duru. 9 Ti guni, ti suso ace aru a macico mani, tamu guna a Yahudawa nan anu zatu kaba utize ta Asere agi ana madini. 10 Kasi sa anyetirke, vat unu lau marani ba ko unu inde. 11 Ba desa ma tinka, ba desa ma nyara Asere. Vat wa gamirka nigura na chmuno sarki katuma. 12 Ba desa mawuza riri, vat unu gbardan uwe me daki akem unu inde ba. 13 A kwicau awe me a pokino kasi mucau, Alem awe me a boo nacico, Ti kono ti iwa ti ra ama waa ma nyo awe me. 14 Ti nyo tuwe me ta myinca inti tize ti bur nan tize ti gwangwan. 15 Ti buna ti weme tizi dibe dibe uhana ahira uka kwanko uma yee. 16 Uhuza anu wan uzito une uni katuma kawe me. 17 Wa da rusa unah uvenke ba. 18 Wa da kunna biyau ba Asere aje awe me ba. 19 A, ana me ti rusa nyanini tize ta Asere ta guna, ta guna vat ande sa wa ra anyimo me, ca wa impi ti nyo tuwe me, vat uneh udi eh atari ta Asere. 20 Da a ira desa madi suburka Asere badki utarsa utanda, ahira utarsa utanda aka kem urusa imum imadini. 21 A, ana me barki utanda ugino uni akem una urusa Asere, Anu kurzizo tize ta Asere wan agomo utanda wa ziki ani me. 22 Ubenki wa Asere ugino me sa akenzi ahira u inko iriba ahira a Yesu barki vat ande sa wa hem ubezi usassas uzoni. 23 Vat anu wa rizi, wa siziki we ahira Asere. 24 Barki ugogoni wa Sere ma cekin duru usuro u vana umeme Yesu. 25 Asere a wu Yesu ma cukuno una ti cukun ti runta barki unya iriba in mayeh ma Yesu sa ma igizo, ma wuzi ani me barki ma bezin duru ubari umeme, barki iriba ishew imeme ma vete vat imum me sa awuzi adumo. 26 Barki ma bezi ubari umeme atiye ti kani, abezi me ni ceh nu meme mabari, unu bura u vat ande sa ma kaba makuru ma hem in Yesu. 27 U bezi uru me uraa, imumu iziba, A hira anyanii, katuma, kodi, sede ahira u inko iriba. 28 Ta mara unu guna, unu ma bari u ira Asere barki katuma kame se unu inko iriba ahi ra Asere. 29 Nani Asere me Asere a Yahudawa ani cas, Da Asere an desa da wa mu kaba tize ta Asere: Ane ani, Asere anu zatu kaba Asere ani cangi. 30 Ta buna utanda ugino me barki be u inko iriba me? kati icukuno ani ba, barki anime ta hem unu tanda me. 31 Igusa agi u inko utize me ura anyimo ukadure kani? ida cukuno agi wa canti u inko utize ba.

Bikoro bu nazi

1 Nyanini tidi gu ahira ucokoro acokoro aru Ibrahim. 2 Agi Ibrahim ma suburka barki katuma kame kani mada zome ini mum ubezi ubari, ani me ahira Asere. 3 Nyanini tize be ta Asere ta guna, Ibrahim ma hem ina Asere, abati me unu hem in tize ta Asere. 4 De sa ma zin jatuma ka geme ahira anu nyanki be e imum, imum sa adi nyanki me ane ani barki katuma kame kani sz ma wuza. 5 De sa ma da wuza katuma barki anya me iri imum ma hibina ahira Asere, de sa ma sobiso ande sa wa wuza imumu iburi, aka bura me nyimo anu inko utize ta Asere iriba. 6 Ane ani Dauda ma buki ani ceh ni desa Asere abati me anyimo anu iso utize tume a mu riba mu we me barki ada nya we iri mum ba. 7 Sa ma gu, anu inko tize ta Asere amu riba mu we madini mawe me aveteni, akuri avisa vat madini ma we me. 8 Imum irum irunta ihuma ande sa Asere mada bata me anyimo ana madini. Adi basa ti mum tihuma ahira adesa da Asere akem me in madini ba. 9 A wuza imumu iriri ahira ande sa wa kaba tize ta Asere ba nani vat nan andesa wa kaba ba, imum be sati boo, abata imumu ihuma ahira Ibrahim barki uhem wa Asere ame ani. 10 Uya una uni abati me nii, sa amu zina agbara me nani daki a u gbara me ba, nani da amu wuza me ba. Da amu wuza ba. 11 Ni gbari sa awuzi me barki a bezi kadure kameme kani, barki unya iriba imeme uganiya sa da amu wuza me nigbari me, Aani me barki ma cukuno acoh anu nya iriba, barki ma basa we anyimo anu unasa ace, ba sede awuza nigbari me. 12 A ani me ma cukuno acoh ana nigbari, ande sa da sa nigbari nini wazini cas ba, wa tarsa una ukadure cangi ku cokoro uru ugino me Ibrahim, sa da azi amu wuza ni gbari me ba. 13 Imumu igino sa awu Ibrahim iriba, agi madi kem uneh azo se a iso me tize barki sa ma nya iriba, ine ini Asere akabi me. 14 Ingi anu tarsa u iso utize wadi

cukuno ahuma, ani ya cukuno uwuna iriba uzome in katuma in tize ti gino me ta cukuno uzatu katuma. 15 Barki u iso utize ti gino me ti hirziza Asere iriba ahira me sa u iso utize uzoni, imumu iburi izoni. 16 Ani me ani u inko iriba wa hibinani, ani me barki abezi uhem wa Asere, barki arusi unu nya iriba Ibeahim da agi ande sa wa ra una udungara u musa cas, nan ande sa wa inko mu riba ugusa Ibrahim ma wuu. Ibrahim ugino me memani ucokoro uru va. 17 Kasi sa anyetirke agi, ma wu a we ucukuno acoh ati lem vat, Amyinca tize ti gino me Ibrahim ucokoro uru mani ahira Asere de sa ma nya iriba ahira ame, me mani unu bari ma titi timum sa ti zo ba nan tige sa ti zii. 18 Uwuna iriba Ibrahim izi gusi izome in katuma ba, vat ani me ma ri aje unu wuzi riba ni, ma isi iriba ni manno ma cukuno acoh ati lem gbardan, a anime barki sa awuzi me tize ta bangame,"ane ani bi sana buwe me bidi cukuno. 19 Uganiya me Ibrahim ma zin ti weh ni ino (100) da ma wuna seke anyimo u iso utize ta Asere iribame, barki ma hira mazin ni kara ani pum numeme vat unu guna ma mu unah, wannu guna Saraya uneh umeme mamu aka uganiya u yoh. 20 Da ma kem mare ma aye ba ubuka Asere abezi uzatu u inko iriba, ba ma kinki nikara anyimo u iso iriba sa abuki me agi,"Ane ani bisana bi we me bidi cukuno. 21 Ma hem anyimo iriba meme vat i um sa Asere ma buki ani ceh numeme idi cukuno ani me. 22 Ani me vat ya cukuno me imumu u iso iriba. 23 Vat ani me sa anyetirke da anyetirke barki Ibrahim mani cas. 24 Wan haru cangi haru ande sa ta hem u u hirza u Yesu anyimo iwono. 25 Yessu, desa anya me barki madini maru, akuri ahirza me barki ti kem u biki ahira Asere.

Bikoro bu cibi

1 A zorson duru in kadura, ta cukuno man nan Ugomo Asere nan niza ni vana Asere Yesu unu kaba uru. 2 Usuro ume uni ta kem ka dura ku runta sa ti turuni. Ti zini riba irum, barki imum be sati bee mazu ma Asere. 3 Azigino cas, ti kuna urunta ijasi me but sa ti zin. 4 U inko iriba u eze unu re aje, u re aje uze ini riba irum imum be sa udu wuzi. 5 U inko iriba uda wuza unu urii, barki u inta Asere be sa mara iruba iru me anyimo abi be biriri bi ge sa anyan duru. 6 Uganuya sa ta ra amare a uganiya be uni unu kaba uru ma wi, barki ande sa wa ra amare. 7 Idi cukuno ijasi ini ingi uye ma wi barki unu be sa ma tame tize ta Asere. in hira uye mada wono barki unu uriri mani. 8 Ine ini Asere abezi ukaba urume, sa ta zi anu cara abanga, unu kaba uru mano ma wi barki haru. 9 Imum idang me, akaban duru anyimo amaye mame, ine ini idi wu ti kem uribi ahira Asere. 10 Sa ta zi anu ishina tino ta barka nan Ugomo Asere ahira iwono i vana umeme. 11 Azo agino ani cas ba, tizi ini iriba urum ahira Ugomo Asere uru Yesu unu kaba uru. 12 Sa unu inde mani ma cari abanga age besa aribe uneh, abine ani iwono ya ribe ucara abanga iwano ya ribe anu vat, ahira ande sa wa cari tize vat. 13 U inko utize wazi, ucara utize wa rani, ucara utize uzoni inki daki u inko utize uzoni. 14 Sa azi anime, iwono ya ra anice na Adamu, Musa mada sarki u aye. Ta ra ani ace nan debe sa daki wa cari abanga gusi Adamu me sa wuzi udirz u i ceh, ahira u u ge sa mara una u aye. 15 Sa izi ani me, u nya imum ini riba ka inde, azo ucara utize tini tizi ba, ingi ucara utize idi hunguko anu gbardang iwono ya cukuno uguna, urunta Ugomo Asere nan imum be sa ya nya we mazu mu runta unu inde, Yesu Asere, ma cukuno pash Asesere anu gbardang ikuri i iki ani me 16 U nya imum igino me izome gusi ti mumu tanu cara abanga, iri guna ani me, uweki utize, wa aye ahira anu cara utize ahira unu inde. U ira uguna wa rusa, imun ukem unu ugino uni wa wu tikem usuro atar ta Asere. 17 Ingi ucara utize tinu inde tini ya wuna iwono ya kem ahira ati cukum, ana ge be sa wa kem mazu me, nan imum igino me sa unu inde ugino ma kem ini anyi o aniza ni Yesu unu kaba uru. 18 Sa, ucara utize tinu inde ugino mani wa wu aweki tize, ahira unu ugino wa wu anu wa kem una u venke. 19 Gusi unu inde ugino sa ma wuzi udira unice, anu gbardang wa cari tize meni ahira unu inde ugino me wadi kem uribe

Asere. 20 A soki u igizo utize ti gino me barki ucara utize uwu gbardang, ahiran me sa ucara utize urani, ahira me ani tize ti riri ta tekin ungbardang. 21 Gusi ucara utize wa cukuno iwono, ane ani Asere ma tarsan haru uhana uvenke uzatu umara anyimo Asere unu kaba uru.

Bikoro bu Tasi

1 Ani ti gu ani, tidi re aje unu cara abanga me ni, tize ta Asere ti en duru. 2 Kati i cukuno ani me, haru sata mu wono a yimo ucara abanga tidi kuri ti cukuno anyimo mee. 3 Ita shi guna anu gbardang azoro we anyimo aniza ni Yesu Ugomo Asere, azoro we barki iwono ime ini. 4 A vete duru nan me ahira uzoro iwono imeme ini, sa ma hiri icau, barki ni kara na co, ine ini ya wuna ti haka anyimo atanu tiso. 5 Inki ti haka nigo me nanme ahira iwono imeme ine ini tidi cukuno a inde nan me barki uhira umeme. 6 Sa ti urusa anu me, abaki ucara abanga anipum niru me nigo nan me, barki asopi abanga ubura apum arume, awu ani me kati ti cukuno arere. 7 Inki unu ma wono makem nikara asesere ucara abanga. 8 In ki ta wono nigo nan me unu bura uru tidi cukuno nan me. 9 Ti rusa, ahirza Yesu anyimo icau, mada kuri ma wii, barki iwono izo me inikara asesere ame ba. 10 Sa ma wii, ma wii ka inde kani cas sarki ukinkini, ana me maciki ti cukum ta Asere tini. 11 Ane ani shi me idi ziki ace ashime gusi mu kizi muni ahira ani kara nu cara abanga, shi be anu vingizi wani ahira Asere unu kaba sa Yesu. 12 Kati ikabi ucara abanga ucukuno shi apum sa idi wiji, kati itarsi myai maje imu be sa idi hunguko muriba mushi me. 13 Kati iziki ti hihira tishi me iwuzi katuma ki mumu izenzen, agino me nya na ace ashi me ahira Asere, ya wuna reb unu kara me atari ti iwono uhana ukem uvengize, ikuri iwiti tihihira tishi me ahira Asere barki katuma ka huma. 14 Ucara abanga uda cukuno me ace ashi me, sa ida rashi anyimo ubezizi utize ti Musa ba, irani anyimo urunta Asere. 15 Nyanini ani me, barki ya cukuno ti cari abanga ni barki ubezizi utize uzome ini kara ace aru me ba, barki urunta Asere? Azo me ani ba. 16 Ita shi uguna inki ya nya ace shi me ahira uye idi cukuno arere unugino me, nani icukuno arere ucara utize, imum sa idi han shi iwono, nani icukuno arere Asere sa madi han shi iwuzi imumu iriri. 17 Barki ani me, ninonzo na cukuno ahira Ugomo Asere, sa yazi anu cara abanga wani, ana me izinu tarsa vat iriba shi me usasa na ubezizi imum be sa irani anyimo ini. 18 Azauka shi anyimo ucara abanga, ya cukuno arere urunta. 19 Inki inboo shi tize tigeme gusi unubu mani, barki ani me usiziki me ushi me unipum u i gusi uzina sa yazi iwiro ti hihira ta pum ashi me ahira unya ace imum izenzen nan nu wuza imum ibur ige be sa ikingizi, ane ani idi witi tihihira ti shi me, ahira u nya ace urunta barki icukuno ande be sa wazi lau ahira Asere. 20 Uganiya sa yazi arere ucara abanga, yazo shi myai in katuma kurunta. 21 Nyanini ya kem ahira imum be sa be ya cukuno imum mu eh, u maza imum igino me iwono ini. 22 Ana me azauka shi usuro ucara abanga, ya cukuno arere Asere imum sa ya kem ine ini ya hanan shi ati cuku m ti lau, tige be sa ta nya shi ti cukum ti zatu marsa. 23 Imum sa udi hiri ucara abanga iwo o ini, imum be sa Asere anyawe, ine ini ti cukum ti zatu marsa ahira unu kaba uru Yesu Ugomo Asere.

Bikoro bu sunare

1 Shi ni henu, ita shi inzin tize nan ande sa wa rusa u'inko utize vat unu un uvengize u'inko utize wa cukuno imum iwuza. 2 Kasi vanaa u'e wa anya, ubara utize wa tirza me ahira uruma umeme inki mavengize. Inki uruma umeme ma wono, ma suro ani zin na nya. 3 A, anime, inki uruma me ma vengize ma wuza anya nan uye atiti me une utarsa ahanaa aruma. Inki uruma me ma wono, ma suro ani zin na nya mada ke ma wuzi are anya. 4 A, ani me nihenu, ya cukuno anu wujo anyimo ubara utize ani pum ni ugomo asere. Barki ani me ya cukuno apum a'inde nan desa ahirza me iwono, barki ti nya ugomo Asere imum ihuma. 5 Uganiya sa ta rani anyimo anipum abanga ati mumum tu unee areki acece aru anyimo me, i ne ini yaa hunguko duru iwono. 6 Ani me asuzon duru anyimo u'inko

utize. Ta wi aseser imum me sa ya tiri duru. Barki ti nonzo Asere anyimo abi be biriri bi soo daki u'inko utize tikuzu sa anyertike ba. 7 Nyanini ti di buki nani u'inko utize me imum ima dini mani? Ane ani, i da cukuno inda rusa me imum be sa izi ima dini sarki u'inko utize ba. Inda taa me ni'eru, sarki u'inko utize ba, u'inko utize wa gu kati ti wuzi ni'eru ba. 8 Barki anime madini ma kem ana tukum ahira u'inko utizee ine ini ya ayen unu rizo ahira am. Gusi sarki u'inko utize ba madini mada cukuno iwono ini. 9 Ure uganiya sa mazi unu uhuma mani sarki urusa u'ingizo utize, sa ma rusa uwuza imum iriri, madini ma cukuno ma huma mi induku wi. 10 Kadura ka Asere sa kazi kadi nyam uvengize ka cukuno iwono ahira am. 11 Madini ma kem ana tukum usuro u'inko utize, ma dusa ma ragizum. Usuro u'inko utize wa bezum iwono im. 12 Ani me, u, inko utize urizi lau, nan unu inko utize me uzi lau, rep nan unu rii. 13 Uwuza imum ihuma, idi hungukom iwono? Kati i cukuno ani me, madini mane mani ma cukuno imum izenze madi bezi nice ni mani a hira uwuza imum me sa irizi, ya ayen ini wono ani ce num usuro u'inko utize, madini madi cukuno izeze sarki imum ubata. 14 Ti sa rusa u'inko utize imum ibibe ba Asere ini, mi in ra ani pum, m a ziza nice num anirere ni madini. 15 Daki ma rusa imum be sa inzini wuza me ba, barki sa daki imum be sa ma inko iriba ini inzini uwuza me ba. 16 Inki imum be sa inda nyaram ini, ine ini inwuza, ma hem innu inko utize imum ini iriri. 17 Ana me, daki mi mani in wuza ba, madini mani sa ma ra anyimo am. In rusa daa imumu ihuma ya cukuno ani pum nim ba. 18 In nyara in wuzi imum ihuma. Daki ma ken ace uwuza me ba. 19 Imumu ihuma me sa ma inko iriba in wuzi, daki ma wuza ba, imum izenze me ini sa inda nyara in wuzi ba ine ini in zini wuza me. 20 Ana me ingi ma wuna imum be sa daki ma nyara in wu ini, ya cukuno daki mi mani ma wuna ini ba. Madini mani sa ma raa anyimo am. 21 In ke basa anyimo iriba im in guna in wu imum iriri, ikem izenze ini ma wuna. 22 In kunna urunta utize ta Asere nan unuu me sa ma raa iriba im. 23 Ma ira tire ti mumum anyimo am sa ti zin in nikono nan ti mumum ti riri anyimo iriba im. Yaduku sokum anyimo ani rere imum imadini sa ira ani pum num. 24 Mi unu mani sa inda zom iri imum ba. Barki ani me aveni madi benkum ma karti iwono ini pum ni geme? 25 Ma wuna iriba irum unu ugomo Asere usuro UYesu barki ani me indi tarsi tize ta Asere anyimo iriba im. Anyimo ani pum in tarsa timumum ti madini.

Bikoro bu witotari

1 Barki anime ukasu aka rizo urani ba, ahira andesa wa tarsa bibe Asere Yeso. 2 Barki u hani ubibe bu vengize anyimo abibe Asere Yeso ma kurzo, duru tize andesa a susuwe anyimo amadini ahira amadini nan ni wono. 3 Anime imum besa tize tini kabbo daki tize tihuna tini inko ba barki usisi kirme anyimo ani pum, Asere atumi vana ume in mu hinu mani pum ni madini barki ma nya nice nume barki madini ma wozi Asere anya imadini anyimo anipum. 4 Ma wo anime barki imum sa nayar ini atize tini ku boo ti kem umyinca anyimo aru, haru sa ti haka idaki ani pum ba, anyimo abibe bi ririn ba Asere. 5 Anime sa wa ciki anyimo apum wonno wa hiri timumu ti nipum wa wuzizi ki ziziki itini, ani gisa wa haki ahira abibe biririwa kurzo mu reba muwe me ahira abibe bi riri. 6 Desa ma inko iriba anipum unu wuna ma ni inko iriba abibe ba Asere uvenke nan ni iriba ishew. 7 Anime ani desa ma inko iriba annipum ishina ini mazin nan na Asere, mada tarsa me u inko utize ta Asere, nani marusi. 8 Adesa warani anipum wada rumza ugomo Asere iriba ba. 9 Vat anime, izoshi anyimo anipum ba irani anyimo abibe, inki kadura kani, bibe ba ASere bi ciki anyimo ashime. Anyimo asime desa mazo me be bibe ba Asere ba me azo ume mani ba. 10 Inki ugomo Asere mara anyimo aweme ni pum nuwe ni iririni ahira madini, abibe kizi ahira uni riba iriri. 11 Inki bibe bi gisa hirza Yeso anyimo a mu cau bi kizi anyimo ashime, me desa ma hirze Yeso madi nya uvenke anipum ashime ani wuno usuro ubibeu, sa ma kizi anyimo shi me. 12 Ni henu inzi ni mum ibuka in daki anyimo a pum ba, sa indi wuzi anyimo utarsa u ni pum. 13 Inki ya wuza ti cukum ahira ani pum, in

we anime, inki ahira abibe ihuza bi wuza-wuza bini nipum, indi vengize. 14 Vat andesa bibe ba Asere bi tarsan in we vat wuza bini nipum, indi vengize. 15 Indaki yakaba bibe beni nonzo sabi bi biyyau ba. Barki anime, yakabi bibe icukuno ana indai, ahira ameme ani ti yeze agmirang ti tisa inni kara, "hu aco uro." 16 Wa wuna manya u impo amaru nigo nan bibe innu guna haru hana Asere wani. 17 Inka haru ahana Asere wani, haru anu kaba wanni, anu kaba Asere. Haru me anu kaba wani nigo nan nu ugomo Asere, anime ani ikatasa nirere nigo nan me ade kure a nonzoko duru nigo nan me. 18 Ma wuze ugun guna kasi inu guna uzatu ti we tigeme indaki wa bare abati uni nan ni nan sade be zen duru. 19 Barki bibara ba Asere bizi nu nyara bi iri uboka ahana Asere. 20 Atuzu ugungu ubi bara bara ba Asere, asume ini reba ime ba, ani anime desa matuzu ugungui me, marani ahira anu tarza utize. 21 In nu guna ubarka uni me ini ce nume wade kem usuro anyimo ani nunzu niwe chi, ade eye iwe inu nonzoko ugungui wahana Asee. 22 Ti rusa ubarka wa Asere uni uni vat uni u erino wanu pazeza uya ingo nan uhana ukani me. 23 Indaki anime casi ba, nan ni haro me ace aro me, sa tizi uhina waje ubibe haro ace aro me tizizn inu ezu anyimo aro, ti zin inu be ukaba uro me, uni uni uvike wa pum aro me anime. 24 Ahira u nya ace aro a nyanduru u vigi uro me, ana me inmum bisa tizen in nu hira kasi ide wu indaki ta mu ira eniba barki u eye mani maka insu aje innu guna ma ire kadure ka ini in hira. 25 Inka tizin kadura ki mum sa daki ta ira eni ba, kini ti nyargi ini inireba ishew. 26 Anime ani, bibe bezin innu benki uru u nisi ziki me niru me, ana me ti data duru ane ani ti di wu biringara ba, ane ani bibe me inice nume mazin innu tira utari barki haru me nan nu ezu nan nu ezu sa adaki abuki u gbardang uni ba. 27 Me sa ma nyara iriba marusa ini ireba ibibe ba Asere, barki mazin innu tira utari barki anu utize ti kadura ahira ubasa umeme. Ugomo Asere me. 28 Ti ruzan innu guna anigebe wazin in mu ruba ma gbindriko uni henu ugono Asere, maka wuzi tire timumum barki weme, uhana ukem imum iriri u hana vat andesa adi titi we barki ubasa umeme. Vat u timum tini bati cukuno imum iriri. 29 Barki anime ani andesa marusi ubasa u muruba mu we ma wu wa cukuno ini mum kang unu henu nu vana ume, barki ma cukuno vana u tuba anyimo ani henu ni gbardang. 30 We sa ma ziti inu titi we, ana gesa ma titi we, ma gminca we, ana gesa ma gminca we. We wani ma wu we gongon. 31 Nyanini tidi gu ini nan ni mum igino me. Inka Asere azi nigo nan haru aveni madi wuzi ishina nan haru? 32 Me sa daki ma kartin vana ume ba, ma nya me barki haru vati, nyanini idi karti u nya uro timumum boo nigo nan me? 33 Aveni madi en in tire tize tu ja ginka abanga ahira ahana Asere, ugomo Asere mani ma gmyinca ahana ame. 34 Aveni madi ma tirizi unu? ugomo Asere sa ma wii barki haru ma wuzi ama aki anime mi unu ge besa ma hirsa me, mazi iti gomo nigo nan Asere ahira a gongon. Me mani mazin nu tira utari barki haru me. 35 Aveni madi harim duru nan ni riba ishew ya Asere? uzatu uganiya ucukuno me iriba, uzito nan nu kunna apum nani udira imum, ubebeti a uvira? 36 Kasi inda be sa anyettike, "barki hamani azin unu huza uru vat ani hiri a kurson duru kaniya itam azinnu wesi me?" 37 U vat u timumum ti geme ti tekin ini kara agu haru ta kem maroo ahira ameme sa matarsa haru in ni riba ishew. 38 In anime ma ira kadura in nu guna nani iwe ini nani uvigizi nani uhana akatuma ka meme nani tigomo, nani timumum ti ana me, nani timumum tige be sa ti eze nani ni kara. 39 Mani ujuko, nani uconcong unice nani iri imum ubari umeme daki wa bari wa harin duru wanu tarsa iriba ishew ugomo Asere, sa mara anyimo ugomo Asere Yeso ugomo uru ba.

Bikoro bu Kirau ugatu inde

1 Ma buka shi kadundure anyimo ani za ni kiristi, inda boom macico ba, iriba im ibezizim imum ibibe biriri. 2 Ami, inzin ina puru abit wan unu pazaza iriba izatu umarsa 3 Barki mi, unyara um acari mini sarki. Yesu nan anu henu um an desa

wazi am, anyimo amagasiya mani pum. 4 Wee wani A'israila wa hem unu rii nan innu u'inko utize wan unu nyanki ubara utize nan ninonzo ni ugomo Asere kasi inda sa ma ziki. 5 Ani lem niwe nini Yesu ma suri nin, ugomo Asere maa wu we ni lem ni riri. I cukuno ani me. 6 Barki ani me ida zoo gu tize ti ugomo Asere ta rizo ba. Daki vat desa ma raa a usraila ma cukuno u'israila ba. 7 Ane ani daki vat bisana bi Ibrahim wa cukuno ahana ame ba. Usuro u Ishaka adi ku guna bisana bi shi me ba tubusa ni. 8 Ane ani ahanaa ani pum wa d a zo we ahanaa Asere ba. Ahanaa ubarka utize we wa cukuno bisana bi meme. 9 Ane ani ubarka utize me wa cukuno. Uganiya ugeme indi e in nya Saraya vanaa uruma 10 Daki ane ani cas ba Saratu ma wuu apuru nan ure unu sa ma cukuno acoo aru me mani Ishaku. 11 Daki amu yoo ahana me ba nani agu wamu wuza imum iriri nani izenze, bati unyara ugomo Asere udi cukuno abizauka, daki ahira akatu ma ba, idi cukuno ahira adesa ma tita duru. 12 Agun me unanu me madi wuzi unu uneze umeme ni rere. 13 Ane ani anyerttike, “ma hem in Yakubu ma nyaru in Isuwa”. 14 Haru tiku gu nyani ni? Ure usizikime ahira Ugomo Asere urani, ka iwu ani me ba haa. 15 Ma gun in Musa “indi kunna desa indi kunna me, indi ori desa in kunna urunta ume.” 16 Ane ani, daki barki unyara ume ba, nani usum ume ba, barki Ugomo Asere desa mabezi usheu. 17 Tize ti Ugomo Asere ta gun in Fir'auna, barki imum igeme ma yeze we bati in bezi nikara ahira awe me, bati niza num nikuri, ni ribe anyimo une vat. 18 Ane ani Ugomo Asere ma kunna ugogoni udebe sa ma zauka, uye wu me ma cukuno gbas. 19 Idi iki ni mi igu, “nyanini ya wuna ugomo Asere ma nyara ukem usiziki anice na nu?”, aveni ma dake ma ri nikara ni ruba imeme? 20 A ure uhira, hu aveni sa wa bari uvovi bigiri nan Ugomo Asere? Adake akem imum sa uye ma bara i gun desa ma bara ini “nyanini ya wuna wa barkam ani me?” 21 Nani unu bara umuharu muti nyanga mada zoo me in nikara inguna ma wuzi katuma ku ira iriba imeme ba. Mada ke ma barka imum iriri nan izenze. 22 Nyanini idi cukuno, inki me ugomo desa ma nyara ma bezi ucornome iriba imeme ma bezi ubari umeme amasaa. 23 Anyimo ani me make ma natti iriba kang ahira ubezi ucorno me iriba sa i bee uhuza anu ahuma? nyanini idi cukuno, inki ma wuza imum igeme bati ma bezi ninonzo ni meme anice ni iriba ineze imeme ahira ani nonzo ni meme. 24 Nyanini, inki ma wuza imum igeme barki haru, de sa ma titin duru haru sa tida zo me Ayahudawa, haru andesa wazi ana madini. 25 Kasi inda be sa ma buka anyimo unyertike uHosiya unu guna “An de sa wa zowe am wa cukuno am, anu me sa ma gam we in gu ma hem in we”. 26 Rep, ahira me sa aguna wa zoo we am, abini me adi gun we ahana Asere. 27 Ishaya maa poki anyo abanga anu U'israila ma gu, “inki anu u'israila wa cukuno gbardang kasi bikiki bi uraba udang, ukasu uni adi buri we”. 28 Sarki udondonkino Ugmo Asere madi wuzi katuma ka meme anyimo unee vat ma mari. 29 Ishaya ma kuri ma buki “sarki Ugomo Asere unu bari ma ceki bisana adumo barki haru ba, tida cukuno gusi Usodom tida zina kasi Ugomora." 30 Tiduku guna nyanini? ana madini me sa daki lau ba, waye wa sana, ukem ulau barki uhem wasere. 31 A Israilawa sa wa wuzi morso mu nyara tarsa una uriri wasere, daki wa kem ba. 32 Nyanini ya ayen ani me? barki daki wa nyari ini iriba i inde ba, yaa cukuno ahira atuma kani. we wonno wa pilliko ani poo nu wuza upillizino. 33 kasi unyertike utize tu ugomo Asere ta buka “mi be ma nukka nipoo Usihiyona, nipoo nupilko sa nidi wuu anu wa rizi. Vat desa ma hem mada kunna me mu'ii ba."

Bikoro bu Kirau

1 Anu henu um, unyara iruba in nan bi ringara bum Asere barkiwe ine ini barki wakem ubura. 2 Barki manya tize awe agi wazin nu inko iruba Asere, anime daki u rusa ba. 3 Wazo me in nu rusa imumu ihuma ya Asere wa inko ace imumu ihuma iwe. Dakawa nya ace awe imumu ihuma ya Asere ba. 4 Abine me Yeso me mani umyinca imum iriri uhana

andesa wa hem. 5 Musa ma nyettike ahira imumu ihuma sama kem uweki utize tini kubu, "unube sa ma wuza imum ihuma uweki utize tini kubu, madi huma ahira imum ihum." 6 Anime imum ihuma ya ē ahira u hem uni, "kati igu amu ruba mu shi, aveni madi nyene uhana asesere?" (Barki ma tuzo Yeso adizi). 7 Kati igu, "aveni madi tu uhana adizi?" (Aveni madi surni Yeso iwono). 8 Anime nyani magusa? "Nigura me nizi mamu nan hu anyimo anyo aweme nan ni rubu iweme." Nigura nu hem, nigebe sa tiboni. 9 Barki inki wabuk inna nyo aweme, Yeso ugomo mani, wa hem iruba iweme agi Asere a hirzam anyimo iwono, udi kem ubura. 10 Barki in ni ruba unu ma henzi uhana imumu ihuma, in na nyo ani unu ma boo uhana ubura. 11 Barki tize ta Asere taguna, "vat desa ma hem ni madi da kunname mu i ba." 12 Abanna me usassas urani atii uyahawa nan unu zatu tarsa Asere. Abana me vat uwe ugomo Asere u inde mani awe, me unu kem mani uhana adesa vat matita me. 13 Vat desa ma tita ni za nu gomo Asere madi kem ubura. 14 Aneni wadi titi deba sa daki wa hemin mw ba? ire wadi wu ane ni wahem in desa daki wamu kunna iri mum ame ba? 15 Aneni wadi wuzi tize me, inki daki atuma we ni ba? kasi sa a nyettike agi, "aneni idi cukuno anu aye intize me!" 16 Anime daki vatti ni wakaba tize maba. Ishaya cangi magu, "ugomo Asere aveni ma hem in tize tiru?" 17 A anime uhem u eze ahira ukunna ukunna me usuro utize ti Yeso. 18 Anime ingu, "nani daki wa kunna ini ba? ē, rep" ni myiran nu we nasa mirka unee vat, aguran awe abiki uhana ubinani unee." 19 Kani maguna, "nani isaraila watawe niba?" u tuba musa magu, "indi wushi i wu iruba nan ni eru nan ni mumbe sa daki anabu ba. I mumbe sanbasa a banna me ine ini anabu sa wa zome innu rusaba, indi wuzi katuman we in hirza shi muruba." 20 Ishaya in ni ruba ihu magu, "andesa daki wa nyaramba wayen ne wa kem. Ma aye ahira andesa daki wanyaran ba. 21 A isaraila maguna, "mawito tari tum ahira anu anu zatu ukunna vat uhana u ka rizo wui, barki we anu wani gbas."

Bikoro bu Kirau inni inde

1 Indi iki, nani Asere anyarizi me anu ameme? Idake icukono ani ba. Mi unu Uisraila mani bisana bi Ibrahim, ani lem ni Biliyaminu. 2 Ugomo mada nyari me anu ameme sa ma rusi we dati utuba ba. Ida rusa unyertike utize ta Asere taa buki ahira aIliya, sa maa riki Ugomo Asere tari anice anu Israila? 3 “Ugomo Asere ahuzi anu ubezizi utize ti we me. Wa kure wa pusi ubagadi uwe me. Mi mani cas ma dee, wa nyara wa huum. 4 Ugomo Asere maa kabirka ma gu me nyanini? Ma kabirka ma gu “ma inko any a'ino usanare an desa daki tunguno makiri ba'al ba.” 5 Vatin ani me, ana me ukasu urani sa a zauka we barki iriba isheu. 6 Inki ya cukuno barki iriba isheu ini, daki ya cukuno barki katuma ku unu ba. Daki ya cukuno iriba sheu ida daza me iriba isheu ba. 7 Nyanini idi ku zi? imum be sa A, Israilawa wa zi unu nyara me, daki wa du ku kem ba, iye ya cukuno an desa azauka we kem ukasu wa cukuno gbas. 8 Ya cukuno gusi sa anyertike “Ugomo Asere maa nya we bi be bi ugbas nan ituri, a je sa wada hira me ahira ni ba, ti tui sa wadi da kunna me tize ni ba, a nyimo uwui ugeme." 9 Dauda ma guna “caa utebur uweme ucukuno gusi imum i mensi icere, imum imensi inama, nipoo ni upilizino nan nugarza imum be sa wa wuza. 10 Ca aje aweme acukuno bibit bati kati wa hiri ahira ba. Amaru aweme adi tunguron sarki umarsa." 11 Har kanime izin unu iko, “nani upilliko me udi biki uguna wa rizi?” Asere awu kati icukuno ani me ba. Barki usiziki uweme anu amadini wa kem masaa, bati wa kunna ishina. 12 Inki usiziki uwe me wa cukuno ukem une uni, u dira uwe me ukem wa na amadini uni, nyinini uwa uvu uweme udi bezi? 13 Ana me izin tize nan shi ana madini, mi sa inzi unu dungura ahira ashi ana madini in kunna in katuma kam. 14 Inhira indi dari mu riba ma desa tizi a'inde nan we. In hira ti di benki aye awe me. 15 Inki ya cukuno unyare uwe me udi cukuno abarka une uni, ukaba uweme udi cukuno ukem uvegize uni usuro iwono? 16 inki a barka bisana

bituba uhina, ane ani nitini me. Inki abarka niji ni bisana me, ane ani irii me. 17 Ana me ingi amu pusa ire iri, ingi hu iri utiti uni jaa, apata nan we, inki iciki nigoo me ati jii ti utiti u'olive. 18 kati uwuzi irii me uwetere ba. Inki wa wetere ma, daki ha mani u'inta tiji me ba, tiji me tini ti inta we. 19 Idi ku gunna, iri me ya pusa bati mi in kem ahirabumeki. 20 Kadure kani, barki uzatu unya ace awe ani ine ini ya wu wa pusa, tonno nin ini kara barki uhem ushi me. Kati i yeze ace ashi ba, k unna nin biyau ba Asere. 21 Sarki Ugomo Asere ma tarsin iri ituba shi ma mada tarsan inshi ba. 22 Duku ira nin, abaga upazaza Ugomo Asere. Nire nikira, u pazaza wa e anice na Ayahudawa sa wa rizi. Nire nikira usheu Ugomo Asere wa e ace ashi me, inki ya re aje anyimo usheu umeme. Nani shi ma adi koruko shi ma avete nin. 23 Sarki daki wa ri aje unu zati unya ace, a da meki we a zeni. Ugomo Asere mada ke ma kuri ma zen we. 24 Inki akoruko anyimo utiti usas, nan unu wuna Asere ma inki shi anyimo utiti uriri. Aneni abanga Ayahudawa, sa we wani iri me Asere abarka anyimo utiti ulive uwe me? 25 Inda nyaram shi icukuno sarki urusa imum ini hunzi ni geme ba nihenu, kati icuno sarki ubasa ti memeru. Imum ini hunzi ni geme ya in ni jas cingili ahira Ayahudawa, u duku hana anice ana madini. 26 Vat in ani me, gusi ubuka anyimo unyettike me Aisraila wadi kafa vat uwe. “unu benki me madi suri Usihiyona. Madi suso anu zatu unya ace anyimo a Yakubu. 27 Udi cukuno une uni barka utize tum nan we, uganiya sa indi kpici madini ma we me.” 28 Abanga atize ta Asere, a game we barki shi. Nire nikira barki uzau ka Ugomo Asere, a nyara we barki anu tuba aweme ani. 29 Unyanki imum i ugomo Asere mada gamara me ba. 30 Azi anu uzatu ukunna utize ta Asere ani unu tuba, shi be ya kem uvenke, barki uzatu ukunna utize ti we. 31 Ine ini ya cukuno barki ukem uvenke ushi me, we ma wa dake wa kem uvenke. 32 Barki Ugomo Asere ma korso uzatu ukunna utize, bati ma bezi iriba ish eu imeme anice nanu vat. 33 Wuyi!, uconco urusa nan ugbardang Ugomo Asere uda zo me ini imum bata ba. Adi wuu aneni abati u'inko utize timeme, ada ke arusi nibaba ni meme ba. 34 Aveni mada ke ma rusi iriba i Ugomo Asere? Nani aveni ma bari ma cukuno unu gamara ume tize? 35 Aveni ma tuba unya Ugomo Asere ire imum, sa di kurzo me ini? 36 Barki me mani, usuro ume uni nan ahira ame ani vat akenzi timumum nin. Caa tinonzuko niza ni meme sarki umara, na icuno ani me.

Bikoro bu Kirau inni re

1 In anime ni henu in zinu iko ushi barki ubardang immum iriri ya sere, wito ine ace ashime udenge wa sere barki ine ini biyau bihuma. 2 Kati itarsi uganiya ugeme su zi ichiki iriba icukuno wasi isan zi muruba mu shine vat, vat barki ibezi imum be sa Asere anyara, imum iriri sa madi kabi. 3 Usuro imumu iriri sa awuzani ni in nya vat uru tise, kati ma ziki ni ce nume uzina sa in zi, cah marusi in nice nume, ubinani uhem sa Asere anyame. 4 Kasi tihihira gbardang tigati ani pum ni indai, tihihira tiginome katuma ka indaime kani. 5 Ane ani haru me, ko sa ti ori, ni pum ni gafi nan vana Asere, vat uru tihihira ta ce-ce tini. 6 Vat uru mazin ni imube sa Asere anyame inki sere a nyarawe in nu buka u ni ca ubuki ini kara nuwe sa wa hem ni. 7 Inki utarsa in nanu, utarsi meme rum, unu dungara utize ta Sere tini a ma dungara. 8 Unu bura umuruba ma cukuno ahira ubara umuruba mume, unu bengizi amanyaga tap, unu tarsa ina nu ama tarsi unu rusa abanga una katuma ku gugguni amawuzi ini iruba irum. 9 Caa uhem in nacece ucukuno sarki uhira acece. Kati iwuzi imum iburi ba, inko ni muriba ihra imum be sa irizi. 10 Abanga uhem uni henu, hem ini cece kang, inya acece tinanu. 11 I cukuno anu umokoro, kati i cukuno cancan ba. Abanga abibe biriri soki ni nice nin. Nonzo nin ugomo Asere. 12 Wuza nin iriba irum barki nikara niriba sa izini abanga aje ashi me. Natta nin muriba mushi ahira ijasi me izini usiza me. Cukuno nin ana biringira sarki umarsa. 13 Benki nin nihenubanyimo ijasi nacece. Kaba nin

nihenu. 14 Rigirka nin andesa wa yomo shi, kati iwu we, wuza ni we biringira bati Asere ma kpici we. 15 Wuza nin iriba iru nan andesa wa zin iniriba irum, ikuri iwuzi iriba ibit nan andesa wazin imuriba mubit. 16 I cukuno ni huma nan nihenu. Kati ibezi ace ashi me anu rusa wani. 17 Kati igarza imum iburi nan imum iburi, Wuza imum me sa anabu wadibwadi iri tinanu tishi me. 18 Wuza nin imum me sa idi wu icukuno merum nan nihenu. 19 Kati igarza imum iburi ahira imum iburi ba, wuza nin ticukum kati irizi anyimo iriba izenze yasere, amu nyertike aguna “ugarsa imum iburi ura atari ti ugomo Asere tini.” 20 Barki ani me, inki aroni ishina iweme ma kunna ikomo, nya we imum ya re, inki wa kunna niwe ni mei nya we mei wa si. Inki wa wuza ani, uzini urso uwe a'ne ura ani ce ani. 21 Kati iceki iwuza imum iburi ihunguko muriba mushi me, barki ca iwuza imum iriri icukuno amuriba mushi me.

Bikoro bu Kirau inni taru

1 Ceki konda avi ma heze tigomo barki azo me in tire tigomo se ti gesa ta aye ahira Asere; ana katuma kati gomo sa wa rani usuro Asere ani. 2 Barki ani me vat desa ma hunguko nan ti gomo ma hunguko ubaka wa Asere, vat andesa wa game ti gomo wadisi ni rere. 3 Barki anu wesi, tize ti ti gomo azo imum ibiyau bini ahira ana kadure ba, barki anu wuza imum izenzeng. Inyara icukuno anu zatu ubiyau biti gomo? Wuza ni imum ikadure, idi kem ni nonzo ahira uza anime. 4 Barki me urere Asere mani ahira ashime barki kadure. Barki inka ya wuza imumu izenzeng, wuza ni biyau barki ma da canti me urere Asere mani unu kurzo unu wuzo imumu izenzeng ini riba ibit. 5 Barki anime udoli uni heze, azo barki iriba ibit ba, barki ubasa. 6 Barki agino ani ibisa ugandu. Barki ana katuma arere Asere wani, andesa wa wuza ani me konde uye uwui. 7 Nyani konde avi imum ime; uandu ahira unu ugandu, ikirfi ivai ahira unu ivai; biyau ahira andesa ma bari biyau, ninonzo ahira andesa ma bari anyame ninonzo. 8 kati i canti ureme uye ba, se ihem ina ce ashi, barki vat desa ma hem unu henu ume ma myinca ubuka uni pin. 9 Kati imusi nan na neh ba, kati ihuzi anu ba, kati iwuzi ni kari ba, kati iwuzi ni ero ba, inka ure ubuka urani, abata uni nan timu ti geme; "Hem unu henu uwe me kasi nice nuwe me," 10 Uhem uda riza me inama ironi utura ba, barki anime, uhem wa gu umyinca utize tini kubu. 11 Barki agino me, irusa uganiya wa wuna, zuma amoro, barki ubara uru wa aye mamu uteki ubasa urusa ti basa. 12 Ni yē na wuna bitii, ahira aye mamu usana. Barki anime, ca ti ceki timumu tima reu, ti su timumu ti masaa. 13 Ca ti wuzi tanu tige sata wuna urii, kasi unu wui, azo anyimo udira unice ba nani ubidi bidi ba. Kati ti kuri ti wuzi tanu anyimo amadani na mei maje ba, azo anyimo uhirza iriba nani ni ero ba. 14 Zaki ugomo Asere Yeso unu bura, kati inyari imumu ini pum ba, barki utarsa unee zenzeng umei maje.

Bikoro bu Kirau inni nazi

1 Kabani vat desa uhem umeme uzinni karaba, daki nan nu jottiko umeba. 2 Uye ma zinnu hem mari kodi nyani, uye desa mazi seke make mari mavamani cas. 3 Kati desa mare imum ma izi debe sa mada reme koya imumba. Nani kati debe sa mada reme ko iya imum mairi aburu andesa ware ba. Barki sa Asere. 4 Hu aveni, sa udi iri aburu urere u ye? uturi ume nani urizo ume ura ahira una kura umeme ani, ugomo Asere ma zin nu bari uturi ini. 5 Uye make ma iri urumi uteki ure anyimo ati eui me. A uye me macira ti wui me rep. Kovi macukuno anyimo u turi iriba ime. 6 Me debe sa ma igi zon in uru wui, ma igi zon uni barki ugomo Asere. Anime ani desa mare, mare ni barki ugomo Asere, barki mawuza ugomo Asere anko. Me desa daki mareba, magame ani barki ugomo Asere. Mema mazinnu wuza ugomo Asere ankoi. 7 Barki bade sa maven-gize barki nice nume anyimo aru, anime ani uni wono mazoni barki nice nume. 8 Barki inki tivengize, tivengize barki ugomo ini barki ugomo Asere. Anime koti vengize, ko awijo haru ugomo Asere wani. 9 Barki bigino binyome yeso ma wi

makuri mahirri, barki ma cukuno ugomo Asere anu wijo nan vengize. 10 Anime nyani ni ya wuna izin nu boo uni henu tize? hu cangi nyani yawuna uzin nu iziza uhenu uwe? vattu ru tidi tonno aje aweki utize tugomo Asere. 11 Barki anyittike, "matoniko, "ubuka ugomo Asere," koniya niru nidi tungunom, koniya nilem nidi nonzo Asere." 12 Barki kodevi uru madi buki imumbe sa ma wuza innanyo ame aje Asere. 13 A anime zikani u inko iruba, barki katti uye macukuno binyo bu pilliko nani urizo u henu ume. 14 In rusa cip ane ani ani nan ugomo Yeso, daki ire imum uzatu lau u inko uni. Senke ade sama zika ini innu zatu lau, madi cukuno innu zatu lau. 15 Inki imumare iweme icara uhenu uwome ni, uda hakawe anyimo usu ba. Kati u cari desa Yeso ma wono barki me in nimumare iweme. 16 Barki anime, kati ti mummum sa a zika ti ririn ti cukuno imum ibi bobo aaye. 17 Barki tigomo ta Asere daki abaga are ani nannu saba, anime ahira imummu i huma ini, urunta, iruba irum anyimo abibe bilau. 18 Barki desa ma nonzo Yeso una ugi-nome, ukaba uni ahira Asere, anime anu wa hem ni. 19 Barki anime, aca ti nyari imummu urunta nan timummube satidi benki acece. 20 Kati ucari katuma ka Asere ni barki imummure. Kodi nyani izi lau, huwono a huwono sisi anime unume sa mare imumbe sa idi wume marizi. 21 Ida rizime ari inan nai asi mei mu wango, nani vat imum sa idi hunguko urizo. 22 Ugino hemme sa izini, barkani uni atii ashi nan Asere. Unu ringirka mani desa iruba ime daki ya nyame mani desa iruba imumbe sa iruba ime ya ira yawuna rep. 23 Desa mazin ma aye, maare, marusa macara abagani, barki sa daki innu hem ani mare ba. Vat imu sa daki innu hem in iziba madini mani.

Bikoro bu Kirau inni cibi

1 Horosa ti ture ina kara keni tibeke anigibesa wazuwe na karaba anye utarsa utize utize tasire me bakesa wa sisikuwe, tibewe moro ba mo chichim kati tiyare aci aruba. 2 Chiki ayemo aro tibeki ni hinu bati vigizi mero bake tihirza we wa anyimo atize tasire me. 3 Kome ugomo Asire me idaka wosoci ba baki ani ani izi anyimo uyetike me unuguna na zu gu nanatizugu wazugu ugomo Asere aka di me wadizi acinum. 4 Vati imobesa ayetike ni dati atiye tadumu ira ahira uyetike ahira tize tasire tini ayetike bagi anu ubezeze anu wachukunu inurasa uti amureba maweme sa ugomo Asere mayewe. 5 Ciki ugomo Asere unu naze ireba issu kegi shini karani barki ukaba utize tume, yare yadasa idi woze moroba mushu ina nuhinu ushime barki ticuku ti hira idi mabuki ogomo Asere. 6 Barki ni ani idi woze ogomo Asere ni nuzu ayo ashi wedi tize tize tishi tidi ina ini nuzuko Asere me, aco aro urome naka chu urome avana Asere me. 7 Itani acici itare tirere kasi yada sa ogomo Asere mabuke inuguna maka shi itare tirere bake iyesi tize ta Asere nin nuzu. 8 Aye abusa shi inu guna uwatu iwono ivana Asere, macuku unu woza ukatuma ahira ayahudawa baki tisire tisire ti myinca nani gbora na sere akure icuku kadure barki veko utize sa awo anacici. 9 Barki ani gibesa waze yahudawa ba barki wa wozi ugomo Asere ninonzo wakure wa nonzo kome barki iriba ishu kasi ayettike inugu barki ani ani ugomo Asere idi wosi we ni nuzu inkure ibusi tire timowo tini nuzu in zanu weme. 10 Uyettike utize ta sere waaka uze inugu iraba shi sa izushi ayahudawa wosani tiboro tirom ni gome na nanu tarsa utize ta Asere 11 Makigi ubuka inu guna wasa ni ugomo Asere ni nuzu shi sa ize ayahudawa ba, vati wasini me ninonzo vat anabu unee. 12 Ishaya magu ure udanga atini yesse ba de yeh madi soso nici ma hire ma wasi ma tigomo anigi sa wazu we ayahudawa ba. 13 Ciki Asere unanu ma wo wa iki moroban makure maya shi mareba shiu na benki anu uganiya sa waze inu iko umore ba, ahira ameme macu kunnu bunu iko umore ba, watu uya uci atize tisere me. 14 Anu henu irosa ingu izin nuka ahira kan izin kuma, nurosa uti-mumum kan, har mayabare i bezeze aci ashime. 15 Anyimo uyettike ugime sa wasi tize amasa, azeszere atire timumum barki ireki shi tini shi ini barki ariki shi imomo irere sa Asere mawo shi ini. 16 Desa ma wona katuma inku una katuma ka Asere

vana wa Asere me, memeni Yeso unige sa ma yahudawa matume vana ukadure kam maka wosa katuma sa maze so iwosime kani ubagadi wa Asere anyimo aza ni vana umeme ulau. 17 Barki anime daki patilika ini kana barki ize katuma vana Asere barki ani ani awona ize inu pugizu ubegire bum Asere ashime me? 18 Idaki iwosi tize ahira tire timumum ba, sai imum sa vana Asere maguna iwozi imomo ine ine adibesa ahiguko wazuwe ayahudawa ahira uzeti tasa imumbe sa ugomo Asere maguna wa woze katuma. 19 Ahira ani kara Asere wa timumum tine za ubeyau vat tisoso abibeu ba Asere beni uhana urshalima ma keti har uhana jerusalem, marebe mabezezez we Asere vat katuma sawa ugu. 20 Amu iriba kode uya uganiya ize nuso idigi ubezeze anabu tize ta Asere, barki idayam iwosi, nani ibarka udigi azesere ayeba, katuma sa, izin nu woza me kabebe ba Asere beni ba. 21 Ine ini a yettike inu guna adisa daki watuba uguna ba wadi ire, adi kuma sawa tuba uguna ba wadi kuna. 22 Imumum igino ini yawuna akartime u eye ahira ashime? 23 Anani me mamu mara katuma karu ahira ashime, daki iti we sata aka gbardang ma wozi ugudiye ire shi idaki makim ba? 24 Ma barka tannu inu guna ide aki inu ze shi ni isi barki ticukum tiririn sata woze nan shi, idiku aki uhana atanutum, nanu benki ushime? 25 Anime fa ihaze urushalima ikabe giwe ana mureba mu lau sa wara ahira ame. 26 Anabu anu tarsa Asere sa wa rani a makidoniya anigi sa wara, achaia, wa kunna uronta sarki uyaki ire mu barki ubenke wa debe ade sa wara urushalima. 27 Wa kunna uronta ulau eni ikadure kani kaze koda ya wa kunna we kam chubu ugomo Asere ani uze. Aci baki anigibe sa wazu me ayahudawa ba wa kimo uwe urabo waze barki wa be ubuka wa yahudawa. 28 Ika kondavi ma mara katuma kameme maguna idi ibukuwe barki idi maki una uhana u sifeni ikure i han ika asowe uganiya sa ide aki. 29 Izin nu buka shi kadure kani inu guna ashi ahira ashime sa idi eye i eye ni riba irom sa vana Asere mayam. 30 Anu henu anyimo aza na co uro ugomo Asere vana ume yeso unu bebiu be home ize inu tarsa ushi tare ibekum anyimo upana sa izin ni wuza me. 31 Wanani me, biringara barki ivinki a tare da disa wa zuwe Asere ba amanga ma yahudawa barki ani ani izin inu gusa ibenkin i hani urushalima, sa wa cukunu imum kaba irere ahira aweme. 32 Barki igusa igi ugomo Asere ma tuwe ko bebeu bumeme be riri sabe rebem e ikem u venki ni gome na shi, timumum ti riri tumeme cukunu ashi kinin icukuno anime. 33 Ca Asere iruba irum macukunu nan shi vat, icukunu anime.

Bikoro bu Kirau inni tasi

1 Ma muta shi nan Fibi uhenu uru me una katuma kam kani anyimo udenge unigura ukankiriya. 2 Kaba ni me in tari tirere barki Asere. Una anu tarsa Asere, benki ni me vat anyimo imum me sa ma nyara ahira ashi. Barki me ma benki anu gbardang upata umime. 3 Iso nin Briskila wan Akila, aroni akatuma kam anyimo Ayesu unu bura uru. 4 Andesa wa nya iriba iweme barki mi daki mi mani cas, in gusa ankoi. Iso vat anu tarsa Asere. 5 Iso anu tarsa Asere atikura ti we me, iso ni Abainitas, desa me mani ma tubi utarsa Asere anyimo ani pin nu Asiya. 6 Iso ni Maryamu, desa ma wuzi shi katuma in iriba ka inde. 7 Iso nin Andaranikas nan Yuniyas, anuhenu um aroni sa atirin duru, andesa wa raa anyimo ani dura ni Yesu, har ma wu agizam ukaba Asere. 8 Iso ni Amfiliyas, unu usum anyimo utarsa Asere. 9 Isoni Urbanus uroni ukatuma anyimo utarsa Asere, nan unu su um Istakis. 10 Iso ni Abalis, desa ma hem ime anyimo utarsa Asere, iso ni anu Aristobulus. 11 Iso ni uhenu um Harudiyan, iso ni andesa wa tarsa Asere anyimo Narkisas. 12 Iso ni Tarafina nan Tarafusa, ana akatuma kasere, iso ni Barsisa unu uso, desa ma wuzi katuma in kadure. 13 Iso ni Rufus, desa ma suso nice anyimo utarsa Asere, nan ka a'ino ameme cangi. 14 Iso ni Asinkiitas, nan Filiguna, nan Hamisa, nan Baturobas, nan Hamasa, nan nihenu sa wazi nan we. 15 Iso ni Fililigusa, nan Yuliya, nan Niriyas, nan kuhenu me, nan Ulumfas, vat anu utarsa Asere an desa wazi nan we. 16 Iso ni acece ashi in ni isi nihuma, vat anu tarsa Asere wa iso

shi. 17 Nihenu, ana me inzi unu igizo
ushi, tarsa ni seke nan an desa wa hari
shi ahira imum me sa ida dungura shi,
w adi wu shi i pilliko. Wuna ni piit nan
we. 18 Barki usasana anu agino me wada
tarsa Asere in kadure ba, wa tarsa imum
me sa wadi ati puru tiwe tini. Unu kunna
tize tima cico ti we me bati wa gamirka
ana muriba muhuma. 19 Abanga usheu
ushi me, amara kode aba, i ne ini izin
ina puru arum barki shi, in nyara shi
iwu imumu ihuma iriba ishi me, i cukuno
mei mashi ma da zoni anyimo imumu
iburi. 20 Asere unu nyiza iriba irum madi
patilka unu buri ugino me anyimo ati
buna tishi me. Asere iriba isheu ma
cukuno anyimo ashi me. 21 Timoti uroni
ukatuma kam, ma iso shi, ane ani Lukiyas
nan Yason, nan Susibataras anu henu um.
22 Mi Tarfiyas unu nyettike ihori ige me,
in iso shi barki Asere. 23 Gayus una
kura am, nan vat anu tarsa Asere, wa
iso shi, Arastas unu inso uturunga ti ni
pin, nan nuhenu uru Kawartas wa iso
shi. 24 Asere iriba isheu ma cukuno ahira
ashi me vat. Icukuno ani me. 25 Ana me
ahira adesa ma bari ma wu shi itonno
barki katuma ku boo tize tu Ugomo Asere
sa izini, usuro ushe uni abuki imum me
sa ya impi datti utuba. 26 Ana me sa a
poko ta cukuno arusa tini, adi buu tini
ahira anu zatu tarsa Asere, barki unyetike
sa wa wuzi wanu dungurka wa Asere
unu uzatu ibinani, barki anu zatu tarsa
Aserebwa tarsi. 27 Ninonzo ni cukuno
ahira Asere sarki ibinani, i cukuno ani
me.

Ukorontiyawa Utuba

1 Usuro me Bulus unige sa Ugomo Asere
matiti me barki macukuno vana ukatuma
ka Yeso bibe ba Asere nan ni kena uru
satanis. 2 Uhana anabu anu tarsa Asere sa
warani, u korinti, we am de be saa inko
we anyimo Yeso Ugomo Asere, anu zatu
umadini nande be sa a titawe, vati nande
be sa waraa ati hihira wazin biringara
anyimo ani za nu Yeso Ugomo Asere uro
Ugomo Asere uwe me, Ugomo Asere uro
vat. 3 Imum irere nan iruba isheu ya sere
ugomo uro Ugomo Asere Yeso bibe bi rere
bi cukuno nigo nan shi. 4 In zin shi in
ni ruba irom, barki imum irere be sa ma
nya shi usuro Ugomo Asere Yeso. 5 Ani
mani atina sasas mawuna shi ukem watu
uti ze nanu rusa vat. 6 Kasi, sa abezi urusa
uru amasaa abanga Ugomo Asere anyimo
ashi me. 7 Baki ane ani daki yadiri ukem
iri mum a hira Ugomo Asere irereba,
uganiya sa i inso ajeh izinu ni nyarga nu
ze u Yeso Ugomo Asere. 8 Ugomo Asere
madi kuri manya shiui nikan nu uhana
umazame, barki icukuno anuzati una dini
aronome sa Ugomo Asere urome Yeso
bibe bi rere sa madi zeh. 9 Asere unu my-
inca, memani matiti shi inatta acce nan
vanah umeme nan vana umeme Yeso.
10 Inzinu tire ushi tari nihenu barki rizani
Ugomo Asere Yeso magu, cu tize shi me ti
cukuno ti inde, kati iharzino ace-cecce, cu
i ori acce ashi me ahira a ide, iruba ishi
me inde ugamara utize tishi me u inde.
11 Barki anime nihenu, anakura a Kuluwi
wabukum inuguna iziti kara acece ashi
me. 12 Imum besa ya wuna mabukashi
ini me barki, a yeh ashime wazitize sasas
unu gusa me ubulus mani, uye unu gusa
wa Afollos mani, uye ma gusa me ukefas
mani masi uye magusi me ugomo Asere.
13 Antani a hara Ugomo Asere sasas nii?
Bulus mani ma weé a kotiko me utiti
barki shi? Nya azoro shi ini zan ni Bulus
mani. 14 Ma wuna Ugomo Asere aburu
arom barki daki ma soro uye anyimo ashi
me, kiribus wan Gayus mani ma zoro ces.
15 Barki ani mani uye madaki magu a
azoro me in nizan num. 16 Maringi inu
guna ana kura Istifanus ma zoro uce, daki
makuri in zoro aye ba. 17 Daki Yeso ma
tumum guna agi in zorso anu ba magu
in wuzi katuma kubezizi anabu tize to
ronta indaki inu rosa unububa barki kati
adiri urusa ugongo iwono u Yeso sa a
kotiko azezere utiti. 18 Kadura ku venke
tize ti zenze tini ahiran de sa meki unaa
iwono, ahira aru haru ande sa aburum
duru usuro unaa uzenzeng, niguran ni
rere ni bura uni. 19 Barki anyetike anyimo
atize ta sere in di curi nigura na de sa
wabezi urosa, indi kurzo ana jinjing ula a
babba na. 20 Anu urusa wara abani? anu
bezi utize ti Musa wara bani? an de sa
wa bassa uca rusa kodi nyani nan wa ra
aba? Ugomo Asere ma bezi urusa wanu
rusa ibabbana iniba? 21 Usuro urusa
Ugomo Asere anu uneē wa tāme Ugomo
Asere anyimo uzati urusa uwome, usuro
ani me, Asere mā zauka makuri ma buri
an de sa wa kabi tize ti kudura a hira
ameme usuro uguna utize ti me me ti
ronta ti ge be sa ahiraa kasi ibabbana
ini 22 A Yahudawa wa nyari wa iri ire-
mum a helenawa wakure wa nyari urosa.
23 Haru be tizinu bezezi tize ti Ugomo
Asere sa ma wee a zesere utiti imum be
sa imumu upulko ahira ma Yahudawa
mumu ibabbana ini adebesa wa zo we
ma yahudawa ba. 24 Me Ugomo Asere
una nikara mani wunu urusa abanga
ameme ahira ande sa a titi we, nani we
Ayahudawa wani? 25 Barki sa Hira imum
be sa Ugomo Asere ma wuza gusi ibabba
ini, iyenne iteki urosa unobu, imumbesa
a bassa nisizziki me nini na sere iteki vat
nikara nu nubo. 26 Nihenu rigin uganiya
sa matiti shi angilin ini anyimo ashi me,
anu wa cing wani wa inta makpanku ma
dandang anyimo ashime anyimo awe me
cingilin ini wazi ahana ara a dandang.
27 Ineni Ugomo Asere maka ma zanka
imumbe sa anabu waka wahiri ini kasi
ibabba na ini, barki manya anu urusa
mu eh Asere ma zawa imum be anu une
a wahiri kasi masiziki me ini, barki ma
nya una nikara mu eh. 28 Imumbesa unu
wa cira izome imum irere ba nani izome
ikatuma ba nyani izome iri mumbe sa izo
me ikatuma nyani izo me imum izati u ira
ine ini Asere ma hira ini irere ini ma busi
imum besa wa hiri itekin unu gangang.

29 Asere awozi anime barki unobu mani
kati magu matiki nikara na sere. 30 Asere
ani awu acukumo Ugomo Asere Yeso,
Asere a wu bibe basere bicukuno duru
unu rusa ahira ameme ani ta kem ukaba
wanu ukpijo nan nu bura. 31 Barki ani me
vat de be sa tira bigiri ini za nu Ugomo
Asere, imum be sa izi cas.

Bikoro bu Kure

1 Nihenu ma aye iboki shi ire mum
sa izi iri sa Ugomo Asere mabuki, daki
mabukashi kadura indaki a hira urosa
utize nani urosa ire mum ba. 2 Ma wuzi
ugungunu anyimo iriba uganiyasa indi
cukunu nan shi sa indaki bezizishi tire
timumun in daki tize ta sere nine be rere
memani agankirka me utiti. 3 Utuba u
aye um a hire ashime mazin ini kara ba
makiri barki biyayau. 4 Tize tum nan nu
bezizi utize ta sere daki wa tun no uguna
atarsi seke nyani urosa ya cukuno imum
be sa tize ti bibe birere aza agi. 5 Barki
kati urosa ushi ucukuno wanabu, ceki
ucukuno wa sere. 6 Vat ani me tizin tize
ahira anu urosa adesa wa una anyimo a
tize ti kadura ka we me azo uguna urosa
wa nu uganiya ugime daki wanu ganiya
ugime sa udi mara ba. 7 Ane ani tizin tize
tu rosa a sere tigeba satize nihuzi, urosa
sa wazi datti ni hunzi, unu uni urosa wa
sere sama barka uni datti barki ninonzo
niru. 8 Anyimo ana ti gomo ti aname
unu urosa igino me mazoni, barki gusi wa
rosiwa da gankirka me Ugomo Asere utiti
me ba. 9 Kasi unyetike me sawazi “Vati
imum be sa yazi a hira a sere ma barka
anu tarsa umeme unu urosa mazoni daki
uye mamu kunna ba, nyani uye mā mu
cukuno ma iri”. 10 Ine ini Asere abezizi
duru ti mummu, usoro abibe, timummu
ta sere tu zatu urosa u ira. 11 Aveni
madaki ma rosi imumu sa iraa anyimo
iruba i uyeh, indaki bibe bi meme?
ane ani izi, unu urosa ubassa ababga
Asere mazoni bibe basere bini bizicas.
12 Harume inzo bibe bunee bini tizin inu
kaba me ba, indaki bibe begibesa bira a
hira Asere, barki tirose tire timumun sa
Ugomo asere ma nyan duru in ni ruba
inde. 13 Tizin inu bo ushi timumu, azo
agburang sa azi nu bezi usuro urosa unu
booba indaki ubibe, ahira ubezi imum
be sa an de sa wazin bibiu. 14 Uni gebe
sa bibe ba sere bitarsa imeba ma daki
makabi tize tibibe ba sere, ahira ameme
imummu ibabba na ini madaki ire ini ba,
usuro ahira abibe ba sere bini aka rosi.
15 Unubesa bibee be tarsan me, madaki
ma mansa kondi nyani, unu mansa ume
marani ba. 16 “Aveni ma daki marose
iruba Ugomo Asere harsa madaki bizizi
me? haro me mure bamurome mu muraa
ahira Asere ani.

Bikoro bu Taru

1 Abanname, anu henu in dake in buki
tize nan shi gusi am de sa warosa tize
ta sere, azo gusi ande sa wa raa anyimo
apum, kasi a hana aneze anyimo Ugomo
Asere. 2 Ma hamza shi in mahene mani
azo me ini inama, kasi aige be sa ularaa ni
anyimo apum kusi ahana a neze anyimo
Ugomo Asere. 3 Kasi aname iraa ni
anyimo a nipum, inki matara marani a
nyimo ashi me nan nu hungu ko ati ashi
me, azo shi ana pum wani ba, ikuri ita
shi ugurna i haka aje ana bu? 4 Barki inki
uye maguna, “In raa amaru a Bulus” uye
maguna “In raa amaru Afollos” azo me
ticukum tini pum tini in zini ba? 5 Abanna
me aveni mazi wa Apollos me? aveni
makuri mazi ya nya kadura ahira awe
me, vat uwe Asere a nyawe timumu tu
wuza. 6 Mi ma wuza ti bira, Afollos ma
wuza ugmei nin, Ugomo Asere ma wuna
ini ya una. 7 Barki ani me una tibira nan
unu wuza ugmei mani ma zo me imum
ba, Ugomo Asere ma uzan ini. 8 Una
tibira wanu unu uwaza ugmei vat katuma
ka weme ka inde kani, abanna me vat
uweme wadi kem uribe ukalim, rep nan
katuma ka meme. 9 Haru ahira ageme
aroni akatuma wani ku Ugomo Asere,
shi urung Ugomo Asere, ubarka Ugomo
Asere. 10 Usuro uroma iriba be sa Asere
anyam ucukuno una je uhira, ma tuba ni
tin me uye mazinu tara asso azesere me,
ca koya unu ma wuzi mahaki ma hiri asso
me sa tara azesere me. 11 Abanna, daki
uye marani sa madi wuzi katuma kage be
sa kadi aki ka ge sa amu nuka, memami
Yeso Ugomo Asere. 12 Aname inki uye
matara asso azesere anitin na zumo kyel.
Kyel, nyani azumo arere nyani apo ani

zaa, nyani utiti nyani nyani ukpe nyani uwai. 13 Katuma ka meme kati pokino uni roni uwui ugino sa u eze, adi guti nikara ni katuma sa ya wuzan kani. 14 Vat de ba sa katuma ka meme ka tonno madi re ukalum. 15 De be sa katuma kameme uraa wa re kani madi cukunon in tari ti hura me cangi madi suri in matum anyimo atii uraa. 16 Ani iteshi uguna shi me udange Ugomo Asere uni uzi, abanna me bibe bu Ugomo Asere biraa a nyimo ashi me. 17 Inki uye ma cara udenge Asere, Asere adi cari men, abanna me udange uca sere uzatu umadini uni, animani shi izi. 18 Kati irangi acce ashi me, inki uye ushi me ma hira marusa abanga uganiya ugeme, cati ma cukuno unu urosa abanga. 19 Wa ira urosa abanga unee ugeme ibabbana ini ahira Asere, sa nyetike “Ma mensi anu urosa abanga anyimo amalim mawe me.” 20 “U aye ana me, Ugomo Asere mā rosa ubassa abanga wanu urosa imum ishalala ini. 21 Ane ani ukasu utira ubigiri uzoni ahira anu! barki vat imumu ishe ini. 22 Nyani Bulus, nyani Afollos, nyani kefas nyani unee, nyani uvenke, nyani iwono nyari ti mum mu tikanime, nya timum mu tige sa ti eze vat tishe tini. 23 A yenni ini imum Ugomo Asere ini, Ugomo Asere wa sere mani.

Bikoro bu Nazi

1 Idi zikin duru ama, hani, gusi arere Ugomo Asere wanu anu inta utize tini hunzi ta sere. 2 Wannu agino me anyara ana kadura ka meme wa cukuno anu zatu amadini. 3 Abanna me ahira am, imum icingili ini iwuzam tize timi kobbo, nyani a nire ni kobbo nidang, abanna mi indake in wuzi nicce num tize tini kobbo. 4 Intam nyani abusa tire tize a nicce num, unu guna inzom in madini, Ugomo Asere maniunu wuza um tize tini kobbo. 5 Barki ani me, kati i weki tize tini kobbo uganiya udaa, Ugomo Asere Unu aye, indi pogizo vat tirorunga sa ti raa a mariu. Ma kuri burko utirze uti mum mu a muruba, abine ani madi kem ununziko ahira ahira Asere. 6 Anu henu, inki ma inko iruba in nan ka pollos barki shime, gusi ahira aru me ani idi manza tizen, tize me unu guna ana “kati e akki imum be sa anyetike”. Ya cukuno uguna kati uye anyimo ashi me mapoh ma bezi uguna mateki uye anyimo ashi me. 7 Abanna me aveni ma ira usas ushi me naa ayee? Nyanini izini ige be sa daki anyanki shi ini ba? Inki anyanki shi ini nyanini ya wuna izina tire igiri kasi daki anya shi inii? 8 Ya mu kem nononzo vat tironga aige be sa inyara! Ya mu cukuno anu kem! Ya mu tuba bezi tigomo-abanna sarki nigoo nan haru! Ane ani, unyara iruba in, barki ti wuzi ti Gomo nigoo nan shi. 9 Ubassa um haru a hana akadura, Ugomo Asere saokin duru ani goo na dumo kasi anabu sa ameki we tize ani kobbo tu huna. Ta cukuno imum uhira aje unee, a hana akatuma ka Asere, uhana anabu. 10 Ta cukuno anu zatu urosa imum barki Ugomo Asere, abanna me shi anu urose wani anyimo Ugomo Asere, haru anu sisikime uni, a shi ana nikara wani, azome nu hira uru anyo iri mum, a shi benne anu a dandang. 11 Uye uge uganiya me, tizin nu wuza awe ikomo nan ni weh ni gmei, anu uzenzeng, takuri ta cukuno ta dira tukura. 12 Ta wuza matum kang, tizim in katuma in tari tiru uganiya sa a jorkon duru, ti wuza biringara bi rere, uganiya sa ti zin nu kunna apum ti ke ti tiri iruba. 13 Uganiya sa a zogizon duru tibo tize anyino unyinza utize ta cukuno, ahira agina a zikan tironronga tire-re sa tizi zenze ti madini. 14 Daki ma nyetike ti mum mu tige me barki in nya shi mu me, ane ani barki be sa wa raa uruba im. 15 Inka izi nanu inta anu akure ukiran anyimo Asere, izo shi aka acco gbardang, abanna mi ma cukuno Yeso Ugomo Asere unu bezi utize ta sere. 16 Barki ani me in tisa shi icukuno gusi mime. 17 Ine ini ma tuma Timoti a hira ashi me, unu hem ina nu, unu kaba anu anyimo Ugomo Asere, in ringi shi tinaa me anyimo Ugomo Asere, Kusi abezi utize sa in bezizi anyimo tidenge. 18 Ana me aye a shi me wa cukuno unu tiri igiri wa wuza gusi in da hanan ahira a wa me. 19 Indi e ahira ashi me azo unu daddankino, in ki Ugomo Asere ma hem, abini me ani indi rosi tize tanu tiri ubigiri, indi kuri in iri nikara niwome. 20 Abanna me, tigomo tasere azo tize tini cas tizi abanna me ta

cukuno in nikara. 21 Nyani I nyara? in e ahira a shi me unu impo amaru nyani unu hem nyani in bibe bitize bi ruba isheu.

Bikoro bu Chibi

1 Ta kuna unu guna madini mara anyimo ashime, usanda umadi sa da a hem imani anyimo anu zatu urusa Asere ba. Kadura sa ma kem ine ini, uye anyimo ashime ma Musa nan unee aco umeme. 2 In kuri izuna nonzo kan! Azo iriba ibit ini idi wuzi ba? Me desa ma wuza ani me, ca a suso me anyimo ashime. 3 Sa acukuno ani me in zom nan shi anyimo abibe, mamu cobo de sa ma wuza ani me, ane ani irani ahira me. 4 Uganiya sa ya orno anyimo a niza ni ugomo Asere, bibe bizi nan shi anyimo urusa Ugomo Asere, mamu cobo unu ugino me. 5 Ma wuna ani me barki iwiti unu ugino me ahira bibe bibur bati be huu nipum me, barki bibe bu meme bekem ukaba uwui Ugomo Asere. 6 U vavi igiri ishime da wa wuna urii ba. Ida rusa shi imumu wuza imum iboo kuzi cin kudi wu imum idan iwuu gbardang? 7 Kpicuni ace ashi ahira imumu ikuzu ibozu ibozo barki icukuno ni gura ni soo, imimare izatu imumu ubozo. ya cukuno awito vana Asere, vana ubi tam bi wito. 8 Barki ani me, ca ti wuzi ni ori nuru sarki imum buzo imimare ikuzu, imum ibuzo imumare izenzen nan icara abanga. 9 Ma nyete shine anyimo aka idura unu guna kati i wuzi tanu nani ori na nabu ba. 10 Azo izinu boo ni ori na nabu nu nee nini ba, nani anu inta pash, nani akari, nani anu tarsa ima kiri, ya cukuno, ingi idi harzina se ya ceki unee ugeme. 11 Ana me izinu nyete ushine unu gunu kati iwuzi tanu vat desa agusa me uhenu inka ma ciki anyimo amadi, nani u inta pash, nani utarsa umakiri, na inka me unu boo ivai mani, nani unu bi siza siza, nani ukari. kati iri imimare nanu sanda unu ugino ba. 12 Barki ada ke awu aneni ainki tize tini kubu nan andesa wa zi anu udenge Asere ba? In ani me, azo she wani idi wuzi u inko utize tini kubu tan de sa wa rai udenge Asere? 13 In ani me Asere ani awesi u inko utize tini kubu tan desa wa ra a matara. “Susoni unu imumu iriba a nyimo ashi me.

Bikoro bu Tasi

1 Inka uye anyimo ashi me mazin imma tara nan uye, ca madusa ani kubu ahira unu inko itize tini kubu tu zatu kadure, sa unu guna a hana ahira anu tarsa Asere? 2 Shi ida rusa shiba, anu tarsa Asere wani wadi wuzi unee u inko u tize? Inka she wani idi wuzi unee u inko itize, se ibuki kadure ka uni izatu iriri? 3 Ida ta shiba haru wani tidi wuzi ibe ya Asere u inko utize tini kubu? Nani u inko utize tini kubu katuma ki ivai? 4 Inka iwuza u iso utize tini kubu katuma ka kani nan ko di uya uwui, nyani ni ya wuna ko di uya uwui, nyani ni ya wuna ihazan unu sanda ubasa utize tigino aje ande sa wa zome anu udenge Asere ba? 5 Ma buka ani me bati in kunna me eh. Uye mazo me unu rusa abanga a nyimo ashime sa mada ki ma barka tize anyimo ani henu? 6 Kasi ane ani izi, unu tarsa Asere ma ha unu nu tarsa Asere ani kubu, aje adesa mazo me unu tarsa Asere ba! 7 Ti cukum tu zatu urunta anyimo anu tarsa Asere ya bezi uguna ya mu sizike shi. Nyani ya wuna uda nata we utame uwe ba? Nyani ya wuna udi hem ateki we ba? 8 Ana me ya wuza aye imumu izenzen ya kuru ya yomko we, we wana henu ushi wani! 9 Itashi ba anu zatu kadure wa wada kem uribe Asesere ba? Kati ihem ina na mocoba. Nan anu madini, nan anu zatu tarsa Asere, nan ana madini, nan anu tarsa ahana eh, namu cara a hana aruma. 10 Nan akari, nan anu inta pash nan ana bi siza nan anu tizogo, nan akari - uye anyimo awe me mada ribe anyimo Asesera ba. 11 Ane ani aye anyimo ashi me wa zi, anu a kpico we, awito shi ahira Asere, a kurzo uturi ishi me reb aje Asere anyimo aniza ni Ugomo Asere Yeso unu bura, a hira abibe ba Asere aru. 12 Vat timumu tum tini, “Azo kondi ayani ini ika tuma ba. Vat timumu tum tini” Ada hem me iri imum iteki nikara num ba. 13 “Imimare barki apuru ani, apuru barki imimare ini” barki ani Asere adi kari we vat. Barki ani me una madini ma zinu wuza umadini ini ero nan nipum numeme. Da awuna ni pum barki madini ba barki ani me, ni pum barki Asere ani, Asere adi wuzi nipum timum. 14 Asere a hira ugomo Asere, madi hirzan duru

unikara numeme. 15 Ita shiba apum ashi
me ti hihira ta Asere tini? Ida ke Iziki
ta hihira ta Asere in pati na unee umadi?
Uwuza ufai! 16 Nani itashi ba vat desa ma
toozo na uneh umadi, ma cukuno nipum
ni inde nan me? 17 Ane ani tize ka Asere
ta buka, “We wa re me wa cukuno bi
nama bi inde”. Barki ani me desa a pati
nan Ugomo Asere ma cukuno bibe bi inde
na me. 18 Suma ni madini! Kondi ya
imum imadini sa unu ma wuza amatara
ini pum nini, barki ani me una madini
ma zinu wuza umadini ini ero nan nipum
numeme. 19 Ita shi ba apum ashi me
udenge u bibe bi riri, bi ge sa bi ciki
anyimo ashime, be sa ya kem ahira Asere?
Ita shi unu guna shi azo ace ashi ani ba?
20 A kwa shi ini kirfi gbardang barka ani
me, nonzo ni Asere in napum ashi me.

Bikoro bu Sunare

1 Barki timumu sa anyetike, “Ya wuna
uree unubu kati ma dari uneh ba.” 2 Barki
timumu ti madini sa ta wuna gbardang,
ya wuna uri kondi uya yana uruma
macukono nan uneh ume kondi uya uneh
macukuno nan uruma ume. 3 Kondi
uya unakuru ma nya uneh umeme Imum
be sa ma nyara, kondi uya uneh ma
nya uruma, umeme Imum inyra inipum.
4 Uneh mazo inu bezi ini pum nume ba
urama mani inipum nu neh um, ane ani,
uruma mazo unu bezi ini pum nume ba
uneh me mani. 5 Kati in Karti ace ashi
inapum ashe ba, se inka konde avi ma
hem, wuza ani me barki ibenki ance in
biringara iduku saku ugur na, barki kati
bibe bi buru bi rangi shi barki uzatu meki
ace ashi me. 6 In boshi anime barki kati
imum me icorno me, azo ma wuna shi ba.
7 Ma nyara ko da vi macukuno kasi mi,
barki ani me koda vi mazi nu aye urizo
ume, uye mazi nu sanda urizo uge uye
ugino. 8 Ahira anu zatu anyah nan anu
zatu anu ruma, ya wuna uree wa cukuno
sarrki anyah, kasi uzina um. 9 Barki
anime inka wada ke wa meki ace awa ba,
ya wuna uree wa wuzi anyah, Iteki uni
ree wa wuza anyah inu guna wa ceki gmei
ma aje. 10 Ahira ana tinyah, in nyiza ti
tize ti ge me - azo me ba, ugomo Asere
mani “Kati uneh ma ceki uruma ume ba”.
11 In ka ma ceki uruma umeme, ca ma
cukuno sarki anyah nyami ma barka nan
uruma umeme, ane ani kati uruma, “ma
ceki u me ba. 12 Ahira ukasu anu in gusa
azo Asere ba inka ure uhena mazin uneh
azo unu tarsa Asere ba, Inka ma hem
ma cukuno nan me kati ma ceki me ba.
13 Inka uneh mazin unu ruma unu zatu
tarsa Asere, In ka ma hem ma cukuno
nan me, kati ma game uwuza anya nan
me ba. 14 Uruma unu zatu ukuba Asere
ma cukuno a inko sas barki uneh ume
me, uneh uzatu ukabe Asere ma cukuno a
inko barki uruma umeme unu kaba Asere
barki ane ba ahana ashime wa cukuno
ana madini, barki anime we anu inko
wani. 15 Barki ani inka uroni unu zatu
tarsa Asere ma suro, ca a ceki me ma suri,
usanda imum igino me, uhenu uruma
nan uhenu u eh azo atiri ziza we ini unu
mko utize tuwe ba, Asere a titan duru
ti cukuno anyimo a masaa. 16 Ane ni
urusa awu uneh, ma madi buri uruma
uwe me? Nani aneni huu uruma udi buri
uneh uweme? 17 Ca konda avi ma wuzi
Imum besa ugomo Asere a inko me, ane
ani Asere atita me, Ine ni ubuka a ko di
uya udenge Asere. 18 Unu mazin nigbari
uganiya sa a titi me ukaba Asere? Kati ma
wuzi dibe ukunna utize, unu mazo me ini
gbari uganiya a titi me ukaba utize? Kati
ma nyari nigbari. 19 Nigbari nan uzatu
unigbari azo ine ini anyara ba, Imum
Idang me ine ukunna utize nan u inko
utize ta Asere. 20 Konde avi ma tunno
anyimo utita sa Asere atitime uganiya
sa ma kabi tize ta Asere. 21 Huu urere
mani uganiya sa Asere a titi we? Kati
u inki iriba in aneba, inka uzin unu ira
upitii kati uwuzi ane ba. 22 Barki desa
Asere atiti me uganiya sa mazi urere, ma
buru we Asere ane ani desa abura me
uhana ukaba Asere, urere Asere mani
akwa shi ini kirfi idang barki kati icukuno
arere anabu. 23 A kpi shi in nu kalu kati
icukuno arere anuba. 24 Anu henu ukodi
ya uganiya sa ko da avi uru ma ra anyimo
a titi duru uhana kaba utize ta Asere, ca
ti cukono anime. 25 Andesa da wamu
wuza anyah ba, inzom un ure ubuku ba
in ani me ingusa desa a hira anipum na
Asere, icukuno ani me. 26 Barki ani me
in hira barki tize ti buru sa ti hana azo
inu dadon kino ba, ya wuna uri inu ma

cukuno anime. 27 Wa tira vanu eh? Kati unyari ubuka ahira ameme, Da wa tira vanu eh? Kati unyari anya nan vanu eh. 28 Barki anime inka wa wuza anya da wa wuza inium imadini ba, in ka vanu eh unu zata anya ma wuza anya, da ma wuza madini ba, in ka vanu eh unu zata anya ma wuza anya, da ma wuza madini ba, se andesa wa wuza anya wadi ziti sasas uganiya sa wa zin ini vai, in kuri inyari uhara uwe. 29 Barki in boo uhenu uganiya wa aka: ca ande sa wa zin ina neh wazi ticukum kas ande sa wa zin we ba. 30 Ana aso wa cukuno kasi anu zatu aso, anu apuru arum kasi anu zatu apuru arum, anu kpija itimumu kasi anu zatu imum. 31 Ande sa wa wuza tanu nan unee kasi ande sa wa ha nan uni ba, barki tamu tu nee ta aye ubinani umara. 32 In nyara in suri anyimo uba bgardang, unu zatu anyai mazi nu basa abanga Asere, ane ni madi kabi me. 33 Una nya ma basa abanga a timumu tunee, aneni madi hem uneh ume. 34 Iriba imeme ya harzina. Uneh unu zatu anya mazinu basa u timumun ti ugomo Asere, ane ani madi inki nice nume in bibe ba Asere. Uneh una nya mazinu basa abanga unee, aneni madi hem unu ruma umeme. 35 In boshi anime barki ubasa ushi uni, azo barki in gbari shi ba. Ma buka ani barki imum besa izi anime, kasi usanda utarsa Asere sa muriba mushi ma harzina ba. 36 Inka uye ma basa unuguna imum be sa ya kem kubura kumeme - Inka ma aka tiwe ta nya, ani me ya cukuna - ma wuzi imum be sa ma nyara. Azo madini mani mazinu wuza ba. Ca wa wuzi anya. 37 Barki anime inka ma tonno ini kara iribe, imeme, inka mada siza me ubusara ba, mada kem ma inta nice numeme memmerun, ma kuri ma tira iriba imeme ma wuzi ani me, ma rusi utarsa in kubura kumeme ya wuna uri. 38 Barki anime, sede sa ma wuza anya nan kubura kumeme ya wuna uri, me desa ma zauka uwuza anya ma wuza memmerun. 39 A tiriza uneh barki uruma, u vat ticukum tumeme. Barki anime inka uruma ma wono, ma da ke ma wuzi anya nan desa sa hem nan me, ca ma wuzi anyimo Asere. 40 U ira um, madi teki ini riba irum. In kuri in basa izin in bibe ba Asere.

Bikoro bu witu Tare

1 Usuro imumare Sa a wiro makiri: Tirusa uguna, “vat uru tizin nu rusa.” Urusa ukeuē Jezze Uni boroo, U hemu wuza a soo. 2 Inki uye mabasa marusa ire mun, unu ugi nome mamu rusa imumbe sa yawuna urii marusi ba. 3 Inki uyd mazinnu hem inna Asere, masa rusa innu nugeno me. 4 Usuro abanga imuma re sa a wiroo makiri: Ti rusa u guna, “makiri uneēge me daki iri mum inibi, “ukuru buka” Are Asere azoni senke a inde.” 5 Inki aguna aginome sa atisa makiri marāni, nani anyimo Azesere nani u neē. Kasi gusi sa aye warani agussanwe, “makiri sas, sas, uneē nani Azesere.” Kāsi gusi besa “makiri marāni nan ana ti kura” gbardang. 6 Anime ahira aru, asere a inde ani, a coo uneē vat, usuro u me uni a bara vat timumum barkim e, ti vengize, Ugomo Asere U inde mani, dēsa usurou me uni kodi nyani ya cukuno, hartu me cangi, usuro ume uni tirāni.” 7 A' anime daki kōvima mazin nu rusa ugimo me ba. Ine ini yawuna dāti u tuba, aye wa nanzo makiri, wa kuri ware iginome kasi igebesa, awuza makiri. Iriba iwe ya counome barki uzattu ini kara nutonmo. 8 Daki imummare ini inyinza unu ukaba uruba, kogussi daki ta tā kin ki ukaba uruba, kogussi daki ta reba ida kassika me ukaba uru ba. 9 A name wuza seēke kati uturi u wome u cukuno binyo bu pilliko u'uye unu zatu ni kara ni kadure. 10 Ubata uyerine, inki uye unu zatu ini kara nuturi iriba ma irawe hu unu rusa, u zinna re imumāre sa awito ma kiri, dakki wa nyame ni kara narū in guna mari imumare imakiri me ba? 11 Barki urusa uwe azesere uzina u makiri, u henu unu zattu mikara nu tonno iriba, dēsa yeso ma wi barki me' a humee. 12 Barki anime, inki wa cara aye anu hanu anu zatu nikara nuturi iriba, wawuza ni hara ni madini aje Ugomo Asere. 13 Inki imumure idi wu uhanu ma pilliko, indi venke are irama, barki kati in hungu ko anu henu um urizo.

Bikoro bu kira udira bi Inde

1 Mi da anu zatu uganiya uni? Da ma ira
Asere am Yeso ba? Da she wani katuma
katari tume anyimo Asere ba? 2 Da mi
una kadura ka aye wani ba, kadure mi
una kadura kani ahira ashi. Shawani
anu inko Urusa uka dura kammeanyimo
Asere 3 Utunu um uye ahira adesa wa boo
anice num; 4 Ti zo duru unugamiya are
nani usa ba? 5 Ti da ke ti ziki unē anyimo
anu uhem kasi sa ta ta ziki amutarsa
Asere nan kefas ni henu anyimo Asere?
6 Nani Barnaba mani nan mi tidi wuzi
katuma. 7 Aveni madi wuzi katuma ka
Unani kara nika tuma ka ma nyanga ini
kirfi ime? Aveni madi wuzi ti bira sarki
are imum me sa ma bira? Nani Aveni
madi canti itam mada sa mahenu mawe
ba? 8 In boo ani me in nikara nu, unu
nini? U inko utize da wa buki anime
ba? 9 Ayettirke anyimo U inko utize ti
Musa agi, ku barka ku katarek ingi kuzinu
batalla idawa kati i wu kuni ni zin ba. Ine
ini Asere aboni? 10 Da barkiharu wani
maboniba, A yettirke barki haru wani.
Barki desa ma wuza a vara, ma wuzi
katuma unu iso iriba. Unu upatalla ubi
sana ma wuzi unu inko iriba ukem. 11 In
gi ta wuza tibira ti huma anyimo ashime,
ti da ziton duru ti kem tirunga ta a pum
ashime? 12 Inge aye wa wuza katuma
unu'ira ugenome, tida teke awe unu ira
ba? Vat anime da ta wuza katuma uni ira
me ba, A, anime, Na ti ti iri ni iriba imum
me sa idi kartin duru katuma ka Yeso.
13 Ida rusa shi ba ane ani arere anyimo
udenge Asere wa kenzi imumare iwe me
abini ani? Ida rusa shi ba anu aka tuma
ahira utunzino ana dang udenge Asere,
wa kenzi imumare iwe ahira imumare sa
a ezeni abini me. 14 Ane ani Asere agu
ana ka tuma ka Asere wadi ri imumare
iweme una ukatuma kawe me. 15 Dama
wuza katuma unu ubuka ugino me ba, da
a yetteke shine barki awuzum ire imum
inini ba, ma hem in wi barki unu gona
uye ma kartum uvavi ubigiri. 16 In ma
boo tize ta Asere, daya cukunom imum
i vavi u bigiri barki ya cukunom iriri
in wuzi kani. 17 Im ma wuza katuma
kagino me uni hem, in zin iri imum
unya in daki uni hem iriba in ba, in
zirimum u nya. 18 Yanim imum me sa
adi nyam? Ine ini ni wuzi katuma ka
Asere sarki imum unya, a, anime inda
wuzam katuma uni'ira anyimo katumaba.
19 Me mani u'ira u vat, ma kurzo nice
num urere u kunde avi barki in kem anu
gbardang. 20 A mayuhuma, ma cukuno
uyahudawa, barki in kem ayahudawa
gwardan, ahira adesa wa tarsa udungara
Umusa, ma kurzo nice num kasi we,
barki in kem asesa sa wa tarsa udungara
Umusa. Ma wuzi ani da agi in raa anyimo
udungara Umusa uni ba. 21 An desa
wada raa udungara Umusa ba, ma kurzo
nice num kasi we, A'anime dama ceki
udungara Asere ba. In raa U inko tize
ta Asere. Ma wuza anime barki in buri
adesa wa tarsa udungura Umusa. 22 U
watu anu zatu unikara, ma kurzo nice
num kashi we, barki in buri anu zatu
nikara. Ma kurzo nice num vat imum
barki vat anu barki in kem una ubura aye
uhana ukem ubura. 23 In wuza vat imum
barki katuma ka Asere, barki in kem ure
aje anyimo katuma ka Asere. 24 Ida rusa
shi ba anu gbardan, wa ribize a magasiya
unu u inde mani cas madi agiza ma kabi
ukalun me, barki anime wuzani magasiya
barki i kem ukalum. 25 Unu biranza madi
tirzi nipum nume gangang barki makem
ukalum ugebe sa udi cueme, haru tizin
magasiya barkin ti kem ukalum ugebesa
uda curzino me ba. 26 Barki ani me inda
wuzam magasiya nani in boo anime kasi
unu tira upebu. 27 In zinu upatizi uni
pum numin kurzo nini urere, kati ingi ma
wuza ayi tize ta Asere a kuri asusum.

Bikoro bu Kirau

1 Innyara irusa, ni henu, aka coo uru
wara ana dizi Uganjimari wa kuri wa
tarsa anyumo uraba udandang. 2 Vat
uwe awuza we ubaptisma angumo ama
ganjimari nan uraba udandang. 3 Vat uwe
waree imum yarce ibibe biririn usandu
inde. 4 Vat uwe wa si imum usa ibibe
biririn usandu inde. Barki sa wa si ahira
ani poo nibibe biririn sa na tarsi we,
nipoo me ninee nini vana Asere. 5 Daki
Ugomo Asere maa kunna urunta uma roo
mawe ba, mukizi muwe me mu samirka
anija. 6 Ana me timum tigeme imum

ubatta ini ahira aruu, kati ti inki timum tibur amuruba kasi wenne ba. 7 Kati icukuno anu tarsa umakiri kasi āye sa waa wuzi. Kasi unyertike sa āwuzi, “Anu waka vukuno wa ri wa si wa kuri wahirri wawuzi biranza.” 8 Kati timussi wana nee naa anu ruma mabura nan inyani sa inzo aru wani ba, kasi maroo mawe me, roni inde anuu a ino ukiran kana kuru are inkani kataru (23,000) wa wee. 9 Kati timansa vana Asere kasi sa maroo mawe mawuzi, iwa ihuzzi we. 10 Kati ticukuno anu humoro kasi weme, wa wiji atari tibibe bika dura ka Asere biwono. 11 Timum tigeme takem we bati icuunon duru imum ubatta. A nyertike icukuno imum ikubum, haru ande sa umara unee wa aye ace aruu. 12 Barki anime, ca komdevi magamari memmerum, ma wuzi merum kati marizi. 13 Umansa uda ayeshi, uge sa wamu aye anyumo uvat anuu ba. Anyo, Asere ahuma ani. Madā cekime amansa shi unu mansa sa udi aki nikara nishi ba. Madi nya shi unaa uroo anyumo ubata me sa adi wuzi shi. 14 Barki anime shi ande sa mahemshi cekini utarsa umakiri. 15 Inzi tize nan shi kasi anuu bassa ukang, bati I batti imum sa inboo shi. 16 Kusso kuringirka kuge sa tizin unu tingirka me, inzo nigome nine anyumo amaye ma vana Asere? Ubiredi me sa tizin upozo me, inzo nigome nine anyume vana Asere? 17 Barki ubiredi u'inde uni, haru gbardan ani pum ni'inde. Vat uruu tidi rii ubiredi u'inde nigome. 18 Irani anuu Isaraila; ida rusa shi ba ana katuma udenge Asere wakenzi imum yaree abinime ani ba? 19 Nyani ni in gusan shi ani me? Makiri imum ini? Nani imumare sa anyinza makiri, ire imum ini? 20 Mi inzin tize atimum sa anu zatu tarse Asere wa ninza, wa ninza agberge ne wani inzo asere ba. Inda nyaram Iwuzi tanu nan agbergene ba. 21 Ida saa shi aku soo ku Ugomo Asere ikuri isii ka gbergene ba, ida ree shi imum yaree Ugomo Asere ikuri iree ya gbergene ba. 22 Nani tinyara tiwu Ugomo Asere ni'eru? Titeki me nikara? 23 “Kondi nyani izi rep,” Inzo kondi nyani izin katuma ba, “Kondi nyani izi rep” inzo kondi nyanini I'eze unure aje anu ba. 24 Kati uye ma nyari ubura unicee nume ba, anime manyari ubura uhenu. 25 Udake uree vat imum me sa azin unu ziza me ukasuwa, sārki ubasa utize. 26 Barki “unee nan vat timum me sa tira anyumo me I Ugomo Asere ini.” 27 Ingi unu zatu uhem in na Asere ma titawe agi irii imum yaree, ahun ini ruba yaree me uree vat imum me sa anya we sārki uhara Iruba. 28 Ingi uye magunan hu, “Imum yaree ima kiri mani” kati uree ba. Udi wuu anime barki de sa mabuka we, nan bassa. 29 In boo Ubassa ude sa mabuka we inzo ubassa uwe ba. Barki nyanini adi ziki ucara uye acani mi? 30 Ingi ma guna ankoi barki imum yarce sa maree nyanini idi wu azogun barki sa maguna ankoi? 31 Barki anime, ingi uzin naree nan usaa, wuza vat barki unonzo asere. 32 Kati ucukuno unaa upilko, wa yanhudawa, nan Aheliniyawa nan anuu Asere ba. 33 Ma wuza morso bati in rumi vati anuu muruba vat atimun. Inzo barki nicee num ba, barki konderi: Ma wuza anime bati wa kem ubara.

Bikoro bu kirau in bi Inde

1 Zikane umanza ahira am, kasi mi sa in manza ahira Ugomo Asere. 2 Aname inzen ninonso nesh nene, barki izen nu rengeze nan mi animo kode yani, inzen ninonzo nish ahira utarsa anabo rep sama naya shi. 3 Mi manayara irusi, unaje anabo Ugomo Asere mani, una je. U vanu e unubo mani una je u vana Asere mani. 4 Vat desa ma una birengara nani mabuki ure ubeze nichi ne meme innu impo, macara ireba una kura ame ane. 5 Vat vanue e sa mauna birengara nichi numeme innu pako nani ma buki ure ubize sarki impo uni chi, ma cara ireba una kara ame ani ma ze rep nan desa ma kara techi tumeme. 6 Vanau e sa madi da nichi ba, nani makare tichi ti cukuno magetu imum imu e mune vanau e makare tichi tumeme, caki ma inpe nichi numeme. 7 Daki yauna ure vana uruma ma impo nichi mumeme ba, baki me abarka me kasi Asere nannu gongo wa Asere vanau e ugogon unubo mane. 8 Barki vanau ruma ma suro nipom ni vanau e mani ba. 9 Daki abarka vanau

ruma barki vanau e ba, barki aneme, abarka vanu e barki vanu ruma. 10 Ine ini yauna vanau e made beze ubare, kasi bibeu ba Asere. 11 Vat anime, ahira uruma umeme, daki aharawe ba, ane ani daki aharawe nan nuru mame ba. 12 Kasi vanau e mani ahira a vanau ruma, ane ani vanau rume kasi uyo uvanau e mani, vat timumme tsuro ahira Asere. 13 Wekine inna chi asheme, memmiru ine vanau e mau birenga sarki impo une chi? 14 Nani utanda, wabezeshi imum imu eh ine vana uruma machiki tich tumeme sarki ukarsa? 15 Ingusa utanda wabezeshi age vanau e mazen tich kan, ninonzo neme nen ba? Barki ma inpe nech nine. 16 Inka uye manayara mauze matara barki tize tigenome, haru tizen ure utanda, ati denge ta Asere ba. 17 Ubukame sa uhaka daki manon zeko shi ba, nigura nishme nireren nene ba nu zatu kadure kani. 18 Innu tuba me, uganeya sa yazen negura nu dege wa Asere, makunna age uhar zena urani animo ashi me, matubu hem in tize me. 19 Gai ine akim ana matara animo ashime, barki arusi anu kunna utize animo ashe me! 20 Barki - kaya gurna ahira in-daye, avo imumare Ugomo Asere ine izen nareme ba! 21 Uganiya me sa izen nare imumare, kodave mazenna re imumare ime ine kasi ukasu uye makunna ikomo, uye mazen nareme har mau hem. 22 Izen tikura me sa idare nane ise, izennu iza udenge wa Asere, nane izen nu yammuko andesa wazen nurusa ba? Naye nene inde buki shi? Inde nonzeko she ine? Inda nonzeko she ine? Inde nonzeko sheba ahira imum igenome. 23 Imum be sa mak-abe ahira Ugomo Asere ineini ma nayash age Yeso vana Ugomo Asere, aniyeme sa azezeme, manno ma ze ki imumare. 24 Sa mabize apuru arum ameme, ma puse magu “kabane ina ma ine pom num nene masa nirere bar ki shi, uzane iregeze barki me.” 25 Samabuka ani me, mazeki bitome me, “Magunwe sane uganiya sa izen tiyom tum usuro ani me kodave ma nayare imumbe sa ideuze uroni uture umeme katuma. 26 Udaki ure imumbe sa uzenu zeza me ahira ati jamane, kati u ikiba. “Mabuka shu ne nan nemumbe. 27 Sa irane anemo une Ugomo Asere ine.” 28 Inka unu zatu kadure ma titawe age ikare imumare, udake uha, ukare vat imumbe sa ma ayewe azomin nuguno wa iko ba. 29 Inka uye mabuka we, “Imumare igenome asera ine barki ma kire manu” kati ure ine, ude u aneme barki desa mabuka we, nannu ira uweme (vat une nan nemumbe sa irani uneme Ugomo Asere ine). 30 Barki vira uweba, vira udesa mabu kawe nayane ideu anoki are aje am barkii uye? 31 Inka mare imumare inne reba irum barki nayeze ade zogum age makaba inne reba irum? 32 Barki ani me inka ude re nane ude-se-u-uzo ani me barki ninonzo ni Ugomo Asere. 33 Kati cukuno bidunta bupelko uye ba nane ayahudawa nane ahelenawa, nane utanda Ugomo Asere. 34 Ma uze innekara num barki inrume anabu mureba animo atimumu, avo-men-nu nayar azeser ba, ma una ani me barki ikim ubura.

Bikoro bu kirau in ni Re

1 Ahira timumu tige sa anya bibe bi lau nihenu, inda nyara icukuno anyimo uta me. 2 I rusa uguna uganiya sa tazi anu tame utize ta Asere arangi shi na Asere uzatu utize a tina sa sas tizatu acce. 3 Barki anime in nyara i rusi uye mazo ni sa madaki nan bibe ba Asere ba Asere madā guna Yeso unu u shalala mani, daki uye mabari Yeso ugomo-Asere mani senki ahira abibe birere. 4 Timummu tira sa-sas abannna me bibe bi inde bini. 5 Katuma karani sa-sas abanna ugomo-Asere u inde mani. 6 Katuma sa-sas abanna me Asere a inde ani abezizi anabu u wuza ukani sa madi inta. 7 Ahira konde avi anya me nikara nu be akatuma kameme ahira abibe a masaa barki konde avi a iri ure u ini. 8 Uye ahira abibe bi rere anya ma urusa, abanna me uye agburang ane me urusa ahira abibe bibe bi inde. 9 Uye anya me ibibe bi kadure ahira abibe bigino me, uye a nyame u humza ahira abigino bibe me. 10 Uye uwuza ati hara tu aye u rizo, uye unu ubuka tu aye, uye any me urusa ibe uye urusa utilem sa-sas, uye ubezizi utilem sa-sas. 11 Vat ibe igino me i inde ini i turawe ma kuri mahara ibe sa-sas kobiya birani ana ubini ubuka ugino me uda hara me unu guna me are ahira ani anipum. 12 Gusi sa nipum ni inde

ni ni in ti hi-hira gbardang vat ti hi-hira nipum ni inde nini animani ugomo-Asere mazi. 13 Ahira abibe bi inde azoro konde avi anyimo anibu ni inde nya ayahudawa nyani unu tane utize ta sere ta sere, nyani arere nyani ahana, vat uru a hanzi duru abibe bi inde. 14 Abanna me nipum nizo me ni inde nini sundulum, abanna me ti hi-hira tini gbardang. 15 Inki tibuna ta guna, “sa azo me dari tini abanna me in zom u na katuma ka nipum kani ba?” igino me daki ya kaska me iri imum anipumnumeme ba. 16 Inki utoi udi gu, “sa daki mi nije nini ba abanna inzom ire imum ninpum ba,” 17 Inki vat nipum na cukuno nije nini adi katuma in nyanini? inka nipum na guna uni utoi uni adi nyunguzunu in nyanini? 18 Abanna me ugomo-Asere mā barki tihi hira anipum, usuro ira umeme. 19 Abanna me sa agi anu mi nipum ni inde nini mi inda cukuno nipum me. 20 Ayenna ti hi-hira tirani gbardand, ani me nipum ni inde nini. 21 Nije ni daki nibuki tari, “in da zom gmei nan huu ba, nyanu nicce gerte ati buna, inda nyaram shi ba.” 22 Abanna me, ti hi-hira tini pum me sa ahira kasi ta sisiki me tine tini ti huma anipum me, ti hi-hira tini nipum me sa ahira kasi ta sisiki me ugongo tiki teki unu nya uwe ninonzo. 23 In anime ti hi-hira tiru ti zatu uree ira aka ken ki u ira ure u tini. Ti hi-hira tiru tizunu uree u ira azo a wuza tini uzoo. 24 Abanna me Asere ani a barka nipum mā teki unu nyanza uwe ugongo uni nonzo ahira sa azinu sisiki me. 25 Ma wuna anime kati a kem uharzina acce anyimo nipum, abanna me tihi-hira ti rusi ina cece aweme unu hira memeru. 26 Inki ahira a inde azi ini jansi, vat tihi-hira me tidi wuzi ijasi nigo me, nyani inki anonziko nire kira vat nyani tirza utize sa a heni in tini nan maye mum, wuna ni anime isizi barki iringizi me. 27 Abanna me shi wani nipum ni Yeso ugomo Asere, ukasz me ti hi-hira me. 28 Unu tuba mā zauka ahana a katuma anyimo udenge utize tu ugomo-Asere i kure anabawa utaru anu bezizi utize nan anu u wuza imum ibiyau, aye anu hunza anu bengizi anu, aye ana katuma ku dungara anu, nan de sa wa tize in are alem. 29 Vat uwe ahana akadure? 30 Vat uwe wani wani wazin in bibe bu hunza me? Vat uwe wanii wa boo tize titi lem? vat uwe wani wa kamara tize titi lem me? 31 Anu nyara wa nyara a nyinzi we timumum ti daddang. Ana me indinbe shi una urere.

Bikoro bu kirau in ni Tare

1 Sa ya cukuno inzin intize ina lem anabu, nan alem ibe ya Asere, in ani me inzom unu su, ma cukuno ni gareren na so akan nani biruma ba su akan. 2 Ko sa ya cukuno inzin in bibe biriri bi busa utize makuri ma tinka kadure ka anyimo sa ka gunne, inu rusa um nani inzin unu nya iriba, in daki mi azo iri iumum ini ba. 3 Ko sa a cukuno ma nya timumu tum vat barki anyizi anu diri, ikuri in witi nipum num barki a punsi. Inka inzom unu su, daki ma kem iri imum ba. (Ma nya unu nipum num barki inbezi ubari uni). 4 Usu um nanu tiriba nan iriba ishew im usu uda wuza ni ero nan ubezi ubari ba, usu uda wuza u yeze unice ba. 5 Udira umu eh. Uda nonzo nice nume ba. Uzo unu debe uhirza iriba ba, uda basa me timum tizenzen. 6 Uda wuza apuru arum un boo tize ba, in anime uwuza apuru arum in kadure. 7 Usu utiri zaza, iriba anyimo timum vat, uyeze, in ti timum vat u kabisa timum vat, u nyiza iriba in timum vat, ukuri ukabisa timumvat. 8 Usu uda marsaba, inka u iso imum in cukuno anime irani, idi aki. Inka tilem tirani, curno me inka urusa urani, udi aki. 9 Barki tizinu urusa cin-cin, ti kuri tizinu boosa cin-cin. 10 Uganiya sa unu rusa udang ma aye, se unu cin ma aki. 11 Uganiya sa ma zi vana, ma busi tize ti hana, ma basa tize ti hana, idi nyizi tize ti hana. Sa ma una ma bari unu ma ceki timum ti hana. 12 Ana me ti hira cin-cin kasi u hira umangani, roni um henu nan mu henu, aneme in rusa cin-cin, uganiya idi kem urasu dan, kasi sa awuzum urusa udang. 13 Ana me timumti taru tigino me ta cukuno anime; U iko iriba eze, nan usu se imum idang anyimo aweme ine ini usu.

Bikoro bu kirau in ni

Nazi

1 Miki ni ace ikuri inya mu riba barki u
ye urizo ubibe, barki in boosa tize be sa ti
eze. 2 Barki de be sa ma boo, tize in nilem
azo ma nan na nabu wani ba nan Asere,
barki azo unu kunna ume barki sa mazin
ina banga timum tini hunzi anyimo abibe.
3 Barki wani ma boo barki nan anabu
wani ma boo barki ma barki we, ma kuri
ma tarisin we, makuri ma benkiwe tiymo.
4 Desa ma boo tize in nire nilem, nice tize
tu udenge Asere uni ma bara. 5 Ubasa um
agu vat ushi iboo tize ina lem, barki iteki
anime ubasa, um iboo tize desa ma boo
tize ma teki unu boo tize ina lem (se inka
uye ma bezi barki udenge Asere utunno).
6 Barki ana me, anu, henu inka ma yae
ahira ashi me in boo tize in nalem, idi
wu aneni inkinki ahira am? inda wuna
uri ba, se inka ma buka shi tize in ti
roo, nani urusa, nani rusa u tize, nani
ubezi. 7 Inka adado utira uzatu ivei wa
suzo amyira kasi bi shiya nan ni gaita-
da wa suso amyira sasas ba, aneni uye
madi rusi usandu ugumu zo ubi shiriya
nan nigaita sa azinu tira me? 8 Barki
inka ahure ni hure nan adadu uhurse
uzatu nice, aneni unu madi rusi uganiya
sa madi barki nipumuhana ani kono? ane
ani barki shi. 9 Inka unu ma buka tize
ti, atu unce, aneni unu madi rusa imum
be sa ya buka? idi busi tize, azo de sa
madi rusi imum be sa boo. 10 Kadure
kani tilem sasas tira unee, azo nige be
sa zo inice ba. 11 Inka in tamu nice ni
nire nilem ba, idi cukuno uvari ahira una
tize me, una tize me madi cukuno uvari
ahira am. 12 Ane ani ahira ashime. Barki
sa in zinu barka ba aje anabu aye bezi
ubibe, tunno ni ini kara i bari udenge
Asere. 13 Desa ma boo tize inilem ma
wuzi biringara barki sa marusa uboo me.
14 Barki inka ma wuna biringara ini lem,
bibe bum ba wuna biringara urusa um
wa kinkin ba. 15 Aneni indi wu? indi
wu biringara in bibe bum, ba wuna Aneni
indi wu?, indi wu biringara in bibe bum,
in kuri wuzi biringara unu rusa um, idi
wuzi ire nan bibe bum, in kuri wuzi ire
unu rusa um. 16 Inka azo ane ba, inka wa
nonzo Asere in bibe bi hem, aneni desa
mara amatara magu, “icukuno anime”
asesere iriba irum sa uzi nu wuza me,
inka mada rusa imumbe sa u zinu boo me
ba? 17 Kadure kani awuzi iriba irum kan,
barki uye mada una ba. 18 Ma wuza iriba
irum nan na Asere barki in boo tize in
nelem inteki shi vat. 19 Vat in anime ani
ori nu denge Asere in teke un su in boo
tize ina guran anu chibi anyimo urusa
barki in bari aye ateke a ino ukirau kanu
kirau in nilem. 20 Anu henu um, kati
icukuno ahana anyimo ubasa abanga, se
ahira akatuma ka bur, wuza in katuma ki
hana, barki anyimo ubasa ushime i uuh.
21 A nyetike ane zni a tize tini kubu aguna,
“indi buki tize nan anu ageme ahira anu
atinyo ta lem, nan ma wa nyo. Vat in
anime wada kunna me ba,”uguna Asere.
22 Barki tilem ti gino me utuba ubezi uni,
ahira anu nya iriba, azo se anu zatu nya
iriba ba. Ubezi utize utuba uni ahira
anu nya iriba, azo anu zatu nya iriba
ba. 23 Barki ani inka anu denge Asere wa
orno, koda vi mazin in tize in nire nilem,
aye wa ra a matara nan nanu zatu inko
iriba wa ribe, azo, se wa guna ya wuna
iran, a ba? 24 Inka koda avi ma wuza u
inko u tize, uye unu zatu nya iriba nani
uye amatara ma ribe, tize me tidi suki me,
adi kuri a weki me u inko utize. 25 Tize
ta apuru ameme tidi pokino, barki ani
ca ma rizi ma nonzo Asere, madi buki
unu guna Asere azi nigo na haru. 26 Se
nyani anu'”henu” um? inka ya orzino uye
mazin unu zabura, udungara, tiro, nilem,
nani uboo. wuza kondi nyani barki ubara
udenge Asere. 27 Inka uye ma buka tize
in nilem akem ana ware nani wa taru
ugbardan uwe me, se ca konda avi ma
buki in inde. Uye madi ku buki imum be
sa wa boo. 28 Inka azon desa madi buki
imumbe sa wa boo, ca vat uwe wa ingara
tik anyimo undenge Asere me. Ca konde
avi ma boo tize me akura ame me isisi me
nan Asere. 29 Na a anabawa wa re nani
wa taru wa buki tize, na ukasu me wa
kunna wa kuri wa gamirka imum be sa
boo. 30 Inka anya urusa dese ma ciki ahira
nonozo Asere, ca desa ma zinu boo tize
aname ma ingara. 31 Vat ushi idake iwuzi
tize tu eze ti niinde, barki konda avi ma
maza, ma kurima kyem utunno in kara.
32 Barki ibe ya anabawa ira adize. 33 Barki
Asere azo Asere uranga ba, Asere utoto

iriba ini, ane ani izi vat ati denge ta Asere anu na iruba. 34 Anee wunani tik udenge Asere. Asere da anya we uganiya ubuka utize ba, ba in ani me ca wa cukuno anu nata ace, kasi u inko utize wa buka. 35 Inka wa manza iri mum, ca wa igizo anu ruma uwe ma akura. Barki imum imu eh muni anee wa boo tize aje ahana aruma awe me udenge Asere. 36 Ahira ashe ani tize ta Asere ta eeh? nani reb ini ta eeh? 37 Inka uye ma basa me unu bezi tize ta Asere tini nani unu rusa, ca ma kuri marusi imum igino sa inzinu nyitike ushi n Asere ani awunam uwuza me. 38 Inka uye ma game ukuna me, me ma kati akuna me ba. 39 Barki anime, anu henu um, wuza ni uyarara u tize tu eze kan, kati ikarti koda vi uboo tize inalem ba. 40 Ca awuzi kodi nyani una sa wa wuna urii barki udungara.

Bikoro bu kirau in nu Chi

1 Ana me ringizi shi ihenu, azezsere atize ti gino sa in boo shin, tige sa ya kaba shi be yakuri ya hibina atini. 2 Atige tize abura shi, inki ya inta tize ta sere in nikara, idi cukuno ya hem tini anyimo u shalala. 3 Barki ma nya shi kadure ka meme ni kasi ku tuba sa mā kabi uguna ugumo-Asere ma wee barki madini maru, barki kadure. 4 Uguna avati me, ma kuri mahiri anyimo atiye ti taru. Usuro atize ti kadure. 5 Unu guna ma bezi nice ni meme ahira akefas, anini me makuri māka bezi nice ahira anu kirau in na ware. 6 Daka abinime māka beze nice in meme ahira anu uhenu anu ukirau ahana kani akure u aibi uganiya u inde, ande sa maroo me wadan ini vai u ye kani abanname aye wa tuba u gbisso. 7 Abini me ma bezi nice ni meme ahira a yakubu, nan ahana katuma vat. 8 U maska madusa masurum amasaa, gusi vana utipeu tina sunare. 9 In mani unu cangilin anyimo anu akadure kasere daki mā bari atitum una katuma kasere, barki sa ma nya ana tize ta sere uzito. 10 Barki iruba ishew i ugomo Asere ine ini ya wuna in raā a hira me sa in raa ni zin kani me, iruba ishew sa in zin daki ya i shalala inda wuza katuma kage sa kada teki kawome. Vat anime azo in mani in nice num inzi in nihoo nam nu ugomo Asere. 11 Barki anime ta bezi tize me, animani ta nya kadure. 12 Inki a wuza ugita uguna Yeso mā hiri icau aneni aye a shi me ula gusa ahira u mu cau urani ba? 13 Inki u hira umu cau uzoni ugomo Asere me daki mā hiri ini no me? 14 Inki daki ahirza ugomo Asere ba, tize tu sere ta cukuno imum ishalala ini no me, animani kadure kashi me ka cukuno shalala. 15 Ta cukuno anu impo amari Asere ana maco inii, tizi nu tinpo amaru Asere mā hiri ugomo-Asere a mu cau antani daki mahiri ba. 16 Barki inki uhirsa a mu cau uzo ni, aban na me ugomo-Asere me daki ahirza me in no me. 17 Inki daki ahira ugomo-Asere me, ase kadure karu me ku impo amaru a meme kacuno shala, uye aname i raā anyimo madini mashi me. 18 Aban na me, ande sa wa ulee anyimo ugomo-Asere a cukuno ma wono vat ini ino me. 19 Inki anyimo tige ti cukum me a tizin ti ugomo-Asere anyimo u vat anu ta teki we ule in ti cukum tiri unii ta wono ni ino me. 20 Abanna aname, ugomo-Asere mā hiri amucau ine ini ya wu ma cukuno bibe bi tubu usuro. 21 Barki i wono ya riba unee ahira unu nde, animani u hira amu cau. 22 Inki animani anyimo aka adamu ta ulee vat, ane ani ahira ugomo-Asere tidi vengize vat. 23 Abanna me konde avi mazi nu inko ume; Ugomo Asere bibe bi tuba, tize tan de sa tizitu ugomo Asere adi nya ule ivai uganiya uye. 24 Abine ani umara me udi e māmamu, uginaya sa ugomo Asere madi witi ti gomo atari ta co, abine ani madi kari vat ti gomo ugongo nan nikara. 25 Abanna me tigomo ti me me tidi wu pash uka biki ahira ande sa wa nyare me a dizii a ti buna ti meme. 26 Iwono igeme, ine ini imum ishina iru ige sa adi huu. 27 Barki, “mawu vat imum ickuno anyimo ani kara nimeme” imum i ciki ama saā unu guna mada passa me nan desa mazi nikara in vat imum anyimo ani kara ni meme. 28 Inki vat imum raa anyimo ati gomo ti meme, vana me in nicce ni meme madi cukuno anyimo ini barki Asere aco ya cukuno imummu vat anyimo imum. 29 Nyanini idi zi ahira ande sa a zorso we barki anu wiijo? Inki u hirsa uzoni

ahira ande sa wa wiijo vat, nyanini uree u zorso anu barki we? 30 Abanna me nyanini ya wuna tira anyimo unah u rizo ko ya uganiya. 31 Abanna iwono ini in boo ko ya uganiya ahira u tira ubigiri, ni henu, tige sa ni zin tini anyimo Yeso ugomo Asere uru. 32 Nyanini indi makem, ajo anabo inki ma wuza morso nan ibe iburu u afisa, in ki tisii, barki nisizo ti sa wee. 33 Kati arangi shi, “tanu nan anu aburu udi cari ana rere.” 34 Cukuno ni dang i wuzi ticukum ti ronta! Kati i re aje in madini, barki aye ashi me wa taā me Asere, in zin intize tigino me barki in nya shi mu ē. 35 Abanna me uye madi gu ana, “adi wuzi aneni ahira amu cau?” 36 Shi anu utame imum! Imum i uza ba senke ya wono. 37 Imumbe sa wa bira izo ani pum nini idi cukuno ba, biho isana ani cas. Bige sa bidi cukuno alkama nyani ire imum i sas. 38 Abanna me Asere adi nyame nipum nige sa ma zauka, ko biya bi sama in nume nipum. 39 Azo vat apum azi a inde me ba, unu guna apum anabu, are yta mani are inye are i cere. 40 Apum agino asezsere arani, unee arani. Ninon ni nipum na asezsere ire imum ini sas. 41 Ninonzo ni nipum unu nee nizi sas ninonzo nu usu-sana uwui nirani, nan ure usa-sana uni nonzo nu peu wanu ure usa-sana iwui rang ya zezsere. Barki bire biwirang biteki bire ini nonzo. 42 Ani mani izi uhira a amu cau imum be sa abira i corno me ini, ige be sa ahirza izo me i corno me ini. 43 Abira ini anyimo uzatu gongo, ahirza me anyimo ani nonzo. Abiri ini anyimo uguni, ahirza me anyimo ubari. 44 Abiri me ani nipum ni kadure, ahirza me ani nipum ni bibe bi rere. Inki nipum ni kadure, nipum ni kadure me nirani. 45 Animani anyentike, “Adamu unu tuba mā cukuno unobu ini vai” Adamu wa dino mā cukuno unu bibe bi nyinza i vai. 46 Abanna azo bibe birere bini ba tubi uribe ba, abanna me bibe bika tura. 47 Unu utuba masuri a maanyanga, abanna unee. Unu ukure wa zezsere mani. Gusi unu me sa masari amanyanga animani ande sa abariwe amanyanga. 48 Gusi unu ge be sa maraa azezsere ani mani ahira znde sa waraa a zezsere. 49 Gusi ana me sa ti cira apum sa azi gusi manyanga, ane ani tidi zi gusi una zezsere. 50 Tigino me tini mabuka ni henu, aguna inama nan māye ida ira shi ti gomo ta Asere ba, ane ani desa ma corno me mada kem me imum irere. 51 Ira in boo shi ni hunzi ni kadure; Azo vat uru uni tidi wee ba, abanna azo vat uru uni adi gamirka duru. 52 Adi gamirkan duru a, ana me, anyimo ukpeshke aje, ani hure nu maska. Barki adi hure ni hure, adi hirza andesa wa wijo, anu uzatu corno me, adi icuri a gamirkan duru. 53 Barki nipum nigeme ni corno me gbas ini ni cukuno nipum nu zatu u corno me, nipum nigeme ni wono gbas ini nissoki nipum ni udira iwono. 54 Inki nipum nigeme ni corno me in nassoki nu dari u corno me, nipum nigeme ni iwono nassoki ni uzatu iwono, imumbe sa ānyentike ya gminca atuna iwono anyimo ucukuno ubigoro. 55 Iwono, ucukuno ubigoro uwe me uraba? Iwono, tikono ti weme tira ba? 56 Abanna me tikono ti iwono madini mani, nikara madini tize tini kobbi tini. 57 Abanna me uronta uni ahira ugomo Asere unu ge be sa manyan u cukuno ubi goro ahira ugomo Asere. Yeso ugomo-Asere. 58 Barki anime, shi anu henu um an desa ma hem, tonno ni kati ikunna biyau. Kodi umaya i yata in katuma ka Asere, bzrki irusa katuma ka shi me anyimo ugomo-Asere azo kani kazi ba.

Bikoro bu kirau in nu Taru

1 Aname abanga a u imum u orso imum ubenki anu tarsa Asere Asere, gusi imum be sa ma wuna shi ana ti denge ta Asere ta u ugalan tiya, ane ani idi wuzi. 2 Roni utuba utiye sunare, koya unu ma inki ire imum mazi nu orso asesere urosa u shi wuzani anime inki ma aye ine ini adi orso. 3 Inki ma aye, indi tumi vat ande sa ma hem in we in kadure kunyetike wa haan in kadure me urushalima. 4 Abine ani inki ya wuna urii mi ma indusa, wadi dusa nan mi. 5 Indi e ahira asime uganiya be sa ma wata u maki do niya, barki indi wata u maki do niya. 6 Inki idi wu in hira indi dendokino ahira ashime, in hira indi biki nikuzi nan shi, barki i benki ni mi atanu tume, vat ahira me sa in

haza. 7 Ane ani inda nyaram uguna in iri
shi uganiya ucigililin. Barki in nyara in
zaki uganiya nigoo nan shi, inki ugomo
Asere ma hem. 8 Abanna me indi tonno
u afsus u hana batuu ahira anu kirau ina
anu ware (pentakus). 9 Abanna me aronii
ishine wa raa ni gbardang. 10 Uganiya sa
timoti mā aye irosi mkuno sas anyimo a
shi, sa ya cukuno katuma ku gomo Asere
kani mazini gusi mime inzini. 11 Kati
icukuno koda vi ma izii me, ca icukuno
shi ya tibin me uhuu ma, barki mā kuro
ahira am, barki in zinu ubẹ utina timeme
nigoo nan nihenu. 12 Abanna me tize
tuhe nu aru afollos mā nya me kadure
ma kem shi woni henu. Barki ani mada
nyara u aye ba. Inki uganiya wa aye
madi ē. 13 Cukuno ni unu urosa, tonno nii
anyimo a kadure. 14 I bezi iruba ya hana
aruma, wuna ni ruba i huū ceki vat imum
ni be sa idi wuzi i wuzi anyimo anyara
acee. 15 shi sa rosa ahana a kura watubi
wa kabi tize ta Asere, wakuri wa witit
acce ahira u wuza u katuma, a'aname in
zin nu tira ushi tani nibe nu. 16 Tarsan
usasana anu agino me nan de vat sa
mabengizi shi katuma, makuri ma zinu
zito ni goo na harj. 17 Mā wuza iruba irum
unu aye u istifanus, afotinas, akaikas,
wa benkum u inta ushi. 18 Abanna me
wa huma bibe nana shi, Barki anime,
wuzan seke nan anage utize ta Asere me.
19 Ana tindenge ti manyanga mu asiya
wa iso shi, Akila nan Bilkisu, ni goo nan
udenga utize ta Asere sa mazinu tuburo
meakura aweme, wazinu isso shi anyimo
Asere. 20 Vat nihenu anu tarsautize ta
Asere in isso shi. Isso na acee wanu
gbindirko memeru. 21 mi Bulus, inzinu
nyetike igeme in tari tum. 22 Vat de besa
daki mā hem unu ugomo Asere ceki ma
cukuno unu uzenzen, ugomo Asere uro
aye! 23 Uronta ugomo Asere u cukuno
nan shi. 24 Ceki uhēm um u cukuno nan
shi vat anyimo aniza ni ugomo Asere.
(icukuno anime).

Ukorintiyawa Ukure

1 Bulus, una kadura ka Yesu unu bura
uru usuro imum be sa ugomo Asere ma
nyra nan Timitawus uhenu uru me uhana
ahira anu tarsa utize ta Asere sa raa
Ukorintis, nigoo nan de sa wazi lau any-
imo akaya vat. 2 Urunta wan tichukum
memerum usuro ahira Ugomo Asere aco
aru Yesu Unu bura uru. 3 Ca Ti nya Ugomo
Asere aco a Yesu ni nonzo. Me mani unu
bura uru. Aco unu kunna ugoggoni, Asere
ati yom vat. 4 Ugomo Asere ma wuzan
duru tiyom anyimo timum me sa ta kem
duru, bati haru ma ti wuzi an desa wa ra
anyimo ijasi tiyom. Usuro ati yom be sa ta
kem ahira Ugomo Asere. 5 Gusi uzito be sa
unu bura uru me uzi unu wuza gbardang
ace aru me, ane ane ani tiyom tiru me
ti zinu tizi nu wuza gbardang ahira unu
bura uru. 6 Inki ta zito barki tiyom tishe
tini nanu kaba ushi ushi me anyimo uzito
ugino me, inki awuzan duru tiyom me, a
wuza tini barki she wani, tiyom ti gino
me, awuza tini anyimo utira iriba ini nan
iriba isheu, nan nirere be sa ti zinu sa me.
7 Ta inko muriba ace ashi me vat sa ti rusa
ugu ashi me ira anyo uzito me uni, uni
mani ikuri ira anyimo atiyomme. 8 Ya ira
nihenu, tida nyara me i diri urusa uzito
uge be sa wa kem diru anyimo Uasiyw,
imum ya wun duru gbardang, ti kari mu
riba mu guna ana tidi kuri ti cukuno anu
vengize unee me. 9 Kadure kani, tidi
wiji tizon diru ana ticukum anyimo unee
ugeme, barki ani me kati ti hiri ace aru
me gusi iri imum ini izi, ca ti insi aje
aru ahira de be sa ma hirzizza an de
sa wa wijo. 10 De be sa ma suso duru
anyimo iwono idangang, madi kuri ma
suso duru anyimo a'ini u aye ukani me.
11 Shi me benki ni haru in biringara, barki
anu gbardang wa wuzi muriba mu ruum
in haru, barki imum iriri be sa a nyan
diru ini atari ta nu gbardang si. 12 Ukunna
urunta uru wazi gino me, ubezi imum
iriba iru me, ati cukumnti lzu tini kara nu
ugomo Asere sa ma zin anyimo unee, adi
kigu ahira ashi me ani acukuno sas, azo
agi urusa uni pum uni uzi, u'ira ugomo
Asere uni. 13 Azo ugunna ta nyertike shi
iri mum isas ini nan ni geme sa izi nu basa
me. Nyanini ige be sa izinu bezizi anabu.
In zinu inso iriba uguna idi bezi we i'aki
ani me. 14 Gusi ubezi me sa ya wuzan
duru uni cincin, u nu guna haru wani
nikara ni shi me, rono u'aye ugomo uru
me Yeso. 15 Maazin ini iriba ini riba u aye
ahira a shi me azo kane ini izi ba, barki
ikem imum kare. Inki ma aye ahira ashi
me indi aki uhana Umakiduniya in kuri
in ze ahira ahi me, bati itibim Uyahadiya.
16 Uganiya sa ma wuu ani me. 17 Uganiya
sa maa basa ani me, i hira gusi mwzi unu
basa sas ini? nani in basa imum gusi anu
abu sa wadi gu “Eh, eh” wa kuri ane ani
ba uganiya u'inde me? 18 Sa ugomo Asere
unu usa abanga mani, tize tiru azo me ti
guna e nani “O, o” uganiya u'inde uni ba.
19 Sa Yeso vana Asere, unu bura uru unu
be sa ti boo tize ti meme ahira ashi me,
mi nan Silvanus wan Timitawus, daki tizi
eh nani “O, o” nani “Eh” inin cas. 20 Vat
imum be sa Asere ma wuza eh irani urani
anyimo me, barki ani me anyimo ameme
uguna icukuno ani me urani. U'ira uyeze
ugomo Asere ahira aru me 21 Me, de be
sama inta diru ni goo nan shi me anyimo
ani za ni nu ukaba uru me ma kuri
makbicon diru ugomo Asere mani. 22 De
be sa ma turan diru ma nyan diru mazuu
ma bibe biriri anyimo amu riba muru me.
23 Abanna me in tisa ugomo Asere, barki
me mani unu ukure umme sa ma nyarum
u'eye Ukorintis barki in kaska shi uhuna
apum. 24 Azo uguna huru ti cukuno a
gomo azesere akadura kashi me, abanna
me ti zinu benki ushi iriba irum ini, barki
ka dundure kashi ka turi dert.

Bikoro bu Kure

1 Ma gu ana inda ayem ahira ashi me
barki kati in wu shi iriba ibit. 2 Inki ma
cara shi iriba, aveni madi sanim apuru
inki daki, shi an de be sa ma cara we
apuru meni. 3 Ma nyetike shi ni ani me,
barki kati in E, ana ge be sa wazi uguna
wadi sanim iriba, wa cukunonwe wani
wa wum iriba ibit. Barki ani me, ma
hem shi vat, unu guna aburi, arum am
ahi ani vat. 4 Ma Nyertike shi anu guna

in raa anyimo uzito nan aburi abit kang, nan maje madandang, azo uguna in soki shi anyimo aburi abit, in nyara uguna in bezi shi ma hem shi anyimo iriba im vat. 5 Inki uye mahunguko apuru abit, azo immani insisi im ini ma hunguko cas, abanna me anure una, indi gu vat ushi uni ma hunguko shi ni, kati ibasa nyani ma patta shi in tize. 6 Ugusi uzina igino me sa anu gbardang wa hunguko me utui, am wa bari ani me. 7 Iteki unu rehicekin me ivete abanga meni, i benkime ma tiri iriba barki kati apurj abit a aki nikara nu me. 8 Barki ani me ani, ya wuna izinu tira ushi tari ihem me amu riba mu shi me. 9 Ine ini ya wuna not ma nyertike shi nin in iri nyani ihaka ni una me memerum. 10 De be sa ya hem me vat imum be sa ma wuza ini, mima ma ceki me ma hem cangi. Imum be sa ma ceki inki uceki barki she wani ma ceki me, nan n urunta unu ubura uru. 11 Barki ani me kati unu uburi ma kem ahira in haru, barki ti zon diru arubo anyimo atize timeme ba. 12 Uganiya be sa ma E Utaruwasa barki in buu tize ti Yeso uni unaa me sa a pokum uni anyimo aniza ni ugomo Asere nini. 13 Vat in ani me daki iriba im totti ba barki daki ma kem uhenu um sa Titus abirko me, in dusa in akki uhana Umakidoniya. 14 Iriba irum iru uhana ahira Asere sa me mani ma hungo duru aje ti rii nipin, barki mazu ma Yeso, ahira aru me ani ma ma nyinza duru unya uriri ugino me, urusa Uyeso konde aba. 15 Barki ani me, ahira Asere aru me ani unya uriri Uyeso anyimo an de be sa azini ubura uwe, nan de be sa wa raa una iwono cas. 16 Imum imasirka iyenne, unya uriri uginno me ahira iwono ini. Uhana ugino me uvenke cas, ani aveni madi ziki ugitak uhana uti mumum ti gino me. 17 Barki ani me haru ti zo me gusi aye gbardang si, unu cara utize ta Asere, haru ti raa nikira ni inde nini, gusi imum be sa Asere ma bukan duru ti wuzi, ani mani tizi ahira Asere, ti kuri ti zi ahira a Yeso.

Bikoro bu Taru

1 Ma guna haa, tidi tubi unonzo ace aru me ana me? Nyanini ti nyara kadura ku nyetike uhana ahira ashi me, nyanini ahira ashi me, gusi uwuza wabaye sa wa wuza? 2 She wani kadura ku nyertike uru me kani nonzo ka ge be sa a nyertike amu riba mushi me, barki konde vi ma rusi kani, ma kuri ma basa kani. 3 Imum igenne ama saa, shi kadura ku nyertike kani ka Yeso, ka tari tiru azo unyertike umara mei sas, mei magino me ma bibe ba Asere bini bi zatu marsa, azo me anipum nini nipo nini anyertike, anyimo amu riba muni manyertike nin. 4 Une uni uhem uru me ahira Asere usuro Yeso. 5 Azo uguna haru ace aru me iri mum ini sa ta bari, sati di gu ana haru wani ti wuza ace aru me daa urusa wa suro ahira Asere ani. 6 Barki maa bezin duru urusa a nyimo akatuma ka soo ka Yeso ubinani u aye umeme. Unyertike ukatuma kaso me uzo me unu binani Ibibe biriri bini. Barki unyertike ubinani uhaza, bibe biriri bi humz ni cas. 7 A nyertike tize ti katuma ka Musa a pum a poo kage be sa umasirka ukani iwono ini azikinkatuma me ini nikara, anu uisraila wadiri ace u ira Umusa barki masaa makani mawu madangdang. Matuma kayenne kazi ku aka kani. 8 Adi bati kani ane ni nan katuma kabi be biriri. 9 Inki katuma be sa kadi hunguko uweki utize imum ihuma ini, am katuma be sa ka eze unu re piit. 10 Rep, aticukum me, imum be sa ateki unu hira me ine ini iriri me ada hiraa anyo a iri imum barki tize be sa a en in tini ti teki ta impo taje me. 11 Inki imum i aka aziki ihuma ini, nyanini idi karti imum be sa idi karti imum idi dondonkino ahira ine ini iriri me piit. 12 Sa azin duru ani me ti inso iriba ani me tiboo tize tiru me in nikara nini. 13 Haru ti zome gusi Musa ba, sa ma impi muhenu mu meme in nitira barki kati anu Israila wa iri u'aka imum be sa teki unu hira ine ini iriri me vat sa idi mari. 14 Ana me muriba mu weme ma impino, u yee kani geme inki azini ubasa utize tikuzu tu nyertike Umusa, manyani magino me madan adaa sarki ukara umani, ahira a Yeso mani adake akari mani cas. 15 Rep uyee akani me, inki azi nu basa ihori I Musa, i ntira nigino me madi ma impi we muriba me. 16 Inki unu makuro ahira ugomonAsere adi kari me nitira nigino me. 17 Ani me, ugomo Asere

memani bibe biriri ahira me sa bibe bi riri bi ugomo Asere bi rani abini me ani ukem ubura unice urani. 18 Vat uru ana me muhenu muru kani me nitira na zoni, tizinu bezi masaa mu ugomo Asere gusi mageni aciran duru gusi me mani in naza. Ugomo Asere sa mazi bibe biriri ma zika ani.

Bikoro bu Nazi

1 Barki ani me, sa ti zin katuma me usuro uhem Asere ti zo me anu kunna iyau ba. 2 Ti zon duru mei in bigunzine-gunzine bimalim, nyani apuru abiit, nyani ucara utize ta Asere ahira ususo ukadundura amasaa, ceki koya unu ma bezi kadura karu me anyimo ubasa abanga apuru barki Asere. 3 Inki ubezi utize ta Asere arume ti ciki unu impino, a hiran de be sa wa raa unna iwono mus tizi we impino. 4 We wani wa nyari me kadura, anige be sa ugomo Asere umasaa mage me ma wunw we iribo anyimo muriba mu weme, kati tize ti nonziko u Yeso, sa me mani ma inta muhenu ma Asere ma poko we masaa. 5 Azonuguna tize tacee aru tini ti zini, tizinibwuza tini barki Yeso Asere, unu guna me mani mazi ugomo Asere, haru abanna me arere ashe wani. 6 Barki me Asere sa magu, “Masaa ma suro anyimo amareu.” Ma pokinonmane mani mapokoo muriba muru me barki ti bezi anabu masaa wa rusi ni nonzo amuhenu mu Yeso Asere. 7 Ukem ugeme sa ti zini anyimo masaa mani marani, abanna me apum aru me barki a bezi nikara ni gip na Asere nini azo niru ba. 8 A zinu nyanki uru titene atina sas sas, daki a kem nikara niru me ba. 9 A zinu gamara uru, vat ani me daki a huzan duru. 10 Ticukum tiru me tiraa anyimo unna uhuza, gusi uhanaa be sa ahu. Yeso barki a bezi ticukum ti Yeso tiraa anyimo apum aru. 11 Ana me, inkinticiki unu vengize ticukum tiru me unee me tiwono tini barki Yeso tidi wi. 12 Ine ini ya wuna iwono i ciran duru, shi ikem usuro. 13 Sa tizin in bibe bi kadura bi inde me nannde sa ma nyetike ini ma hem ine ini ya wuna ma buka tize, ana me haru me cangi ta hem, ine ini ya wuna ti zin tize me. 14 Ti rusa de be sa ma hirza vanaa Ugomo Asere Yeso anyimo amu ccau, me be ma hirzan duru barki uhira uyeso, ma kuri ma en haru ahira ameme nigoo nan shi me. 15 Vat agino me she wani anu ure urunta me, barki anu gbardang wa kem uribe ahira Asere, ine ini ya wuna ti hariki ubezizi iriba iruum iru ahira Asere, barki anonzo Asere. 16 Ana me, daki ta bezi usizi me uru me sa apum aru anabu azinu conzino me vat anime kode uwui ibe iru iriri a kurzuzzo ini isoo. 17 A hira ijassi ige me sa ti zini idi aki debe-debe une uni uburan duru, ninonzo ni zatu umara, uteki uguna a buki ire imum. 18 Azo agi adadu be sa aje ahira ine ini ti hira ti nyara ige be sa ada hira ini, adadu be sa ahira, u aka ani debe-debe. Ige be sa ada hira ini ba izatu umarsa.

Bikoro bu Chibi

1 Ti rusa inki aruttuko ti hira ti ticukum tiru anyimo une ugeme. Tizin ira sa ugomo Asere ma barkan duru ni. Age be sa daki abarka ani in tari tu unu tini ba. A ge sa adi cukuno anyimo a ani sarki umara. 2 A pum ageme ani ti inso iriba ti tira apum ti iri asokin duru turunga apum aru me azezzeser. 3 Inki a sokin duru turunganan me ada kem me haru ti ciki ihuruba ba. 4 Uganiya sa ta raa ani pun nu nee ugeme, unoro uni tazin meki wuza me barki, azo me uguna agi ti harzina ina aru me anyimo unee ugeme, ani me ti nyara a sokin duru turunga ta zezzere tini, barki debe sa ma vengize kpico debe sa ma wono. 5 Asere ani anya duru ugino ugamirka me, me sa ma nya duru bibe biriri bi meme, ma nikara ni mum be sa wuu ini anaje. 6 Barki ani me, kode umaya tizin nikara amuriba, ti kuri ti rusa apum ageme sa ti rani, tizi sas nan nu ugomo Asere. 7 Ti cukum ti kadure tini ti zini, azo me ti uguna anu agi anu wa hirii duru ba. 8 Ani me tizin ini kara. Itekin duru ti harzina in napum aru age me ti cukuno ahira Ugomo Asere. 9 Barki ani me ca i cukunon duru guu imum iwuza, nani ti raa ahira ameme, nyani ta harzina nan me, ukem uru une uni ti sani me iriba. 10 Ya cukuno vat uru, adi cukun duru aje ukpanku udenge utize ti Ugomo Asere, barki konde avi ma

kem imum be sa maa wuzi ini sa ma raa ani pum ni geme nani iriri nani izenze. 11 Ana me, sa tizin in biyau bi Ugomo Asere, ine ini ya wuna ti zin unu tuburo acee aru bati ti kem uhunguko anabu. Gusi uzina uru me, izi imum irusa ini ahira Asere, ti hira imum me izi ani me amuriba mushi cangi. 12 Sa izi ani me, azo unonzo uni ce nini tizin shi ni, ti zinu bezi ushi unna sa idi yezize igiri in haru, barki inki idi buu tize ahiran an de sa wazin imma kpanku ma dangdang sa wa kunnan in mani, azo uzina uweme sa wazi. 13 Inki muriba muru ma suro apum aru me, agino me, barki Asere ani. Inki ti raa anyimo amuriba muru me, a gino me barki she wani. 14 Uhem Asere ahira aru me, une uni imum be sa ta kem barki ani me ta inko iriba iru a'inde sa ya cukuno iwono iwe ini vat. 15 Ma wi ini barki anabu, an debe sa wa vengize, kati wa wuzi ticukum ti hem, ca wa wuzi ti de sa ma wi barki weme, anno ahirza me barki we me. 16 Sa azi ani me, ana me nan uhana aje tida kuri ti gbarika anu anyimo abanga ani pum nigeme ba, sa izi ani me taa hiri Vana ugomo Asere anyimo ani me, ana me tizon duru unu hira ume anyimo anini. 17 Barki ani me, vat an de sa wazi ahana Asere, uyoo uso uni, imum ikuzu ya mara, vat timum tacukuno ti soo. 18 Kagino katuma uwuza Asere uni vat, me me sa ma patan nan ni ce nime me, ma kuri ma nyan duru katuma ku suro uka bara utize me. 19 Anime ani Asere abarka abanga nan une wan nice ni meme, mada basa me ucara abanga aweme azezzeser ace aweme, ma kuri ma nyan duru tize tu pata ace agino me. 20 Barki ani me, haru wani ana akadura kasere, ani me Asere ma nyara anu usuro ahira aru. Ti zinu tira tari barki Asere, patani acee ahi me nan Asere. 21 Me sa ma taa me ucara abanga, Asere a kurzo me unu cara abanga barki haru bati tikem uribe ahira Asere usuro umeme.

Bikoro bu Tasi

1 Sa izi ani me tizin in katuma nigoo nan Asere, tizinu tira ushi tari kati ik-abini uribe ahira Asere in tari ti hura. 2 Barki magu ma kunna shi uguniya be sa kabiwe. Ma kuri ma benkuwe rono be sa wa kem ukaba, aye nin ana mani ukuzi uganiya ukaba, aye nin ukure, ukuzi uwui be sa wa kem ukaba me. 3 Ti da cukuno me aye unna urizo uwe me, kati acarin duru katuma. 4 U'ira uyyene kode uya unaa ti bezizi kadura karu me, uguna haru arere wani tizi ahira Asere, unu soki acee nan nu zito, nan nu patti timumum ta puru abit. 5 Nan nu sa utira, utrziza, udira u'moro nan nu dira imum yare. 6 Ti zinu bezizi ukadura karu me anyimo una uriri nanu rusa, nan iriba isheu, nanu wuza imum iriri, nan bibe lau, nanu bezi uta acee. 7 Nan tize ti kadura, nan ni nikara nan tize ti kadura na ASere. Ti inta turunga kaba anu tari an tinan-gure. 8 Ti wuza katuma anyimo atigomo nan uztu utigomo, a nyimo usizikime nan ninonzo, azikan duru anu ranga ahira, harunbenne anu kadura wani. 9 Gusi ada ba taa haru ahira me, ayenne aru-san duru lau, gusi ti raa anyimo iwono tini, ayenne ti raa anyimo ade be sa wa vengize, azini coboo uru, vat ani me, daki ahuzan duru ba. 10 Gusi ti zin in na puru ibit, haru be ti cikin ina puru arum, ti zi gusi wnu dira haru be ti wuza gbardang ukem, ti wuza katuma gusi tizon duru ini mum ba, ani me vat imum be sa izi iru ini. 11 Shi anu Ukorintiyawa, daki ta hunze shi iri mum adizi ba, ta ceki shiniriba iru vat. 12 Abanna me uzatu uhem uzome anyimo amuriba muru me, a mushe muni ma game. 13 In zinu utira ushi tari gusi ahana am, shi me cangi iceki muriba musahi me tep. 14 Kati iwuzi imum vat nan an de be sanwa taamen kadure, inki izi ani me, nyanini ya pata ukaba uriri nanu uzenze, nani nyanini ya pata masaa nan mareu? 15 Matara ma nynini adi wuzi ahira Asere nan de be sa me mani sa mazi bibe bi buri? Nani nyanini ya pata una urusa kadurannan de be sa ma taame kadura? 16 Nyanini ya pata udenge ugomo Asere nan makiri? Barki haru udenge wasere uni ucikimgusi ubuka wasere, “indi cukuno nigoo nan we in kese atti awe me, mi in kuri in cukuno Asere awe me, we wa cukuno anu am.” 17 Barki ani me suro nin anyimo awe me, i zauka ace ashi me Ugomo Asere mani

ma guna ani me, “Kati i dari ni iri mum be sa izin madini, mi abanna me indi kabi shi.” 18 Mi indi cukuno shi aco, shi ikuri i cukunon mi ahana aruma nan a eh, ugomo Asere maninma buka ani me una ninonzo.

Bikoro bu Sumare

1 An de sa ma hem shi, sa a'inko duru agino abanga abanga me, ca ti kpici ace aru me anyimo kode iya imum izenze be sa idi kem apum aru wan anyimo muriba muru me, wa anu uhira ugitak wasere anyimo ati cukum iriba ilau. 2 Vete nin muriba mushi me! in haru daki ta rii iri mum ishi me ba, daki ta cari uye ushi nizani ba. Daki ta huu uye ushi me ba. 3 Azo me, agi in nya shi tiyari tini ya wuna ma buka shi ani me, barki mamu buka shi, imum ihem ini izi ahira aru me kagk, nyanini tidaa ti vengize, uharzina uzoni. 4 Ma kaba shi intari tire, in kuri in hiri shi wani. Iriba imme iciki in nikara. Vat uyomko uge be sa azi duru ni inzi na puru arum akadura. 5 Uganiya sa ta e amanyanga Makidoniya daki ta kem uguna ti venke ba, abini me, a meki unyanki uru uraa akode uya una, amatara imum ya corno me, a ukunna iyau be anyimo a muriba muru me. 6 Abini me Asere, sa me mani ma wuza anu uzatu akara iriba i-ho, madusa ma nyan duru iriba i-ho barki u aye Utitus. 7 Azo me uye Titus cas, wanu wuna iriba i-ho igino me sa ma kem a hira ashi me, uganiya sa ma bukin duru izinu ubee um, izinu inso umuriba, ya kuri ya nya acennan unu tarsa amaru am, ma kuri ma wunaniriba irum kang. 8 Ucara iriba me sa maa cari shini uganiya sa ma nyetike in tuburko a'e shi ni, mi izo menina puru abit ni, innu wuna ugino, sa ya zi maziki apuru abit barki iri unyetike ugino me wa cari shi muriba ni, sa ma waa ziki shi uganiya uni kaf. 9 Akani ige me, in zini iriba irum, azo agi barki iriba ibit ishi me sa ya wuu, barki apuru abit aru me anwuu hem in tize me, barki ya wuu apuru abit gusi agebe sa Asere ma nyara. Barki ani me daki ya kem urizo utize me anyimo aru me. 10 Gusi apuru abit be Asere a wuza anun, une uni utarsa anabu wa kabi ta Asere nan unu kem ubura, uda ezze me unu guna daki ma rusa ini, apuru abit abnga unee a hungo iwono. 11 Irani usasana apuru abit age me, sa Asere a nyara awuu ani anyimo a muriba mushi, nan ina be sa ya wuzin tini barki abarka tanu tishi me, nan nu kunna iriba be sa ya zin nan nu inko iriba ubarka acce ashi me. Anyimo igino imum me, ya bezi uguna kode daki ya cara abanga ni ba. 12 Ana me sa izi guna ma nyertike in tuburko shinin, azo me anicce ni de sa aburi me, imum anyara a bezi uguna u'intan duru me merum ahira Asere. 13 Barki ani me ani, iriba iru iciki in nikara, ukinki abanga anikara niriba iru, kani me tizi ini riba iru kang barki Titus, barki ya ruma me iriba. 14 Barki uguna inki inzini vengize bigiri in shi ahira ameme, mu'i mu zoni ahira am. Ure ugunkuno, gusi vat imum be sa ta buka shi kadure kani kazi, ani me ani izi uvengize igiri iru me ahira a Titus ya kadure kani. 15 Iriba ime me raa ahira ashi me, iteki ituba piit, u ganiya be sa inki ma ringin unu tarsa me sa ya tarsi me vat ushi, nan nu kaba me sa ya kabi me una uni nonzo, n igo wan unu inta ume memerum. 16 Inzi ini iriba irum, barki shi ana kadure kani.

Bikoro bu Witu Tare

1 Ti nyara irusi nihenu, abanga aka-tuma kadangdang ka ge be sa Asere awuzi anu ati denge tu tarsa utize Asere umakidoniya. 2 Uganiya sa a patti we unu zito, wa rani anyimo udira uzenze. Vat ani me maroo muriba mu we me ma ciki mu ruum, ane ani ya wu wa wuzi katuma kariri ka kadura. 3 inzini kurzuzo me, ugunna ibinani ini kara ni we nini wa nya, wa kuri wa nya imum be sa iteki nikara ni we me, ini riba iwe me. 4 Unu nyara iriba i weme wa meki utira uru tari ini iriba i'inde unu guna ti benki we anyimo akatuma kagene me, a wu we anyimo an de be sa wadi wuzi ana lau katuma. 5 Wa nya imum be sa iteki nikara nu boo abanga, wa nya acee awe ahira ugomo Asere, wa kuri wa witti acee awe me ahira aru. 6 Abini me ti tiri Titus tari sa me mani masaa rusa katuma

kage me anyimo ashi me, u u guna ma masirka kani. 7 Sa izi ya suso ni kode iya imum, anyimo kadura nan tize nan urusa, nan u'inko utize, nan unu hem ushi me sa ya wuzan duru, isuso kani nyimo akatuma ka riri ka gino me. 8 Daki in nikara ma wuna shi uwuza ukatuma ka gen ne, ahira u'inko iriba ya aye ashe wani, ma ira uhem ushi me sa izini ugip uni ahira anabuu. 9 Barki irusa mazu mu ugomo Asere Yeso sa mazi Asere, sa ma zin ini mumum vat, monno ma cukuno unu dira barki shi, ahira udira ume me shi wuna ukem. 10 Anyimo ugino unaa me, tize tim benne. Ana me iteki unu rii imasirka imum be sa ya tubbini ini wee, igeme sa ya wuzini ini riba ishi. 11 Ana me imasirka ni katuma me gusi utuba me sa ya zikini kani ini riba i'inde, ibinani unikara nishi me. 12 Barki unu uge be sa mazini iriba unyinza, unyinza me uni wa cukuno imum ukaba, usuro ugbardang imum be sa mazo meni. 13 Azo in basa uguna in nya ayee uvenke uni, nyani a'ori shi ugitak apum. 14 Ana me anyara ahari shi ini rep, benki we ini mumum be sa izini barki shi me cangi ya dira, barki konde nyani idusa rep. 15 Gusi nyetike wa guna ana, de be sa oroo gbardang, daki ya aka imum be sa anyara, nan de be sa ma oroo cingilin me, mada dira imum i'uhuna atari ti meme ba. 16 Ta bezi iriba iruum ahira Asere, barki sa ma nya Titus iriba isheu ma inta shi memerum, gusi imum be sa mi in wuza. 17 Azo agi utira utari sa ti zi m ni cas uni wa wuna me ba. Barki u'inko iriba imeme ini ya wuna ma eze ahira ashi me in nice nime me. 18 Ayenne ta tuburko me nan ure uhenu uru nigoo nan me, unu ge be sa ma kem niza ahira uboo tize tasere. 19 Azo me agino ani cas ba, anu tarsa tize tasere wani wa zauka me uguna ma haki nan haru anyimo akatuma kurunta ka ge me sa ti zini barki ninonzo ni ugomo Asere, wanu ubezi iriba iriri iru me. 20 Ti suma kati konde vi ma hirin duru anu cara utize tini azezzere imum be sa anyanki duru atari tiru me, une uni tizi nu nyinza anu. 21 Gusi ukem uzi gusi udira ti da hara anabu imum me rep. 22 Ta kuri ta tuburko ure uhenu nigoo nan we, anu ge be sa wa kaba u'inko iriba iwe me anyimo akatuma kwge me ati na sas-sas, ana me mateki tiye ta dimo unu inko iriba, barki iriba ikadura sa mazini. 23 Titus me, uroni utanu tini, uroni ukatuma kam kani usuro imum be sa iwuza. Anu uhenu uru wa gino me, we me adura anyimo atidenge ti tize tasere anu unonzo Asere. 24 Barki ani me bezi anabu, anu age me anyimo tidenge ti tize tasere ukaba be sa izi weni, nan utira igiri be sa tizin ahira ashi me kadura kani.

Bikoro bu Kirau udira u Inde

1 Abanga tize ta Asere ahira anu, daki izi guna agi in nyetike shi abanga imum me sa idi benki ande be sa wa ciki lau. 2 Barki in rusa ubasa abanga ashi me, in zinu tira ubigiri in shi ahira anu Umakidoniya, in gusa in gusa we anu tarsa utize tasere. Aka ya wa benni datti uzika unu we uhira ushi uni wa hirza we gbardang. 3 Sa, azi ani me ma tubuko anu henu me, barki kati utira igiri me sa tizini ahira ashi me, abaga me acukuno ahuraa, barki cukuno nin ibe nin, gusi tize tigino me sa abuki unuguna icukuno nin. 4 Kati icukuno unu guna ana in en in are anu usuro Umakidoniya, wa kem shi iciki hem-ani me, mu'i mu mekin duru, idi inki muhenu me abani, barki ununzuko be sa tizi shi ni. 5 In ani me, ma ira iteki unu ree in tiri anu henu agino tari wa agiza uhana ahira ashi me, wa bezi nipuruma ni ge be sa ya guu ana izin unu bee uwe ami unu aye barki akem nini ni ciki, azo agu, ana na hana are ahira, imum be sa nya nicee ine ini idi zii. 6 Imum uhira ine ini, de be sa ma cofo isana ima mindi, uruu umeme udu wu ma myindi mani, unu ge be sa maka cofo isana ihuma, isana ihuma ini madi koruko. 7 Konde avi ma nya imum be sa iriba ime me ya nya me. Agi kati ma nya ini riba kare ba, aguna me ma nya in nikara. Barki Asere a nyara de be sa madi nya ini iriba ka'inde. 8 Asere mani unu nya uwe imum be sa, iteki nikara ige be sa unyara, barki ucukuno unu kem ukonde uya unaa, udi basa ti mumum me sa wa kem gbardang, gusi unyertike

me. 9 Maa nya anu dira in niriba i'inde.
Katuma ka meme ku tuba kani anyimo
amzuu mu ugomo Asere mu zatu umarsa.
10 Me mani ma nyinza una tibira isana,
ma kuri ma nyinza imum yare ari, me
mani madi nya shi isana ibiri, ma wuu ini
biringira biriri akemni gbardang, ma kuri
ma nya shi anyo ariri anyimo akatuma
kashi me ka ge be sa karaa azuu ma
ugomo Asere. 11 Adi nya shi gbardang a
konde uya unaa, barki inyinzi gbardang
si unya ugino me sa idi wuzi, udi cukuno
imum ukaba ahira ugomo Asere usuro
ahuru me. 12 Barki katuma kamazuu mu
ugomo Asere, azo agi amyinca imum be
sa ana lau wa nyara ini izi, ikingizi us-
ana ugomo Asere iriba ikadura gbardang.
13 Katuma kashi ka geme anyimo amazu
mu ugomo Asere ka suso shi kadura kashi
me, adi nonzo Asere barki ubezi ukaba
ushi me, unu guna ana, ta hem in tize
ti ugomo Asere, nan nu benki ini imum
be sa ya wuzan we nan nu ukasu vat,
in muriba mu inde. 14 Abanan me wadi
wuzi birigira, wa nyari u'ira ushi barki
mazuu magino me mu ugomo Asere ma
ge be sa adake a iri ugbardang umani,
ahira ashi me. 15 Urunta ugomo Asere
uzatu umarsa barki nikara ni meme na
aka uboo abanga.

Bikoro bu Kirau

1 Mi, Bulus in nice num, in zinu tira
ushi in niriba isheu, usuro ugomo Asere
unu bura uru mi de be sa azin unu nonzo
um unu guna ana, unu zatu upati ahira
mani anyimo ashi me, in ani me, unu
pati ahira mani. Uganiya be sa in zom
nigoo nan shi me. 2 In zin unu tira ushi
tari kati i wun me gbas in patti inki ma
ayee, barki in rusa daki in tonno anige
be sa wa gusa vat imum be ti wuza inee
ini. 3 Sa ti raa anyimo tanu tini puum
nini, utira apuum aru me azo me uguna
ucara abanga uni uzi. 4 Barki ani me
turunga tinikono niru me ti zoo me taa
puum tini ti zi ba, ti nikara na Asere tini,
ti ge be sa ti pussa tirunga tinikara. 5 Ti
rezi ana tize sa-saa anyimo ubasa abanga
awe me, ti kuri ti pusi turaa tan de be
sa wa kartizi tize tasere, ti kuri ti tungo
iriba i konde vi ma tarsi unu bura uru
me. 6 Ti be initi gbarika vat de be sa
ma cara abanga ni, inkinki shi, ya cukuno
anu bara abanga rep. 7 Ira nin imum
be sa iraa amasa lau, inki uye ma kaba
uguna ya Asere ini, a makinki ureki meni
ma'iri, uguna me unu ugomo Asere mani,
haru me ani me ana tizi. 8 Inki indi tirii
bigiri ini mum be sa ugomo Asere ma
nya barki abarka shi memeru, azo uguna
agi apussi shi ini ba, ahira am mu'i mu
zoni. 9 Kati ahiri agi inzinu nyinza ushi
iyyau ini imum be sa in nyetike shi nin.
10 Barki aye wa gusa, “Unyetike umeme
unyinza anu biyyau bi ni kara.” Inki wa
ira mani ma zoo me in maye mariri ahira
anabu ba, tize me ti zo me uguna awuzi
katuma in tini. 11 Usandu anu agino me
caa wa rusi imum be sa ti busa anyimo
unyetike urume inki ti zo ni ahira me.
12 Haru akonde veni sa ti di turi acce aru
me nan an de be sa wa nonzo ace awe
me. In taa me uguna usanda anu agino
me anu ubasa ace awe wani wazi, wa
kuri wa nyara usuzo ace anyimo awe me,
wa taame iri mum anyimo ubasa abanga
amuriba mu we me. 13 Haru abanna me ti
di da tiran duru bigiri in nimum be sa idi
zii, caa icukunon duru ahira be sa Asere
a wekin duru, ige be sa ya pattan duru
wan shi. 14 Haru, daki ta aka uru ini sana,
gusi daki iraa atari turu tini, barki haru
wani taa tuba uhana piit, tinno ta en shi
in tize ti ugomo Asere benne. 15 Uwetere
uru me daki uteki imum be sa tisa zinan
in ini, daki ta dara katuma aye anyimo me
ba. Ti inso iriba unu guna kqdura karu
me ka cukuno ka kingizi ini, ine ini idi
wu katuma karu me kadi meki ukingizi
anyimo ashi me in nikara nikadudure.
16 Abini me ani tidi kem ti buu tize tasere
amanya be sa ma raa aje ashi me, azo
agi guna uye matiri bigiri uguna me mani
mamu poko unaa ahira me. 17 Ana me caa
unu tira ubigiri me. Ma tiri bini anyimo
aniza nu ugomo Asere. 18 A, azo me de be
sa ma nonzo nice ni meme nini akabisa
me ba, de bensa ugomo Asere mani ma
nonzo me a kabisa me.

Bikoro bu Kirau bi Inde

1 Gusi indi kem utira iriba ishi in ku

mum sa in rusa, ida wuna iriba isheu in mi. 2 In zin ini eru anice nishi barki Asere. Ma mu wito shi anu kaba uru me, barki in witi shi gusi unee be sa mazi uso, lau in me ahira uruma u'inde. 3 Ani me in kunna biyau, kati i cukunon duru gusi biwa biginno me sa ba rangi Hauwa'u ina puru abitt ameme, shi me cangi kati ahunguko muriba mu shi unna udert unu kaba uru ugino me. 4 Nyani ya wuna inki uye ma aye mazini uboo tize ti ure Yeso usas, azo me tize ti ge be sa ta buu tini, nyani tire tize tasere ti sas nan ti gembe sa yamu kaba, kakkama ya cukuno uguna izo shi ina banga ukaba usassana anu agino me. 5 U'ira um daki ma nya nice num nan anu usanda utize tigino me ba. 6 Inki inzi ubabana ahira a tize, ahira urusa imum, daki ani me ani inzi, ta bezizi shi imum ukonde uya una lau anyimo vat imum be sa nigoo me benne. 7 kat! ucara abaga ani sa ma tuzo nice nim, barki a nonziko shi, nyani ahira de be sa ma tasere sarki uguna ya nya nin ire imum? 8 Tire tidenge ti tize tasere wa nyinzim udukum barki ma bezi we tize ti ginno me, ya cukuno gusi in zinu bursa uwe imum be sa izi iwe me ini, barki in wuzi shi katuman. 9 Uganiya sa ma ciki nan shi maazi uhurra, daki maa'insi aje am ahira u'uye ushi me ba, anu henu wani wa'e usuro umakidoniya wa nyam imum be sa indi huzi bene. Barki anime ani in nyarum inkom aje am akoya una, ine ini ya wuna inkom aje am ahira ashi. 10 U'ira ukadura ku Ugomo Asere ani sa uzi nigoo nan mi, daki ma'ira unu ukartum utra ubigiri anyimo ibinani Akaya. 11 A? barki nyani, nani daki in nyara shi? Ugomo Asere ma rusa in nyara shi anyimo iriba im me. 12 Ana me imum be sa in wuza ini, ine ini indi rii aje unu wuza me, barki in hunze tibuna ta anu agino me sa wa ubi utira igiri, wa nyara uguna ti barka nan we. 13 Uzina anu agino me ana tize timacico tini, anu rangiza ana katuma, wa zinu bezi ace awe me gusi ana atize ti Ugomo Asere tini. 14 Azo imum isoo ini izi, una bibe biburu bi gino me, madi kurzo nice ni meme gusi vanaa akadura ku ugomo Asere una masaa. 15 Barki ane ani izi, azo imum isoo ini izi i'inki arere ame me wa kurzo ace awe me gusi ana katuma ku benki anu. Umasirka imum ine ini adi kurzo weni vat imum be sa wa wuza, ibinani ikatuma kawe me. 16 Ma kuri ma guna haa, kati uye ma hirim gusi inzi ubabana mani, inki i basa mi ubabana mani, inki rep ani me ani ibasa, ya gunan mi gusi ubabana me, barki mi ma in kem ukunna imum be sa indi wuzi iwetere cingilin. 17 Imum igino sa in boo ini, azo uguna ugomo Asere mani maguna im mi in buu ini ba, tize tini gusi ti tuba, tige sa maboo sarki biyyau, ma kuri ma tira bigiri. 18 Sa anu gbardang si, sa wa raa unee wa ubi utira igiri ini cas, mi ma cangi indi tiri bigiri bum. 19 A, shi me, urusa abanga ashi me caa iwuu ababana, i cukuno anu ajinjin. 20 Inki uye ma wuna shi anyimo ani rere, idi sokin me ace, nyani inki ma bura shi imum, nyani ma nyene ashi, nyani ma bezi we uburi, nyani ma kuri ma nyene shi? 21 Haru abanna me, barki usiziki me uru uni wa wuna daki ta bari ti wuzi ani me ba. 22 Inki we Aibraniyawa wani, mi ma cangi ani me ani, inki we A'isailawa wani, mi ma cangi ani me ani, inki we nikura ni Ibrahim nini mime cangi anime ani. 23 Inki we me arere Ugomo Asere wani, mi me in teki we, in boo tize me gusi nice num na vovi ini, mi me, inteki we unu zito piit azo mamamu ba, atiram, ma ssa utira uzatu ibinani, ma ribize ati naa ti wono sassas. 24 Ya biki kanu cibi sa mayahudawa wa cobuum inti sissari tina akure-akure anazi, uzatu uni'inde. 25 Kani-kani kataru kani acoboom inti ham, ka'inde atirum ina poo, kani kataru uzirgi ugbem wa samirka im mi, maa muri in suri in hiri agbem mu bahar intanu in mi. 26 Maa wuzi tanu gbardang, in ribize atinaa tiwono sas-sas, ama raba, ma ribe atari ta anu, ma ribe atari tanu uzatu rusa tize Asere, ma ziti anyimo ani jaa, ma ziti agbinci Mubahar, ma kuri in ziti in ni upazza atari anu henu umacicco. 27 Ma meki utira unipum, ma ziti, daki ma wuzi moro ba, ma ziti ini ben nigbem, ma kem tiye sarki imum yare, ma si tiwui in ciki bi hurba me. 28 Sa aceki tire ti mumum sas-sas, konde uya uwui inraa

anyimo uhira ani rere. 29 Barki ti tize ta Asere vat. Aveni ma siziki me sa daki ma sizikum? Aveni a wuna me maa piliko, a mi ugeme daki ma guna upiliko uni puum num? 30 Inki in di bezi mi ire imum ini indi tiri bigiri ini mum be sa idi bezi usiziki um. 31 Asere Ugomo Asere, Yeso, acco ameme, unu ge be sa ninonzo ni meme ninimcas, ma rusa azo macico mani in zini wuza me ba. 32 Udimaskus unu inta umanyanga me sa maa rani ina dizi Ugomonanu Aretis maa korso ti naa tukum ti ni piin nu Dimaskus agi bati ma mekum. 33 Ana me asusom ana tukum acing udenge (uwende), anyimo igira idangdang a wuum tizini tini atuzo m ni, in suburka atari ti meme in dusam imum im.

Bikoro bu Kirau in ni Nazi

1 Ugbas utira ubigiri uge me sa in zini awunam ini, anyimo me daki ya bitam ire imum ba. Indi ri aje unu boo imum be sa ma ira ini amasaa nan nu uhurtu ahira Ugomo Asere. 2 In rusa uye sa ma biki tiwe ukirau in tini tinazi, aziki me uhana azezzere age be sa azi utaru usuro unikara nu Ugomo Asere, nyani maraa nyimo ani pum nini, nyani daki ma raa anyimo ani puum, mi in taam, Asere mani marusa. 3 Ma kuri marusa unu ugino me, sa aziki me uhana uvenke, nyani ma raa anyimo ani puum nini, nyanini daki ma raa anyimo ani puum nu unu bu nini, mi in taam ina gino ina gino me, Asere ani arusa cass. 4 Maa kuri ma gunna tire tize ti ge be sa unaa ubuka utini uzoni, gusi ti ge be sa unu buu daki ma bari uguna ma buki tini. 5 Mi indi tiri bigiri unugino me, inda tira bigiri bum in nice num ba ya cukuno uguna ana usiziki um uni. 6 Inki ma nyari utira ubigiri, in da cukunom ubabana ba, idi cukuno kadura kani indi buki. Ma ceki tize me ani me, kati ma zikim in teki uzina sa in zi, nyani gusi tize tum me sa in boo. 7 Kati mi uge me in vengizi bigiri barki ti mumum ti dangdang ti ge be sa abezim tini, abini me ani awuum ure ukoni, uge be sa wa cukunom bikana, una kadura ku na bibe biburi, bati in cukuno unu uvengizi ubigiri. 8 Kani kataru ma tiri Ugomo Asere tari, unu guna ma kari imum ige me ani ce num. 9 Ma guna in mi ana, “Urunta um wa bari, barki usuro udira unu kara adike a'iri ubari ume.” Barki ani me indi kinki upoko uni ce unusiziki um me ini riba ige be sa iteki utuba barki nikara nu ugomo Asere ni cukuno nan me. 10 Barki ani me, inzin ini riba iruum unu siziki me um me, in na re ugbete isso, nan nu zito nan nu guna uni puum nan imum iburi barki ugomo Asere, uganiya sa ma sizikum, uganiya me uni indi zin inikara. 11 Maa wuzi udira uni ce, am she wani ya wunan mi, she wani izi uguna idi nonzon mi, barki daki masizi kum ana kadura kage be sa yeze we in naza, abanna me mi in zom in iri mum ini ba. 12 Awuuzi katuma ku ira lau anyimo ashi me unu inko iriba nan tire ti mumum ta aye u'ira nan ti biyau. 13 Uya una uni ya siziki me ahira ati denge tu tarsa utize ti Ugomo Asere nyani, barki sa daki ma inki shi aje ba? Ucara abanga me sa ma wu shini natani muriba mushi me! 14 Ayenne, in eze ahira ashi me u'aye utaru azo agi in niki iriba imnahira ashi me, she wani in nyara, azo ugunna agi ahana wani waziki nikara nu inta aka coo, akacoo wani wadi waziki nikara nu inta ahana. 15 Mi abanna me, indi huu vat imum itari tum nan nu nuaa be sa ma kem a iriba irum barki icukuno ahuma. Inki ma kinki unyara ushi iriba im, ikuri i cukuno a kaska im u'inko iriba me. 16 Aziki uguna ma inki shi aje naa, i da guna ma wuzi shi ueusa abanga, im be ma re nice nishi me ure unaa sas. 17 Ma ri shi ugbete isso usuro u'aye an de be sa ma tuburko shi nin? 18 Maa tiri Titus tari unu guna ma haa, maa kuri in tuburko nigoo nan ure uhenu ukatuma, nani Titus ma ma rii shi ugbete isso? Nani izo me bibe biriri bi inde bigono bini bi tarsan in haru, mi nan meme? Nani azo unaa u'inde ugino uni ti tarsa? 19 Shi ya basa agi haru ti ezen in nikara niru me ahira ashe ani? Daki ani me ani azi ba, amu henu mu Ugomo Asere ti boo tize me ni, haru anu Ugomo Asere wani wa zi, ahino barki ti barka shi ini, shi ande be sa ti nyara shi. 20 In kunna biyau nani kati in e in kem

shi gusi uzina be sa shi nin, shi cangi ikem mi inzi gusi uzina sa shi i nyara mi in cukuno, nani akem matara ni, nan malim, nan nu conzino me umuriba, nan nu nyara ace, nan nu ucira turunga, nan bibukum sassas, nan nu vengize ace nan nu zatu uticukum tihuma. 21 In kunna biyyau kati inki ma kuri ma aye, Asere am ma kaskam nikara num aje ashi me in kuri in kunna ukunna iriba ibiit barki uye anyimo ashi me sa wa cari abanga daati, wanno wa gaame uwito ace awe me, barki ugino ucara abanga me, nan utarsa ahana'e, nan timumum tizenze be sa waa wuzi tini.

Bikoro bu Kirau in ni Taru

1 U aye um uge me udi cukuno utaru ahira ashi me, caa i cukuno unu guna ana akem uhem utize anyo ana ana ware nani anu wataru. 2 Maa huguko an de be sa wa cari abanga titui unu tuba, nan nu ukasu vat, wan ana me sain zom nan, in zinu uhunguko uwe titui, gusi uganiya be maazi nan we unu aye un ukure me, unu guna inki ma kuri ma aye inda cekum we hem ani me ba. 3 Inki i nyara i iri ina je ashi me, unu guna in nikara mi ugomo Asere nini inzi in tize ti ge me, ahira agenne me, me ma zome unu siziki me mani ahira ashi me, unu dang mani ahira ashi me. 4 Sa ya zi a baki me azessere utiti sarki nikara, vat ani me maa ciki uhuma usuro Ugomo Asere. Haru me cangi anu anikara wani gusi me me, anyimo imum be sa shi i wuza ini tidi bezi, uguna ti zi ahuma nigoo nan me, usuro ugomo Asere. 5 Gunkuno ace ashi me i iri nin, nani nani ida ticukum ti huma ti kadure ana me, bassa nin ini ace ashi me. I rusa uguna Ugomo Asere mazi nigoo anyimo ashi me? 6 I rusa ani me izi, inki ya dira ace me ani? In nyara urusi uguna ana, usiziki me uzo me uru uni ba. 7 Ana me tizi nu tira Asere tari, kati i wuzi iri imum izenze, azo icukuno uguna ana haru ta ree imum be sa izi rep. 8 Azo uguna ti wuzi imum be sa idi cari kadura karu me ni, imum be sa izi ine ini ti tarsi amaru akadure. 9 Ana me iriba irum ini ti zini inki raa anyimo usiziki me, shi ikem utonno me. Biringira biru me bini i mari utonno me. 10 In zini unyetike ushi igino me uganiya be sa inzom nigoo nan shi, barki uganiya sa ma aye, kati i cukunom gbas in patti shi azessere unikara nigino me sa ugomo Asere ma nyam barki ubarka, azo agi a samirka ini ba. 11 Umasika imum igenne, mi madusa, i ori ace ashi me, ihiri imum be sa i zinu tira ushi me tari meni, i wuzi ticukum ti riri acece ashi me, i wuzi ti cukum tu runta, Asere be sa me mani ma nyinza upatta ace nan nu kaba, madi zi nigoo nan shi. 12 Isso ni acece in niriba i lau nan nu gbindirko. 13 Vat anu tarsa tize ta Asere wazinu isso ushi. 14 Urunta Uyeso Ugomo Asere, nan ni imum irir be sa Asere ma wuzan duru, nan ticukum ti mazuu ma lau ma cukuno ahira ashi vat.

Ugalatiyawa

1 Bulus, Una kadure daki wa nu ba
anyimo anu ba, senke anyimo Yeso vana
Asere nan Asere acoo sa ma hirza nan me
mu cau. 2 Vat anu henu me nan me, a ti
denge ta Asere agalatiya. 3 Urunta nan ti
cukum ti humā u watu ugomo Asere acoo
aru nan Yeso vana Asere. 4 Sama nya nice
ni meme barki madini maru barki ma
buri duru anyimo uganiya uburu ugeme
guu a beki wa Asere nan acoo. 5 Ahira
amame ni nonzo na vat, ni cukuno anime.
6 Makunna imum ibiya saya kumi ceki
me debe sa ma titi shi anyimo una Asere.
Ma kunna biyau saya gamirka atize tiso
sas. 7 Adake agu dire tize tiso tini tige
ba, senke aye sa wa nyara duru abanga, u
niyara u gamirka tize ta Asere. 8 Ko haru
nani u katuma ka sere anyimo asesere
madi buki si tire tizo satizi sas nan tiru
me, na ma curno me. 9 Gu ubuka uru
me anna me makuri ma guna, "inka uye
ma buka si tire tize tiso sa tizi sas nan
tige sa ya kabi, na ma curno me," 10 Barki
mi in zinnu nyara anabu nani Asere? in
zinni nyara anu wa kunna urunta? inka
in daza unnu nya anu cas, mi urere wa
Asere mani ba. 11 Barki in nyara irusi
nihenu, tize tiso sa ma nya dāti nubu tini
ba. 12 Daki ma kem in ahira annu ba, nani
ma bezizi si barki anime, apaki mani a
tari ti Yeso tini. 13 Ya kunna tanta dumo
anyimo uyahudanci, gu uhuza anu tarsa
tize ta Asere sa dake a bative ba, ma zin
nu sō in cari ini vat. 14 Ma kem ure age
ahira ayahudawa, anu gwardang anyimo
u cara um, anu sa wazo me anyimo ba.
Iney ya wuna izin ni eru ni gwarndag,
mazi uwatu u tanda wa coo am. 15 Senke
Asere sama in kim awatu u indei anyimo
apuru urizo umeme. 16 Ma kunna urunta
ma paaki vana umeme anyimo am, barki
anime indi bezi si Asere anyimo anu
ta'ame Asere, daa ma dusa ini wuza imum
anipum nan maye ba. 17 Daa ma nyene
urshalima ahira anu sa wa agizan ba,
barki anime mahaa u arabiya in benne
ma kuriudamaskus. 18 Sa tiwe ti taru
ta aki ma dusa urshalima barki inka iso
kepas makuri in cukuno nan me, tiye
tinu akurin annu ciibi. 19 Ira barki Asere
inda wuza we moco ba, eh mi ge sa man
nyetike um ba. 20 Ma nyetitke shi, ma
buka shi a muhenu ma Asere, daki ma
buki mocho. 21 Sa maha a manyanga mu
siriya nan silisiya. 22 Daki a rusim anyimo
a tidenge ta Asere u yahudiya anyimo u
vana Asere. 23 Wa kunna ini cas, "unu sa
ma yomo duru mazin, ana mazin nu bezi
tize ta Asere, sama nyara u cara me. 24 Wa
nonzo Asere barki mi.

Bikoro bu Kure

1 Sa ti weti kirau nan ti nazita aki maha
urshalima nan barnabas, maziki titos nan
mi. 2 Ma nyene barki upaakahutizeta
Asere sama buki a nu zatu rusa Asere.
Ma buki anu sa gongon a nikira, barki
indaa suma nani ma sumi uhura ba. 3 Me
titus me cangi sa ma zi nan mi sa maa zi
una girik, a gwaari me in ni kara. 4 Anu
hem a zenzen wa eh innu hunze wa gun
kuno ukem usa upebu uri anyimo Yeso
vana. Wa nyari ti cukuno we arere. 5 Ta
gaa duru u nya nice a tiye me, barki
kadandere ka tize tiso ti cukuno nan shi.
6 Senki anu sa hira wa teki aye anu, ma
buka gusa wateki vat wa kinkin imum ba.
7 Ure uwetu, wa iri a nyam tize tiso ta
nusa a gwara we ba, gūsa a nya bitrus tize
tiso u hana anu dira ugwara. 8 Asere, sa
ma gamirka Bitrus ma cukuno unu tarsa
u Yeso barki anu rusa Asere, cangi ma
wuzi katuma anyimo am. 9 Sa yakubu
kefas nan yohana, sa urusi agi we wani
wa barka udenge wa Asere me, wa gāna
nikara sa Asere a nyam, wa ziki Barnabas
nan miwa wuzi anime barki tiha ahira
anu sa wa taa Asere ba. 10 Wa nyari
ticas ti ringi anu dira, imum igesa ma
inki iriban. 11 Uganiya sa kefas ma eh
u antakiya ma gwarka a mu henu meme
s ma chami. 12 Uganiya sa wanu aye ba
sa ahira yakubu, kefas mazi innare nan
nanu zatu u urusa Asere. Barki anu me
wa eh, mā ceki a zatu rusa Asere ma
kunna biyau banu sa nyara a gwari aye
me. 13 Ukasu anu me cangi wa muti nice
nan na nu bihunze me. 14 Sama iri tanu
tiwe me ti daa tize tiso me ba, ma gu in
kefas aje awē me vat, "inka hū yahudawa

mani u ciki anyimo anu zatu rusa Asere sarki gu uyahudawa ba aneni udi wu wa wuzi ticukuno gū ahahudawa?" 15 Haru me ayahudawa wani u yoo dā anu zatu rusa Asere a madini. 16 Vat anime ti rusa senki u inko iriba anyimo Yeso van Asere. Haru me cangi ta ribe anyimo a Yeso barki ti wu lauanyimo vana Asere daki katuma ku inko utize ba. Barki u inko utize da uye mada lau ba. 17 Barki inka, tizin nu nyara ti wu lau anyimo vana Asere haru me cangi anu a madini wani Yeso ma kinkize imum ibur? Babu koka inde. 18 Inka ma kuri ma barki imum sa ma charin, ma bezi mi unu zatu tarsa inko tize tini. 19 Gu anyimo u inko utize me ma, wii a hira inko tize me, barki in wuzi Asere katuma. 20 A gamirkam na Yeso da mi mani in haka ba vana Asere mani ma raa' anyimo am. Tanu tige inzin anipum, in haka anyimo u inko iriba a vana Asere sa ma zi innu su um ma nya nice ni meme barki mi. 21 Da ma vate u benki wa Asere, inka tanu ti lau ake a kem tini anyimo u inko utize, vana Asere ma wi hem.

Bikoro bu Taru

1 Ababana agalatiyawa! Aveni ma wuna shi uka? abezi shi ugankirka u Yeso ajee ashi me. 2 Imum ini ya kabzi geme cas sa in nyara in rusa ahira shi me. Ya kabi bibei bi huma barki katuma ka inko tize nani barki ukaba imum sa ya kunna? 3 Izi abana/ ya tubi in bi bei iriri, idi kuri im asirka anipum? 4 Ya mu zito ti mumung hem, inka kadundere daya kem imum ba? 5 Meme sa ma nyiza shi bibei me ma wuzi imum ibiyau anyimo ashi u watu u katuma u ingizo utize nani a kunna nan nu canti iriba? 6 Gu "u hem sa ibrahim ma wu anno a wume unu lau" 7 Una u inde me, rusa ni agi, anu tarsa Asere ahana a Ibrahim wani. 8 Tize ta Asere, ta inki iriba agi Asere madi kpici anu, zatu rusa Asere una u inko iriba a, wa boo ibrahim tize ta Asere me in nugusa, "anyimo aweme vat anabu wadi wu gongon. 9 Barki anime anu akura Asere wazi gongon nan ibrahim me, unu wa nu inko iriba. 10 Vat anu sa wa inko iriba a katuma udungurka cas wazi anyimo ucorno, anime ani a nyettike, "unu corno mani sa mada wuza vatimum unyettike anyimo u nyettike u inko atize ma wuzi tini" 11 Aname imum ya wuna fangh uye mada ke ma wu lau barki u inko utize ba, barki unu ulau madi ciki barki u inko iriba. 12 u inko utize u inko iriba ini ba, senki, "unu sa ma wuza katuma ku dungurka madi wuzi katuma. 13 Yeso ma buri duru ucorno u dungurka me ma corno barki haru, a nyettike, "ucorno anice ni nu sa a bārki me utiti. 14 Barki ugongon u ibrahim me u biki ahira anu zatu Asere anyimo vana Asere, barki u inko iriba ti kabi bibei bi lau. 15 Ni henu na buki si guta nu ugamara utize ta nu, uye na dake ma inki ani kira ba nani ma kinkin, inka a nyettike udungurka me. 16 U inko utize anice ni ibrahim nan ni kura ni kura nimeme dā agu, "nikura," azin ni boo abanga anu gwardang senki unu indei nan na nu akura awe me mani vana Asere. 17 Imum ige sa in zin ni boo i ney ini, udungurka sa wa eh tiwe Akuri anazi uni kerau ka taru (430) in na dumo, dā ya kari u inko utize ta Asere ti dati ba. 18 Inka imum ukem i eze barki udungurka, to ida eze u inko utize ba. Senki Asere ma nya ibrahim. 19 Nyanini imum sa ya wu udungurko me? Akinkin barki malapi senki akura a ibrahim wa di eh ahira unu sa a inko tize men. 20 Ana me unu turi a tii mateki unu indei, senki Asere a indee ani. 21 Anime ani u dungurko wa Asere uzin ti kara nan nu inko utize ta sere? anime ba, inka a nya udungurko sa udi urai, tanu tilau ti da aye anyimo udungurka. 22 Senki tize ta Asere me ta tiri ko nyani a madini tize ta Asere barki u inko utize ubura uru u inko iriba anyimo Yeso vana Asere adi anu age sa wa hem. 23 A tirzi duru kafin u inko iriba me u eh, a indi duru. 24 Barki anime udungurka wa cukuno duru unu dura uru har u aye Yeso, barki ukpici duru lau u inko iribba. 25 Sa u inko iriba wa eh, tize duru a tari ti dura ba. 26 Barki shi me vat ahana Asere anyimo Yeso vana Asere. 27 Gu uzoro usi me gwardan anyimo Asere, ya kabi Asere. 28 A dazo me in nu yahudawa nan nu girkawa ba, azo me ni rere nanu u fangh, azo me in vana ruma nani u eh barki izin a inde anyimo vana Yeso. 29 Inka shi u

Yeso wani, shi ana kura a ibrahim wani, anu gadu u inko utize me.

Bikoro bu Nazi

1 Ina gusa mi unu kaba acoo am mani, barki ti cukuno titi ahana timeme, ida zo mesas nan nirere ba. 2 Senki ma raa atari ta na akura aweme. 3 In kuri in buki si, uganiya sa tazi ahana, a noki duru atize ti cincin ti uney. 4 senki uganiya wa eh, Asere matumi vana umeme, uyo uney, uyoh udungurka ma. 5 Ma wu anime barke ma bure anu udungurka me, barki a wu tize turume gu ahana. 6 Barki si a hana wani, Asere ma nya duru bibei bu usam me anyimo iriba iru, sa make matiti “Acoo adang” 7 I zo si anirere ba senki vana inka vana, anime ani izi unu kaba atri ta Asere. 8 Senki uganya ugino me sa da ya rusi Asere ba, ya zi Asere, barji ni kara me daa Asere ba. 9 A na me sa irusa Asere nani Asere a rusa shi, nyanini gamara karu timumum ti zatu nu kara? I nyara ikuri iriba anirere me? 10 I hire tiye, tipei maganiya nan tiwe. 11 In kunna biyau bishi gu katuma kam nan si kazi zenzen. 12 Ma vavi si ni hennu, wuna ni gu mi ma cukuno gusi wani ya ivum kalapi ba. 13 Senki irusa barki ukoni unipum um wa wu in bezi si tize tiso me innu tuba me. 14 Ukoni umme ya dara si ya ceki mi ba senki ya sokin mi anyimo a shime gu ina kadure ka Asere, gu mi Yeso in nnice nime. 15 Abani ugongonushi me? ma boo si inka idi cukuno anime idi gamirka aje ashi me i nyam. 16 Barki anime unu eru usi mani barki kadndere sa in boo si? 17 Wa nyara wa rii nikara ni shi me vat senke barki una u rii ba wa nyara wa su isi a matara baki i wuzi we katuma. 18 Imum irizi ukem iriba i katuma una u rii daki uganiya sa inzi nan si ba. 19 Ahana a cincin am, in raa anyimo u gamara nipum gu unu yoo barki si ubuki uganiya u katuma ka sere a nyimo a si me. 20 In daa zina nan si aname in gamirka nire ni gbirang, barki immu me ya hirzan iriba. 21 mi si za izin ni suo iciki anyimo udungurka, idaa kunna si udungurka me ba? 22 nyettike abanga a Ibarahim maa zinni na hana ware, u indei urere u eh sa unee u matara. 23 Senki uge sa urere yoo me anyimo anipum, senki ukasu me a yoo we unee faangh anyimo u inko utize me. 24 tige a daa ke a boo si gu tiroo tini, anime wa ciki gu u inko utize tire me tini. Unu udei anyimo aweme suro upana u sinai manno ma yoo ahana arere. Me mani Hajaratu. 25 Hajaratu mazi gu nipana ni sinai anyimo Arabuja, ma turi gu urshalima ugeme; mara anyimo ani rere nan na hana ameme. 26 urshalima wa zesere me uzi faangh. 27 nyettike, "Kunna urunta, aney uzatu yoo, soo ni iyeze a mgbirang apuru arum; si sa idaa kunna uzito uyoo ba. Barki ahana unee sa a gidi wa teki unee sa ma zin nu ruma me.” 28 si a henu, gu Ishaku, ahana u inko utize tini. 29 uganiya ugino me unu ge sa a yoo me anipum ma yomi uge sa a yoo me abibeu, izi in. 30 U nyettike wa guna? “Gido urere u eh me nan vana me, vana urere u eh me mada kaba tirunga ta acoo me nan vana u unee a faangh ba.” 31 Anime, nihenu, daa haru ahana a unee urere mani be; senki unee u riri mani.

Bikoro bu Cibi

1 Barki ukem akara ani abibe ba Asere makabinduru, barki itunu wa kara kati ikuure a nyemo uzetu madini mani zeren. 2 Ire, me Bulus, mabukashi inuguna inka a wuzi shi nigbare a bibe ba Asere be daki be cukunu gungun ahira ashi ba vat akoyu na. 3 Anime ani mahim innuguna ma impo amaru vat anabu anigi bi sa a wuzi we ne gbarime, ya cukono we gbars vat uwe, wakun tize tine kubo. 4 Yanetiki vat bibe ba Asere me, anigibisa “A orosu we” u watu utize tini kubu, icukuno anyemo ireba irom. 5 Ahira abibe, anyemo akadure, tizinobee uwe sarki beyau a ireba ishiu. 6 A nyemo abibe Asere gbare we nani idaki a bgarwe ba a tize huma tikadure ce una katuma anyemo ishui him ubize ireba irom inime itaki inuze. 7 Yazen makasiya memerom avini matori ma karti shi ukuna utize nan ka dure. 8 Uzika ireba sa ikiwu unu uwaze mum idaki ahira adesa matiwe ba. 9 Uyisti ocigilin une une uwuze imumu ugur nani cicin. 10 Izeni ginume uhirame

barki shi a nyemo Ugomo Asere inuguna idaki iwuze ure ubasa utize a ure una sasisba unigibisa gaini kamacukunu sas ma si nerere kome avini maze. 11 Nihinu ika aname izenbezezzi ushi inuguna disa a gbarme izennubu ume, barki anime izena sa uzitu, ika anime ane nipuni wuna upeliko barki ugakireka upusa vat. 12 Izenuguna anigibisa inuwuze iwuze ire imumu kini wakurze a ce aweme a kacu. 13 Ni hinu barki Asere ani atitishi uhana ukem unikara, kati kuna uron ta unikara sa ya kem nicukunushi ukuna ukunushi ukuna urunta wapum, barki anime ironi ace ashi namu iroba mushui iuwuze ace ashi katuma. 14 Barki anime tize tinikubu ta mice anyemo vat taze ti idaitine, wuna uso uroni utura uweme kaniya nice nuweme. 15 Kunani, ikalzen inurumusa ace ashime ikure ituze irene wazenezekizeki kati ihuze ace ashime. 16 Wagu, ucuzeni tanu anyemo abibe ba Asere, idaki iwuze apum a shi mei majeba. 17 Barki nipum niwuzematare nan be bibe Asere, bibe Asere me ma wuze ishina nan nipum baki anime timumu tiginome ini ubuni idai nine barki anime wadaki waze imum ihuma ba. 18 Ika bibeba Asere bini bi tarsa inshi inzo utize tini kububa. 19 Ananre tirogatinipum tirani amasa kaniya uwuza umadini, uzeti umo reba molau, mei ma je. 20 Katuma kamakire, uwuze uni bire, ucika utikara, matara, niero, iroba ikgarkgai, upuza ace itize uharsina, uhugu utize. 21 Imumu sa iwusa unu mawu huw-huw usati unihuma nankasu utiri timum manizishi tize kasi yandasa ma gushi adisa wawusa timumu tiginume wakiwakem urebe ahira Asere ba. 22 Shi hana abibe anu pati ace ani, nan mureba mu shui, a ticukum huma nanu wanu uyah unice nekadare. 23 Muruba shiu, mushiu sarki tize tinikubu sa iraniu aje aru are anu nan ti mumum. 24 Anikibisa waze Ugomo Asere me Yeso wa gaikireka uzena uweme apum nan adisa wazi inu ire uguna we ee itize samirka timei maje. 25 Ikaticiki anyemo abibe kini tiwuze tanu nan bibe ba Asere. 26 Kati tiwuze ti cukum tuyeze unice, nani jokiko ace nani tizen nuhuza acece aru.

Bikoro bu Tasi

1 Ni hinu, ika ameki unumazime wuze imumu imadeni, shi sa izin ibibe bi huma i huguko unume iwume una anyemo abibe bireha ishivi, wuze siki-siki inice nowe me, kati hume ukarezo anyemo ubata me. 2 Zekani ubasa utize tace ashi, ika iwuze inime idi ingce tize tini kubu Ugomo Asere. 3 Barki anime, ika uye ma wuze ure ueera inu besa tire tize anice nume meme ize ire imum ini maze ba mazenu cara uni cenume uganiya. 4 Na kovi magunu kame katuma maduku ire, abinime ane madikem imumu itara ubi gire, isai ma pata nice nume nan uye ba. 5 Barki anime, madiziki ugito uti zongatu meme. 6 Debisa abizezze me tize yacukunu nume gbars ma re uromo utimumu sa ma wuze tireren vat nan anu bizezze u yetiki me. 7 Kati ihim aregishi ba iwuze Ugumo Asere nebasa ba, vat imum sa unu mawuze yani bira ini nan ni imum sa madi are ini. 8 Barki unikibisa ma biranice numeme imum ibaru anyemo aticukum tumeme timadini, madi ore tini una iwenu, disa ma bira a bibe berere madi ore urei uviki wanu da doki ginu a hira abibe. 9 Kati ti uzeba ikatuma ka hu ma, barki u ganiya sa wa wuna ure, sa ti ore uganiya sa daki ta uzoba. 10 Barki ani ane u ganiya sa tikem wasa, ati wuze katuma ka huma ahira anabu u wuze katuma ahira anigibisa wa katuma ka huma, gbardang. 11 I ranine ugbardang uyetiki sa mayah shi itare tum. 12 Anigibisa waze wabizi muruba mu reren a nyemo anipum wa wuze gbars ani gbare, wa wuze inime barki ayah we uzitu barki ugakirika Ugomo Asere. 13 Barki anime anigibisa wuzein gbare idaki watarsi tize tini kubu me ba anime ani wa wu awuze we nigbar barki sa wa tire igire wana pum awe. 14 Caki kati icukunu inuguna izen nu tira ubigire sai barki ugangiri ka Ugomo Asere uro Yeso bibe beririn Asere, ahira ame ani a ganikirka unee ahira ameme ahire unee. 15 Barki ni gbare nani idara uni gbare idaki ire mum ini ba, barki anime wanu aye urizo uni uni urere reme. 16 Nan nanigibesa wadicukunu anyemo iko utize, barki tucukunu ne goma we

ani Israila ahira Asere. 17 Uzeka aname
har uhana aje kati uye ma rmadamum,
barki inta muhinu ma sere ani pum num.
18 Imum irere Ugomo Asere Yeso Asere
acukunu nigona haru anyemo abibe bero
ani hinu acukunu Anime.

Afisawa.

1 Me bulus udura u vana Asere a hira katuma ka Asere, uhana ahira anu uzatu madinisa wa ra u Afisus, nan an de sa wa hem in vana Asere. 2 Imum iriri a hira a shi me, nan kadura ka riri u suru ahira Asere aco aru nan vana Asere. 3 Nan imum iriri ya Asere nan aco nan vana Asere, de sa ma nya duru imum iriri na ko de ya imum iriri a nymo a vana Asere. 4 Kasi sa ma zaukan be duru a nyimo ameme, uganiya sa da ma mu tuba unee ba, barki ti cukuno anu a lau, anu zatu madini a nyimo a meme nan a nyio u su. 5 Uganiya sa mamu, kurzon duru ti cukuno ahana a meme, usuru u Yesu vana Asere, kasi u ira u meme. 6 A wuzi imumu i geme vat, barki a norziko niza na Asere, ige sa a nyanki duru, barki u hem u vana uru. 7 A hira ame ani ta kem ubura a hira a maye ma me, u ceki u ti mum ti zenzen turu, ahira u kem ti mumu ti riri ta Asere. 8 ge sa ma nya duru, unu rusa u meme. 9 Ma bezin duru imum be sa ya ra iriba imeme, ti mumu ti riri tu meme sa ma nya ma nyinca ahira a vana umeme. 10 Vat imum ige me ubarka, uni barki u myinca uganiya sa mu sa ti mum ahira a vana umemu ti mum a hira be a vana Asere. 11 A hira a me ani a kurzo duru a hana a kura Asere, a kurzon duru ani me barki de sa ma boo ti mumu tige sa ma nyari uwuza me. 12 Barki haru sa ta tubi nya iriba ahira a meme ti wuzi ti cukun ti ni nonzo nu meme. 13 A yimo ame ani ta kuri ti kunna tize ti huma, tize tu kaba uru, anyimo a meme sa ta nya mu riba muru. 14 Me mani unu bezizi, uru ti mumu u hana uganiya sa ta kem me, barki ani me, ni nonzo nu me nini. 15 Barki ani me ma kunna tize ti huma ti shi me ahira Yesu vana Asere, nan uhem uru me, ahana alau. 16 Daki ma diri unonzo Asere barki shi ba, vat uganiya sain zin nu wuza u shi biringara . 17 Unu guna Asere avana u Yesu, aco unu dang, ma nya shi bibe bu gamara nan bi boo urusa Asere. 18 In kuru in wu shi irusi eje iriba, barki irusi nyanini tize ti gino me ta titan duru ni, nan nyanini gwardan sa i eze barki ana lau. 19 Nan ko di nyanini imumu i dandang i rusa anu zatu bata sa ma zinu boo me, ahira aru aru, haru anu nya iriba, i boo a nyimo ani kara nu meme. 20 De sa ma boo ahira Asere uganiya sa ma wu ahirza me a nya me a hira ucukuno a tari tina reh tu meme a. yimo Asesere. 21 A nyimo a ni za ni ti Gomo nanu bari wan ni kara, vat tiza tu neh, a zo tiza sa adi nya nueh cas, uhana i wono. 22 Aseri a nya ti mumu a tari tu bari uvana Asere, ma kuri ma nya a nyimo udenge Asere i cukuno unu inta u ti mumu vat. 23 Udenge Asere une uni ni pum ni vana Asere, u nyinca unu nyinca u ti mumu.

Bikoro bu Kure

1 Shi me ma hirzashi ataye sa yazi mu kize usuro ticukum teshime nan nu cara a bange a shime. 2 Andesa datti warani anu tarsa, ana ni ge sawatursi Ugomo u ma cico memani bi be buzenzen me nanshi anu zatu tarsa Asere an desa wa haki nan nipum. 3 Vat oro datti ta cukuno nan we ta tarsi uni rusa umeme ine ini Uhomo Asere ma izi ucore iriba imeme. 4 Ugomo Asere mazin ni ni iriba ishew barki memani ma hem in hanu. 5 Barki atiyeme salazi mu kizzi memani hirzan duru urusa unize ni ugomo Asere asuro ushew umeme ma suson duru ani rere. 6 Anyumo Ugomo Asere Yesu memani hirzan duro nigome manno ma yan duro ahira ati cukun abirko anyimo Asesere. 7 Ugomo Asere ma uyi ina nu barki ma bezi ubare umeme usuro uniza nu Ugomo Asere Yesu. 8 Usuro imumu iriri ya wu ma suson duro anyimo ani rere me sa ta rebine akagino katuma ka Asere kani. 9 Da barki kashi ba barki ani me kati uye ma tari bigiri. 10 Haru katuma kame kani ma kuri mabarkan duru anyimo niza ne Yesu Ugomo Asere barki ti wuzi katuma ka ririn kaga sa Ugomo Asere mamu inkondaru kani. 11 Barki dati utanda ushime anigura wadi tarsishi anu zoti ni gura wemi waruse nigura nu weme nini ta tarani. 12 Rusane uganiya yahar uzina nan nu Ugomo Asere. 13 Anime anyimo Ugomo Asere datti yezi piit anami barki uponku uma ye na Yesu Ugomo

Asere mayene shi mamu. 14 Barki anime Ugomo Asere mimani una unu nati iriba idesa mazeki a Yahudawa ana inde wani makuri ma tuburko utura ugesa wa hari ticukun tuwa nan ni lenu. 15 Ma e makarti ubezi utize tiburi nan uwito ini ce nimime usuro ahira ami ani akim vana Asere usuro anaware wewan adumu nan aji. 16 Makure ma ore ace awe ana waremi anyumo aniza ni Yesu wa cukuno a inde usuro ukotiko umime azere utete. 17 Yesu ma e unu boo tize ta Asere, nan nu bezizi iriba irum a hira an desa wa ra piit nan iriba irum a hira desa wa zi mamu cangi. 18 Makure ma ace ma bezeze una urereni ana pepet nan na namamu. Barki memani takim urosa vana nannu Ugomo Asere usuro bibeu bi inde. 19 Barki memani takem urosa vannu Ugomo Asere anuro bibeu bi inde. 20 Shime a zu agene wani shi anare waniba shi yakim ukaba ahere Ugomo ya cukuno ahana Ugomo Asere. 21 Andese a kabi we usuro urusa utize ti Ugomo Asere Yesu memani ni po ni dandang niginome. 22 Andesa abari we gusi tidinge anyumo aweme wewani ti denge tiririn ti Ugomo Asere.

Bikoro bu Taru

1 Baeki anime mi Bulus vana Ugomo baeki Yesu Ugomo Asere barki katuma kanabu vat. 2 Ya kun nani tize ti ronta ugenomesa a wuzi me usuro Ugomo Asere u wuzi anime barki urusa ushimi. 3 Gasi urusa Ugomo Aserw anyimo atiro ma bezi anaboo. 4 Uganiyamw saya kuna idi rusa teze ta Asere tini. 5 Desa sa dati abezi anabuu anami abezimi abezi anabu barki usuro uni za neza ni bibe bi Ufomo Asere. 6 Usuro ubezizi utize tanabuu, wa buu kadure barume, ti hira tini nipum ni inde nine usuro u Yesu Ugomo Asere oru. 7 Akuri akem una katuma ka tize ta Asere usuro ubezizi ta Asere sa abe ime usuro uniza numeme. 8 Memani abezi uhem nan me ahira Ugomo Asere agi imbeze anabuu tize ta Asere sa tazomi unu binaniba. 9 Inkure in buki anabuu imumbesa ize ahira Ugomo Asere desa memani ma nya a nabu. 10 A anime ani barki abezi urusa Ugomo Asere sasa ahira ubeu ida dandang yaAsere nan nu rusa ahira udange Asere. 11 Aginome ya saro kabirka utize ta Asere ma wuzi nyimo Yesu Ugomo Asere. 12 Anyimo anime tizin ini kara nu biki ahira Asere barki uya iribe ihira meme. 13 Barki animei kati iri ni rere san izinu same barki shiwani barki anime ce icukuno imum mu iso iriba. 14 Barki ani ma tunguno aje aco me. 15 Memani mayinza alem une warusi masama Asesere nanu pashi adizi. 16 Birenga bini ma zeshin anyimo amatibe mushimi hano memerum anyimo urusa bi be ba Asere. 17 Ugomo Asere masukuno amuriba mushimi usuro ubizi rusa Ugomo Asere amiriba mushime. 18 Iruse nikara netize timeme vat nan desi wazin madini amariba amuriba meweme ba irisi Ufomo Asere upashi umeme nan uconcon umime. 19 Rusani Ugomo Asere mahem in haru unu rusa ibinanita raniba barki anyimo ashime unurusa upash umeme maraniba. 20 Ninonzo na biki ahira desa sama bize tize ta Asere nanni mumbe sa tiki iki nan imum ba saridw yari wan birengara sa tide wuze vat mazin katuma amuriba murume. 21 Nininzo nabiki a nyimo u denge ubiringara bumeme anyimo niza ni Yesu Ugomo Asere i cukuno anime.

Bikoro bu Nazi

1 Barki anime mi sa a korson barki ni zaa ni Ugomo Asere, inyara shi iwuzi tanu me sa tawuna rep nan u titta wa Asere sa ma litta shi. 2 Cukunoni sheew, nan u tuzo ace wanmu riba mu runta, i hem wa cece. 3 Ini kara nishi inkonee upata cee me sa bibee ba muta shi biti cukum ti maan. 4 Ni pum ni inde, nan bibee bi inde u inko iriba i inde a hira ade sa a litta shi barki me. 5 Ugomo Asere a inde, u heem u inde u zoro u inde. 6 Asere inde nan acoo u vat, dee memani Asesere u vat nan Asesere uvat nan anyumo uvati. 7 A nya kondevii katuma rep nan katuma kirsti. 8 Ka si ubuka uti zee ta Asere, sa ma nyene Asesere, ma zika ande sa ma zika nan mee, ma nya wee katuma sassas. 9 Nyanini abasa in, “ma nyenee” a adizi. 10 Unu me sa maa tuu memani maa nyene pii Asesere, bati ma myenca vat ti mum. 11 Kirsti maa nya katuma kasi ana, ana ka dura, anu kirzuzo uyi zee, anu boo utize ta Asesere anu dungara nan anu bezizi utize taAsesere. 12 Batu wa bari ande sa

wa zin katuma kasere, wa suu ni pum ni kirsti. 13 See ta kabiki u pata cee uheem nan wan urusa uvana Asere nan vat una u kirsti. 14 Izi ani me kati i ri aje kasi a hana nan an de sa azinu harsa uwe muriba unu bezizi u sassas, a rangizi we a cari wen. 15 Ti da cukunon duru anu boo ukadura a nyimo uhem nan anu u hana an de sa ma ra ana aza a Yesu. 16 A hira an de sa a pata anu kaba u tize ta Asere nan ande sa wa bari a cece anyimo u hem. 17 In boo shi kati i wuzi ti cukun kasi anu zatu u rusa Asere ana mu riba mu zezen. 18 Barki u ge be sa Yesu ma nya we uge sa Asere a nyinza, mu riba mu weme ma myenca in maree, barki u zatu urusa sa ura ace a we me. 19 Wa in ko mu riba u wuza imum ima dini nan nu dira umu ieh. 20 In ka ya zika iri imum kasi i Yesu, kati icukuno kasi me ba. 21 Ana sa ya kuna a banga a Yesu kasi sa ma boo shi, irusa una umeme u riri sa idi cukuno ni. 22 Yesu magu iceki ti cukum ti ge be sa a nya shi i ciki kasi mukizi mu ge sa ma wicizo ya zinu ranga very ace ashi ini mum be sa i nyara. 23 Bati ucukuno usso a bibe bi riba i we me. 24 Iziki tanu tu su ti ge sa ta wuna reb nan ta Asere, wan ti cukuno be huma sa idi iri. 25 Barki ani me cekini macico, i boo ni acece kadure. 26 Kati i hem u cornome u riba mu shi me u eh shi unn caran, kati u corno me iriba u biki uwijoro. 27 Kati i nya bibe bibur masaa. 28 Ukari be ma ceki nikari ca ukari ma nyari imum sa madi benki de sa ma dira. 29 Tize sa tidi suri a nyimo a shi me ca ti cukunon ti ge sa tidi benki shi kati a kuna shi inzin ti zezen a nyimo a shi me. 30 Kati i cari i cari bibe biriri ba Asere iriba, barki sa bine bini ma saa ma Asere ahira aru ronu bura uru. 31 Cekini me riba mu biti, nan nu cara iriba wa nu curzuno me umuriba. 32 I wuzi a cece imum iririn, i kura ugogoni wa cece, i versee u puzo sa ti wuza acece kasi Asere in Yesu.

Bikoro bu Chibi

1 Ane ani cukuno ni anu tarsa Asere, gusi uhem mr, sa mazika shi a hana ameme. 2 Cukuno ni, unu hem gusi unu kaba uru me sa ma hem in haru, mano ma nya nice ni meme imum u ira wanu unya uronta wa Asere. 3 Kati i suzo ace shi inki ido wuzi ni isi nan aye a shi me ine ini iriri me, a hira ande be sa wa hana piit nan na Asere. 4 Nyani udira uni ce, tize ti hura, nan biranzo bi zatu uri, im bari i cukuno ayimo riba irom. 5 Katuma ka madini, ticuku ti madini, unu uwuza uma kiri, mazo me in na hira a nyimo akura unu kaba nan Asere. 6 Kati uye ma rangi shi in tize ti hura, barki ani mani ya wuna iriba iburu i Ugomo Asere idi tu, ani cw na hana be sa daki wa kaba me. 7 Kati i haki nan we. 8 Ya raa mariu, ana me iraa a masar ma Asere, barki ani me haka ni gusi ahana ama sa. 9 Uyo u riri ume sa une uni uhuma me, ulau, wa ka dundure. 10 Ubezi imum besa ine ini iriri ya Asere. 11 Kati ipasa ace ashi me, nan debesa wazin unu to umare, pogi zonwe. 12 Imim be sa wa wuza ini ku gu agi abuki. 13 Vat imum sa iraa ama saa. 14 Barki masaa me mazi vat, sa agu “hira”, hu sa uzin im moro, ukuri uhiri a nyimo i cau, unu bura madi pokkiwe ma saa. 15 Barki ani me tarsani seke in ti cuku tiwe me, azo gusi unu dira urusa banga. 16 Rusa uganiya barki tiye me ti i be izen-zeng ini. 17 Kti u cukuno shagalak, rusa imum be sa Asere ma nyara ini. 18 Kati usi ubere, una uhurne me uni, unu guna uwu anime imbari wa cukuno in bibe biriri. 19 Booni tize ace ce a shime ina gburan uzabura, ini re ini nonzo ini re ibibe, izin ini re izabura a hira Ugomo Asere, ini nonzo a mu ruba mu shi me. 20 I dingi wuza Ugomo Asere a co aru ankoi anyimo vat imum besa i wuza ini. 21 Witoni ace ashi me anyimo a biyau bi Yesu unu kaba. 22 Shiane witoni ace ashi ahira anu roma ushi me gusi uwuza be sa a wuza Ugomo Asere. 23 Uroma me mani ni cenu une umeme, gusi Yesu sa mazi nan nu utarsa ume me, ine ini nipum ni me me, me nice ni meme, memani unu bura uni pum me. 24 Gusi anabu umu tarsa utize ta Asere sa wa wito ace awe me ahira unu kaba uru, animani shi ane idi witi ace ashi me a hira anu uruma ushi me. 25 Shi anu uroma in tani anet a shime memerum gu unu kaba uru me sa ma nya nuce ni meme barka unu tarsa utize timeme. 26 Ma suso tini lau a hira Asere ma kuri ma kpico duru in mei nan tize timeme.

27 Mu wu ani barki ma witi nice ni meme, ahira anu tarsa tize timeme ti cukuno memerun kang, sarki ire imum izenzen i xukuno lau sarki madini. 28 Ani mani anyara anu ruma wa inta une a wamme, sarki madini gusi apum awamme ani vat dwbe sa ma inta une nice ni me nini ma inta. 29 Barki, an debe sa wamu nyaruma ume nice ni meme ca bati ma inta nini memerum, gusi unu bara uru me sama inta anu tarsa umeme. 30 Haru agememtihi hira tumeme tini. 31 Gusi unyetike sa awuzi, anu guna caa unu ma ceki a ino amwme nan kaco ameme, ma tafina une umeme we ware wa cukuno binama bi inde. 32 Tize ti ginome tini hunzi tini, imboo abanga unu kaba uru mani nan anu tarsa umeme. 33 Vat tize tiginome takem shi vat ushi inta ni ane ashi memerum shu ane tarsani anu ruma ushi me ini ruba indw.

Bikoro bu Tasi

1 A hana, cukunoni anu tarsa a ka co barki Asere ane ini imum iriri. 2 Utarsa a co nan ka ino ine ini imum ituba intaa na nu cwnti. 3 Barki riye tiwe me tiwi joko une. 4 Shi, aka co kati iwu mu riba ma hana ashime mu corno me, wuza ni anime bati i hunguko we wa rusi tize nan nu tarsa Asere. 5 Arere, tarsani a ka co tikura ti shi me ikuri i nya niwe a ce gusi u tarsa u Yesu uni izini. 6 Azo uguna wa wu ma ruba muron uganiya sa wa hira shi a hira uwuza u ka tum, ca kacukuno katuma ka Yesu mani nicw ni meme, wa nu imum besa Asere a nyara a mu eiba mi shi me. 7 Wu zani katuma ka iri barki Asere azo agi barki ana buu. 8 Rin hini debe sa ma wuza katuma ka riri madi kabi imum besanma wiza ahira Asere, urere mani unu ge be sanma zo me nqn Asere ba. 9 Shi ak co ati kura wuzani arere ashi me imum iriei sarki vat ti ushime a co udang mani madi nya shi imum be sizi. 10 Vat in ani me una ni kara a hira Asere a nyimo u zina umeme. 11 So kini tironga tini kono ta Asere i wusi fi kara nan una bi be bi zenze bi hino me. 12 Azo uguna, ti kara tiru ti ni pum nan maye mani, nan nibe izenze ini wan na Agomo ibe ima re sa iraa ati hira sasas. 13 Barki ani me, soki ni vat yi runga yini kono ta Asere bati ikem itonno Asesere ibe iburi uganiya iburu i geme, tonno ni gangang. 14 Barki ani me tonno ni ini kara itaesi ni kadure nan ma hene ma huma. 15 Soki a kpatak barki tanu ti boo tize tu runta i cukuno a huma. 16 U, inmta uwaga u ka dundure, une uni kpahiza ti irra ti nu bibe bi zen ze bi gino me. 17 Zika, bi tagiya bi ti ciku ti runta wani vira ubi bi niriri, une uni tize ta Asere. 18 A nyimo a biringara, nan nu ubari Asere, be ni i irri u kabirka be sa Asere madi kabirka shi barki, anu age me sa wa ceki me. 19 Barki, ani me wunani mi biringara bika kadure ka ge be sa in di nya, inki ma poko anyo imum me sa ma buka atize ta Aseee i cukuno i mum u kaba ahira anu. 20 Sa in zi una kadura a nyimo inyang, u denge uni uriri me sa in rani imboo tize ini riba ihuma. 21 I cukuno anu rusa vat imum be sa in rani a nyimo me, tycikus, uhenu unu hem, ino nu, una ka dumduda ahira Assre modo nuki shi bay imum me si izi. 22 Ine ini ya wuna ma tuburko me barki ka ge katunama me, i rusi imum besa ti ra ni a nyimo me, ma kuri ma tarsi in shi a nyimo a mu riba mushi me. 23 I cukuno merum nan ni henu in taa ni a ce a nyimo uhbindirko usuro Asere aco nan Asere Yesu una bura uru. 24 Urunta ucukuno nan de besa ma Tafina nan Asere unu bina uru, wanu Tafina uge be sa uzonu in ni we numara.

Ufihbyawa

1 Bulus nan Timoti arere Ugomo Asere
Yeso, uhana ande sa a inko we anyimo
Ugomo-Asere Yeso sa wa raa u Filibi,
nigo nan ana katuma kadenge me. 2 Caa
uronta Ugomo -Asere ucukuno nigo nan
haru. 3 In wuza iriba irom vat uganiya
sa ma ringin shi. 4 Ko ya uganiya sa
in zin biringira barki shime, in wuza
anyimo iriba irom ini. In wuza iriba irom
vat uganiya sa ma ringin shi. 5 Ko ya
uganiya sa in zin biringira barki shime,
in wuza anyimo iriba irom ini. In zin
in iriba irom bariki upatti acce sa izin
unu bezizi utize ta sere datti anu wui
utuba uhana kani me. 6 Ma hem in na
ginome, mede sa matuma ka re-re anyimo
ashime madi ree aje ma biki umaska me
uhana rono sa Yeso Ugomo-Asere madi
ē. 7 Irezi anime ikunna vat ushime barki
iraa iriba lin vat ushi ana tanu tum tini
anyimo uronta Asere ahira utirza um nan
nu karti uboo utize ta sere, wanu tonno
atize ta sere me. 8 Barki Asere marusan
in na ginome, unu guna in nyara shi
kang anyimo iriba lim unu hem Ugomo-
Asere Yeso. 9 In zin in biringira bigeme,
uhem ushi me ucukuno ure aje urusa nan
tanu ti rusa abanga. 10 Inzin in biringara
bigino barki i batti tiron-roga tire-re, in
zin in biringara barki i cukuno anu be sa
kunnan in we azo me ande adi jori a rono
Ugomo-Asere. 11 Agino me barki agminca
shi anyimo ahana wa re-re sa akemzu
we ahira Ugomo-Asere Yeso, uhana uni
nonzo na Asere. 12 Ana me inyara iruzi,
ni henu, unu guna imum besa ya kem
ya cukuno unaa wa re aje atize ta sere
kang. 13 Anyo anime, inyang line anyimo
Ugomo-Asere ya cukuno imumu i rusa
ahira masoja mani kobbo nan anabu vat.
14 Ya cukuno maroo manihenu anyimo
Ugomo-Asere wa tonno kangang barki
inyang imme, wa suro amasaa wa bezizi
tize ta sere in iriba i inde. 15 Ine ini
aye ashime wazin in tize ta Asere anyimo
ani eru nan nugursuna ahira, aye barki
katuma kare-re. 16 Ana tize ti ugomo-
Asere barki uhem wa rusa uguna ana a
inkom barki in tonno atize ta Asere tini.
17 Abanna me aye wazin in tize ti ugomo
-Asere barki u suu uni ue nan nu zatu
kadura. Wanno wa bassa wazinu zito in
mi anyimo inyang im. 18 Ine ini nyani?
Ako uya unaa, nyani unu rusa, nyani in
kadura, tize ti ugomo-Asere tini tizinu
wuza me, in zin iniruba irom in na gino
me: Ee, indi wuu iraba irom. 19 Barki in
rusa igion me idi hammi unaa u suburka.
Agino acukuno anime usuro abi ringara
bi shi me, wannu benki ubibe bi yeso
ugonon-Asere. 20 Azezsere imum nan nu
inko iriba in bassa nan inko iriba inda
kunna mu eh ba. Anyo anime, vat in
iriba ihūu gusi kodi umaya, nan ana me
in zinu inso iriba u ayen in ninonzo ni
ugomo-Asere anyimo anipum num. 21 In
be ugomo-Asere ma kem ninonzo anyimo
anipum num nyani anyimo aticukum,
nyani anyimo iwono. Barki ahira am ivai
I ugomo-Asere ini, Iwono Imum I uhana
aje ini. 22 Abanna me vat ini ihungo
uzina ume. 23 In inso iriba uguna in ceki
abann ame in cukuno nan ugomo-Asere,
igino Itekum inu iraa! 24 Vat ina agino
ti cukum tum anyimo anipum izi gbas
ini barki shime. 25 Barki in sa rusa inna
ginome mā kuri marusa indi vengize, in
re aje in ti cukum nan shi barki are
aje ashi me, nan aburu irom ashi me,
anyimo akadura. 26 Anyo anime, utira
ubigiri bi shi me anyimo ugomo-Asere
yeso udi re aje barki uze um ahira ashi
me. 27 Hakanin ini mum be iwuza gasi
imum be sa ugomo-Asere yeso ma nyara,
wuzan ni ani me barki in ma aye in iri
shi, anyimo Ibibe bire-re bi inde. In kuri
nyara in kunna nun gura itira apum nigo
me barki uhem ukadura ka gino katize
ta Asere. 28 Kati ikunna biyyau bi ire
imu ahira ande. Wazi anu ishina ishi
me wazi nu wuzame ire imum ini sa idi
huze uce. 29 Abanna shi me ire imum
ini ibura ushi me, aginome usuro ahira
Asere ani. 30 Ayenne awuza shi imum ire-
re barki ugomo-Asere, azo uguna uhem
unu ugomo-Asere uzi cas ba, wanu saa
uzito barki meme.

Bikoro bu Kure

1 Inki ire imum itonno anyimo Ugomo-Asere. inki ure imum ubenki usuro uhem ume me. inki uronto acce anyimo abibe bire-re urani, inki nan nu nuki iriba ubenka. 2 Igminca iriba irom im barki icukuno unu bassa ti mum mu ani me, icukuno unu hem u inde, izin tanu anyimo abibe bire-re bi inde me, icukuno unu baasa imum inde me. 3 Kati iwuzi imum amyimo unyara acce nyani uyeze acce. anyo anime anyimo iriba ubenki konda avi ma hiri aye wa teki me. 4 Kati konde avi mahiri imum be sa ira aje ame ani cas, abanna mahaki ma hiri imum be sa izi aye. 5 Bassa unaa be sa uraa anyimoUgomo Asere Yeso. 6 De be sa ma cukuno anyimo Asere, daki ma ira ticukum timeme nan Asere azome imum be sa madi inta ini ba. 7 Anyo anime, ma vete nicce ni meme, mā ziki nicce numeme gusi urere, ma eh anynimo anipum na nabu, a kem me gusi unuba. 8 Ma tuzo nicce nimeme, mā tarsa uhana iwono, iwono ugankirka ukunti. 9 Barki anime Asereateki unu yeze ume, mā nyame niza nige be sa ni teki kon di niya niza. 10 Barki anyimo aniza Yeso kondi aya arung ati tunguno, arung be a raa anyimo azezsere nan nu nee nan na adiizi unee. 11 Koya nilem nidi buki uguna Yeso Ugomo-Asere Asere ani, uhana ahira ani nonzo na Asere acco. 12 Barki ande sa ma hem in we, gusi utarsa izin ko uya uwui azo uguna inki inrani ini ba, sa azi aname sa inzoni, wuzani katuma kubura in biyaau nan nu utasa umaye. 13 Abanna Ugomo-Asere mani katuma anyimo ashi me wuzan ni inriba uguna Ugomo-Asere madi hem ini. 14 Wazan vat imum saarki urezi utize nyani matara ba. Barki icukuno anu uzatu ujoro ikuri icukuno ana kadura, ahana Asere anu zatu umadini. 15 wazan ani me barki isuro masaa gusi masasa anyimo unee ugeme, ati amaso mage samaceki unaa nan nu cara uge sa wa corno me. 16 In tani ni gburang mi vai in nikara barki inkem unna be sa indi nonzo Ugomo-Asere roni umeme, abine ani indi rusi uguna daki ina waza magasiya ma hura ba. 17 Nyani inki azi nu tinika um kasi imum be sa azinu wito Ugomo-Asere nan katumu ka kaduru ka shi me, mawuza iriba irom, makura mawuza iriba irom nan shi vat. 18 Gusi anime shi me cangi wuzani iriba irom nigo nan ni. 19 Abanna me mazika iriba im uguna indi tumi timoti ahira azo nu dadda kino ba, barki mi ma in kem utonno in ki marusa imum be sa iraa anyimo. 20 Abanna imzom uye sa iruiba im ya aye i inde nan me ba, de be sa ma hirain niriba ineze ikadura. 21 Barki wa nya ukem uwe uni azo u Yesu Ugomo-Asere. 22 Abana me irusa uturi umeme, gusi ugina sa mazin nu wuza unuyoo umeme, animani ma wuzim nirere ahira atize ta asere. 23 Ine ini ua wuna in inso iriba in tumi azo unu daddankino ba inki ma ira imum be sa ihaka. 24 Abanna me ciki tappi anyi mo Ugomo-Asere unu guna mi ni cce nim in eze azo unu daddagino ba. 25 Abanna in bassa uguna irezi in tumi Abafarotius, me uhenu um mani uroni ukatuma, una kadura kashi me ma kuri mazi urere barki imum be sa in nyara. 26 Sa ma nyara u ira ushi vat, ma meki ubassa abanga aburu kang sa azi ya kunna ma wuzi nipum. 27 Kadura kani mawuzi nipum ma sanzi uwono, abanna nan mi, barki kati in wu aburu abit azezsere aburu abit. 28 Barki anime mawuna iriba utuma ume, barki inki ya kuri ya irani me indi wuu iriba irom mi inkuri in suri anyimo ubassa utize. 29 Kabani Abafaroditus vat iriba ivom anyimo Ugomo-Asere, i iri gancan wa nabu gusi meme. 30 Barki katuma ku Ugomo-Asere kani ka aye mamamu uwono, ma nya nicce ni meme barki ma ma wuzim ni rere barki ma gminca katuma ka ge be sa kazi uguna idi wuzin min.

Bikoro bu Taru

1 Adumo imum buka nihenu, wuzan iriba irom anyimo Ugomo -Asere. in kuri in nyetike shi ti mummu azo uguna agi tigitak tini tizi ba, timummu tidake tikarti shi ire imum. 2 Wuzani seke ini wooci, wuzani seke ina ana katuma ka buru, wuzani seke ina anu uwesi ajib. 3 Abanna me, haru wani agbari me, barki haru wani titugonzono ahira a bibe bire-re ba Asere. haru wani anu

tira ubigini anyimo a Yeso, ti kuri tizon duru anu tonno anyimo anipum. 4 Sa azi anime, mi nicce num in turi anyimo anipum, inki uye ma bassa madi tonno barki nipum, mi in teki me. 5 Agbarum roni unuye nu witi-utari, anu Israila, nan nikura ni biliyenu, llyahudawa wa yahudawa, abanga, tizen tini kobbo mi ufarisiyawa mani 6 Uwatu u inko iriba ma patti anu tarsa utize ta Asere, ahira atize tini kobbo, ma cukuno unu uzatu ujoro. 7 Abanna me vat timummu tigino me ta cukunom imum ure aje ahira am, ma ziki tini udira uni barki Ugomo-Asere. 8 Ee, abini in bassa timummu tigino udira uni barki urusa be sa inzin ahira Ugomo-Asere Yeso Ugomo-Asere um, barki memani ma wuza udira vat tiron ronga, ma kurzo tini tizome ire imum barki in kem uribe ahira Ugomo-Asere. 9 Akem anyimo me, inzom in ure uhem unicce num ahira atize tini kobbo, anyo anime, inzin nuhem ahira uhem ukadura anyimo Ugomo-Asere, uhem usuro uhem ukadura 10 Anyimo-Asere, uhem me sa uzi wa Asere usuro uhem ukadura. 11 Barki konde nyani in biki uhira anyimo a ma cau. 12 Azo uguna mamu kem ti mum mu ti gino me tini, nyani ma mu cukuno unu udang. Abanna me in zin nu sonsi unicce utarsa barki in meki imum be sa mā mekum barki ini. 13 Ni henu, daki magika ma mu meki ini ba. Abanna me imum inde irani sa in wuza: ma pake me ini mum sa irani adumo, In zinu sonsi unicce ahira imum be sa irani aje. 14 in zin nu inko iriba uhana urusa ugino me bati in kem ukalu ure uninonzo nu lita Asere amyimo Ugomo-Asere Yesu. 15 Vat uru ande sa tize amara, ti bassa abanga unaa ugino me, in ki ya bassan abanga a ire mum sas, abine ami Asere madi bezi shi ire mum sas. 16 Sen ke, ahira sa tamu harma, nati canti ani me. 17 Cukuno ni anu umanza imum be sa in wuza, ni henu. Ira ni memerum ahira anu agino me sa wa hakaa kasi haru me sa ta cukuno imum umansa ahira ashi me. 18 Anu gbardang wazin tanu - we wani anu gebe sa ma buki shi abanga awe me, aname in kuri in zin nu uboo shi in maje kasi ande sa nyari me u baka utiti Ugomo Asere me. 19 Umasirka uwe me iwono ini, Barki asere awe me aburu ani, utira igiri iweme uraa anyimo anu ehi muwe me, ubassa abanga awe me ura ti mummu tunee. 20 Abanna me haru iwetere iru idi raa azesere ani, ahira me sa tizinu ube unu ubura uru, Ugomo Asere. 21 Madi ganirka apum aru usizikime ma kurzon nini kasi nipum ugongo umeme, ugamirka in nikara nimeme ahira sa ma nya vat timummu atari ti meme.

Bikoro bu Nazi

1 Barki ani me, ande mahem nihenu sa in zin nu kolimo, aburu arom nan ni ere num, unaa ugene me tonnon ni in nikara anyimo Ugomo - Asere. Anu hem aroni. 2 In zin nu tiraAfodiya tari, inzin nu tiraSintiki tar, icukuno ana inde anyimo Ugomo - Asere. 3 Ma aye mazoni, in kuri inzi nu tira ushi tari, aroni atanu ku karti Ukadura: nigo anyimo ubezizi tize ta Asere nigo nan kilimas nan nu kasu aroni am, ande sa tiza tiweme ti raa anyimo ukarda ivai. 4 Wuzan iraba irom anyimo Ugomo - Asere koya uwui. In kuri inzinu boo, wuna iriba irom. 5 Tonno vat anu wa iri utira iriba ishi me Ugomo - Asere maaye mama mu. 6 Kati ibassa nan ire imum, anyo anime anyimo vat imum nan nigo in biringira, nan nu tira utari, nan ni iriba irom, tonno iriba irom ishi me icukuno unu rusa ahira a Asere. 7 Iriba ilau ya Asere, U akki vat urusa abanga udi impi mu riba mushi me nan nu ubassa abnga ashi me anyimo Ugomo - Asere Yeso. 8 Umasirka nihenu, vat imum be sa izi ikadura, vat imum sa ya bari anya utinanu, vat imum be sa izi uhem, vat imum sa izi lau, vat imum be sa ieze unu hem, vat imum be sa ieze in niza ni re-re, inki ni nonzo, wuza ubassa abanga azezsere ati mummu tigino me. 9 Timummu tigino sa ya manzani ya kabani ya kunna ya ira aticukum tum, wazan timummu tiginome. Asere unu nya ticukum tire-re madi cukuno nigo nan shi. 10 Ma wuza iriba irom kang anyimo Ugomo-Asere barki ana me ya gamirkan u inta um ahira ashi me. Ya inta me anyimo a kadura atiye ta dumo, abanna me daki ya kem umaa ubenki

ba. 11 Azo agi unyara um uni ba in zinu
boo ani me. Barki in manza ticukum
tini ce num anyimo vat imum be in
rani. 12 In rusi umaa be inde cukuno
anyimo unyara, in kuri in rusi unaa be sa
indi kem gbardang. Anyimo akoya unaa
anyimo vat imum inmanza urusa u wuza
be sa indi riigbardang nan nu cukuno
ini komo, nan nu cukuno anyimo uronta
in kuri in cukuno anyimo ubura. 13 In
dake in wusi imum vat ahira ameme sa
mema nyinzam tize. 14 Vat ani me, ya
wuza umuta acce nan mi anyimo uzito.
15 I kuri irusa, shi Afilibiyawa, unu guna
utuba utize ta Asere, uganiya sa ma ceki
umakidoniya, daki ma iri anu tarsa Asere
be wa benkum anyimo abanga nyinza
nan nu ukaba masi she wani cas. 16 Nyani
uganiya sa ma raa Utassalonika, ya tumi
unu benki ukurzo imum be sa izi em
iteki kani ka-re. 17 Azo uguna in nyara
imum be sa achi nyankum ini ba. Anyo
ani me in nyara imum be sa idi en unu
kinki anyimo ukere ushi me. 18 Ma kaba
vat timummu, in zin tini gbardang. A
tiyon me. Ma kaba atari ti Abafaroditus
timummu uhira ashi me. Imummu ironta
unyunkuno, ukaba uwito unice uge besa
Asere adi kabi. 19 Asere am madi aminca
vat timummu sa inyara azesere timummu
gbardang sa inzin ira anyimo ani nonzo
nu Ugomo-Asere Yeso. 20 Tonno ana me
unonzo ucukuno wa Asere nan kacco uru
uhana umara unee. 21 Iso konde vi unu
tarsa Asere anyimo Ugomo-Asere Yeso.
22 Vat anu uhenusa wazi nigo nan mi wa
iso shi. Vat anu tarsa Asere abanna me
wazi nu iso ushi, anu age be sa wa raa
akura kaisar cas. 23 Tonno uronta Ugomo-
Asere Yeso Asere ucukuno nigo nan ni ibe
ishi me. Icukuno anime.

Ukolosiyawa

1 Bulus udura uyeso vana Ugomo Asere
usuro ubasa Asere nan uhenu uru Tim-
oti. 2 Uhana ahira an de be sa wa
hem nan anu henu ahuma anyimo avana
Asere sa wa rani Ukolosi. Ca ubura nan
ticukum timan usuro ahira Asere acoo
aru ucukum nan shi. 3 Ti zin in napuru
arum in na Asere acoo a Yeso vanaa Asere
nan konde uya uwui ti zin biringira barki
shi. 4 Ta kunna uhem ushi me anyimo
avana Asere Yeso nan nu hem andesa
azauka barki Asere. 5 Izin nu hem ugeme
barki u'inko iriba inka dundure imum me
sa a inko shini asesere yamu kunna u'inko
iriba ika dundure nan tize tikadura nan
tize ta Asere. 6 Tige sa ta aye shi. Tize
ta Asere sa nyinza ahana, ti kuri ti yozo
nan ti uza anyimo unee uzini wuza ani
me datti rono me sa ya kunna uni nan
imanza ubura Asere akadundure. 7 Agino
me ani tize ta Asere kasi umanza sa ya
wuzi ahira Abafaras, uroni ukatuma karu
kahuma de sa mazin katuma kahuma ka
vana Asere anyo aru. 8 Abafara maa
bukin duru uhem uweme anyimo abibe.
9 Barki uguna uhem me, datti uwui me
sa taa kunna ani me, daki taa ceki uwuza
ushi biringira ba. Ti zin unu tira utari bati
amyinca unu rusa ume me anyimo urusa
nan unu tinka a bibe. 10 Ti zin biringira
bati i wuzi tanu me sa ta wuna Asere rep a
konde uya una sa iriba ime me idi rummi.
Tizin biringira inya ahana anyimo akonde
ka ya katuma kuri vi'u una rusa Asere.
11 Ti zin biringira unu gunna isoki nice
anyimo konde uya urusa barki ubara
uhana utira iriba ikang nan unata iriba.
12 Tizin biringira idi acoo iriba irum nan
apuru arum, de sa ma wuna shi ya kem
ukalum anyimo uharu wanu re imum ya
Asere yanu hem anyimo ama saa. 13 Ma
buran duru anyimo atigomo timareu ma
kurzon duru ti iri tigomo ti huma ti vana
ume me. 14 Ahira usam me ta kem
uburan, uvete ucara abanga. 15 Usam me
mani muhenu ma Asere sa adake iri ba.
Me mani utuba anyimo abi barabara ba
Asere. 16 Barki ahira ame me ani abari
vat timum me mani ma bari tini barki
me. 17 Maa rani aje uvat uti mum, anyimo
ame me ani vat ti mum ta kuri ta gurna.
18 Me mani nice nini pum, anu tarsa
Asere me mani utuba nan vana utuba
anyimo ani wono, barki anime mazi na
hira utuba anyimo atimum vat. 19 Barki
sa Asere ma wuzi puru arum ugunna
vat ubari ume me ucukuno anyimo ame.
20 Ma kuri ma barka konde iya imum
uhana ahira ame usuro usam me. Asere
ayen ticukum turunta ahira ama ye mu
gankirka ume. Asere abarka vat uhana
ahira ame, nani ti mum me ti rani asesere.
21 Barki sa unu tuba shi agenu wani ahira
Asere, anu eru ume amuriba nan anyimo
akatuma kaburi. 22 Ana me, ma barka shi
ahira iwono ime me ini pum. Ma wuza
ani me bati ma witi shi lau, anu zatu
umadini nan uzatu imum iti zogo aje ame.
23 Inge yare aje anyimo uhem, uturi ahira
a'inde, anu zatu seserke ahira u'inko iriba
ikadura nan tize ta Asere sa awuzi barki
konde vi sa ma rani unee. Tine tini tizi
ta Asere sa mi Bulus ma cukuno urere.
24 Ana me izin niriba irum ini jassi im
barki shi. Ani pum num ma myincika
ukasu ijasi ivana Asere barki nipum ni
meme nini anu tarsa Asere. 25 Barki
anu tarsa Asere agino me, ma cukuno
urere nan unu gittak sa Asere acanum
barki wa anu umyinca ukadura ka Asere.
26 Ane ani nizunzi nikadura sa a hunze
tiwe nan ticara gbardang. Ani me apoko
ande sa wa hem in me ini. 27 Ahira awe
me ani Asere a hem upoko ugbardang
uhunze me ni anyimo anu zatu tarsa
Asere. Maa bezi vana Asere mani anyimo
ashi, ugbardang ukatuma sa ka aze. 28 Me
mani de sa tizin unu boo me, tizin unu
gbara ukonde uya unu, ti zin unu dugura
ukonde uya unu nigoo me nan konde uya
urusa, bati ti witi konde uya unu anyimo
avana Asere gbem. 29 Barki nikara ni
meme nan ubari ume me sa urani anyimo
am unee uni wa wunam izinin katuma in
nu inko iriba.

Bikoro bu Kure

1 In nyara irusi ijase sa ma sa barki shi,
barki an desa wa rani Ulaudikiya, nan
aye gbardang sa daki wa mu ira muhenu

mum ba. 2 Ma wuza katuma bati muriba mu we me mu kem nikara uwatu upata uwe anyimo uhem uhana vat ure aje nan urusa! ukang ukadura kani hunzi na Asere, vana Asere. 3 Anyimo ani hunzi vat muso murusa nan mu. 4 Ma buka shi ani me kati uye ma rangi shi intize tihunguko umuriba mushi. 5 Vat unu zina sa inzom nigoo me nan shi abibe. In zin na puru arum in iri urusa tanu tishi nan akara ashi me. 6 Sa yaa kabi vana ugomo Asere, tonno ni in nikara anyimo ame. 7 Cukuno nin gusi abira shi anyimo ame, akuri asuu shi asesere ame, i tonno anyimo u nya uhem, kasi udundura me sa awuzi shi, awuu gbardang anyimo ubezi iriba irum. 8 I wuzi seke kati uye ma rangi shi una urusa nan nu hunguko ushi ahira una utanda wa naabu, una utarsa utimum tu nee, inzo ti vana Asere ba. 9 Anyimo ame me anu rusa vat ubara Asere ani pum. 10 Shi, isa myinci anyimo ame. me mani aje ukonde uya ubari nan tigomo. 11 Anyimo ame me ani awuzi shi nigbari, inzo usandi unigbari sa anabu wa wuza ba, ni ukarsa uwa uni pum, ni vana Asere nini. 12 A vati shi nan me ahira uzoro. Anyimo ame me ani ahirza shi uhem wnyimo ubari Asere, de sa maa hirza me anyimo iccau. 13 Uganiya me sa ya zi mukizi anyimo upilzo ushi me, anyimo uzati uni gbari nini pum, maa canti shi nigoo me nan me, ma kuri ma vete vat upilzo ushi me ni. 14 Maa visi tireme tishi me sa amu zina anyertike nan unu inko utize sa wa raa ace aru, maa kari vat ma nuki asesere utiti ugankirka ume me. 15 Maa kari ubari nan tigomo. Ama saa maa poki tini ma tarsi tini uhana ubukimure aje ahira ugangirka ume me. 16 Barki ani me, kati uye ma nya shi ayari ahira imum yare nani imum i usa, nani ahira upeu usoo, nani abanga uwui wa sabar. 17 Timumum tigino me mazu mati mum me sa ti'eze ini aje, kadundura me kane kani vana Asere. 18 Kati uye ushi sa ma nyara ukaska unice nan ninonzo ni be Asere ma iri ayari ashi sa adi wu adiri ukalum ushi me. Usandi unu ugino make ribe anyimo ti mum sa ma iri ma cukuno unu yeze uni ce ubasa ume uni pum. 19 Nizi sas nan nice nani vat nipum tiji wan tihihira wa zin katuma nigoo me, mazin ti'uza nan ti uza me sa Asere a nyinza. 20 Inki ya wono nigoo me nan vana Asere ahira imum i unee, nyanini ya wuna izin nu wuza kasi shi anu unee wani. 21 “Kati i canti, nani i donkino, nani idari?”. 22 Vat timumum ti ge me umara utini ene ani ucorno ingi awuza katuma una udungura wa anabu. 23 Ugino u'inso utize uzin uzini urusa uni pum usandi una sa ayo nan utuzo nan unya uni pum ijasi. Izo me katuma ka ge sa nipum ni nyara ba.

Bikoro bu Taru

1 Inge Asere a hirza shi nigome nan vana Asere, i nyari imume sa irani aseseri, aba sa vana Asere ma cikin atari tinanre ta Asere. 2 Bassa imumme sa irani aseseri, inzo anice nimumme sa irani adizi ba. 3 Irusa shi ya wono, ibe ishime a hunze inni nigome nan vana Asere anyimo Asere. 4 Uganiya sa vana Asere ma aye desa memani ibe ishime, uganiya me shi idi ē nigome nan me anyimo ugongon umeme. 5 Cekini mei maje sa marani unee, utarsa ahana aruma nan na'e sa daki wamu wuza anya ba, madini mei maje ma zenzen, unyara uzenzen, nan nu yarara, uge sa une uni utarsa umakiri. 6 Barki timum tiginome tini ucurnome iruba Asere u eze ace ana gbas. 7 Anyimo atimum tigino tini ya zi icikin sa iciki anyimo tini. 8 Aname ya cukuno gbas ikari timum tiginome-upazaza iruba, ucurnome iruba, ubasa imum ibur, tizogo nan tize tizenzen anyo ashime. 9 Kati iwu acece macico ba, barki sa ya susso unu ukuzu nan katuma kameme. 10 Ya kuri ya soki unu uso, de sa aka saki anyimo urusa uzina ude sa ma bari me. 11 Abinime ani uheliniyawa nan uyanhuwa marani ba. Una nigbari nan de sa daki agbara me ba, unure, unu zatu uyozo, nani ubasikitiye, urere nani de sa abura me vana Asere memeni vat, ma kuri mara anyimo uvat. 12 Sa shi wani ande sa Asere zauka ana lau anu heminmi sokini nibusi, katuma karirin, utuzo unice umeki unice nan iruba ishew. 13 Wunani iruba ishew ina cece, i benki

acece. Ingi uye mazin nimum wanu
henu iveten ka si sa ugomo Asere ma
vete ku shi men. 14 Timumme sa titeki
tigeme vat, cukunoni unu hem uge sa une
uni umasirka vat. 15 Cekini ticukunum
timan ti vana Asere ticukunno amu ruba
mu shime, barki tigeno ticukumtiman me
tini atiti shi anyimo ani pum ni'inde.
Wunani iruba irum. 16 Cekini tize ti vana
Asere ticukuno anyimo ashi kang. Vat
unu rusa, i dungari, ikuri gbari acece
inaren, ire nan nire ini nonzoibibe. Izin
nuwuza nigome ini ruba irum anyimo
atize ta Asere. 17 Vat imumme sa idi wuzi
anyimo atize nani katuma iwuzi anyimo
aniza nu ugomo Asere Yeso. Iwuzi iruba
irum ina Asere acu ahira ame. 18 Anee
tarsani anu ruma ushime menmerum
anyimo ugomo Aesre. 19 Ahana aruma
hemni ina nee ashime, kati ipatilka we ba.
20 Ahana tarsani aka co ushime anyimo
a kondi nyani, barki anime arumuza
ugomo Asere iruba. 21 Shi aka co kati
ijutiki ahana ashime ba barki kati wa
kunna biyau. 22 Arere tarsani an sakura
ashime anipum anyimo akondi iya imum,
sarki unyara uniza nan nyara uruma anu
muruba, senke ini ruba inde. Kunna
biyau bu ugomo Asere. 23 Vat imumme sa
iwuza, wuzani katuma ahira iruba barki
ugomo Asere, inzo barki unu ba. 24 Irusa
uguna idi kabi ukalum ukatuma ahira
ugomo Asere. Barki ugomo Asere, avna
Asere mani itarsa me. 25 De sa daki ma
wuza iruba ubenki ba madi kabi ukalum
iruba uzatu ubenki, usu unuce.

Bikoro bu Nazi

1 Shi an sakura nyani arere ashime
imumme sa ya wuna iririn. Rusani shime
izin sakura aseseri. 2 Reni aji unu suki
ace uwuza ubi ringara. Icukuno unu
rusa anyimo abiringara nan iruba irum.
3 Wunani biringara nigome barki geru
bati Asere apoki anatukum barki tizeta
Asere, abuki nihunzi nikadura ka vana
Asere. 4 Wuzani biringara bati irusa
ubaka me rep, ka si yanda be sa irizi
inbuki. 5 Wuzani tanu unu rusa ande sa
wara amatara, iwuzi katuma unu ganiya.
6 Kondi uya uwui ca tize tishime ticukuno
tihuma, ca ticukuno unu runta ukunna
bati irusi ukabirka ukonde vi. 7 Abanga
atimmume sa ira anyimo, tikikus madi
buki shi tini. Uhenu una kadure uroni
umyara um mani anyimo ugomo Asere.
8 Ma tuma me ahira ashi barki aginome,
bati irusi imumme sa tirani anyimo, bati
makinki tize tishime nikara. 9 Ma tumime
nigome nan onisimus una kadure nan
unu hem uhanu, de sa mara anyimo
ashi. Wadi buki vat imumme sa awuzi
abame. 10 Aristakus, uroni nni rere
num, mazin unu iso ushi nan Markus
uhenu u Barnabas (Desa usuru umeme
uni yakem u inko utizen ingi ma aye ikabi
me). 11 Nan Yeso desa atisa me Yustus
we wani cas arani akatuma kam cukuno
tuninza utize ahira am. 12 Abataras ma
iso shi. Me unu inde anyimo ashi mani
urere uvana Asere Yeso mani, kondi uya
uwui ma wuza shi biringara nan ka-
tuma, bati i tonnu vat nan gbem anyimo
Asere. 13 Sa inturi amaru ame barki sa
ma inki iruba akatuma barki shi, barki
ande sa wa rani ulawudikiya, nan uhi-
ratalis. 14 Luka ulikita uhem nan dimas
wazin unu iso ushi. 15 Isoni anu hanu
sa wara ulawudikiya nan unimta nan
anu tarsa Asere sa wara anyimo akura
ameme. 16 Uganiya sa abasa kadure kiny-
erte kageme atii ashi, akuri abasa any-
imo anu tarsa Asere ulawudikiya, irusi
ya kuri ya basa inyerteme ulawudikiya.
17 Ibuki Arkibas "ma inki iruba akatuma
ka ugomo Asere sa ma kaba, bati umyinca
kani." 18 Ni isi nigeme intari tum tini
Bulus ringini utirza um. Icukuno ahuma.

Utassalonikawa Utuba

1 Kadura usuro ahira a Bulus, Silas, nanTimoti, uhana ahira anu tarsa Asere
Utasalonikawa anyimo a ugomo Asere
acoo nan Yeso vana ume me. Caa masaa
nan iriba irum idii ishi me. 2 Ti zini iriba
irum kode uya uyui ahira Ugomo Asere
barki vat ushi, anyimo abiringira biru.
3 Ti ringizi in katuma ka riri kashi me aje
Ugomo Asere acoo, sarki umarsa, katuma
ku nyara unihenu, muriba mu sheu, barki
uhana anaje anyimo a Yeso vanaa Ugomo
Asere . 4 Ti rusa haru andesa wa raani
anyimo iriba i Ugomo Asere wani, ma
zauka shi. 5 Barki tize ti Ugomo Asere taa
e usuro anikira nibibe biriri nan uhem
uni. I kuri usuro usasana wa anu sa
taa zi anyimo ashi me. 6 Ya cukuno anu
manza uru nan Ugomo Asere, gusi uzina
me sa ya kabi tize ti Ugomo Asere me,
anyimo ijasi nan iriba irum anyimo bibe
biriri bi Ugomo Asere. 7 Barki ani me, ya
cukuno anu u'inso aje, daki Umakidoniya
nan Ukaya cas ba. 8 Usuro ushi me
uni tize ti Ugomo Aseretaa samirka, daki
Umakidoniya nan Ukaya cas ba. Uwito
ace ashi me anyimo atize ta Asere ta hana
piit. 9 We ina ce awe me waa bezi usasana
iriba iru anyimo ashi me. wa buki uzina
uwito ace ashi me ahira Ugomo Asere, ya
ceki utarsa umakiri barki itarsi Ugomo
Asere. 10 Wa buka i zinnu ube uze uvanaa
Asere Yeso sa madi ze usuro asessere, de
be sa maa hiri usuro iwono ka'inde, de be
sa maa nyan duru nikara usuro anyimo
iriba iburi i ugomo Asere.

Bikoro bu Kure

1 Shi ina ce ashi me irusa nin nihenu,
u'aye uru ahira ashi daki uhem uni uzi ba.
2 Isa rusa uganiya sa wa aki ta si nirere
nan imum imu'i Ufilipi. Taa wuzi iriba
ihu anyimo Ugomo Asere ti buu shi tize
ti Ugomo Asere. 3 Barki ugbarika me sa
ti zin shi ni uda zo me in ure ucama ba,
nani imum iburi, nani macico ba. 4 Ya
cukuno Ugomo Asere mani maa zaukan
duru barki uboo utize ti me me, haru be
ti boo tini, daki bati ti rumi anabu muriba,
bati ti rumi Ugomo Asere mani iriba.
Me mani ma rusa uzina umuriba muru.
5 Irusa nin daki tamu wuza shi urunta
anyo nani ulindaru, ugomo Asere masa
rusa ani me. 6 Tida kuri ti nyari ninonzo
anu ba, nani ahira ashi me, nani ahira
ukasu anabu ba, dagi ti nyara, tida wuza
katu innikara niru sa ti zini na adura
Asere. 7 Ani me ta tuzo ace aru anyimo
ashi me gusi a'ino sa make ma ribisa ahna
ameme. 8 Ana me ta hem inshi, ta kunna
urunta uni goo nan shi, daki uboo utize
ti Ugomo Asere cas ba, nan ticukum tiru.
Ya cukunon duru amuriba. 9 Ringi nin
nihenu, katuma karu nan ijasi iru niye
nan uwui, taa wuzi ani me indagi ti nya
shi ucira uni ba. Uganiya ugino me, taa
buu shi tize ti Ugomo Asere. 10 Shi anu
kurzo utize tim wani nan Asere, ulau,
imum uzatu uboo, ta wuzi ticukum tiriri.
11 Isa rusa nin utarsa sa taa tarsin inshi
gusa sa matarsan in na hanaa ameme.
12 Taa tiri shi tari unuguna itonno in
nikara, unu guna i wuzi tanu unaa sa
Ugomo Asere madi kunna urunta sa maa
titi shi anyimo atigomo ti meme. 13 Barki
ani me ti bezizi iriba irum ahira ugomo
Asere sarki umarsa. Uganiya sa ya kabi
tize ti ugomo Asere ahira aru, kabi tini
tida zo me gusi tize ti unubu ba. Yaa
kabi tini barki kadure kani. Tize tige me
ta rani anyimo akatuma, anyimo ashim
me sa ya hem. 14 Shi nihenu, ya cukuno
anu umanza anu tarsa Asere sa wa raani
Ujudiya anyimo a Yeso. Shi cangi ya
si nirere atari ta anu amanyaga mashi
me, gusi wa kunna atari tima yahudawa.
15 Mayahudawa wani wa hu Yeso vanaa
ugomo Asere na anu ukurzuzo utize ta
Asere. Mayahudawa wani waa gidi duru.
Wa cari Ugomo Asere iriba, wa wuzi
ishina nan anabu. 16 Waa kartin duru ti
buu anu zatu urusa Asere tize ta Asere
bati wa kem ubura. Waa cukuno uwuza
utimumum ti madini. Wadi ribe anyimo
ucurno me iriba ya Asere umara me.
17 Nihenu, taa harzina nan shi uganiya
cingili, anyimo ani pum daki anyimo iriba
ba. Taa inki iriba uguna tidi iri muhenu
mushi me kang. 18 Taa nyari ti kuri ti e
ahira ashi me, mi nan Bulus, unu ugino
me be maa kartin duru. 19 Nyanini nikara

niriba barki uhana aje aru, nan iriba irum, nani ni'ere niti gomo tiwetere aje Ugomo Asere uganiya sa ma aye? In daki shi ba? 20 She wani ti kunnan in shi nan anu uruma uru muriba.

Bikoro bu Taru

1 Sa yā zi, tida kuri ti ri aje unu inta imum me amuriba muru ba, ti dusa ti iri ya wuna uri akinin duru adumo u'antakiya cas. 2 Yaa tumi Timoti, uhenu uru nan uroni ukatuma karu uboo tize ti ugomo Asere, bati ma nya shi nikara ni riba anyimo atannu tishi me. 3 Ta wuzi ani me bati kati uye ushi me ma rizi barki ijasi sa ma kunna. Isa rusa ni azauka duru barki katuma kageme kani. 4 Kadure me, uganiya me sa tazi nigome nan shi, taa nu buka shi unu tuba ugunno tidi si ijasi, iye ya kem duru gusi urusa ushi me. 5 Barki anime, sa ya aki nikara nim, in dusa in tumi in iki abanga uturi anikara ni shi me, nani unu buri unu rangiza anabu, ma ranga shi, ijasi iru icukuno i hura. 6 Timoti be ma'e ahira aru usuro ahira ashi me in tize tironta barki nikara ni shi me nan u hem ushi me. Ma buki duru i basa nin timumum ti iriri barki haru, ya zika nin uganiya unu basa uguna i irin duru, gusi haru cangi sa ti nyara ti iri shi. 7 Barki anime ai henu, taa kuna ranta sa taa kunna i turi in nikara vat anyimo ijasi nan unu zatu u kunna uronta ushi me. 8 Ana me ti sa vengize ingi ya cukuno ni anyimo tize ti ugomo Asere. 9 Uyaya ubezi uruma iriba ini tidi bezi ugomo Asere barki shi, tizin iriba ahira Asere barki shi me? 10 Ti wuza biringara niye nan awui bati ti kuri ti iri mu henu mushi sa idi kuri i bezin duru ti hira me sa ya siziki ni anyimo u'inko iriba ishi me. 11 Ca ugomo Asere na acoo in nice me nan Yeso, wa barka una uru u'aye ahira ashi. 12 Shi, i kuri cukuno ugomo Asere ma wu i kinki (uh) anyimo uhem in nihenu uhana anice nanu henu, ane ani u nyara ti wuzi we. 13 Ca ugomo Asere ma nya shi nikara ni riba, barki wa cukuno anu zatu imum iburi anyimo una ulau aje ugomo Asere nan acoo, uganiya u'aye u Yeso van ugomo Asere nan anu alau utarsa ume.

Bikoro bu Nazi

1 Umara vat nihenu, tizini tira ushi tari nan unu nyinza nikara anyimo a Yeso, gusi kadura sa ya kabi a hira aru, ka bezi uzinu me sa kadi numi Ugomo Asere iriba, haka ni anime, bati iwuzi imum mesa iteki anime. 2 Isa rusa nin kadura sa ta nyo shi uruso Yeso vana Ugomo Asere. 3 Ana me uhem Ugomo Asere uni wuza ni ti cukum ti huma, nan midini mu tarsa ahana a'e. 4 Konde vi ushi marusi une me sa madi ziki una uriri nan ulau. 5 Kati ucukuno u'ira aje ba, gusi wuza anu zatu rusa Asere sa wa wuza. 6 Kati uye ushi me ma cari uhenu umeme iriba, ma wuzi uhenu umeme imum be sa ida rizi me ba, Ugomo Asere unu garziza vat iti mumum, gusi uhurguko uti tui sa amu wuzan duru unu tuba. 7 Daki Ugomo Asere ma titin duru uguna ti cukuno anyimo amadini, bati ti cukum ti huma. 8 Desa magame ani daki ma game anu wani ba, ma ga me Ugomo Asere mani, sa ma nyinza shi bibe biriri bi me me. 9 Abanga uhem uni henu, daki ya cukuno imum besa uguno anyertike shi ni ba, Ugomo Asere mamu, dungurka shi ugunna ihem in nacece ashi me. 10 Ya wuna uri, i hem vat nihenu sa wa rani u Makidoniya, ti zini tire ushi tari nihenu, i wuzi imum be sa iteki ani me. 11 Ti zini unu tira ashi tari i rusi ticukum ti tik, konde vi ma inki iriba imum me sa ira aje ame, i kuri i wuza katuma in tari tishi me, gusi udungurka me sa ta dungurka shi. 12 Bati i wuzi tannu ti riri aje ande sa wa da tarsa me Asere ba, kati i kuri i tafina ahira a aye ba. 13 Tida nyara shi nihenu, icukuno in na puru abiit ahira ande sa wazin moro gusi an de be sa wa da inso me iriba uhana aje ba. 14 Inki ta hem Yeso maa wi, ma kuri ma hiri, barki Yeso, Ugomo Asere madi hirza ande sa wa zin moro nigoo nan Yeso. 15 A aname, ta buki shi anyimo atize ti Ugomo Asere, an de be sa wa vengize wada agiza haru an de sa ti vengize tida agizan duru an desa wazin moro, roro u'aye Ugomo Asere. 16 Asere ini ce ni meme madi tu anyimo unee usuro aseser, madi e unu hunu udandang, in ni myirang ni bibe bikadura kadandang, madi hure ni hure ni Ugomo Asere, an de

besa wa wijo anyimo una waAsere wadi tubi uhira. 17 Haru sa tiku vengize sa aceki we in nadumo wadu ku mutuna nan we atiwiri nan Ugomo Asere aseser, tidi cukuno nigoo nan Ugomo Asere sarki umara. 18 Barki ani me, bezizi ni nehenu tize tize ti nasa umuriba ti geme.

Bikoro bu Cibi

1 Ana me abanga uganiya, nihenu, daki ya cukuno se a nyertike shi ni vat ba. 2 Isa rusa ni vat, uwui ugomo Asere u eze gusi ukari in niye. 3 Uganiya sa anu wadi gu tizin, "iriba irom nan ti cukum ti huma" abini me iwono idi tu we. Idi zi pazaza gusi une ahira uyo. Wada suburka me ba. 4 Shi nihenu, ida zo me shi anyimo amariu ba, uguna uwui me udi mukurka shi gusi ukari. 5 Vat ushi ahana amasa wani nan ahana uwui. Tida zon duru ahana ani ye, nani amariu ba. 6 Kati ti wuzi moro gusi ukasu wa anu ba, ca ti cukuno unu hira ahira nan unu inko iriba ahira a'indw. 7 An desa wa wuza moro wa wuza in niye nini, andesa ubere uhuza, uhuza in niye nini. 8 Sa ya cukuno haru anu uwui wani, ya cukuno duru ti inki iriba ahira a'inde, ti inki iriba nan hem ucukuno gusi imum i kurzo uru, ti inso iriba ti kem ubura anyimo ugomo Asere. 9 Daki ugomo Asere māa inki uguna ti iri izenzen imeme ba, bati ti kem ubura uni usuro uYeso vana Asere. 10 Me mani māa wi barki haru, bati nani ti hira ahira nani ti zin moro, ti di cukuno nigoo me nan me. 11 Barki anime, i nya acece nikara niriba, in benki acece, gusi imum sa isa zina nu wuza me. 12 Ti zinu tira ushi tari nya ni andesa wa zin katuma anyimo ashime ti nanu, wa kuri wa dungura shi anyimo ugomo Asere. 13 Ta gunna shi canti ni we memeru anyimo uhem, barki katuma kawe me, cukuno ni ahuma acece ashi. 14 Ti zini utira ushi tari, nihenu; gbarika ni anu zatu ace, benki ni anu zatu akara, cukuno ni riba ishew acece ashi vat. 15 Kati i garza imum buri ini imum iburi, ca icukuno i wuzi acece imum i huma. 16 Wuza ni iriba irum konu maya. 17 Wuza ni biringara sarki umarsa. 18 Bezi ni iriba irom ahira atimum vat. Imum sa ugomo Asere ma nyara anyimo vana umeme Yeso uru. 19 Kati i hunze tize ti bibe ta sere. 20 Kati i uzi u'inko ababga. 21 Mansa ni vat timumum. Inta ni imum besa irizi. 22 Wuna ni pit ahira atimumum ti buri. 23 Ca ugomo Asere ulau ma kuro icukuno lau, ca bibe bi shi, wan uvengize, nan nipum a inta we memeru sarki imum iburi barki u aye Yeso vana ugomo Asere. 24 Desa ma tisa shi ugino me, unu iriba ishew mani, de besa madi wuzi anime. 25 Nihenu, wuza ni haru biringara cangi. 26 Iso ni nihenu vat in nu gbindirko uriri ubibe bi lau. 27 Ma pata shi nan Asere basa ni unyettike ugeme aje ani henu vat. 28 Timumum tiriri acoo aru ugomo Asere ti cukuno nan shi.

Utassalonikawa Ukre

1 Usuro u Bulus, Silas nan Timoti uhana
anu tarsa Asere u Tasolonika anyimo
Ugomo Asere acoo aru Yeso. 2 Ca ubura
nan iriba irum ya Asere icukuno anyimo
ashi me. 3 Ya wuna uri ti bezi Ugomo
Asere aru iriba irum iru konde uya uwui,
imum sa ya wuna uri uni ni henu, barki
nikara nishi me ni kingizi kang, uhem
ace uri aje. 4 Ti boo tize ti wetere barki
shi ahira anu tarsa Asere, ti boo abanga
usheu ushi nan nikara nishi anyimo una
upolzino ushi me, ti boo abanga ati mu-
mum ti buri me sa yi ri nikara ni tini.
5 Igeme ya bezi uzinz Asere ani kira
ususo ukadudura, umara me adi ringin
shi anyimo ati gomo ta Asere sa ya si ijasi
barki ini. 6 Ugomo Asere ma ira ya wuna
uri ma garza imum iburi ahira andesa
wa wuza shi imum iburi. 7 Nan uvenke
ahira ashi sa ya ribe ijasi nan haru, madi
wuzi imum igeme uganiya u aye u Yeso
vana Ugomo Asere usuro asesere nan ibe
ikadura wani kara ni meme. 8 Anyimo
anilem ni ura madi garza anice nanu sa
wa ga me ukunna utize ta Asere nan
Yeso. 9 Wadi si upazaza anyimo ijasi sarki
umarsa a hira Ugomo Asere barki nikara
ni meme. 10 Madi wuzi imum igeme
inki ma aye roni igino me anu me sa
wazi amam wadi nya me ninonzo, anu
tarsa umeme wadi kuri wa kunna biyau
a hira andesa wa hem, imum i buka uru
ahira ashi ine ini uhem. 11 Barki ani me,
ti zin biringira sarki umarsa barki shi
tizin biringira bati Ugomo Asere ma ringi
in shi, unu tita ushi me, tizinbiringara
bati ma myinca unu ara iriba iriri nan
katuman kani kara. 12 Tizin in biringara,
barki shi me, barki uhem Ugomo Asere
aru Yeso.

Bikoro bu Kure

1 abanga u'aye yvana ugomo Asere aru
Yeso tidi arumo ticukuno nigome nan
me. Ti tira shi tari nihem. 2 i wuzi
dibe-dibe ukunna u biya iriba ishi, nani
barki bibe, nani barki kadura, nani barki
unyettike sa ta tu burko shi ni, agi uwui
ugomo Asere wa nu aye. 3 uye ma rangizi
shi a ure una ba. Uwui ugino me uda
uye me ba, se urizo unu ugbas ugino
me wa aye, nan unu zutu kunna utize
ti gino me asuso me amasaa. 4 mani
unu uge me sa gasi me kadure, nan nu
yeze ubigiri bimeme unu gasi me imum
i ugomo Asere. Barki anime ma ciki
anyimo ahira u ciki ugomo Asere, ma
inso nice nimeme rep nan ugomo Asere.
5 perke nin uganiya sa mazi nigome nan
shi, ma buki shi timumum tige me? 6 rusa
nin imum besa i kartizi me u'aye ma
nyara ma e uganiya sa wa wuna. 7 mu
zatu ukunna ugino wa nu tuba katuma,
uye mani ma kartizi me ana me se ceki
nibaba. 8 me anu zatu ukunna (ugbas)
adu ku suso we, ande be sa Yeso vana
Asere madi hu we in bivai ba nyo ameme.
Ugomo Asere madi kruzo ire imu unu
aye umeme. 9 gbas ugino me madi e in
timumum ti nun uburi uginome, madi
bezi timum ti ma cico. 10 ma hunguko
muriba nan uzatu alau. Ti mumum ti
geme ti di cukuno sa wa zini ucorzuno,
barki daki wā kabi uhem ukadundure ba
bati wa kem ubura. 11 anime, ugomo
Asere madi tuburko we uzatu urusa bati
wa hem in tize ti macico. 12 me une
uni, adi kurzo konde vi imum me sa ma
wuzi, an de be sa wa game kadure wa
zauka ukunna urunta uwuza utimum ti
buri. 13 in anime ti nyinza ugomo Asere
iriba irum iru, barki shi, ugomo Asere
ma hem in shi, ma zauka ya cukuno
bisana bi utuba, ya kem ubura nan ukpico
ubibe biriri ya kuri ya kaba ka dundure.
14 Asere maa titi shi usuro uka dura karu
sa ma nya duru bati ikem ninonzo ni
Yeso vana ugomo Asere. 15 anime nihenu,
tonnno nin nikara, kuri i inta nin tize ta
Asere me sa taa dunguri shi, nani anyimo
uboo in na nyo nani unyettike utakarda.
16 cukuno Yeso vana ugomo Asere wan
ugomo Asere desa ma hem in haru, ma
kuri ma nyan duru iriba ishew, nan unya
uru u'inso iriba iriri barki iriba neze
imeme. 17 nya shi nati muriba, makuri
ma nya shi nikara ni muriba ahira uwuza
katuma ka huma.

Bikoro bu Taru

1 me nihenu, wuzani haru biringara
bati tize ti ugomo Asere ti di ribe konde
aya hira dibe-be ti kem ukaba gusi sa ta
kem ukaba ahira ashi me. 2 nin biringara
bati ugomo Asere ma hari duru ini anu
aburi, barki daki vat wani wani wa zin in
nikara ni riba ba. 3 Asere myinca u'inko
utize tini, desa madi nuki shi makuri ma
tarsin in ahira unu uburi uginome. 4 hem
unu ugomo asre barki shime, unu gunna
idi ri aje unu wuza uti mumum me sa ta
dungurka ahira atini. 5 ugomo Asere ma
tarsin umuriba mushi me uhana uhem
ugomo Asere nikara ni iriba i Yeso. 6 Ana
me ti zin unu guna ushi ne henu, anyimo
aniza ni vana Asere Yeso, suro ni ushani
vat uhenu sa ma ciki hem, ugbara sa ma
game utarsa udungura me sa ta nya shi.
7 isa rusani ya wuna uri i (manza) ahira
aru. Daki ta wuzi ti cukuno ahira ashi
gusi andesa daki wa kem udungurka ba.
8 taa ri imum yare i uye sarki ubee me
ba. Barki ani me taa wuzi katuma niye
nan uwui, taa si ijasi i katuma, barki kati
ti cukuno uye ucira. 9 wuzi anime, ida
zo me tida zon duru in nikara ni tigomo
tini ba, ta wuzi ani bati i manza ahira aru
ani. 10 sa ta zin nigo me nan shi, ta bezi
shi uguna, "vat desa ma game katuma
kati a nya me imum yare ba." 11 kunna
aye ashi me agbara wani, wada wuza me
ire imum ba, anu ati nyo ti cas. 12 me
usasana anu agino me tizin unu gamirka
uwe tize anyimo nize ni Yeso vana Asere,
uguna wa wuzi katuma tik bati wa ri
ahira uwuza imum yare iwe. 13 ni henu,
kati i uzi ni ahira uwuza imum huma ba.
14 uye ma game ukunna utize me sa wuzi
anyimo unyettike ugeme, rusa ni me, kati
i wuzi ti cukum nan me ba, bati ma kunna
mu'i. 15 kurzo gusi uroni u'eru ashi ba,
kurzo ni me uhenu ushi. 16 Ca ugomo
Asere iriba ishew in nice nimeme ma nya
shi iriba ishew konde uya ca ugomo Asere
ma benki shi vat. 17 Ni'isi nim na zigene
me, mi Bulus, in tari tum, sa ma wuna tari
vat unyettike me. Ana me ani unyettike
un uzi. 18 Ca iriba iriba ishew i ugomo
Asere icukuno anyimo ashi me vat.

Timoti Utuba

1 Bulus, una a kadura ku Ugomo Asere
Yeso usuro uwuna Asere unu ubura uru,
nan nu Ugomo Asere Yeso unu uge sa tibe.
2 Uhana ahira Timoti, vana um ukadura
uhem, ubura nan iriba ishew usuro Asere
nan Ugomo Asere Yeso Ugomo Asere
aru. 3 Kasi imumsa mabuka we uwu,
sa indusa uhana makidoniya agi, uda
tonno u Afisa uwuu aye kati wa wuzi
ure ubezi sas. 4 Kati wa cari uganiya
ahira kunna ire itente wana bassa uzatu
ubinani. Agino a ezen in matara, unu
guna ubenki ukatuma ka Asere, ahira
unya umu cee. 5 Nicce ni tize tini kobbi
uhem uni usuro iriba ilau, wanu inko
iriba ishew, nan urusa ukadura. 6 Aye
waciki una uwemi, wa gamirka uhana
atize tihura. 7 Wa nyara wa cukuno anu
bezizi utize tini kobbi abanna me daki wa
rusi imumbe sa wazin nu boo me nyani
inrum me sa tonnon. 8 Abanna me tirusa
tize tini kobbi ti rezi inki awuza tini una
ure-re. 9 Tikuri tirusa agino me, tize tini
kobbi barki daki una kadura mani ba,
abanna barki anu uzatu ukabsa u inko
utize, amabu anu nyarsi me tize, nan anu
zattu utarsa Asere, nan ana madini, nan
anu zata Asere, nan anu cori utize. An
nya tize tini kobbi barki aru uhuza akaco
nan ka ino nan anu huza anu. 10 Barki
anu tarsa aneh nan ana nya vana uruma
nan vana uruma, barki anu ucuzuzo anu
wahaa we ani rere, barki ana mocoo nan
anu uboo imumbesa daki iraa ba, nan vat
imum besa izin in nieru nan nimum be
sa izi ikadura. 11 Igeme ine ini unonziko
tize ta sere Asere kani unya anyo are-
re, age sa anyam ucanti. 12 Inzin ni
iriba irom inu Uomo Asere Yeso Ugomo
uru, de sa ma wum iruba ihuu, abanna
makabum unu ure-re, ma wum anyimo
akaduma ka meme. 13 Mi mazi unu
coro utize mani, unu patti nan unu wuza
tiron ronga ti buru. 14 Abanna vat anime
amuzin ubura barki ma in anyimo utame,
wanu uzatu ukadura. Abanna me uronta
wa Ugomo Asere kpankom nan u hem
ukadura, wunu hem Ugomo Asere Yeso.
15 Tize tisere tu kaba tini, tabari konde
avi makabi, unu guna Ugomo Asere Yeso
maribe unee barki ma buri ana madini,
anyimo aweme mimani inteki unu corno
me. 16 Barki ane makem ubura barki
ahira am unu tuba, abezi iriba i neze
i Yeso Ugomo Asere. Ma wuu igmo
imum bati in cukuno imumu ubatta ahira
ande sa wa kabi kadura uhana uvenke
uzatu umaraa. 17 Aname, ugomo unee
usso mayenne, unu uzatu uwono, in
hunzi, Asere mameni unu udang ninonzo
nicukuno nan uhana umaraa unee vat-
vat. Icukuno Anime. 18 Inzinu nya uwe
u inko utize, vana um, Timoti, in zin nu
wuza anime barki imum be sa amu wuza
ina dumo azesere awe me, barki uribe ani
kono nirere. 19 Wuza imum agino barki u
cukuno umu hem in kadura unu iraa ure-
re. Are anu wa nyarime ukunna uhem
in kadura ka we. 20 Gusi an Himinayus
nan Iskanderi ande sa ma wito we atari ti
nu uburu bati ma hungukowe titoi a hira
corso utize.

Bikoro bu Kure

1 Barki ani me imum in tuba iyenne, in
zin ni kuri wuzan nikuri nan biringara,
nan nu wuza ubi ringara barki anabu vat,
wanu nya godiya awuzi anime barki vat
anabu. 2 Barki agomo wanu vat hana
ana tigomo, barki wuzi ticukum turonta
nan ticukum tu nee mang anyimo ati
cukum ta Asere nan ugongo. 3 Agino
me irezi nan nu kaba ahira Asere unu
bura uru. 4 Ma ma nyara vat anabu
wakem ubura, wa haa urusa ukadura.
5 Barki Asere a inde ani, desa maraa atime
unu inde mani, atii Asere nan unubu,
unu uginome Ugomo Asere Yeso mani.
6 Ma nya nicce nimeme barki ma buri
kondevi, barki ubuka utize uganiya me
rep. 7 Barki agino imum me, awu mi nicce
nimum in cukuno una kadura, kadura
kani imbo, azo moco mani ba, mi unu
beze utize ahira ande sa watame tize ta
Asere anyimo kadura nan unu goggoni.
8 Barki anime, in nyara ahana aruma
sa waraa konde aba wawuzi biringara,
wakuri wa yeze tari ti lau azesere daki
nigo nan ni iriba iburu nan ma tara ba.
9 Ane ani, in nyara ane wa soki tirunga be
sa ta wuna, nan nu uzo nu uzo be sa wa
wuna uree inu meki, kati wa cukuno anu

pizo acce nan na azumo awal-wal nan na bal-bal nan tironga ti kirfi. 10 In nyara wa soki tironga be ta wuna ane be sa wa raa anyima anipum na sere ahira uwusa ti hara tire-re. 11 Uneti ma manza anyimo utuzo unicce anyimo imum vat. 12 Daki ma nya uguna vana e ma bezi nyani ma bezi ubari azesere avana urumaba, abanna ma cukuno unu utuzo unicce. 13 Adamu mani tubi ubara ume, adi ku barka Hauwa'u. 14 Daki Adamu mani arangi me ba, abanna vanu e mani aragi me anyimo ucara abanga. 15 Vat anime, madi kem ubura ahira uyoozo ahana inki ware aje anyimo uhem ukadura, nan nu hem nan nu lau nan inko iriba.

Bikoro bu Taru

1 Tize tigeme ane ani tizi. inki uye mazi nu ukolimo ma cukuno unaje udenge Asere mazin nu ukolimo ukatuma ka re-re. 2 Barki anime, ya cukuno gbas una je macukuno imum uzatu uboo. macukuno unu une inde, ma cukuno unu meki unicce, unu iriba ishew, unu kabsa utize unu kabsa agyanu, ma cukuno unu bezi utize. 3 Kati ma cukuno unu sisa ubere, una matara, ahira agino ma cukuno unu naza iruba, unu hem ina anu, daki unu nyara ikirfi ba. 4 Ma cukuno tarsa ina kura ameme memerum, ahana ameme wa cukuno anu wuza ume imum ire-re nan u tinanu. 5 Abanna inki daki unu marusa utarsa ina kura ameme ba, aneni madi rusi ucenti akura Asere? 6 Daki ya wuna macukuno gusi unu usso ukaba utize ta sereba, barki kati mabo unu vangizi unicce, kati marizi anyimo us-anda uweki utize tige sa weki unu uburu ugino me. 7 Ma cukuno unu iriba ire-re ahira ande sa wa tawe tize ta Asere, barki kati mariba anyimo amu ē nyani ribe ani barda unu uburu. 8 Ane ani ma Dikinoni wa cukuno anu abenki, azo ana tize kani kareba, daki ya wuna ure wa cukuno anu siza ubere banyani wa cukuno unu inta pash. 9 Wa cukuno anu inta masaa makadura nan nuhem ukadura nan nu ubassa abanga are-re. 10 Memerum ini atubi ubezi uwe, abini me watubi kaduma barki ini mum ibi bugum. 11 Ane ani ane wa cukuno anu tarsa ina nu, daki ya wuna uree wa cukuno ana bi bukum ba, abanna me anu umeki acce nan nu urusa u inta akura anyimo akondi ya imum. 12 Ya cukuno ma Dikinoni ma cukuno ana ne wa inde-inde, warusi u tarsa ina hana aweme nan tikura ti weme. 13 Abanna me ande sa wa wuza katuma ka re-re wakem utonno ure-re dangas anyimouhem ukatuma ka sere sa karaa anyimo Ugomo Asere Yeso. 14 Inzin nu nyatike wa ti mum tigino me, unu inko iriba indi e ahira aweme daki unu dadangino ba. 15 Abanna inki māde, in zin nu nyetike uwen barki urusi una be sa udi tarsi intimum tiweme anyimo akura Asere, udenge Asere ivai, nitin nan unu benki ukadura. 16 Da matara marani mazo amu bezi u tarsa Asere aru u kadura kani kazi gbardang. “Ma bezi nicce numeme anyimo anipum, bibe ba suso me, ahana akadura ka sere wa iri me, akiti me ahira anu zatu tarsa Asere, a hem im me anyimo unee, abine ani aziti me me uhana a zesere anyimo ani nonzo.

Bikoro bu Nazi

1 Bibe bire-re ba buka a masaa unu guna, a maso mu maska ara anu wadi ceki uhem ukadura, wa seke ini ibe ika ranga, nan nu uboo utize ta gbergemne. 2 Anyimo a maco nan malem, ubassa abanga apuru ashi me adi wu niburos. 3 Wa karti anya nan nu ukabsa imare be sa Asere abari, bari wa hari unu ankwoi anyimo ande sa wa kabirka in kadura wa kuri warusa kadura me. 4 Abanna vat imum be sa Asere mabara irezin, barki vat imumbesa ta kaba ina bura arom, daki ya wuna ure ti nyare in-iba. 5 Abanna a kpico ini ahira tize ta Asere nam biringara. 6 Inki wa ringi nihenu men timummu udi cukuno urere Ugomo Asere, barki azinu uso uweme ahira tize tu u hem kudura nan bezizi utizetire-re sa wa tarsa. 7 Abanna suma ubezizi utizeti tente tige sa wori an eh sa wa nyara, barki anime yomko nicce niweme anyimo utarsa Asere. 8 Barki uyomo unipum urezi cengilin, abanna uyomo unicce anyimo utarsa Asere urezi anyimo timummu vat, anyimo ini utaraa utize barki ticukum tire-re tiana me nan ticukum tire-re tu aye. 9 Tize tige tu kaba tini ta bari uguna akabi tini vat. 10 Ine

ini ya wuna tizin katu kang, barki tizin unu inso iriba Asere ivai, unubura vat anu, bare unu kaba u kadura. 11 Bezi anu ukuri uboo we timummu tige me. 12 Kati uhem uye ma izi uhira uwe me, anyo ani, ucukuno imumu umarsa ahira anu utize ta sere vat uboo utize, urizo, nan imummu ire-re nan utau. 13 Uhana uganiya sa inchi Ee, wuna riba unu barsa uhori, nan nu uboo utize ta sere, nan bezizi utize. 14 Kati uzi biranza unu aye urizo uweme sa uzin uni uge sa nyawe uni ahira tiro uganiya sa a cokoro uru tara we tari. 15 Tarsa seke in tigino timummu, urusa anyimo aweme, barki are aje aweme icukuno unu rusa ukade avi. 16 Wuza seke in nicce niwe me nan nu ubezizi utize ti weme, reje anyimo aweme, barki anime ani udi buri nicce niwe me nan nanu ukunna uweme.

Bikoro bu Cibi

1 Kati ugbarka ucokoro, nyinza me tize gusi acco uyoo uwe, nyinza inyani tize gusi anu henu. 2 Nyinza awari aneh kasi anino uwe, mabura kasi anu henu uwe alau. 3 Nyinza akoro tinanu, akoro akadura. 4 Abanna me ukoro sa mazin in ahana nyani anu uyarang, tonno wa tubu unyimza uti nanu anyimo anikura niweme, tonno wa garsa anu aweme, barki Asere ma kunna urinta unime. 5 Abanna okoro ukadura samazin in sisi umme, ma inko iriba imeme ahira Asere, kondi umaye ma patti nicce nimeme unu wuza uni kori nan biringara niye nan nu wui. 6 Abanna, uneh unu nyara uti cukum turonta mamu wono, sa ma zini ivai. 7 Ukuri ubui tize ti mumbarki ticiku imum uzatu cara uniza. 8 Abanna indaki unu marusa wuza anu ahenu uwe ire mum ige sa patti we ba, ana kura aweme sa wazi, wa nyari we kadura, imbari anu zatu u tarsa Asere nan me. 9 Ceki abati vana u eh ukoro de sa daki ma biki tiwe akure utarsi ba uneh unu inde. 10 A rusi me inka tuma kare-re, nyani ma mahirii a hana a meme memereni, ma ku cukuno unu kabsa agenu, nyani unu kpijo uti buna tanu tarsa Asere, myini macukuno ubenki ande sa apatti we, ma inki iriba ahira ako ya katuma kare-re. 11 Abanna ahira akoro be sa wada unu uhira, kati soki we anyimo anigo na koro, barki inki warizo anyimo a gmei maje manipum mage besa mazin inishina nan nu Ugomo asere wa nyari wa wuzi anya. 12 Unu ugino uni wa oro acce awe me ujoro barki vete utirza utize tu tuba. 13 Ma me we iriba iku gbara, wazi nu kese ati kura tikura, azo agi ticukuno ti kugbara tini casba, abanna wa cukuno ana bi bukum, ana nyet, ana nye-nyet, wazinu ubo imum be sa daki ya wuna ba. 14 Barki ani me in nyara akoro ana hira wa wuzi anya, ya yozo ahana, wa benki akura, barki kati anya unu uburu ahira ubit uru uwuza imum izenze. 15 Barki aye wamu hurnewe wa tarsa unu uburu. 16 Inki ure uneh unu uhem in kadura mazin ina okoro, ceki ma benki we, barki kati anya udenge wanu tarsa utize ta sere ubanki akoro akadura. 17 Acokoro be sa wazin intigomo ti re-re wa kem unonziko uhana kare, kusi ande be sa wazin inka tuma in na gogbura are-re nan nubezizi. 18 Abanna u inko utize waguna, “Kati u impi kapadari anyo ugniya sa kazin nu sutuka immare,” de sa ma wuza kaduma anyame ikirfi ime. 19 Kati ukabi anyari ahira ucokoro inki yani unu ira cukuno waru hana wataru. 20 Ugbarka ana madini aje kodevi bati ukasu me ukunna biyyau. 21 Ma wuna we barki Asere, nan Ugomo Asere Yeso, nan ana kudura ka sere sa azaukawe tarsa timummu kati ugursa ahira nan nu be usassas. 22 Kati uwuu dibe u tara uwe tari, kati uhaki anyimo a madini ma uwe, inta nicce nuwe mamerum. 23 Kati ure aje ina sa gmei, abanna me abanna, anya anime saa gmei cinglin barki apuru awemezome ahuma ba. 24 Madini ma aye maraa amasaa, wa wuza ishina anyimo u inko utize, abanna me aye wa madini mawe me matarsa we. 25 Ani mani, kare katuma kare-re kaweme ka matarsa we. Ani mani, kare katuma kare-re kaweme ka raa amasaa, abanna mare mada mazo me nihunzi ba.

Bikoro bu Tasi

1 Ceki vat ande sa wazi arere ana nyimo ure una wa iri anka co uweme barki wake ninonzo, wa wuzi anime barki kati wa cori tize ta Asere nan nu bezizi tize. 2 Arere be sa wazin akacobe sa warusa

kadura kati wa izi barki we nihenu nini, anyo ani me, wa wuzi we katuma unu muntu, abanna me aka co me sa wazin na re maroo maka tuma ka we me anu tarsa utize ta Asere tini, anu uhem ucani, bezizi ukuri ukuri usuzo timumu. 3 In ki ya cukuno uya mabezizi ire imum sas duki mahem unu bezizi udert ba, agino me tize ti Ugomo Asere Yeso Ugomo Asere, azinu bassa daki wa kabirka unu bezizi ugi sa uhaza anyimo anipum ba. 4 Unu ugino me unu yezi unicce nini, makuri marusa ire imum ba, anyo ani me, mazin hinguko nan matara kang ahira agbura, agbaran me sa a ezen in ni eru, nan kagura, nan tizomo, nan bassa imum iburu. 5 Nan nuzatu uticukum tu ronta atii a nab, wa bassa uguna uwuza Ugomo Asere kaduma una uni uwu ikirfi “Susso nicce niwe me anyimo timummu tiginome. 6 Ana me utarsa Ugomo Asere nan nu inko unicce imum ire-re ini. 7 Abanname daki ta aye ini mum unee ba ti daki ti suri anyimo a uni in iri mumba. 8 Anyo anime, ti tonno immare nan tironga. 9 Ande sa nya wa cukuno ani mam wadi rizii anyimo umassa, anyimo ani barda, wadi rizizi ati mummu ti babbana in gmei maje mukunna iwono nan koya imumsa anabu wadi ribe anyimo ucorno me nan ni wono. 10 Abanna me, nyara ikirfi une ini koniya ni tin ni imum izenze, are anu ahira unyara ikirfi waceki kadura, wa huguko acce awe apuru abit, gbardang. 11 Abanna hume, una Asere, suma tinummu tigino tarsa iriba ire-re, utarsa Asere, imum ire-re, uhem, utira iriba, nan nu benki. 12 Zitoni, uzito me sa udi eshi na re aje akadura, umeki ivai izatu umara, azez sere imum igino me ini wabezi aje anu gbardang nan ni mumbe sa ireze. 13 Inzin nya uwe tize aje Ugomo-Asere unu gesame mani ma humzan inti mummu, nan naje Ugomo-Asere Yeso, unugesa ma buki kadura ahira Bilatus una nu bunti. 14 Tarsa uinko utize rep, imum ucana utize izoni ahira ashime uye Ugomo-Asere Yeso Ugomo-Asere. 15 Asere madi bezi u aye umeme rep uganiya Asere, unya anyo, ubari in sisinme, ugomo sa ma zin intigomo, Ugomo-Asere una tigomo. 16 Memani cas unu zatiiwono, una ticukum anyimo masaa be za ada haza me uburu mani uye mada hira mani ba, nyani marusi ugunkino umani, tinanu ta bezi ahira ameme nan tigomo tizatu umara, Icukuno-Anime. 17 Buka anu imummu anyimo unee kati wa heze acce, kati wa inki iriba ikirfi sa wazin imarsa, anyo anime, wa inki iriba iwe ahira Asere unuge sama nyinzan duru timummu ti kadura barki ukunna uronta uru. 18 Buka we wa wuzi imum ihuma wa wu ikirfi ahira akatuma kare-re wa, cukuno anu nyinza me iriba ka inde. 19 Abine ani wadi inka acce aweme nitin ni re-re azez sere imumbe sa i eze barki wa kabi uvenke unikara. 20 Timoti, tonno azez sere imum me sa a nyawe, suma piit intize ti babbana nan matara mage sa ma coro acecce tige sa agusa ni urusa umoco. 21 Are anu wa boo tize tigino me barki anime wa sesserke u hem ukadura, ceki uronta ucukuno nigo nan huu.

Timoti Ukure

1 Bulus, una kadura ka Asere Yeso usuro
u wuna Asere, usuro u inko utize tu
vengize sa u'ra anyimo Ugomo Asere Yeso.
2 U hana a Timoti, vana u hem irii-ri,
ubura, nan nu runta u suro Asere acoo
nan Yeso unu bura uru. 3 Ma wuza
Asere ankoi, agebe sa in nunzo ani daati
usuro a cokoro aru utuba, innu basa
u lau, uganiya sa in ringizin u anyimo
abiriugara bum koya u maya (niye nan
nuwui). 4 Uganiya sa ma ringi innmaje
mawe, in nyari u ira uwe, barki in myinca
inna puru arum. 5 Aringum usuro uhem
ukadure kawe, ugebe sa wa kem utuba
usuro ucokoro uwe loyis nan ka ino uwe
Afiniki. Mahem ma cikianyimo awe.
6 Agino ane ani binyo binumbe sanzin nu
ringi zi uwe agi katura unya Asere sa ara
anyimo awe ige sawa kem uganiya sama
tariwe taritum. 7 Barka Asere daki anyan
duru bibe bibi yau ba, anno u bari nan
nu hem u meki unice. 8 Barki anime kati
ukunna'mui mubezi Ugomo Asere uru,
me, Bulus, dee sama tirzame. Anyoguna
ani me, cukuno innu rusa usi jassi barki
uwuza utize ta Asere usuro ubar Asere.
9 Asere ani aburan duru atita duru nan nu
tita ulau, mawuzi igino me, da ihira abi
wuza ba, anno ubara uni pum nume nan
nurunta ume manyan duru ti numum a
nyimo Ugomo Asere Yeso u hana utuba
uganiya. 10 Aname a poko ubura Asere
ahira upokino unu buru uru Ugomo Asere
Yeso, Ugomo Asere mani na aye in nu
mara i wono makuru ma aye in nu
bura uzatu mara sa ma bezi uwuza tize.
11 Barki agino me, azaukam unatize ta
Asere, akadura a unudungara uhana anu
zatu urusa utize ta Asere. 12 Barki bi nyo
bigino me in zinnu sa i jassi ati mumum
tiginome, daki makunna mu i ba, barki
inrusame, desa mahem ni, ma nya iruba
madi rusi u oro imunbe sa wito me uhana
u wui gino me. 13 Oriso kadura kahuma
sawa kunna a hira am, ahira unya iruba
nan nu hem sa u anyimo Ugomo Yeso.
14 Imum ihuma sa Asere a inkoweni,
korso ini usuro ubibe bilau, sa bi ciki
anyimo aru. 15 Hu rusa, vat anu sawa ciki
u Asiya wagamirkam inna maru, anyimo
ani gome Fijalas maran nan Harmajalas.
16 Aca Ugomo Asere mawuzi ahana On-
isifaras ubenki, barki mazin maro muwu
um kadtuma, madakun me mu i mu
tizin tumba. 17 Inguna anime, uganiya
mara u Roma, kadure manyarum maku
kem. 18 Ceki Ugomo Asere muwu makem
ubenki u suro a me uwui uginome, vat
tina sata bemkum ama nyan ga ma Afisa,
i rusa lau.

Bikoro bu Kure

1 Barki iginome hu, vana um, tirza
iruba anyimo Ugomo Yeso. 2 Timum me
sa wa kunna ahira am ama sa manu
gbardang, zikawe unya anu ahuma di
rusi umanza aye. 3 Tira iruba innu zito
nigome nan mi, kasi unu uhuma unika
ra nini nu gomo Asere Yeso. 4 Daki
urru nani kara nini samadi wuzi ni rere
uganiya sama nyun goro ni ce nume
inti mumum ti vengize, barki mariba
unaje ameme iruba. 5 Aneani inki uye
mazin magasiya utu ri unabiranza, mada
kemme niere niti gomoba senke ma-
masirka birom zame. 6 Acukuno anime
una vara unumum timo ukatuma matubi
ukabisa imum samakem. 7 Basa imumbe
sama buka we, iye Ugomo Asere madi
nyawe urusa anyimo akadiyau; 8 Ringin
inYesu ugomo Asere, usuro ubi sana bi
Dauda, desa a hirzame iwono, Azesere
tize ti rivitume. 9 Desa inzimnusa uzitto
yabiki ahira saatizam kasi unu carani.
Aanime tize ta Asere daki atirza tiniba.
10 barki anime matira iruba invattimu-
mum barki sawe anu kemzi ubura sa u
ra anyimo Ugomo Asere Yeso, unu nonzo
umaravat. 11 Tize tiginome kadure kani;
“Inki ta wono nigome nan me, tidi kuri
ti vengize ni gomo nan me. 12 Inki ta
tira iruba, tidi wuzi tigomo nigome nan
me, inki ta wuza mataru inme, me ma
madi wuzi matara in haru. 13 Inki ta
cukuno annu zatu kadura, me una kadure
mani koya umaya umaya”. 14 Ringizi
we in timumum tigonome, hungu kowe
titui aje Ugomo Asere kati wawuzi matara
aguranme ba, barki aginome in katuma
ba, barki iginome idi huzi anu kunname.

15 Wuza ubinani uni kara nuwe barki uwuti nice nuwe unakatuma ka Asere desa a inko, desa ma zome in bi nyo, bumui ahira am! e, desa ma dungara niguran nikadure rep. 16 Suma anu carsa utize ni, igebe sa ike ibi ahira uzatu kunna utize ta Asere. 17 Tize tuwe tidi samirka kasi ukoni ani nan Filitus. 18 Aniginome wa wata a kadure, wa buki agi anu hira iwono, wa nya are anu hem biyau. 19 Vat in anime, nitiu na Asere na cukuno, nizin nu inko uginome: “Umo Asere marusa ande sa wuzi ame” anime, “Vat unu tisa ani za nu gomo Asere ya cukuno me ma ceki uzatu kadure”. 20 Akure ukem, dakki tirurunga ta zumo awal-wal nan na zumo abit ani casba, aneani tirunga ti ma titi nan ma nyaga, a ye barka ka tuma kani kariri, aye dakin ka tuma kariri ba. 21 Inki uye ma kpico nice numeme uzatu gugun, me tirunga tika tuma ka gugun, azaukame, imum ikatuma barki una kura me, makur macikin barki katuma ka ririn. 22 Sumani mei maje miruba, unyari imum iriri, uhemin kadure, nan ti cuku kum tu runta nan desa wa tisa ani za nu gomo Asere amu ruba muwe. 23 24 Urere we Asere Kati ma wuzi ukara ba. Barki anime na ma nati nice anu vat, ma boo tize me memerum nan nu Nata iriba. 25 A nyimo Nata unice ma bezi anu sa wa nyari me. Nani Asere madi wu wa barka tanu time me urusa utize to ka dundere. 26 Wada ke wa kunna yew we ceki nibarda unu ubur, uganiya sa a meki we barki usoo umeme.

Bikoro bu Taru

1 Urusan in mum iginome, anyimo tiye tu mara a wuzi uganiya sa uzi uni unuzito kam. 2 Anu wadi cukuno anu uhem ina ace awe, anu zatu tarsa akacoo, anu zatu gusa ankoi, nan uzatu ulau. 3 Wadi cukuno anu zatu ukunna, adesa wada hebizinawe nan konda avi ba, ana bibukum, anu zatu umikace, anu ubezi urusa anu urusa anu zatu uhem ini imumu ihuma. 4 Wadi cukuno anu zatu nyara we aje anabu, anu gbas, anu vavi igiri, anu nyara ukuna urunta u aka Asere. 5 Wadi cukuno in muhenu mu rusa Asere, anime wada nyara ukuna tize ta Asere ba, ganirka ni ahira anu aginome. 6 Anyimo aweme aye wa rani wa ribize atikura unu ranga ane uzatu ujanji, anē aginome wa myinca in katuma ka buri, wa ceki unā barki mei maje. 7 Anē aginome wa nyara urusa, wada biki we ahira urusa kadureba. 8 Kasi sa Yanisu da Yanbirusu wa wuzi murso nan musa, ane ani anu udungura umacicu wa wuzaza murso in kadure, ane wa curno me amu riba, anu uza umyinca unu inko iriba. 9 Wada hana pit ba, barki ibabana iwe me idi pokino a masa a hira akovi, kasi anu agino me. 10 Wa ira hu, tarsa udungara um, nan uzina um, imum sa in nyara, nan u inko iriba um, nan utira iriba um, nan uhem um, nan ushew um. 11 Unu gbardan uzito um nan nirere num, vat imum igebe sa ya kem u Antakiya na ikoniya nan ulistira, ma tira iriba anyimo uzito um, anyimo uvat imum igino, Asere a buram. 12 Vat adesa wa zin uguna wazi ti cukun tu tarsa Asere Yeso wadi si ni rere. 13 Ana aburi nan anu amadini wadi curno me wadi rangi aye, we ina ce awe ma wamu sagilna. 14 Hume, rē aje uni wuza imum me sa wa tinga wa kuri wa nya iriba ini riba ka inde, urusi a hira aveni wa tingani. 15 U rusi inguna, sa wuzi vana ucin wa rusi ke ma kurzo we unu urusa abanga ahira ubura nan u inko iriba anyimo Yeso. 16 Vat manasi abari mani ahira Asere, mazin in katuma barki udungara, barki ugbara, barki u barka, barki ugbangara anyimo ni huma, ma ciki barki vat katuma ka huma. 17 Ka gino me barki unu Asere ma cukunu um myinca, desa azznkz me barki katuma ka huma.

Bikoro bu Nazi

1 Inzinu nyinza uginome bukame aje ugomo Asere yeso unu bura uru, desa ma di wuzi anu vengize nan anu wijo u weki utize tini kuba, barki u pokino ume nanti gomotume. 2 Wuza tize tini guran. inko iruba innu ganiya nani daki innu ganiya ba. gbarika, ububuki, uhunguko ti ba, in vat usheu iruba nan nudungara. 3 U ganiya u eze ugebe sa anu udi da tonnome udungara uni ce ba, anyo anime. wadi orso a ce awe anu dungara barki mei maje amu ruba mu we, Wadi meki ubo uwe im umbe sa titui tuwe ti nyara.

4 Wadi gamirka titui tuwo me ukun na
utize tika dure, wa kure, wa kuri unyara
ukunna itenten iza tunice. 5 Hu, tonno,
senke ume nice anyimo imum vat, tira
iruba innu zitto, u wuzi katuma kuna
tize ta Asere, myincikin katuma kawe.
6 Iye a zinnu tina um, uganiya u hira
um wa aye. 7 Ma wu za magasiya ma
kadure, ma massirka magasiya, ma inta
unya kadure. 8 A barkam ni ere ni
huma, nigesa Ugomo Asere unu weki
utiz tini kubu uhuma, madi nyam ro
nigino me. Daki mi isisi imba, anime a
vat andesa wa hemu aye ume. 9 Wuza
ubinani unikara nuwe u e ahira am dibe.
10 Barki dimas ma cekum, ma hem in nu
nee ugeme, madusa utasalonika, kariskis
madusa u Galatiya, Titus makur madusa
u Dalmatiya. 11 Luka mani cas mazi nan
mi nyara markus aye ni gome nan me
barki mazin akatumame. 12 Ma tuma
Tikikus uhen u Afisus. 13 Ayem innu
geptu sam ceki u tarwasa ahira karbusi
in ki udi e u en me, vat nan ti litfi
tiginome. 14 Iskandari unu zunzomo
ubara umu haru matirzam malim daki
cinba, ugomo Asere madi kurzom anyo a
bi wuza wuza bume. 15 Hu cangi wuza
seke inme, barki mazin matara innu bo
aru kang. 16 Innu tuba ukorso unice num,
daki uye ma impom amaruba, inguna a
nime kovi ma sumum, inda nyara in sisi
abasa iginome ace awe. 17 Anime Ugomo
Asere macukuno nan mi makinkum ni
kara, ahira memmerum, barki anu zatu
urusa utize tu gomo Asere vat wakunna,
Aburan anyo udaru. 18 Asere adi suso
usuro imumu iburu, makur maburam
barki ti gomo tume ta zesere. Ninonzo
na cukuno ahira ame udusa vat vavat,
icukuna anime. 19 U isi Briskilla, nan
Akila, nan na kura a onisifurus. 20 Avastus
ma ciki u korinti, ma sabi ma ceki Tu-
rufimus matum a militus. Wuza ubina
unikara nuwe, u e a guna uhana uputuru.
21 Yabulus mazin nu nya ukoni unice, ane
Budis nan Linus nan Kalafidiya nan ni
henu vat. 22 Acu Ugomo Asere macukuno
nan shi, kini umumu iriri icukuno nan hu.

Titus

1 Bulus urere wa Asere, uura u Yeso, barki uzauka anu inko iriba sa Asere azauka we nan urusa ukadundere sa wa hem ti cukum ta Asere. 2 Nan iruba ihuu u ivai uzatu ubinani sa Asere mada boo moco ba, ma inki tize unnu tuba uganiya. 3 Anyimo uganiya rep ma paki tize timeme anyimo tize sa ma nyam in nyasi mazi indi wuzi uni kara nan Asere unu ubura uru. 4 Uhana ahira a titos, vana ukandure anyimo una wa Asere na yeso unu bura uru. 5 Barki anime ma ceki we u karita barki udi bee atira ta naa sa ti daza sarki uma sirka uuri u nya ana aje anyimo ko niya ni pin guu ubarka umme. 6 Unanu ma ciki lau uruma uney u indei, inna hana a lau sa wa zo me aburu ba nan nu zatu uwuza imum iriri. 7 Ya cukono barki Asere mazi lau. Kati ma ciki yeze u nigwirang u zatu nata unice ba. Kati mateki iriba i aki ni kara nimeme ba; Kati ma sizi ubere ba, unu ukara, nani unu biorso orso. 8 Innu guna nime, macukuno unu kabsa anabu, uroni imum iriri. Unnu hira ko nyani, lau gu Asere, unnu canti unipum. 9 Ma canti ni kara tize ti iriri sa ma kabi, barki ma bezi aye in tize ti iriri ma barka anu sa wa zi tikara nan me. 10 Anu wa rani gbardang sa wa nyara abanga, anyimo anu ani gbara me. Tize tiwe me tizo me inice ba. Wa ranga anabu wa kuri wa wu we wa hurno. 11 Yā cukuno zam a turur ywe wa bezi imum sa idāa rizi ba in mu ih unnu cara ticukum ti tikura. 12 Ure unu sa mazin jinjin uweme, magu, "nu karita anu boo moco ko una uganya, zenzen nan i ama ya iro izenzen; In ti ipuru ti zenzen." 13 Tize tigeme ti kadundure tini barki anime barkan we inni kara barki wa tonno in ni kara anyimo una u Yeso me. 14 Kati i kunna tize ta yahudawa nan itenten iweme, nan udungurka wa nabu sa wa gamirka kadundure amaru aweme. 15 anu age sa wa zi lau, vat timumu tize lau, senki anu sa wa zi in madini nan nu zatu u kaba Asere ire imum ira ni sa izo we merum ba. barki muriba mu we nan nu gamara utize me ta zin madini. 16 Andesa wa boo agi wa rusa Asere senki wa gaa we Asere nyarizi ko nyani. A nyari we tanu tiriri me.

Bikoro bu Kure

1 Ana me ya guna ana, nyanini ya wuna uri nan udungura u'inki iriba. 2 Ananu ca wa cukuno anu iriba ishew, anu bezi ace aew anu rusa ugamara abanga, nan unu tonno in nikara uhem anyimo iriba ihu. 3 Nan anime cangi caa cukuno anu ukunna utize daki anu abibukum ba. Kati wa cukuno arere ahira ubere ba wa cukuno anu udungara utimumum ti huma. 4 Wa cukuno anu ukunna utize tanu ruma uweme, nan nu dugura ahana aweme atinaa ti huma. 5 Wa dunguri we bati wa cukuno anu ajingen, lau anu urusa u, inta uti kura nan anu ukunna utize tanua ruma uweme. ca wa wuzi timum me sa tize ta Asere ta buka, daki ucara utize ta Asere ba. 6 I kuri iringizi masoo wa cukuno anu urusa ugamara abanga. 7 Akode uya unu bezi katuma ka riri kawe me inki uzinu udungura, bezi u lau uwe nan ni nonzo ni weme. 8 Bō kadura kage besa ka rizi nan ku zatu imum, iburi, barki vat desa ma game kani ma kunna mu'i, barki mada zo me in ire imum iburisa madi buki anice niru ba. 9 Ya cukuno arere imum iwuza wa kunna tize ta aco akura aweme vat atimumum. Wa rumi anka coo, akura aweme muriba kati wa bezi mataraa nan we ba. 10 Nani bidarsa-darsa, caa wa bezi uwito ace, bati ukondi, uya una wa barki tize ti ugomo Asere aru me sa wa kunna. 11 Barki ana buu wa ira katuma kariri ka ugomo Asere. 12 Kadura me ka bezi duru ti gan duru katuma ka buri nan timumum ti unee. Ka kuri ka bezizin duru ujingen, uwito aee, nan ti cukuno una wasere ati ye ti geme. 13 Uganiya sa ta zinu bee ti kabi imum besa ta inso muriba muru, ugbardang nan ninonzo nu ugomo udang uru nan Yeso unu bura uru. 14 Yeso mā nya nice ni meme barki ma burin duru usuro uzu u' inso utize tiru, bati ma kuri ma kpicin duru madini maru, ini cee nimeme barki andesa wa nya acee aweme barki katuma ka lau. 15 Buka u kuri unya ni kara ni iriba a banga age me, dungurka ini kara ge

besa wa kem. Kati uye ma game ukunna uwe ba.

Bikoro bu Taru

1 Ringizi we wa cukuno anu ukunna utigomo, caa wa nya we ti nanu tiwe me, caa wa wuzi timum me ti rizi. 2 Ringizi we katin wa wuzi aye malim ba, caa wa ceki konde vi ma wuzi ticukum ti meme meerum, wa kuri wa nati acee awe anu vat. 3 Barki ure uganiya sa wa aki ta wuzi tibabana nan nu zati ukunna utize. Taa ceki nibaba niriri ti ribe ani jaa. Taa cukuno in mei maje mati mumum ti unee nan unu nyara ukunna urunta. Taa wuzi ticukum ti buri nan ishina. aye wa game haru, haru ma ti game aye. 4 Abini me sa usheu iriba i Ugomo Asere wa e anice na anabu. 5 Daki wa e anice ni unubu barki katuma kariri kwme kani ba, barki usheu iriba ime ini maa burin duru. Maa burin duru unaa ukpico uru ti cukuno uyo usoo anyimo abibe bi lau. 6 Ugomo Asere maa nyan duru bibe biriri usuro unu bura uru Yeso. 7 Maa wuzi ani me, bati ti rusi ta kem ubura, tidi cukuno anyimo atigomo tasere sarki umarsa. 8 Kadura ka geme, kadure kani, in nyara abuu kani sarki biyau, barki an de be sa wa hem unu Ugomo Asere wadi wuzi katuma kariri sa maa nya we. Timumum ti geme tiriri tini ahira anu. 9 Ceki nin matara mazenzeng anice nu tuba ubisana, nan matara anice ni u'inko utize, barki mada rizi me ba. 10 Nyari ni me de be sa ma hunguzo uharzina, de be sa a hunguko me titui unu nan ukure ma game ukunna me. 11 Rusa nin usasananunu ugino me, ma ceki unaa uriri, ma ribe uwuza imum iburi, ma mu vete nice nimeme nin. 12 Uganiya sa ma tuburko Artimas nanimTikikus ahira awe me, wuza dibe-dibe u'e u kem a unikafolis, abini kemani in basa indi wuzi nikuzi nim ni. 13 Muntuno utuburko Zinas unu rusa u'inko utize nan Afolos wa meki nibaba, rusa kati wamdiri ire imum. 14 Caa nihenu niru wa manza uwuza ukatuma kariri sa kadi biti ura uti mumum tu hirsa, kati wamcukuno sarki imum iwuza. 15 Vat an de be sa wazi nigoo me nan mi, wa isoo shi, isoo an de be sa wa hem in haru amuriba mu we me, cā Ugomo Asere ma benki duru vat.

Ufilimon

1 Mi Bulus, vana inyang anyimo a Yessu
nan Timoti uhenu uru uhana Ufilimon
uhenu iriba iru, u roni ukatuma. 2 Uhana
Aufiya ku henu kuru, nan unu tarsa Asere
anyimo akura. 3 Imumu i ruma iriba
ishew ahira Asere nan i vana me Yesu i
cukuno anyimo ashi. 4 Ma guna Asere
ankwoi barki shi anyimo abi ringara
bum. 5 Barki ukunnna uhem ushi me nan
unu ahira Asere nan aka tuma kameme.
6 Inzin in biringara barkin u inko iriba
ishi me nan umuta ace ashi me, i cukuno
imumu ibezi ubari nan ure aje utize tiriri
sa tizi tiru, barki Asere. 7 Ma wuna
iriba irum, iriba im ya totto barki uhenu
umeme, mu riba ma hana Asere ma
cukuno was barki hu. 8 Barki ani me,
ca in gu barki Yesu, in zin in nikara in
gun hu uwuzi vat imum be sa izi ihuma.
9 Vat anime barki uhem, iteki in nnoki
inmyira, mi Bulus ucokoro ana me be
vana inyang barki Yesu. 10 In zini u igizo
ushi abanga avana um Unisimas desa
mazi mazi aco ameme uganiya ma raa
anyimo inya. 11 Uganiya me mazi imum
ba ahira aweme ana me mazi imum ahira
aru mi nan hu. 12 Mi monno ma tuburko
me ahira aweme kasi nigoro ni iriba im.
13 Mazin uguna in inta me ahira am,
ma wuzim katuma anyo aweme, uganiya
sa ma raa anyimo inyan. 14 Ani me in
da nyara in wuzi iri mum sarki uhem
uwe me ba, kati imum be sa u wuza i
cukuno dake unu hem uweme ba. 15 Nani
ine ini ya wuna ya harzina cingili, barki
ikuri i gurna sarki ukuru harzina. 16 Da
kasi urerenba, ma aka ahira u rere, ma
cukuno imumu wunairiba, ahira am nan
a hira awe ahira atuma kani pum nan
ka Asere. 17 Barki ani me ingi wa zikam
uroni utanu kaba me kasi mime. 18 Ingi
wa wuna imum i cara iriba, nani u tarsa
me ire imum, kurzo ini ani ce num. 19 Mi
Bulus, mi mani ma nyertike in tari tum,
indi kurzo we ni, katti u iri imum me
sa ma wuza ani ce ni weme. 20 U henu
um, hem in kem iri mum sa inda perkem
ba ahira aweme barki Asere, ca in kem
imum be sa udi natim iriba barki Yesu.
21 Ma hem imumum be sa uwuzam, ine
ini ya wunam ma nyertike, barki in rusa
udi wuzi i aki imum be sa ma buka.
22 A'ani me barkam ahira utotto, in inso
iriba ahem in mi u aye ahira ashi me
barki biringara bishi me. 23 Abafaras,
uroni um sa atirin duru nan me barki
Yesu, ma iso shi. 24 Ane ani Markus,
Aristarkus, Dimas, nan Luka aroni aka
tuma kam wa isoshi. 25 Ca mu riba mu shi
me mu cukuno lau anyimo niza ni Yesu.
Ni cukuno ani me.

Uibraniyawa

1 Unu daffi Asere abuu acokoro-acokoro
aru tize uganiya sassas nantinaa sassas.
2 Atiyee tigeme, ma boo duru ahira avana,
unare imum vat. Ahira ameme ani Asere
abani unee. 3 Memani ma saa mu nonzo
Asere, uzina ubariukang umeme. Ma
canti kondi nyani nigome ini kara nitize
tumeme. Sa ma kpicon durur ucara uru,
ma ciki atari tinanre tunubura Aseseri.
4 Anime ini mateki ibe mateki Ibe ikadura
ka Asere, barki sa niza numeme niteki
numeme. 5 Aveni anyimo Ibe ikadurame
Asere a gun me “Hu vana ummani, kani
mi ma cukuno acoo uwe” ma kuri ma
gu “idi cukuno acoo uwe, hu udi cukuno
vana um?” 6 Sa Asere a ayen in unaree
imum me anyimo unee, ma gu “vat makiri
nan Ibe ikadura ka Asere wadi nonzo
me.” 7 Abanga Ibe ikadura ka Asere magui
“Me mani Bibe-Bibe ikadura ka Asere,
nan ana katuma kameme alem ura.”
8 Abanga avaname ma gu “Ahira atigomo
tuweme Asere uzati umarsa ani. Ubi-
nan utigomo tuweme ubinan uni ukadun-
dura. 9 Uzin nuhem unu katuma kaku
wa nyari we una katuma kama dini.
Barki anime Asere aweme ma humka
we mapuru arum wa aka ucara uweme.
10 Innu tuba, Asere, hoo mani wa tubi
ubara unee. Aseseri katuma ka tari tuwe
kani. 11 Kadi mari, hu idi reaje. Kadi
mari vat kasi tirunga. 12 Udi nyungurko
kani kasi tirunga udi gamirka kani kasi
majassi matirunga. Huu uda gamirkawe
ba, tiwee tuweme tida mara ba.” 13 Biya
Bibe bikadura ka Asere kani Asere agu
akondi uya uganiya “cukuno atari timare
tum senke ma wuna aroni ishina aweme
ukpanku ati buna tuweme?” 14 Ingwa
inzo vat bibe ibibe ikadura ka Asere, igesa
Asere akatumi bati iwuzi ande sa wadi
kem ubara Asere katuma?

Bikoro bu Kure

1 Barki anime ca tinya muruba muru
vat atimume sa takunna, bati kati aharin
duru intini. 2 Ingi kadurame sa ibe ika
dura ka Asere ya buki ka rizi, kondi
uya uhangirka utize nan uzatu kunna
utize, ucobo wa Asere une uni Ukalumme.
3 Tidi wu aveni tihangirka ingi tagunduru
ubura ugeme. 4 Asere aka kuri arussi
unu bata nan imum ibiyau nan timum
sassas tibiyau, nan nu hara ubi Bee bilan
ba Asere ga U'ira ume. 5 Inzo barki
Ibe ika dura ka Asere Kani Asere awu
tigomo tunee ugeme sa u'eze ba. 6 Barki
anime uye ma bezi a'ara hira, unu guna
“Unuu nyanini, sa udi ringinme? Nan
vana unuu, sa udi tarsinme? 7 Wa bari
ibe ika Asere inna za unubui wa wume
gongon nan gbardang. Wa tara me as-
eseri atimum tunee. 8 Vat timumme sa
wa bara wa nya anyimo atibuna tume.
Barki Asere anya timum vat atari tumme.
Daki ma ceki ire imum inzo atari tume ba.
9 Aku ganiyu cingilin ta ira de sa ma siziki
me ibe ikadura ka Asere, memani Yeso,
barki ijassi imeme nan ni wono abari me
gongon nan nu bari. Aname barki ubura
wa Asere mawi barki kondevi. 10 Barki sa
yazi memmerum ahira Asere, bati kondi
nyani icukuno barki me ahira ame, bati
aburi ahan gbardang. Bati amassirka
ubura uwe una ijassi. 11 Unuu visa nan
de sa avisa me vat nitin nuwe ni'inde
nini. Barki anime mada kunname mu'i
matitiwe anuu henu ba. 12 Ma gu “Indi
buu niza nuweme ahira anu henu um,
Indi wuzi ire unonzo uwe atii awe. 13 Indi
kuri, “Ihem inme”. Indi kuri “Ira, mi
be nan na huname sa Asere anyam.”
14 Barki anime tunsa ahana Asere wa
pata inama nan maye, Yeso cangi ma
pata imum inde nan we bati ahira iwono
ma hu de sa nikara niwono nira ahira
ame, unuu ubur. 15 Ya cukuno anime
bati ma buri vat ande sa datti uyoo uwe
waziri nirere barki biyau biwono. 16 Inzo
barki Ibe ikadura ka Asere ini mazin nu
benki uwe ba, barki bisana bi Ibrahim
bini. 17 Barki anime ya cukuno me gbas
ma'e kasi anu henume atinaa sassas, bati
ma cukuno unu gogoni nan una kadure
unu udandang ukatuma ka Asere atimum
ta Asere, nan urete ucara wa nabun.
18 Barki sa Yeso ma si ijassi amansa me,
madi barki ande sa mansa we.

Bikoro bu Taru

1 Barki anime anu henu um alau
aroni utisa aseseri. Bassani abanga a

Yeso, udura nan unnu dandang ukatuma kubarka uru. 2 Ma zi unu kadure ahira Asere vdesa ma zauka me, kasi musa sa ma zi unu u kadure akura Asere. 3 Barki sa iri Yeso ma kem unonzo sa uteki u musa, barki desa mabara akura ma teki akura me. 4 Barki sa konde akura unnu mani maka bari, anime desa mabara kondi nyani Asere ani. 5 Aire nikira musa mazin kadure una katuma akura Asere, ma turi anyo imum be sa i' eze in naje. 6 Yeso man akura Asere haru wani akura amame ingi bta canti u inko umuruba muru vat ini ruba iru inde. 7 Anime izi kasi ubuka ubibe bilau ba gu kani in wa kunna umyiran nume. 8 Kati biwu gbas imum ruba mushi me kasi ahana isaraila uganiya me sa abati we anja. 9 Uganiya me uni acokoro ashi me wa wuzin nice niyari, ahira ubata um, sa wamu hira imume sa ma wuza atiwe akura anazi. 10 Barki anime ma wu apuru abit unu cara uginome, in gu kondi uya uwui wazin unu hara umuruba, wa tawe tinna ba. 11 Barki anime ma toniko anyimo ucurnome iriba, wada ribeme anyimo uvenke umba. 12 Wu zani seke anu henu um kati akem ana muruba zenzen mu zati uhem anyimo ashi me, desa ma game Asere uvengize. 13 Anyo anime, benkini acece kondi uya uwui, ingi tirani anyimo uwui uginome kati, uye ushi ma wu nice niyar barki uranga ucaran. 14 Irusa ta cukuno aroni akatuma nan Yeso, ingi ta canti u inko umuruba anyimo ame inni kara utuba nan umasirka. 15 Barki anime agu, "kaniingi ya kunna ni myiran nume, kati iwu gbas in muruba mushi me ba, kasi tiyee tu gbas tiginu me." 16 An kaveni wa kunna nimyiran na Asere, wa wuzi gbas? in gusa ande sa musa ma tarsin we usuro u masar wani? 17 An kaveni Asere akunna iruban we tiwee akuri anazi? inzo ande sa wa cari abanga ani ba, ande sa mukizi muweme ma samirka anija? 18 An kaveni Asere a toniko wada ribeme u venke umeme ba? ingi inzo ande sa wawuzi me gbas ba? 19 Ta kuri ta uriba uvenke umeme ba, barki uzati uhem uwe me.

Bikoro bu Nazi

1 Barki anime, senke tiwuzi seke katti uye madiri ma sizikime uhana uvenke sa utirza ainko shi wa Asere. 2 Ta kunna imum iriri uvenke Asere kasi gusi sa abuka we. Aka du ra ka ginome da ya wuba ahira ande sa wa kunna nan nu daki uguna wa nya uhemba. 3 Haru me sata hem have waniti di ribe uvenke uginome, kasi gusibe sama gu, “Ira itono sama wuzi anyi mo uconno iruba im wada ribe me uvenke umba.” Ma buki anime, kosaize mamu mara katuma ku bara unee nan timumu me satira any-imo me. 4 Mabuu a are ahira usuro u wui usunare anyimo akatuma kame vat.” 5 Makuri magu, “Wedaba ri be me uvenke um ba.” 6 Barki ani me, barki anu ribilize, ani me ani ma isarailawa gbardang saula kunna kadura ka gino me abanga uven ke ume daki waribe ba barki u zatu tarsa imumbe sa abuka. 7 Asere akura barka uru wui sa atissa uni, “Mawuna uwui ugino me uganiya sa ma buki tize u suro u Dauda, igebe sama gu in nu do donkino, sa atubi u bo me, “Kani me inki ya kunna ni myiraran nume, katti gbas in ni ruba ishi me ba. 8 In gusi Joshua ma nyawe uvenke, Asere dadakuri abuki me tize Azesere a urru wui ba. 9 A anime, uwui uvenke Asabar urani sa a inko ahira a nu Asere. 10 Barkime desa maribe uvenke Asere me nice nume cangi mavenke usuro uka tuma kame, kasi gussi sa Asere awuizi in umeme. 11 Barki anime aca ti nyari uribe u venke ugino me, katti u ye mawuzi uzatu tarsa sawa wuza. 12 Tize ta Asere tivengize, Tiire, uvira uni utinyo-tire. Uke uwata atii iruba nan bibe, mahaza mabarige make marusi utarsa ugungu zono u basa abanga iruba nan binyo me. 13 Daki ire imum sa a inko izi ni hunzi aje Asere. Kodi nyani ira ama sa, iba ciki ama sa aje ame sa ya cukuno uguna kovi madi basa imum ace aru ahira me. 14 Ti zin nu dang desa ma wata azesere, Yeso vana Asere, sen ke ti inta uhem uru inni kara. 15 Barki udang ukatuma karu daki unu zattu gogeni uni ahira u sizi kime, uru uni ba, desa awuzanduru ane ani daki akemme imma diniba. 16 Senke ti e ahira tigomo turunta in ni ruba ka inde, barki a buri duru tikuri tikem urunta saudi han duru uganiya unyara.

Bikoro bu Chibi

1 Kondi uya una katuma kadang, sa
a zaukame anyimo anu, barki ani me
ani Hana anyo anu barki ti mummu ta
Asere, barki are ani madi nya kare me
usadiya barki madini. 2 Madake mahaki
nan nanu zatu rusa nan andeesa unu
buru matir zawe. 3 Barki anime, manya
u sadiga daki mavisi ma dini manu casba
ma pata nan nice. 4 Ba dee sa madi han
ni cenume uturi udang, senke Asere a tita
men anime. kasi gusi haru na sa atini me.
5 Anime ani, Yeso, daki memani ma yeze
nice nume ma cukuno u nu dangdang
ukatuma ka Asere ba, senke anime ani
ya wu me, ugesa wa gunme “Huvana
um mani kaani ma cukuno acoo ahira
awe”. 6 Kasi a are ahira maguna, “Hu
unakatuma kam kani u hana u mara vat,
uhana ubatu u milki sadak. 7 Uganiya
sa Yeso maciki unee, maa wuzi biringara
nan bi igizo igizo, inna so kang, inmaje, a
hira unu ginome sa ma zin nuba ri ubura
ume iwono, akunna me barki ukang a so
ame. 8 A anime me vana mani, mamanza
utarsa barki usuro ijas me sa ma sa.
9 Macukuno unu rusa, andeesa watarsa
me, wadi kem ubura uvat. 10 Asere
atisame unu dangdang u katum ka Asere
usuro ubata u Milkisadak. 11 Ti zinni
mum gbardang sa tidi buki anice ni Yeso,
iya idi cukuno inni jas ubukame, uba sa
uru daki wa myinca ba sati dake tirusi
ubukame. 12 Sa izi animeme ya wuna uri
icu kuno anu dungara vat in anime daki
ya aka uguna uye makuri ma dungara
shi nikara nutuba utize ta Asere ba? sa
idi cukuno senke anya shi mahenu daki
imum mare itantai ba? 13 Vat desa ma
bassa mahenu mani imummare ime, daa
marusa tize ta Asere kang ba, macukuno
kasi vana uneze mani. 14 Anime imum-
mare itantai ya nanu ini ande sa warusa
abanga wewani wabari wahari imum
iriri nan niburu.

Bikoro bu Tasi

1 Barki anme, ca tiri aje in kadure ku
tuba ka Asere, uhana umaza, azo agi ti
kuri ti bezi utuba ukaba Asere u zatu
utunta ba, nan tu rasa Asere. 2 Nan
nu bezi abanga uzorso, nan utaro utari,
nan uhiziza anu iwono, nan u inko utize
uzatu umara. 3 Tidi kuri tiri aje inka
Asere ahem. 4 Barki ande sa abezi ma
saa amuriba muwe lau andesa wa kaba
ukalum ahira a Asere, wa kuri wa kem
ukalum ubi, be Asere. 5 Barki anime wa
donkino urunta utize ta Asere, in nikara
nu ganiya u eze. 6 Barki anime desa
madi kuri ma hunguko we uhana ukaba
Asere barki u gamirka titi uni rere ni
vana Asere ina awe, wa kuri wa yomo
me a masaa. 7 Adizi sa asiza mei mu ree
sa rubusa konde uya uwui, akuri asuso
bi bira bi katuma ahira ande sa avana
ana barki we me Asere adi nyame imumu
iriri. 8 Barki anime ana bi bira bu bira
bu meme ikana ini ubo nu kese, bizo me
in ka tuma ba, ba aye mamu awu bini
anyo uhana aje adi punsi bini. 9 Barki sa
ta buka anime, abanga ashi me, shi anu
hem ta nya muriba izinu wuza timumu
ti iriri ta banga ubura. 10 Barki Asere
azo unu zatu kadure ba, sa madi game
u ira ukatuma ka shime, nan uhem in
iza nume me sa iwuza, ahira uwaza ana
alau katuma ana ya wuza. 11 Ti zinu iso
akan konde avi ushi me ma bezi iriba
unu wuza u myinca iriba ihuu. 12 Barki
kati iwuzi kugwara ba, se iwuzi umanza
ande sa wa kaba u myinca u inko utize
tigino me, ahira u inko iriba nan iriba
ishew. 13 Uganiya sa Asere awuzi u inko
utize nan ibrahim barki azo desa ma teki
me unu bari ba, sa madi tonniko nan me,
manno ma tonniko ini ce numeme. 14 Ma
gu, “kadure idi wu we ugongon, in kuri
in kin kin nikura nuwe min.” 15 In anme,
ibrahim uganiya sa ma mari utira iriba,
ma kabi umyinca u inko utize. 16 Kadure
anu wa tonnzi ini mum sa iteki we. Itonni
me ine accki ni erro ni cukuno ko tiya
tize. 17 Barki anime, uganiya sa Asere a
nyara ukinkin buka anu kaba anu u inko
utize tigino me ini tonni unyara umeme
azo u gamirka uni ba, se a pata nani tonni.
18 Barki timumu tini tire, tigino me sa
ada gamara tini ba, tige sa ti bezi, unu
guna da ya wuna uri Asere awuzi moco,
haru sa ta suma ta kem ahira ugunne ca
ti tiri muriba kan ti nyargi imum be sa ta
inko iriba ni. 19 Ti zinnu inko iriba ane
ani izi ahira ivai ima nuka, ika dure, ine
ini iribize anyimo akamaru kama baga

ma nyo. 20 Azo barki hare wani Yeso ma agizan duru uribe, barki sa ma cukuno unu udand uka tuma uhana umara, kasi malkisak.

Bikoro bu Sunare

1 U malkisadak ugino me, ugomo u Salem, Una katuma Ku gomo Asere, desa ma gurna nan ki Ibrahim usurp anikono nan are agomo man no ma nonziko me. 2 Ibrahim ma nya me uduk uvat imum desa ma kem, niza numeme, “malkisadik” uguna ugino me, “ugomo Irina ishew,” ugomo u sajem, “agi,” ugomo iriba ishew. 3 Mazo me inka ba mazo inka co ba, mazo me Ini tini nini kura ba, me Una katuma ka Asere kani uhana umara unee, mazo unu tuba utikun tu nee mazo unu maza ivai. Me nan katuma ka Asere kani uhana umara unee, kasi vana Asere. 4 Ana me ira nikara ni unu ugino me. Ucokoro anka co uru Ibrahim ma nya uduk utimumu sa ma kenzi vat ahira ani kono. 5 Barki kadure, nikura ni lawi sa wa kabi katuma ka igino ka anu akatuma ka Asere wazin ni kara ahira u inko utizi ta Asere unu guna ma kabi uduk ahira anu, isra'ila azi ani me. 6 Barki anime me malkisadak azo ni kura ni lawi nini ba, maka bi uduk ahira ibrahim ma kuri ma nonzoko me, me desa mazin unu iso utize. 7 Sarkiuhungu utize unu ucin me mani ma kabisa ukalum ahira unu dang desa unanu ume. 8 Ugino una me andesa wa kabisa ukalum ure uwui udi iri wa wono, are uganiya unu me sa kabisa ukalum ahira ibrahim, mazin in vai uhana ukani me. 9 Barki u inko utize ti lawi, desa ma kabisa ukalum, me ma nya ukalum ahira ibrahim. 10 Barki lawi mara anyo abi robo bi ibrahim uganiya sa malkisadak ma gurna nan ibrahim. 11 Ania da idake iwu akem umaza anyimo katuma kana akatuma ka Asere ka lawi ya (barki ahira ame ani nya u inko utize), uri me ura ba ure unu katuma ka Asere ma ey unu sanda ugamirka umalkisadak, da a kura abuka ugamirka u haru na ba? 12 Barki ani uganiya sa gamirka anu katuma ku udenge Asere, tize tini kubu me agamirka tini. 13 Barki unu ugino me sa abuka timumu ti gino me anice nume me una nire nikura nini, unu ugino me azo unu mani sa ma wuzi katuma ahira utunzino anu alau. 14 Agino ara amasaa mani ugomo Asere ma eh, usuro ani kura ni yahuza, ni lem me sa musa ma buki we anyimo abanga anu katuma ka Asere ba. 15 Imum besa ti boo ira ama saa, inka ure una katuma ka Asere ma hira kasi malkisadak. 16 Agino me barki una katima ka Asere azo una katuma ka Asere mani ba sa ma ahira kasi u inko utize tini kura nabu ba, in anime ma cukuno ana katuma ka Asere ini mumon ibezi ubari uzatu umareu. 17 Barki anyetike ane ani barki me, “uhu una katuma ka Asere kani uhana umara uneee barki ugamirka u malkisadak." 18 Barki u inko utize tu tuba a inki tini anikira barki sa uzatu unika nan uzatu ukatuma. 19 Barki u inko utize tini kubu udake umaza imum ba. Barki anime u inko iriba iriri urani uhana aje ahira ame ani tidi kem ubiki ahira a Asere. 20 Barki anime u inko itize tigino me, uda wuna sarki ituni ba, barki we anu agino me ana katuma ka Asere me da zike ire ituniba. 21 Barki anime Asere awuzi itoni in Yeso unu guna, "ugomo Asere ma toniko mada ceki me ubasa ume ba, uhu unu katuma ka Asere kani." 22 Usuro anime Yeso ma nya imum i kadure nanu buka memeru a u inko utizo. 23 Un ure ugamirka iwono ira anu katuma ka Asere uhana umara unee, agino ane ani ana katuma wa wa rani uhana umara unee wa in-inde. 24 In anime Yeso ma rani uhana umara unee mazin ina katuma ka meme ada corsa kani ba. 25 Barki anime mazin katuma ku bura ande sa wa eh eh ahira Asere barki meme, barkin konde uya uwui mazi ini vai, mazinu igizo barki we. 26 Barki una katuma ka Asere udang ugino me ma rani nan haru. Mazin in madini ba, unu zatu imum bur, mazi lau azauka me sas ahira ana madini, mara anza Asere vat. 27 Mazo me unyara ire imum ba, sa inyiza u wito unice barki madini mawe me, barki madini nanu vat. Yeso ma wuzi anime da ma kinkin in uye ba, uganiya ma nya nice nume me. 28 Barki u inko utize ukurzizo are any sa wa sizizi we uguna Ana katuma Asere, abanga itonni age sa a aye aka maru Ku inko utize tini kubu, tizin inde sa ma bari uhana umara unee.

Bikoro bu witu Tare

1 Ana me imume sa ti nyara ubukame
ine ini tiziin unune ukatuma ka Asere
udang desa ma ciki atari tinarē ukurisiyi
u tigomo sa ti rā Asesere. 2 Me urere
mani ahira alau, udenge Asere u kadure
ugebe sa Asere ma barka da ure unu ba.
3 Koya unakatuma ka Asere udang ma
wiro imumu uyiza nan u nya unice, barki
anime ya wuna uri akem imum? nya
unice. 4 Dagi unu bura uru ma rā unē uni
mada, da cukuno una katuma ka Asere.
5 Azin an desa wazi anu nyinza kasi tize
tini kubu. Wa zin katuma ka imum
me sa izi mazū ma Asere, kasi sa Asere
wuzi musa udungirka uganiya sa ma hazi
ubara uku, “ira” Asere agu, “wuza kodi
nyani kasi sa adundirka aseseri anipo.”
6 A' aname katuma sa Yeso ma kabi ka
akea ka weme vat, memani unu nyiza
imum i huma u inko utize desa amari
ahira imum i huma i niko utize. 7 Barki
ingi u nko utize ti utuba tizoni imum i
madini ida zoni, u inko utize ti kure. 8 Da
Asere a kem ucama ahira anu, mada guna
indi saki u inko utize tizō a kura a isra'ila
nan a kura a yahuza. 9 Ida cukuno me
kasi ma wuzi ina acukuno ashi ba kasi sa
ma inta we a tari in suso we a nipin masar
dawa rē aje unu inko utize tum ba, mima
mavete weni, ubuka Asere. 10 Anime ani
u inko utize sa indi wuzi akura a isra'ila
ingi tiye tigono me ta aka, ubuka Asere,
in id wo tize tini kobo tum anyo awe me
in kuri in yeteke timi iriba iweme, indi
kuri in cukuno Asere awe we wa cukuno
anu am. 11 Wada kuri wa dungari anu
tura nan anu henu uweme agi, “rusani
Asere” barki vat uwe wadi rusum unu
ucin nan udang. 12 Indi bezi ugogoni
katuma kawe me kuzatu kadure inda kuri
ringi in madini mawe ba. 13 Ahira uboo,
“usiziki me” ma kurzo u inko u tize ti tuba
ti kuzo. Tege sa aboka ti kuzi tinyara
uhunne me.

Bikoro bu kirau udira bi Inde

1 U inko utize ti utuba tize ma hira
Unonzo Asere, nan tina tenonzo une
ugeme. 2 Barki anyimo udenge urani
sa abarka, udenge anu uwatu ade sa
atiti ahira alau. Ahira aginome mapitila
ma rani sa azawi, matebur ma rani nan
imumare. 3 Amar ku ulabile ukure ure
udenge u rani, ugesa atisa ahira sa ateki
unu lau. 4 Ahira utum zino u na katuma
ka Asere uzinariya barki uturari. Akwati
utira utize avani, agebesa a hummi ani
inizinariya. ku buro ka rani kuzinariya
sa awuzi uwanna ni, nan ubina u Haruna
ugebesa wa tiro, nan hira ti yelteke ta
apobarki u tira utize. 5 A seseri akwati
avani utira utize sa tizin in muhenu mu
ma ceribu sa ma zi unu ira nan imum sa
iwuza imumu impo ma zu, an desa tida ke
ti boo tize ahira awe ti denge ti denge. 6 Sa
amara ubara imum iginome, ana katuma
ka Asere wadi ribe udenge sa uteki ukasu
me karere in katuma kaweme. 7 Unu
katuma ka Asere udang mani cas ma
ribize udenge ukureme, ka inde cas ani
we, ya cukuno sede in maye mu nya unice
barki nice numeme, nan barki isuzizime
anu sa da wa wuza umi nyara uweba.
8 Bibe biriri bi bezizum da amu buka una
uhana ahira sa ateke unu lau sa kudanga
ku tuba me katuri. 9 Ani me ya cukuno
tize tini ti uganiya ugeme. Nan masadaka
ma huma vat sa nyima da wada ke wa
mari imumu ihuma sa a wuza ni nonzoni
ba. 10 Imumu are ini nan mei cas sa
amuta nan nigora nu bikpijo- kpijo sassas.
11 Yeso ma e ayu unu dang ukatuma uti
mumu ti riri sa ta e, ahira aku danga
kudang, kugesa amu mara kuni kuge sa
da in tari ta amu tini ta bari ba, daki
une uge ini a bari ni ba, Ani me Yeso ma
e memani unu udang ukatuma ka Asere
ariri sa wa eze. 12 Da in maye mi mani,
nan kumaruka mani ba, me Yeso in maye
mame mani ma ribe ahira sa ateki unu
lau ka inde cas barki konda avi ma kabin
duru ubura u sarki umarsa. 13 Ingi maye
mi mani nan mabi na mukubo umu to
muku na ku e sa kamu yuba barki adesa
wa cara uzurso uwemeni ma wuza we lau
makuri ma kpijowe opum awe me. 14 Adi
ku bati in maye ma Yeso, desa ahira abi be
biriri bi uzatu ibinani ma witi nice nume
usada ka uzatu madini ahira Asere, de
sa ma kpijo iriba anyimo adesa katuma
kawe ka wone barki ti wuri katuma ka
Asere uvengize? 15 Barki imum iginome,
Yeso memeni umara utirza u tize tiso. A
cukuno ani me barki awuzi iwono igebe

sa nyeze adesa wa ra anyimo utira utize ti kuzu barki ukurzo uka tuma kaburi ka we ba, barki andesa Asere atittiwe wakabi utirza utize icukuno ure imum igebe sa a cekiweni i zatu umarsa. 16 Vat ahira sa uye ma yetteke tize ma inko, na icukuno unu iwono mani ma wuza animu. 17 Ahira sa a wuza iwonomi ane ani a wuza katuma in tize tiniwono, ti da wuza katuma ba ingi unu wuza da mamu wono ba. 18 U tira utize tituba da ta cukuno ba se nan maye. 19 Sa Musa ma mari unya u inko utize sa tira anyimo a tize tini kubu uhana ahira anu vat, ba ma ziki maye mu ma ruka nan mi mani, nan mei, nan ni tira ni vu nan biri bi utiti izoba, ma zammi aseseri anu nan utakarda uyetteke u i nko utize. 20 Abini me magu, “Ige ini maye mu utira utize sa Asere a nya u inko utize ahira ashi. 21 A'ane ani, uzamma umaye aseseri udanga vat ti runga sa ta ra anyimo igebe sa awuza katuma kana Asere ni tini. 22 Ahira tize tini kubu, vat imum a wuza ini in maye mani akpijoni. Ingi maye ma zoni u vete umadini uzoni. 23 Barki ani ya cukuno ti mumum tiginome ti manza imum nu sa ira anyimo Aseseri akpici ini unu sadaka imani. 24 Barki Yeso da ma ribe ahira sa ateki unu lau sa da abari in tari ba, igebesa izi imumu imanza ini imum be sa izi ika dure. A'ani me ma ribe anyimo Aseseri inike ni mini, maduku ha ahira Asere barki haru. 25 Da ma ha ahira me barki ma witi nice nume gbardang ba, sa ma ribize ahira sa ateki unu lau kondi ni ya niwe in mayi ma bire ba mani. 26 Ingi ane ani, ya cukuno anime ma si ni rere debe-debe dati utuba une. A'ana me su ka inde kani cas a bezi umazi une barki ma kari madini ahira uwitousadaka uni ce nu meme. 27 Kasi sa aceki ko ya unu ma wi ka inde cas, aka maru ka gino sede tize tini kubu. 28 Ane ani Yeso, desa a witi me su ka inde cas barki ma ziki madini ma anu gbardang, madi kuri ma bezi nice nume u kure, barki uwuza ukatuma ku karsa umadini, barki ubura adesa wa nyarga u aye ume unu nassa iriba.

Bikoro bu Kirau

1 U inko utize mazu mani mi imumu iriti sa i eze, da agi imum ika kadura kani ba. Igesa sa i eze mamu nan Asere ida cukuno ahira usadiya sa una katuma kadang ka Asere ma wuza niwe nan tiwe. 2 In daki ane ba, a ni me a ceki unyiza usadaka? A hira imumu igino me, agi wa sana ka inde cas amu nonzo a Asere wadada rusa u wuza imum iburiba. 3 Masadaka magino me ma cukuno imum u ringizi imum iburi ni we ni tarsi niwe. 4 Barki ani'me ida wuna me ba maye ma bina nan bimani ma visi imum iburi. 5 Uganiya sa Yeso ma e une, magu, “Da usadaka nan unyinza um in nyara ba. A'anime barkam nipum barki usadaka. 6 Uda wuza we iriba irum unu nyinza nan usadaka u punza u imum iburi. 7 Ban in gu, ira, imbe ma aye in wuzi imum iriba iwe, kasi sa ayetteke a nice num.” 8 Uni tuba magu, “Da usadakaba, nani unyinza, nani agu usadaka upunza sa a nyinza barki imum iburi ini unyara. Uda kunawe irunta u'ani me.” 9 Uganiya uginome magu, “Imbe ma aye barki in wuzi katuma ki iriba iwe.” Ma kari katuma ku utaba ma en inku kure. 10 A katuma ku kure, a zankan duru ahira Asere, ahira iriba imeme ahira usadaka unipum ni Yeso U vavi u inde sarki ukinki. 11 Ane ani, kondi uya unu katuma ka Asere ma tunzino kondi uya uwui barki uwuza katuma ka Asere. Kondi uya uwui ma wiro usadaka, u inde vat anime wa da ke wa kari vat imum iburi ba. 12 A ure una, Yeso ma witi usadaka su ka inde cas sarki ibinani. Ma cukuno atari tina reta Asere. 13 Ma nyarga a kurzo anu ishina imeme imumu u hirza utibuna tumeme. 14 Barki ahira usadaka uginome ma mari sarki ibinani ahira adesa wa witi ace aweme ahira Asere. 15 Bi be biriri ba bukim duru, Imumu ituba, Bigu. 16 “U inko utize ti ge tini sa indi wuzi nanshi ati ye tigeme, ubuka Asere indi in ki shi tize anyimo amu riba muwe, indi yetteke tiri ugamara uweme. 17 Inda kuri in ringi ini imum iburi iwe ba nan usiziki me uweme.” 18 Ana me vat ahira sa akan u vete abanga ahira imum iginome uka nya usadaka uzoni barki imum I'buri. 19 Barki ani, nihenu, ti zo duru in ma'aye mu ribe ahira adang alau barki maye ma Yeso. 20 Uge uni

una uvengize sa a pokin durini ahira u labule, ahira anipum numeme. 21 Barki ti zin unu udang ukatuma ka akura Asere. 22 Nati ti e mamu ini iriba ika dure, unu kara uma'aye, ini iriba igebesa akpiio ini ahira ugamara uburi, nan ukpijo apum aru in mei ma lau. 23 Na ti nita in nikara ubezi unya iriba nan uwuza iriba ire da unu zuroba, barki Asere ma tiri tize ti uhem. 24 Na ti kuri hiri una uhirza uni henu hem nan katuma ka huma. 25 Kati pasi ni ori nan anu henu, kasi sa aye wa wuza. A'anime, nati ringizi acece kondi uya uwui, kasi sa ihira uwui usa aze mammamu. 26 Barki ani me ingi tare aje unu wuza imum iburi gbas sa tamu kem urusa uka dure, una uwuza u gino me uka zome ba. 27 A'anime, u taza umaye miyan in mum be sa adi weki, nan ura ubanban, sa udi ri anu ishina Asere. 28 Vat desa ma game utarsa u inko utize ti Musa madi wi sarki ugogomi ahira anu tunno wa re nani wa taru. 29 Uya uweki utize tini i hira ya wuna uri a wuzi a desa wa iza vana Asere, vat an desa wa zika maye mu utira utize kasi da ma lau mani ba, ahira a maye magino mani ainki mani ahira Asere, Adesa wa game bi'be biriri bi ubenki. 30 Barki ti rusa desa magu, “Uyarza um uni, indi kurizoni,” a anime “Asere adi weki tize ahira anu me.” 31 Imum ibiyan urizi a tari ta Aseri uvengeze! 32 Ringi ni tiye ta adumo, sa ya kem masaa, sa ya tiri iriba anyimo ijas. 33 A yashi mu'i aje amu, ahira nibasa na ure umuhenu, ya zin na sa ani rere sa aye ashime wa ribeni. 34 Barki izi uni gogoni barki adesa a kursozowe, ini iriba irum, ya kan imumu izatu umarsa iriri. Barki ya kunna ugogoni um sa ma raa udenge u kursa anu. 35 Barki ani kati i vete kaduna kashi meni, kazi ini mumu ikurzo gdardang. 36 Barki i nyara unatu iriba barki ikem imum be sa Asere ma tirin duru ni, in gi ya tarsa iriba imeme. 37 Barki ku ganiya ku cin, unu aze ugino madi e sarki ucara uganiya. 38 Unu u lau um madi vengize ahira unya iriba. 39 Haru ti da raa anyimo ade sa wa kuri ina dumo u hana iwono. A'ani me, ti raa anyimo adesa wa zinu nya iriba barki uhira uvengize uwemw.

Bikoro bu kirau in bi Inde

1 U hem in kaduer une uni be imum besa tizinu ube me. 2 Barki ahira une uni acokoro aru wakem uhem Asere. 3 Ahira une uni a barki unee unu ubuka Asere uhana ati mumu be be hira daki abara ini usuro imum be sa daki iraa ni ba. 4 Ahira une uni a barki unee unu ubuka Asere uhana ati mumu be be hira daki abara ini usuro imum be sa daki iraa ni ba. imumbe ya teki kondi its unu ree sa ya teki i kainu, barki ani mani a nonziko me, unu guna me unu biyyau ba Asere bini ma kem u hem wa sere barki sadiga ume sa manya, barki anime uye habila mazin in teze sa izi mumu wono. 5 Usuro uhem u kadure aziki a nuhu uhana azesere barki kati ma iri iwon, daki a kem ba barki Asere aziki me, abuki aduku ziki me, unuguna ya sani iruba in gomo Asere. 6 Idi zin ini casi akem de be sa madi romi Asere iruba, in daki unu nya nice ni kadure ba, barki ya cukuno vat de sa madi ge ahira Asere, ya cukuno gbas ini ma nya kadure barki uzina umeme, abanna de sa wa nyara imum ini ahira de sa wa nyara me. 7 Ahira hem in kadure ka Nuhu mā kabi kadure ahira Asere ahira ati mummu sa daki a ira ba, ahira u nyinza u ti nanu nan tini pum, ma bari uzirigi ugmei barki maburi nice ni meme nan na hana me wu unee Nuhu makabi iriba neze ige be sa izin in kadure. 8 Ahira uhem in kadure uni ibrahim, uganiya sa atiti me daki ma yeze nice ba madusa maha maka kaba imum be sa izi ime, madusa masuri daki marusi ahira sa ma hazin ba. 9 Ahira uhem in kadure ma cukuno u uno anyanga be sa atirzi tize ti guna adi nyame, ma wusi ti cukum anyimo udanga nigo nan ki shaku a yakubu, anu ukaba imum tirza utize ti inde nan me. 10 Barki ma hira nipin nizin in ni tin, unu ususo unipin me nan nu ira u nini memani Asere. 11 Ahira atize tika dura ibrahim mā kem ugoo sa azi me nan nu nee umeme saratu tiwe tiweme ta wu piit, saratu maciki sarki uyoo makuri aki uganiya uyoo sa wa hem inde sa mawuzi we utirza utize unu ishew mani. 12 Barki anenime, ahira unu inde ugino me, unu ge sa maciki kasi ikizi ini, a tuba unee ahira ameme, wa

wu gbardang kasi iwirang ya zesere gusi ikiki uteku, ige sa daki adake ada dassa ba. 13 Wa wee vat uwe anyimo uhem in kadure azo uguna agi wa kaba tirza utize ba, ahira agino wa wa kabi wa awada piit, abinime wa hem una guna we agenu wani ana tanu unee. 14 Abanna ande sa wa boo utize gino wa suro ama saa wa bezi uguna wa nyari manyanga mawe. 15 Inda wa bassa manyaga sa wa suron, wada kem una ukuro. 16 Abanna me sa azi, wa nyāra manyanga be sa mateki anu ree, mane mani mage samarā azesere, ine ya wuna Asere me daki magunna mu eh, ugunna a titi ugomo Asere ba, barki mabarka nipin barki we. 17 Ahira uhem u kadure ibrahim, uganiya uman sā a wuzi me, uguna ma witi vana umeme ishaku uhadaya. 18 Memani vana u inde ahira meme cas, de be sa a tirzi tize unu guna, ahira ameme ani atubi bisana biwe me. 19 Ibrahim ma batti iriba imeme Asere mazin in nikara nu hirza ishaku inki marā amu can muni ma, ani mani azi inki buki ni, usuro anu kize mani makuri ma kabi me. 20 Usuro uhem ukadure kani ishaku māwu yakubu nan isuwa anyo a re-re usuro imum be sa i eze inje. 21 Ahira uhem u kadure yakubu, uganiya sa maraa una iwono, mawu ahana isubu wa-re me anyo are-re, yakubu ma tarsi imum re-re, ma hibina ubina umeme. 22 Usuro uhem u kadure ka isubu unganiya sa mawu u cokoro gbardang mā buki tize abanga usuro ahana isra'ila umaasa mabuki we abanga a ubo ameme. 23 Ahira uhem u kadure ka musa, uganiya sa ayoo me, aka nco me wahuznze me tipeu ti taru barki vana ure-re māzi, daki wa kunna biyau bi inko tize tu gomo ba. 24 Ahira uhem u kadure kani musa ma gāme atisa me vana uca ufir, auna. 25 Anyo anime ma hem uguna madi sii rere nan na Asere, asesere ugunna uronta umadini uku ganiya cingilin. 26 Marusi anu guna uvente unucce barki utarsa ugomo Asere ire imum ini rere sa iteki ukem wanu masar ma inko aje ameme ahira imumbe sa i eze ina je. 27 Ahira uhem u musa ma ciki u masar, daki ma kunna biyyau bi iriba ugomo ba, ma tiri iri ba kusi mahira ige be sa ada hira ini ba. 28 Ahira uhem ma wuzi u idi u keterewa, (u hangirka) wannu zanuka umaye, barki kati a huzi ahana u tuba wanu isra'ila. 29 Ahira uhem ukadure waka fa ubahan mahiya kasi adizi ahuū uganiya sa ma masarwa wa nyari ukafaa, ubar watuwe. 30 Ahira uhem uni ugomibi u yerko wa rizi, sa wa keti uni atiye usunare. 31 Ahira uhem u rahap vana u eh u tarsa ahana aru madi ma wee nigo nan ande sa wazo me me nyinza utinanu ba, barkin ma inki anu ugungizi no umanyanga akura ameme, ma kuri ma tibi anyimo ani huma. 32 Nyanini tidi gu? uganiya udi sizige me inki indi bui tize anicce ni gidiyon, barki, kasu ana kadure katize ta Asere. 33 Ahira uhem ukadure wari ni kono asesere ati pin-pin sasas wa wuzi katuma ka rere wanno wakabi utirziza utize, wa impi ti nyo timadaru. 34 Wa huu nikara nuraa, wa suburka anyo aka sangali wanno wakem uhuma ahira tikoni, wacukuno ahana aruma anikono, uhuma aruma ani kono ubine ani wakem warii nikono asesere ama sojojin anu zatu tarsa Asere. 35 Aneh wakabi anu aweme ande sa hirzawe amu cau a yonko aye, daki wa nyari ubari uweme ba barki wazinu ube uhira amu cau. 36 Aye wasii nyarang nanu tira nan nu cobo, nan ninyang ani rere. 37 Avingizi we ina po, ahira we kani kara unu vira uwesi makayo. A huzi we in kasangali wazi nu kese in ma wāa mitam ham miman wasomi apatti we a yomiwe. 38 Unee me daki waziki we anyo ire mum ba, wa maki ukese ujazza, nan na apo nan mabere, nan tiwa. 39 Sa anu agino me anu hem Asere wani barki unu hem in kadure kawe, daki wakabi tirza utize me ba. 40 Barki ugomo Asere mabarka duru ire mum ire-re vat sa ida mara me ba senke nan harn.

Bikoro bu kirau in ni Re

1 Barki ani me, sa nigura nanu gbardang na keten duru bati wa iri, ca tivete vat timum sa tidi kartum duru nan nu cara me sa udi taffinan duru. Anyimo unata umuruba ca tiwuzi magasiya sa maranduru aje. 2 Ca ti inki aje aru ahira a Yeso sa memani utuba uhem uru nannu myinca uni. Barki urunta me sa a inki

men ma tiri iruba unu gankirka, ma kuri ma vete mu'in mu kuri ma cukuno atire tinanre tu kpanku wa Asere. 3 Irani me de sa ma tiri iruba in ni'eru nan anu caran abanga, bati kati I uzi nan isizike shi. 4 Daki ya wuza matara nan nu hungo utize wannu cara abanga sa a hanan shi unu kpanko uma yen ba. Ya kuri ya perke shi ugbarika sa awuzi shi ayo ahara. 5 “Vana um kati uziki ugbarika Ugomo Asere inbi ranza ba, kati ukuri uwu nuii ba uganiyu sa wa kem utari umeme.” 6 Ugomo Asere ma gbara de sa mazin unu su ume maka gbarika de sa makaba me. 7 Tirani iruba ini jassi anyo ugbarika. Asere a canti shi kasi ahana ame, barki sa aveni aco umeme madeke ma gbarika ba? 8 Ingi izo shi unu gbarika kassi ukasu anu ba ya cukuno ande sa wa zowen kaco ba inzo ahana ba. 9 Anime ani akuri azi sa tizin in aka co unee an de sa wa gbaran duru, ti kuri tininza ugongon. Ingusa senke ta nya aco uru ubibe unata ace bati tivengize? 10 Uya unaa uni anka co uru wa gbaran duru ati yee cingilin unaa me sa wa ira wa wuna, Asere ataran duru barki areje aru bati tikem ukalum anyimo ulau umeme. 11 Ada kenzi me utanka sa urunta uganiya ukalum me uku cukuno uyo ahana ibe iririn nan iruba ubenki uhana vat ande sa acantive anyimo me. 12 Turani tari tishi me sa ticeri nan aru ashi me sa a zomen nikara ba. 13 Tarsani tina tider bati imumme sa ya cukuno ugurgu ihuma kati ipura. 14 I nyari ticukum tihuma nan kondevi, nan ticukum tilau tigebe sa in ya dira ida ira shi Asere ba. 15 Wuzani seke kati uye ushi me ma diri, ubenki Asere, kati nitin ni gbangban ni suri anyimo ashi me nige sa nidi yo uzati umura ahuma, kati aye gbardaang wa curnome barki weme. 16 Wuzani seke kati a kem unu mussa innu nee nan vana aruma sa inzo umme mani ba nan unu zati Isuwa, sa mazizi tinanu tume me ti vana utuba barki imum yare. 17 Irusa uguna uganiyame sa ma nyari magadi ure aje agame, barki sa daki makem masa mu barka ba, ige sa ma nyari in maje. 18 Barki sa daki ya aye anipo me sa adarsan tariba nipo ware ura utukuki nan, mucungo, mu bit nan tiwiri. 19 Daki ya aye ahira ani hure nu zinsi nan nimyiran nibiyau ba, sa ande sa wa kunna wada nyareme ukuro ukunna ba. 20 Barki sa daki wa tira muruba imum me sa aguna wa ceki ba: “Ingi utamani ma wa dara, adi tizi uni.” 21 Imum ibiyau bini kang, ige sa Musa magu “Inra anyimo abiyau kang bige sa ma wuna zabbat”. 22 A'anime ya aye anipo ni sihiyona nan nipin na Asere unu vengize, u unisha lima wa Aserei nan udubu uma dubu ibe ikadura ka Asere anyimo iruba irum nan apuru arum. 23 Ya aye nigura nu vat hara utuba uyo, ande sa anyertike tiza tuwe Aseseri, ya kuri ya aye ahira Asere de sa me mani unu weki utize tini kubu nu vat, anime ani uhara abibe bubenki bige sa amu kpico. 24 Ya aye ahira a Yeso de sa memani atii utira utize, nan maye mu zamma sa ma bo tize mateki ma Habila. 25 Hirani kati iga shi de sa mazin shi intize. Irusa ingi daki wa suburka uganiya sa adungara we unee ba, haru cangi tida suburkan duru ba ingi daki ta kunna de sa ma dungaran duru Aseseri ba. 26 A'uru ganiya, nimyiran numeme nidi zuruko unee. Aname ma inkin duru tize unu guna “A'uru ganiya indi kuri inzuruko inzo si unee ba, vat nan Aseseri” 27 Bi huri me sa baguna “uru ganiya” ba bezun duru ukara utimum me sa adi zuruko, a bassa timum me sa abari, imum me sa idda zuruko me nipum ba izoni. 28 Barki anime kabani ti Ugomo me sa tida zurukome nipum ba, a'anime wunani apuru arum nan unonzo Asere anyimo ugongong na ninonzo. 29 Barki sa Asere aru ura uni upunza.

Bikoro bu kirau in ni Taru

1 Tunno uhem uni henu nishi uri aje. 2 Kati iperke shi uni inta agenu, barki uwuza ugino aye wa wu i be ika dura ka Asere Mahabi sarki urusa uwe. 3 Ringini nan adesa wa ra udenge ukursuzo anu, kasi izina we anyimo uzino me, iringizi nan adesa wa zinu sa uni rere kasi izini we anyimo uzina uginome. 4 Kodavi ma nonziko anya, na ukomi wa anya ucukuno lau, barki Asere madi wuzi tize

tini nikubu aseseri anu Musa nan Mubura nan anu Musa nan ane anu. 5 Karani mu riba mushi ahira unyara ikirfi, hibinani imum me sa izini barki Asere in nice numeme magu, “Inda cekum shi ba inda kuri in nya shi amruba. 6 “Na ti cukuno unu hibizina barki ti kemnikara ni guna, “Asere ani unu benki, inda kunnam biyau ba. Nyanini unu madi wum?” 7 Hirani andesa wa ciki amakwanko a desa wa bara shi anyimo tize ta Asare, kuri hirani ini mum me sa idi tarsi adomo atanu tuweme, tarsa ni u nya ace aweme. 8 Yeso u indi mani nijo, nan uhana aje. 9 Kati i seserike uhana ugenu udungara us-sasas, barki izinuri asuiriba ahira uwuza imumu iriri, da barki imumare ba sa ida bengize adesa wa tarsa. 10 Ti zini iriba ahira adesa wa wuza katuma anyimo udanga wa zo me uni bari wa ri. 11 Unu udang ukatuma ka Asere ma ribize a hira a lau in maye mi nama sa awesi barki kpico umadini, inama me adi hani ukamaru kanipin aka punsa. 12 Barki ani me Yeso me ma masi uzito aka maru kana tukum kani pin, barki ma kpico anu in maye mameme. 13 Barki ani nati dusa ahira ameme aka maru kani pin unu cira umu i mumeme. 14 Tizon duru in nire nipin sa in cikin durini abini me, a ani me ti nyarga nipin me sa ni eze. 15 Ahira ameme, na ko uya uwui ti witi imumu i nonzo Asere, Ninonzo nine mini tize ta ayu aru sa ti nonzo niza numeme. 16 Kati iperke shi uni wuza imum ihuma nan nu benki unu henu, barki Asere mazini riba irum gbardang ini mumu uyenza igino me. 17 Nasa ni ace nan unonzo adesa wa ra ama kwonku, barki wa wuza katuma ku hira ushi barki u vengize ushime, kasi adesa wadi nya ugbardang imum igesa wa wuzi katuma ku hira ushi ini iriba irum, da ini riba ibit ba, barki nigi wa iriba ibit ida wuza shi katuma ba. 18 Wuzani haru biringira, barki ti rusa tizini uhira uriri, ti nyara ti wuzi imum igebesa i zi ihuma anyimo a vat imumme. 19 Vat ushi in bengizi shi brki iwuzi ani me, barki ni kem u aye ahira shi debe-debe. 20 Na Asere unasa iriba, desa ma hirza unu dang utarsa ini tam iginome i wono, Asere a Yeso, ahiramaye mu u bursa anu sarki ibinani. 21 Ma marin shi in vat imumu ihuma barki itarsi iriba imeme. Na ma wuzi katuma anyimo aru ka gebesa hame. Ahira a Yeso, na Ni nonzo ni cukuno ahira ameme vat umara une. I cukuno ani me. 22 Nehenu, ana me in nasa shi muriba, tiran mu riba ahira kaze ku nasa iriba sa ma yetteke shine. 23 In nyara irusa a sapo uhenu uru me Timoti, in di e nan me ti iri shi ingi ma beki debe. 24 Isoni ana makwanko mashi me vat nan vat an desa wa nya kadure. Anu henu sa wa ra italiya wa iso shi. 25 Na imumu ihuma icukuno nan shi vat.

Uyakubu

1 Yakubu urere Asere nan u yeso ugomo Asere uhana tilem ukrau intire sa wa samirka a nyimo uneh, in iso shi. 2 Anu henu um inka imum iburi ya kem shi kurzon ini imum ya puru arum. 3 irusa inka u inko iriba ishi wa nya shi ure aje a bizinsizi me, u eze inni riba ihu. 4 Na u inko iriba u mwincika ka tuma ka meme, barki e maza u eze sarki udira ire imum. 5 De sa ma dira urusa a nyimo ashi me, na ma iki a hira ugom Asere, de sa ma nyiza kon de avi timum kan, mada gwara ba, adi kuri a nya me. 6 na ma iki inni riba ka indai sarki maay, unaa maaye mazi kasi bironkomi bini win ni dang sa upebu ugido me ukuri uzuro me. 7 Kati unu uginome ma inki iriba madi kabi ire imuim ahira ugomo Asere. 8 Uni iriba kare mani sa mada turi a hira a indai ba . 9 Na unu udira ma vavi bigiri a nyimo ani nonzo nimeme. 10 Unu ukem a nyimo usizikime umeme, kasi iburi ukwe idi mari 11 . uwui udi suri gbanyaya nan upebu, iburi ike i zarika, urii me udi mari, anime ani unu kem a nyimo a tanu ti meme. 12 Unu ugongon mani dee sa matira irba umansa, inka mare umansiza me, udi nya me ni ere ni venke uge sa Asere a inko an dee sa wa zinni soo umeme. 13 Kati dee sa a mansa me magu Asere ani a mansa me, Asere ada manza me ini mum iburi ba, me inni ce nimeme mada manza unu ba. 14 Ko uya unu adi mansa me uganiya sa mgwei ma je mahunguko me, ma wuna me nibarda. 15 Uganiya sa mgwei maje ma wuna gbardang madi yoo madini, madini inka ma wuna gbardang madi eh inni wono. 16 Anu henu um kati arangi shi. 17 Kondi uya u aye urizo unu nan kodi ya imum sa a nya we ya ya suro azesere ani, izinni tuzo a hira aco uma saa, ada ke a gamirka ba. 18 Ugomo Asere ma zaukan ma yon duru a hira a tize ti meme ti kadure barki ti cukunop uhira utuba utimum ti meme. 19 Anu henu um, sa izinnu suu uwe, ya wuna urii konde avi ma cukuno unu debe ukunna, azo unu debe ubuka utize nannu nu ukuna iriba debe. 20 Barki ucara iriba inu ida hanan me uwuza imum iriri ya Asere. 21 Cekini wuza imum izenzeng a nyimo ugogoni in kabi tize be sa amu nuka a nyimo tuzo unice ikabi tize tiginop me sa a bira a muriba mushi me, ti ge sa tida ke ti han shi uhana ubura . 22 Cukunoni anu wuza utize ta Asere, azo anu kunna casiba, izinnu ranga ace a shi. 23 Vat deesa ma kunna tize me cas mada wuza katuma niba mazi kasi deesa ma hira muhenu mu meme a magani. 24 Uganiya sa ma hira a hira me, madi perke me uzina umuhenu mu meme sda muzi. 25 De sa ma hira memerum, ma rusi bi hoo bi tize ti gino me sa bi nyiza ni kara, adi nya me ukalum. 26 De sa ma zika nice nu me unnu tarsa Asere, mada wuza katuma inni lem nume ba, ma ranga irba imeme, mazo unnu taersa Asere ba. 27 Tize ta asere ti riri tu zatu corno me ta zige me, a hira Asere aco aru unu maka gunguzuno a hana udiran aka coo nan anne udra aruma anyimo ti cukum tini unu, unju ma impi nice nui meme a nyimo uneh umadini.

Bikoro bu Kure

1 Anu henu um kati incanti u inko iriba ugomo Asere unu su unice. 2 Inka uye maribe udenge udenge ubringara in bi coto ba zumo a balbal in turunga tiriri, unu dira ma ribe inturunga tizenzeng. 3 Tidi inki iriba a hira una tirunga ti riri, ti gu, cukuno a hira ariri, “i gun una tirunga zenzen” tonno abirko, nani, cukuno adizi a hira atibuna tum. 4 A zo usuu uni ce nini iwuza ace a shi me ni ba? Ya cukuno anu inko tize tini kubu? 5 Kunna ni, anu henu um, daki Asere a zauka unu dira unee ma cukuno unu kem Asere, makem uribe a nyimo Asere, unu suu ume? 6 Shi ya wuza iriba ibit unu dira, azo anu kem wani wa hungu shi uhana udenge u inko utize ba? 7 A zo we waniwadi cari niza nigino me sa a tisa shi inn nini ba? 8 In anime inka ya mgwincika u inko utize tigino me ti ugomo Asere kasi ubuka utize ta Asere, “wuna usu uroni tura uwe kasi nice nuwe me”, ya wuza memerum. 9 In ka ya bezi usasas ya wuza madi ma ino me, tize tini kuba ta kem shi unnu cara abangani

imum besa a buka shi. 10 Barki anime de sa ma kaba tize tini kubu, marizo, ma cukuno unu cara abanga ni. 11 De sa ma guna, uda wuza imum ima dini nan na neh ba, ma kuri ma guna, “uda huna uye ba” inka da wa wuza imum izenzzen ba, wa wuza uhuna uni ce, wa cukuno unu cara utize ta Asere. 12 AAne ani idi boo tize, ane ani idi kuri wuzi, kasi anu age sa adi wuzi tize tini kubu kasi tize tini kubu ti katuma. 13 Tize tini kubu tidira nice tini. A hira ade sa mada tuzo nice nume ba U hirza unice uwuza katuma nan tize tini kubu. 14 In ka unu makaba tize ta Asere mada wuza katuma ba nyanini ma wuza? nan tize ta Asereti gino me ta bura me? 15 Kasi inka uhenu buruma nan uhenu u eh, wazi bihurba wa kuri wa dira imum are ini hiri. 16 Uye a nyimo a shi me, ma gunan we we dusa ni merum, i kunna utum, m itii, da ya nya we imum in tum ba ya wuna uriri ani me? 17 A ne ani utunoi a tize ta asere sarki wuza ukatuma uwono unice nin. 18 U ye madi gu, “huu uziin tize ta Asere, mi izin katuma”, uye madi gu huu uzin tize ta Asere. mi inzin katuma bezum tize ta Asere sarki katuma, mi a hira a katuma kam, mi in bezi we tize ta Asere. 19 Hem Asere a indai ani, wuza merum ibe ibur izinu kira. 20 Barki anime inka da rusa ba, unu ubur, tize ta Asere sarki katuma uhuna unice nini. 21 A zo a hira a katuma kaco uruu Ibrahim sa wa witti Ishaku vana umeme ma nya uwito unice? I 22 rani tize ta Asere ta wuza ta wuza katuma, a hira katuma unya iriba wa mgwinca. 23 Tize ta Asere ta mgwinca, tige sa ta guna,” Ibrahim ma hem na Asere, abassa ani me kadura ahira meme, a guna me uroni wa Asere. 24 Irani a hira katuma kani kani nonzo unu, azo ugongon ba. 25 A hira unu ugino uni, Rahap unee utara ahana ruma makem ukaba barki katuma ka meme, sa ma kabi agenu anu ghunguzuno umanyanga ma suso we a ure unaa ba? 26 Kasi nipum sarki bibe ba Asere ikizi ini, ane aniugongon sarki katuma ikizi ini.

Bikoro bu Taru

1 Azo anu gbardan wadi cukuno anu boo tize ta Asere; anu henu um' lrusa unu guna tidi kabi umara utize 2 . Barki tidi pilko a tina sasas; vat de sa da ma pilko u hana a banga ba me mani sa ma tonno inni kara; de sa mada ke ma meki nipum nume vat 3 Inka ta wuna nizin na ayo a barka a ti nyo tiwe me wadi tuzo duru ace ti bari apum awe me vat. 4 Ringi zini uzirgi u mgwei barki sa wa zi madangdang upebu uni kara ugido we; Azumo acin ani unu hungo me ma gamara we ko da aba. 5 Ane ani nilem kumum kuni cingilin ani pum si uboo atimum ti dang dang. kasi kura cin kudi rii ukwe unk jaa ni dang dang. 6 Nilem ura uni a nyimo ani pum nuru; uneh umadini sa a wuna anyimo tikira ta pum aru' ni cara nipum nin vat na kuru na wuna timum ta meki ura. Anime ani akjra ura uni ma hurse. 7 Barki ko ya binama binija bi nyin nannu hungo apuru nan timum tini win nidanga bara we. 8 Abanga anilem azo de a nyimo anu unee sama rusa ubara uwekatuma kabur ku zatu karti; ya mgwinca in ti kono tu huza . 9 Inni lem ni gino nini nonzo Aserenan aco ni ne nini tidi wuzi anu wa curno me an de sa a bara kasi Asere. 10 A nyo sa a nonzo unu ane ani acara ni. Anu henu um ani da a wuna ba. 11 A hira suzo u mgwei a da ke a suzo mgwei mamas nan ma gbanggbang ni go me? 12 A nu henu um utitiupom udake uyo ba? nani uruu umajanap udi cukuno upom? ane ani mgwei ma gbangbangmadi cukunoma mamas ba. 13 A nnyimo ashi me aveni unu rusa? ca unu u gino me ma cukuno unu wuza imum irir ma bezi katumaka riri nan urusa. 14 Barki ani inki i rusa izinni ni eru ni zenzen a nyimo amuriba mushi me katti ivavi bigiri in moco ahira a kadua ba. 15 U gino urusa me a zo ge sa utu zo wa Asere ba barki ani me unee uni umadi ibei ibur. 16 A hira sa ni eru nan madini mara ni abini adi kenzi u hirza iriba a ko di ka ya ka tuma ka zenzeng. 17 Urusau gino mewa zeser; unu tuba ulau uni nan nu suu u nati riba ma mgwinci ini buri iriri, unu nata unice' unu benki unu wuza imum ihuma a sarki uzo rep. 18 Iburi' ihuma abiri unnu runta atii. Barki an dee sa wa muta ace.

Bikoro bu Nazi

1 Nyanini izd unu zatu hem a nyimo a shime' A zo uhirsa a nyo imum i zenzeng i mgwei ma je sa izin nikono a nyimo a shi ba. 2 Izin mgwei maje ikur izinni ba izinnu huza ace nanu ga me ira, ida kem shi ba. Izin kubum nan tikara, uhana ukani ds ki ya kem ba barki daa ya iko ba. 3 Ya iko daki ya kem ba barki sa izinnu igizo una u zenzeng, in nyara i wuzi katuma barki timum zenzeng tishi me . 4 Shi ana madini ita shi ba ni ruu na nu unee, uzatu hem uni a hira a Asere? barki ani me vat dee sa ma ribe nironi nan unee ma cukuno unu igaba nan kasere. Nani ya zika tize ta Asere ta buka hem ane 5 ani. Bibei bi gino me a nyimo aru bi zin ni eru kang. 6 Asere a nya uni kinki imum iriri, ine ini ya wuna tize ta Asere ta guna, “Asere azinni riba ibit unnu hirza unice, ma zinni suu unu tuzo unice imum ihuma”. 7 Barki anime wito ni ace shi a hira Asere. T onno ni gangan nan bibei bibur bidi sumi shi. 8 Aye ni mamu nan Asere, me madi eh mamu nan shi. Kpiconi tari tishi me, shi ana madini, kpiconi muriba mushi me shi ana muriba mure. 9 Wuza muriba mu bit tiyom nan aso, kurzo tizunza tishi me ti cukuno iriba ibit, iriba irum ishi uhana iriba ibit 10 . Tuzo ni ace ashi a mu henu ma Asere, me madi yeze shi. 11 Kati meki uzogizo ace ashiba, anu henu. Desa ma zogizo uhenu nan ma boo imum izenzen anice nu henu ume, mazinu zogizo utize tini kubu, nanu weki utize. 12 Unu nyiza utize tini kubu nan unu weki tize tini kubu vat a inde ani. me mani ubura nan uhuna. 13 Kati i meki uzogizo ace ashi ba, canu henu. De sa ma zogizo uhenu nan ma boo imhm izenzen anice nu henu ume, mazinni zogizo utize tini kubu nan weki utize. unu nyiza utize tini kubu nan unu weki tize tini kubu vat a indai ani. me mani bura nan uhana. 14 Kunna ni shi sa izinnu gusa, “kani nan ni sizo ti dusa anipin nigino tika wuna niwe a hira me, tika wuza biziziza ti kem “. Aveni marusa imum sa ida eh nisizo, aneni ticukum tuwetizi? Uzi kasi upuuru sa udai eh adodonkino cingilin udusa. 15 Barki anime ugu,”inka Asere a hem tidi vengize, tidi wuzi ige nan ni gino” 16 Barki ani me uzinnu vavi ubigiri uzinni bara nanu bezi ubara ubezi bari ugino me, imum iburi ini. 17 Barkinani ahira de sa marusa imum be sa izi ma wuzi daa ma wuza ba, ya cukuno madi a hira a meme.

Bikoro bu Chibi

1 Aye ni ana me shi anu kem, idi shi zi iwuzi ti hunu barki iri ba ibit sa in eze shi sasas. 2 Uke ushime wa wicu, ti runga tishi me biyau ba re. 3 Icufo ya zumo abalbal asi me yabuma, ubuma kuto udi cukuno ukalum ace ashi me udi rii inama ishime kasi ura, ya iko uke ishime barki rono umarj unee. 4 Ira ni haiki na nakatuma ni ra ace ashime in haiki na desa wa orso shi usanna uti ruu tishi me. 5 Aso awe me uti ahana ahira aco unu dang. 6 ya wuza ticukum tirunta anyimo unee ya suki ace ashime. Ya wuna mariba mu shi ma bugil zino barki ronu uwesi. 7 Barki anime wunani iriba isha wu, “Anu” henu um, uhana u eye ugomo Asere. Ira unu vara madi bee ma eno mu orso usana uru utuba nan umaza uni kuzi. 8 Shime, nyargani nasa ni mu riba mushi, barki u eye ugomo Asere wa biki. 9 Kati iwuzi bi bukum ba, “Anu” henu umu abanga ace ashi, kati a weki shi u inko utize tinu kubu, irani unu waki u inko utize tini kubu ma turi ana tukum ma nyarga. 10 Kasi anime anu henu um, ahana uzitto wa ana bawa ande sa wa boo tize anyimo niza nu ugo Asere. 11 Ira tidi titi ande sa wa zito iriba ihuu kalum, ya kuna kasi iriba ihuu ya ayuba sa ma wuza ikuri irusa imumnbe sa ugomo Asere ma nyara mazi unu kunna ugagoni nan ubura. 12 Iteki timumun vat, anu henu um kati iwuzi itonni nani aserere, nani adizi nan ko iya itoni barki anime ca, “ē” uru ucukuno u “ē” inka azo aneba u, “Im-im” ucukuno “Im-im” barki kati in rizi anyimo ani rere. 13 Aye anyimo ashime wazinu zito ca ma wuzi biringara, uye ma rani mazin na puru arum? ca ma wuzi ire ibi ringara. 14 Unu koni mara anyimo ashi me? ca matiti ananu udenge wa Asere, wa wu me biringara wa homi me mani anyimo aniza nu ugomo Asere. 15 Biringara bi nya iriba bi humuza unu nukoni, ugomo

Asere madi hirza me inka ma wuzi imum imadini, Asere adi perke me. 16 Barki ani me, boosa ni timum ti zenzen acece ashime, iwuzi acece biringara bati a humuzan shi. Biringara bi nu rusa binzin ni kara kan. 17 Iliya unu bu kati arubi ure ba, da arubi ure amanyanga ba uhana ati we ti taru in ti peu utasi. 18 Iliya ma kuri ma wu biringara Asere a tuzo uree, adi ze anya bisana bi iriri. 19 Shi “Anu” henu um, inka uye ushi ma hune me kadura maka nyara me. 20 Unu ginome marusa unu guna, vat de sa maze unu nu madini unaa uwune me umeme, madi madi buri in wono madi impi madi gbardang.

UBITURUS UTUBA

1 Bitrus una ka dure ka Yeso vana Asere,
uhuna andesa azauka we wazi ageno, wa
samara anyimo ubulus uGalatiya, Ukap-
padokiya u asiya, na ubitiniya. 2 Barki
utuba urusa Ugomo Asere, ahira ukpico
ubibe ba Asere, uhana utarsa utize nan
uJamka umaye ma Yeso vana Asere.
3 Ukalum ahira aco Ugomo Asetre. ahira
uhem umeme udang, ma gamirka uyo
uru uhana u inko riba ikaba avai, ahira
uhira uYeso vana Asere ahira uwono.
4 Uhana ukomi uru corno me, uzatu
corsino me, uda sarki ba. Uge sa a inko
uni Asesere. 5 Barki unu bari Asere, ma
tarsa uni inka dure barki ubura ande sa
adi bezi we umasirka unee. 6 Anyimo
agino me izina apuru arum kan, vat in
ani ya cukuno gas ahira ashi me ana me
iwuzi apuru abiti anyimo umasiza sasas.
7 Awoza ani me barki amansa u inko iriba
ishe ini, winko iriba ugesa utiki bicofo
unu balbal, be gesa bidi corno inka a
masa bini unu ran. Agini me acukuno
ani me uhungu shi ni nonzo nan nu bari
nan ninonzo uganiya u aye Yeso vana
Asere. 8 De sa ya hem in me, ya cukuno
da ya, ira meba, ya cukuno ida hira shi
me ana ba, vat in ani me ya nya iriba
ahira ameme apuru arum me sa izini nan
apuru arum agesa atiki ni kara inguna
abuki imyinci in ninonzo. 9 Izinu kabisa
ukalum u inko iriba ishi, ubura uti cukun
tishi. 10 Ana kadura ka Asere sa wa boo
tize tibura sawa cukuno ushi wa tarsa
ttini wa gamara in ni kara. 11 Wa nyara
wa rusi nani kondi uya uganiya une bibe
be Asere sa bira anyimo awe me bi boo
we. Agino me achni uganiya sa mazinu
boo uwe dibe abanga asa ani rere ni vana
Asere nan ni nonzo sani eze ina dumo.
12 Akuri abuki ana kadura ka Asere inu
guna azo ace awe ani wazinu bara ba,
barkishe wani wazinu wuza me. Igino
me ine ini imum besa wazinu wuza barki
imumn sa amu buka shi. Ahira ande sa
bibe bi lau ba tarsa in we. Bi ge a tuma
bini usuro Asesere. Tigino me tinetini
timumu sa ahana akadura ka Asere wa
nyari abezi we. 13 Barki ani me wunami
iriba ishew tirziza ashi me seke. Inko
iriba ishi lau ahira imumu iriri sa adi
eh shini uganiya vaye uYeso vana ubura
uru. 14 Kasi ahana aninonzo, kati itarsi in
mei ma aje mu dati uganiya u zatu urusa
shi me. 15 Barki desa ma tiuta shi mazi
lau, shime cukuno anu a lau, anyimon a
timumu ti shi vat. 16 Barki anyeteke ani
me, “cukuno ni anu a lau, barki mi izi
lau.” 17 Inka itisa ahira am “Aco” ugesa
mazi unu iso utize sarki uzawa, barki
ibinani ikatuma ka konde uya unu, se
iwuzi ticukum tini geno inbiyau nanu bizi
ubari. 18 Rusa ni unu guna azo imbi coto
bi bal-bal nani bi wal-wal bi, corno me
bini abura shinai ba, ahira iriba ihana ishi
sa ya kabi ahira aco ushi me. 19 Barki ani
me ane ani a kabin duru in maye ma vana
Asere ma riri, mu zatu uma dini ka ma
vana ubi tam. 20 Azauka vana Asere dati u
tuba unee, uhana umara unee madi bezi
ahira ashime. 21 Shi sa ya nya mu riba
ahira Asere ahira ameme, desa ahirza
iwono ma kuru ma nya me ni nonzo
barki u inko iriba ishi me nan unyarga
ushi acukuno anyimo Asere. 22 Ya cukuno
ya kpico ticukun tishi me anyimo utarsa
utize ya ira kadura uhana usu uni henu,
wuna usu ace ashi me ini riba ikadure.
23 In ani akuru anyozo shi azo ahira isana
icorizino me ba ahira atize ta Asere ti
ge sa ti zin inka katuma ku zatu mara.
24 Barki “vat ni pum kasi tikpe tini, vat
uri umeme kasi iburi ukpe uni. Ti kpe
tidi tiro, iburi me idi wa irizizi. 25 Barki
ani me tize me tize ta Asere Kadure kani
uhana. Agino ani tize ta Aserte sa azinu
busa ushi.

Bikoro bu Kure

1 Barki anime kinini iriba ibit nan iriba
ibur, ni ero, nan tize tizenzen. 2 Kasi
vana, uneze, unu nyo uso, iwuzi u inko
iriba ama hene mu goma Asere mage sa
ma kadure, barki ahira uri ikan i uzi
uhana ubura unice. 3 Inka ya dunkino
Ugomo Asere me unu imumu iriri ahira
Asere. 4 Aye ahira ati po ni vai nigre
sa anu wa ga nini, barki ani me azauka
nini imumu iririahira Asere. 5 Shi kasi
apoo ivai abara shi akura ariri, barki
icukuno lau ahira a hana ka tuma, barki
inyizi uwito ace Asere imumu kaba ahira

Asere ta hira Yeso vana Asere. 6 Baki uni itike wa guna, “Mi be ma nata nipo num anibura, nuzawa, ni riri anyimo sihiyona. Vat desa ma nya kadura ahira ameme made se mu ē ba.” 7 Imumu iriri ahira ashe ani, shi sa ya nya kadure. Barki andesa wa gawe unya iriba, “Nipoosa ana so wa nyari manini ni neni a inki ane bura nu denge.” 8 Anime, “Nipoo ni wuza ipillizo nan nu pillizo.” Wa pilliko ni barki sa wa gawe utarsa utize tumeme, a gunawa iri anime.” 9 Barki anime azauka usuro iwaye memani, u ora ace wana dandang ukatuma ka Asere, ugomo anu alau, anu kaba Asere barki iboo imumu wuza ige sa atita shi anyimo a reu, uhana amasaa. Mati timumu tiriri. 10 Shi ya zi anu ba, ana meshi anu Asere wani, da makem usuraba, ana me ya kem ubura. 11 Anu henu um izinu igizo ushi, sumani timumun tini pum. 12 Cukuno anu wuza imumu riri anyimo anabu, barki uganiya sa wa gane uira ushi kasi anu wuza imum izenzen, wadi hiri timumu tiriri tishi me kasi uhana uwui u aye Ugomo Asere. 13 Uza ni imumu iriri nan kodi ti tigomo ta anabu barki Ugomo Asere. 14 Nani shi anu akatuma kame kani barki iyomko anu wuza ukatuma ka riri. 15 A geno me u ira Asere ani, ahira akatuma ka huma ka shi me, kara ni rere nanu uzatu urasa. 16 Kasi ande sa akabawe kati. I wuzi katuma unu bura ushi me kasi ugudu uwuza ukatuma ka zenzen, barki anime cukuno ni kas arere Asere. 17 Nonzo ni anu vat, sumani 'anu henu, ikunna biyau ba Asere. inonzo ugomo. 18 Shi arere, nonzo aka co akura ashime anyimo u vat ni nonzo. Azo anu imumu iriri nan anu tuzo ace ba, barki ani nan anu imumu iburu. 19 Barki anime imumu iri nunzo nini barki inka ubezi iriba uhan ahira Asere inka uye ma tira iriba ina sa uyomo. 20 Barki ani me nyani ni ya kem inka ya wuza imumu imadi. Ni azunu yomo ishi ya tira iriba unu yomo me? Barki ani me inka ya wuza katuma ka riri ya sa ni rere ahira ini ya wuza iriba ihuu, agino me imumu ikaba ini ahira Asere 21 Barki ane ani atita shi, baeki Asere asi nirere barki shi, ma ceki shi imumu iwuza ati buna tumeme. 22 Da ma wuna imumu imadini ba, da amu kunna urangaarani ame ba. 23 Adi zogi me mada garza tizogo me ba. Ma si uyomo, sarki ubina ni, ma witi nice nume me ahira anu inko utiza ti ka dure. 24 Me ini cenume me maziki madini maru ma hani asesere utiti, barki kati akem duru anyimo amadini, barki ani me tiwuzi ticumkum ti kadure, ahira tanu tume tini ya huma ni. 25 Vat ushi sa ya hunne shi izinu kese kasi itam sa ya hunne me, ana me ya ze ahira unu utar san shi nan unu ahira ibe shi me.

Bikoro bu Taru

1 Ane ani shi anee nya ni anuruma ushi me ninonzo, barki inka aye anyimo awe me wada wuza ninonzo ni tize me ba, u suro ane aweme, a di gbarika we sarki ubuka utize. 2 Barki wa ira ukalum imumum iriri nan nu tarsa utize ti huma tishi me. 3 Ane ani uzuu ushi kati ucukuno ubino unuce, turunga ti zuu tiriri nani tirunga ti harzina iriba. 4 Barki ani me ca uzuu ucukuno tirunga ti uzatu ulau, ti meki unice unu nata iriba ibibe, ige sa izi memeru ahira Asere. 5 Ane ani ane uzatu imadini wa barka ace ani me. Wa nya muriba muwe me ahira Asere wa wuzi anuruma uwe me imum ihuma. 6 In anime ini Saratu maa inki iriba ahira uruma umeme, Ibrahim maa tisa me“Asere”. Ani me shi ahana ame wani, inka ya wuza katuma kahuma inka da ya kunna biyau bini rere ba. 7 Ane ani shi ahana aruma, cukuno nin nan ane ashi unu rusa we anu siziki me wani aroni uticukum wani anu kabisa ubibe biti cukum. Wuza ani me barki akunna biringira bishi me. 8 Uhana umara vat ushi ipati ace ashi, icukuno anu gamara abanga, anu hem in nanu henu, anu iriba isheu, anu utuzo ace. 9 Kati i garza imum izenzeng ini zenzeng ba, nani tizogo, barki ani me re ni aje in ninonzo, barki ane ani atiti shi, bati i kabi imum iriri. 10 Desa ma nyara ma kunna urunta uticukum ti meme, ma kuri ma kunna urunta imum iriri ca ma meki nilem nimeme ahira imum imadini in mawa ma nyo ameme ahira atize ti uranga. 11 Ma ceki uwuza imum i madini ma wuzi imum iriri. Ca ma nyari ticukum ti huma ma kuri ma nyari tini. 12 Ahira Ugomo Asere, ahira anu

imum iriri, titui ti meme ti kunna bi'igizo-igizo biwe me. Barki ani me muhenu ma Asere muzin ni'eru ahira uwuza imum izenzeng. 13 Aveni ma bari ma rangi shi inka ya inko iriba imum ihuma? 14 Barki ani me inka izin unuzito barki imum ihuma shi anu nonzo wani. Kati i kunna biyau bi imum besa wa kunna biyau. Kati i cari muriba 15 Unuguna ani me, inko ni Asere sas amuriba mushi me inu guna me unu ulau mani konda uya uwui ininyarga barki i kabirka unu iko ushi imum be sa ya inko muriba mushi ahira Asere. Shi wuzani ani me ini mumum nan ninonzo. 16 Cukuno ni inu basa uhuma barki anu age sa wazinu zogizo uticukum tiriri anyimo avana Asere, wa kunna mu'i barki sa wazin in tize tini eru nan shi kasi shi anu imumum izenzeng ini. 17 Iteki unu ri, iziti ahira akatuma ka zenzeng. 18 Ugomo Asere maa ziti kang barki madini maru. Barki sa me una kadure mani maa ziti barki madini maru. Barki sa me una kadure mani maa ziti barki haru anu zatu kadure, barki ma en haru ahira Asere. Ahu me ani pum, ahirza anyimo abibe bilau. 19 Abibe bilau bini, ma ha maka boo tize tasere ahira ibe iburi anyimo udenge unirere. 20 Wa wuzi imumum iburi ini uganiya sa ninyarga na ASere na nyargi we uganiya U Nuhu sa maa sibi uzirgi umei, Asere anno aburi anu cin muriba manu uwititari anyimo amei. 21 Agino ane ani ubezi uzoro sa uzini ubursa uru aname, azo kasi u Dauda ani pum ba, se unu igizo Asere nan ubezi uhuma ahira uhira uyeso vana Asere usuro iwono. 22 Ma nyene asesere, mara atari tina re tasere. Ibe ya Asere in tigomo nan nanu bari wa tarsi in tize ti meme.

Bikoro bu Nazi

1 Barki anime vana Asere ma ziti ani pum, kine haru ti tirizizi apum aru unu gino ubika me. Vat desa ma zito anipum ma ceki wuza imumu izenzen. 2 Unu gino mada kuru ma tarsi tize tanu u ira uzenzen uni pum, se unu hem wa Asere vat tiye tume me unee. 3 Barki anime tiye tamu aka sa tidi wuzi imum be sa anu zatu tarsa Asere wa nyara tiwuzi, imum izenzen, mei maje bisisiza, imum ihuza apum, utarsa umakiri nan timumu ti zatu uri. 4 Wa zinu basa imum igino igenu ini izunu wza me sa da pata ace nan we ba ana awuza timumu tigino me, wanno wa zogizo shi. 5 Wadi basa ahira andesa maci unyarga u inko utize tanu ivai nan anu iwono. 6 Ine ini ya wuna awuzi anu iwono tize ta Asere, unu guna amu wuza we u inko utize anyimo apum anabu, wa kem ivai barki Asere anyimo abibeu. 7 Umara u vat imumu u aze, barki anime, cukuno ni anu nata umuriba, nati muriba anyimo ubasa ushi me barki uwuza ubiringa. 8 Barki in vat, nyani mu riba unu hem ace ashi, barki uhem uda nyara upogizo utimumu tizen ta aye. 9 Wuza acece ashi imumu ini geno in timumu ti huma azo unu in bi gusa ba. 10 Barki konde avi ushi ma kem u aye urizo, wuza ni katuma in we u aye urizo, wuza ni katuma inwe barki ibenki ni henu, kasi anu canti utize apuru tibi nyiza-nyiza ba Asere, uge sa ma nyan duru ini riba i inde. 11 Inka uye mazinu bezi utize ta Asere, ya cukuno uboo wa Asereuni mazini, inka uye ma zin inka tuma, ma wuza ini kara sa Asere anya me, barki anyimo a vat timumu anonzo Asere ahira a Yeso vana Asere. Ninonzo nanu bari ume uni uhana umara unee. Icukuno ani me. 12 Shi anu hem kati ziki unu guna imumu u zito igino me i eze u mansa ushi imumu iso ini, nani imumu iso ini izinu eze ahira ashime. 13 Barki anime ca ti pati ni roni nan vana Asere anyimo uzito umeme, wuza ni apuru arum, barki iwuzi apuru arum nan ti zunza uganiya sa adi bezi shi ni nonzo ni bi be ba Asere ni cukuno ani me ahira a shime. 14 Inka azogizo shi barki niza nu gomo Asere, shi ana ninzo wani barki bibeu bini nonzo nan bibeu ba Asere be cukuno anyimo ashime. 15 Barki anime kati uya ushi ma ziti ba barki uzito umeme uhuna unice nini, nani ukari mani, nani inko imumu iriba, kati a kunna mu ē barki ani me ma nonzo Asere ni niza nigino me. 16 Ingi uwe mazito barki Yeso, kati ma kunna mu; i ba, a; anime na ma nonzo Asere. 17 Barki anime u inko utize tini kubu udi tubi akura ahana Asere. Inka adi tubi nan haru, nyanini umaza andesa wada tarsa tize ta Asere ba? 18 Inka unu, "uzatu kadure ma kem ubura unice ini jasi, nya

nini idi kem unu zatu utarsa Asere nan nu madini?" 19 Barki anime ca andesa wa zito barki ubuka Asere, wa wito ace awe ahira ukaba ugomo Asere wa kuri wa wuzi imumu iriri.

Bikoro bu Cibi

1 Uzinu wuza ananu anyimo ashime tize tu dungara, mi sa inzi u henu ushi unanu, unu bezi uzitu uvana Asere, mi unu kem u kalum uni antimo ani nonzo sa abezi. 2 Barki anime izinu dungara ushi ananu, hira nigo na Asere sa nizi nan sitarsi in we, azo ini kara ba barki sa inyara wuza ani me, barki u wuza Asere, tarsa ni we, azo unu kem imumu gbardang, barki uhen iriba. 3 Kati icukuno anu ahira anu sa wa atari tishime, cukuno ni imumu manza ahira anigome. 4 Uganiya sa adi bezi ugomo utarsa ina nu, udi kabi ni ere ni tigomo nani nonzo ni mazu. 5-6 Ane ani, shi inyani kunna ni tize ta nanu, vat ushi itirzizi mu iriba in kadure, iwuzi ni nonzo na cece, barki Asere ada kunna me urunta unu heze unice ba barki ma wuza ana kadure imumu iriri. 7 Nyani me vat mu riba mu me, barki ma tarsa in shi. 8 Wunani shew, icukuno unu rusa, unu iriba ibit nan shi, bibeu bur kasi udaru ukise anija ma zinu kese, unyara ude sa madi ri. 9 Wuza ni ere nan me, i wuzi nikara anyimo akadure kashi me, irusa aroni ishina ishi me sa wa ra anyo unee uzinu tarza ini rer nigino me kasi shime. 10 Umara uzito ushi me uganiya cin, Asere unu imumu iriri izatu mara, desa ma titi shi uhana kura ameme anyimo avana Asere, madi maza shi, ma nuki shi, ma kuri ma nyizi shi tize. 11 Ninonzo ni cukuno ahira ameme uhana umara unee, icukuno anime. 12 Ma hem in Sila uhenu ukadure mani, makuri ma nyettike shini cin atari tumeme. Izunu gwara ushi in kuri ibuki shi unu guna imumu me sa ma nyettike iriri ya Asere ini ikadure nukina ni anyimo a ini. 13 Me uneh me sa mara ubabila azauka me na haru, ma iso shi nan Markus vana um, ma iso shi. 14 Isizo ni ace unu gindiro uhem. Imumu utoto iriba ahira ashi vat ushi sa ira anyimo avana Asere.

UBITURUS UKURE

1 Saminu sa agusa me Birus, urere u
Yeso, unakaura ka Yeso, uhena ahira an
desa a nya we muriba mu inko iriba i
huma usandu iriba iriba iru, ahira ka-
tuma ka ge be sa Asere unu ubura uru ma
ma wuzi duru. 2 Nihuma man ti cukum
ti man ti wa gbardang ahira ashi, uwutu
urusa Asere nan Yeso. 3 Asere unu bari
umeme ma uwuzi duru u aye u aye urizo
uti mum mum sa ta wuna urii u ira nan
utarsa ume, urusa udesa ma titin duru
barki ukem uni nonzo nan ni ti eki nume.
4 An desa ahira awe ma wuzin duru
urizo nan utira utize gbardang tumeme
in ni nonzo, barki ahira imum igino
me icukuno ana tanu nan Asere ahira
anipum, barki sa ya aka ahira ucurome
uginome sa ura unē nan aje aburi azen-
zen sa ayozo. 5 Barki ahira aginome ani,
wuzani seke, i kinki u inko iriba ini iriba
ihuma, iriba ihuma rusa imum igebesa izi
irizi. 6 Irusa imumu ihuma, nan umeki
unice nan utira iriba nan utarsa Asere.
7 Utarsa Asere nan uhem uni henu, uhem
uni henu nan uhem. 8 Ingi izin in mu riba
mu ginome ma cukuno mushi, ingi imum
iginome i ukingizi, idi wu shi ida cukuno
sarki imum iwuzaba, nan anu zatu imum
iwuza ahira Yeso ba. 9 Barki vat desa
ma dira mu ruba mu ginome, me urubo
mani nani uhira umeme uzi cin-cin, ma
perkeme a kpici me madini mameme mu
datti. 10 Barki anime, shi ni henu kinki
u nya ace barki utittta sa atitti shi nan
uzauka ushi sa awuzi. Barki ingi ya tarsa
ida irizo shi ba. 11 A'enime, adi nya shi
unaaa uribe akura Asere unu ubura uru.
12 Barki anime tida venken duru uringizi
ushi imum igino ba, isa rusa, ya tunno in
nikara ahira unya iriba iginome sa izini.
13 Uhira um imum i huma ini, ingi in
vengize anyimo anipum in geme, in dingi
uboo ushi unaa uringizi. 14 In sa rusa
ma aye mamu uharzina nan nipum num
nigeme, kasi sa Asere am Yeso ma bezum.
15 Indi wuzi ubinani ini kara num, barki
iringizi in ini inka madusa. 16 Da itenten
imacico ini ta tarsa, sa buka shi ubari
ugomo Asere, nan ti cukum tumeme, ni
nonzo nume nini ta iri jenjeng. 17 Ma kabi
ubari nan ninonzo ahira Asere ugomo,
ma kuri ma nonzikome, ni magmirang
ni ē aseseri, "unu ugeme vana um mani
sa ahem in me, desa in wuza iriba irum
nan me kadure." 18 Hare wani ta kunna
myyran niginome sa atuzo aseseri, barki
tazi nigome nan me azeseri anipo ni lau
niginome. 19 Uhana ukani a kinki duru
abaga aginome, ya wuna uri ahira ashi
me, iwuzi seke ahira tini, kasi upitila u
nyinza masāa ahira amarēe uhana usana
ahira, bi wirang bi usana ahira bbi nya
masā iriba ishime. 20 Unu tuba rusani,
rusani ashi anime agi ba tire tize sada
ki apoki amatagarda barki iriba unubu.
21 Barki tize tiginome ada kenze tini ahira
iriba unu, anu wani wani cas bi be biriri
bi wuza nan we, Asere aboo tize ati nyo
tuweme .

Bikoro bu Kure

1 Anu kurzuzo utize timacico wa suro
anyimo anu, kasi sa adi kem anu udun-
gura amacico anyimo ashime, wadi e
anyimo anihunzi barki wa cari abanga,
wadi gaa we desa maa e inwe. 2 Anu
gbardang wadi tarsi uzatu urusa uwe me,
usuro uwe me wadi gaa me unna ukadure
barki we. 3 Ana amu mum muriba anu
dungura umacico wadi ri aje inshi in tize
timacico ma weme. Amu weki tize ace
awe me datti, desa madi hu we mamu
tonno riri. 4 Asere daki ma kaska ibe
ikadura kame ni ba sa wa wuzi imum
imadini. Maa vingi we akura ura, ma
tuburko we anyimo ati wa ti concon, tima
re mabibit, akurzo we uhana uwui uweki
utize. 5 Ya ira daki ma kaska anu nin datti
unutuba ba, ma tarsi in Nuhu una utize
tihuma, nan aye anu sunare, uganiya sa
maa tumi mei ma utufana uhana anyimo
unee uge me wa anu zatu tarsa Asere.
6 Me sa maa kurzo nipin nu Usaduma
nan Ugomorata mutto, maa weki we tize
ti iwono, ma kurzo we imumum ahira
adesa wada tarsa Asere ba. 7 Me mani
maa buri Lutu una kadure, desa imum
igebe sa ana gbas waa wuzi ya cari me
iriba ni kan. 8 Barki imum igino me sa
unu kadure kagino me maa wuzi, maa iri
uganiya ma raa anyimo awe, kondi uya
uwui make ma kunna ukuni ukatuma ku

gbas uwe me iriba ime me una kadure. 9 Asere arusa una sa madi buri anu biyau bime abi basa-basa, ma kuri ma karti anu akadure uhana uweki utize tini kubu. 10 Andesa wamu reki ace awe anyimo amei maje mazenzeng sa ma carsa anu nin, wa iziza tigomo. Anu debe-debe aje wani, unu ugbas wani, wada kunna biyau buzogo ana tigomo ba. 11 Ibe iriri sa wazi datti, wa teki we in nikara, vat anime daki nya aburi aje Asere ba. 12 Anu aginome, wazi gusi inama a'iro anu uzatu unuce, anu tarsa imum igebesa apum awe anya we cas, adesa anyo, barki ameki ahu, wa cari imum igebe sa da wa tinka ba, wadi wi barki ucorno ugino uwe me. 13 Wa zinu usa ukem ukatuma kaburi kaweme wa zika agi ukunna urunta uni unu wui ace wa cukuno abit, imum imu'i, waa nya ace abi riza-riza nan bisiza-siza wa zinu kunna urunta anyimo ashi. 14 Madini mutarsa ane ahira awe me, wada tiso me inkatuma kamadini, wa ranga andesa da wa barka ace awe ba. Wa rusa ulindaru. Andesa a wuna we ayu. 15 Waa vete una udert, wa hunne we wa tarsa una ubal, amu vana Ubeyor, desa ma nyara ukenzi una imumu iriba. 16 Agbarika me ahira uszikime ume, binama ba'iro bizatu iyau ba buki tize kasi unu bi gbarika iranza unu ukurzuzo utize ugino me. 17 Anu aginome wazi kasi ti hira ti ususo umei tigebe sa ta imbizino, uni siziki me mani sa upebu uzuro. We wani a'inko barki mare mabibit magino me. 18 Wa boo sarki nice anu zatu ace nan uhurse inyimo me. 19 Wa bezizi we gusi anu kadure anu aticukum tirunta da waku zi anime ba, barki weana re inama ya anu wani, barki unu urere mani ahira desa ma ranga me. 20 Ingi aguna wa wa suburka madini m, u unee barki usuro urusa uyeso uru, yeso unubura uru, ingi wa kuri wa kuro anyimo amdini magino me, ticukum ti ana me ti teki ta aje me unu zenzeng. 21 Sarki daki wamu donkino ticukum ti runta datti ba, ida teki we sa wa rusan in tini wadi ku gamirka wa ceki utarsa utize tiginome tilau. 22 Kadure kani ugamirka utize wa gunna agi”boci ba ree tiwija ti meme, biladu sa azoro bini ba kuro bi zinu uhingirzino abijamirka”.

Bikoro bu Taru

1 U nyattike ukure uni waye ahira ashi aroni am, 2 akoya mabuka kadure kamu riba mushi me una uringizi. In nyara iringi in nu buka anu alau anu kurzuzo utize, nan nu kuri uboo Asere unu bura ati nyo tana kadura sa wa aye shi. 3 Innu tuba irusin na gino me uguna umara uganiya anani basa wadi e wa zin ni basa wa zin nu tarsa mei maje a buru. 4 Wazin nu gussa “Abani u inko abanga uze umeme? Dati uganiya acokoro a cokoro aru wahiri vat timumum ti e zi kasi udatti utuba ubara. 5 U gaye uni wa gasime tize tiginoo, uguna dadati utuba utize ta Asere A sesere a cukuno akuri abari adizii a sesere amei, araa ati amei. 6 A ana ani unee uganiya uginome, mei maa tu uni, uwi. 7 Atize ta Asere tini asesere nan nadizii sa arani aname utini, uhana u wui uginome sa adi weki anu zatu urusa utize ta Asere tize ahuwe. 8 A anime shi aroni am katti inyare shi ni guran nitize tiginome uguna ahira Ugomo Asere niye ni indai kasi tiweti nu dubu tini, tiwe tinu dubui kasi niye ni indai nini. 9 Ugomom Asere mada disame innu buka umemeba, gusi sa aye wa zika ubuka udee umeme, uniriba isheu mani ahira a shi, mada nyarame kodavi mawiba, sen ke kovi makabi tize ta Asere. 10 Vat ani me uwui Asere udi e kasi ukari, asesere adi mari unugbejere kang, vat imum igebe sa ira anyimo me wadi ri ura, wa wi, adizi nan imum me sa itari asesere unee, vat wadi hunne me. 11 Ingi vat adadu aginome adi hu ani, aya anu wani izi uguna i cukuno? Wuzani ticukum ti uzatu umadini anu utarsa Asere. 12 Ibe uwui Asere, i nyargi u aye uni, unu aye uni, adi wu ura asesere wa iri, vat imum igebe sa iraa anyimo awe, uraa udi tinika we. 13 Barki u'inko utize tu memeti bee asesere aso nan adizi aso ahira sa katuma ka huma kadi wuzi ticukuim tume. 14 Barki anime, shi andesa ma hem inshi, sa izinu nyarga imum iginome, cukuno nin unurusa kati akemshi in madini, anu zatume imum izenzeng, ana ti cukum timang. 15 Zikanin usheu Asere aru, ubura uni. Ane ani, uhenu uru me sa ta hem in me Bulus

maa nyetike shi ni, usuro urusa umeme
sa anya me. 16 Bulus maa wuzi tize tigino
me, kasi sa ma wuzi avat amatakarda
sa maa nyetike, tire timumum ti rani
sa tizinu gitak urusa, tigebesa anu tame
urusa nan andesa wa ciki in me iriba wa
gamara abanga me, kasi sa wa gamara
mare matagarda sa anyetikeanime wa
hunguko ace awe iwono. 17 Barkiani me,
shi andesa ma hem inshi, sa isa rusa
ani me, hiranikati uhunne me ana gbas
udusan shi, irizi idiri imum besa sa izini.
18 Kinkini ini mum besa Asere awuza shi,
unu bura uru Yeso nan urusa umeme.
Ninonzo nicukuno ahira ameme aname,
nan uhana aje sarki ubinani. Acukuno
anime! cukuno anime!

Uyohana Utuba

1 Ige me sa ya rani datti utuba, ige sa
ta kunna, ti iri ina aje aru, ti guguzuno,
ti dari in tari turu, abanga atize ti ivai.
2 Abanga ivai igino me apoki ani barki
ti iri, ti cukuno unu rusa, ti buu shi tize
ti ivai igbem, igesa ira ahira aco, ti ge
me sa a bukin duru. 3 Imumu gebe sa ta
kunna ti kuri ti iri, ine ini ti boo shi, barki
shi cangi itarsi duru kadure utarsa uru
ugino me nan ka coo ani, avana umeme
Yesu. 4 Ta nyertike shini, barki iriba irum
iru me i myinca. 5 Tize me ta zigeme
sa ta kunna ahira ameme, ine ini ti boo
shi Asere masaa mani, maree mara ahira
ameme ba kocin. 6 Ingi ta guna haka nan
me ti kur ti ciki anyimo maree, macico
mani ti zini, ti da boo kadure ba. 7 Ingi ti
ciki a masaa kasi sa me mazi masaa, ti zi
nigome, maye ma vana umeme Yesu ma
kpici madini maru. 8 Ingi ta guna tizon
duru in madini apum aru ba, ti ranga
ace, kadure kazo me anyimo aru. 9 Ingi
ta poko madini Asere ma zome in ma'aye
ba, mazini iriba isheu, madi kpicin duru
madini maru vat. 10 Ingi ta guna da ta
wuza imumu imadini ba, ta kurzo me una
macico, tize ta Asere ti zoo me ahira aru.

Bikoro bu Kure

1 Shi ahanaa am acicinca, imum igeme
sa ma nyertike shi ni barki kati iwuzi
imum iburi. Ingi uye ma wuza imum
iburi tizin unu nu ubenki ahira uvanah
asere unu zatu madini. 2 Me mani maa
nya nice ni meme barki akpici madini
maru, d aki maru cas ba, barki mu une
vat. 3 Barki ani me, ti rusa me, ingi ti
inso tize ti meme. 4 Desa ma guna, “In
rusa Asere,” ingi inki mada inso me tize
time me, una macico mani. Kadure ka
zome anyimo me ba. 5 Vat desa ma canti
tize ta Asere, kadure me mani ma tarsa
Asere. Utarsa ukadure ane ani tidi rusi
ti raa anyimo ameme. 6 Koda vi desa
ma guna ma ciki anyimo Asere, me inni
ce nimeme ca ma cukuno gussi Asere
me. 7 Shi nihenu daki imum isoo ini
ma nyertike shi ni ba, imum igino ini
sa isa russa dati, tize ta Asere sa yamu
kunna. 8 Har kani tize tiso tigino me tini
izini nyetike ushi nin, tize me kadure kani
ahira Asere nan ahira shi, barki maree
mazinu agiza, masaa manzinu bara ahira.
9 Desa maguna ma raa anyimo masaa
ma game uhenu umeme ma daza anyimo
amareu a'ana me. 10 Desa ma nyara
uhenu, ma ciki anyimo a masaa, i mum
ipilko i zome ahira ame ba. 11 Unu game
uhenu, ma raa ama ree, a nyimo amree
mani ma haka ni, ma taa me ahira sa ma
patala, barki maree ma wuna me irubo.
12 Ma nyertike shi ni ahana iriba im, barki
a kpico madini mashi me anyimo aniza
nimeme. 13 Shi ananu ma nyertike shi
nin barki sa irusa me, desa mazi datti
utuba, shi masoo ma nyertike shi ni barki
ya re nikara ninu uburi. Ma nyertike
shi nin ahana acinci, barki irusa aco me.
Ma nyertike shi nin ananu, barki irusa
me desa marani datti unu tuba. 14 M a
nyertike shi nin masoo barki sa izin ini
kara tize ta Asere ti ciki anyimo ashi me.
Ya re nikara ninu uburi. 15 Kati i tarsi
une ba, nani imum me sa sa ira anyimo
une vat desa ma tarsa une daki ma hem
in Asere ba. 16 Barki vat imum me sa
ira anyimo kasi katuma kani pum, mei
maje, ubezi ubari, daa katuma Asere kani
ba ku une kani. 17 Une udi mari nan
timum me vat. Desa ma tarsa tize ta Asere
madi vengize sarki ibinani. 18 Shi ahana
am uganiya umara une wa aye, kasi ya
kunna unu ishina Asere ma eze, ana me
anu ishina ya Asere wamu, barki ane ani
ta tinka tiye ti maraa une tini. 19 Wa
suro anyimo aru, datti daki aru wani wazi
tida zo me nigome nan we, wa suro barki
wa bezi une wa zo me anyimo aru ba.
20 Shi vat, unu lau ma kpico shi, vat ushi
irusa kadure me. 21 Ma nyertike shi sa
ida tashi kadure kani ba, ko cin barki
ikuri irusa kadure, i da zome macico ba.
22 Aveni una macico, nani desa ma game
yesu vana Ugomo Asere? Unu ugino me
mani unu zati madini uhem in Yesu, me
mani unu game aco wan vana ume. Desa
ma hem in vana me makem aco me. 23 Vat
desa ma game vana me, ma game aco
me cangi, desa ma hem in vana me, ma
hem in kaco me. 24 Kasi shi, ca imum

me sa ya kunna datti, i cukuno anyimo ashi. 25 Ingi imum me sa ya kunna datti ya cukuno anyimo ashi idi cukuno anyimo a vana me wan ka co me. 26 Ma inko tize ti ge me barki an desa wa nyara uranga ushi. 27 Shi, uvisa ugeme sa ya kem ahira ameme ura anyimo ashi me, ida kuri i nyari uye sa madi dungurka shi ba. Kasi uvisa ugino me une uni udungura shi ko nyani, kadure kani daki macico ba, gusi sa a dungurka shi, cukuno nin anyimo udungura me. 28 A'ana me, shi ahana am, cukuno nin anyimo ameme, barki ingi ma aye ma kem duru in nikara kati i cukuno imu i aje ameme ingi ma aye. 29 I rusa me unu zatu uma dini mani, d esa ma wuza imum iriri ayo me anyimo Asere ani.

Bikoro bu Taru

1 Ira nin usu me sa aco aru me ma bezin duru, bati atitin duru ahana Asere, y a cukuno ane ani atisan duru, ine ini ya wuna une uda rusan duru ba, barki uda rusa me ba. 2 Shi ahana iriba im, ana me daki amu poko imum me sa tizi ba. Ti rusa ingi Ugomo Asere ma aye tidi cukuno gusi meme, tidi iri me uzina umeme. 3 Vat desa mazin ini iriba ini kara barki imum me i'eze in naje ma cukuno lau gusi meme. 4 Vat desa mare aje uni wuza imum iburi, ma game tize ta Asere tini, barki uwuza imum iburi unyarime Asere uni. 5 I rusa Yesu ma'e barki ma kari imum iburi ini, ahira ameme imum iburi izome ni. 6 Vat desa ma ciki anyimo ameme, mada wuza me imum iburi ba, da mamu ira me ba, mada taame me ba. 7 Shi ahana iriba im, kati i hem uye ma rangi shi, desa ma wuza imum ihuma, unu uhuma mani usanzi Uyesu. 8 Vat desa ma wuza imum iburi me vana ubibe bizen-zen mani, barki datti utuba unu uburi mamu unu wuza imum iburi mani. Ane ani vana Asere Yesu ma'e barki ma cari katuma ka unu uburi. 9 Desa mazi vana Asere mani, mada wuza me imum iburi ba, barki bisana bi meme bi ciki anyimo ame mada wuza me imum iburi barki me vana Asere mani. 10 Bisana bi Ugomo Asere nan bi unu buri bida zo me unu hunne me ba. Desa mada wuza me imum iriri ba, mada zoo me wa Asere ba, nani desa ma nyari me uhenu ume me. Anyimo 11 Kadura ka zigine me sa ya kunna datti unu tuba, i canti nihenu memeru. 12 Kati i cukuno kasi Kayinu sa mazi vana uburi, d esa ma huu uhenu umeme, nyanini ya wuu ma huu me? Barki katuma ka maree, ku uhenu umeme karizi. 13 Kati i gamari mu riba, nihenu ingi une wa gaa shi. 14 Na ti rusi tamu aka iwono, uhana uvengize barki unyara uni henu, desa mada nyara me nihenu ba ma ciki ticukum ti wono tini. 15 Desa ma game uhenu umeme, unu huza anu mani, u vengize urunta uzo me ume ba. 16 Ane ani ti rusa nihenu, kasi ahira iriba isheu Yeso ma nya nice nime ma wi barki haru. Ca haru cangi ti nya ace arunbarki anu henu aru. 17 Vat desa ma zin ini mum itari ma hira uhenu unu zati imum ma impo aje barkinkatti ma benki uhenume. Adi wu aneni agu ma rusa Asere? 18 Shi ahana iriba im, kati ibezi i nyara nihenu in na nyo cas, bezi ni we anyimo atuma nan kadure. 19 A'ana me ani tidi bezi kadure karu, ti kuri ti hem in acce aru ahira Asere. 20 Barki ingi muriba muru ma reki duru, Asere atekin duru ma kuri marusan inko nyani. 21 Shi anu tarsa um, ingi daki muriba muru ma rekin duru ba tidi ha ahira Asere unu hem uru. 22 Tidi kem vat imum me sa ta iko ahira ameme, barki ti tarsa tize ti meme, ta kuri ti ti wuza imum me sa ma nyara. 23 U'inko utize Ugomo Asere wazigenne me vat unu tarsa ume ma hem invana umeme Yeso, ti kuri ti hem ina ce aru kasi ubuka Asere. 24 Vat unu tarsa utize ta Asere ma ciki anyimo ameme ani. Ana ani ta tinka ma raa anyimo aru, barki bibe biriri sa ma nya duru.

Bikoro bu Nazi

1 Shi nihenu, daki vat ibe ini idi hem ini ba da gunkuno ni i'iri bi ya bi be bini ba Asere, barki anu udungura umacico gbardang wansuro. 2 A'ane ani idi rusi bibe ba Asere, barki vat bibe bi ge sa ba bezi Yeso vanaa Asere maa e anyimo ani puum, bine bini bibe ba Asere. 3 Vat bibe bi ge sa daa ba bezi uhem in Yeso ba, daa bibe ba Asere bini ba, bibe bigino me bi unu uburi mani desa ya kunna agi madi e anyi o unee a'ana me masa ra unee me.

4 Shi ahana am acincin, shi ahana Asere
wani, barki i raa asesere igino me, barki
de sa ma raa amuriba mushi me ma teki
de sa ma raa anyimo unee me inikara.
5 We anu une wanimine inimwamzini
basa tizze ta anu unee. Unee uno uzini
ukunna uwe. 6 Haru ahanaa Asere wani,
vat desa ma rusa Asere ma kunnan duru.
Ani me ani ti di rusi bibe bi ka dure nan
bi macico. 7 Shi ahanaa iriba am, hem
ni in nihenu, barki uhem wa Asere uni,
vat desa ma zinu uhem, uyo wa Asere
ani, marusa Asere. 8 Desa ma zoo me
unu hem, ma taa me Asere ba ko cin,
barki Aseremmemmani uhem. 9 Ane ani
a bezi uhem Asere ahira aru, sa Asere
ma tuburko vanaa umeme u'inde cas
unee barki ti vengize sarki ibinani ahira
ameme. 10 Anyimo uhem uzi in bezi shi,
da haru wani ta hem in na Asere ba, me
mani ma hem ni haru, maa tumi vanaa
umeme uya uni ce barki ukpico madini
maru. 11 Shi adesa ma hem in shi, barki
sa Asere ma hem ni haru anime, haru
me cangi ca ti hem in nihenu. 12 Daki
uye mamu ira Asere ba, inki ta hem in
ni henu Asere madi cukuno anyimo aru,
uhem ugino umeme udi myinca anyimo
aru. 13 A, ani me ani ta rusa ti anyimo
ame me. Barki bibe bime me sa ma
nyan duru. 14 Ta gunkuno, ta ira aco ma
tuma vanaa ma cukuno unu ubura une.
15 konde vi ma bezi uheem, in Yeso vanaa
Asere mani, Asere ma cukuno anyimo
ame me, me cangi anyimo Asere me. 16 Ti
rusa ta hem unu heem sa Asere aheem in
haru, Asere me mani uheem desa ma ciki
anyimo uheem, ma ciki anyimo ame. 17 A,
ani me uheem wa myinca ahira aru, ta
cukuno anu uheem unu wui ubasa utize,
barki uzina me, ane ani haru me tizi
unyimo une uge me. 18 Biyyau bi zoni
anyimo uheem, uheem unikara uke uvete
biyyau nin, biyyau ini ce ni bini ijasi ini.
19 Ti zini uheem wasere, barki me mani
maa tubi ma heem in haru. 20 Vat desa
ma guna ma zinu uheem, ani me ma gasi
me uhenu ume me, macico mani ma zini,
barki desa daki ma heem unu henu ume
sa ma hira me ba, una uzoni sa, “Madi
heem in na Asere” sa mada hira me ba.
21 Uhunguko uti tui memwa zigino memsa
ta kem ahira Asere, agi unu heem in na
Asere, ma heem unu henu ume cangi.

Bikoro bu Chibi

1 Vat de sa maa heem in Yeso uyoo wa
Asere mani, de sa mazini usuu unu yoo, y
a cukuno ma nyara ahnaa me. 2 A na, ani
taa rusa ti zinu usuu Asere, barki barki
ingi tizi unu suu Asere, ti tarsa tize ti me
me. 3 Barki usuu wa Asere une uni utarsa
u tize ti me me, ti da zoo duru unu zito
ba. 4 Barki vat, de sa ma zi uyoo wa
Asere uni ma re nikara nu unee. U re aje
aje uni wazigino me ure nikara nu unee.
5 Uyaya unu mani mada kee ma ri nikara
nu unee me, desa mani ma heem uguna
Yeso vanaa Ugomo Asere mani. 6 Me mani
de sa maa bezi usuro umei nan maye
ma Yeso vana Asere. Daki Yeso maa e
si usuro mei cas ba, vat usuro umei nan
maye. 7 Imum i taru ige me ya heem
ni: 8 Bibe bi riri, mei nan maye. 9 Barki
sa ti hemzi unu hara abanga anu ana
me, uhara abanga Asere uteki in nikara,
uhara abanga Ugomo Asere wazigino me
u heem in Yeso vana ume me. 10 Vat de sa
ma hem in vana Asere, uhara abanga me
ura ahira ame me. Desa daa ma heem ba,
ma kurzo me una macico mani, barki daki
ma heem unu hara abanga sa Augomo
Asere ma wuzi vana me ni ba. 11 A, ani
me uhara abanga, agi Ugomo Asere duru
uvengize uzatu ibinani, uvengize ugino
me u raa ahira avana ume me. 12 Vat de sa
ma zin in vana me, mazin ini vai. Densa
ma zoo me in vana Asere, ma zoo me ini
vai ba. 13 Ma nyertike shi ni, shi sa ya
heem in niza ni vana Ugomo Asere, barki
i heem izini ivai izatuu marsa. 14 Imumu
uheem ushi yanzigino me ahira ameme,
agi ingi ta iko konde nyani anyimo ani za
ni meme, madi kunnan duru. 15 Ingi ti
rusa tizin nikara niriba, vat imum be sa
ta iko, m adi kunnan duru. 16 De sa ma
ira uhenu ume me ma zini uwuza imum
iburi sa daki ya biki iwono ba, ma wu me
biringara, barki una biringira bigone me,
Asere adi nya an de sa imum iburi sa daa
ya biki iwono ba. Imum iburi iwono irani
daki maguna awuzi biringira barki igino
me ba. 17 Vat uzatu kadure imum iburi
ini, imumu iburi ige sa ya biki iwono ba
irani. 18 Urusa uru, vat uyoo wa Asere ma
da a wuza imum iburi ba, barki ucukuno
umeme uyoo wa Asere uku buri me, unu

uburi ugino me ma daa darsa me ba. 19 Ti
rusa haru anu Asere wani, unee vat uraa
atari ti unu uburi. 20 Ti rusa vana Asere
maa e ma nyan duru urusa, barki ti rusa
de samma zin kadure, ma boo Yeso vana
ume me mmani Asere una kadure nan
ivai uzatu marsa. 21 Shi, ahana am, wuna
piit nan makiri.

Uyohana Ukure

1 Usuro unanu sa azauka me anyimo
udenge Asere uhana ahira une akura nan
ahana ameme an desa wa ram iriba, da
mi cas ba nan an desa wa rusa in kadure.
2 Barki kadure sa raa anyimo aru kadi ri
aje anyimo aru sarki ibinani. 3 Usanzi,
ugoggoni, iriba irum wa cukuno anyimo
aru, barki Asere aco aru nan Yesu unu
bura uru inka kadure. 4 Ma wuza iriba
irum kan barki ma kem aye ashi me wa
haka in kadure, kasi sa ta kunna ugbarika
wa coo. 5 Ana me izini tira uwe tari une
wa kura, daki ya cukuno gusi tize ti soo
tini in zini nyetike me ba, ti ge tini sa usa
rusani, ca ti hem in ni henu. 6 Uhem in
nihenu ine ini utarsa tize ta Asere, tize ta
Asere sa ya kunna unu tuba, tarsa ni tini.
7 Anu rangiza wa suro gbardan anyimo
unee, an desa daki wa hem agi Yesu ma
e anyimo ani pum ba, anu agino me we
wani anu uranga, anu game Uyesu. 8 Inta
ni ace ashi me merum kati i vete imum
me sa ya mu wuza, barki i kem imum me
sa Asere adi gunshi ankwai. 9 Vat desa ma
hana piit da ma tarsa tize ta Asere ba, daki
ma cukuno anyimo udungura wa Asere
ba, Asere azo me nan me ba, desa ma turi
udungurabwa Asere ma zini in kaco nan
vana me. 10 Desa ma aye ahira ashi daa
ma aye unu dungura ugee ba, kati i kabi
me ati kura tishi me ba, kati ba wuna ni
me mahabi ba. 11 Vat desa ma iso me, me
ma ma cukuno una katuma kaburi. 12 In
zin tize gbardan sa indi nyertike shi nin
inda nyara in nyertike utakarda nan ni
bairo, in wuza iriba u aye ahira ashi me
ti buu tize aje unu hira aje, barki iriba iru
i myinca. 13 A hana uhenu sa azauka wa
iso shi.

Uyohana Utaru

1 Unanu udenge Asere Gayus desa ma
ram iriba. 2 Nihenu inzin biringara barki
ure aje ashi me nan nihuma nishi me kasi
uciki ubibe biriri bishi me. 3 Ma wuza
iriba irum unu ira aye anyimo anihenu
wa e barki kadure kashi me, barki i haka
anyimo kadure. 4 In zom iri mum sa
iteki igeme ba, ukunna agi ahana awe wa
haka meru. 5 Uhenu um, vat imum be
sa uwuza nihenu, katuma ku inko iriba
ini u zini umuta agenu. 6 We wani wa
bezi uzina uwe me ahira anu tarsa Asere,
idi wu uri u tibi we in ire imum, ani
me udi bezi utarsa Asere. 7 Barki niza
nigino nini wa suri ni, ma kabsa imum
ba ahira anu tarsa Asere. 8 Barki ani me
idi wu uri ti kabsi usandu anu agino me,
ti canti we merum, barki ti cukuno aroni
akatuma nan we anyimo akadure. 9 Ma
nyertike uhana anyimo nigura me, ma
ira Diyotarifis, desa ma nyra ma cukuno
bigoro a nyimo awe me, ma game itarsa
utize tiru. 10 Barki ani me, ingi ma aye,
indi buki me imum me sa ma wuza, ma
wuza bi bukum biru barki ma cari duru
ni, ani me ya bari me ba, ma game u
wuna uni henu mahabi, ma karti, i an
desa wa nyara uwuza mahabi, ma suzo
we anyimo udenge wa Asere. 11 Nihenu,
kati i tarsi imum iburi ba tarsa nin igebe
sa izi iriri, desa ma wuza imum iriri ma
rusa Asere, desa ma wuza imum iburi ma
taame Asere ba. 12 Damitiya ma rusa kode
nyani ahira akonde vi, kadure in nice ni
kani ka tarsa me, haru ma ti rusan in ani
me, urusa uru me kadure kani. 13 Ma
zin in timumum gbardang tige be sa ma
nyari in nyertike, mi be daki ma nyara in
nyertike ba in nibiro ni mei, barki ma ira
ida wuna me uri ani me ba. 14 In zinu
ubasa me tidi iri acece anyimo ati ye ti
geme sarki ucara uganiya, abini me tidi
buu tize aje unu hira aje. 15 Cukuno ni ini
riba iruum, aroni wa iso kode vi in niza
nume.

Yahuza

1 Mi Yahuza urere Uyesu, uhenu Uyakubu uhana an desa a titti we anu insa tize ta Asere amu riba, an desa Yesu ma zauka we. 2 Ugoggoni, unata iriba, nan uhem vat ti cukuno anyimo ashi. 3 Shi nihenu, mazi gusi inda nyertike shi ni ba, a banga ubura uru ugino me, haru vat nan shi, ine ini ma ira ya wuna uri in nyertike shi in nya shi tize, nyani ace ahira u inso iriba igono me sa anya ana lau ka'inde cas sarki ukinki. 4 Aye anyimo ashi me wa ribe nihunzi andesa datti unu tubanaceki we anu zatu utarsa Asere, anu kurzuzo utize ta Asere imumu ini basa, wa gasiwe vana u'inde wa Asere. 5 Ana me in nyara ni ringi shi, isa rusa vat mum, Asere a burin duru anyimo Umasar, vat in ani me ma huu an desa wa game uhem in me. 6 Ibe ikadura daa wa benki ace awe ba, wa ceki ahira aticukum tu we me, ma ceki we anyimo inyang nan mare ma bibit uhan a uwui sa madi kode avi imum me sa ma bira. 7 Ane ani usaduma nan Ugwamrata, nan ti pin sa ti raa mamu nan we, an desa wareki acen aweme utarsa ahana e nan katuma kani pum, a bezi we barki ukasu wa anu wa iri nirere sa wa zinu sa me anyimo ura. 8 Ane ani ana tiroo, wa mu cara apumnawe me nin, wa gaa we utarsa uti gomo wazini boo tize ti buri a hira ana je. 9 Uganiya sa bibe bikadura Mika'ilu ma zin unu zito in bibe bi buri, wazin matara ahira ikizi i Musa, me Muka, ilu daki ma wu debe u nya na ma buki tize ti bit ba, me dai ma gu Asere aceki we ani me. 10 Anu agino me daki wa hem vat ini mum be sa da wa tinka ba, barki imum be sa wa rusa anyimo ani pum wazi gusi izenki unu dira uni ce, una iwono iwe ya zigino me. 11 Wadi ziti wa tarsa iriba i Kayinu, wa tarsa una u hunne me barki imumu iriba iwe wa kuri wa ribe iwono barki wazi gbas kasi kora. 12 Ana gino me wazi gusi tinaa ti rizizo tini anyimo ani ori nishi me nan nu uhem wazi gusi matiti mu zatu uyozo in ma'ino, wa wijo vat gusi ti kbeki sa aruba. 13 Wazi gusi maronkomi mamu 'i. Wazi gusi iwiran ya sesere wa haba wa haba ane ani a inki we har iwono. 14 Anu cangi desa mamani unu Usunare adumo Adamu me ma ma reki tizze ahira anu agi Asere a'aye ina nu utarsa umeme gbardang. 15 Barki ma bezi iriba imeme ahira kode vi ma kuri bezi anu zatu utarsa Asere sa wa wuzi imum be sa iriba iwe ya hem nan tizze ti buri sa buu ti zatu tame Asere. 16 Anaa gino me we wani ana tize ti muriba, anu hunzizebace, anu tarsa ma ree wa nonzo ana je barki wa kem ire imum ahira aweme. 17 Shi, nihenu ringi ni tizze sa anu Yesu Asere aru wa busi shi. 18 Wa gun shi, umara une adi kem aye anyimo ashi me sa wadi, zunzi shi anu tarsa une da Asere ba. 19 Aye wadi cukuno anu harsa anu henu, anu tarsa muriba muwe, wa zo me in bibe biriri ba. 20 Shi nihenu, inta nin u'inko iriba ishi me gangan imumu ihuma, i wuzi birigira anyimo bibe biriri. 21 onno unu hem me sa Asere ahem in haru i insi aje in ni mum be sa ogomo Asere madi wuzin duru uhana uwui uge be sa madi e. 22 Kunna ni ugogoni wan desa da wa nya iriba ba. 23 Izinu bursa aye, usuzo aye anyimo ura, aye i kunna ugogoni uwe, in biyaubi hira uzenzen utirunga tiwe me nan iribaniwe me ya nyimo nipum. 24 Ana me an desa ma bari ma buri we, kati wa piliko, ma kuri ma witi shi anu zatu umadini ini riba irum. 25 Ahira Asere cas unu bura uru, usuro uvana umeme Yesu, ninonzo, ubari, tigomo ti cukuno ahira me datti utuba nan ana me nan uhana aje, ca i cukuno anime.

Revelation

1 Igino me ine ini tiro ti Yeso vana Asere
sa Asere anyame ma bezi ahana akatuma
kameme imume be sa i eze azo unu don-
don kino ba. Ma bezi anime ahira utuma
in bibe bumeme ahira avana umeme
Yahaya. 2 Yahaya ma bezi unu rusa
imum besa ma iri abanga atize ta Asere
nan ubezi imum besa anya barki Yeso
vana Asere. 3 Unu ugongon mani desa
ma rusa utakarda ugino me in nimyira
nini kara, nan andesa sa wa rika titui
aguran urusa wa kuri wa tarsa imum be
sa anyiteke anyimo barki ugani wa aye
mamu. 4 Mi Yahaya, uhana anu tarsa
Asere u sunare u nipin nu Asiya; Imumu
iriri uya ahira ashi me, nan iriba irum
ahira adesa ma zi ana me, desa mazi dati,
me mani ma eze uhana aje, na ibe inu
surare sa ira aje ukpanku udang umeme.
5 Usuro ahira a Yeso vana Asere, desa a
hem unu buka umeme, vana utuba anu
hirsa usuro iwono, unu dang anyo agomo
unee, uhana a desa ma hem in haru ma
kuru ma sabison duru utiriziza umadini
maru ahira a mayē mameme. 6 Ma kurzo
duru anu ani nonzo, ana katuma kama
ka Asere ame na aco ume-ninonzo nanu
bari ucukuno ahira ameme uhana u mara
unee. Icukuno anime. 7 Ira ma eze nan
ti wiri, konde niya nije nidi iri me, vat
nan andesa atumi zi me. Ane ani vat
tilem tunee tidi wuzi tiyom barki me me,
ē icukuno anime. 8 "Mi mani utuba nan
umaza." ubuka ugomo Asere. "Desa
memani ana me, me mani ma cukuno
udati me mani ma eze uhana aje, unu bari
vat." 9 Mi, yahaya-uhenu ushi nan desa
ma nigome nan shi anyimo uzito, nan
ubari nan tira iriba uge sa ura anyimo
ayeso-kuzabu ka ti uraba kura ba sa atisa
kuna batmusa barki tize ta Asere nan
ubezi abanga a Yeso. 10 Inra anyimo
abiba rona Asere. Imbe ma kunna nire
nimyira ini kara aka maru kam kasi nin
hure. 11 Na gu, "nyetike imum besa
wa ira anyimo utakarda, utum uhana
ati denge ta Asere tinu sunare-ti Afisus,
nan usimira, nan Ubirgamas, nan Utaya
tira, nan usardisu, nan ufiladafiya nan
Ulaudikiya. 12 Ma gamirka barki iri desa
nimyira nume me ni boo nan mi. Sa ma
gamrika ma ira ma pitila manu sunare
Asere ahira utarsa me. 13 A ti ama pitala
me buye ma rani kasi vana unubu, ma
soki ure udibi wa impo tibuna me, ma
tirziza biriri me nin na zumo a balbal.
14 Nice numeme nizin intice tirum kasi u
audiga-kasi uga wa tantani, aje ame me
kasi nilem nu ra. 15 Tibuna tumeme kasi
azumo abit sa asarika, kasi azumo sa suso
bani anyimo ura uni kubu ni zuzumo, ni
myira nume kasi ugumuzo umei mu mani
win. 16 Atiri tina re tume ma canti i wiran
inu sunare, anyo ameme tikonu tu vira
ti tinyo re ti suso ni. Muhenu mu meme
mu balti kasi uwui sa wa tusa gwanya-
nya. 17 Uganiya sa ma ira me, ma rizo
kasi ukizi unubu atibuna tumeme, ma
tarim tina re tumeme anice num magu,
"kati ukunna biyau ba. Mi mani utuba
nana umasirka. 18 Nan desa mazini vai
uhana unara unee! in kuri izini ini mumu
upoko iwono nan ya kura ura. 19 Barki
anime nyetike imum besa wa ira, imum
be sa izi aname, nan imum sa wu amaru
igino me. 20 Abanga uhunze urusani
abanga iwiran inu sunare sa wa ira atari
tina re tum, nan ahira utarsa umapitala
manu sunare ma zumo abal-bal; Iwiran
igino me inu sunare ibe ikadure ka Asere
kani yanu tarsa Asere usunare, nan tarsa
Asere usunare.

Bikoro bu Kure

1 Uhana ahira abibe ba Asere sa bira
anyimo anu tarsa Asere u Afisus, nyettike;
Igino me ane ani agberan agisa a canti
iwiran inu sunare atari tinare tumeme.
ige sa ihaka ati agunci amapitila ma zumo
abalbal manu sunare. 2 In rusa timumu
me sa wa wuza, nan uzito uwe me, iriba
ishew iweme na u tira iriba iweme. In
rusa uda tiriziza iriba nan anbur ba, in
rusa wa mansa ande wa tisa ace awe,
we anu akadura ka Asere wani, azo ane
ani we anu amoco wani. 3 In rusa uzinu
tira iriba kan, wa kuru wa zito kan barki
niza num, da wa uzo ba. 4 Barki uzatu
kunna urunta um nan hu, wa ceki uhem
uweme utuba. 5 Barki anime ringi ahira
sa wa rizi. Barki uwuzi timumu me sa wa
wuzi unu tuba, se wa barka, indi eh we
inkuru inkari upitla uweme ahira uciki

uni. 6 Barki anime inzina gino me; Urusa timumu sa nikolatawa wa wuza, ige sa mi ma inda nyaram ba. 7 Desa mazin inyitui tu kunna ma kunna imum besa bibe ba Asere bizinu boo anu tarsa Asere, ahira adesa ma re ahira indi nya me ure ahana utiti ivai, ige sa ira ukura Asere. 8 Uhana ahira abibe bikadura sa bi ra anyimo anu tarsa Asere usamirna nyettike; igino ine ini aguran sa ane ani utuba ane ani umaza, desa ma wono makuri ma hiri. 9 In rusa uzito uwe nan udira uwe barki anime uzinu kem. In rusa anu cara we wani wa gusa we ayahudawa wani, azo ane ani wazi ba. We udenge ubibe bi bur uni. 10 Kati ukunna biyau bi zito sa udi ziti uhana aje, ira! bibe bibur ba aye mamu bi reki aye ashi anyimo udenge uni rere, barki amansa shi, idi kuri iziti uhana tiye ukirau. Wuza kadure idi nya shi ni ere ni vai. 11 Desa mazin titui ma kunna imum besa bibe ba Asere bi boo anu tarsa Asere, desa ma re nipin ada yomo me ini wono ikure ba. 12 Uhana ahira vana uka dura ka Asere sa mara anyimo anu tarsa Asere u burgama nyettikr, age ani aguran sa azin inti vira ti tikono tini tire; 13 In rusa sa ucikini ahira sa ukpanku udang ubi be bibur urani, vat in aime canti niza num ini kara, in rusa da wa wuza matara mu inko iriba iwe nan mi ba, nan uganiya u antifas bezi um. Umu hem in mi, desa ahume ati ashi ashime, abirko ahira bibe sa bibur bi cikini. 14 Barki ani me ira uzatu kunna urunta um cin nan hu; Uzin aye sa wa canti bi hoo bi tize ti bil amu gangan, tige sa ma bezi balak sa ma wu imumu pilko aje balak, barki wa ri imimare sa awiti makiri barki wa musi nan mabura. 15 Ane ani aye ashi me ma canti tize ti nikolatawa gangang. 16 Barki anime barki! inka wa gawe indi eh ahira aweme dibe, in wuzi ni kono nan we inu vira sa ura anyimo anyo am. 17 Desa mazin intitui ca ma kunna imumbe sa bi be ba Asere bi boo anu tarsa Asere. Ahira adesa ma re nipin idi nya me icara imatu, idi kuri inya me nipo nirum inza niso anyettike asesere anipo me, niza sa uye mada tanini ba, sa desa ma kaba nini. 18 Uhana ahira ahana akadura ka anu tarsa Asere utiyatira nyettike; Age ani aguran avan Asere, desa ma zin naje kasi alem ura, tibuna me ka azumo usara. 19 In rusa imum be sa wa wuza, uhem uwe, na u inko iriba nan katuma nan ujoko utira iriba iwe. Iwe in rusa imum besa wa wuza azo unu donkino ba iteki imumbe sa wuza unu tuba. 20 Unu zatu kunna urunta um nan hu; Utiriziza iriba unu neh uginome je zebel, desa ma tisa nice nume me utize tumeme, ma rangi ahana aka tuma kam wa tozi nan me wa imimare sa awiti makiri unya unice. 21 Ma nya me uganiya uguna ma barka mada nyara ma barka unu tozo nan na hana aruma ba. 22 Ira! idi reki me asesere ukomi ukoni andesa wa tozo nan me wadi ribe uzi, se inka wa barka usuru atimumu tu meme. 23 Idi vavi ahana ameme ini woni, vat anu tarsa Asere wadi rusi unu guna imani unu gunguzuno ubasa umu riba. Idi nya konde vi ushi unu ira ukatuma kame. 24 Uhana ukasu ushi me anyimo u tayatira, ahira konde avi ushi sa da ma canti tize tigino ba, ma tame imum be sa aye wa tisa uconcon utimumu tib bi be bibur ba shi be ugusa shi ita ure ugita ba. 25 Barki anime idi tonno gas aminu aye. 26 Desa ma re nipin timumu tigino awuza imum besa ma wuza uhana umara, imum besa ma wuza uhana umara, ahira ameme idi nya ubari ahira anu zatu tarsa Asere. 27 Madi wuzi tibgomo tuwe unu bina wa zumo, madi pusi we kasi adum a ti nyanga. 28 kasi ukaba sa ma kaba ahira aco am, mi idi nyame iwiran i sana ahira. 29 Desa ma zin in titui ma kunna imum be sa bi be ba Asere bizinu boo anu tarsa Asere.

Bikoro bu Taru

1 Uhana ahira bibe ba Asere anu tarsa Asere usardisu nyetike; Agmirang agino me sa acanti ibe inu sunare ya sere nan iwiran usunare, in rusa imum be sa wa wuza, wawuna niza age uzini vai in anime hu ikizi ini. 2 zuma u inki riba ahira imum besa ya game yamu aye mamu uwona, barki da ma kem timumu tuwe me ta myinca ahira Asere amba. 3 Barki anime ringi, itimumu me sa wa kabi sa wa kunna. Wuza katuma intini, ukuri ubarka, barki anime inka da wa zuma, indi eh we kasi ukari, uda zuma we uganiya sa aye aje awe ba. 4 Barki anime

tize ti aye tirani cing usardisu andesa da wa cara tirunga ta weme ba. Wadi wuzi tanu nan mi wadi sonsi tirunga tirum barki sa wa bari. 5 Desa ma re nipin adi soki me tirunga tirum, ida kuri ivisi niza num anyimo utakarda ivai ba, idi buki niza nume aje aco um, nan anje ahana aka dura kameme. 6 Desa mazin titoi ca ma kunna imum besa bibe ba Asere bizinu boo anu tarsa Asere. 7 Uhana ahira avana ukadura kanu tarsa Asere anyimo ufiladulfiya nyetike; Agburang age sa azi lau a kadure acanti magani ma Dauda, mazinu pogizo me unu inpo marani ba, ahira sa a inpo unu poko marani ba. 8 In rusa imumbe sa wa wuza, ira in rusa ana tukum afang aje aweme azo inde sa mada ke ma impi ani ba. In rusa u zin nikaran cin, vat in ani me wa tarsa in tize tum da wada wuza matara ma niza num ba. 9 Ira! andesa sa wazi anu abibe biburu andesa sa wa gusa we Ayahudawa wani, barki in anime moco mani wazini. Indi wu we wa eh wa tunguno ati buna tuwe me, wadi rusi unu guna ma hem in hu. 10 Barki sa wa tira iraba anyimo ani nyarga wa tarsa tize tum, mi indi tarsi we anyimo umansa sa udi tuu asesere unee vat, barki amansa ana ti cukuno tunee. 11 In eze dibe canti imum be sa uzini gangang barki kati uye ma kabi we ni ere niti gomo. 12 Idi wu desa ma re nipin ma cukuno tini a kura Asere am, ma kuri ma suri anyimo me ba. Indi nyetike nizame Asere am anice nume me, ni zame nipin na Asere am (urishalima usso, sa utuzo usuro asesere ahira Asere am), nan niza niso. 13 Desa mazin titui ti kunna ma kunna imum bes bibe ba Asere bizinu boo anu tarsa Asere. 14 Uhana ahira ahan kadurea kanu kanu tarsa Asere sa wa rau ulawudikiya sa a nyeyike; 'Agburang age ane ani gunkuno ani me, unu hibina nan unu bezi ukadure, unu tigomo asesere atimumun ta Asere. 15 In rusa imum be sa uzinu wuza me, uzo ama cacan ba ugona matum ba. Inyara ingi ura ama cacan nani a ma tum! 16 Barki sa hu una ma aye mani azo ma tum azo ma cacan-mabiki u tufo uwe anyimo anyo am. 17 Barki wa guna, "mi unu kem mani makem timumu gbardang, in zo in nyara ure imum ba." Barki anime utawe ba ugmyinci intiyom tini, imumu ini un, udira, urubo uciki nyen peren. 18 Kunna ugamirka um; Adi kpi azumo a balbal ahira am age sa adi hangika unu ra barki ucukuno unu ke. Barki usoki nipum nuwe tirunga tirum ti walwal barki kati ubezi mu ē mu bi hurba buwe me, in mani barki u hunka aje aweme ukem imum ira. 19 In dungara vat ande sa ma hem in we, in kuri inbezi we tanu tunee. Barki ani me, tira iriba ubarka. 20 Ira in turi ana tukum izinu vavizi me. inka uye ma kunna nigminrang num ma poki ana tukum, idi iribe anyimo akura ameme, in ribe nan me, nan mi. 21 Desa ma re nipin, idi nyame uganiya ma cukuno nan mi anyimo akura am, kasi mi sa ma re nipin ma cukuno na ka co um asesere akura ame me. 22 Barki anime desa mazin in tutoi ma kunna imum besa bibe ba Asere bi boo anu tarsa Asere.

Bikoro bu Nazi

1 Unu mara uti mumu tigino ma gunkuno, in iri ana tukun afang asesere. Nigmirang nu tuba sa ma kunna kasi nigaita ni gusa nyani in bezi we timumu sata cukuno gbas ini ti cukuno anime inka amara imum igino me. 2 A ana me inra anyimo abibe ba Asere, in be ma iri ukpanku sa ainko asesere, nan uye ma cikin asesere me. 3 Desa ma ciki asesere me ma zi kasi yasfa nan yakutu. U ganji mari ureh wa kete ukpanku me uzina uganji mari me kasi uppturu. 4 Ukete ukpanku me ma kpanku mana akura are in manazi marani, ana ticukuno azesere ama kpanku ananu wani akura are ina na wa nazi, wa sonsi tirunga tirum, nan na ere azumo awalwal ace aweme. 5 Asesere ukpanku upalti uni ususo ni, umelke nan u tusa asesere. Mapitila manu sunare mazina nare aje ukpanku me, mapila ma mane mani ibe ya Asere inu sunare. 6 Ina je ukpanku ni win ni magani ni rani, nizin in masaa kan. Ati ukpanku me ni tikira tu kpanku me timumu tivai tini tinazi tirani tinyinci ina je aje me nan na dumo me. 7 Imumu ivai ituba me izi kasi udaru, imumu ivai ikure me kasi vana ubi naa, imumu ivai iku taru muhenu kasi unubu, imumu ivai unazi

izi kasi bi peu bi hirsa azesere. 8 Vat timumu ti vai tigino me tizin ma gaure manu tatasi, tigmyinci ina je asesere nan na dizii ama gaure me. Niye nan nuwui dawa ceki ugusa, unu bari vat, me mani dati me mani ana me me mani unu eze. 9 Uganiya sa vat ti mumu tivai tigino me tizunu nyinza ugongo nan ni nonzo nan na apuru arom ahira ame sa ma ciki, asesere ukpanku me, ma sā mazì uhana umara unee. 10 Ananu agino me akure are ina na wanazi wa rizi in mu henu mu me adizii aje ame sa ma ciki azesere ukpanku me, wa wuzi ni nonzo ni desa mazi uhana umara unee, wazini vingizi a ere aweme aje ukpanku me, wa gusi. 11 Wa bari ugomo Asere uru nan Asere aru, kaba ninozo nan nu bari. Barki hamani wa baran vat timumu, nan nu ira uwe uni, ta cukuno akuri abara tini.

Bikoro bu Cibi

1 Sa ma ira atari tina rē desa ma ciki aseseri u kwanko, ma iri utagarda ugebe sa uzi unu yetteke anyimo nan matara, awuna ibinani ini binani ini usunare 2 In kuri in bi be bikadura ka Asere gidiris mazin in tize ini myira ini kara, "aveni mabari mapoki utagarda ugeme nan uyitike?" 3 Ba desa ma rā asesere nani adizi nani ana dizi adizi sa ma bari ma poki nan ma rusi imum i gebesa ira anyimo utarda ugino me. 4 Ma shi kan barki desa barki uye sa mada ke ma poki nan ma rusi imum besa ira anyimo me. 5 Uye anyimo ananu aginome magun me, "kati ushi ba. Ira! uzaki unu lem na Yahuza, Nitini ni Dauda mare aje. Mabari upoko utarda ugino me nan uyiti kanu sunare uginome." 6 Ma iri kuzara ku turi ati ukwanko nan mara mamum manu manazi sa ma vengeze a nyimo ananu. Mazi kasi desa sa ahu me. Mazin ahure anu sunaer nan aje usunanra, imum igino ini ibe iriri ya Asere sa a tumi we anyimo unē. 7 Ma ha maka kaba utarda me a tari ti desa ma ciki atari tura rē ti desa ma ciki ukpanku me. 8 Uganiya sa vana ubizara ma ziki utagarda me, ma mum mu uvengeze ma nazi nan ananu agino me unu akuri are nan wanazi wa irize adizi aje avana ubizara. Konda avi ma inta biruma nan kusu kuzinariya gben inti runga ti nyā. anesa we wani biringara sa ba nyiza kadure. 9 Wa wuzi irē isōi, "wa bari uziki utagarda uweme ukuri upoki uyitime. Barki awekiwe in mayē mawe wa kpi Asere anu a kondi ni ya lem anu nan amyiran. 10 Wa kurzō tigomo tanu katuma ka Asere wa nunzo Asere aru, wadi kuru wa wuzi ti gomo ti unē. 11 Sa ma ira in kunna udarsa u ibe ika dura ka Asere gbardan wa katuma nan ukpanku nan ma mum muvevgeze nan ananu, ugbardan uwe wa buki madudbu manu kirau kanu kirau nan madubun usu narē. 12 Wa nyeze amyiran ini kara wagu, "unu bari mani vana ubizara sa a weki makabi ubari, ukem, urusa, nikara, uyezw nan ninanzo." 13 In kuna vat imum igebesa ivengize sa ira anyimo asesere nan adizi nan dizi adizian anyimo uraba udaga vat imum ba ira ayimo nan awe unu gusa, "debesa ma ciki ukpanku me nan vana ubizara, Ninonzo, ugbardan, ni teki, nan ubari uwuza utigomo uhana sarki ibinani. 14 Mamum mu uvengeze uginome mani ma nazi wagu, "icukuno anime" ananu wadusa rizi adizi in muhenu wazinu nonzo Asere.

Bikoro bu Tasi

1 Ma ira uganiya sa vana ubizara ma poko ibinani i inde anyimo ini sunare, ba in kunna mamun mu uvengeze ma nazi wa boo ina myiran kasi utusa aseseri, "Aye." 2 Ban in gun kuno in iri bi barka birum, desa ma rā aseseri abini ma inta utā, a nya me ni tira nu uririko unice. Ma suri anyu unu re aje barki ma ri aje. 3 Sa vana ubi zara me ma poko ibinani ikure me, in kunna imum uvengeze ikure me ya guna, "Aye." 4 Ba bire bi barki bi suri amatara vai in bini. Desa ma tari abini a nyami nikara ma zike ti cukum ti urunta unē, barki anu wa hunzi ace awe. Desa ma tari abarka me anyama uvira. 5 Sa vana ubi zara me mapoko ibinani i taru, ban in kunna imum ivengeze itaru ya guna, "Aye" in iri bi barka bi bit, desa ma tari abini ma inta imum igusa a tari tumeme. 6 Ban in kunna nire ni myiran anyimo imum uvengeze i nazi ya guna,

"uyanga i alkama u inde anyimo ikirfi ini hiri, nan nyanga usha'ir ma taru, a' anime kati ucari mani nan mei mei mu inabi." 7 Vana ubi zara ma poki ibinani i nazi in kunna imum uvengeze i nazi ya guna, "Aye." 8 In iri bire bi barki mei mamuto. Desa ma tari abini a nyame iwono, ura utarsa ini. A nyame u oro ka kanazi anyimo unē wa hu unu vira, ikono, tikoni, nan inama ini jā unē. 9 Ban in iri vana ubi zara ma poko ibinani icibi, ina dezi ahira utunzo una katuma udenge Asere ban in iri andes a huza we barki tize ta Asere, nan imum ubezi sa wa inta. 10 Ba wa shi ini myiran ni dandang, "unu ma, ya unu bari vat, unu ulau una kadure, udi wuzi anu nē tize tini kubu, u burin duru?" 11 Kondavi umeme anyame tirunga tirum a kuri a boki we wa kinki ube uganiya cin sa aroni ani rere nu weme nan anu henu uweme aruma nan anē adesa sa ahu u myinca, kasi sa ahu we. 12 Sa vana ubi zara me mapoko ibinani i tasi, in ira anyimo uhira me in iri uzuruko adizi udandang. Uwui ucukuno bibit kasi tiring a ti bit, upe uni ucukuno kasi mayē. 13 Iwiran ya seseri irizi adizi, kasi sa utiti upom uku zarka ahana me sa da wa hina ba, ingi, upebu udandang wa hira. 14 Aseseri a hunne me kasi utagarda sa a nyungoro. Kondi ni ya nipo nan uzalang a kari ani ahira ameme. 15 Agomo unē nan ananu anu nan agomo ani kono, anu imum itari, nan anu bari, vat nan kondavi, urere nan desa da mazi urere ba wa gonne anyimo opo nan uzalang. 16 Wa gunu zalang nan apo, "rizoni aseseri aru! i hunge duruni ahira desa ma ciki aseseri ukpanku ini riba ivana ubi zara. 17 Barki uwui udandang uwui iriba imeme ya aye. Aveni mada ke matunnop."

Bikoro bu Sunare

1 Sa awuza anime in iri ibe ikadura ka Asere ana wa nazi wa turi ati kira ti nazi ti unē, wa inta mapebu ma nazi gagang barki kati upebu u hurse unē, asesere uraba udang, nan kondi uya utiti. 2 In dusa in iri bi be bikadura ka Asere ma eze uwatu naza desa ma zin ini binani ya Asere uvengize, matiti in ni myiran ni dandang sa ibe ikadura ka Asere wa nazi sa a nyawe nikara nu nya unē nirere nan uraba udang. 3 "Kati i nya unē ni rere, nan uraba udang, nan matiti sede ta wuna ibinani asesere itini arere Asere aru." 4 In kunna ugbardang adesa a wuwe ibinani wa biki anu madubu akuri akuri ukirau ina kuri anazi in ana nazi (144,00), an desa wuna we ibinani kondi ni ya nilem nanu isarala. 5 Akuri akirau in ana rē (12,000) sa a wu we ibinani anyimo nilem ni Yahuza, ukirau in ana rē me anyimo nilem Ra'u baini, manu kirau in anarē anyimo nilem Gad. 6 Madubu ukirau in mani marē anilem ni ashiru, madubu ukirau in mana marē anilem ni naffali, madubu ukirau in mana marē anilem ni manasa. 7 Madubu ukirau in mani marē anilem ni saminu, madubu ukirau in mani marē anilem in Lawi, madubu ukirauin mani marē ani lem ni Isa aka. 8 Madubu ukirau in mani marē anilem ni Zabaluna, madubu ukirau in mani marē anilem Isifu, madubu ukirau in mani marē anilem Bilyaminu auwe ibinani. 9 Sa aka abaga amadubu, akuri a iri nigora ni dandang sa ada abasa ba a kondi ni ya lem, anu in ti lem tuwe wa turi ana je ukpanku nan aje avana ubi zara wa inta tirunga ti rum nan mava mama dabino atari tiweme. 10 Wazi uni tisa in ni kara, "ubura wa cukuno Asere aru sa ma ciki ukpanku, nan vana ubi zara!" 11 Vat ibe ika dura ka Asere keti ukpanko me wa kuri wa keti ananu nan ma mum mu vengeze ma nazi magino me, wa toti in tipuru adizi nan muhenu muweme aje ukpanku me, wa nonzo asere. 12 Wa zin unu gusa, "i cukuno anime ninonzo uruso, ankoi, tinanu, ubari nan ni kara ni cukuno ahira Asere sarki ibinani ca icukuno anime." 13 Unu inde anyimo ananu me ma wuzi u iko, "aka veni wa ziginome, sa wa sosi ti runga ti rum, wa suro abani?" 14 Ba in gunme, "una aje am" "urusa" sa magun in mi, anu aginome wewani wa suro ani rere ni dandang. Wa kpico ti runga wa kurzo tini ti rum anyimo maye ma vana ubi zara. 15 Barki imumu igino ini, wa ra aje ukpanku wa Asere, wa zime in nonzo uwui nan niye anyimo udenge Asere. Desa ma ciki asesere ukpanku madi cukuno udak aseseri awe. 16 Wada

kuri wa kunna ikomo ba, nani nuwe nimei, uwui uda dara weba, nan upunsi unu inde uwe. 17 Barki vana ubi zara sa ma rā ati ukpanku me madi cukuno unu tarsa in we, madi tarsi in we uhana ahira ususo umei mu vengize, Asere adi visi vat maje aweme.

Bikoro bu Witotari

1 Uganiya sa vana ubi zara mapoki ibinani i sunare, ba awu tiki aseseri uhana umaminti akuri ataru. 2 Indi ku iri ibe ikadura ka Asere we usunare adesa wa turi aje vAsere, a nrawe ahure anu sunare. 3 Ure unu kadure ka Asere, ma inta niru nu turari upunza ni uzinariya, maturi aje ahira utunzino. Uturari upunza gbardang uni anyame barki ma witi nana biringira ba desa wa hem in mu riba mu weme ahira utunzino upunza utarari u zinariya aje ukpanku. 4 Mu cingo mu uturari upunza, nan biringara ba anu hem, wa hira aseseri aje Asere a tari ti bi be bikadura me. 5 Bi be bikadura maziki niru nu turari upunza ma myince uni unura ahira utunzino me. Maduku vivirko nini adizi uhana unē, utusa itoni, nan ugumo, nan umemelke in ma sā, nan uzuruku adizi. 6 Ibe ikadura usunare adesa wa zin in nahure anu sunare wa barka ani uhurse. 7 Bi bebu tuba ma hore ni hure nu meme, a iri a tanatani nan ura a ketilke ini mayē. Avengi adizi u hana anyimo unē u oro u inde anyimo u oro kataru unē uri ura, u indi anymo kataru u mataru uri ura, vat nan ki kpe tizu vat ti ri ura. 8 Bi be bikure ma hure ni hure nu meme, ire imum idandan gusi nipo nure ura a vingi anyimo uraba udang. U oro u inde anyimo uraba udang u cukuno mayē. 9 U inde anyimo utaru uma mum mu vengize sa wa rā anyimo amei wa wiji, u inde anyimo ka taru umazirigi ma mei a huzi we. 10 Bibe bi kadura ka Asere butaru ma hure ni hure nu meme, bi wirang ba aseseri bidandang bi rizi usuro aseseri, ba zi ina rē kashi utoci, u oro u inde anyimo utaru u ma raba nan ti hira uoso umei. 11 Niza ni bi wirang me gbardang. U oro u inde anyimo utaru u mei wa cukuno gbardang, anu gbardang wa wiji barki mei ma wu gbanbang. 12 Bibe bu nazi ba hure ni hure numeme, bi Ku taru anyimo uwui ba rizi, ane ani bi taru anyimo upew, nan bi taru anyimo iwiran. Ane ani bi taru ba gamirka mare; Bi taru bi wui nan bi taru bi niyē bazin in masā ba. 13 Sa ma gunkuno in iri bizi bizinu gala ati aseseri unu tissa in ni myran ni dang, "shi wonno, shi wonno shi wonno, anu ciki anyimo unē barki ugbejere u kassu a hure i be i taru iginom sa wadi hure."

Bikoro bu Kirauuzatuinde

1 Anime bibe bika dura ka Asere bu cubi bi hure nume in iri iwiran azesere sayarizo u aye unee, a nya iwiran iginome imum upoko ana tukum ani wanu zatu binani. 2 Ma poko unu anatubum uzatu binani, mucumgo mu suri ana tukum kasi mucungo usuro uwa udang ura, uwui nan nu pebu ugamirka mareu, barki mucungome samu su so a anatukum uwame. 3 Anyimo amu cungome akem mure murum ma suro u aye unee, anyawe ubari kasi nu anyimo unee. 4 Abukuwe kati wawuzi tikwe nan koya sasa nu umamamu ma diu nyani matiti ire imum, senken desa wa zomomen nu tambari Ugomo Asere itimi iwe ba. 5 Daki anyawe uguna wa huzi anu agenomaba, senke wa nyawe ijas uhana ati piuti nu ciibi, upazazame udi cukuno kasi u tee ubinu senki ba tee unu. 6 Atiye tiginome anabu wadi nyari iwono a anime waddida kemme iniba, wadi kunna ulindaru iwono, anime iwono idi sumuwe. 7 Makenen kasi ibarka sa a inko barkini kono, azesere ace awe ire imum irani kasi atira uriro sa azi gusi izinariya, mahenu muwe kasi manabu. 8 Tice tu we kasi tane tini tizi, ahini awe kasi ahini udaru. 9 Sulkunan mawe kasi a zumo, udarsa u magaure mawe kasi udarsa ibarka sa i haza anikono gbardang nan ni barka me sa abarka barki uhana ani kono. 10 Wazin in mz rimo in nu kinki kasi inu: A ma rumo mawe wazin nu bari sa udi nya anu ijas uhana ati piu ciibi. 11 Wazin ire mum kasi ugomo ace awe, bibe bikaduraka Asere bini wa nigono me bizatu mara, naza nume inti Ibraniyanci Abadon nan ti Kelenanci Afoliyon. 12 Adodu uzitto

uttuba a akka, ira! usuro aginome are arani u ira aje avu kare u eze sa ueze. 13 Bibe bikadura ka Asere bu tassi mahure ni hure nume, bankunna ni myiran na hure ahira u tonzi no ama zinariya sa ara a je Ugomo Asere. 14 Nimyiran nigun bibe bikadura ka Asere bu tassi sa bi inta ni hureme, “Sopo ibe ikadura ka Asere ka gino me inaazi sa atirza uraba udang yufiretis. 15 Ibe inaazi ikadura ka Asere sa abarka barki uganiya uginome nan nu wui uginome, nan nu piu uginome, nan ni we niginome, acekkuwe wa hu unu inde anyimo anawa taru anabu. 16 U gbardang ana ni kara nini kono sawa ra ibarka a ino kikirau kana ino are (200,000,000) makunna ugbardang u we. 17 In iri ibarkame anyimo atiro nan nan nanu kaffizanwe: Masulkuna mawe me mavu kasi ura, ubit udiu kasi mava, nan mei mama kukura, ace ibarkame azi kasi ace ame daru, usuro uti nyotuwe kasi ura, nan mucungo nan nu ra urum sawa suri. 18 A hu unu inde anyimo ana wataru anabu ati koni ti gino me ti taru: ura, mucungo nan nura urum sa wa suro ati nyotuwe. 19 Barki ubari ibarka iginome ura nyotuwe nan amarumo mawe, marumoma we me kasi ne ani wawuza anu ijas. 20 Ukassu ana bu sa daki ahumawe ba, daki wawito muruba wa ceki timum umme sawa wuza intari tiweba, daki wakini unonzo a gbargene nan makiri mizinariya, nan ni tagulla nan napo, nan matiti, nan timumum me sa wa de hira me, nani ukunna, nani tunuba. 21 Daki wa wito ace usuro uhuzannu ba sihiri nan nu fasikanci nani nan biwuza wuza buwe bini kari.

Bikoro bu Kirau

1 A anime ma iri bire bibe bidang bikadura ka Asere ba ezi usuro azesere mara a nyimo atiwiri, ugajimari wara azesere anice numeme, muhenu me ka si uwui tibuna tumeme kasi atii ura. 2 Ma inta utakarda u cin atari tumeme, sa apoko, mawu ubuna umeme unare azesere uraba udang, ubuna umeme unan gure adizi. 3 Ma wu hunu udandang kasi udaru sa u zin nukara, uganiya samawu hunu, utussa kanu sunare wabuki tize wagbari ka. 4 Sa utussa kanu sunare wabuki tize, inzi mamu innuguna innyitiki, bau dusa in kuna nire nimyiran usuro azesere agi, “Inta imum ini hunzu iginome sa utussa kanu sunare wabuki, kati unyitiki inia”. 5 Ba bibe bikadura ka Asere sa ma ira ma turi azesee nan na dizi, mayeze tari tina re azesere. 6 Bama toniko indesa mavengize u zatu marsadesa ma bara azesere nan ni mumbe sa ira anyimo me nan nu nee nan vat imum sa ira anyimome, uraba udang nan vat imumbe sa ira a nyimo uni, ba bibe bikadura ka Asere bigu, “Ukasu de uziba. 7 Abinime bibe bikadura ka Asere bisunare bazi mamu in nu hure uni hurenu me, uganiya uginome umum sa izinihunzi yz Asere idi myinca, rep nan nu buka me sama buki arere ame a kurzuzo utize”. 8 Nimyiran me sama kunna usuro azere nikuri nibuki tize nan mi: “Dusa, u ka zika utakarda sa apoko atari tibibe bikadure ka Asere sa bituri azesere uraba udang nan nazi”. 9 Indusa ahira abibe bikadura ka Asere in gun me nyam kutakarda ku cin, magun mi, “Zika katakarda me uri, udi wu apuru a wu gbargbang, anyo a we me udiwu mamas gusi matu”. 10 Ma zika utakarda ucin atari tibi be bikadura ka Asere mare. naruntu kang anyo am kasi matu, sa mare, a puru am a cukuno gban gbang. 11 U ye magun mi “ya cukuno gbas udi buki tize sa tidi cukuno anime ahira anu gbardang, nan nabu, nan nalem, nan gomo”.

Bikoro bu Kirauinniinde

1 A nyan ubina in wuzi katumani kasi ubina uba sa. agunmi “hira ubati udenge Asere nan na hira utonzino udenge Asere, nan de sa wa wuza ni nonzo anyimo an uni. 2 Anime kati ibati matara mudenge Asere me ba, barki a nya anu zatu rusa utize ta Asere. wadi patali nipin nilau tipeu a kura nazi in tini tire. 3 In di nya ana kadura kam ana ware ubari wabuki tize tigebe satidi cukuno arino kirau kana kirau inkani kare in na kuru tas ma soki turunga tima pori. 4 Anu inpo amwru agino me wewani matiti muzaitun mare nan mapitila mare sawa turi aje ugomo unee. 5 Inki uye mawuna iruba unoki uwe, ura ususo anyo tuwe uri aroni ishina

iwe. vat unu nyara unoki uwe, ya cukuno gbas ahume una uginome. 6 A nu impo amaru aginon me wazin nu bari wakorso azesere barki kati arubi ure uganiya sa wazin tize tigebe sa tidi cukuno anime. wazin nu bari waga miri ka mei ma cukuno maye, wakuri wavavi unee inti koni sasas vat uganiga sa wa ira iriba iwe. 7 Uganiya sawa mare unya uinpo amaru awe, inama inija sa ususo ani wa nun zatu ubinani madi wuzi nikono nan we madi riwe mahu we. 8 Mu kizi muwe me mudi tozi azesere una uni pin ni dang ni gino me (ige be sa ubu ka u ini une uni atisa usaduma nan nu ma sar) a hira sa agankirka ugomo uweme. 9 U hana utiye ti taru in nu kasu aye anyimo nu vat, nan nalem, nan na nabu wadi hiri mukizi muwe. wa di game uhem a sokuwe anyimo amu cau. 10 Ana ticukum tunee wadi wuzi apuru arum in ni gap ace awe. wadi nyan gizi ace-ce ti mumum barki anu kurzu zo utize tigino me ware sawa azabtar in nanu ticukum unee. 11 Anime uhana utiye ti taru in nu kasu, Ivai uvengize usuro ahira Asere idiri be anyimo awe a anime wadi tonno ati buna tuwe. ande sa wadi iriwe wadi kunna biyau kang. 12 A anime wadi kunma ni myiran ni tissa azesere ni gusan we, “nyeneni abanna!” a anime wadinduse azesere anyimo ama gajimani ani shina iwe me umuhira me. 13 U gino uganiya me adizi adi zuruno, u pensar uinde anyimo ukirau anu madube mamu sunare (7,000) wadi wiji usuro zuru no adizi me, ande be sa wagame biyau bidi mekkuwe wa nya ni nonzo uhana ugomo Asere azesere. 14 Tikoni tikure ta aka. gunkuno! tikoni tu taru ti eze dibe dibe. 15 A anime bibe bika dura ka Asere bi sunare bidi hure nihure nume, a myiran a so kang abuki tize anyimo azesere agi “tigomo tu nee ta cukuno ti Yeso umeme. madi wuzi ti gomo tu za tu marsa vat. 16 A anime anu buka tize akum nawe akara re in na nawa nazi sa wa ciki ati hira ti dadang tu we aje ugomo Asere, warizi muhenumu we a dizi, wa wuzi: Asere ni nonzo. 17 Wagu “Tawuza we ankoi, acoo Asere, u na ni nonzo desa mazi aname nan desa ma zi dati barki sawa zika ubari uwe watuba ti gomo. 18 Muruba mu curzinome anabu amma hasslar uwe wa aye. uganiya wa aye sa adi weki anu wejo tize tini kubu, sa udi nya ukalum uwe a hira arere ana kaduma ka we, nan nanu nya uhem, nan desawa kun na biyan bini zanuwe, ucin nannu dang. uganiya wa wuna sa udi huan desa wa zin nu huma unee”. 19 A anime apoki udenge uni nonzo na Asere sa ura azesere, iri.

Bikoro bu Kirauinnire

1 A iri ure u inko uri udan-dang azesere: uru ne ma inpi nice innu wui, a nime uye inna dizi ati buna tume; utirza iwiran ukirau inkani kare ani ce nume. 2 Mazin na puru, mazin naso barki upza za ukoni apuru uyoo - anyimo uzito uyoo. 3 A iri ure uria anyimo azesere: ira! brie biwa bivu bidan dang innace anu sunare inna hore ukirau, ati kambu tinu sunare ace awe. 4 U rumo ume wa visa u inde akat uru iwiran azesere wa kponko weni adizi. Dirangon uginome matonno aje une me sa ma aye mamu uyo, barki uganiya sa ma yo ama motome vaname. 5 Ba ma yo vana, uruma, sa madi wuzi ti gomo tanu in nu bina wa zumo. Acan zi ka vaname ame uhana ahira ati gomo ta Asere. 6 U ne me ma sumi uhana anija ahira sa Asere abarka meni barki arussi u tarsan me atiye udubu u inde inna ino ki rau kare inna ino utassi. (1260). 7 U ganiya me ni kono ni hiri azesere. Bibe bikadura ka Asere. Mika ilu nan nibe ikaduru ka Asere kame wawuzi nibe iburu ime can gi wa wuzi ni konome. 8 Ainme akem diragon mazome in ni karame sa madi ri konome ba. Barki ani me, me nan nibe iburu ime daki wa kuri wakem ahira azesere ba. 9 Ba avingi diragon udandang ugino me nan nibe iburu ime adizi, biwa bi kuzu biginome sa atisa bini unuburu nani shitan desa marangiza anu nee 10 Ban kunna nire nimyiran usuro azesere: “Aname ubura wa aye, nikara, nan tigomo ta Asere aru, nan nu bari u yeso ume. iye avingi unu kuza anu aru adizi mesa ma kuzawe aje Asere niye nan nu wui. 11 Wari masa weke in ure aje in me amaye ma vanu

bi zara nan nukuri ubezi utizetuwe, iye dakki wahem in muruba! muwome ba, u hana iwono. 12 Barki anime, wuna apuru, shi azesere nan vat ana ticukum anyimo awe. huwano ahuwano unee nan nu raba u dang barki unuburu matino a hira ashi ma myinci in ni ruba, barki marusa uganiya umeme wa de cin. 13 Sa biwa ba ira avingi bini adizi, bama rizi une ugino me sama uruma. 14 Anya une ugino me magaure mani mare mabi garangi barki masumi uhana ahira me sa abarka meni anija, a hira aginome ani adi intame uhana uganiya cin, maganiya, nan nu kasu uganiya uganiya sa bi wa ba zoni. 15 Biwa bisuso mei anyo abini ka si uraba, bituburko mani sa madi ka haraka u e me. 16 Anime adizi abenki une me, adizi a poki anyo ame atu urabame nan bi wa saba tuburko usuro anyo abini. 17 Biwa bikunna iriba in nu neme, bama dusa maka wuza nikono nan bisana bune me, ande sa wa tarsa ubuka Asere wa inta ubezi a Yeso. 18 Ba biwame bi tono ikiki, aje uraba udang.

Bikoro bu Kirauinnitaru

1 Mi be ma iri binama bi buri unnu suro anyimo uraba udang ba zi inna hure ukirau nan na ce usunare. Asesere ahira me ina ukirau ya cikin, aseser ako niya nice niza ni zenzen na rani. 2 Binama bi buri sa ma iri ba zi kasi bikpe. Tibuna me kasi ti buna ti binama ba iro, ayome gu anyo udaru. Bi nama ba iro bi dandang ba nya me in kara nimeme, nan tigomo timeme ma canti anabu. 3 Kasi nice ni bire bi nama bi buru me sa a hu, senke unuru me wa huma. Anu manyaga me vat wa kunna biyau unnu tarsa ubibama bi buri me. 4 Wa kuri wa nonzo bi nama ba iro bi dandang me barki ma nya bi nama bi buri me nikara, waa nonzo bini cangi innu gusa, "aveni mazi gu bi nama ba iro me, aveni mada ke ma wuzi tikara nan hu?' nan aveni madi wuzi ti kara nan bi nama bi buri me?" 5 A nya binama biburu me a nyo barki ma bu utize tizenzen. A nya bini nikara tipe akuri anazi nan tire. 6 Bi nama biburu me ba poki anyo unice zogizo Asere uchara niza ni me ahira sa ma cikin, nan nanu sa wa ciki anyimo Asere. 7 A nya binama bi dandang nikara barki bi wuzi nikono nan na bi, biri we inni kono. Akuri a nya bini ni kara asesere a ko niya nilem, anabu nan ti hira. 8 Vat anu sa wa ciki unee me wadi nonzo bini unu ge sa da a nyettike niza nimeme dati ubara unee me, anyimo utakarda iai, u bitam sa a weki. 9 Unu uge sa mazin ti ttoi na ma kunna. 10 Inka adi ziki uye uhana ani rere, anyimo ani rere madi dusa. Inka adi hu uye innu kasagali, unnu kasagali uni adi hu. In tisa shi barki iwu iriba ishew nan anu sa wazi lau. 11 Ma kuri in iri bire bi nama biburu unnu suro anyimo unee me. Bi zi inna hure are gu a bitam, bi boo gu bi nama bi dandag. 12 Ba wuzi katuma inni kara ni bi nama ba iro bi dandang bi tuba aje abini, ba kuri bi wu anu wa nonzo bi tuba me, bi gesa unuru me wa huma. 13 Ba wuzi timumum ti biyau. Ba hunguko urah asesere u rizi unee aje anu. 14 Bi bezi be zisa bi wuzi, ba rangi anu sa wa ciki unee me. Ba gu in we wa barka ire imum ciki u nonzo ubi nama bi buri me sa ba innu nuru senke ma daza chai. 15 A nya bini nikara nu nya ivai ubi nama bi buri me barki bi boo tize bi wu anu sa nyari u nonzo ubini a hu we. 16 Bi kuri bi wu anu inni kara, sa a kunna in we nan na dandang, anu ikirfi nan nu udira, afang nan arere, wa kabi bihori u binama bi buri a tari tinare nani abitini. 17 Daki uye mabari makpi nani ma zizi senke wa zi in tikama tibi nama bi buru me, ubassa uniza me nini. 18 Utisa uni barki ugamara utize. Vat unu ge sa ma hira anyimo na ma basa ulamba ubi noma bi buri me. Ukamba wa nanu uni, unee ini 666.

Bikoro bu Kirau inni nazi

1 Mā yeze mu henu ini iri bitam bi turi anipana ni sihiyona. Ni gome nan we anu 144,000 tiza tiwe me nan ta co awe me itini me. 2 Ma kunna nigwirang asesere gu u rumzo ugmei ma dangdang nan utusa u dandang. Ugumurko sa ma kunna wazi gu anu utira magangang. 3 Wa wuzi ire iso ahira atigomo upuru ana aje nan inama ini jaa. Akem unu ugesa madi ziki ire me ba senke anu 144,000 sa a kpi we unee me. 4 We wani sa nyari we uchara

apum aweme inna na neh, wa inki apum aweme lau. We wani anu tarsa ubitam vat ahira sa ta hana. akpi we anyimo anu tuba barki Asere barki bitam me. 5 akem we im macico ba anyimo anyo aweme ba, akem we ina buri ba, we zi lau. 6 Ma iri bire bibe bi kadura ka Asere unu sum azesere, sa ma canti kadura kariri sa madi bezi anu sa wa ciki anyimo uney, ko tiya tilem, ti hira, nan na nabu. 7 Ma yeze nigmyinrang kang, "kunna ni biyau ba Asere i nonzo me. Uganiya uweki tize me wa biki nonzo ni me unu ge sa ma bari asesere adizi niwin nan mei ma gwandan. 8 Bire bi be bi kuri bagu, "ubabila wa rizo sa ma wu vat ti hira wa si ubere usensen. 9 Bire bibe bi kadura bi taru ba tarsi we innu gusa, " inka uye ma nonzo bi nama bi buri bigeme ba na ire imum ma'amu in bini, i kabi bihori abitini nani tari. 10 Madi kuri ma sii ubere icara iriba ya Asere, ubere sa a wun anyimo ahira u kunna riba imeme. Anu ge sa ma sa urah udi ponsi me nan ti ene turah aje ibe ika dura iriri ya Asere nan bitam me. 11 Muchungo anyimo ahira urah ma nyene, wa zoo me innu venke ba niye nan uwui, anu nonzo u bi nama bi biru me nan nanu nuge ma kabi bihori uniza nimeme. 12 Kunna ni utisa wa nu iriba ishew wanu sa wa zi lau, anu sa wa kabsa tize sere nan nu inko iruba anyimo Yeso. 13 Mā kuuna nigmyirang aseser nyettike, "anu ani nonzo wani sa wa wii anyimo ugomo Asere." I bibie ba guna barki wa di venke katuma kawe katuma kawe me kadi tarsi we." 14 Ma iri uhurtu upau unno wa eh. Asesere uhurtu me wa gu vana unubu mani ma canti ma canti ni ere niriri anice nimeme nan nu lanjiye utire a tarē timeme. 15 Bire bi be bi kadura ba sura ba suri anyimo udenge Asere mā titi unu sa ma ciki uhurtu me in nigmyirang ni dandang, "kaba lanjiye uweme utubi okorko utimumum. Uganiya ukorko wa biki barki utarika uney wa hina. 16 Unu gesa ma unēy me, monno ma humurko vat. 17 Bire bibe bikadura ba suri anyimo udenge Asere anyimo asesere. Ma cangi mā canti ulanjiye utire. 18 Bire ba suri anyimo ubagadi upunsa timumum, sa mā teki nikara ni urame. Mā titi inni gmyinrang ni dandang u ge sa ma canti ulanjiye atire me, "zaka ulanjiye utire me u ori imum ishimzo utiti anyimo uney me, imum ishimzo me ya hina." 19 Bibi bi kadura ba vivirko ulanjiye anyimo uney ma ori imum ishimzo me. Ma veten anyimo iharu ipojo iriba Asere me. 20 Iharu ipuji ya pura a kamarka nipin me, maye ma sumi ma biki apuru a barka gu 1.600 anabu.

Bikoro bu Kirau inni cibi

1 Ma kuri in iri ure hurzt asesere, u dandang in nimum ibiyau. Ibei ini sunure nan ti koni usunare, tu masirka me, uchorno iriba ya Asere idi mgyin cika. 2 Ma iri imum sa ya suri gu niwin ni gilass sa a muti innu rah, anu sa wa turi upuru uniwin wa zi wa reh nikara ni binama bi buri me, nan na nu sa canti niza nimeme waa canti mujilta sa Asere a nya we. 3 Wāa zi innire i Musa, urere wa Asere, ire i bitam, "tihara tire ti dandan tini, ugomo Asere sa uteki ko avi, tinaa ti we ti kandurere tini, ugomo wa nabu. 4 Aveni mada ke ma kunna biyau biwe me ba, una kura, a nonzo niza niwe me? ho mani cas uzi lau. Anabu vat wadi nonzo eh wa nonzo we barki a pako tanu ti zatu madini tiwe me." 5 Inna dumo ma iri apaki udenge ukirau wa Asere asesere. 6 Anyimo ahira sa ateki unnu lau bire bibe bi usunare sa ba canti tikoni, waa soki tirunga tirum, tizi nin titira ti walwal igiri iweme. 7 Unu inde anyimo inama i nazi ma nya ibei ikadura usunare makwanu ma walwal ucorno iriba ya Asere ya gmyincani, sa mazo me innu binani ba. 8 Udenge Asere wa gmyinca in muchungo usuro ani nonzo nan kara nimeme. Akem unu sa madi ribe ba senke ti koni usunare ta ibei i sunare ta mgwincika gwem.

Bikoro bu Kirau inni tasi

1 Me mani mā kunna nigmyirang ni dangdang anyimo akura Asere unu boo ibei ikadura sunare, hana nii ika wuna mei matum i haru sunare ipojo iriba ya Asere. 2 Bibeu bi kadura bi tuba ba Asere ba suri bi kpanko imum ihiru imeme nyen me amuri; azenzen u kunna kang aribe anu abi nama bi buri sa wa wuzi

bibi ni nonzo u mā hurtu mē. 3 Bibeu bi kadura bi kure ba kwanko gmei anyimo uraba udang. Ya gamirka maye gu maye mu ikizi vat ko iya imum anyimo uraba udang wii. 4 Bibeu bi kadura bi taru ba kpanko mei anyimo atigaba nan tizabu, ta gamirka maye. 5 Ma kunna bibeu bi kadura ka mgei ba gu, "uzi lau, sa uzi waa zi, unu ulau, barki wa weki tize me. 6 Barki wa kpanko maye ma nu bi me nan kadura ka Asere, wa nya we maye wa sii, ya wuna we meme rum. 7 Maa kunna ubagadi wa kabirka anime ani ugomo Asere udang. Vat tize tire me ti kundere kani. 8 Bibeu bi kadura bi nazi ba kpanko mgei me uwui, a nya uni ni kara bi upunsi anabu unu rah. 9 Apunsi we innu tunzi ahira wonno wa cari niza na Asere sa mazin ni kara azesere tikoni, wa nyari u cheki imum izenzeng nani ya nonzo me. 10 Bibeu bi cibi ba kpanko mgwei ahira tigomo ti bi nama bi buri, hira me a wu mareu. Wa rumzi tilem tiweme barki ukunna utipum. 11 Wa cari Asere asesere barki upazaza apum nan timuri, wa nyari we wa ceki timumum ti zenzeng sa wa wuzi. 12 Bibeu bi kadura bi tasi ba kpako mgei anyimo ani gaba ni dandang, euphrates, mgei ma meme ma wah barki a barkia agomo una sa wadi suri anaza. 13 Ma iri ibeu izenzen itaru gu ma kumang unu susu anyo a bi nama bi zenzen nan bi nama bi buri, nan ana kadura ka moco. 14 Wa zi ibeu ya gbergene wani innu wuza imum ibiyau. Wa haki uhana ahira agomo uney me vat barki wa ori we ahira a inde a rono unu kono ni dandag nu gomo Asere. 15 Irani! in eze gu ukari, unu ugongon mani sa ma zi innu beh um, canti tirunga timeme kati ma hakai bi hurba anu wa iri imum idira imue. 16 Wa mutti ire ahira inde ahira sa atisa ani u armagidon a nilem Ibraniyawa . 17 Bibeu ku sunare ba kpanko mgei ma meme upebu. Nigwiran ni dandang na suri anyimo udenge Asere nan ahira ti gomo, innu gusa, "ya mara!" 18 Ahira a ma zino, ugumuro upusa nan u wata adizi a dandang u wata adizi sa u teki ko uya sa anabu wa mu ira uney, wa zi kang. 19 Nipin nidang na wata ka taru, nan anyimo a nipin me na corno me Asere ma ringi ubabila udandang, monno ma nya nipin me mgei matum anyimo ukwano gben nan nu bere u cara iruba me. 20 Ko ma ya ma nyanga ate uni ivin ma hurno me tipana me a iri tini ba. 21 Atantani a dandang, sa a biki ugitak me gu uta linti wa rizi usuru asesere, azesere anabu, wa zogi Asere inna atantani barki atantani me azi inni kara.

Bikoro bu Kirau inn suna

1 Sama tunno anyimo ibeu inu sanare andesa wa inta muso monu sunare mo ē magun “Aye inbezewe uweki utize udandang tuka dura uginome sama ciki azesere ma ē gbardang. 2 Ahira me ani agomo unee wa wuzi timumu ti madini nan ma nyimo utarsa umeme umadini mani wa wuna ti cukum tu nee wa humza” 3 Ine ini bibeu bi kadura ka Asere bizikum anyimo abibeu bidusani ani ja, manno ma iri vannu eh ma ciki azesere abi nama ba'iro bivo mazin tize timadini. bina ma ba'iro me bazin tiye tinu sunare nan na hure anu kirau. 4 Uneme ma soki uzo wapo awalwalnan napo ina ma yairo-nan na azuma awal-wal. ma inta. iso yapo iwalwal atari tumeme nan timumu tizenzen gbardang nan tige sa anyara me tiniba nan madini mutarsa aneh. 5 Abi timime anitiki nire niza anyimo ani hunzi “Ubabila nanu, a'ino amakaruwa nan nimum izenzen unēe. 6 Ma ira vana u ehme anyimo amaye ma desa wa nyara kadure nan maye mandesa a huza we a nyimo aniza ni Yeso, sa ma iri me, innu kunna biyau kang. 7 Ine ini bibeume bagunmi, “Barki nyanizi ukunna biyau? inde bukiwe nigburang nu neh ugenome sa ma zen tiye usunare nan na hare anu kiraume. 8 Biname be iro sawa hiri datti, aname biraniba, aname birani upuru aniwa nige sa nizome nubinani ba. Madi kunna iwano. Yan desa wa rani uneē, an desa a nyetike tiza tuwe me anyimo utakarda uvengize ba dati innu tuba unē-wade kunna biyau barki, uzetu ira ubi nama ba iro sawa rani datti ineni aname birani aname ba, aname ba aye ma mu aye. 9 Imum iginome i nyara urusa, tiye sunare, tihira ti kon koron tinu sunare tini vanu eh me ma chikin. 10 We agomo anu sunare wani, agomo ucibi

warezi, unu inde marani unu inde mamu aye ba, inka ma aye madi wuzi tichukum tu ganiya uhem. 11 Iname ya iro sa ya rani datti, ine ini aname iraniba, mema ugomo mani unitutari me ugomo mani anyimo agomo sunare, madi dusa ma ka huza we. 12 Ahure anu kirau sawa ira ahira agomo kirau wani andesa daki amu nyawe ba, wadi kabi ubari kasi agomo uganiya ugi-nome anni nama ya iro. 13 Iriba iwe inde ini, wadi nya tigomo tuweme innu bezi iname yairo me. 14 Wadi wuzi nikono nan vana ubitam ba Asere vana ubitam ba Asere madi reje ahira awe me barki me Ugomo Asere anko co wani ugomo agomo nan desa atitame, nannu zauka". 15 Bibeu me ba gunme, "Me sawa ira, ahira me sa ukaruwa me sama cikin me, anabu wani, nanni gura nigbardang, nan na nabu ati tem sasas. 16 Ahure aginome sawa ira we nan ni nama yairome wadi nyari me ukaruwame, wadi samirka me wa ceki me nyenperen, wadi lenbika inama imeme, wadi punsime vat in-nura. 17 Ugomo Asere ma wuu amu ruba muweme wa wuzi ivai usuro uhem umeme, waweki urusa umeme wa wuzi uti gomo anicce nibi nama ba iro uhana uganiyame sa Ugomo Asere madi buki tize. 18 Uneme sa wa ira memani nipin nidandang me sama zin tigomo acce agomo unēe.

Bikoro bu Kirau inni witotari

1 Sa timumu ti gino me ta aka, madusa ma iri bibe bi kadura ka Asere bazi inu tuzo ahira Asere, ma zi injkara nidan, a unee wadusauwuza uni nonzo ni meme. 2 Matiti ini gmirang ni gwardang inu guna, '' Ubabila wa rizo unu dang ma rizo! wa cukuno a hira a ti cukum ta gbergene nan a hira a ticukum ti ti mumum ti bee iburu nan ti hira ti cukum u ti mum ti madini a nyimo. 3 Ine ini anu tame utize ta Asere wa sii gmei mu wongu agomo Une wa dusa utarsa a hana a eh wan andesa wazi imumitari tunee wa cukuno wakem nikara nukunna urunta uwe". 4 Idusa ikunna nigmirang a hira Asere ini guna" Suro ni a nyimo anu ani, barki kati kati wa wuzi timumum timadini kasi tuweme. Barki kati imum iburi imeme ihuzi shi". 5 Madini ma meme ma orno ma wuzi ma biki azeser, ugomo Asere maribe itimumum ti zenzeng tumeme. 6 Wuza ni me kasi uwuza umesa ma wuzi we ni, kurzi meni kasi kani kare ini mum besa ma wuzi anyimo nyara me sa ma wotirko, nan ni'e wazi wa ree. 7 kasi me sa ma wuzi ninonzo nini ce nume ma wuzi anice nimeme ti mumum turonta yomkoni me ma kunna pazaza nan na puru abitanime, barki ma gu iriba ime me, maciki unee wa gomo, me be unu dara uroma mani ba, idaki iwuzi ne unu ba. 8 Barki anime ani uwuye uidin nirere numeme nidi kuri ani ce nimeme, iwuni ticukum tini unu nan ikomo, ura udi punzi me vat, meh mani madi nya me nirer. 9 Agomo unee sa wa tarsi anee wa duss wa corno me, ni goh me nan me wadi wuzi ti hunu barki ure una uroni ume. 10 Wadi tonno piit barki wa kunna biyau, barki uzito umeme wa zi innu gusa "huu wuno a huwuno nipin nidang dang Ubabila, nipin nini kara! barki a nyimo uganiya uinde uweki utize wa, e. 11 Anu wa inde- inde ukasuwa unee wadi wuzi a so nan ti boro tibiti barki me, madiri ana tijamani tu cira umeme. 12 Tirunga ta zumo a wal wal nan a zumo a bit apo, ani nonzo arere, nan nu malti ulub lubu ti runga ti vu udibi ujooko ani tira niriri nan nu titi uriri, atirunga ta shiba utiti ukifi nan a zumo a bit awa zumo a bit, apo ariri. 13 Ti mumum sa ya inko iriba tirunga titi tuni ukii, ubuguro, ukitiri, ucita, uture, ura atimum sa adisi a kunna gbanggbang, Ina, itam, ibarka makekey nani timumum ta pum aru. 14 14Imum sa wa inko iriba inni kara niwe me ya aki ahira awe m, vat ukunna urunta uweme wadusa u aki, adaki akem ba. 15 Ana dangdang ukasuwa ana tirunga ti gino me, wa wu me ukem uwatu umeme, wadi tonno piit aburko wakunna biyau barki timumum ti puru aso nannu hunu apuru abit. 16 wadi gu Ija-Ija nipin ni dangdang sa ni ziza tirunga ti lubu-lubu me nan tirunga tivu, udibi ujooko, sa ma soki uni mawo na ure, wa zumo a wal wal, apo ani nonzo uree uhira! 17 A nyimo uganiya u inde vat utamani ugino

wa corno me, timumum tu hungo ujirgi ugmei me nannu me sa wa raani a nyimo, anu hungo nan na nu sa wa kinsi ti mum ti cukum mqng a hira agmei me ta dusa ti tonno a ma piit. 18 Waasi uganiya sa wa iri nucungo mu runa umeme, wadusa wa gu, niya nipin nini na wuna rep nan nipin ni gino me. 19 Wa dusa wa inti usususru wa titti a ce a we me, wa dusa wa tun guno aso innikara, nannu hunu atipuru ti bit, “hu wono a hu wono nipin nidangdang sa anu zirgi ugmei sa wa hu ukem a hira utamani ume me, a nyimo uganiya u inde a hu uni vat. 20 Anu urusa Asere wa zinni ti buru tirem si adibi sa ya eh ace a shi me, anu kurzizo ukadura nan ana kadura barki Asere a garza si imum sa a wuzi si” 21 Ure unu ugbokum ukadura kasere ma ziki nipo na zii kaniya unonzo, ma vigi a nyimo aniwin me ma gu,” u watu una Ubabila ani pin ni dangdang, adi vingi me ini kara adi zii adaki a ira me ba 22 . A nyara anu tira iroma anu u hurse ishruwa anu hurse algaitaa ada kuria kunna a nyimo a me ba, uye mara ni ba nani ure uzina nanni tire timum a nyimo, a daki a kunna ti nanzo a hira me ba. 23 Ma saa mu fitila ada a ira mani ba a nyimo a me ba, a gmirang una anya a so nanni unee uso a nyimo ba barki anu kem we wani a hana ati gomo unee, a hira u wuza u tirunga ti ma kiri ti we me wa ranga anabu. 24 “A nyimo a me ani akem maye ma na kadura ka Asere ande sa wa nya mu ruba mu w, a maye ma naa ge sa a huzi Unee”

Bikoro ba inno are uzatu inde

1 Ma kuri in kunna nimgirang ni dang dang, gu ugurna udang dang Akura Asesere. wa gusa, haliluya ubura, nan ninonzo, nan nikara a hora Asere aru vat. 2 Ubarka umeme kadundere kani, ma Mara tize a nice night karuwa me sa ma Cari unee me in madini ma tiney. 3 We kuri wa gu, haliluya. mucungo marii aje innu nyeze ko uya uganiya. 4 Anaa je aino are Inna nazi man nan na nu huma we nazi war nonzo Asere as ma ciki a hire atigomo, we gu, na acukuno anime, haliluya. 5 Ni mgirang na na suri a hire a ticukum ta Asere ni gu, wuza Asere are ninonzo vat ushi arere ameme shi Ana a biyau hi meme Ana cini cin man named dang dang. 6 Ma kuri in kunna nire nigmirang nanu gbardang, gu nimgirang ni mgwei sa ma ori gu nigmirang ni tuzza inni Kara nagu, haliluya, Asere aru mazi inni kara Asesere any vat. 7 Na ti wu apuru arum ti kuri ti nya me ninonzo, a nya vana ubitam a biki, unee ameme ma bee me. 8 A hem me ma impi nice nimeme innu gyebtu uwalwal ulau ugyebtu uluut, tang tanu Asere tini. 9 Ma gu inmi, nyettike, anu agogoni wani sa a titi we u Hana ani gurna man Anya vana ubitam. Ma kuri ma gu, in mi tide ti geme ta Asere tini to kadundere. M 10 a tunguno a my henu mu meme in nonzo me, ma gu in mi, Kati unonzom ba, mi uroni uni rere mani nan Hu nan na henu aweme as wa canti niza ni Yeso wa nonzo Asere mani, ubuka u Yeso bibe be nu Asere bini. 11 Ma iri a paki asesere bire barka birum nan uye azesere me, a gusi in me unu ulau nan uka dundere, a nyimo Una uriri uni ma benkizi Anabu ma wuza nikono. 12 Aje ameme nilem nuraa nini, nice nimeme a ere a tigomo inni za as a nyetiken, me Mani cas ma Russ nini a nyimo any vat, a kem unu rusa ba. 13 Ma soki udibi in maye niza ni meme tide ta Asere tini. 14 Ana nikono na Asesere wa ori, we tarsi azesere ibarka irum, we soki tigyebtu ti riri ti rum to lau. 15 A nyimo anyo ameme uharda utire ususo barki a tiri anabu, madi canti we innu bina azumo innu patala a hira a mgwei ma anab utumza Iriba Asere. 16 Azesere udibi umeme man no toh me maxi inni za as a nyetike, Ugomo wa gomo nan Aco wan ka coo. 17 Ma iri bire bibie bi kadura ka Asere ma turi uwui ma hirza nimgirang inni Kara ma gu inni yin vat sa ihirsa azesere, ayeni igurna a hira anigurna na na Asere. 18 Barki ire inama ya Gomo man ni nama ya nu ani kono, man ni nama anu agbakum, man ni nama ibarka, nan nu nyeze me nan ninama us nu vat, ahana nan na arere, a dang dang nan na cin cin. 19 Ma iri binama ba iro nan na gomo unee nan nanu ani kono wa oro

nipum barki wa we wu nikono nan nu uye sa ma ciki azesere a barka nan anu a cin cin. 20 A meki binama be iro me nan nunu umacico sa ma ke ma tumi intize ajee as ake arangi me a karti me ukaba u shaida ubinama be iro me nan na nu sa we nonzo makeri me areki we ware me a nyimo ura, a huma me a nyimo uwa intire ikibiritu me. 21 Ahu ukasu me innu harda unu sa ma ciki azesere a barka, uharda me sa a suso a nyimo a nyo ameme inyin vat ya tii inni nama iweme.

Bikoro ba inno are.

1 In dusa in ire bibe bikadura ka Asere bizin nutuzo azesere. Macanti imum upoko uraa uzatu ubinani nan in iremum idangdang atari ti meme. 2 Ma ziki biwa bi kuzu me de sa me mani unu uburi, nani unu buru ma tirza me tiwe udubu. 3 Ma reki me a nyimo uraa uzatu ubinani ma korso me ma kuri ma wu ubinani imum ana zaa me. Ya cukuno anime barki kati ma kudi ma rangi anabu senke ma aye ingi tiwe udubu me ta gwincika. A anime ya cukuno gbas a ceki me a nyimo uganiya me. 4 vs4. A bini me in iri makpanko mu Ugomo Asere ande sa wa ciki a mani we wami ande sa a nya we ubari uweki utize. In kuri in iri ande sa a yorsiwe ace barki Yeso nan tize ta Asere. Wa gaame utarsa ubi na me nanni sandi ubini, wa gaame ukaba uzina me itini iweme nan a tari. Wa ri aje inti cukum a tigomo ti vana Asere aq tiwe udubu. 5 Ukasu wijo daki wa kuri waze ini vai ba senke sa tiwe udubu me ta gwinca agino me ani utuba uhira anu wijo. 6 unu re aje mani unu lau mani de sa mazinni kalum anyimo anu tuba uhira anu wijo! Wadi cukuno anu adangdang akatuma ka Asere nan vana Asere wadi kuri wa wuzi tigomo nan me tiwe udubu. 7 Sa tiwe ti dubu ta aye umara adi ceki unu buru a hira anirere numeme. 8 Madi suri bati marangizi anabu sa wa rani a tikira tinaazi tunee, Gog nan magog ma orwe barki nikono. Ugbardang uwe me udi zi kasi ikiki uraba. 9 Wa samirka unee wa kuri wa teki nigura na nu tarsa Asere, nipin me sa ahem nini. Ura usuri azesere u ori we. 10 Unu buru de sa ma ranga we a reki me a nyimo a, ene ura avu utire aba sa a reki una macico ma dangdang tunu kurzo utize ta Asere wadi si ijasi niye nan uwui sarki umara. 11 In iri ukwanko u dangdangnan de sa ma ciki a uni unee nqn Asesere wa sumi me, anime daki wa kem a hira udusa ba. 12 In iri anu eijo ananu nan na hana wa turi aje ukpanko me, a paki matakarda. A paki ure utakarda- utakarda ivai. A wuzi anu wijo tize tini kubu a nyimo a matakarda ka si inda be sa a nyetike. 13 Uraba udangdang uya ande sa wa re. Iwono nan akura ura wa nya anu wijo sa wa raa a tari tiwe, a wuzi we tize tini kubu a nyo imumme sa wa wuza. 14 A reki iwono nan a kura ura a nyimo aniwin nura. A gino me ani iwono ikure- niwin nura. 15 Vat de sa daki akem niza nume a nyimo inyerte utakarda ivaiba areki a nyimo aniwin.

Bikoro ba inno are inni inde

1 In dusan iri aseseri aso nan une uso, aseseri utuba nan utuba amari sarki uraba udandang. 2 In iri nipin nilau, urushalima uso, uge sa wa suri aseseri ahira Asere utu une kasi unee uso sa abrka me barki uruma ume. 3 In kunna nimyiran nidandang ahira ukpanku me nigusa ira! ahira ati cukum ta Asere nigome nan anabu, madi cukuno nan we wadi cukuno anu ame, Asere madi cukuno nigome nan we ma kuri ma cukuno Asere awe. 4 Madi visi vat maje mawe aje awe, sarki ukasu iwono, nani apuru abit, nani asoo, nani ijasi. Timum me sa tamara. 5 Desa ma ciki ukpanku me ma gu, "irani ma kurzo kondi nyani ya cukuno iso" magu, "nyettike barki tize tigeme tuhem tini nan kadure." 6 Ma gun me, timum tigeme amara! mi mani alfa nan umega, utuba nan umasirka. Unu kunna uniwe nimei, indi nyeki me ahira ususo umei mivai. 7 Desa mare aje madi kem timum tigeme, mi idi cukuno Asere ame, me ma cukuno vana um. 8 Ahira ani yau nan anu zatu hem nan ana madini, nan anu huza anu, nan pebu, nan abere, nan anu makiri, nan vat anu macico, ahira aticukum tuweme. Iwono

ukure. 9 Unu indi anyimo ibe ikadura ka Asere inu sunare ma ē ahira am, ma canti muso usunare inti koni tini sunare tumara, ma gu, "aye aba." Indi bezi we une uso, unee uvana ubizara." 10 Ma zikim anyimo nijoko ma bezum nipin ni-lau, urushalima, unu tuzzo aseseri ahira Asere. 11 Urushalima uzin ninonzo na Asere, uzin masaa kasi apo ikirfi ikang, kasi apo uyasfa, ahuma lau. 12 Uzin nuzunu ujoko udandang, in tina tukum ukirau intini tire, inibe ukirau inire ya Asere atina tukumme. A nyettike tiza ukirau tire tahana Isaraila, atina tukumme. 13 Ana zame tina tukum ti taru, u'arewa tina tukum t taru, ukudu tina tukum ti taru, udizi tina tukum ti taru. 14 Uzunu unipin me uzin nibigirik ukirau inire, aseseri me awuna tiza ta dura ukirau ware avana ubizara. 15 Desa ma boo tize nan mi ma canti ubinang ubata azumo abalbal bati ma batti inpin me, nan tina tukum me nan mazunu me. 16 Ujokoko unioin nan upash me uzi rep. Ma batti nipin me unu binang ubassa me, ma mel madubu ukirau mare ujokoko me, (upash nan ujokoko me nan nuturi me vat u'indi me uni). 17 Ma kuri ma batti mazunu me, umeki akuri anazi in anu anazi 144, kasi ubatta wa nabu (uge sa une uni imum ubatta ibibe bikadura ka Asere). 18 Abari uzunu me unu yasta nipin me inna zumo abalbal ahuma kasi mageni mu kabsa. 19 Aketi unuka uzumu me unu-sandi ikondi aya apo ikirfi ikang. Nu tuba yasta nu kure sa ttir, nan nu taru agat, nan nu nazi amerald. 20 Nan nu cibi onis, nan nu tasi shida sardiyas, nan nu sunare kirisolat, nan nu wito utari beril, nan nu tara totaz, nan nu kirau kirisotaras, nan nu kirau bi'inde yakinta, nan nu kirau innire ametis. 21 Tina tukum ukirau tire me timum tilubulubu ukirau tini tire, kondi aya ana tukum abara ani intimum tilubu-lubu ti inde me tini. Tina tipin ina zumo abalbal ahuma kasi mageni ma huma. 22 Daki ma iri udenge Asere anyimo anipin me ba, barki sa ugomo Asere, Asere me sa abari vat nan vana ubizara we wani udenge Asere ameme. 23 Nipin me nida nyara uwui nani upe unya nini masaa ba barki ugongon Asere wamu nya uni masaa. Vana ubizara mani upitila umeme. 24 Anabu wani wuzi tanu anyimo amasaa mani pin m. A gomo unee wadi en ninonzo anyimo ame. 25 Wada korso me tina tukum tuwe me unu wui ba, sarki niye abirko me. 26 Wadi en ninonzo na nabu nanu gongon anyimo ame. 27 Imum ima dini ida ribe anyimo ba, nani desa ma wuza imum im'i nan macico. Senke ande sa ma nyettike niza nume anyimo utakarda uvana ubiza cas.

Bikoro bu inno are inni inde

1 Bibe bikadura ka Asere ma bezum uraba umei mivai, mei lau. unu suso anyimo ukpanku wa Asere nan uvani ubizara. 2 Atii una unipin me kondi niya nikira nuraba me nizin unu titi ivai, sa uyozo ahava ukirau in ware, uya upe ma va mutiti me barki ubara anabu. 3 Ucara uka zoni. ukpanku Asere nan uvani ubizara udi rani anyimo anipin me arere ameme wadi wuzi me katuma. 4 Wadi iri muhenu mumeme, niza numeme itini iweme. 5 Niye nika rani ba, wadda nyara me mada mupittida nan mu wui ba barki sa Ogomo Asere madi nya we masa. wadi wuzi tigomo tuzatu mara. 6 Bibe bikadura ka Asere ma gun mi “Tize tigeme tiririn tini tikadura, Ugomo Asere, Asere ibe yanu kuzuzo utize ta Asere, ma tuma bibe bikadura kameme ma bzi arere ameme imumme sa i eze sarki udaddankino”. 7 Ira in eze sarki udaddankino unu ugan-gon mani desa ma tarsa tize tutakarda ugeme”. 8 Ma Yahaya mani makuna makuri ma ira timum tigeme s makunna ma ira tini in rizi atibuna tibibe bikadura ira tini in rizi atibura tibibe bikadura ka Asere sa ma bezun in wuzi me ninonzo. 9 Ma gun mi “Kati uwuzi anime ba, mi uroni unirere mabi nigomo nabu nan anu henu uweme anu kurzuzo utize tutakarda ugeme, wa wuzi Asere ninonzo” 10 Ma gun me “Kati u impi u inko utize tutakarda ugeme barki sa uganiya wa aye manu. 11 De sa ma zome ini ruba ubenki ba ca ma riaje unu zatu benkimi, unu ma dini ca mariaje inma dini mame, unu iriba ubenki ca mariaje ini ruba ubenki, de sa mazi lau ca mariaje unu lau”. 12 “ Ira,

inze a'aname, ukalum um uzi nan mi, indi
nya kondevi anyo akatuma sa ma wuza.
13 Mimani Alpha nan Omega, Utuba nan
Umasirka. 14 Anu reaje wani ande sa
wa kpicu tidibi tuweme bati wakem unā
ware ahira utiti ivai wa kuri wa ribe
atina tukum tini pin me. 15 A matara
iwoci ini bere irani, anu tarsa umakiri,
utarsa uma bura, anu huza anu vat nan
de sa ma hem unu zatu ukadure. 16 Mi
Yeso matuma bibe bikadura kam ma buki
shi timum tigeme barki anu tarsa Asere
mimani nitini nan iruba i dauda biwirang
busana ahira bima sa” 17 Bibe nan nunce
uso wa gu, “Aye!” ca de sa makunna ma
gu, “Aye” vat una niwe nimei nan de sa
manyara ca makem mei mivai unyanki.
18 Inzin nuboo vat unu kunna u inko
utize tutakarda ugeme ingi uye makinkin
anice nume, Asere adi kinkin me tikoni
sa a nyerte anyimo utakurda me. 19 Ingi
uye ma kaska tize tutakarda u inko utize,
Asere madi kaska me ukalum wa nyimo
utiti ivai anyimo apin nunu-ulan de sa
anyertike anyimo utakarda. 20 De sa
ma buki timum tigeme ma gu “E! inboo
shi sarki udaddankino” uUcukuno anime!
Aye Ugomo Asere Yeso! 21 Imum ihuma
Ugomo Asere Yeso icukuno nigome nan
shi wan kondevi Ucukuno anime.